На основу члана 6. став 3. Закона о вину („Службени гласник РС”, бр. 41/09 и 93/12),

Министар пољопривреде и заштите животне средине доноси

ПРАВИЛНИК
О РЕЈОНИЗАЦИЈИ ВИНОГРАДАРСКИХ ГЕОГРАФСКИХ ПРОИЗВОДНИХ ПОДРУЧЈА СРБИЈЕ

(Објављен у „Службеном гласнику РС“ број 45/2015 од дана 22.маја 2015. године)

Уводне одредбе

Члан 1.

Овим правилником ближе се утврђују границе и називи виноградарских географских производних подручја, дозвољене и препоручене сорте за виноградарска подручја, максимални приноси за та виноградарска подручја и друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина у виноградарским подручјима.

Значење израза

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) *ампелотехничке мере* јесу мере које се спроводе ради успешног гајења винове лозе и производње грожђа;

2) виногорје јесте уско виноградарско подручје у оквиру рејона које се одликује уједначеним специфичним еколошким факторима, избором препоручених сорти и осталим чиниоцима, што омогућава производњу грожђа, шире, вина и других производа карактеристичних по квалитету, приносу грожђа и сензорним особинама за то виногорје;

3) виноградарска оаза (у даљем тексту: оаза) јесте уско виноградарско подручје, које се географски не граничи са осталим деловима виноградарског подручја коме припада;

4) *виноградарски регион* (у даљем тексту: регион) јесте шире виноградарско подручје у оквиру винородне Србије, које се одликује сличним еколошким факторима, избором препоручених сорти и осталим неопходним чиниоцима за успешно гајење винове лозе, што омогућава производњу грожђа, шире, вина и других производа карактеристичних по квалитету, приносу грожђа и сензорним особинама за тај регион;

5) *виноградарски рејон* (у даљем тексту: рејон) јесте уже виноградарско подручје у оквиру региона, које се одликује сличним специфичним еколошким факторима, избором препоручених сорти и осталим чиниоцима, што омогућава производњу грожђа, шире, вина и других производа карактеристичних по квалитету, приносу грожђа и сензорним особинама за тај рејон;

6) *винородна Србија* јесте најшире виноградарско географско производно подручје (у даљем тексту: виноградарско подручје) на територији Републике Србије

у којем постоје повољни услови за гајење винове лозе;

7) *допунска рејонирана сорта (дозвољена)* јесте сорта која је на основу традиције гајења и/или научног, односно производног испитивања дозвољена за гајење на одређеном виноградарском подручју, а чије грожђе, уз испуњење одговарајућих услова, може бити намењено као допуна основном вину у производњи вина са географским пореклом, односно за купажу, поправку и изједначавање квалитета базном (основном) вину са географским пореклом или као допуна са највећим учешћем од 15% за производњу „стоног сортног" вина код кога је на декларацији наведен назив само једне сорте, односно не као прва сорта декларисана на „стоном сортном" вину.

8) *локалитет (или потес)* јесте најмање виноградарско подручје у оквиру виногорја које се одликује хомогеним еколошким факторима;

9) *основна рејонирана сорта (препоручена)* јесте сорта која је на основу традиције гајења и/или вишегодишњег научног, односно производног испитивања препоручена за гајење на одређеном виноградарском подручју, а чије грожђе, уз испуњење одговарајућих услова, може бити намењено производњи вина са географским пореклом или као основа за производњу „стоног сортног" вина код кога је на декларацији наведен назив само те сорте са њеним најмањим учешћем од 85%, као и чији се виногради препоручују за подизање нових винограда.

Називи виноградарских географских производних подручја

Члан 3.

Називи виноградарских географских производних подручја су:

1. Виноградарски регион Централна Србија/Централна Србија
1.1. Поцерско – ваљевски рејон/Цер – Ваљево
1.1.1. Поцерско виногорје/Поцерина
1.1.2. Подгорско виногорје/Подгорина
1.1.3. Колубарско – љишко виногорје/Колубара – Љиг
1.2. Рејон Неготинска Крајина/Неготинска Крајина
1.2.1. Кључко виногорје/Кључ
1.2.2. Брзопаланачко виногорје/Брза Паланка
1.2.3. Михајловачко виногорје/Михајловац
1.2.4. Неготинско виногорје/Неготин
1.2.5. Рогљевачко – рајачко виногорје/Рогљево – Рајац
1.3. Књажевачки рејон/Књажевац
1.3.1. Борско виногорје/Бор
1.3.2. Бољевачко виногорје/Бољевац
1.3.3. Зајечарско виногорје/Зајечар
1.3.4. Поткањско виногорје/Поткање
1.4. Млавски рејон/Млава
1.4.1. Браничевско виногорје/Браничево
1.4.2. Пожаревачко виногорје/Пожаревац
1.4.3. Ресавско виногорје/Ресава
1.5. Топлички рејон/Топлица
1.5.1. Прокупачко виногорје/Прокупље
1.5.2. Јужногдановачко виногорје/Југ Богдан

1.5.3. Житорађско виногорје/Житорађа
1.6. Нишки рејон/Ниш
1.6.1. Сокобањско виногорје/Сокобања
1.6.2. Алексиначко виногорје/Алексинац
1.6.3. Житковачко виногорје/Житковац
1.6.4. Чегарско виногорје/Чегар
1.6.5. Кутинско виногорје/Кутина
1.6.6. Сврљишко виногорје/Сврљиг
1.7. Нишавски рејон/Нишава
1.7.1. Белопаланачко виногорје/Бела Паланка
1.7.2. Пиротско виногорје/Пирот
1.7.3. Бабушничко виногорје/Бабушница
1.8. Лесковачки рејон/Лесковац
1.8.1. Бабичко виногорје/Бабичко
1.8.2. Пусторечко виногорје/Пуста Река
1.8.3. Винарачко виногорје/Винарци
1.8.4. Власотиначко виногорје/Власотинце
1.9. Врањски рејон/Врање
1.9.1. Сурдуличко виногорје/Сурдулица
1.9.2. Вртогошко виногорје/Вртогош
1.9.3. Буштрањско виногорје/Буштрање
1.10. Чачанско – краљевачки рејон/Чачак – Краљево
1.10.1. Љубићко виногорје/Љубић
1.10.2. Јеличко виногорје/Јелица
1.10.3. Ибарско виногорје/Ибар
1.11. Рејон Три Мораве/Три Мораве
1.11.1. Параћинско виногорје/Параћин
1.11.2. Јагодинско виногорје/Јагодина
1.11.3. Јовачко виногорје/Јовац
1.11.4. Левачко виногорје/Левач
1.11.5. Темнићко виногорје/Темнић
1.11.6. Трстеничко виногорје/Трстеник
1.11.7. Крушевачко виногорје/Крушевац
1.11.8. Жупско виногорје/Жупа
1.11.9. Ражањско виногорје/Ражањ
1.12. Београдски рејон/Београд
1.12.1. Авалско – космајско виногорје/Авала – Космај
1.12.2. Грочанско виногорје/Гроцка
1.12.3. Смедеревско виногорје/Смедерево
1.12.4. Дубонско виногорје/Дубона
1.12.5. Лазаревачко виногорје/Лазаревац
1.13. Шумадијски рејон/Шумадија
1.13.1. Крњевачко виногорје/Крњево
1.13.2. Опленачко виногорје/Опленац
1.13.3. Рачанско виногорје/Рача
1.13.4. Крагујевачко виногорје/Крагујевац
2. Виноградарски регион Војводина/Војводина

2.1. Сремски рејон/Срем
2.1.1. Фрушкогорско виногорје/Фрушка гора
2.2. Суботички рејон/Суботица/Суботичко – хоргошка пешчара
2.2.1. Ријичко виногорје/Ријица
2.2.2. Палићко виногорје/Палић
2.2.3. Хоргошко виногорје/Хоргош
2.3. Рејон Телечка/Телечка
2.3.1. Западнотелечко виногорје/Телечка коса
2.3.2. Централнотелечко виногорје/Бачка Топола
2.3.3. Источнотелечко виногорје/Мали Иђош
2.4. Потиски рејон/Тиса
2.4.1. Севернопотиско виногорје/Горња Тиса
2.4.2. Средњепотиско виногорје/Средње Потисје
2.4.3. Јужнопотиско виногорје/Доња Тиса
2.5. Банатски рејон/Банат
2.5.1. Кикиндско виногорје/Кикинда
2.5.2. Средњебанатско виногорје/Средњи Банат
2.6. Јужнобанатски рејон/Јужни Банат
2.6.1. Вршачко виногорје/Вршац
2.6.2. Белоцркванско виногорје/Бела Црква
2.6.3. Виногорје Делиблатске пешчаре/Делиблатска пешчара
2.7. Бачки рејон/Бачка
3. Виноградарски регион Косово и Метохија/Косово и Метохија
3.1. Севернометохијски рејон/Северна Метохија
3.1.1. Пећко виногорје/Пећ
3.1.2. Источко виногорје/Исток
3.2. Јужнометохијски рејон/Јужна Метохија
3.2.1. Ђаковачко виногорје/Ђаковица
3.2.2. Ораховачко виногорје/Ораховац
3.2.3. Призренско виногорје/Призрен
3.2.4. Суворечко виногорје/Сува Река
3.2.5. Малишевско виногорје/Малишево

Карактеристике везане за производњу грожђа и вина
у виноградарским географским производним подручјима

Члан 4.

Границе виноградарских географских производних подручја, дозвољене и препоручене сорте за виноградарска подручја, максимални приноси за та виноградарска подручја и друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина у виноградарским подручјима дати су у Прилогу – Рејонизација виноградарских географских производних подручја Републике Србије, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Ступање на снагу

Члан 5.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број: 110-00-00047/2015-09
У Београду, 11. маја 2015. године

МИНИСТАР

проф. др Снежана Богосављевић Бошковић

ПРИЛОГ

РЕЈОНИЗАЦИЈА ВИНОГРАДАРСКИХ ГЕОГРАФСКИХ ПРОИЗВОДНИХ ПОДРУЧЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

I. ВИНОРОДНА СРБИЈА

1. Границе винородне Србије

Винородна Србија обухвата територију целе Републике Србије надморске висине до 800 m, као и подручја изнад ове надморске висине уколико се она налазе на листи рејонираних подручја са већом надморском висином.

Приказ 1. Винородна Србија

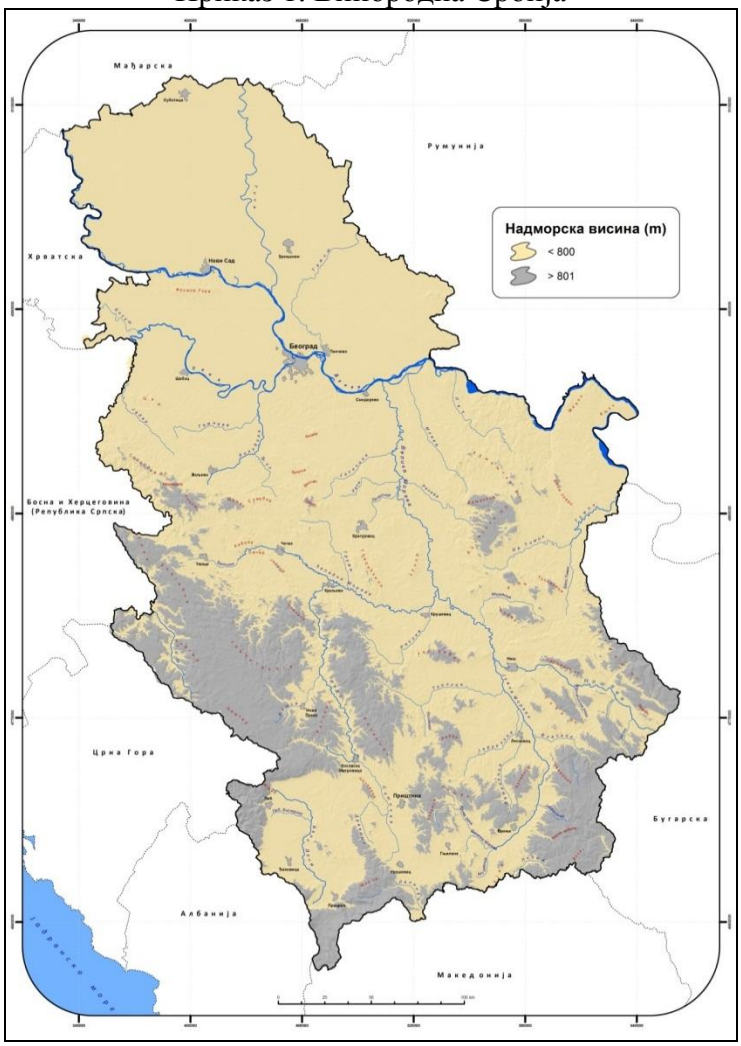

II. ВИНОГРАДАРСКИ РЕГИОНИ

1. Границе региона

Винородна Србија има следеће регионе:

1) регион Централна Србија;

2) регион Војводина;

3) регион Косово и Метохија.

Регион Централна Србија обухвата територију централне Србије, односно Србије без аутономних покрајина и територију града Београда јужно од реке Саве и Дунава, надморске висине до 800 m.

Регион Војводина обухвата територију АП Војводине и територију града Београда изнад река Саве и Дунава.

Регион Косово и Метохија обухвата територију АП Косово и Метохија надморске висине до 800 m.

2. Називи

За регион Централна Србија може се употребљавати назив „Регион Централна Србија" или „Централна Србија", у ћириличком и латиничком писму.

За регион Војводина може се употребљавати назив „Регион Војводина" или „Војводина", у ћириличком и латиничком писму.

За регион Косово и Метохија може се употребљавати назив „Регион Косово и Метохија" или „Косово и Метохија", у ћириличком и латиничком писму.

1) Виноградарски регион Централна Србија

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте које служе за производњу регионалних вина са максималним дозвољеним приносима по биљци винове лозе и по хектару за регион Централна Србија приказане су у следећој тебели:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	принос/ биљци		принос/ хектару		СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	принос/ биљци		принос/ хектару		СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	принос/ биљци		принос/ хектару	
	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару		3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару		3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Riesling	4,5	4	13.500	16.000	Pinot Noir (Бургундац црни)	4,5	4	13.500	16.000	Pinot Noir (Бургундац црни)	4	3,5	12.000	14.000
Sauvignon Blanc	4,5	4	13.500	16.000	Cabernet Sauvignon	4,5	4	13.500	16.000	Cabernet Sauvignon	4	3,5	12.000	14.000
Semillon	4,5	4	13.500	16.000	Cabernet Franc	4,5	4	13.500	16.000	Cabernet Franc	4	3,5	12.000	14.000
Savagnin Rose (Траминац)	4,5	4	13.500	16.000	Merlot	4,5	4	13.500	16.000	Merlot	4	3,5	12.000	14.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	4,5	4	13.500	16.000	Malbec	4,5	4	13.500	16.000	Malbec	4	3,5	12.000	14.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	4,5	4	13.500	16.000	Limberger (Франковка)	4,5	4	13.500	16.000	Limberger (Франковка)	4	3,5	12.000	14.000
Chardonnay	4,5	4	13.500	16.000	Portugieser (Португизер)	4,5	4	13.500	16.000	Portugieser (Португизер)	4	3,5	12.000	14.000
Muscat Ottonel	4,5	4	13.500	16.000	Gamay Noir (Гаме)	4,5	4	13.500	16.000	Gamay Noir (Гаме)	4	3,5	12.000	14.000
Тамјаника	4,5	4	13.500	16.000	Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	4,5	4	13.500	16.000	Вранац	4	3,5	12.000	14.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	4,5	4	13.500	16.000	Вранац	4,5	4	13.500	16.000	Прокупац (Рскавац)	4	3,5	12.000	14.000
Müller Thurgau	4,5	4	13.500	16.000	Прокупац (Рскавац)	4,5	4	13.500	16.000	Скадарка (Кадарка)	4	3,5	12.000	14.000
Смедеревка	4,5	4	13.500	16.000	Скадарка (Кадарка)	4,5	4	13.500	16.000	Остале сорте уписане у Регистар сорти пољопривредног биља и друге аутохтоне/ регионалне сорте	4	3,5	12.000	14.000
Rkatziteli (Ркацители)	4,5	4	13.500	16.000	Остале сорте уписане у Регистар сорти пољопривредног биља и друге аутохтоне/ регионалне сорте	4,5	4	13.500	16.000	ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ СОРТЕ БОЈАДИСЕРИ				
Пловдина	4,5	4	13.500	16.000						Зачинак (Неготинско црно)	4	3,5	12.000	14.000
Багрина	4,5	4	13.500	16.000						Жупски бојадисер	4	3,5	12.000	14.000
Остале сорте уписане у Регистар сорти пољопривредног биља и друге аутохтоне/ регионалне сорте	4,5	4	13.500	16.000						Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	4	3,5	12.000	14.000
										Alicante Bouschet	4	3,5	12.000	14.000

Препоручене/дозвољене подлоге

Препоручене/дозвољене подлоге винове лозе за регион Централна Србија су све регистроване подлоге на Листи сорти и подлога воћака, винове лозе и хмеља прописане посебним актом.

Минимални садржај алкохола

Минимални садржај стварног алкохола је 8,5% vol, уколико вино није произведено на посебан начин.

2) Виноградарски регион Војводина

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте које служе за производњу регионалних вина са максималним дозвољеним приносима по биљци винове лозе и по хектару за регион Војводина приказане су у следећој тебели:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	принос/биљци		принос/хектар		СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	принос/биљци		принос/хектару		СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	принос/биљци		принос/хектару	
	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару		3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару		3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Riesling	4,5	4	13.500	16.000	Pinot Noir (Бургундац црни)	4,5	4	13.500	16.000	Pinot Noir (Бургундац црни)	4	3,5	12.000	14.000
Sauvignon Blanc	4,5	4	13.500	16.000	Cabernet Sauvignon	4,5	4	13.500	16.000	Cabernet Sauvignon	4	3,5	12.000	14.000
Semillon	4,5	4	13.500	16.000	Cabernet Franc	4,5	4	13.500	16.000	Cabernet Franc	4	3,5	12.000	14.000
Savagnin Rose (Траминац)	4,5	4	13.500	16.000	Merlot	4,5	4	13.500	16.000	Merlot	4	3,5	12.000	14.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	4,5	4	13.500	16.000	Malbec	4,5	4	13.500	16.000	Malbec	4	3,5	12.000	14.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	4,5	4	13.500	16.000	Limberger (Франковка)	4,5	4	13.500	16.000	Limberger (Франковка)	4	3,5	12.000	14.000
Chardonnay	4,5	4	13.500	16.000	Portugieser (Португизер)	4,5	4	13.500	16.000	Portugieser (Португизер)	4	3,5	12.000	14.000
Muscat Ottonel	4,5	4	13.500	16.000	Gamay Noir (Гаме)	4,5	4	13.500	16.000	Gamay Noir (Гаме)	4	3,5	12.000	14.000
Тамјаника	4,5	4	13.500	16.000	Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	4,5	4	13.500	16.000	Zweigelt	4	3,5	12.000	14.000
										Вранац	4	3,5	12.000	14.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	4,5	4	13.500	16.000	Zweigelt	4,5	4	13.500	16.000	Прокупац (Рскавац)	4	3,5	12.000	14.000
Müller Thurgau	4,5	4	13.500	16.000	Вранац	4,5	4	13.500	16.000	Скадарка (Кадарка)	4	3,5	12.000	14.000
Смедеревка	4,5	4	13.500	16.000	Прокупац (Рскавац)	4,5	4	13.500	16.000	Остале сорте уписане у Регистар сорти пољопривредног биља и друге аутохтоне/регионалне сорте	4	3,5	12.000	14.000
Пловдина	4,5	4	13.500	16.000	Скадарка (Кадарка)	4,5	4	13.500	16.000					
Bianca	4,5	4	13.500	16.000						ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ СОРТЕ БОЈАДИСЕРИ				
Кевидинка (Ружица)	4,5	4	13.500	16.000	Остале сорте уписане у Регистар сорти пољопривредног биља и друге аутохтоне/регио-налне сорте	4,5	4	13.500	16.000	Зачинак (Неготинско црно)	4	3,5	12.000	14.000
Ezerio	4,5	4	13.500	16.000						Жупски бојадисер	4	3,5	12.000	14.000
Остале сорте уписане у Регистар сорти пољопривредног биља и друге аутохтоне/регио-налне сорте	4,5	4	13.500	16.000						Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	4	3,5	12.000	14.000
										Alicante Bouschet	4	3,5	12.000	14.000

Препоручене/дозвољене подлоге

Препоручене/дозвољене подлоге винове лозе за регион Војводина су све регистроване подлоге на Листи сорти и подлога воћака, винове лозе и хмеља прописане посебним актом.

Минимални садржај алкохола

Минимални садржај стварног алкохола је 8,5% vol, уколико вино није произведено на посебан начин.

3) Виноградарски регион Косово и Метохија

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте које служе за производњу регионалних вина са максималним дозвољеним приносима по биљци винове лозе и по хектару за регион Косово и Метохија приказане су у следећој табели:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	принос/биљци		принос/хектару		СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	принос/биљци		принос/хектару		СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	принос/биљци		принос/хектару	
	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару		3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару		3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Riesling	4,5	4	13.500	16.000	Pinot Noir (Бургундац црни)	4,5	4	13.500	16.000	Pinot Noir (Бургундац црни)	4	3,5	12.000	14.000
Sauvignon Blanc	4,5	4	13.500	16.000	Cabernet Sauvignon	4,5	4	13.500	16.000	Cabernet Sauvignon	4	3,5	12.000	14.000
Semillon	4,5	4	13.500	16.000	Cabernet Franc	4,5	4	13.500	16.000	Cabernet Franc	4	3,5	12.000	14.000
Savagnin Rose (Траминац)	4,5	4	13.500	16.000	Merlot	4,5	4	13.500	16.000	Merlot	4	3,5	12.000	14.000
Pinot Blanc (Бургундцац бели)	4,5	4	13.500	16.000	Malbec	4,5	4	13.500	16.000	Malbec	4	3,5	12.000	14.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	4,5	4	13.500	16.000	Limberger (Франковка)	4,5	4	13.500	16.000	Limberger (Франковка)	4	3,5	12.000	14.000
Chardonnay	4,5	4	13.500	16.000	Portugieser (Португизер)	4,5	4	13.500	16.000	Portugieser (Португизер)	4	3,5	12.000	14.000
Muscat Ottonel	4,5	4	13.500	16.000	Gamay Noir (Гаме)	4,5	4	13.500	16.000	Gamay Noir (Гаме)	4	3,5	12.000	14.000
Тамјаника	4,5	4	13.500	16.000	Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	4,5	4	13.500	16.000	Вранац	4	3,5	12.000	14.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	4,5	4	13.500	16.000	Вранац	4,5	4	13.500	16.000	Прокупац (Рскавац)	4	3,5	12.000	14.000
Müller Thurgau	4,5	4	13.500	16.000	Прокупац (Рскавац)	4,5	4	13.500	16.000	Скадарка (Кадарка)	4	3,5	12.000	14.000
Смедеревка	4,5	4	13.500	16.000	Скадарка (Кадарка)	4,5	4	13.500	16.000	Остале сорте уписане у Регистар сорти пољопривредног биља и друге аутохтоне/регио-налне сорте	4	3,5	12.000	14.000
Пловдина	4,5	4	13.500	16.000	Остале сорте уписане у Регистар сорти пољопривредног биља и друге аутохтоне/регио-налне сорте	4,5	4	13.500	16.000	ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ СОРТЕ БОЈАДИСЕРИ				
Остале сорте уписане у Регистар сорти пољопривредног биља и друге аутохтоне/регио-налне сорте	4,5	4	13.500	16.000						Зачинак (Неготинско црно)	4	3,5	12.000	14.000
										Жупски бојадисер	4	3,5	12.000	14.000
										Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	4	3,5	12.000	14.000
										Alicante Bouschet	4	3,5	12.000	14.000

Препоручене/дозвољене подлоге

Препоручене/дозвољене подлоге винове лозе за регион Косово и Метохија су све регистроване подлоге на Листи сорти и подлога воћака, винове лозе и хмеља прописане посебним актом.

Минимални садржај алкохола

Минимални садржај стварног алкохола је 8,5% vol, уколико вино није произведено на посебан начин.

III. ВИНОГРАДАРСКИ РЕЈОНИ И ВИНОГОРЈА

1. РЕЈОНИ И ВИНОГОРЈА ВИНОГРАДАРСКОГ РЕГИОНА ЦЕНТРАЛНА СРБИЈА

1.1. ПОЦЕРСКО – ВАЉЕВСКИ РЕЈОН/ЦЕР – ВАЉЕВО

Простирање

Поцерско – ваљевски рејон се налази јужно од Саве и источно од Дрине, на падинама планина Цера и Влашића, у горњим деловима сливова река Тамнаве, Уба, Колубаре и Љига на истоку и у сливу реке Јадра на западу.

Границе

Граница рејона почиње на северозападу, на прузи Лозница – Шабац, на граници К.О. Прњавор – Ново Село и иде на југоисток том границом, а затим и границом К.О. Чокешина – Прњавор све до асфалтног пута Чокешина – Прњавор у потесу „Јесике", затим тим путем, а потом и асфалтним путем Чокешина – Липолист, све до границе К.О. Петковица – Липолист. Граница иде кратко границом тих К.О. на југ, а затим на исток путем Петковица – Цуљковић, све до скретања за Белу Реку. Одатле граница иде границом К.О. Бела Река – Липолист и Цуљковић – Липолист, затим скреће на исток изохипсом 100, на пут Радовашница – Добрић и њиме на југ до скретања за насеље Прекоречка Мала у потесу „Јелића брдо". Одатле граница иде на исток преко коте 113, прелази Добрићку реку (координата: N 44° 41' 08", E 19° 34' 58") у правцу преко коте 134, а затим и путем до коте 139 – „Потес", јужно од Маова, затим наставља на исток истим путем, скреће на југ, прелази границу К.О. Маови – Варна (координата: N 44° 40' 55", E 19° 37' 12") и долази до коте 103.7 – „поток Мутник", 128.6, излази на пут, њиме иде на југоисток до коте 115.0 и излази на асфалтни пут Шабац – Волујац у насељу Варна – кота 114.1. Одатле граница иде на југ тим путем, прелази поток Думача – 107.6 и од коте 134.4 скреће на исток путем ка селу Вукошић. Граница иде тим путем до коте 128.7 – раскрсница ка селу Синошевић и путем ка том селу до коте 131.9 – западно од засеока Орловац. Од те коте, граница иде на југ преко потеса „Милутиновача" (координата: N 44° 38' 43", E 19° 40' 00"), прелази поток Бојкача и излази на тромеђу К.О. Бојић – Синошевић – Варна. Одатле граница наставља на југ границом К.О. Бојић – Синошевић и од засеока Лободер наставља путем Синошевић – Накучани – Метлић – Румска, идући западно од реке Добраве. Граница код ушћа Церске реке у Добраву прелази на асфалтни пут Волујац – Букор и њиме све до коте 174 – источно од засеока Бучје на потоку Ракита. Одатле граница иде на исток преко кота 238 – „Ивак", излази на границу К.О. Букор – Кривача (координата: N 44° 31' 36", E 19° 36' 49"), наставља границом тих К.О. на исток, а затим и границом К.О. Кривача – Радојевић и долази до коте 276 – „Бобија", затим наставља границом поменутих К.О. и даље на исток

границом К.О. Мровска – Цуковине преко коте 272 – „Главчић”, затим Каона – Цуковине до коте 296 – „Белина главчина”, затим преко координата: N 44° 31' 03"; E 19° 41' 39"; N 44° 31' 00"; E 19° 41' 42"; N 44° 30' 48", E 19° 41' 53"; до коте 252 – „Козарица”, па преко координата: N 44° 30' 51; E 19° 42' 07"; N 44° 31' 01"; E 19° 42' 22"; N 44° 31' 12"; E 19° 42' 41" до коте 291 – „Столице” где излази на асфалтни пут Шабачка Каменица – Шабац. Одатле граница иде тим путем на североисток, па на север до села Лојанице где скреће на исток асфалтним путем ка Владимирцима и Дебрцу, пролази Владимирце и долази до асфалтног пута Шабац – Крнић – Јазовник све до засеока Циганска Мала, односно коте 239 – „Гомилица”. Одатле граница иде на исток путем, а затим на југ до коте 219, даље на југоисток, преко потеса „Чот” и излази на границу К.О. Јазовник – Баталаге (N 44° 32' 51", E 19° 52' 08"). Даље граница иде на север границом поменутих К.О., а затим на исток границом К.О. Баталаге – Кожуар, затим Кожуар – Тулари, а затим наставља границом К.О. Тулари – Калиновац, па Новаци – Калиновац, затим Трлић – Калиновац, Трлић – Брезовица, па Трлић – Совљак, све до тромеђе К.О. Трлић, Звиздар и Совљак. Одатле граница иде границом следећих К.О.: Звиздар – Совљак, Звиздар – Гуњевац, Врховине – Гуњевац, Врховине – Мургаш, Бајевац – Мургаш, Бајевац – Руклада, Непричава – Руклада, Рубрибреза – Руклада, Лајковац – Руклада све до тромеђе К.О. Лајковац – Руклада – Јабучје. Граница даље наставља југоисточно границом следећих К.О.: Лајковац – Јабучје, Ћелије – Јабучје, Ћелије – Петка, Ћелије – Жупањац, Жупањац – Боговађа, Боговађа – Чибутковица, Чибутковица – Доњи Лајковац, Латковић – Чибутковица, Латковић – Дудовица, Дудовица – Јајчић, Дудовица – Липље, Липље – Брајковац, Брајковац – Шутци, Брајковац – Живковци, Живковци – Крушевица, Живковци – Прогореоци, Прогореоци – Ивковци, Ивковци – Гараши, Ивковци – Јеловик, Драгољ – Ивковци, Ивковци – Трудељ, Трудељ – Белановица, Трудељ – Козељ, Козељ – Угриновци, Козељ – Штавица, Ивановци – Штавица, Ивановци – Дићи, Бранчић – Дићи, Бранчић – Гукош, Љиг – Гукош, Бабајић – Гукош, Велишевац – Гукош, Велишевац – Кадина Лука, Велишевац – Гуњица, Ракари – Гуњица, Попадић – Берковац, Попадић – Струганик, Паштрић – Струганик, Паштрић – Брежђе, Толић – Брежђе, Кључ – Брежђе, Кључ – Осеченица, Рајковић – Осеченица, Рајковић – Робаје и овде граница излази на границу К.О. Мионица и Ваљево. Граница даље наставља границом следећих К.О.: Пауне – Робаје, Жабари – Робаје, Жабари – Мратишић, Жабари – Пријездић, Зарубе – Пријездић, Зарубе – Равње, Драчић – Равње, Драчић – Ковачице, Драчић – Бранговић, Белић – Бранговић, Белић – Лелић, Дегурић – Лелић, Седлари – Лелић, Седлари – Стрмна Гора, Седлари – Златарић, Ваљево – Златарић и Рађево село – Златарић, све до тромеђе К.О. Рађево село – Доња Буковица – Златарић, и даље границом К.О. Доња Буковица – Златарић, Доња Буковица – Причевић, Доња Буковица – Беомужевић, Горња Буковица – Беомужевић, Горња Буковица – Стапар, све до тромеђе К.О. Горња Буковица – Ваљевска Каменица – Стапар (потес „Панин гроб” – кота 394). Одатле граница рејона иде на запад асфалтним путем преко Ваљевске Каменице – кота 342 и даље истим асфалтним путем преко Осладића на запад до Осечине. Граница даље скреће на север асфалтним путем Осечина – Горње Црниљево све до границе К.О. Горње Црниљево – Осечина, скреће на север том границом, а затим и границом К.О. Горње Црниљево – Коњуша, Доње Црниљево – Коњуша, Доње Црниљево – Цветуља, Галовић – Цветуља, Букор – Цветуља, Букор – Горња Сипуља, Криваја – Горња Сипуља, Криваја – Помијача и Румска – Текерић све до асфалтног пута Завлака – Шабац. Граница даље иде кратко тим путем, а затим изохипсом 300 по северозападном ободу планине Цер до манастира Радовашница. Даље граница иде на север ка селу Добрић, путем уз обод шуме и преко коте 167 североисточно од потеса „Бобија” до Беле Реке. Граница даље

наставља истим путем, иде преко кота 184 и 210, а затим на север преко потеса „Марков ров” – кота 249, преко координате: N 44° 38' 53", E 19° 27' 51" до коте 169 и 148 до границе К.О. Бела Река – Петковица (координата: N 44° 39' 33", E 19° 27' 39"). Граница ту скреће на запад преко кота 203 – „Млађеви”, 204 и 146 – „Велике њиве” до манастира Петковица, а даље сеоским путем ка манастиру Чокешина до коте 134. Даље граница иде на југозапад преко коте 207, преко координате: N 44° 38' 24", E 19° 24' 17" до потеса „Гробљанска коса” – кота 227, па затим 176 – „Стојанова коса” и 211 – „Церичка коса”, скреће на северозапад и наставља преко кота 161 – поток Стражаница, 258 – „Бел” до границе К.О. Лешница – Ново Село. Граница рејона иде том границом К.О. на северозапад, све до пруге Лозница – Шабац и пругом на североисток, све до почетне тачке границе рејона.

Карта 1.1.1. Границе рејона и виногорја Поцерско – ваљевског рејона

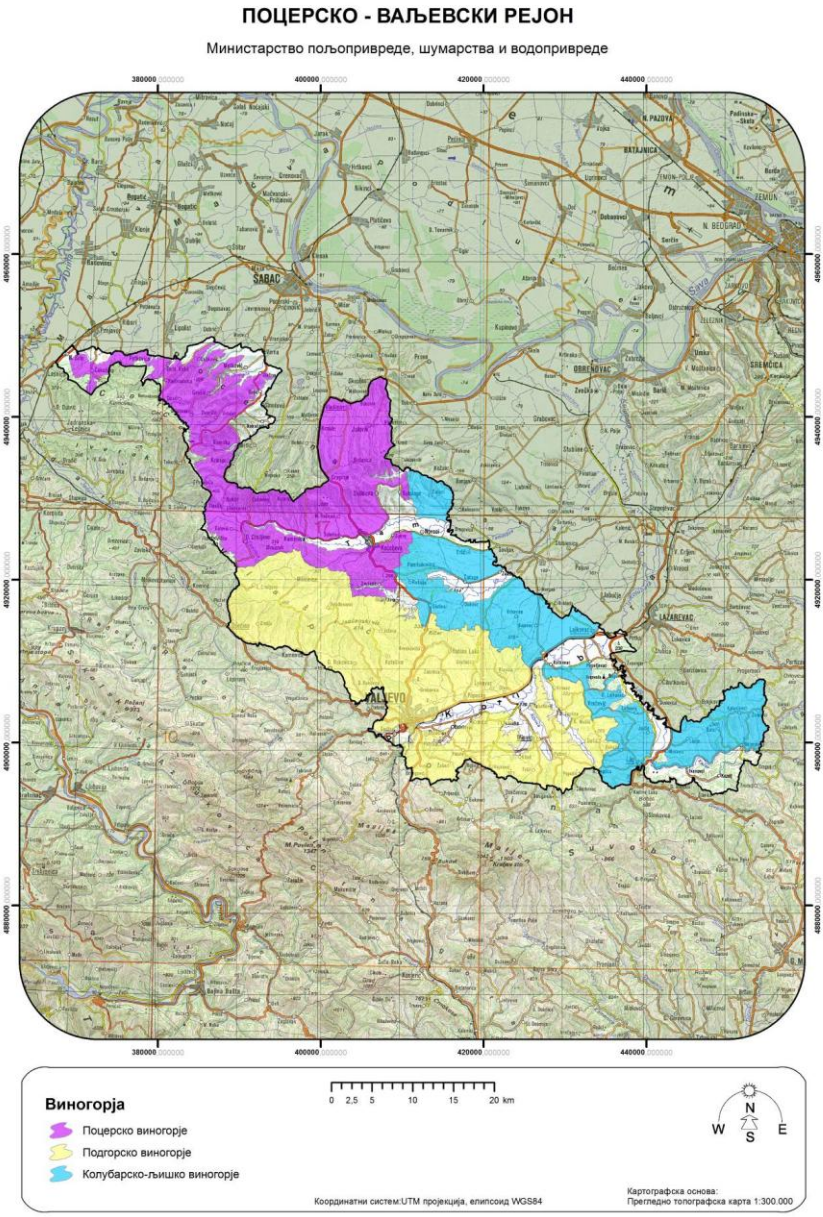

Обухваћене општине

Поцерско – ваљевски рејон обухвата територију у општинама Лозница, Шабац, Владимирци, Коцељева, Осечина, Ваљево, Уб, Лајковац, Мионица, Љиг и Крупањ.

Површине рејона и виногорја

Поцерско – ваљевски рејон заузима површину од 166.989,93 ha, где је највеће Подгорско виногорје.

Табела 1.1.1. Површине рејона и виногорја Поцерско – ваљевског рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Поцерско виногорје	43.692,10	26,16	32,49
Подгорско виногорје	56.683,84	33,94	42,15
Колубарско-љишко виногорје	34.117,26	20,43	25,37
Укупно	134.493,21	80,54	100,00
Поцерско-ваљевски Укупна површина (ha)	166.989,93		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Поцерско – ваљевском рејону има 190,62 ha винограда (око 173,3 ha родних винограда, односно око 93,02%), од чега је 93,85 ha са стоним сортама и 96,77 ha са винским сортама.

Графикон 1.1.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Поцерско – ваљевским рејоном

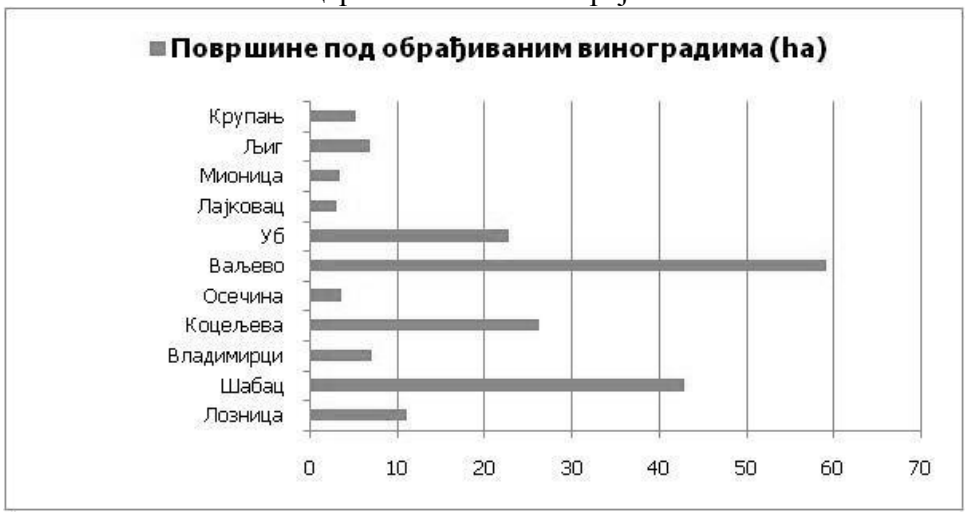

Климатски фактори

У табели 1.1.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Шапцу, Ваљеву и РЦ Ваљево (1961 – 2010).

Табела 1.1.2. Биоклиматски индекси за Поцерско – ваљевски рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Шабац	17.4	1640.0	1361.3	2183.9	10.9	187.1	3.6	4.5	1.9
Ваљево	17.0	1559.1	1315.2	2092.6	10.8	246.2	4.6	3.3	2.2
РЦ Ваљево	17.4	1659.7	1333.0	2051.0	13.1	221.4	2.4	3.0	0.4

Карта 1.1.2. Винклеров индекс Поцерско – ваљевског рејона

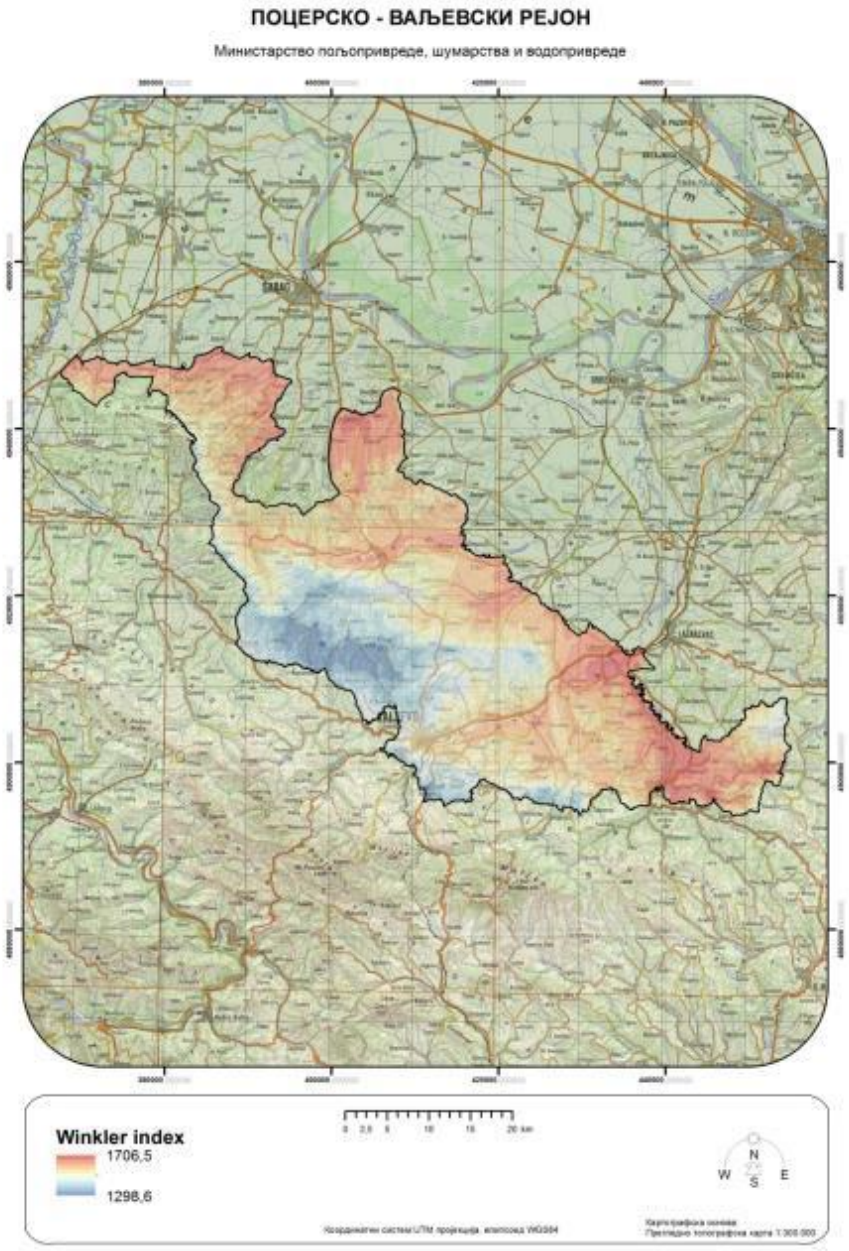

Земљишни услови

Преовлађујући тип земљишта овог рејона је псеудоглеј, а заступљени су у мањој мери и вертисол, флувисол и остала земљишта.

Карта 1.1.3. Типови земљишта Поцерско – ваљевског рејона

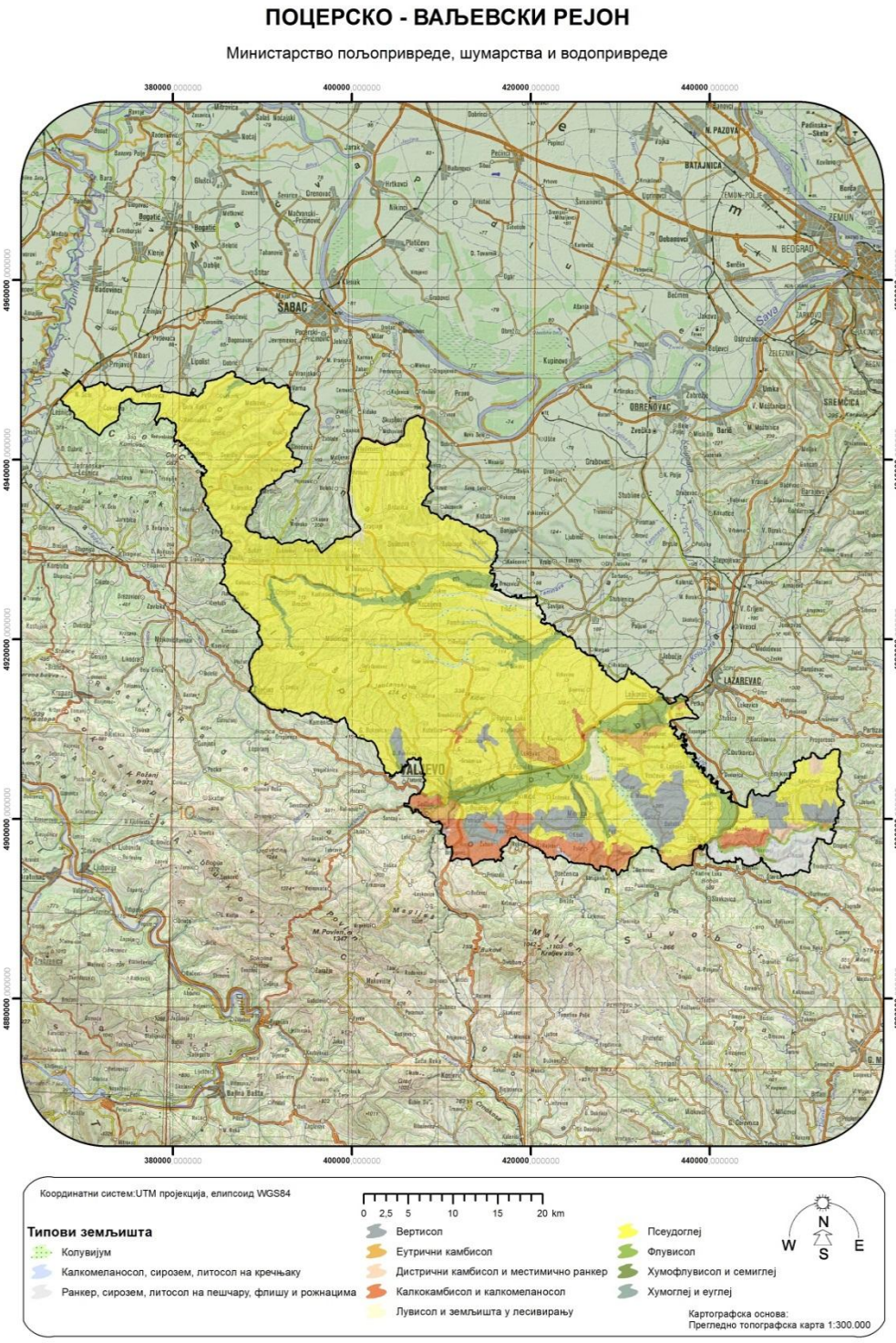

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 44° 40' географске ширине на северу до 44° 11' географске ширине на југу рејона.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 110 m до 406 m, али се предели где се простиру виногорја и где се налазе виногради углавном налазе на надморским висинама од 150 m до 310 m. Надморска висина рејона се постепено смањује идући од југозапада ка североистоку.

Карта 1.1.4. Надморска висина Поцерско – ваљевског рејона

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише умерено – стрмим до благим нагибима терена на којима се налазе виногради. Нагиб терена са постепено смањује идући од југозапада ка североистоку.

Карта 1.1.5. Нагиб терена Поцерско – ваљевског рејона

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена, али се виногради углавном налазе на јужним, југоисточним и источним експозицијама. Поред овога, на падинама планине Цер срећу се и виногради на североисточним и северним експозицијама.

Карта 1.1.6. Експозиција терена Поцерско – ваљевског рејона

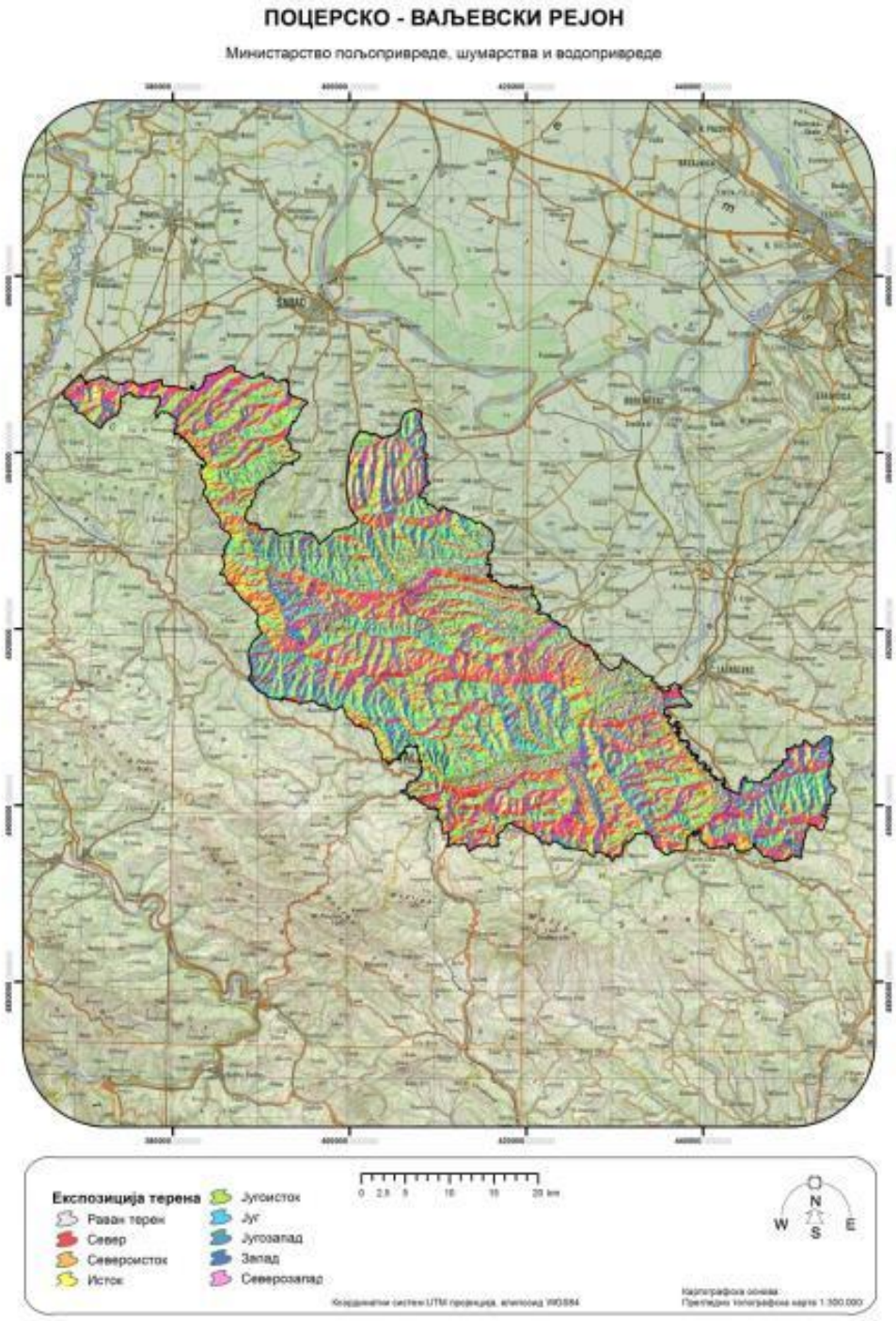

Орографске карактеристике

Орографске, односно рељефне карактеристике овог рејона чине са јужне стране планине Сувобор (866 m), Маљен (1103 m) и друге мање планине, а са углавном северозападне стране нижа планина Цер (687 m). Венци и падине ових планина, које припадају Динарским планинама, као и брдовити терени који су заступљени више у југозападном делу рејона испресецани коритима река, орографски карактеришу овај рејон. Североисточни део рејона је више благо брдовит, као и са равним теренима.

Пејзаж

Рејон се налази у низијско – брежуљкастом појасу у северозападном делу и више брдовитијем појасу на југозападу са релативно разуђеним насељима. Кроз рејон протичу реке Тамнава и Колубара, око чијих речних корита су заступљене влажне шуме храста лужњака, јасена, јове, врбе, тополе и др., док у осталом брдском делу рејона преовлађују претежно шуме храста цера, сладуна и др. Ови шумски комплекси са пашњацима, мали воћњаци и парцеле са ратарским културама (углавном под кукурузом и стрним житима) дају пејзажне каратеристике овом рејону. Кроз рејон протичу и реке Уб и Љиг, које заједно са пратећим шумама и парцелама под ратарским културама дају карактер једном делу рејона.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 1.153 газдинства поседује винограде, што чини свега око 1,9% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара, односно парцела под виноградима се налазе у општинама Шабац и Коцељева, иако највећу површину под виноградима има општина Ваљево.

Виногорја

Поцерско – ваљевски рејон има следећа виногорја:

1.1.1. Поцерско виногорје/Поцерина;

1.1.2. Подгорско виногорје/Подгорина и

1.1.3. Колубарско – љишко виногорје/Колубара – Љиг.

1.1.1. Поцерско виногорје/Поцерина

Простирање

Поцерско виногорје се налази у северозападном делу виноградарског рејона и обухвата терене на падинама планине Цер и Влашић, као и виших терена источно и јужно од река Добраве и Вишњице.

Границе

На северозападу граница виногорја почиње од реке Јерез, од моста на путу Ново Село – Чокешина код извора „Исаковића изворац" и креће на североисток том реком све до ушћа потока Радановача. Одатле граница наставља на југоисток, путем изнад потеса „Џајевац" према засеоку Стојиновићи, а затим скреће на сеоски пут којим у правцу истока долази до моста на путу Чокешина – Прњавор преко потока Радановача, кратко тим путем на север, а затим и асфалтним путем ка засеоку Радиковац, све до изохипсе 120. Граница ту прелази на изохипсу 120 и њоме у правцу североистока долази до пута Чокешина – Петковица и тим путем до асфалтног пута Прњавор – Липолист, све до границе К.О.

Петковица – Липолист. Граница иде кратко границом тих К.О. на југ, а затим на исток путем Петковица – Цуљковић, све до изохипсе 120 у потесу „Бело поље”. Граница иде на исток том изохипсом, прелази Белу Реку и излази на границу К.О. Липолист – Бела Река. Граница иде том границом до тромеђе К.О. Бела Река – Цуљковић – Липолист. Одатле граница иде до коте 156, па до коте 192 на асфалтном путу Радовашница – Шабац и тим путем на североисток до скретања за насеље Прекоречка Мала у потесу „Јелића брдо”. Одатле граница иде кратко на исток ка коти 113 до изохипсе 120, затим иде том изохипсом најпре на југозапад, западно од Добрићке реке, а затим је прелази код ушћа Радовашничке реке и враћа се на североисток све до јужног обода насеља Прекоречка Мала. Одатле граница иде сеоским путем на југоисток и преко коте 144 излази на изохипсу 150. Одатле граница иде изохипсом 150 на исток, прелазећи реке Мутник (најјужнија координата: N 44° 38' 48", E 19° 33' 33" – потес „Шибови” северно од села Грушић), Думачу (најјужнија координата: N 44° 37' 36", E 19° 33' 48" – засеок Горња Мала, источно од Грушића) и Гљионицу (најјужнија координата: N 44° 38' 13", E 19° 36' 01" – засеок Шатарићи). Граница том изохипсом долази до пута, који се од асфалтног пута Шабац – Волујац одваја на југоисток ка потесу „Липовица” (координата: N 44° 39' 27", E 19° 39' 17") и тим путем преко коте 137.7 и 131.9 излази на изохипсу 130 (координата: N 44° 38' 57", E 19° 40' 11"). Граница даље иде том изохипсом, пресеца реку Бојкачу (најјужнија координата: N 44° 37' 07", E 19° 37' 21" – засеок Рачанска Мала) и излази поново на асфалтни пут Шабац – Волујац – Букор, одвајајући се кратко од њега изохипсом 130 (координата: N 44° 34' 27", E 19° 36' 46"), њоме долази до потеса „Дерића мала” – кота 137, где наставља изохипсом 150 на исток, избацујући тако долину доњег тока Крамске реке, затим се граница опет укључује на пут Волујац – Букор и тим путем долази до коте 174 – источно од засеока Бучје на потоку Ракита. Одатле граница иде на исток преко кота 238 – „Ивак”, излази на границу К.О. Букор – Кривача (координата: N 44° 31' 37", E 19° 36' 48"), наставља границом тих општина на исток, а затим и границом општина Кривача – Радојевић и долази до коте 276 – „Бобија”, затим наставља границом поменутих катастарских општина и даље на исток границом К.О. Мровска – Цуковине преко коте 272 – „Главчић”, затим Каона – Цуковине до коте 296 – „Белина Главчина”, затим преко координата: N 44° 31' 03", E 19° 41' 39"; N 44° 31' 00", E 19° 41' 42"; N 44° 30' 48", E 19° 41' 53" до коте 252 – „Козарица”, па преко координата: N 44° 30' 51", E 19° 42' 07"; N 44° 31' 01", E 19° 42' 22"; N 44° 31' 12", E 19° 42' 41" до коте 291 – „Столице” где излази на асфалтни пут Шабачка Каменица – Шабац. Одатле граница иде на североисток, па на север до села Лојанице где скреће на исток асфалтним путем ка Владимирцима и Дебрцу, пролази Владимирце и долази до асфалтног пута Шабац – Крнић – Јазовник све до засеока Циганска Мала, односно коте 239 – „Гомилица”. Одатле граница иде правом линијом у правцу југоистока преко коте 219 и потеса „Чот” до изохипсе 150, а затим њоме, избацујући долину реке Вукодраж, у потесу „Шиљаковац” долази на границу општина Коцељева и Уб (граница К.О. Баталаге – Тулари). Граница иде на југ границом тих К.О. све до асфалтног пута Калиновац – Коцељева – Букор, а затим на запад тим путем све до ушћа потока Кленовица у Тамнаву у К.О. Ћуковине. Одатле граница прелази на изохипсу 160, недалеко одатле прелази реку Тамнаву и враћа се на исток том изохипсом све до асфалтног пута Коцељева – Ваљево. Граница иде кратко тим путем на североисток, а затим прелази на асфалтни пут Коцељева – Новаци – Уб и њиме на исток поново на границу општина Коцељева и Уб, односно К.О. Зукве – Новаци. Граница том границом К.О. долази до тромеђе К.О. Дружетић, Гола Глава и Радуша, а затим наставља границом општина Коцељева и Ваљево, односно К.О. Дружетић и Гола Глава све до пресека са

изохипсом 200. Граница се одваја на запад том изохипсом избацујући из виногорја долину реке Уб, прелази је (најзападнија координата: N 44°25' 01", E 19° 47' 48" – потес „Дубока јаруга"), враћа се на исток и избацујући долину потока Убић, идући северно од потока поново излази на границу општина Коцељева и Ваљево, односно К.О. Дружетић – Гола Глава, северно од засеока Доња Јаутина. Граница иде на запад границом тих К.О, а затим и границом К.О. Дружетић – Оглађеновац, Дружетић – Влашчић, Влашчић – Бресница, Влашчић – Љутице, Љутице – Миличиница, Миличиница – Каменица, Голочело – Миличиница, Миличиница – Доње Црниљево, Доње Црниљево – Горње Црниљево, и тако долази до тромеђе К.О. Доње Црниљево – Горње Црниљево – Коњуша. Одатле граница иде кратко на северозапад, а затим путем Осечина – Доње Црниљево на север све до засеока Томићи – 297, где прелази на изохипсу 300. Граница наставља том изохипсом на северозапад све до потеса „Јасиково поље" на граници К.О. Галовић и Букор. Одатле се граница кратко одваја од изохипсе идући преко следећих координата: N 44° 28' 41", E 19° 34' 08"; N 44° 28' 45", E 19° 33' 58" и N 44° 28' 51", E 19° 33' 57" где излази кратко на асфалтни пут и њиме иде на северозапад где долази до коте 267 и поново излази на исту изохипсу у потесу „Бјелик". Граница наставља на северозапад том изохипсом по падинама планине Влашић све до засеока Циганска Мала југозападно од села Букор, а одатле границом К.О. Букор и Горња Сипуља до коте 365 североисточно од потеса „Вртаче". Одатле граница иде путем преко кота 405 – „Букорска глава", 384 – „Војничко гробље" и даље према засеоку Бучје, поново прелази на изохипсу 300. Граница наставља на северозапад том изохипсом, пролази преко потеса „Ровине" (координата: N 44° 32' 44", E 19° 32' 59"), излази на границу К.О. Кривача – Румска, иде на североисток том границом преко потеса „Крам" и долази до коте 174 на Крамској реци југозападно од села Румска. Одатле граница скреће на северозапад потоком који пролази кроз потес „Јастребовац", а затим и сеоским путем из Румске преко потеса „Јастовача" у коти 327 излази на асфалтни пут Завлака – Шабац. Граница даље иде кратко тим путем на североисток, а затим изохипсом 300 по северозападном ободу планине Цер до манастира Радовашница. Даље граница иде на север ка селу Добрић асфалтним путем уз обод шуме све до коте 230 – „Стрелачка", а од те коте и даље путем на северозапад преко коте 202 излази у насеље Бела Река. Ту граница скреће на југозапад и иде асфалтним путем до скретања за потес „Марков ров", а одатле на североисток путем који прати изохипсу 200, преко коте 210 до коте 202 – „Црвено брдо". Одатле граница иде преко коте 148, путем до коте 190 – потес „Косовац", где се укључује на изохипсу 150 и њоме долази до западно од потока Влашка. Граница даље иде преко кота 204 и 146 – „Велике њиве" до манастира Петковица, а даље сеоским путем ка манастиру Чокешина до коте 134 – ушће Јокиног потока у реку Нечају. Одатле граница иде земљаним путем, на југозапад преко потеса „Стеваново брдо", и кратко изохипсом 150, на југоисток до асфалтног пута код манастира Чокешина, а затим се укључује на изохипсу 150 и њоме заобилази потес „Осоје" и излази на сеоски пут Чокешина – „Мршића гроб" (Хајдучки гробови) преко потеса „Јошевачка коса". Од тог потеса, у правцу извора Бела вода иде преко кота 176 – „Стојанова коса" и 211 – „Церичка коса", а затим потоком Стражаница поново излази на изохипсу 150. Граница даље иде том изохипсом, заобилазећи потес „Витиба" са јужне, источне и северне стране и долази до коте 153 на потоку Трновица. Одатле граница иде на север и путем преко потеса „Карапанџин гроб", долази до почетне тачке границе виногорја на реци Јерез.

Обухваћене катастарске општине

Поцерско виногорје обухвата делове катастарских општина: Ново Село, Чокешина, Петковица, Бела река, Цуљковић, Добрић, Грушић, Поцерски Метковић, Бојић, Варна, Румска, Радовашница, Десић, Двориште, Кривача, Галовић, Ћуковине, Доње Црниљево, Голочело, Козарица, Каменица, Љутице, Суботица, Владимирци, Бобовик, Скупљен, Јаловик, Јазовник, Баталаге, Свилеува, Коцељева Варош, Зукве, Коцељева, Дружетић, као и катастарске општине Волујац, Букор, Градојевић, Драгиње, Мали Бошњак, Бресница, Брдарица и Крнуле.

1.1.2. Подгорско виногорје/Подгорина

Простирање

Подгорско виногорје се налази у централном делу виноградарског рејона, на ширем подручју падина Ваљевских планина, Маљена и Влашића.

Границе

Граница виногорја почиње на северозападу, од тромеђе К.О. Доње Црниљево – Горње Црниљево – Коњуша и иде на исток границом општина Осечина и Коцељева, а затим и Ваљево и Коцељева, све до потока Убић на граници К.О. Гола Глава – Дружетић. Одатле граница иде потоком на североисток, а затим северно, од Доње Јаутине прелази на изохипсу 200. Даље граница наставља том изохипсом, избацујући тако долине потока Убић, а затим и река Уб и Јошева река, све до граница општина Ваљево – Уб (граница К.О. Гола Глава – Слатина), источно од ушћа Јошеве реке у Уб. Даље граница иде поново границом општина Ваљево – Уб, а затим и Ваљево – Лајковац, све до пруге Ваљево – Лајковац на граници К.О. Лозница – Словац. Одатле се граница враћа на југозапад том пругом ка Ваљеву, прелази мост на Колубари и на мосту преко реке Градац прелази асфалтни пут ка насељу Градац на изохипсу 200. Граница се враћа назад на исток том изохипсом, избацујући и долину реке Бања (најјужнија тачка – Петничка пећина), а затим се асфалтним путем Шушеока – Ваљево спушта на изохипсу 150. Том изохипсом граница виногорја наставља на исток и иде до североисточног обода насеља Клашнић, где се пење на изохипсу 180 и даље њоме избацујући долину река Липница (најјужнија координата: N 44° 15' 20", E 20° 01' 38" – село Ђурђевац) и Лепеница (најјужнија координата: N 44° 14' 06", E 20° 02' 54" – село Кључ) и долази до асфалтног пута Дивци – Мионица, којим иде кратко на југ, па прелази на изохипсу 180, а затим и 170, од асфалтног пута Мионица – Дивци. Граница даље иде на југоисток том изохипсом, обухватајући насеље Мионицу, а затим на месту где та изохипса пресеца реку Рибницу прелази на асфалтни пут по југоисточном ободу насеља и преко коте 195 излази на изохипсу 200, пре укључења на асфалтни пут Мионица – Дивчибаре. Одатле граница иде том изохипсом, избацујући долину реке Рибница (најјужнија координата: N 44° 13' 48", E 20° 06' 02" – мост у селу Паштрић) и враћа се на север, све до асфалтног пута у селу Табановић. Граница ту кратко иде тим путем до изохипсе 170, а затим наставља изохипсом 170 на североисток, до засеока Стошић, код ушћа Топлице у Колубару, а затим избацујући долину реке Топлице (најјужнија координата: N 44° 13' 35", E 20° 10' 03" – недалеко од моста у селу Горња Топлица) до потока Оровац, југозападно од села Дучић, где прелази на сеоске путеве паралелне уз реку Топлицу преко кота 282 – Раскрсница на путу Команице – Дучић, 236 – засеок „Брђани" и 157 излази на асфалтни пут Мионица – Горњи Мушић – Доњи Мушић – Словац, све до границе општина Мионица – Лајковац (граница К.О. Вировац – Маркова

Црква), а затим и Мионица – Љиг, све до тромеђе К.О. Ракари – Гуњица – Велишевац. Граница виногорја се даље поклапа са границом рејона и иде границама К.О. Ракари – Гуњица, Попадић – Берковац, Попадић – Струганик, Паштрић – Струганик, Паштрић – Брежђе, Толић – Брежђе, Кључ – Брежђе, Кључ – Осеченица, Рајковић – Осеченица, Рајковић – Робаје и овде граница излази на границу општина Мионица и Ваљево. Граница даље наставља границом следећих К.О.: Пауне – Робаје, Жабари – Робаје, Жабари – Мратишић, Жабари – Пријездић, Зарубе – Пријездић, Зарубе – Равње, Драчић – Равње, Драчић – Ковачице, Драчић – Бранговић, Белић – Бранговић и Белић – Лелић, све до тромеђе К.О. Белић – Дегурић – Лелић. Одатле се граница одваја од границе рејона и иде најпре границом К.О. Ваљево – Дегурић, а затим изохипсом 250, источно од реке Градац ка Ваљеву и код потеса „Анатема" долази до асфалтног пута ка Ваљеву, кратко њиме, а затим прелази преко координате: N 44° 15' 16", E 19° 53' 09" на другу страну реке Градац и преко координате: N 44° 15' 22", E 19° 53' 08" иде у правцу преко железничког тунела до асфалтног пута Ваљево – Седлари у селу Попаре. Граница иде тим путем на запад, све до раскрснице у потесу „Видрак", а затим асфалтним путем на север до насеља Баир. Граница затим скреће на запад, прелази реку Колубару (координата: N 44° 16' 05", E 19° 52' 40") и идући северно од потеса „Пећина" (координате: N 44° 16' 07", E 19° 52' 33"; N 44° 16' 06", E 19° 52' 21") долази до засеока Веселиновићи и у истом правцу прелази реку Обницу (координата: N 44° 16' 02", E 19° 52' 00") и долази до коте 195, југоисточно од села Бело Поље. Одатле иде изохипсом 250, северно од реке Јабланице, све до потеса „Срећкова страна", односно до границе К.О. Седлари – Златарић, а затим и границом К.О. Ваљево – Златарић и Рађево село – Златарић, све до тромеђе К.О. Рађево село – Доња Буковица – Златарић, а даље границом К.О. Доња Буковица – Златарић, Доња Буковица – Причевић, Доња Буковица – Беомужевић, Горња Буковица – Беомужевић, Горња Буковица – Стапар, све до тромеђе К.О. Горња Буковица – Ваљевска Каменица – Стапар (потес „Коларевића брдо"). Одатле граница рејона иде на запад, преко Ваљевске Каменице – кота 342 и даље асфалтним путем, преко Осладића на запад до Осечине. Граница даље скреће на север, асфалтним путем Осечина – Горње Црниљево, све до границе К.О. Горње Црниљево – Осечина, скреће на север том границом и долази до тромеђе К.О. Горње Црниљево – Доње Црниљево – Коњуша, односно до почетне тачке виногорја.

Подгорском виногорју припада и мали део у К.О. Гола Глава који се налази са северне стране виногорја и обухвата површину која почиње у координати: N 44° 24' 36", E 19° 52' 37" и иде преко координате N 44° 24' 39", E 19° 52' 40", а затим од координате N 44° 24' 42", E 19° 52' 43" скреће на југоисток до координате N 44° 24' 38", E 19° 52' 16", затим преко координате N 44° 24' 35", E 19° 52' 48" долази до координате N 44° 24' 33", E 19° 52' 48" где скреће на запад и преко координата: N 44° 24' 32", E 19° 52' 41"; N 44° 24' 36", E 19° 52' 41" долази до почетне тачке оазе.

Обухваћене катастарске општине

Подгорско виногорје обухвата делове катастарских општина: Сирдија, Осладић, Туђин, Каменица, Гола Глава, Седлари, Ваљево, Кланица, Лозница, Дивци, Лукавац, Попучке, Петница, Белошевац, Клинци, Пауне, Мрчић, Клашнић, Урошевац, Санковић, Кључ, Мионица село, Толић, Паштрић, Команице, Маљевић, Вртиглав, Табановић, Веселиновац, Маркова Црква, Словац, Вировац, Доњи Мушић, Горњи Мушић, Ракари, Дучић, Наномир, Осечина, Тодорин До, као и катастарске општине Горње Црниљево, Миличиница, Влашчић, Оглађеновац, Горња Буковица, Рабас, Јошева, Бранковина,

Котешица, Доња Буковица, Козличић, Близоње, Бабина Лука, Забрдица, Грабовица, Рађево Село, Дупљај, Попадић, Рајковић, Жабари, Драчић, Белић и Дегурић.

1.1.3. Колубарско – љишко виногорје/Колубара – Љиг

Простирање

Колубарско – љишко виногорје је издужено виногорје у источном делу виноградарског рејона у подручју средњих токова река Тамнаве, Уба и Колубаре и доњег тока реке Љиг и састоји се из четири дела који су међусобно одвојени овим воденим токовима.

Границе

Северни део виногорја обухвата целокупну К.О. Тулари, укључујући и подручје између те К.О. и асфалтних путева Калиновац – Коцељева на југу и Сува Јаруга – Тулари на западу.

Оаза Калиновац обухвата парцеле западно од граница Колубарско – љишког виногорја. Граница оазе полази од координате: N 44° 29' 51", E 19° 57' 32", иде преко координата: N 44° 30' 01", E 19° 57' 25"; N 44° 25' 46", E 19° 54' 32"; N 44° 30' 00", E 19° 57' 28"; N 44° 29' 57", E 19° 57' 27"; N 44° 29' 49", E 19° 57' 28" и долази до почетне тачке оазе.

Оаза Бањани обухвата подручје око тромеђе катастарских општина Кожуар, Вукона и Бањани. Граница оазе почиње на граници К.О. Кожуар – Вукона, северно од потеса Пландиште и креће на североисток, до обода шуме, а затим скреће на југоисток и укључује се на изохипсу 150 и иде њоме све до коте 151 на главном путу. Граница одатле скреће на запад тим путем и долази до почетне тачке оазе.

Централни део виногорја је и највећи део и простире се између река Тамнаве на северу и Колубаре на југу. Граница тог дела почиње на северозападу, на граници општина Уб и Коцељева (граница К.О. Новаци – Зукве), од асфалтног пута Коцељева – Уб и иде тим путем на исток, све до границе К.О. Трлић – Совљак, и на југ том границом, а затим и границом К.О. Звиздар – Совљак, све до асфалтног пута Памбуковица – Уб. Граница иде тим путем на запад према Памбуковици, све до изохипсе 150 у потесу „Ровача", источно од Памбуковице. Граница ту прелази на изохипсу 150, наставља њоме најпре на запад, прелази реку Уб (најзападнија координата: N 44° 26' 08", E 19° 54' 08" – потес „Аде"), наставља том изохипсом на југ, искључује се са изохипсе прелазећи границу К.О. Памбуковица – Радуша у координати: N 44° 25' 46", E 19° 54' 32" и након тога се поново укључује на изохипсу 150, иде њоме на исток и након тога долази до пута Радуша – Докмир – Чучуге на месту Стара општина, кратко иде њиме, а затим прелази на пут Чучуге – Кршна Глава. Тим путем граница иде на југ, све до потока Докмирица, а одатле скреће на пут ка Бој – брду и селу Тврдојевац. На ободу насеља Тврдојевац, граница прелази на изохипсу 150 и наставља у истом правцу на исток, јужно од реке Уб, излази на границу К.О. Звиздар – Гуњевац. Граница даље иде том границом, а затим и границом К.О. Врховине – Гуњевац, Врховине – Мургаш, Бајевац – Мургаш, Бајевац – Руклада, Непричава – Руклада, Рубрибреза – Руклада, све до границе општина Лајковац и Уб. Затим граница наставља југоисточно границом ових општина до места спајања К.О. Лајковац и Јабучје, а затим границом ових двеју К.О. до асфалтног пута Ваљево – Лајковац – Јабучје. Одатле граница иде на југозапад границом општина Лајковац – Ваљево, а затим и Уб – Ваљево и Уб – Коцељева, све до почетне тачке виногорја.

Јужни (Љишки) део виногорја се простире између река Колубаре на северу и Љиг на југу и истоку. Граница тог дела почиње на северозападу, од раскрснице путева Словац – Маркова Црква и Словац – Ратковац, недалеко од ушћа Топлице у Колубару, и иде на исток путем преко насеља Словац – Ратковац – Пепељевац – Палеж – Подводнице – Боговађа, све до железничке станице Боговађа. Одатле граница иде пругом на југ до првог пружног прелаза, а затим тим путем на југозапад преко Лом – брда, а затим и западним па јужним ободом шуме (координате: N 44° 18' 45", E 20° 11' 15"; N 44° 18' 36", E 20° 11' 13"; N 44° 18' 28", E 20° 11' 34"; N 44° 18' 22", E 20° 11' 46"; N 44° 18' 31", E 20° 11' 54"; N 44° 18' 28", E 20° 12' 09"; N 44° 18' 41", E 20° 12' 12"), све до асфалтног пута Доњи Лајковац – Боговађа, источно од потеса „Дубравице" (координата: N 44° 18' 50", E 20° 12' 23"), а затим на југ ободом шуме, између насеља Доњи Лајковац и асфалтног пута Боговађа – Латковић. Граница даље иде од коте 128 – раскрсница путева код ушћа потока Јовац у Грабовац путем Доњи Лајковац – Крговића Крај – Кеџића Крај – Врановац и даље на исток ободом шуме северно од насеља Врановац (координате: N 44° 17' 28", E 20° 12' 52"; N 44° 17' 32", E 20° 13' 05"; N 44° 17' 33", E 20° 13' 29"), све до пруге Боговађа – Јајчић. Граница виногорја се спушта на југ том пругом, а затим се укључује на пут Латковић – Љиг и тим путем иде све до североисточног обода насеља Љиг (координата: N 44° 14' 00", E 20° 14' 40"), а одатле путем на југоисток до реке Љиг, прелази је и наставља Ибарском магистралом до раскрснице код моста. Одатле граница иде путем у правцу југа до изохипсе 200, која се налази на граници К.О. Љиг – Бабајић и том границом ка југозападу долази до тромеђе К.О. Љиг – Бабајић – Гукош. Даље граница иде границом К.О. Бабајић – Гукош, Велишевац – Гукош, Велишевац – Кадина Лука, Велишевац – Гуњица и долази до тромеђе К.О. Велишевац – Ракари – Гуњица. Одатле се граница одваја на север и иде границом општина Љиг – Миоиница и Лајковац – Миоиница, све до асфалтног пута Вировац – Маркова, на граници тих двеју катастарских општина. Граница виногрја се одатле одваја на север тим путем и даље према Словцу долази до почетне тачке виногорја.

Југоисточни део виногорја се налази на јужним обронцима брда североисточно од Љига. Граница тог дела почиње на северозападу, од асфалтног пута Београд – Чачак (Ибарска магистрала), на граници општина Љиг и Лазаревац (К.О. Дудовица и Јајчић), креће се том границом на исток, а затим и границом општина Љиг и Аранђеловац и Љиг и Горњи Милановац, све до асфалног пута Љиг – Аранђеловац (граница К.О. Живковци – Драгољ). Граница се одатле одваја на запад тим путем и идући све време северно од реке Качер, долази поново до Ибарске магистрале. Граница се одатле одваја назад на исток путем по јужном и источном ободу шуме потеса „Државни забран", и даље асфалтним путем долази поново до магистрале у насељу Моравци. Граница одатле скреће на север и магистралом долази до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Колубарско – љишко виногорје обухвата следеће катастарске општине:

Северни део: делови катастарских општина Новаци и Баталаге и цела катастарска општина Тулари.

Централни део: делови катастарских општина Новаци, Трлић, Звиздар, Чучуге, Памбуковица, Докмир, Тврдојевац, Непричава, Рубрибреза, Лајковац, Степање, Словац, Гвозденовић, Кршна Глава, Слатина, Радуша и целе катастарске општине Врновине и Баљевац.

Љишки део: делови катастарских општина Ратковац, Придворица, Стрмово, Пепељевац, Врачевић, Боговађа, Доњи Лајковац, Латковић, Јајчић, Цветановац, Маркова црква и целе катастарске општине Бабајић, Велишевац и Бошњановић.
Југоисточни део: делови катастарских општина Липље, Шутци, Белановица, Живковци, Пољанице, Ивановци, Бранчић, Моравци и цела катастарска општина Калањевци.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Поцерско – ваљевски рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Поцерско	Подгорско	Колубарско-љишко	принос/(кг/биљци)		Принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Тамјаника	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Сила	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Годоминка	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Semillon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Поцерско	Подгорско	Колубарско-љишко	принос/(кг/биљци)		Принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Нема препоручених	-	-	-	-	-	-	-
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Поцерско	Подгорско	Колубарско-љишко	принос/(кг/биљци)		Принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							

Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери							
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Поцерско-ваљевски рејон (Поцерско, Подгорско и Колубарско-љишко виногорје)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Друге сорте I, II и III епохе зрења
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Друге сорте I, II и III епохе зрења
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver	- Љана - Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Друге сорте I, II и III епохе зрења
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas X Berlandieri* 41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Казенављева кордуница - Силво кордуница - Мозерова кордуница	- Жупски - Крајински - Други слични узгојни облици
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена	
	9,0	9,5	

1.2. РЕЈОН НЕГОТИНСКА КРАЈИНА/НЕГОТИНСКА КРАЈИНА

Простирање

Рејон Неготинска Крајина се простире на крајњем истоку Централне Србије уз румунску и бугарску границу.

Границе

Граница рејона Неготинска Крајина иде од обале Дунава, источно од места Новог Сипа и низ ову реку десном обалом, све до ушћа Тимока. Одатле граница иде на југ левом обалом Тимока, све до наспрам села Вељкова, а затим државном границом са Бугарском до границе општина Неготин и Зајечар на државној граници. Одатле граница рејона иде на запад границом општина Неготин и Зајечар до тромеђе К.О. Сиколе I – Салаш – Глоговица I. Даље граница излази на изохипсу 500 и том изохипсом иде све до коте 442 – „Стеванске ливаде" на асфалтном путу који од места Сиколе води ка хотелу „Стеванске ливаде". Одатле граница наставља на север преко кота 498, а затим ободом шуме, преко координата: N 44° 11' 34", E 22° 17' 00" и N 44° 11' 44", E 22° 17' 00" до коте 517 – „Руд", наставља ободом шуме преко координата: N 44° 12' 02", E 22° 16' 57"; N 44° 12' 20", E 22° 16' 46" и N 44° 12' 35", E 22° 16' 33" до коте 509 – „Ливаде" и у правцу ка селу Поповица излази на изохипсу 450. Граница даље иде том изохипсом све до северног обода села Поповица и даље асфалтним путем Поповица – Плавна, све до Јарушког потока. Ту се граница одваја од тог асфалтног пута и наставља на север сеоским путем преко потеса „Поноре", затим западно од потеса „Репичина коса", па преко потеса „Мечији шиб" до раскрснице сеоских путева између потеса „Полом" и „Тилва маре". Одатле граница рејона обилази потес „Тилва маре" путем по источном и северном ободу тог потеса и преко коте 500 долази до пута са источне стране потеса „Сегет" и потока П. Глигорија. Тим путем граница иде на север до коте 383 – ушће тог потока у Медвеђу реку. Граница даље наставља шумским путем источно од потеса „Медвеђа", сече асфалтни пут Плавна – Клокочевац (потес „Попадија") и истим путем наставља на север пролазећи источно од потеса „Коље брдо", „Преслап" и „Корњет" и долази до коте 556 – „Фнтена Куку". Ту граница скреће на југоисток и иде путем ка потесу „Мали Мироч" све до реке Турије. Граница ту скреће на југ путем ка селу Плавна и долази до асфалтног пута Плавна – Штубик код моста, преко Медвеђе реке. Граница одатле наставља на исток тим асфалтним путем до коте 272 – река „Замна", а даље на север реком Замном до ушћа Медвеђе реке у њу. Даље граница иде у правцу истока изохипсом 300, све до надомак села Штубик, прелази на другу страну реке путем Штубик – Јагодарац и наставља путем северно од реке Замне ка Малом Мирочу, пролазећи са источне стране потеса „Плоче" и тим путем преко коте 320 долази на раскрсницу шумских путева јужно од потеса „Рудине". Одатле граница скреће на север путем, пролази западно од коте 426 – „Рудине", долази до коте 428, преко координата: N 44° 19' 21", E 22° 17' 02" и N 44° 19' 19", E 22° 17' 20" до коте 367 – „Мали Мироч", преко координата: N 44° 19' 13", E 22° 17' 33" и N 44° 19' 13", E 22° 17' 43" до коте 363, преко координата: N 44° 19' 14", E 22° 18' 06"; N 44° 19' 10", E 22° 18' 12" и N 44° 19' 18", E 22° 18' 22" до коте 250 – река „Турија", а затим на исток том реком све до коте 207 – северно од потеса „Карађорђево брдо". Одатле граница иде у правцу северозапада путем преко коте 336 – „Куларе", затим асфалтним путем ка селу Јабуковац, све до коте 283 – „Поркарец". Одатле граница скреће на север и иде преко кота 322 – асфалтни пут Јабуковац – Суви Корњет, 334, 268 – Фапа маре и долази до западног обода места Вратна. Ту граница прелази реку Вратну и наставља на запад изохипсом 200, северно од реке

Вратне, све до потока који се улива у реку Вратну код манастира Вратна. Граница ту скреће на север тим потоком, а затим у коти 303 прелази на изохипсу 300, иде кратко њоме и у коти 342 – „Калуђерска пољана" излази на шумски пут којим у правцу североистока преко потеса „Прислеп" долази до коте 107 – поток „Већа маре". Граница даље наставља путем на северозапад преко кота 295 – „Рудина" и 347, а затим на исток путем преко потеса „Мићи глава" и коте 156 – „Стрњак" до коте 110 – поток Буљевица. Одатле граница иде на север преко кота 294 – „Боболош", кратко излази на изохипсу 250, затим долази до коте 350 – „Бачији", а затим све време идући ободом шуме, преко координата: N 44° 27' 16", E 22° 22' 32"; N 44° 27' 27", E 22° 22' 15"; N 44° 27' 17", E 22° 22' 13"; N 44° 27' 34", E 22° 22' 18"; N 44° 27' 24", E 22° 22' 02"; N 44° 27' 52", E 22° 22' 19"; N 44° 27' 53", E 22° 21' 59"; N 44° 28' 07", E 22° 22' 15" и N 44° 27' 57", E 22° 21' 52" долази до коте 408 – „Бади". Граница даље наставља путем преко коте 410 до коте 409 –„Велики Стрњак", затим путем до кота 432 – „Балта прун", 435 – „Алун", 417 – сеоска школа у Алуну, 405 и 306 – северно од потеса „Стрњак" и путем који прати изохипсу 250 излази на реку Река у коти 98. Граница даље иде путем уз ту реку према њеном настанку, од Бледерије и Равне реке, затим уз реку Бледерију и путем преко потеса „Мали бељен" и коте 296, па ободом шуме преко координата: N 44° 30' 45", E 22° 23' 37" и N 44° 30' 33", E 22° 23' 48" до коте 109 – Равна река. Ту граница скреће на североисток, путем преко кота 316 – „Краку бибулуј", 356 – „Чока пештери", 372 и 370 – „Иба бара", а затим на северозапад путем према Петровом Селу до коте 453 северно од засеока Киломе. Одатле граница скреће на исток, путем јужно од потеса „Краку Жико", затим преко коте 373 – јужно од засеока Рудине, 395 – „Велика ливада", 339 – „Балта доп" до коте 313 – западно од потеса „Грабари". Ту граница скреће претежно у правцу севера и преко кота 113 – Велика река, 218 – „Велика Коларница" и 285 – „Бунариште", излази на изохипсу 300 и њоме све до места јужно од коте 388, између потеса „Краку Степан" и „Краку Нуку", затим преко те коте и коте 426 – југозападно од потеса „Чипан" излази на изохипсу 400 у потесу „Краку Урлатури", кратко на север њоме и путем који прати ту изохипсу до коте 397 на путу потес „Сурдупи" – потес „Сануњ". Ту граница скреће на исток и иде изохипсом 350, јужно од реке Ваља Маре до коте 376 – „Стрњак", преко кота 360, 294 и 175 – „Воља Мик" и на западном ободу Подвршке Велике чуке излази на изохипсу 250 и њоме према југозападном ободу места Подвршка, остављајући шуму потеса „Велика чука" изван границе подручја. Граница даље иде на север путем по западном ободу насеља и даље преко коте 350 потеса „Мала чука", изохипсом 300 западно од потеса „Орница", затим преко коте 412 до источног обода потеса „Камени крст" и преко коте 343 – „Ваља маре" излази на изохипсу 400 северно од потеса „Страњак". Граница наставља том изохипсом идући западно од потеса „Манастирски гај" до шумског пута јужно од потеса „Калфа" и тим путем у правцу североистока преко потеса „Цуца" и „Крст" преко северног обода места Сип долази до почетне тачке рејона на обали Дунава.

Карта 1.2.1. Границе рејона и виногорја рејона Неготинска Крајина

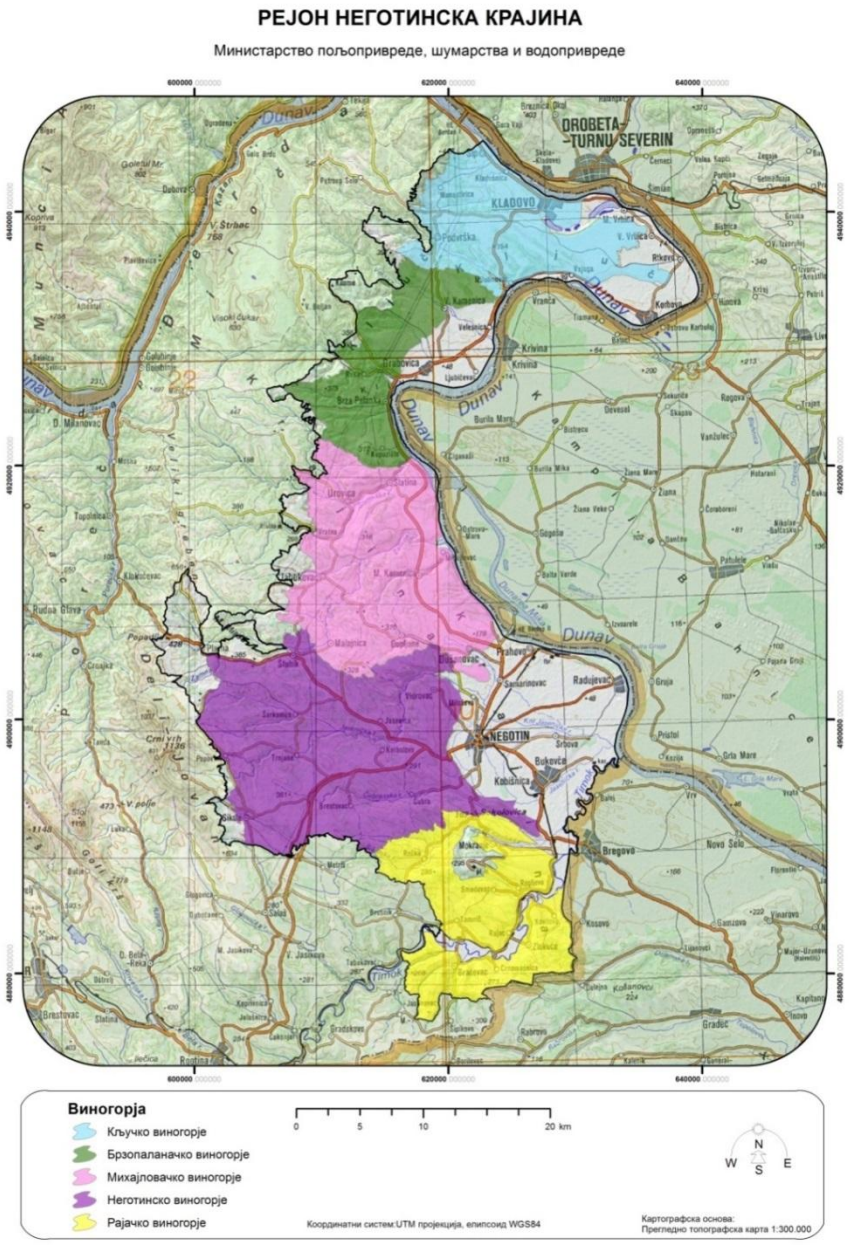

Обухваћене општине

Рејон Неготинска Крајина обухвата територију у општинама Кладово и Неготин.

Површине рејона и виногорја

Рејон Неготинска Крајина заузима површину од 119.627,00 ha, где је највеће Неготинско виногорје.

Табела 1.2.1. Површине рејона и виногорја рејона Неготинска Крајина

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Кључко виногорје	12.419,64	10,38	14,98
Брзопаланачко виногорје	9.477,32	7,92	11,43
Михајловачко виногорје	19.530,83	16,34	23,57
Неготинско виногорје	27.769,24	23,24	33,53
Рогљевачко-рајачко виногорје	13.673,35	11,43	16,49
Укупно	82.870,38	69,31	100,00
Рејон Неготинска Крајина Укупна површина (ha)	119.627,00		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у рејону Неготинска Крајина има 978,04 ha винограда (око 955,83 ha родних винограда, односно 97,73%), од чега је 87,92 ha са стоним сортама и 890,12 ha са винским сортама.

Графикон 1.2.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним рејоном Неготинска Крајина

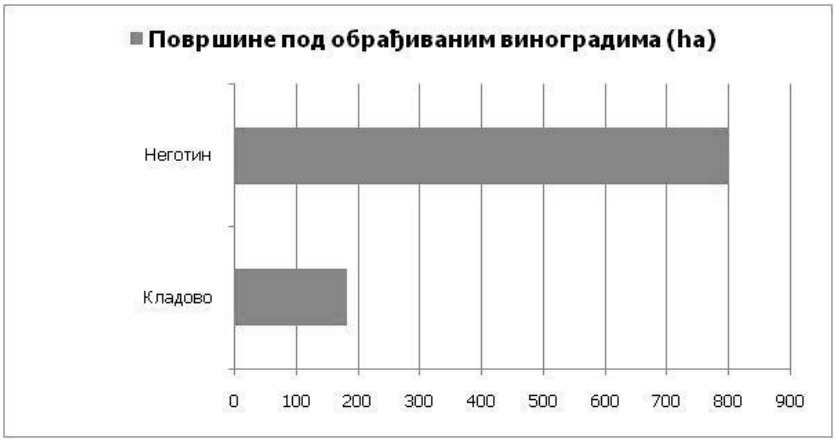

Климатски фактори

У табели 1.2.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Неготину, Ђердапу, Текији и Доњем Милановцу (1961 – 2010).

Табела 1.2.2. Биоклиматски индекси за рејон Неготинска Крајина

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Неготин	17.8	1717.9	1390.8	2278.1	11.5	127.5	3.8	4.6	2.8
Ђердап	18.0	1750.4	1436.6	2198.2	13.5	159.9	0.6	1.1	0.4
Текија	17.4	1624.2	1368.1	2157.6	12.0	189.9	1.3	2.2	0.4
Доњи Милановац	16.8	1501.5	1302.7	2044.2	11.7	124.9	1.4	1.8	0.6

Карта 1.2.2. Винклеров индекс рејона Неготинска Крајина

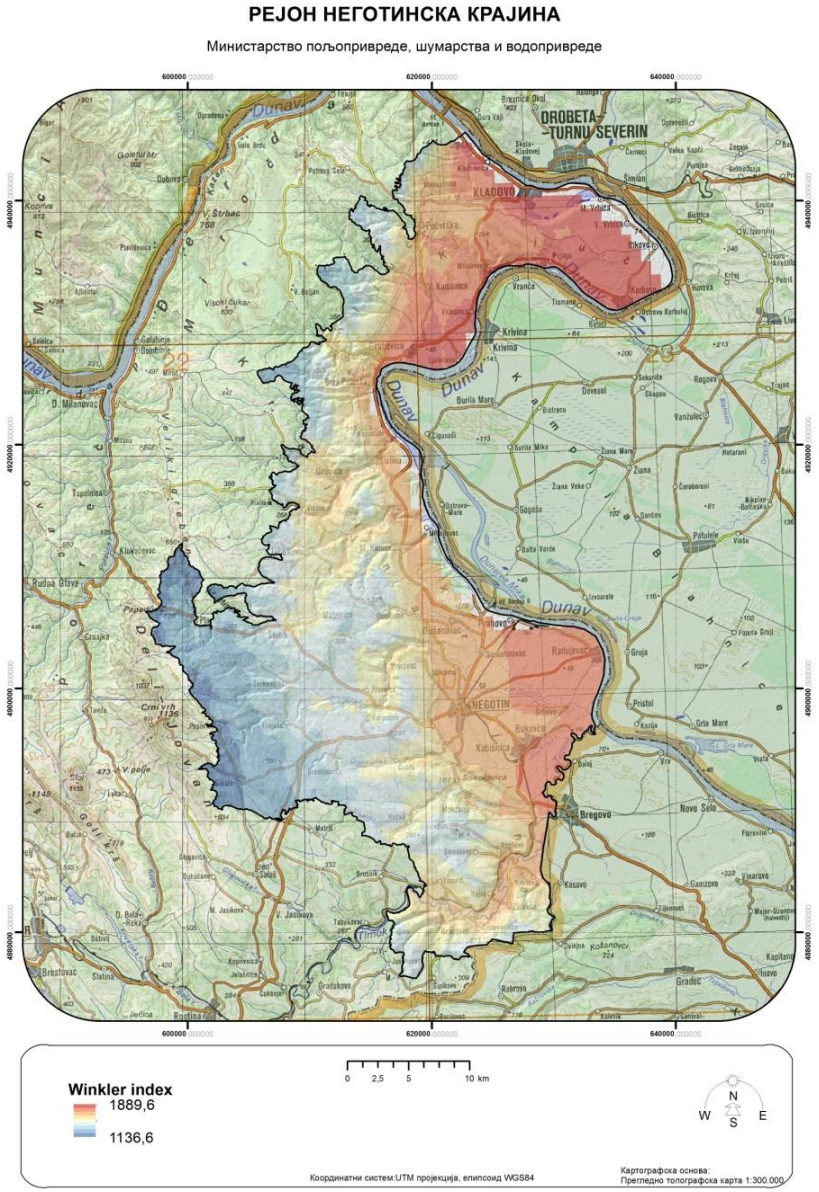

Земљишни услови

Преовлађујући типови земљишта овог рејона су ранкер, сиросем, литосол на пешчару, флишу и рожнацима, литосол на шкриљцима и гнајсу и земљишта у лесивирању, као и вертисол и еутрични камбисол, а заступљени су у нешто мањој мери и остали типови земљишта. У подручјима где се налазе виногради преовлађују вертисол, еутрични камбисол и песковита замљишта.

Карта 1.2.3. Типови земљишта рејона Неготинска Крајина

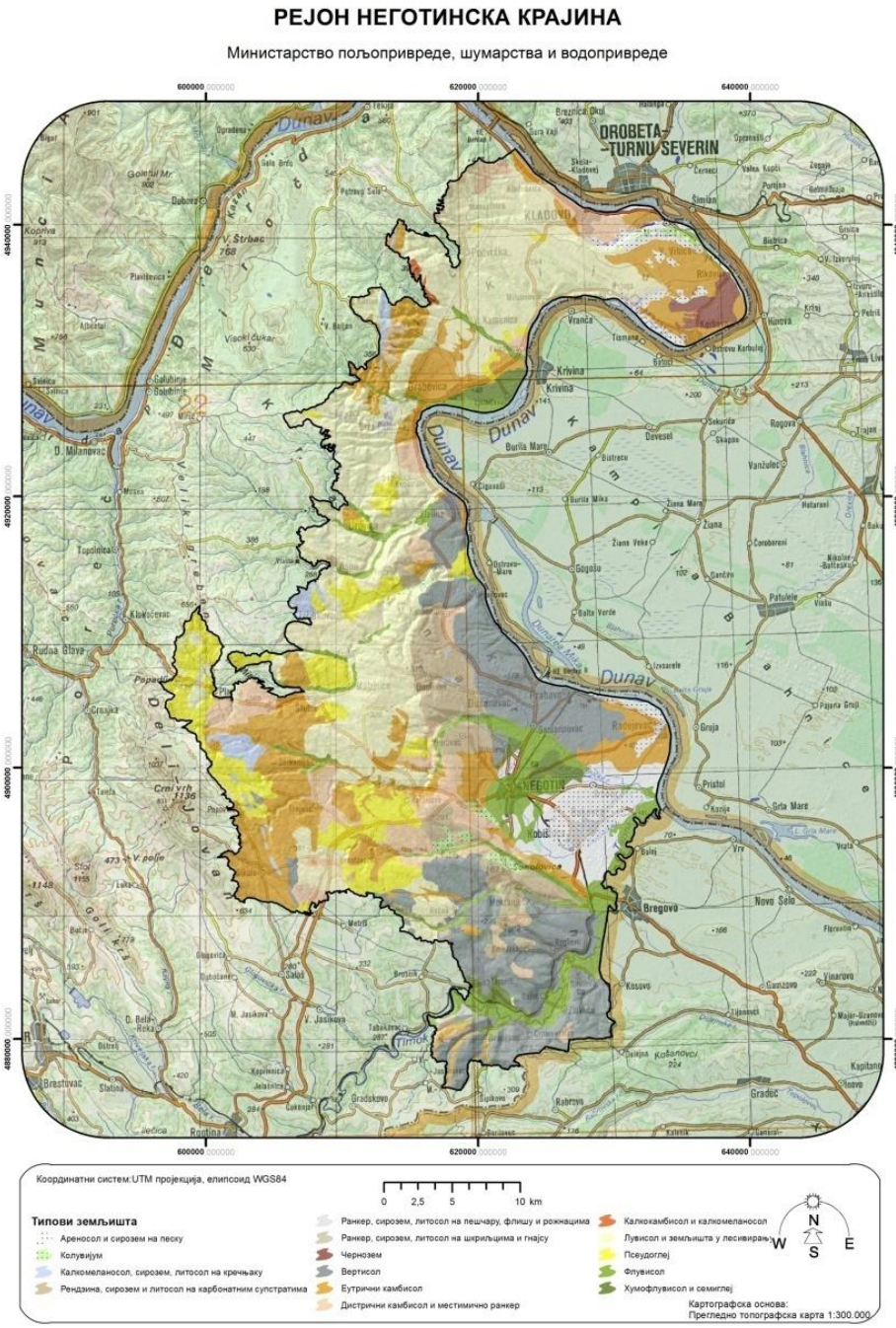

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 44° 39' географске ширине на северу до 44° 01' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 60 m до 480 m, али се предели где се простиру виногорја и где се налазе виногради углавном налазе на надморским висинама од 100 m до 270 m. Надморска висина рејона се постепено смањује идући од запада ка истоку.

Карта 1.2.4. Надморска висина рејона Неготинска Крајина

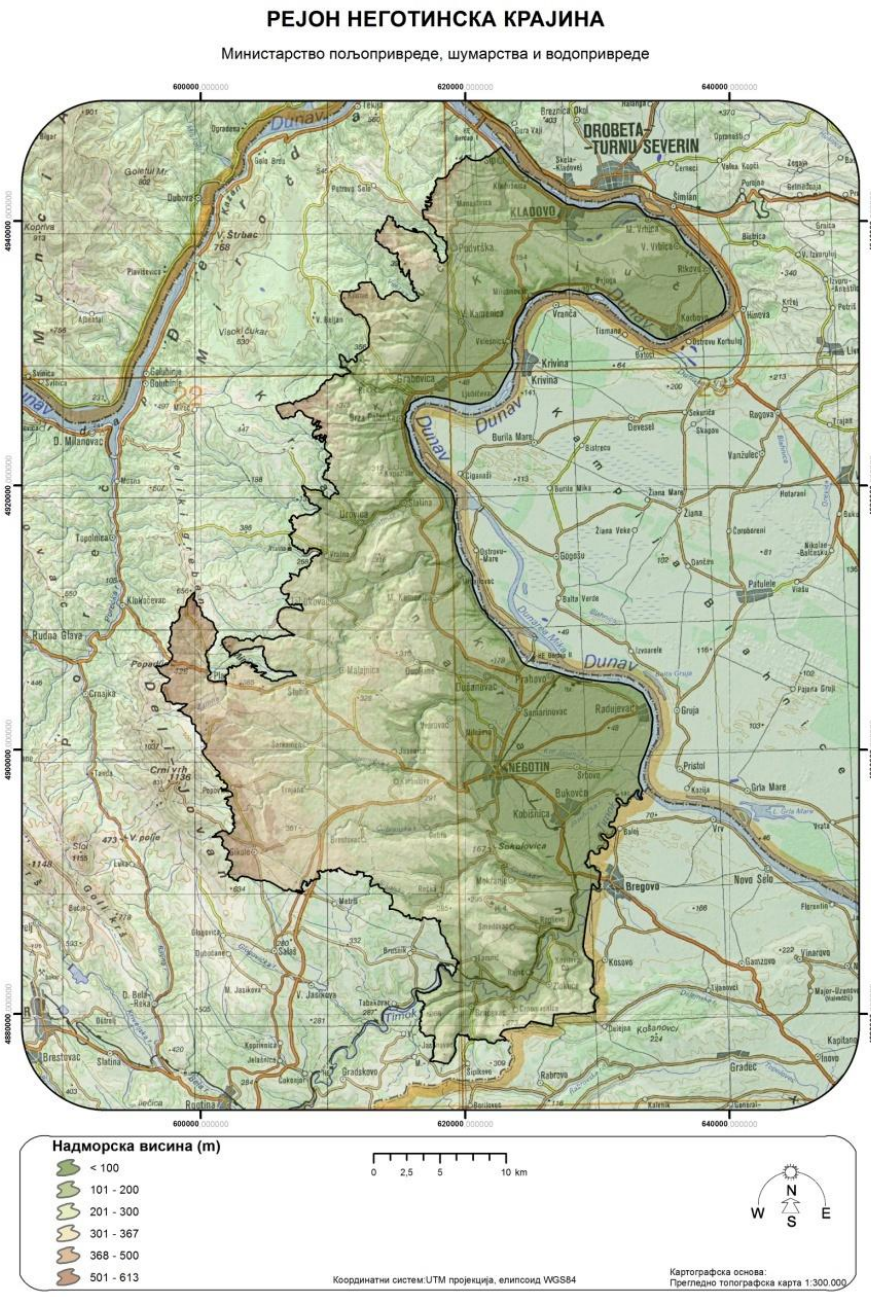

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише умерено – стрмим до благим нагибима терена на којима се налазе виногради, док се у централном делу рејона (падине планина идући од севера ка југу) налазе и нешто стрмији терени окренути према источној страни. Нагиб терена се постепено смањује идући од запада ка истоку са изузетком централних узвишења.

Карта 1.2.5. Нагиб терена рејона Неготинска Крајина

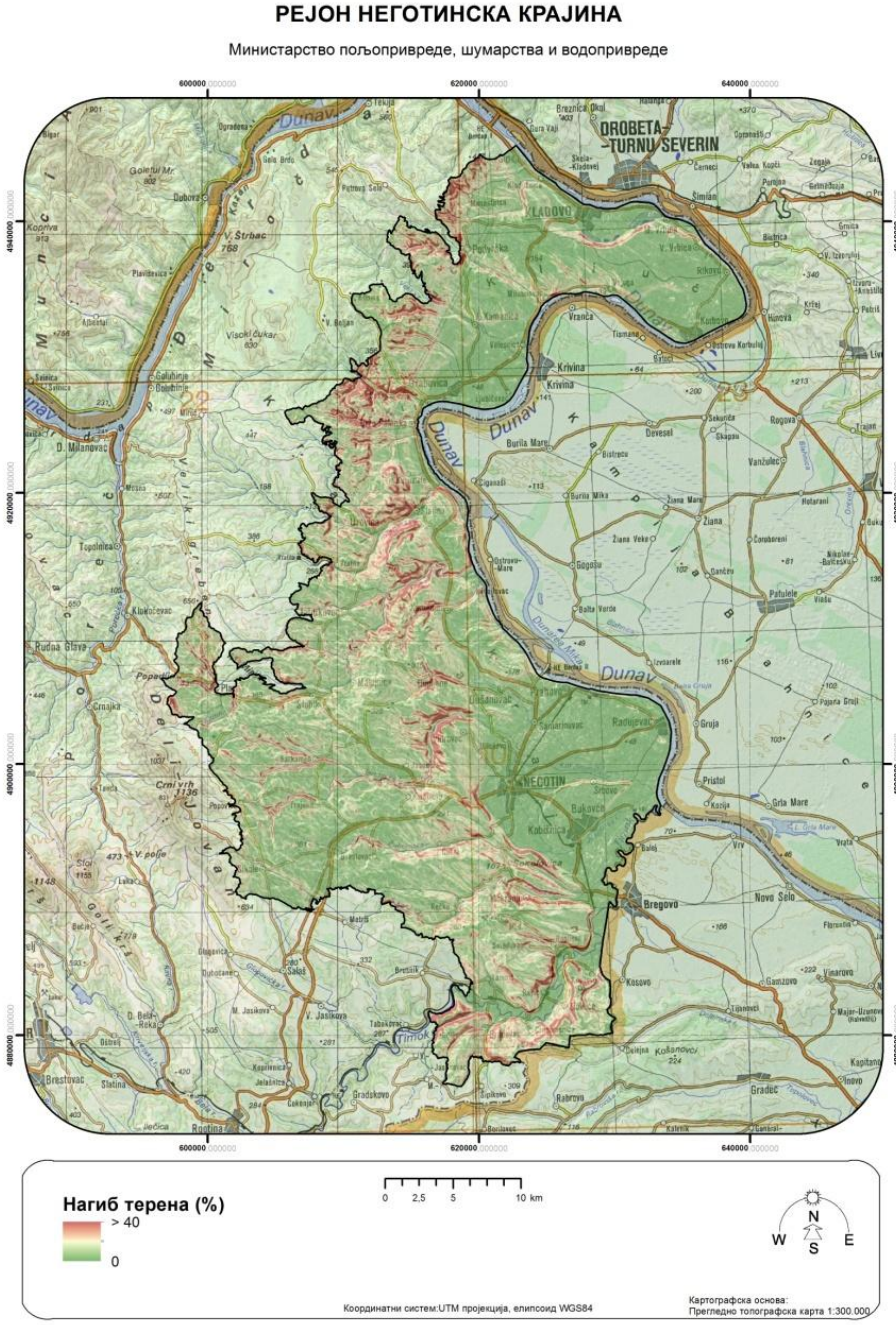

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена, али се виногради углавном налазе на јужним, југоисточним и источним експозицијама.

Карта 1.2.6. Експозиција терена рејона Неготинска Крајина

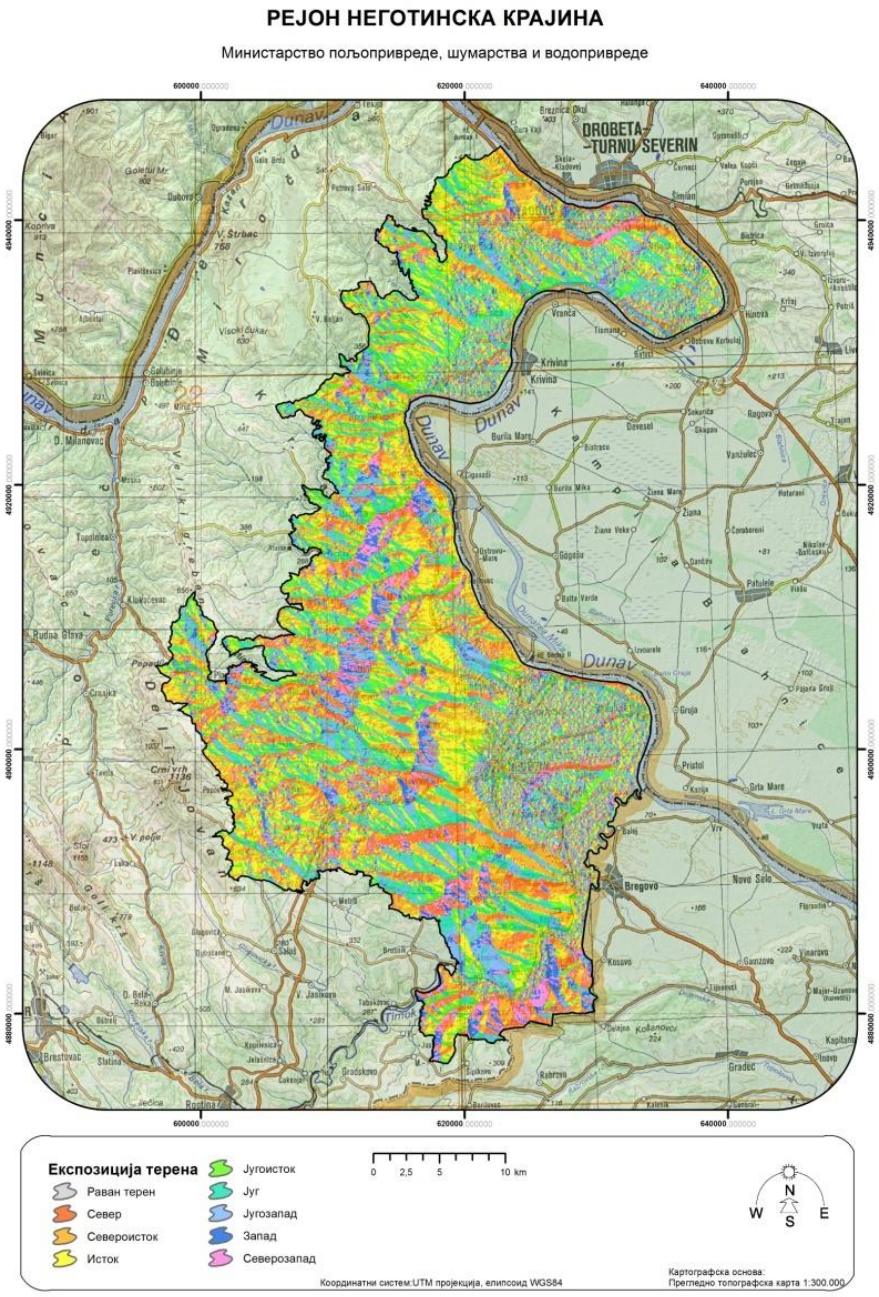

Орографске карактеристике

Орографске, односно рељефне карактеристике овог рејона дају планина Мироч (768 m) са северозападне стране рејона, са западне стране нижа планина Велики гребен (656 m), док се са југозападне стране налази средње висока планина Дели Јован (1136 m). Падине ових планина које припадају Карпатско – балканском планинском систему, као и

брдовити терени западног дела рејона, орографски карактеришу овај рејон. Од планинских завршетака и брдовитих терена на западу, рељеф полако прелази у благо брдовите и равне терене, на истоку и завршава се обалом на реци Дунав.

Утицај великих водених површина и утицај шума

Северном, североисточном, источном и југоисточном страном рејона протиче река Дунав (граница на тим деловима) која утиче на раније сазревање грожђа у пределима приобаља, због појачаног дифузног зрачења које потиче од воденог огледала. Такође, река Дунав утиче на микроклимат подручја у близини реке у овом рејону у току зиме, пошто се ублажавају нагла колебања температуре и тиме се смањује опасност од зимских мразева.

У овом рејону су доста заступљене шуме на падинама планине Дели Јован, које имају известан утицај на виноградарску производњу у источном делу рејона.

Пејзаж

Рејон се налази целом дужином у западном и средишњем делу у брежуљкасто – брдском појасу, где се налазе претежно шуме храста, цера, сладуна и др., а на вишим теренима и брдске букове шуме. Око речног корита реке Тимок, која протиче у јужном делу рејона, налазе се поплавне шуме храста лужњака, јасена, врбе, тополе и сл. На пејзажне карактеристике утичу и углавном ситне парцеле са ратарским културама и воћњацима, а посебност овог рејона су и пивнице, односно пимнице у Рогљевачко – рајачком виногорју – јединствена винска села са објектима традиционалног народног градитељства из XVIII и XIX века који служе за производњу вина.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 3.104 газдинства поседује винограде, што чини око 45,4% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара, као и највише парцела под виноградима се налази у општини Неготин.

Виногорја

Рејон Неготинска Крајина има следећа виногорја:

1.2.1. Кључко виногорје/Кључ;
1.2.2. Брзопаланачко виногорје/Брза Паланка;
1.2.3. Михајловачко виногорје/Михајловац;
1.2.4. Неготинско виногорје/Неготин;
1.2.5. Рогљевачко – рајачко виногорје/Рогљево – Рајац.

1.2.1. Кључко виногорје/Кључ

Простирање

Кључко виногорје обухвата северни део рејона.

Границе

Граница виногорја креће од места Нови Сип на Дунаву и иде низ ову реку десном обалом, све до североисточног обода насеља Кладово, затим асфалтним путем ка Костолу скреће на југ, од Костола путем преко коте 49.0, између потеса „Ланци” (у виногорју) и потеса „Чардак” (ван виногорја) и даље на запад путем између потеса „Песак” и „Кладовског рита”, обилази рит и наставља путем између потеса „Осојна” и рита до

изохипсе 100. Граница наставља на исток том изохипсом изнад насеља Мала Врбица и Велика Врбица, све до коте 100.0 – раскрсница земљаних путева, североисточно од потеса „Стари виногради”. Одатле граница иде на исток путем према месту Ртково до коте 81.1 и преко коте 75.8, путем између парцела излази на асфалтни пут Ртково – Корбово (координата: N 44° 33' 20", E 22° 43' 57") на северном ободу потеса „Гринду маре”. Тим путем граница виногорја иде кратко на југозапад и у коти 59.5 прелази на изохипсу 60 и том изохипсом, обухватајући потес „Стари виногради”, долази до места Вајуга. Граница даље иде асфалтним путем Вајуга – Милутиновац и долази до раскрснице путева ка Велесници и Кладову. Одатле граница скреће на север, кратко путем ка Кладову, а затим изохипсом 60 избацује долину Подвршке реке из виногорја. Граница се даље укључује на асфалтни пут Милутиновац – Велесница, недалеко од моста преко Подвршке реке и њиме на југ до границе К.О. Милутиновац – Велесница. Граница ту скреће на запад и иде границом тих К.О., а затим и Речица – Велесница, Подвршка – Велесница и Подвршка – Велика Каменица до коте 354 – „Круча фечи”. Одатле граница скреће претежно у правцу севера и иде преко коте 343 – „Ливез” на изохипсу 300, затим том изохипсом до коте 327 – северно од потеса „Ливез” и у коти 175 – „Воља Мик” излази на границу рејона. Граница виногорја даље иде границом рејона, односно на западном ободу Подвршке и Велике чуке излази на изохипсу 250 и њоме према југозападном ободу места Подвршка, остављајући шуму потеса „Велика Чука” изван границе виногорја. Граница даље иде на север путем по западном ободу насеља и даље преко коте 350 потеса „Мала чука”, изохипсом 300 западно од потеса „Орница” и преко коте 412 до асфалтног пута Кладово – Петрово Село. Одатле се граница одваја од границе рејона и скреће на исток изохипсом 350, јужно од потока Ваља Маре до првог шумског пута, а затим њиме на север преко коте 250 и потеса „Гецери”, „Војњача” и „Шарбан” до изохипсе 300. Том изохипсом граница иде у правцу североистока преко потеса „Манастирски гај”, „Черет”, „Фрунз”, „Фјерига” и „Драгиш” до потеса „Цуца” на граници рејона. Ту граница скреће на исток и путем преко потеса „Крст”, преко северног обода места Сип долази до почетне тачке виногорја на обали Дунава.

Обухваћене катастарске општине

Кључко виногорје обухвата делове катастарских општина Давидовац, Кладушница, Кладово, Костол, Велика Врбица, Ртково, Корбово, Вајуга, Подвршка и Манастирица, као и катастарске општине Милутиновац и Речица.

1.2.2. Брзопаланачко виногорје/Брза Паланка

Простирање

Брзопаланачко виногорје обухвата североисточни део рејона поред Дунава.

Границе

Граница виногорја креће од граница К.О. Подвршка – Велика Каменица код коте 354 – „Круча фечи” и креће на исток том границом, а затим и границом К.О. Подвршка – Велесница, Речица – Велесница и Милутиновац – Велесница до асфалтног пута Кладово – Брза Паланка (Дунавска магистрала). Одатле граница иде изохипсом 70 све до потока Мртвица, затим путем између потеса „Прлагур” (у виногорју) и „Салаш лупулуј” (ван виногорја) преко коте 61.2 и између потеса „Арке” и „Супџал” до Дунавске магистрале, избацујући тако ниске терене према Дунаву од Велеснице до Брзе Паланке. Граница иде

кратко на југ магистралом, а затим испред моста прелази на изохипсу 50, избацујући тако доњи ток реке Река из виногорја и од Гробљанског потока наставља магистралом до Слатинске реке, односно границе К.О. Купузиште – Слатина. Граница виногорја ту скреће на запад том границом, а затим и границом К.О. Купузиште – Уровица до коте 350 на путу Уровица – Алун. Ту граница скреће на север тим путем према Алуну преко кота 356 – „Метериз", 379 – „Черкез", 410 – „Карпин", 417 – школа у Алуну и кратко на исток путем до коте 400. Одатле граница скреће на североисток путем преко коте 309 – „Фунтенић" и шумским путем у истом правцу до реке Реке, северно од потеса „Алексинар", поново скреће на северозапад и путем поред Реке долази до ушћа Равне реке у Реку, а затим преко кота 109 – „Равна река", 316 – „Краку бибулуј" и 256 – „Камену Марко" и путем преко коте 306 и 356 – потеса „Чока пештери", кота 372 и 370 – „Иба бара" до раскрснице шумских путева недалеко од извора Иба бара. Ту граница скреће на исток путем преко потеса „Краку чорован" и кота 314, па на север пореко кота 295 – „Чока Јоњи", 299 – „Циганија", ободом шуме до коте 179 – „Врела", 313 – западно од потеса „Грабари". Ту граница скреће претежно у правцу истока преко кота 113 – „Велика река", 218 – „Велика Коларница" и 285 – „Бунариште", преклапајући се са границом рејона излази на изохипсу 300 и њоме све до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Брзопаланачко виногорје обухвата делове катастарских општина Велика Каменица, Велесница, Љубичевац, Река и Уровица, као и катастарске општине Грабовица, Брза Паланка и Купузиште.

1.2.3. Михајловачко виногорје/Михајловац

Простирање

Михајловачко виногорје се налази јужно од Брзопаланачког и његов највећи део обухвата виноградске терене поред Дунава.

Границе

Граница виногорја креће од границе општина Неготин и Кладово у потесу „Роман" и иде на исток том границом, односно границом К.О. Уровица – Купузиште и Слатина – Купузиште до ушћа Слатинске реке у Дунав. Одатле граница иде Дунавском магистралом на југ до раскрснице асфалтних путева Михајловац – Прахово и Михајловац – Душановац, иде путем према Душановцу и путем који прати изохипсу 70, северозападно од потеса „Периш", а затим од асфалтог пута Душановац – Самариновац изохипсом 70 у правцу југозапада, а затим и истока, остављајући тако ван виногорја ниже терене потеса „Масталог". Граница даље наставља земљаним путем, западно од Дупљанске реке и северно од Јасеничке реке, преко коте 53.22, обухватајући тако потесе „Мали Џеврин", „Џеврин" и „Страна", све до границе К.О. Душановац – Видровац. Граница даље иде на запад том границом, а затим и границом К.О. Дупљане – Видровац, Малајница – Видровац, Малајница – Јасеница, Малајница – Штубик I и Јабуковац – Штубик I све до коте 317 „Карађорђева главчина". Ту граница скреће на север ободом шуме, преко координата: N 44° 19' 07", E 22° 20' 03" и N 44° 19' 11", E 22° 20' 44", у потесу „Карађорђево брдо" долази до коте 207 – река „Турија", ту излази на изохипсу 250, њоме иде до коте 238 – поток „Туријица". Ту граница излази на сеоски пут и њиме иде до коте 283 – „Поркарец" и даље на север путем преко потеса „Чока мори", „Врела" и „Фаца

маре”, затим коте 268 и преко западног обода села Вратна и потеса „Фаца србули” долази до коте 211 – „Туфери”. Граница даље наставља на север, најпре изохипсом 200 до реке Ваља Маре. Ту кратко скреће на северозапад тим потоком до коте 107 – поток „Ваља Маре” и даље на северозапад преко кота 295 – „Рудина” и 347, а затим на исток путем преко потеса „Мићи глава” и коте 156 – „Стрњак” до коте 110 – поток Буљевица. Одатле граница иде на север преко кота 294 – „Боболош” и 350 – „Бачији”, а затим скреће на југоисток и преко коте 336 долази до границе општина Неготин и Кладово у потесу „Роман”, односно почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Михајловачко виногорје обухвата делове катастарских општина Уровица, Михајловац, Душановац, Јабуковац и Вратна, као и катастарске општине Слатина, Мала Каменица, Дупљане и Малајница.

1.2.4. Неготинско виногорје/Неготин

Простирање

Неготинско виногорје заузима средишњи део рејона и највеће је виногорје у читавом рејону.

Границе

Граница рејона почиње од потеса „Кожуварац”, северозападно од села Штубик, одатле иде на исток преко координата: N 44° 18' 23", E 22° 20' 42'; N 44° 18' 15", E 22° 21' 12" и N 44° 18' 28", E 22° 21' 26" и излази на границу К.О. Штубик I – Малајница, а затим иде на југоисток том границом, а затим и границом К.О. Јасеница – Малајница, Видровац – Малајница, Видровац – Дупљане и Видровац – Душановац, све до изохипсе 70 у потесу „Страна” на асфалтном путу Милошево – Дупљане. Даље граница иде најпре на запад, а затим и југ изохипсом 70, избацујући тако доњи ток Јасеничке реке и град Неготин, а обухватајући Братујевачке пимнице, све до асфалтног пута Неготин – Речка. Даље граница иде на југоисток путем испод потеса „Ђалу балеј” до асфалтног пута Кобишница – Вељково, кратко тим путем на југ, а затим изохипсом 70 на југоисточном ободу поменутог потеса до граница К.О. Кобишница – Мокрање. Даље граница иде на запад том границом, а затим и Неготин – Мокрање, Чубра – Мокрање, Чубра – Речка, Брестовац – Речка, Брестовац – Метриш, Метриш – Сиколе I и Сиколе I – Салаш, све до Мачке реке. Ту граница скреће на север и иде преко кота 355 и изохипсом 400 преко коте 391 – „Девница”, затим истом изохипсом све до асфалтног пута Сиколе – врх „Мали Дели Јован”, наставља северозападно до коте 498, а затим на североисток до асфалтног пута Сиколе – Поповица. Тим путем граница иде на север све до коте 432 – „Татарија”, а затим скреће на северозапад, обухватајући насеље Поповица изохипсом 450 и поново се укључује на асфалтни пут у коти 410, на северозападном ободу насеља. Граница наставља асфалтним путем Поповица – Плавна до раскрснице асфалтних путева, недалеко од сеоског гробља у Плавни, а затим и на исток асфалтним путем Плавна – Штубик до скретања за потес „Јагодарац”. Ту граница скреће на северозапад путем према том потесу до реке Замне, а затим преко коте 242 долази до коте 290 – „Кожуварац”, односно до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Неготинско виногорје обухвата делове катастарских општина Штубик I, Видровац, Неготин, Кобишница, Сиколе, Поповица и Плавна, као и катастарске општине Јасеница, Штубик II, Глоговица II, Сиколе II, Чубра, Брестовац, Трњане, Карбулово и Шаркамен.

1.2.5. Рогљевачко – рајачко виногорје/Рогљево – Рајац

Простирање

Рогљевачко – рајачко виногорје обухвата јужни део рејона и састоји се из два дела: већег, северног и мањег, јужног.

Границе

Граница северног дела виногорја креће од границе општине на месту спајања К.О. Речка – Кленовац – Метриш. Граница иде на североисток границом К.О. Речка – Брестовац, Речка – Чубра, Мокрање – Чубра и Мокрање – Кобишнице све до Чубарске реке. Граница даље иде низводно том реком до железничке станице Мокрање, а затим скреће на запад путем који прати изохипсу 60, северно од Сиколске реке ка Мокрању и долази до раскрснице путева ка Неготину и пута који води ка водопадима. Одатле граница иде путем који прати обод шуме изнад водопада преко кота 118, 211 – „Трса", 296, 268 – „Кремењача", 143 – „Бучки поток" и 246 – „Јарановац". Одатле граница избацује шуму потеса „Канџик брдо" изохипсом 230 до тачке северно од коте 252 – „Канџик брдо". Одатле граница иде кратко на север, путем ка водопадима, а затим и на исток асфалтним путем Мокрање – Вељково уз Сиколску реку. Граница иде тим путем до изохипсе 60, којом иде кратко на југоисток до пружног прелаза на асфалтном путу Неготин – Вељково. Одатле граница иде на југозапад пругом, све до границе општина Неготин и Зајечар, југозападно од места Тамнич и даље том границом све до почетне тачке.

Граница јужног дела виногорја креће од земљаног пута у потесу „Кључ", јужно од железничке станице Брусник на граници општина Неготин и Зајечар и креће на исток тим путем према месту Браћевац, идући северно и источно од потеса „Караула", а затим од Браћевачке реке путем уз десну обалу Тимока, обухватајући насеља Црномасница, Злокуће и Ковилово, све до државне границе са Бугарском. Одатле граница иде на југ државном границом, све до границе општина Неготин и Зајечар, а затим иде све до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Рогљевачко – рајачко виногорје обухвата следеће катастарске оптине:

Северни део: делови катастарских општина Речка, Мокрање, Тамнич, Смедовац, Рогљево, Вељково и Рајац.

Јужни део: делови катастарских општина Браћевац, Црномасница, Александровац и Ковилово.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за рејон Неготинска Крајина по виногорјима, које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са

максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Кључко	Брзопаланачко	Михајловачко	Неготинско	Рогљевачко-рајачко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
						3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте									
Пловдина (Сланкаменка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Тамјаника	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Багрина	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Смедеревка			❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте									
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Кладовска бела	❷	❷				2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте									
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Semillon	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Кључко	Брзопаланачко	Михајлова чко	Неготинско	Рогљевачко-рајачко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
						3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте									
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац		❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)		❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте									
Неготинка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте									
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon		❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc		❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Кључко	Брзопала начко	Михајловачко	Неготинско	Рогљевачко-рајачко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
						3000-4000 биљака /хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте									
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Тамјаника црна	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)		❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац		❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)		❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000

Препоручене/дозвољене домаће створене сорте									
Неготинка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте									
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon		❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc		❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери									
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Рејон Неготинска Крајина (сва виногорја)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Црвени дренак (Разаклија) - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Београдска бесемена - Неготински рубин - Кавадарски дренак - Антигона - Повардарска позна - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver - Љана - Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Exalta - Muscat Precoce de Saumur - Danlas - Alina - Angela - Astaniskij - Fanny - Georg - Lival	- Nadegda Azos - Muscat Rose St Vallier - Michele Palieri - Victoria - Katharina - Dattier de Bouyrout (Афус-али, Регина) - Moldova - Alphonse Lavallée - Italia (Мускат италија) - Muscat d'Alexandrie (Александријски мускат - Друге сорте
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri* 41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Асиметрична кордуница - Казенављева кордуница - са слободним (падајућим) ластарима	- Силво кордуница - Мозерова кордуница - Жупски - Крајински - Други слични узгојни облици
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена	
	10,0	10,5	

1.3. КЊАЖЕВАЧКИ РЕЈОН/КЊАЖЕВАЦ

Простирање

Књажевачки рејон се налази на простору око горњег тока реке Тимок и окружен је планинама.

Границе

Граница Књажевачког рејона почиње од границе општине Зајечар и Неготин, источно од места где се спајају К.О. Салаш, Глоговица I и Сиколе I у потесу „Латово" и одатле граница креће на исток, границом општина Зајечар и Неготин до српско – бугарске границе. Даље граница иде јужно државном границом, све до изохипсе 400 на северној падини Вршке чуке и том изохипсом иде на запад до коте 410, а затим на југозапад асфалтним путем Вршка Чука – Грљан до испред места Аврамица, а одатле на југ изохипсом 300 до коте 307 – „Краварник". Одатле граница наставља на југ изохипсом 200 испод брда Бездет и даље на југ том изохипсом, идући узводно изнад Белог Тимока. Том изохипсом иде на југ све до потока Стрчикрак, северно од засеока Крчета. Ту граница скреће на југоисток до коте 308 – поток „Манашевац" и даље на југ изохипсом 350 изнад села Мали Извор и Селачка и њоме све до Селачке реке, а затим на југоисток преко кота 452 – „Пецани рт", путем до коте 420, 450 – „Чука", 304 – „Сува река" и 430 – „Голча", и у селу Петруша излази на асфалтни пут (координата: N 43° 39' 48", E 22° 20' 16"), а затим на југ сеоским путем до потеса „Недељков трап". Одатле граница наставља сеоским путем на југозапад, преко кота 518 – потес „Потпис", 398 изнад села Јелашница, затим кратко асфалтним путем Јелашница – Шарбановац до изохипсе 300 и наставља на југ преко кота 465, потеса „Попова орница" до манастира Свети Петар – кота 447, а затим 453, 509 – „Вујин дел". Одатле граница излази на сеоски пут и иде на југозапад до коте 445 – „Ђумиш чука", а затим од координате: N 43° 34' 58", E 22° 18' 52" излази на границу К.О. Локва – Берћиновац којом настављају на југозапад и долазе до коте 451, затим изохипсом 450 до коте 463, затим границом К.О. Трговиште – Штитарац преко потеса „Дубоки дол" и коте 329, потеса „Гарваница", затим кратко границом К.О. Штитарац – Жуковац до обода шуме и коте 517 – „Ври дел". Граница даље наставља ободом шуме преко координата: N 43° 32' 36", E 22° 18' 32"; N 43° 32' 24", E 22° 18' 42"; N 43° 32' 11", E 22° 18' 57" до коте 510 – „Гола падина", источно од Жуковца и 284 – асфалтни пут Књажевац – Соколовица. Ту граница скреће на запад Жуковачком реком до ушћа у Трговишки Тимок и даље на запад преко кота 250, 458 – „Магољ", кратко изохипсом 450 до коте 442 – југоисточно од села Жлне, 497 – „Лисији врх", затим изохипсом 500 до коте 496 – „Брзинске Појате". Одатле се граница укључује на пут и скреће на север до коте 324 – „Зањивске Појате" и прелази потес „Мали голаш" – кота 457. Граница затим иде на север асфалтним путем Ниш – Књажевац све до коте 293, где се одваја на запад и путем према селу Рготе и заобилазећи село са јужне стране (најјужнија координата: N 43° 32' 22", E 22° 12' 25") излази на коту 262 изнад потеса „Болван". Даље граница иде на југ, путем према селу Орешац и заобилази село са источне стране преко кота 279 и 450 и даље на север изохипсом 450 све до Сврљишког Тимока, затим изохипсом 400, западно од потеса „Мастина", а затим и изохипсом 450, северно од потеса „Поткапине" и преко потеса „Вртача" и цркве Светог Николе, западно од Васиља и даље на северозапад сеоским путем по ободу шуме, преко кота 400 и 506 на пут Књажевац – Скробница, код скретања за село Шуман Топла. Даље граница наставља на север асфалтним путем према селу, укључујући насеље и излази на коту 597 изнад села и даље изохипсом 600 до асфалтног пута Орешац – Зоруновац код

коте 585. Даље граница иде на северозапад и улази у Сокобањску котлину, путем преко Орешца до Читлука, скреће на југоисток асфалтним путем, а затим на запад асфалтним путем Церовица – рудник угља „Соко" – Врело. Граница долази до извора Моравица и одатле скреће на запад изохипсом 450, изнад места Дуго Поље, Блендија, Соко град, Сокобања и Ресник, где југозападно од села Ресник преко врха Ртањ – 439 излази код цркве у селу Поружница. Одатле граница иде ободом шуме (координате: N 43° 38' 14", E 21° 47' 41"; N 43° 38' 18", E 21° 47' 19"; N 43° 38' 33", E 21° 47' 03"), преко засеока Равна Шума (координате: N 43° 38' 39", E 21° 46' 39"; N 43° 38' 50", E 21° 46' 13") и у координати: N 43° 39' 11", E 21° 45' 41" излази на пут Сокобања – Бован код потеса „Средњи брод" и иде на север сеоским путем до села Трубаревца. Одатле граница иде сеоским путем западно од потеса „Трњак", преко манастира Сопот, а даље путем Врбовац – Рујевица до потеса „Црвени брег". Граница даље иде преко потеса „Дрењци", кота 406 и 360, излази на пут Сокобања – Јошаница код Јошаничке бање и тим путем на север до засеока Орловац изнад села Јошаница. Одатле граница скреће на исток и преко потеса „Шиљак" – 602 и „Мала Неговица" – 619 излази у Влашко село. Граница одатле иде на југ до села Врмџа и преко Горње Мале и потеса „Бељак" излази на пут Сокобања – Мужинац, северно од коте 491. Граница даље иде тим путем преко села Мужинац и Шарбановац до потеса „Крушар" и „Тршевина" – 557 до села Николинца. Даље граница наставља на исток преко коте 562 и потеса „Крива крушка", „Косовски дел" – 617. Граница затим излази на границу К.О. Сесалац – Блендија, иде на југ, па на запад границом тих општина, а затим и границом К.О. Сесалац – Богдинац до потеса „Високи дел" – 571 и наставља њоме до села Богдинца – кота 395 на путу Милушинац – Читлук. Граница иде на североисток тим путем до села Милушинац и даље преко коте 520 излази на изохипсу 700. Том изохипсом граница излази из котлине, идући све до северно од потеса „Шупљи камен", а затим путем преко потеса „Козја грбина" до северног обода насеља Зоруновац (координата: N 43° 37' 42", E 22° 06' 40"). Одатле граница иде преко потеса „Чукар" – 626 и долази до рудника угља изнад села Вина. Граница се ту спушта до села, а затим скреће на североисток преко коте 505, потеса „Јерновица" – кота 573, 452 западно од села Стогазовац, 457 западно од потеса „Горица", 397 северно од села Доња Соколовица, а затим заобилазећи са западне стране село Мањинац на потес „Овчибаба" – кота 550 и преко коте 410 на коту 415, источно од потеса „Баба Јанин крст". Одатле граница иде ка западу, обилазећи село Кожељ са јужне и западне стране по изохипси 450, а затим преко засеока Градине и потеса „Шарковица" – кота 401 на изохипсу 450 у засеоку Стубал. Том изохипсом изнад пута Врбица – Мариновац граница иде на северозапад све до коте 532, западно од села Мариновца, а затим на север сеоским путем преко потеса „Пандин крст" према Горњој Белој Реци. Одатле граница скреће на северозапад и преко потеса „Рељево брдо" – кота 399, затим преко координата: N 43° 47' 46", E 22° 10' 50" ; N 43° 48' 03", E 22° 10' 44", све до јужног обода насеља Леновац, а затим на запад, па на југозапад путем Леновац – Ласово и обухватајући насеље Леновац са источне стране излази на Братински поток. Даље граница иде на запад тим потоком све до коте 428, где се одваја на север преко коте 533 – „Тресибаба", 473 и даље на запад преко потеса „Живковића поље" – кота 508, затим ободом шуме преко координата: N 43° 46' 35", E 22° 03' 24"; N 43° 46' 26", E 22° 03' 11"; N 43° 46' 27", E 22° 02' 58" до потеса „Табаков брег" – кота 476, путем до потеса „Бањски брег" – кота 479 и преко Кицошког потока излази на коту 500. Одатле граница иде на север преко потеса „Мали облози", излази на пут Добро Поље – Добрујевац и код скретања за село Бачевица прелази на изохипсу 350 и долази до коте 367 – „Прекостенска река", а одатле у правцу запада излази на изохипсу 450 и код потеса „Рупиште" прелази са

друге стране Свињарске реке на изохипсу 450 и иде њоме јужно од села Илина и Мирова, а даље изохипсом 400 изнад пута Зајечар – Параћин, све до границе К.О. Луково – Јабланица. Даље граница виногорја иде том границом на север, све до потеса „Шашки део" и преко коте 423 – „Точак" излази на изохипсу 350. Одатле граница скреће на север и иде том изохипсом изнад Црног Тимока све до близу ушћа Радованске реке у Црни Тимок и даље наставља Црним Тимоком све до границе К.О. Мали Извор – Боговина. Граница даље наставља преко потеса „Корнет" – кота 397, кота 345, 337, 343, 319, 402 (укључујући насеље села Подгорца), 435, па преко потеса „Горња Стопања" где излази на границу К.О. Злот V – Злот II, затим изохипсом 400 до Злотске пећине, па изохипсом 350 и долази до коте 323, код ушћа потока Галоња у Бељевину. Граница се одатле спушта на југ најпре асфалтним, а затим и сеоским путем са источне стране реке Бељевине, а затим изнад ушћа Скорушког потока прелази на асфалтни пут Злот – Бор и њиме до потеса „Тилва лу Френц". Даље граница иде на север путем преко потеса „Огреж" до потока Тилва Њагра, а одатле изохипсом 500 на североисток све до Борског језера, а затим јужним ободом језера (координате: N 44° 05' 13", E 21° 59' 59"; N 44° 05' 20", E 22° 00' 35"; N 44° 05' 17", E 22° 00' 57"; N 44° 05' 47", E 22° 01' 09") до границе К.О. Брестовац – Бор II. Даље граница скреће на југоисток овом границом К.О. и даље Бор I – Бор II и даље на североисток изнад рудника путем преко потеса „Краку кирићиаску", преко коте 423 и долази до коте 288 – „Кривељска река". Граница одатле иде северно од потеса „Стари виногради" до изохипсе 500, испод потеса „Руђина бањица", кратко њоме, а затим од потеса „Бањица" изохипсом 350 на југ, а затим на југ путем преко потеса „Голаје" и „Фаца маре", Кривељском реком и асфалтним путем Оштрељ – Доња Бела Река до потеса „Меданова глава", па на север путем према селу Бучје, све до пута између потеса „Виџурин" и „Тилиљи мори". Граница скреће на исток тим путем преко коте 469 – асфалтни пут Доња Бела Река – Бучје, и даље на југоисток преко засеока Грбац до границе К.О. Доња Бела Река – Бучје, том границом даље на североисток границом К.О. Доња Бела Река – Топла, Дубочане – Лука и Глоговица – Лука све до коте 578 – извор потока испод потеса „Пресла". Одатле граница скреће на југоисток изохипсом 600 све до испод потеса „Јуц", а затим кратко на исток границом К.О. Глоговица – Салаш и преко коте 403 – „Латово" излази на границу општина Зајечар и Неготин, односно на почетну тачку рејона.

Карта 1.3.1. Границе рејона и виногорја Књажевачког рејона

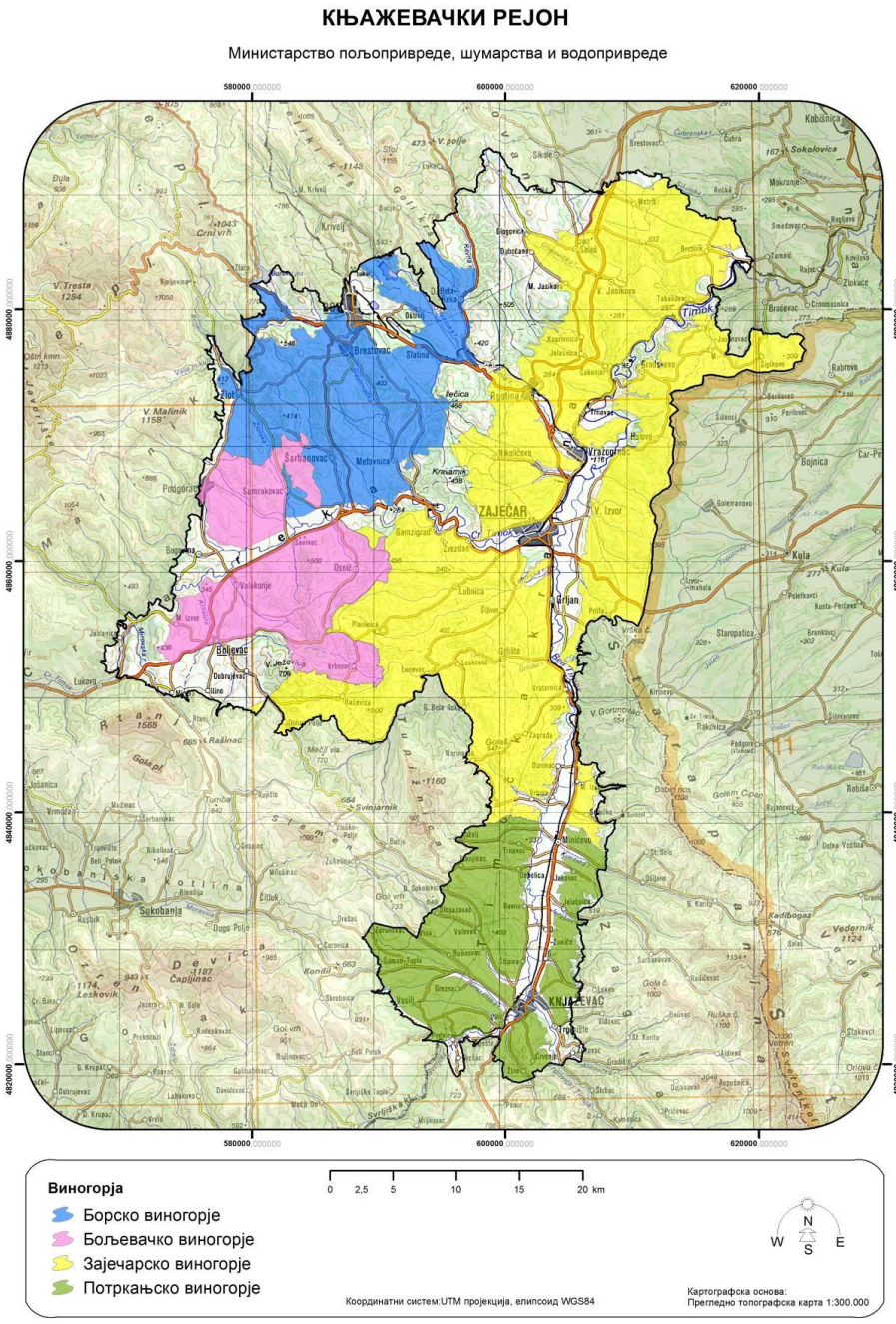

Обухваћене општине

Књажевачки рејон обухвата територију у општинама Зајечар и Књажевац.

Површине рејона и виногорја

Књажевачки рејон заузима површину од 177.805,70 ha, где је највеће Зајечарско виногорје.

Табела 1.3.1. Површине рејона и виногорја Књажевачког рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Борско виногорје	22.152,00	12,46	17,73
Бољевачко виногорје	17.527,80	9,85	14,03
Зајечарско виногорје	67.105,13	37,74	53,70
Потркањско виногорје	18.179,70	10,22	14,54
Укупно	124.964,63	70,27	100,00
Књажевачки рејон Укупна површина (ha)	177.805,70		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Књажевачком рејону има 1076,47 ha винограда (око 1033,37 ha родних винограда, односно 95,55%), од чега је 118,23 ha са стоним сортама и 958,24 ha са винским сортама.

Графикон 1.3.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Књажевачким рејоном

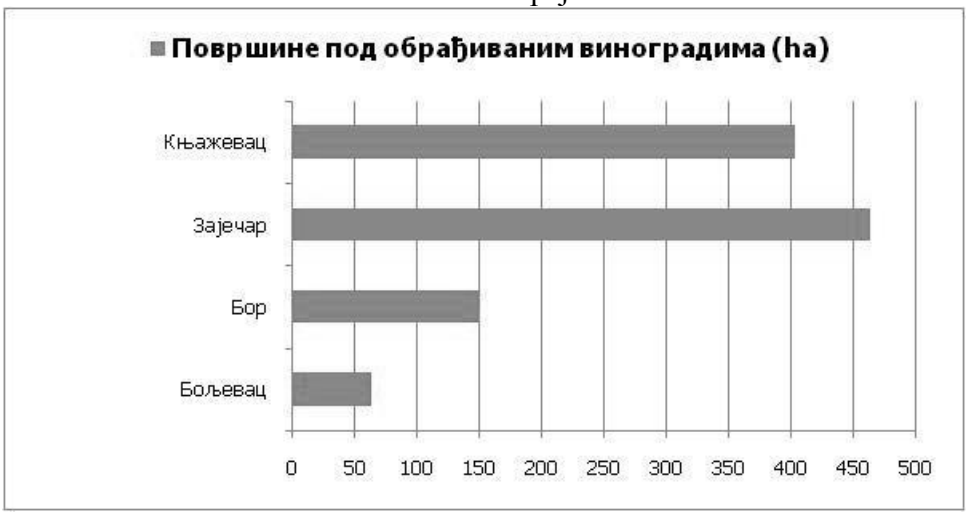

Климатски фактори

У табели 1.3.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Књажевцу и Зајечару (1961 – 2010).

Табела 1.3.2. Биоклиматски индекси за Књажевачки рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Књажевац	16.8	1524.8	1293.6	2167.1	9.3	150.7	9.2	7.0	2.2
Зајечар	16.8	1517.9	1290.4	2142.3	9.7	151.8	8.1	5.1	3.1

Карта 1.3.2. Винклеров индекс Књажевачког рејона

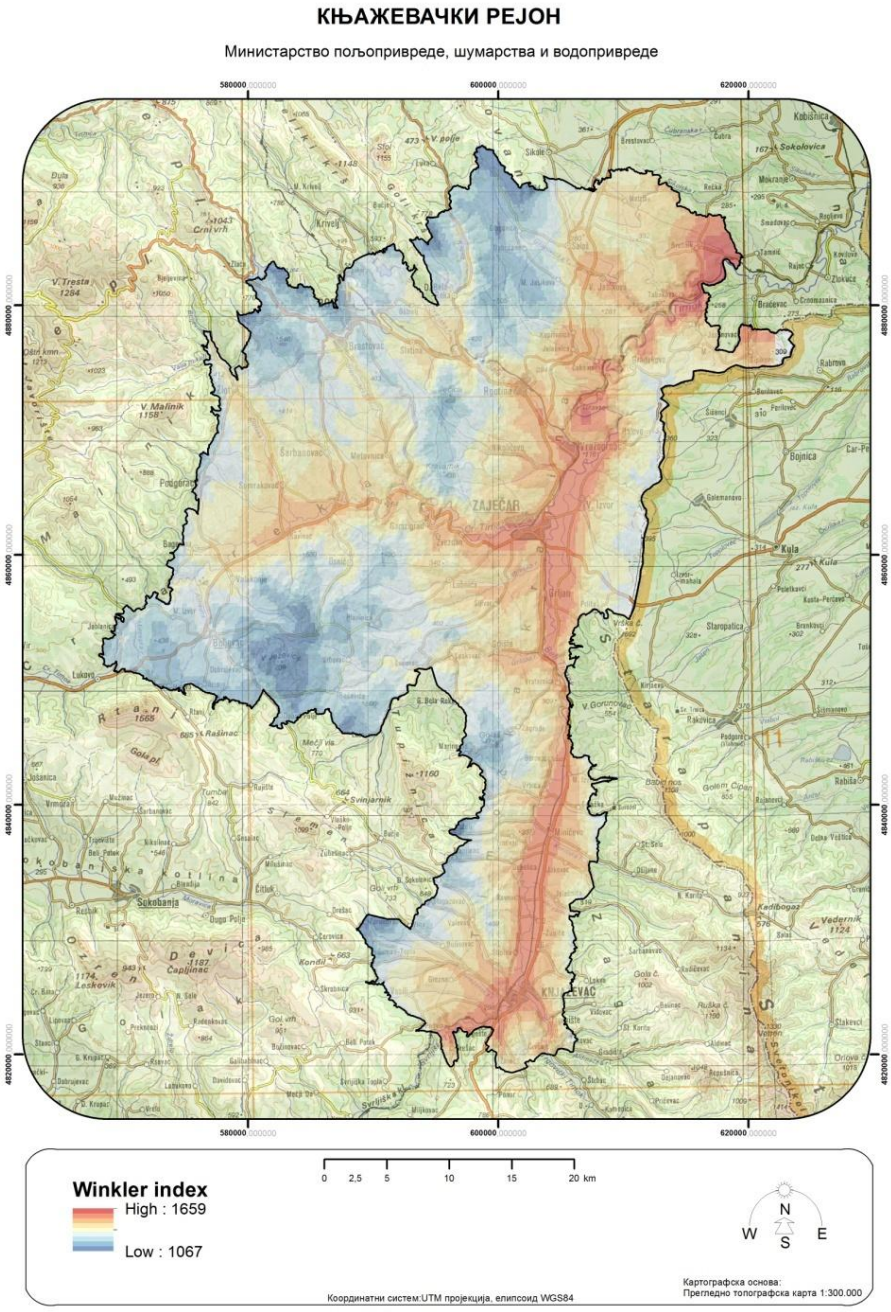

Земљишни услови

Преовлађујући тип земљишта овог рејона је вертисол, а заступљени су у мањој мери и еутрични камбисол и остала земљишта.

Карта 1.3.3. Типови земљишта Књажевачког рејона

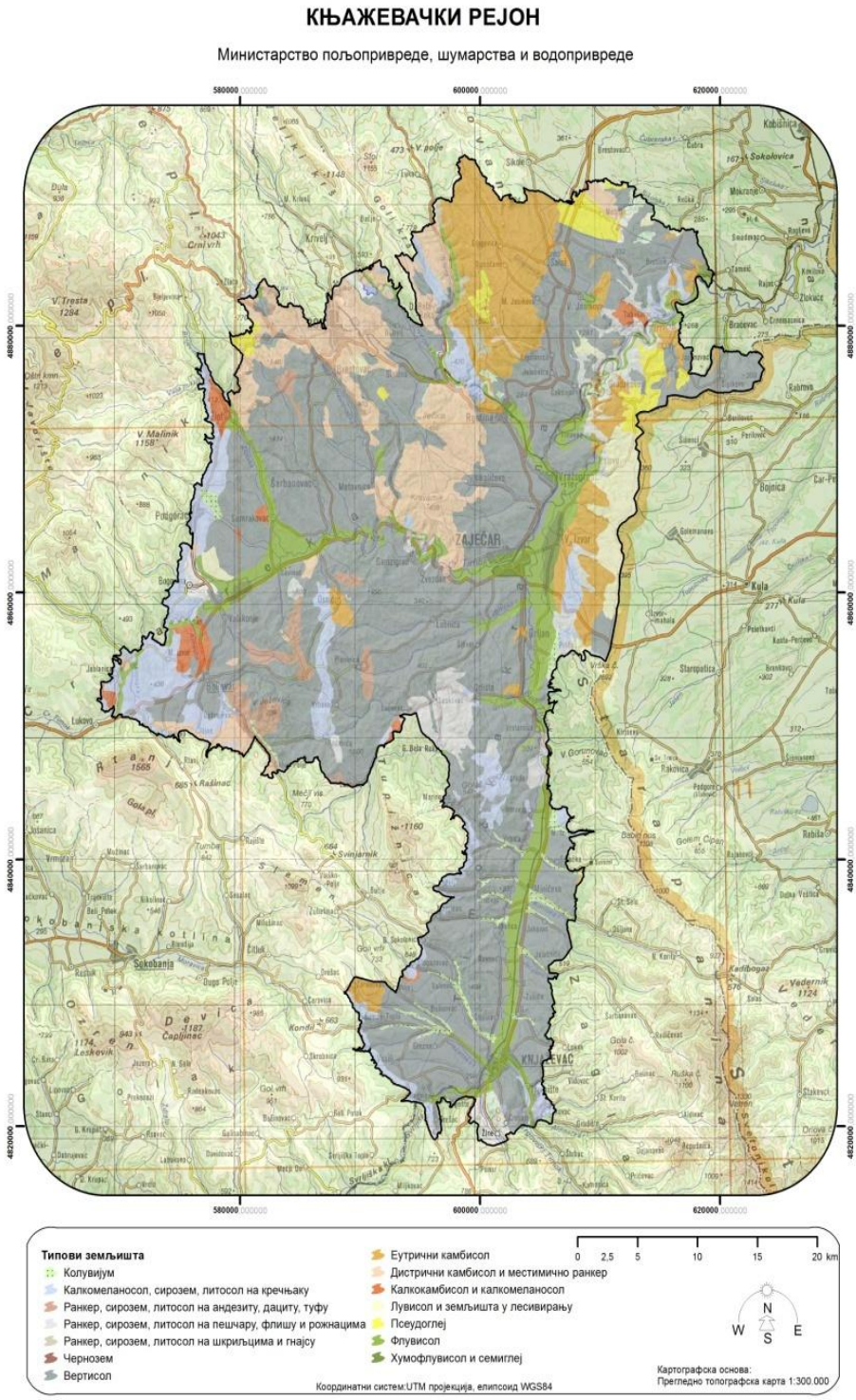

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 44° 10' географске ширине на северу до 43° 30' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 200 m до 600 m, али се предели где се простиру виногорја и где се налазе виногради углавном налазе на надморским висинама од 220 m до 400 m. Надморска висина рејона се постепено смањује идући са северозапада и југозапада ка централном делу и истоку рејона (Тимочка долина).

Карта 1.3.4. Надморска висина Књажевачког рејона

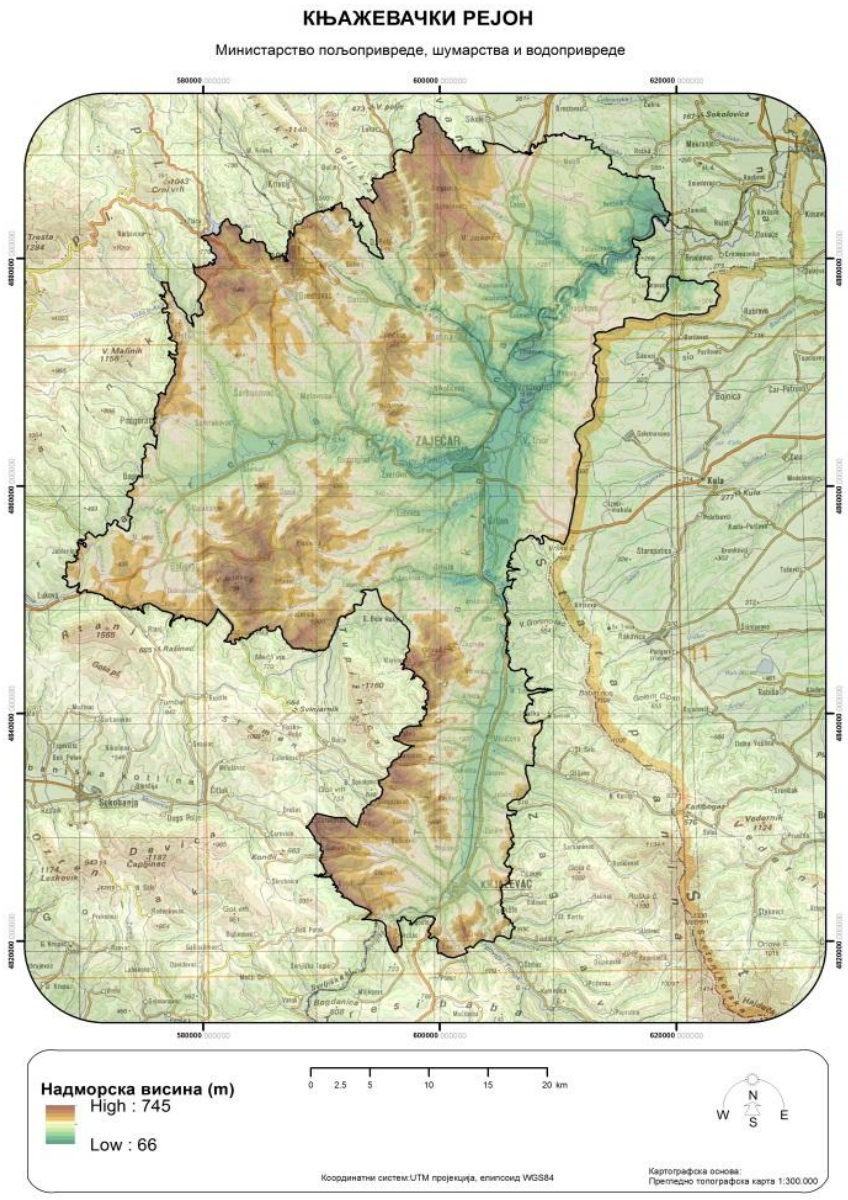

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише умерено – стрмим до благим нагибима терена на којима се налазе виногради.

Карта 1.3.5. Нагиб терена Књажевачког рејона

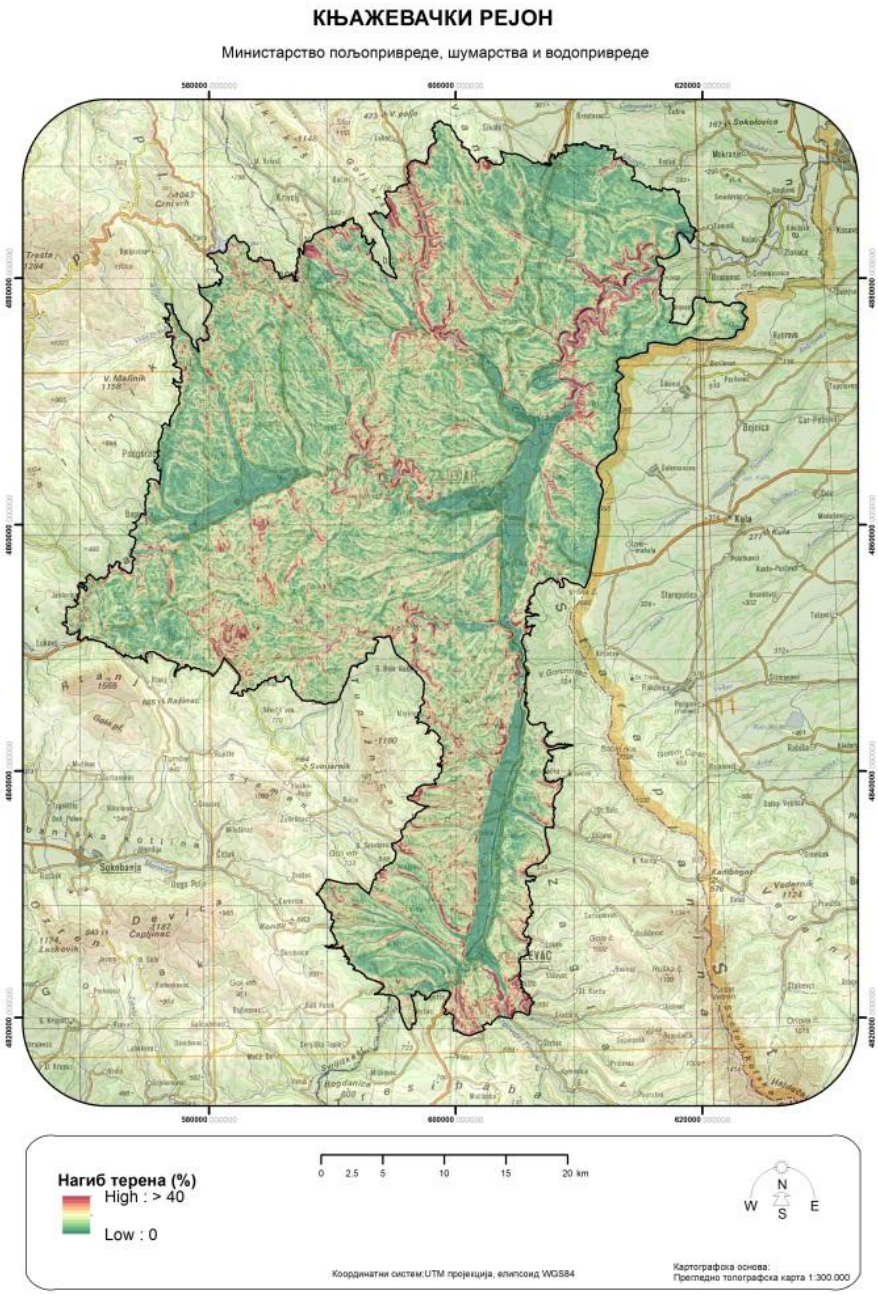

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена, али се виногради углавном налазе на источним, јужним и југоисточним експозицијама, али и на врховима брда.

Карта 1.3.6. Експозиција терена Књажевачког рејона

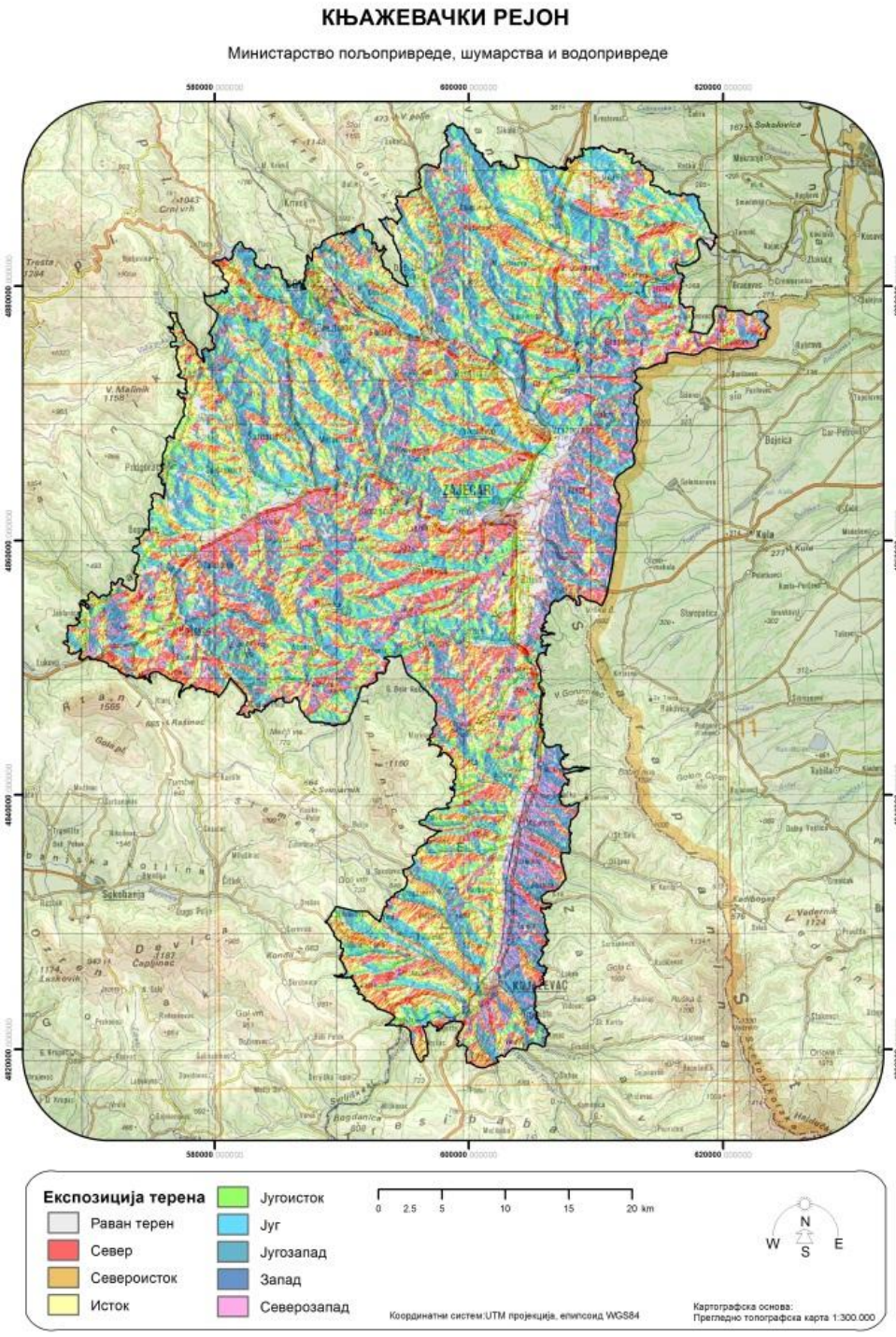

Орографске карактеристике

Орографске, односно рељефне карактеристике овог рејона чине са северне стране рејона планина Дели Јован (1141 m), са северозападне планине Црни Врх (1043 m) и Малиник (1158 m). На југозападу рејона се простиру средње високе планине Ртањ (1565 m) и Тупижница (1160 m), на југу нижа планина Тресибаба (787 m), док се на југоистоку налазе обронци Старе планине. Венци и падине ових Родопских и Карпатско – балканских планина, као и брдовити терени који су заступљени више у северозападном и југозападном делу рејона, испресецани речним коритима, орографски карактеришу овај рејон. Источни део рејона (у Тимочкој долини) је више благо брдовит, као и са равним теренима.

Утицај шума

Са северозападне стране рејона се налази брдски појас са претежно горским буковим шумама, буково – јеловим шумама и шумама мунике и др. које у извесној мери могу имати утицај на виноградарску производњу у овом рејону.

Пејзаж

У ценралном делу рејона се спајају реке Црни Тимок и Бели Тимок градећи реку Тимок која протиче североисточним делом рејона. Дуж речног корита се налазе претежно влажне шуме храста лужњака, јове, врбе и др. Рејон припада брежуљкасто – брдском појасу, где су заступљене претежно шуме храста цера, сладуна, букве и др., у осталим деловима рејона. На северозападу се налази Борско језеро, које представља вештачко језеро настало подизањем бране и акумулацијом вода речице Ваља Жони, Марецове реке и дела слива Злотске реке. Језеро се налази у подножју планине Црни врх.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 6.473 газдинства поседују винограде, што чини око 36,5% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара, као и парцела под виноградима се налази у општини Зајечар.

Виногорја

Књажевачки рејон има следећа виногорја:

1.3.1. Борско виногорје/Бор;
1.3.2. Бољевачко виногорје/Бољевац;
1.3.3. Зајечарско виногорје/Зајечар;
1.3.4. Потркањско виногорје/Потркање.

1.3.1. Борско виногорје/Бор

Простирање

Борско виногорје заузима северозападни део рејона у околини Бора и представља источне и југоисточне падине планине Црног врха.

Границе

Граница Борског виногорја почиње на северозападу од асфалтног пута Брестовачка Бања – Црни врх до северног обода викенд – насеља јужно од Борског језера и иде на

југоисток тим путем, а затим и путем Брестовачка Бања – Злот до места источно од потеса „Огреж". Одатле граница иде на исток ободом шуме, пратећи потес „Чока мечи", „Чока кобил" и „Тилва ку бужору" и источно од коте 540, у правцу североистока долази до коте 405 – јужно од Брестовачке Бање. Одатле граница иде на исток изохипсом 400 и северно од потеса „Досу морари" прелази на коту 306 – пут Брестовачка Бања – Брестовац и преко коте 452 – „Чока налта" излази на границу К.О. Брестовац – Бор II. Даље граница скреће на југоисток овом границом К.О. до тромеђе К.О. Брестовац – Бор I – Бор II и даље на југоисток до велике раскрснице асфалтних путева Брестовац – Бор, Бор – Слатина и Бор – Зајечар. Одатле граница наставља у истом правцу путем Бор – Зајечар до изласка из насеља Бор, а затим у правцу истока путем по ободу шуме преко коте 353 – поток Огасу Фиори и потеса „Калиник", а затим и рекама Рукјавица до ушћа и Борском реком до северног обода насеља Слатина. Одатле граница скреће на североисток преко железничке станице Слатина до коте 257 – „Огашу маре", а затим путем на север по ободу шуме потеса „Ђалу маре" до асфалтног пута Оштрељ – Бор. Одатле граница наставља на север преко коте 372 и асфалтним путем по источном ободу ископина и преко коте 423 и долази до коте 288 – „Кривељска река". Граница одатле иде северно од потеса „Стари виногради" до изохипсе 450, кратко њоме на југ, а затим путем према коти 343 до изохипсе 350, прелази на другу страну Кривељске реке код језера на Кривељској реци и у правој линији преко коте 435 – „Дос" до моста на асфалтном путу Кривељ – Доња Бела Река и њиме до раскрснице према Оштрељу. Одатле граница иде на североисток преко коте 337 – „Меданова глава", па на север путем према селу Бучје, све до пута између потеса „Вицурин" и „Тилиљи мори". Граница скреће на исток тим путем преко коте 469 – асфалтни пут Доња Бела Река – Бучје, и даље на југоисток преко засеока Грбац до границе К.О. Доња Бела Река – Бучје, и даље у истом правцу изохипсом 450 и преко кота 435 – „Голашинац" и 389 – „Штубељ" до коте 253 – асфалтни пут Лука – Доња Бела Река – Слатина до ушћа Оњатовог потока у Белу реку. Ту граница скреће на југоисток асфалтним путем према северним падинама Ргоског камена, а затим ободом шуме јужно од потеса „Вражја падина" и даље на југ изохипсом 250 источно од Равне реке до железничке станице Заграђе. Одатле граница иде на запад асфалтним путем према Слатини до ушћа реке Грчава у Борску реку, а затим на југ рекама Грчава и Огашу Досуле и преко коте 486 – „Илечица" на границу општина Бор и Зајечар и њоме до тромеђе К.О. Метовница – Николићево – Зајечар. Одатле граница иде на југозапад путем по ободу шуме преко кота 386 – „Комборова чука" и потеса „Радулов рид" и према коти 348 – „Попово брдо" излази на изохипсу 300 западно од Суве реке. Граница иде том изохипсом до изнад села Метовница, а затим у коти 187 – ушће Скроботановог потока у Брестовачку реку излази на асфалтни пут Метовница – железничка станица Метовница, а од станице на запад пругом до железничке станице Шарбановац и асфалтним путем према селу Сумраковац до границе општина Бор и Бољевац. Граница даље иде на северозапад том границом све до асфалтног пута Подгорац – Злот на граници тих К.О. Граница даље иде на север тим путем до коте 277 – „Дубрава" и преко коте 392 „Тилва манастири" излази на пут према Малинику, кратко њиме, а затим и путем по источном ободу потеса „Манастириште" све од моста на улазу у Лазарев кањон. Одатле се граница враћа на југоисток асфалтним путем до Злота, а затим и на североисток прелази на асфалтни пут Злот – Бор и њиме до потеса „Тилва лу Френц". Даље граница иде на север путем преко потеса „Огреж" до потока Тилва Њагра, а одатле изохипсом 500 на североисток све до Борског језера, односно до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Борско виногорје обухвата делове катастарских општина Кривељ, Бучје, Оштрељ, Доња Бела Река, Слатина, Метовница, Шарбановац, Сумраковац, Подгорац II, Злот I, Злот II, Злот III, Злот IV, Злот V, Брестовац и Бор I.

1.3.2. Бољевачко виногорје/Бољевац

Простирање

Бољевачко виногорје заузима побрежје са леве и десне стране Црног Тимока и састоји се из та два одвојена дела.

Границе

Граница северног дела виногорја почиње на граници рејона од границе општина Бољевац и Бор на асфалтном путу Подгорац – Злот и иде на исток том границом све до асфалтног пута Селиште – Сумраковац, а затим њиме на североисток до коте 209. Одатле граница се одваја на североисток и путем по источном и северном ободу потеса „Зебечина", а затим изохипсом 300 до западно од потеса „Парлози" и путем на југозапад до асфалтног пута Злот – Сумраковац – Бољевац и њиме до пруге Зајечар – Параћин. Граница иде пругом на запад до коте 212 код ушћа реке Боговина у Црни Тимок, а затим на северозапад у коти 251 – северно од ушћа Грабовачке реке у Боговину излази на изохипсу 250, и западно од Грабовачке реке, најпре том изохипсом до потеса „Грабовац", а затим и земљаним путем који прати изохипсу 300 долази до југоисточног обода насеља Подгорац. Граница ту иде линијом по јужном и источном ободу насеља и излази на асфалтни пут Подгорац – Злот до почетне тачке.

Граница јужног дела виногорја почиње од коте 240 – ушће Сеоског потока у Црни Тимок и иде на исток преко кота 328 – „Талабинска чука" и 321 – „Дос", а затим и путем до пруге Зајечар – Бољевац. Граница иде кратко пругом на север до железничког моста преко Црног Тимока, а затим изохипсом 250 до асфалтног пута Параћин – Зајечар и тим путем до границе општина Бољевац – Бор. Граница иде на југ том границом општина, а затим и општина Бољевац – Зајечар све до тромеђе К.О. Врбовац – Добрујевац – Бачевица (потес „Орешац"). Одатле граница овог дела виногорја иде преко кота 580 и 442 – „Лозанска река" до асфалтног пута Лубница – Бољевац – Параћин, све до места северно од насеља Мировске Колибе. Одатле граница иде сеоским путем Мировске Колибе – потес „Зрнце" – потес „Рујак" – потес „Бузак" – потес „Сенци" и долази до југозападног обода насеља Мали Извор. Одатле граница иде путем по источном ободу насеља и преко коте 359 и источно од потеса „Траиловска чука" и „Саљинска чука" долази до ушћа Сеоског потока, односно почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Бољевачко виногорје обухвата следеће катастарске општине:

Северни део: делови катастарских општина Подгорац II и Сумраковац.

Јужни део: делови катастарских општина Савинац, Добрујевац, Валакоње, Бољевац, Илино, Мирово и Мали извор, као и катастарске општине Оснић и Врбовац.

1.3.3. Зајечарско виногорје/Зајечар

Простирање

Зајечарско виногорје захвата побрђе око горњег слива Тимока и доњих сливова Белог и Црног Тимока и састоји се из четири дела одвојених овим токовима.

Границе

Граница северозападног дела виногорја почиње од северног обода насеља Салаш, од раскрснице асфалтних путева ка насељима Неготин и Сиколе и иде на североисток путем према Неготину до границе општина Зајечар и Неготин, затим њоме на исток до изохипсе 300 којом пролази северно од насеља Метриш, а затим на североисток сеоским путем од тог насеља ка потесу „Плочник", где поново излази на границу поменутих општина. Граница виногорја иде том границом на југоисток, све до изохипсе 100, северно од железничке станице Брусник. Граница иде том изохипсом на југ, западно од Тимока, све до асфалтног пута Табаковац – Речник, а затим изохипсом 90, избацујући мочварне пределе потеса „Равниште" и „Баре" и поново излази на поменути асфалтни пут, а затим и пругом на југозапад од насеља Табаковац. Граница иде пругом све до тунела, северно од села Вражогрнац, а од тунела на исток изохипсом 130, којом прати обалу Тимока, а затим и Беле реке до обода насеља Вражогрнац, а и даље у истом правцу на запад изохипсом 150. Том изохипсом граница прелази Белу реку у потесу „Врбар" југоисточно од Рготине, пролази и јужно од Вражогрнца и даље на југ избацујући долине река Алопин, Подстранске и Суводолске реке и долази до раскрснице асфалтних путева код ушћа реке Алапин у Тимок. Одатле граница иде на југ асфалтним путем Вражогрнац – Зајечар – Звездан све до обода насеља Звездан. Одатле граница иде на север путем по североисточном ободу шуме преко потеса „Висока главчина", „Ђула" и „Рудина" до коте 379, затим од коте 255 Савчким потоком и од коте 212 потоком. Граница иде кратко на запад тим потоком, а затим путем на северозапад преко коте 378 и потеса „Мишљеновац" до коте 411. Одатле граница иде на северозапад преко коте 355 – „Краварник" и даље преко потеса „Чукарица" и „Чока куљуљеш" до коте 279 на Липовачкој реци и том реком низводно до места северно од насеља Николићево. Одатле граница иде на север преко потеса „Северно селиште" до коте 300 – „Средњи поток", затим тим потоком, па путем по ободу шуме преко потеса „Липовица", сече асфалтни пут Рготина – Бор и долази до коте 379 – „Рготски камен", и пролазећи јужно од тог потеса излази на пругу Бор – Рготина и њоме на југоисток до коте 161 – железнички мост северозападно од Рготине. Одатле се граница враћа на север путем преко коте 229 и источно од потеса „Велики врх" и у правцу севера према потесу „Нерезине", излази на изохипсу 300, њоме до Магушевачког потока и даље на север преко кота 325 – „Ђурђева падина", 321 – „Букова главчина" и путем преко кота 369 и 345 северно од потеса „Јелашничко лојзе" и излази на изохипсу 300. Њоме иде на север до потока у потесу „Врањевац" јужно од насеља Мала Јасикова, а затим изохипсом 350, све до потока између тог насеља и потеса „Гај". Одатле граница иде даље на север преко кота 391 и 400 и даље на северозапад асфалтним путем Мала Јасикова – Дубочане – Глоговица – Салаш све до изохипсе 350. Граница иде кратко том изохипсом на север, прелази поток и иде на исток земљаним путем преко коте 331 – јужно од потеса „Каменац" до асфалтног пута северно од насеља Салаш, односно почетне тачке.

Граница североисточног дела виногорја почиње од границе општина Зајечар и Неготин у потесу „Велики липар" североисточно од Великог Јасеновца и њоме на исток до

државне границе са Бугарском. Даље граница иде јужно државном границом све до изохипсе 400 на северној падини Вршке чуке и том изохипсом иде на запад до коте 410, а затим на југозапад асфалтним путем Вршка Чука – Грљан до испред места Аврамица, а одатле на југ изохипсом 250 до коте 213 – „Рајков поток". Одатле граница скреће на северозапад путем између потеса „Грљанско поље" и „Јонов чукар" све до коте 158 – „Локве". Одатле граница иде на север изохипсом 160 источно од Белог Тимока све до коте 167 у насељу Велики Извор. Одатле граница даље иде у истом правцу кратко асфалтним путем Зајечар – Халово до северног обода насеља Велики Извор, одваја се од тог пута ободом насеља, а затим и земљаним путем преко коте 132 – „Алапин" и источно од потеса „Нешин кривуљ" излази поново на исти асфалтни пут. Тим путем граница иде ка Халову до потока западно од потеса „Почеризова чука", тим потоком на север, а затим преко кота 285 – „Чука", 281 – „Старо брдо" и 157 – „Старо селиште". Одатле граница скреће на северозапад путем преко кота 291 – „Варзари" и 265 – „Ђалу маре" до изохипсе 150 и том изохипсом до Великог потока, затим узводно тим потоком, па изохипсом 250 до места изнад ХЕ „Соколовица" северозападно од Градскова. Ту се граница кратко одваја од те изохипсе линијом преко коте 318 и поново изохипсом 250 до сеоског пута североисточно од Великог Јасеновца. Одатле граница иде на исток и преко коте 267 – „Чокојева трша" долазио до почетне тачке.

Граница југозападног дела виногорја почиње од тромеђе општина Зајечар, Бор и Бољевац и креће на североисток границом општина Зајечар и Бор до асфалтног пута Параћин – Зајечар северно од Гамзиграда и њиме до асфалтног пута Зајечар – Леново. Тим путем граница иде кратко на југ, све до првог скретања за брдо Краљевицу. Граница затим иде путем по јужном и западном ободу шуме Краљевице, све до изохипсе 200, а затим на североисток путем који прати ту изохипсу северно од Лубничке реке до асфалтног пута Зајечар – Књажевац. Граница иде на југ тим путем до расадника, а затим скреће на југозапад путем уз Лубничку реку пратећи изохипсу 150, прелази реку у коти 146, и враћа се до поменутог асфалтног пута изохипсом 150, јужно од реке до моста. Одатле граница наставља на југ путем према Књажевцу до центра насеља Вратарница, и даље на југ изохипсом 250, избацујући долине потока Буковац, Јанушевог и Цвејинског потока и Врбичке реке и долази до границе општина Зајечар и Књажевац, источно од потеса „Бели брег" изнад села Дреновац. Ту граница скреће на запад том границом општина све до засеока Тренићи, североисточно од Кожеља. Граница виногорја даље иде на север преко потеса „Шарковица" – кота 401 на изохипсу 450 у засеоку Стубал. Том изохипсом изнад пута Врбица – Мариновац граница иде на северозапад све до коте 532, западно од села Мариновца, а затим на север сеоским путем преко потеса „Пандин крст" према Горњој Белој Реци. Одатле граница скреће на северозапад и преко потеса „Рељево брдо" – кота 399 све до јужног обода насеља Леновац, а затим на југозапад путем Леновац – Ласово и обухватајући насеље Леновац са источне стране излази на Братински поток. Даље граница иде на запад тим потоком све до коте 428, где се одваја на север преко коте 533 – „Тресибаба", 473 и даље на запад преко потеса „Живковића поље" – кота 508, „Табаков брег" – кота 476, „Бањски брег" – кота 479 и преко Кицошког потока на коту 500. Одатле граница иде на север преко потеса „Мали облози", излази на пут Добро Поље – Добрујевац код скретања за село Бачевица и њиме до границе општина Књажевац – Бољевац. Граница даље наставља границом тих општина све до почетне тачке.

Југозападни део сачињава и оаза у К.О. Шарбановац која иде од коте 343 на исток до коте 332, долази до Баба Јониног потока (координата: N 43° 54' 19", E 22° 07' 40") и

одатле скреће путем на запад, па на југозапад преко потеса „Краку лу Гол” и наставља путем на север и долази до коте 396, односно почетне тачке.

Граница југоисточног дела виногорја почиње од изохипсе 200, на потоку Стрчикрак, источно од села Боровац и креће на исток преко коте 307 – „Змијанац” до коте 308 – поток „Магашевац”, и даље на југ изохипсом 300, њоме пролази изнад насеља Селачка и долази до Селачке реке. Од те реке граница наставља на југ изохипсом 350 до Суве реке источно од Минићева, а затим том реком на северозапад до изохипсе 200 и том изохипсом изнад асфалтног пута Минићево – Мали Извор – Дубрава до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Зајечарско виногорје обухвата следеће катастарске општине:

Северозападни део: делови катастарских општина Метриш, Кленовац, Брусник, Табаковац, Велика Јасикова, Салаш, Глоговица, Дубочане, Мала Јасикова, Велика Јасикова, Копривница, Трнавац, Јелашница, Рготина, Вражогрнац, Зајечар, Звездан и Николичево.

Североисточни део: делови катастарских општина Велики Јасеновац, Градсково, Халово, Велики Извор, Прлита, Грљан и Вратарница, као и катастарске општине Мали Јасеновац и Шипиково.

Југозападни део: делови катастарских општина Гамзиград, Звездан, Зајечар, Грљан, Грлиште, Вратарница, Загрђе, Боровац, Врбица, Мариновац, Горња Бела Река, Леновац, Ласово, Бачевица, Добро Поље, Планиница, као и катастарске општине Шљивар и Лубница.

1.3.4. Потркањско виногорје/Потркање

Простирање

Потркањско виногорје обухвата горњи и средњи ток Белог Тимока, на побрђу око Књажевца и састоји се из три дела.

Границе

Граница западног дела виногорја почиње од границе општина Књажевац и Зајечар од засеока Тренићи у К.О. Кожељ и иде источно границом ових општина до пута Врбица – Дреновац. Ту граница скреће на југ и иде најпре тим путем до насеља Дреновац, а затим путем преко коте 217 према потесу „Циганска шума” до изохипсе 250, затим том изохипсом до изнад села Трновац и наставља на југ преко моста, источно од тог села, поново на изохипсу 250 до изнад села Дебелица и такође преко моста, источно од тог села и пута преко коте 238 – „Јарчиница” поново се укључује на исту изохипсу. Том изохипсом граница иде до изнад села Равна и излази на раскрсницу путева која од села Равна води ка селима Потркање и Јелашница. Граница наставља асфалтним путем преко Потркања, Штипине и Каличине до пресека са изохипсом 250 у селу Каличина. Граница даље наставља том изохипсом, прелази на другу страну Валевачке реке и поново се укључује на асфалтни пут ка Књажевцу. Граница се изнад фабрике обуће одваја од те изохипсе и преко коте 265 долази на раскрсницу путева ка селима Рготе и Вина. Одатле граница иде на северозапад ка селу Балановац до изохипсе 300, источно од тог села. Граница се том изохипсом враћа на југоисток, све до пута који повезује потесе „Горње Ластвичко поље” и „Цервин”, тим путем се спушта до изохипсе 250 и даље том изохипсом, избацујући тако долину Грезанске реке, а затим и Глоговачке реке и долази до пруге Књажевац – Ниш

испод потеса „Предавица” источно од Ргошта. Одатле граница иде на запад пругом све до уласка у кањон Сврљишког Тимока, југозападно од села Подвис, а затим изохипсом 400, јужно и западно од потеса „Мастина”, па изохипсом 450, северно од потеса „Поткапине” и цркве Светог Николе западно од Васиља и даље на северозапад сеоским путем по ободу шуме, преко кота 400 и 506 на пут Књажевац – Скробница, код скретања за село Шуман Топла. Даље граница наставља на север асфалтним путем према селу, укључујући насеље и излази на коту 597 изнад села и даље изохипсом 600 до асфалтног пута Орешац – Зоруновац код коте 585, прелази га и том изохипсом долази до пута у потесу „Козја грбина”. Граница даље иде тим путем до северног обода насеља Зоруновац, а одатле преко потеса „Чукар” и долази до рудника угља изнад села Вина. Граница се ту спушта до села, а затим скреће на североисток преко коте 505, потеса „Јерновица” – кота 573, 452 западно од села Стогазовац, 457 западно од потеса „Горица”, 397 западно од села Доња Соколовица, а затим заобилазећи са западне стране село Мањинац на потес „Овчибаба” – кота 550 и коту 415, источно од потеса „Баба Јанин крст”. Одатле граница иде ка западу обилазећи село Кожељ са јужне и западне стране по изохипси 450, а затим преко засеока Градине излази на почетну тачку.

Граница источног дела рејона почиње од границе К.О. Селачка – Витковац, иде том границом до Књажевачког аеродрома где излази на изохипсу 250 и том изохипсом иде на југ до коте 279. Одатле се граница спушта југоисточно ободом шуме до потеса „Голча” – кота 430, на граници рејона, и у селу Петруша излази на асфалтни пут, а затим на југ сеоским путем до потеса „Недељков трап”. Ту се граница одваја од границе рејона на изохипсу 400, идући истовремено ободом шуме и код коте 398 изнад села Јелашница се поново укључује на границу рејона, затим кратко асфалтним путем Јелашница – Шарбановац до изохипсе 300 и наставља на југ, а онда се одваја од границе рејона изнад коте 485 – „Попова орница” идући ободом шуме до потеса „Ћевина падина”, где се укључује на изохипсу 400, све до коте 308 у селу Берћиновац. Одатле граница скреће на североисток, на асфалтни пут Берћиновац – Горње Зурниче, иде кратко тим путем и излази на границу рејона, иде кратко границом на југ, затим се укључује на изохипсу 400, иде њоме, односно ободом шуме, прелази коту 411 и испод потеса „Барск дел” се искључује са изохипсе и иде ободом шуме и прелази потес „Врла страна”. Граница затим долази до коте 314 испод села Трговиште. Ту излази на изохипсу 250 и иде њоме све до места Јаковац. Ту излази на асфалтни пут, иде преко коте 244, и код коте 230 скреће на исток и у потесу испод села Витковац излази на асфалтни пут Витковац – Минићево, иде кратко тим путем и одатле излази на коту 230. Границе виногорја се код потеса „Кулиште” – кота 135 укључује на границу К.О. Минићево – Витковац и границом тих општина иде до почетне тачке виногорја.

Граница јужног дела рејона почиње на асфалтном путу Књажевац – Сврљиг и иде тим путем на североисток и преко коте 269 излази на асфалтни пут са западне стране од Трговишког Тимока. Граница одатле иде на југ асфалтним путем и долази до коте 411. Одатле наставља ободом шуме преко коте 412 и у потесу изнад потока Слана бара се укључује на изохипсу 300 и иде њоме до потеса „Војиновац”, избацујући на тај начин долину потока Слана бара. Ту граница иде на запад преко кота 250, 458 – „Магољ”, излази на изохипсу 450, њоме иде на запад и долази до коте 442 – југоисточно од села Жлне, 497 – „Лисији врх”, излази на изохипсу 500 и њоме иде до коте 496 – „Брзинске Појате”, изохипсом 450 долази до коте 324 – „Зањивске Појате” и потеса „Мали голаш” – кота 457. Граница затим иде на север асфалтним путем Ниш – Књажевац, све до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Потркањско виногорје обухвата следеће катастарске општине:

Западни део: делови катастарских општина Кожељ, Дреновац, Трновац, Дебелица, Мањинац, Равна, Доња Соколовица, Стогазовац, Потркање, Штипина, Каличина, Вина, Зоруновац, Слатина, Шуман Топла, Васиљ, Орешац, Балановац, Ргоште, Глоговац, Грезна, Књажевац, Каличина, као и катастарске општине Лепена, Дречиновац, Валевац и Булиновац.

Источни део: делови катастарских општина Витковац, Петруша, Јаковац, Јелашница, Доње Зуниће, Берићиновац, Књажевац и Трговиште.

Јужни део: делови катастарских општина Књажевац, Трговиште, Црвење и Жлне.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Књажевачки рејон по виногорјима, које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Борско	Бољевачко	Зајечарско	Потркањско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
					3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте								
Пловдина (Сланкаменка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Тамјаника	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Смедеревка	❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте								
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Кладовска бела	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте								
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Борско	Бољевачко	Зајечарско	Потркањско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
					3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте								
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте								
Неготинка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000

Препоручене/дозвољене интернационалне сорте								
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon		❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc		❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Борско	Бољевачко	Зајечарско	Поткрањско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
					3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте								
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Кавчина (Žametna črnina)				❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте								
Неготинка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте								
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon		❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc		❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери								
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Књажевачки рејон (Борско,Бољевачко, Зајечарско и Поткрањско виногорје)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Црвени дренак (Разаклија) - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Београдска бесемена - Неготински рубин - Кавадарски дренак - Антигона - Повардарска позна - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver - Љана - Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Exalta - Muscat Precoce de Saumur - Danlas - Alina - Angela - Astaniskij - Fanny - Georg	- Nadegda Azos - Muscat Rose St Vallier - Michele Palieri - Victoria - Katharina - Dattier de Bouyrout (Афус-али,Регина) - Moldova - Друге сорте

	винограда)	- Lival	
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri,*41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Казенављева кордуница - Силво кордуница - Мозерова кордуница	- Жупски - Крајински - Други слични узгојни облици

МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена
	9,5	10,0

1.4. МЛАВСКИ РЕЈОН/МЛАВА

Простирање

Млавски рејон обухвата виноградарске терене на десној страни доњег тока Велике Мораве и у сливовима реке Ресаве, Млаве и Пека.

Границе

На северној страни граница рејона почиње код ушћа Велике Мораве у Дунав и иде на исток обалом Дунава, затим се у координати: N 44° 45' 38", E 21° 11' 00" укључује на пругу и наставља том пругом на исток, а затим се југозападно од насеља Рам искључује са пруге и укључује на асфалтни пут који иде обалом Дунава, све до Јовићке падине, одакле се искључује са обале Дунава и долази до коте 358, затим 423, 558 – „Венац", 541 – „Борило", 483 – „Ступањ", и коте 389. Граница одатле излази на пут у насељу Кривача и креће тим путем на југозапад, затим паралелно са Кривачком реком и долази до коте 240, где се укључује на асфалтни пут којим иде на југ и долази до коте 331, укључује се на изохипсу 300, иде том изохипсом, долази до коте 210, 224, 284, 283, укључује се на границу К.О. Турија – Каона, иде том границом на запад, а затим и асфалтним путем Турија – Кучево до координате: N 44° 28' 56", E 21° 38' 36", одакле се укључује на границу К.О. Каона – Кучево I, скреће том границом на север, а затим наставља границом К.О. Кучево I – Турија, Кучево I – Шевица, Кучево I – Поповац, Кучево – Кучајна, Кучајна – Церовица, Кучево II – Церовица, Кучево II – Каона, Кучајна – Каона, Каона – Кучево III, Кучево III – Рановац, Кучево III – Кладурово, Кладурово – Кучајна до тромеђе са К.О. Мелница. Граница рејона се одатле укључује на пут који води на запад и поклапа се са током Браничке реке, долази до коте 267, наставља на југозапад путем, западно од насеља Мелница скреће на југ и правом линијом долази до коте 315 – „Чукар" (на граници К.О. Витовница – Мелница). Граница одатле скреће на исток, укључује се на пут и долази до манастира Витовница, одакле скреће на запад асфалтним путем и долази до коте 330 – „Чукара", затим прелази границу К.О. Витовница – Стамница у координати: N 44° 22' 09", E 21° 31' 27" и долази до коте 331, прелази коту 338, 378, 375 (граница К.О. Стамница – Бистрица), 322, 347 – „Главица", 264 – „Мајдан". Граница одатле иде кратко на југ асфалтним путем, прелази границу К.О. Ждрело – Бистрица, скреће на исток до коте 254, а затим се укључује на изохипсу 350 и иде том изохипсом све до потеса „Појана Лунга". Граница рејона одатле иде преко координате: N 44° 16' 58", E 21° 31' 08" и долази до коте 180 – „Лукул мара", где излази на асфалтни пут Крепољин – Мало Лаоле, иде тим путем на северозапад, затим скреће на југозапад, а затим се искључује са пута и иде преко коте

218 – „Вујуцина глава”, затим преко потеса „Гола глава” (координата: N 44° 16' 14", E 21° 29' 35"), коте 201, 295.4 – „Кива”, 297 – „Васина глава”, 421 – „Пицка глава”, 305 – „Цовдински поток”, 364 – „Црвено брдо”, 408 – „Таванчић”, 310, 462, 460, 481, 508 – „Велики грабар”, „Ћодино брдо”, 427, 531 – „Јагњило”, 468 – „Вуковац”, 360, 325, 273, 284, 366 – „Главчина”, 289, 370, 502, излази на границу К.О. Плажане – Милива, а затим и Милива – Ломница. Граница се са границе К.О. одваја до коте 520, долази до коте 557 – „Курато брдо”, 565 – „Таваниште”, 460, 407 – „Лац”, 226, 212, одакле излази на реку Ресаву и креће њоме на запад до асфалтног пута на улазу у Деспотовац, затим иде ободом шуме координата: N 44° 05' 44", E 21° 27' 05"; N 44° 05' 33", E 21° 27' 00"; N 44° 05' 27", E 21° 27' 06" до коте 264 – „Јасењар”, одатле излази на асфалтни пут којим наставља ободом шуме до коте 443, 352, и одатле излази на границу К.О. Буковац – Војник, Војник – Двориште, Двориште – Бељајка и долази до коте 348. Одатле граница наставља границом К.О. Бељајка – Ресавица, а затим се у координати: N 44° 04' 19", E 21° 29' 28" укључује на границу К.О. Ресавица – Поповњак, иде њоме на запад, прелази коту 269, затим границом К.О. Поповњак – Бељајка, Бељајка – Језеро, Бељајка – Кованица, Бељајка – Бигреница, Бељајка – Вирине, Војник – Вирине, Вирине – Витанце, Вирине – Трућевац, Трућевац – Исаково, Трућевац – Дражмировац, Дражмировац – Балајнац, Богава – Глоговац, Богава – Добра Вода, Добра Вода – Брестово, Јасеново – Добра Вода, Мачевац – Добра Вода, Мачевац – Рајкинац, Рајкинац – Војска до тромеђе са К.О. Ново Ланиште. Граница се одатле укључује на десну обалу Велике Мораве и иде њоме на запад, а затим на север и долази до почетне тачке рејона, односно до ушћа Велике Мораве у Дунав.

Карта 1.4.1. Границе рејона и виногорја Млавског рејона

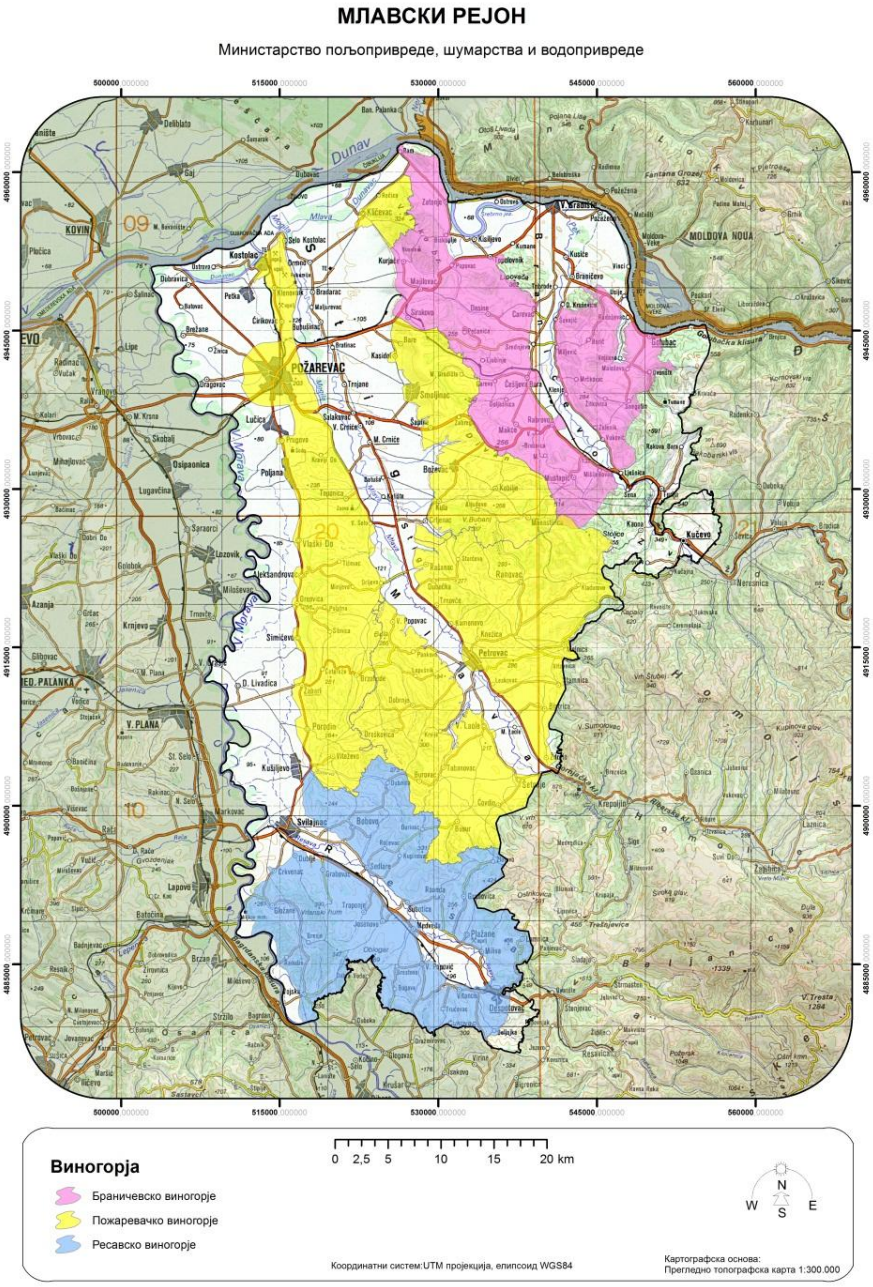

Обухваћене општине

Млавски рејон обухвата територију у општинама Пожаревац, Велико Градиште, Голубац, Кучево, Мало Црниће, Петровац, Жабари, Свилајнац и Деспотовац.

Површине рејона и виногорја

Млавски рејон заузима површину од 272.323,00 ha, где је највеће Пожаревачко виногорје.

Табела 1.4.1. Површине рејона и виногорја Млавског рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Браничевско виногорје	33.469,08	12,29	21,24
Пожаревачко виногорје	87.897,66	32,28	55,76
Ресавско виногорје	36.244,40	13,31	23,00
Укупно	157.611,14	57,88	100,00
Млавски рејон Укупна површина (ha)	272.323,00		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Млавском рејону има 814,37 ha винограда (око 751,90 ha родних винограда, односно 92,33%), од чега је 315,15 ha са стоним сортама и 499,22 ha са винским сортама.

Графикон 1.4.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Млавским рејоном

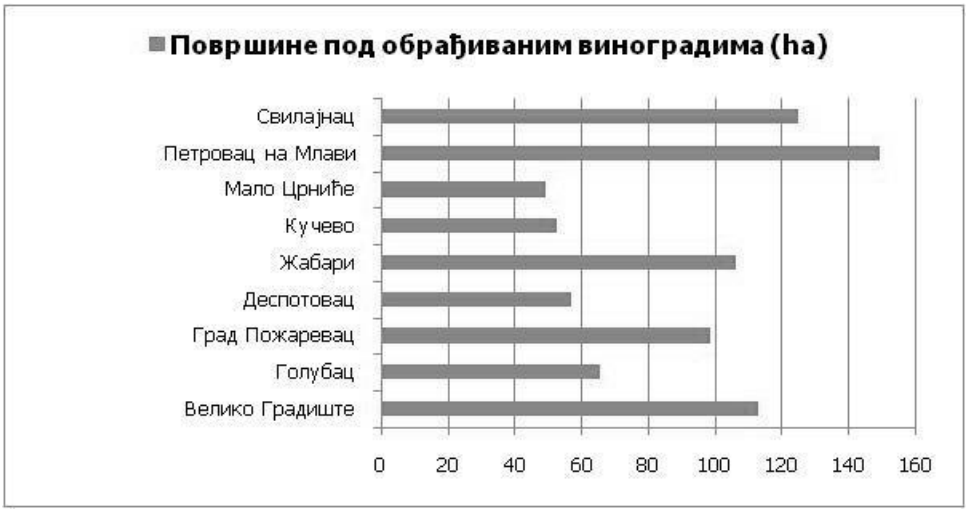

Климатски фактори

У табели 1.4.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Кучеву, РЦ Петровац, Великом Градишту и Жагубици (1961 – 2010).

Табела 1.4.2. Биоклиматски индекси за Млавски рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Кучево	16.0	1360.2	1199.6	1930.9	9.8	250.6	6.8	1.6	2.2
РЦ_Петровац	17.4	1643.2	1331.7	2058.7	12.7	189.8	2.2	2.4	0.3
Велико Градиште	17.4	1629.4	1350.8	2171.8	11.4	185.8	4.0	3.7	1.9
Жагубица	15.9	1332.0	1175.0	1883.7	9.6	201.1	6.1	1.9	2.5

Карта 1.4.2. Винклеров индекс Млавског рејона

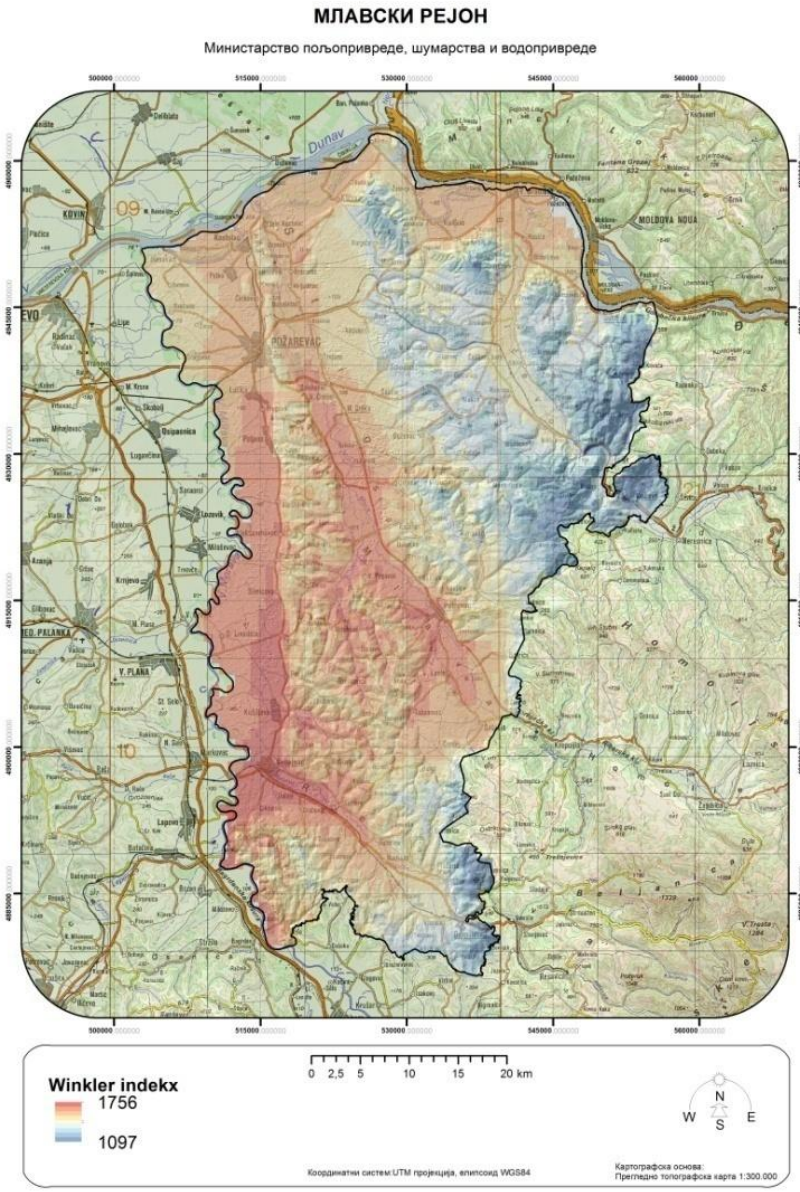

Земљишни услови

Преовлађујући типови земљишта овог рејона су лувисол и земљишта у лесивирању, еутрични камбисол, литосол на пешчару, флишу и рожнацима, флувисол, хумофлувисол и псеудоглеј, као и ареносол и сирозем на песку, а у мањој мери и остали типови земљишта. Виногради се углавном налазе на еутричном камбисолу и чернозему.

Карта 1.4.3. Типови земљишта Млавског рејона

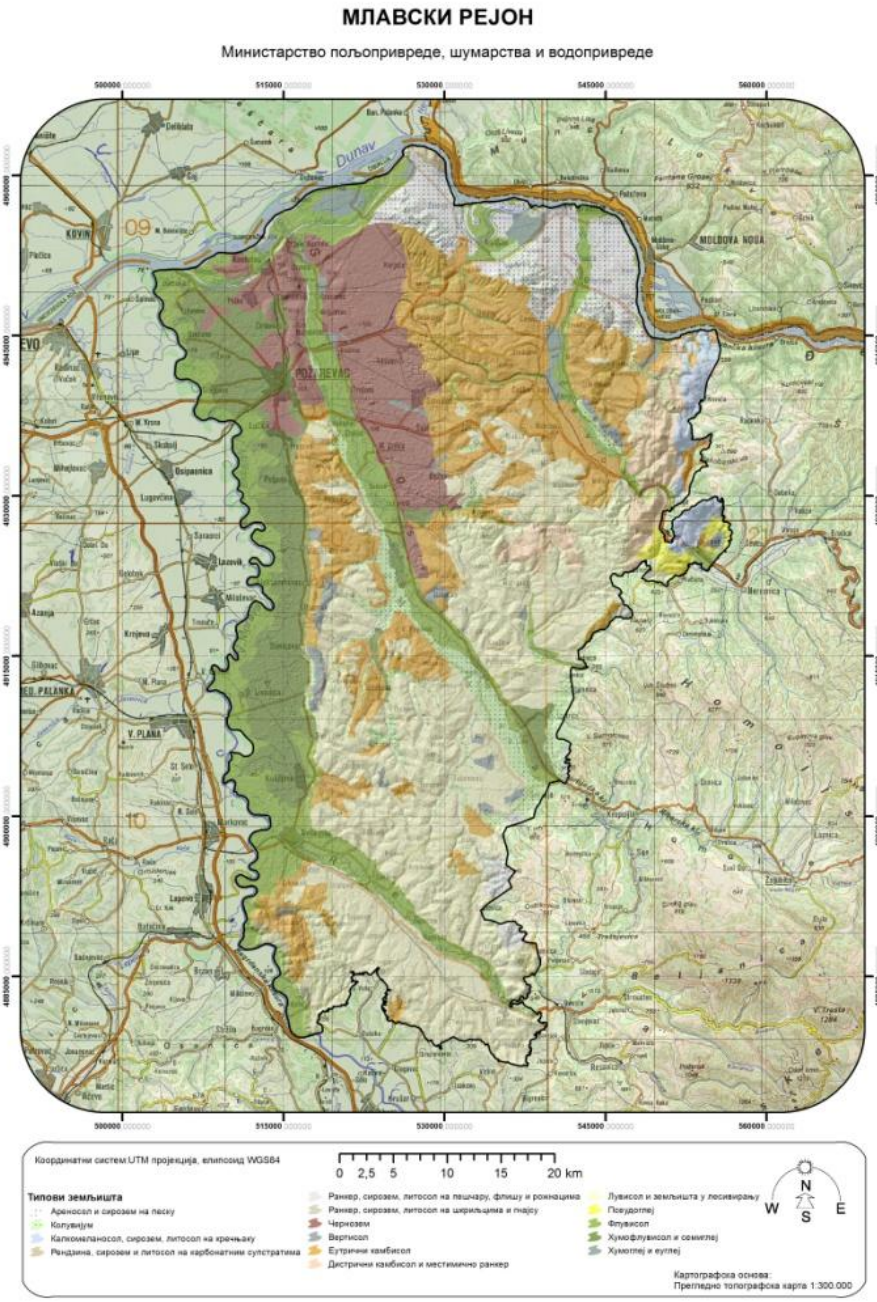

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 44° 48' географске ширине на северу до 44° 02' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 70 m до 400 m, али се предели где се простиру виногорја и где се налазе виногради углавном налазе на надморским висинама од 100 m до 270 m. Надморска висина рејона се постепено смањује идући са југоистока ка северозападу, испресецана нижим равним теренима у долинама река.

Карта 1.4.4. Надморска висина Млавског рејона

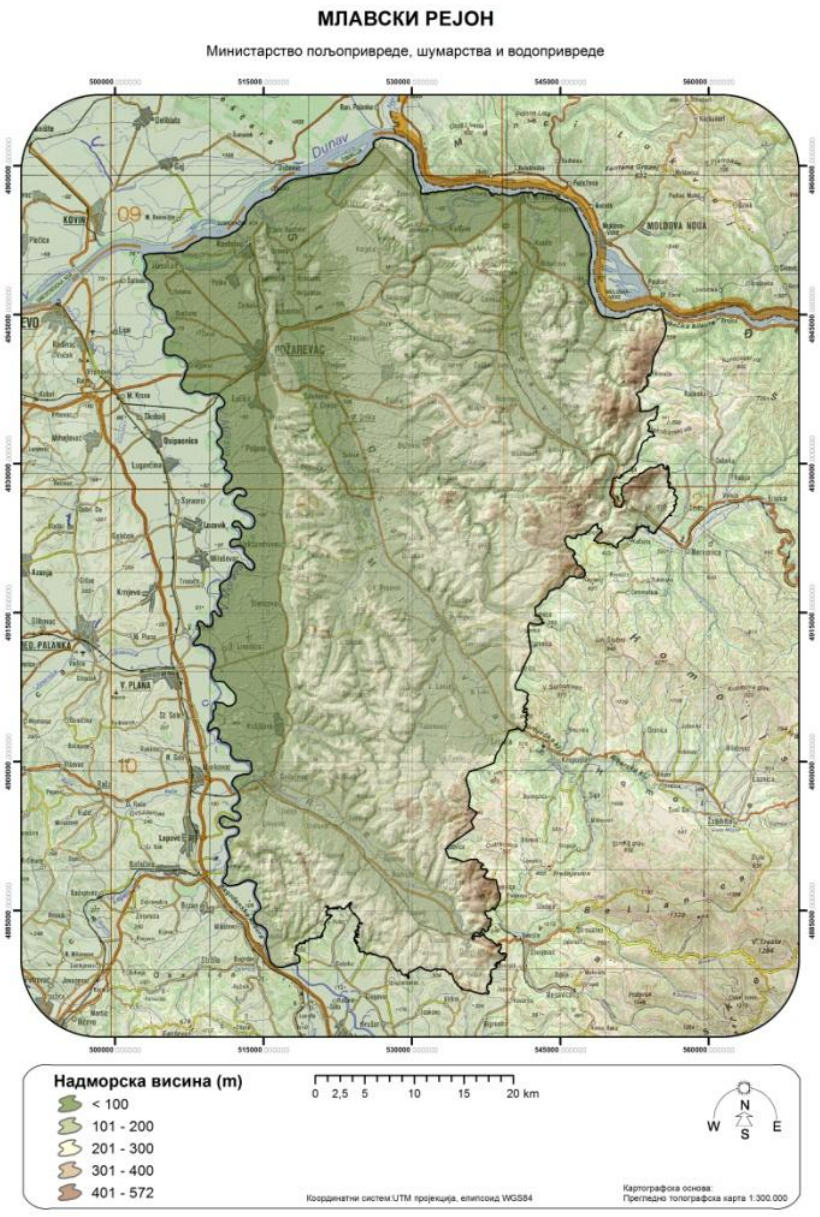

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише благим нагибима терена на којима се налазе виногради.

Карта 1.4.5. Нагиб терена Млавског рејона

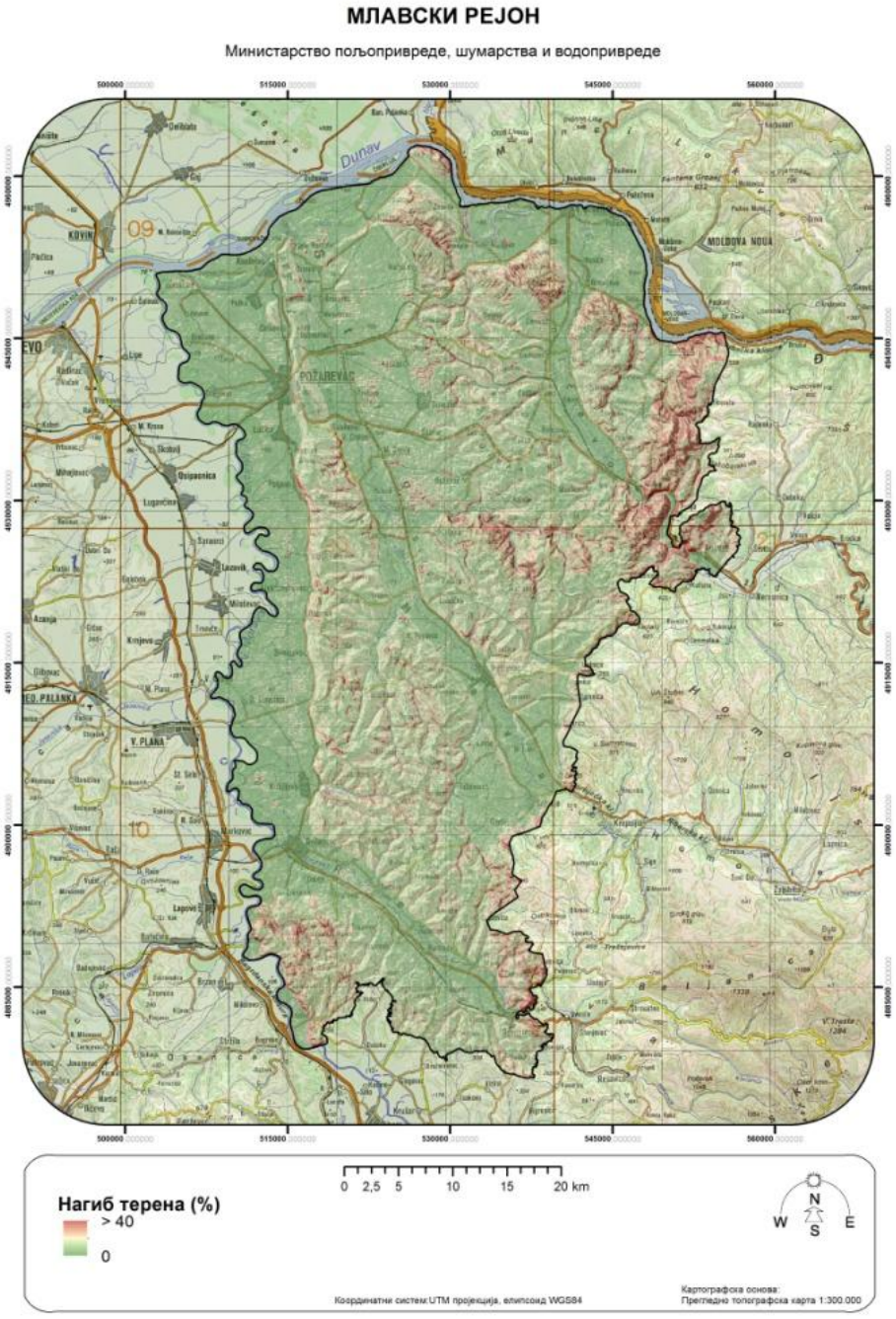

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена, али се виногради углавном налазе на јужним, југоисточним и источним експозицијама.

Карта 1.4.6. Експозиција терена Млавског рејона

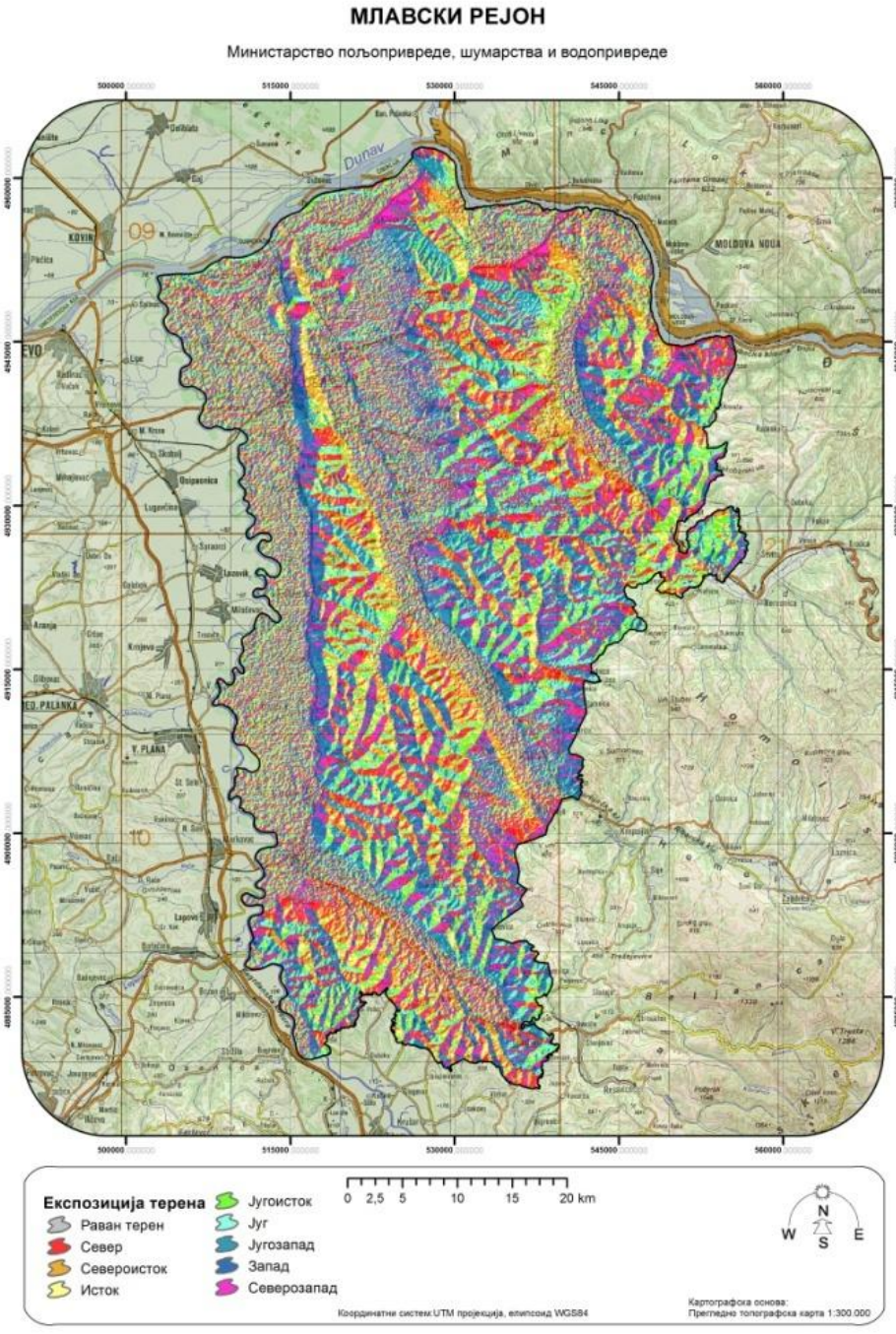

Орографске карактеристике

Орографске карактеристике овог рејона чине Хомољске планине (952 m) и планина Бељаница (1339 m), које се налазе дуж источне стране рејона. Падине ових Карпатских

планина као и брдовити терени који су заступљени више у источном делу, орографски карактеришу овај рејон. Северни и источни део рејона је више благо брдовит, као и са равним теренима.

Утицај великих водених површина

Са северне стране рејона се налази река Дунав, која утиче на раније сазревање грожђа у пределима близу реке.

Дуж западне стране рејона протиче река Велика Морава, чија широка долина утиче на стално, благо струјање ваздуха, што омогућава обнову количина угљен – диоксида и брже одвијање процеса фотосинтезе, као и бољи процес опрашивања и оплодње, што позитивно делује на винову лозу.

Пејзаж

Рејон се простире у брежуљкастом појасу, где се налазе претежно шуме храста цера, сладуна и др. и појасу алувијалне равни Поморавља, где се у мањој мери налазе претежно влажни и поплавни појасеви шума храста лужњака, јасена, јове, врбе, тополе и др.

У североисточном равнијем делу рејона, поред реке Дунав, налази се и Сребрно језеро, као и река Пек која се улива у Дунав јужно од језера. У Пожаревачком виногорју ка североистоку тече река Млава, а у Ресавском виногорју река Ресава, које протичу кроз долине, а које у одређеној мери карактеришу пејзаже овог рејона.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 6.848 газдинстава поседују винограде, што чини око 22,41% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара, као и парцела под виноградима се налази у општини Петровац на Млави.

Виногорја

Млавски рејон има следећа виногорја:

1.4.1. Браничевско виногорје/Браничево;

1.4.2. Пожаревачко виногорје/Пожаревац;

1.4.3. Ресавско виногорје/Ресава.

1.4.1. Браничевско виногорје/Браничево

Простирање

Браничевско виногорје се налази на десној страни Дунава, у сливу реке Пек и састоји се из два дела.

Границе

Граница источног дела виногорја полази на северозападу од асфалтног пута Доња Крушевица – Шувајић, на јужном ободу насеља Шувајићи, иде на исток, најпре реком, а затим и путем до коте 249, још кратко иде тим путем, а затим се код потеса „Кошарна" укључује на изохипсу 250, иде њоме на исток све до коте 275, где прелази на изохипсу 200 и том изохипсом иде до координате: N 44° 41' 14", E 21° 33' 44", јужно од потеса „Жарковица", где кратко излази на пут којим иде на северозапад до коте 215. Граница виногорја одатле иде до коте 140 – „Близничко брдо", затим излази на сеоски пут, њиме

иде на северозапад, па на исток, а затим излази на асфалтни пут Браничево – Пониква, иде кратко њиме на југоисток и излази на границу К.О. Браничево – Поникве. Граница даље иде границом тих општина на југоисток до асфалтног пута Браничево – Поникве, а затим и путем ка граници К.О. Поникве – Браничево у потесу „Хумка”, иде кратко на североисток том границом, потом се укључује и на изохипсу 100, иде том изохипсом све до асфалтног пута Поникве – Радошевац, јужно од потеса „Пимине долине”. Граница иде тим путем на југоисток, затим се у потесу „Горње воће” укључује на изохипсу 110, иде њоме на југ, затим на исток и источно од места Војилово се укључује на изохипсу 150, иде том изохипсом на север, избацујући тако ток Туманске реке из виногорја и долази до границе К.О. Радошевац – Голубац, северно од потеса „Жути брег”. Граница виногорја затим иде на исток границом тих општина и долази до границе рејона на обали Дунава и поклапа се са њом до Гуванског потока, где се укључује на пут којим креће на југ, паралелно са Гуванским потоком до изохипсе 200, којом иде на југозапад до координате: N 44° 38' 34", E 21° 38' 18", одакле прелази на пут и њиме иде на југ, па на исток, затим опет на југ, па на запад, где иде паралелно са током реке Огашу Збег и јужно од потеса „Двориште” се поново укључује на изохипсу 200, којом иде до координате: N 44° 36' 20", E 21° 37' 45", где се укључује на пут којим иде кратко на запад и спаја се са асфалтним путем који ка северу води према насељу Двориште и паралелан је са током Туманске реке у коти 155.4. Граница одатле наставља на запад путем до коте 194, 298, 384 – „Велика страна”, 388 – „Богино брдо”, 268 – „Ситна проја”, 316 – „Фета шуњ”, 182 – „Преко српци”, 329 – „Крак”, а затим излази на ток Суве реке и иде на југ до коте 199, затим на запад током реке Љешнице и долази до асфалтног пута Крћево – Српце. Граница виногорја одатле скреће путем на север, кратко се искључује са главног пута на запад, обухватајући насеље Клење, веома кратко иде реком Пек и у координати: N 44° 36' 28", E 21° 31' 40" се поново укључује на асфалтни пут Крћево – Српце, а затим се у координати: N 44° 36' 50", E 21° 31' 29" се поново кратко искључује са главног пута и иде преко координата: N 44° 36' 53", E 21° 31' 12" и N 44° 37' 04", E 21° 31' 09", а онда се у коти 109 поново укључује на асфалтни пут Крћево – Српце, наставља на север, укључује насеље Миљевиће и тако све до почетне тачке виногорја.

Граница западног дела виногорја почиње на северозападу, на раскрсници путева Рам – Затоње и Рам – Речица и иде на северозапад до обале Дунава, где се кратко поклапа са границом рејона, обухватајући насеље Рам и са североисточне стране се укључује на асфалтни пут којим креће на југоисток до коте 282 – „Горица”, а затим наставља путем до обале Дунава, односно до границе рејона. Граница виногорја се даље поклапа са границом рејона, иде на југ и код пруге, односно, источно од места Затоње, искључује се са границе рејона и укључује се на асфалтни пут, којим наставља на југ, долази до коте 107, обухвата насеље Бискупље и од коте 99 наставља у истом правцу до коте 82. Граница виногорја одатле долази правом линијом до пута Мајиловац – Тополовник и наставља тим путем на исток, искључује се са пута идући реком Каларовац, скреће на запад до коте 245 – „Велико брдо” и даље на запад до пута паралелним са реком Велики извор, одакле скреће на југ, обухватајући насеље Мајиловац. Граница тако наставља на југоисток, прелази коту 363, 325, 219, иде северно од насеља Царевац и укључује се на изохипсу 100, којом скреће на југ, идући источно од насеља Царевац и долази до коте 98. Граница виногорја затим прелази на изохипсу 110 и иде њоме све до укрштања асфалтног пута који води ка Чешљевој Бари, пруге и реке Река, одатле скреће на исток пругом и иде њоме до координате: N 44° 36' 57", E 21° 30' 03", северно од потеса „Периш”, долази до коте 131 и поново излази на асфалтни пут Чешљева Бара – Раброво (координата: N 44° 36' 28", E 21°

29' 16"). Граница даље иде тим путем на југ, прелази коту 137 и 133 и долази до северног обода насеља Раброво, скреће на исток преко потеса „Рабровски Гложар", долази до пруге, иде кратко пругом на југ, искључује се ка коти 115.1 – потес „Трчица" и излази на пут јужно од Раброва којим наставља на југ, пролази коту 128.3, 130.0 и код реке Зојак се укључује на границу К.О. Сена – Мишљеновац до коте 369, затим се спушта до коте 271, 321 и долази до тромеђе К.О. Мустапић – Миљеновац – Рановац – кота 224. Граница одатле иде границом К.О. Мустапић – Рановац, затим Мустапић – Манастирица, Мустапић – Кобиље, Кобиље – Мала Бресница, Кобиље – Велика Бресница, Макце – Кобиље, Макце – Божевац, Макце – Забрега, Забрега –Дољашница, Дољашница – Смољинац, Дољашница – Мало Градиште, Мало Градиште – Гарево, Мало Градиште – Љубиње, Печаница – Мало Градиште, Печаница – Баре, Печаница – Берање, Берање – Сираково, Сираково – Мајиловац и код Бабићеве шуме излази на изохипсу 150 и иде њоме на север до границе К.О. Кличевац – Курјаче. Граница рејона наставља границом тих К.О., а затим и границом К.О. Речица – Курјаче, Затоње – Речица, Речица – Рам, затим се у координати: N 44° 47' 37", E 21° 20' 22" одваја са границе К.О., укључује се на асфалтни пут, њиме иде на североисток, пролази коту 85.8 и долази до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Браничевско виногорје обухвата следеће катастарске општине:

Источни део: делови катастарских општина Браничево, Поникве, Усије, Радошевац, Сладинац, Доња Крушевица, Шувајић, Барич, Мрчковац, Кудреш, Војилово, Клење, Раброво, Душманић, Зеленик, Вучковић, Српце, Љешница, Снеготин, Двориште и Голубац, као и катастарске општине Бикиње, Житковица и Малешево.

Западни део: делови катастарских општина Рам, Затоње, Курјаче, Поповац, Мајиловац, Сираково, Ђураково, Тополовник, Царевац, Печаница, Средњево, Чешљева Бара, Макце, Мустапић, Мишљеновац и Раброво, као и катастарске општине Десина, Љубиње, Гарево, Дољашница, Велика Бресница и Мала Бресница.

1.4.2. Пожаревачко виногорје/Пожаревац

Простирање

Пожаревачко виногорје се простире на брдовитим теренима са једне и друге стране реке Млаве и састоји се из северног дела (Пожаревац) и јужног дела (Петровац на Млави).

Границе

Северни део (Пожаревац) се састоји из три дела: североисточног, југоисточног и западног дела.

Североисточни део северног дела виногорја креће на западу асфалтним путем од коте 74.1, западно од потеса „Водице", иде на североисток путем, све до границе К.О. Речица – Затоње, потом иде границом тих К.О поклапајући се са границом западног дела Браничевског виногорја, односно наставља и границом К.О. Курјаче – Речица и Курјаче – Кличевац до изохипсе 150 којом наставља на север, преко коте 149.7, након чега се укључује на пут којим наставља на север и у координати: N 44° 44' 54", E 21° 18' 03" скреће на запад, идући северно од потеса „Царина". Граница даље наставља тим путем и у координати: N 44° 44' 44", E 21° 17' 35" скреће на север, затим на запад и поново на север и у потесу „Брдо" скреће на југозапад, прелази пут јужно од коте 128.8 и наставља путем између потеса „Брод" и „Брдо", укључује се на коту 69.1, поново излази на пут и долази до

коте 70.5, кратко скреће на југоисток заобилазећи насеље Кличевац и на тај начин долази до почетне тачке виногорја.

Југоисточни део северног дела виногорја почиње на северозападу, на крајњој западној тачки насеља Баре, на асфалтном путу и креће на север до коте 135.1, прелази границу К.О. Баре – Берање и даље путем на север све до потеса „Бабићева шума" где се укључује на границу К.О. Берање – Сираково, односно поклапа се са границом западног дела Браничевског виногорја и иде на југоисток, односно границом следећих К.О.: Берање – Печаница, Печаница – Баре, Мало Градиште – Печаница, Мало Градиште – Љубиње, Мало Градиште – Гарево, Мало Градиште – Дољашница, Дољашница – Смољинац, Дољашница – Забрега, Забрега – Макце, Макце – Божевац, Макце – Кобиље, Кобиље – Велика Бресница, Мала Бресница – Кобиље, Кобиље – Мустапић, Мустапић – Манастирица. Граница виногорја се затим одваја од границе западног дела Браничевског виногорја и иде границом К.О. Манастирица – Рановац, Манастирица – Старчево, Старчево – Кула, Старчево – Црљенац, Црљенац – Рашанац до изохипсе 150. Граница затим прати изохипсу 150, избацујући долину реке Мореч из виногорја, наставља на северозапад и северно од насеља Бегуновац – кота 161 у потесу „Збегови" – кота 139 прелази реку Витовницу (координата: N 44° 30' 41", E 21° 22' 09"), наставља путем и укључује се на изохипсу 150. Граница виногорја затим иде на север изохипсом 150, па на исток избацујући из виногорја реку Забој и обухватајући насеље Шапине и наставља до јужног обода насеља Смољинац, где се укључује на пут којим иде на запад и ободом насеља Смољинац, након чега се на северном ободу насеља одваја са пута и укључује се поново на изохипсу 150. Граница даље иде на север изохипсом 150, а затим скреће на запад и укључује се на изохипсу 130, иде њоме на север и у потесу „Гајеви" се укључује на асфалтни пут који води ободом насеља Касидол, иде њиме и у коти 127 се укључује на асфалтни пут Касидол – Мајиловац и на тај начин долази до почетне тачке виногорја.

Западни део северног дела Пожаревачког виногорја почиње на северозападу у коти 108, која се налази на граници К.О. Село Костолац – Костолац град, на путу којим креће на североисток и прати, а затим се у координати: N 44° 43' 00", E 21° 11' 51", источно од потеса „Ливаде" укључује се на изохипсу 100, креће њоме на југ, затим источно од потеса „Поповачко брдо" се укључује на асфалтни пут Пожаревац – Велико Село и иде тим путем на југ до изнад насеља Велико Село. Граница виногорја даље иде преко кота 97.3, 102.2, 99.3, 109.3 и источно од потеса „Мата стиг" се укључује поново на асфалтни пут који из насеља Врбница води ка Орљеву. Даље граница иде на југ путем и заобилази насеље Орљево преко координата: N 44° 26' 51", E 21° 18' 44", N 44° 26' 44", E 21° 18' 51" и N 44° 26' 24", E 21° 18' 39" и излази поново на асфалтни пут, њиме иде на југ и излази на границу К.О. Орљево – Велики Поповац, затим наставља границом следећих К.О.: Велики Поповац – Миријево, Кочетин – Велики Поповац, Кочетин – Бошњак, Бошњак – Брзоходе, Брзоходе – Вошановац, Вошановац – Породин, Вошановац – Витежево, Витежево – Орешковица, Витежево – Дубница, Витежево – Бобово, Витежево – Кушиљево и долази до тромеђе са К.О. Породин (кота 109.7). Граница виногорја даље иде на север асфалтним путем, прелази коте 95.5, 94.0, 92.5, а затим путем према коти 93.3, наставља путем заобилазећи насеље Жабари и од коте 94.2 излази на пут којим наставља на север до коте 107. Граница затим заобилази насеље Симићево координатама: N 44° 23' 15", E 21° 12' 28"; N 44° 23' 29", E 21° 12' 27"; N 44° 23' 47", E 21° 12' 09"; кота 88.2 и излази на пут. Граница даље иде на север кратко тим путем, даље заобилази насеље Ореовица, наставља истим путем и заобилази насеље Александровац, а затим асфалтним путем до коте 104.3, правом линијом до тачке 85.1 и преко координате: N 44° 29' 20", E 21° 12' 28" се укључује на

асфалтни пут у координати: N 44° 30' 00", E 21° 12' 44". Граница виногорја одатле наставља на север и западно од коте 108 се искључује са пута и заобилази насеље Пољана, са западне стране преко координата: N 44° 30' 47", E 21° 12' 35"; N 44° 31' 37", E 21° 12' 03"; N 44° 32' 13", E 21° 11' 32", кратко иде путем и поново се укључује на асфалтни пут, источно од потеса „Кичица", иде кратко на север тим путем до коте 85.6, затим поново заобилази насеље Пругово преко координата: N 44° 33' 27", E 21° 11' 27"; N 44° 33' 40", E 21° 11' 29"; N 44° 34' 00", E 21° 11' 16" и у насељу Поповац се укључује на пут којим иде на исток, а затим се код коте 121 укључује на изохипсу 100. Граница виногорја даље иде изохипсом 100 на север и у потесу „Сирковиште" се укључује на пут којим иде на запад и наставља њиме ободом Пожаревца, укључујући га у виногорје. Граница се затим укључује на пругу источно од потеса „Јеремијино поље" и иде пругом на север, заобилазећи насеље Ћирковац, наставља пругом и западно од потеса „Тополица" се укључује на границу К.О. Костолац – Кленовник, иде том границом на запад, а затим наставља и границом К.О. Костолац – Петка до изласка на обалу Дунава, наставља обалом на исток и долази до почетне тачке.

Јужни део (Петровац на Млави) се састоји из два дела: источног и западног дела.

Граница источног дела јужног дела виногорја почиње на граници К.О. Црљенац – Рашанац код коте 150.3 и иде на исток границом тих К.О. Граница затим наставља и границом К.О. Старчево – Црљенац, Старчево – Кула, Старчево – Манастирица, Манастирица – Рановац, Мустапић – Рановац, Миљеновац – Рановац, Рановац – Каона, Кучево III – Рановац, Кучево III – Кладурово, Кладурово – Кучајна до потеса „Браник", код коте 485, на асфалтном путу Мелнице – Кучајна, где се укључује на тај пут који се поклапа са границом К.О. Кладурово – Мелница и иде њиме на запад, а затим се од коте 342 укључује на изохипсу 300, иде њоме, затим прелази на изохипсу 280 и њоме до асфалтног пута, након чега долази до коте 315 и одатле се поклапа са границом рејона, односно, одатле скреће на исток, укључује се на пут и долази до манастира Витовница, одакле скреће на запад асфалтним путем и долази до коте 330 – „Чукара", затим прелази границу К.О. Витовница – Стамница у координати: N 44° 22' 09", E 21° 31' 27" и долази до коте 331, прелази коту 338, 378, 375 (граница К.О.Стамница – Бистрица), 322, 347 – „Главица", 264 – „Мајдан". Граница се одатле одваја од границе рејона и иде путем на југ, долази до северног обода насеља Мајдан и заобилази га по котама 238 и 294, након чега се укључује на асфалтни пут Крепољин – Петровац, тим путем иде на северозапад и на јужном ободу места Петровац се одваја преко кота 123.8, 123.1, 121.2, 124.3 где се укључује поново на асфалтни пут, заобилазећи Петровац. Граница виногорја затим иде на северозапад истим путем и код коте 118 скреће са главног пута на североисток изохипсом 150, а затим и на северозапад преко коте 146.5 – „Бело поље", избацује Старчевачки поток из виногорја и тако долази до почетне тачке виногорја.

Граница западног дела јужног дела виногорја почиње на месту где се укршта граница К.О. Орљево – Велики Поповац и асфалтни пут Орљево – Велики Поповац и иде на југоисток тим путем, а затим се северно од места Велики Поповац одваја са пута и укључује на изохипсу 150 и иде њоме до асфалтног пута у потесу „Селиште". Одатле граница иде до коте 137.1 и до тачке у координати: N 44° 23' 04", E 21° 22' 36" на асфалтном путу Забрђе – Петровац, западно од потеса „Црквиште" укључујући у виногорје цело насеље Забрђе. Граница се одатле укључује поново на изохипсу 150 у координати: N 44° 22' 57", E 21° 22' 22" и наставља њоме на исток све до координате: N 44° 19' 50", E 21° 25' 15", одакле скреће на исток путем, затим прво скретање на југозапад, а затим на североисток до кота 136.1, па путем на југ до коте 138.2, наставља на југ, скреће

на исток преко коте 141.4, наставља на југ и код коте 139.8 скреће на пут и у координати: N 44° 18' 34", E 21° 26' 29", излази на асфалтни пут којим креће на југ, затим на југоисток до коте 159.90, па до коте 164, заобилазећи насеље Шетоње и поново излази на асфалтни пут којим наставља на исток, а затим се искључује са пута и иде преко коте 218 – „Вујуцина глава", затим преко потеса „Гола глава" (координата: N 44° 16' 14", E 21° 29' 35"), коте 201, 295.4 – „Кива", 297 – „Васина глава", 421 – „Пицка глава", 305 – „Цовдински поток", 364 – „Црвено брдо", 408 – „Таванчић", 310, 462, 460, 481 и излази на границу К.О. Везичево – Златово, Бусур – Златово, Бусур – Роанда, Суботица – Бусур, Бусур – Купиновац, Ђуринац – Бусур, Ђуринац – Буровац, Буровац – Дубница, Дубница – Орешковица, Орешковица – Витежево, Породин – Вошановац, Вошановац – Брзоходе, Брзоходе – Бошњак, Бошњак – Кочетин, Кочетин – Велики Поповац, Велики Поповац – Миријево, кратко границом К.О. Велики Поповац – Орљево и долази до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Пожаревачко виногорје обухвата следеће катастарске општине:

Северни део (Пожаревац):

Североисточни део: делови катастарских општина Речица и Кличевац.

Југоисточни део: делови катастарских општина Берање, Баре, Касидол, Смољинац, Шапине, Божевац, Црљенац, Кула, као и катастарске општине Мало Градиште, Забрега, Кобиље, Манастирица и Аљудово.

Западни део: делови катастарских општина Костолац град, Костолац село, Кленовник, Ћириковац, Пожаревац, Лучица, Салаковац, Велико Црниће, Пругово, Пољана, Крављи до, Топоница, Влашки до, Велико село, Врбница, Породин, Жабари, Симићево, Ореовица, Орљево, Александровац, као и катастарске општине Шљивовац, Тићевац, Миријево, Полатна, Сибница, Кочетин, Брзоходе, Четереже, Витежево и Свињарево.

Јужни део (Петровац на Млави):

Источни део: делови катастарских општина Рашанац, Витовница, Стамница, Бистрица, Ждрело, Мало Лаоле, Лесковац, Петровац, Кнежица, Каменово, Трновче и Дубочка, као и катастарске општине Старчево, Рановац, Кладурово и Мелница.

Западни део: делови катастарских општина Велики Поповац, Панково, Забрђе, Петровац, Крвије, Велико Лаоле, Шетоње, Ћовдин, Везичево и Рођевац, као и катастарске општине Бошњак, Лопушник, Добрње, Вошановац, Орешковица, Табановац, Бусур и Буровац.

1.4.3. Ресавско виногорје/Ресава

Простирање

Ресавско виногорје се налази у сливу реке Ресаве на брдовитим теренима са једне и друге стране реке Ресаве.

Границе

Граница почиње на северозападу у коти 108, која се налази на путу Свилајнац – Породин, односно на граници К.О. Кушиљево – Витежево. Граница виногорја одатле иде на исток границом тих К.О., а затим и К.О. Витежево – Бобово, Витежево – Дубница, Дубница – Орешковица, Буровац – Дубница, Буровац – Ђуринац, Ђуринац – Бусур, Бусур – Суботица, Бусур – Роанда, Бусур – Златово, Златово – Везичево и излази на границу рејона, односно северозападно од потеса „Клокоч", јужно од коте 481 и иде до коте 508 –

„Велики грабар”, 557 – „Ћодино брдо”, 427, 531 – „Јагњило”, 468 – „Вуковац”, 360, 325, 273, 284, 366 – „Главчина”, 289, 370, 502, излази на границу К.О. Плажане – Милива, а затим и Милива – Ломница. Граница се са границе К.О. одваја до коте 520, долази до коте 557 – „Курато брдо”, 565 – „Таваниште”, 460, 407 – „Лац”, 226, 212, одакле излази на реку Ресаву и креће њоме на запад до асфалтног пута на улазу у Деспотовац, затим иде ободом шуме координата: N 44° 05' 44", E 21° 27' 05"; N 44° 05' 33", E 21° 27' 00"; N 44° 05' 27", E 21° 27' 06" до коте 264 – „Јасењар”. Граница даље наставља кратко путем кроз потес „Башиловица” и долази до коте 224, 309 – „Лопуловац”, 319 – „Миладиново брдо”, 281 и излази на пут којим иде на југозапад, затим преко координата: N 44° 03' 40", E 21° 26' 48"; N 44° 03' 28", E 21° 26' 41"; N 44° 03' 22", E 21° 26' 21" долази до асфалтног пута, иде њиме на југозапад преко потеса „Селиште” и долази до границе К.О. Вирине – Бељајка. Граница виногорја наставља најпре границом тих општина, а затим и К.О. Војник – Вирине, Вирине – Витанце, Вирине – Трућевац, Трућевац – Исаково, Дражмировац – Балањац, Богава – Глоговац, Добра Вода – Богава, Добра Вода – Брестово, Добра Вода – Јасеново, Добра Вода – Мачевац, Мачевац – Рајкинац, Рајкинац – Војска и излази на десну обалу Дунава. Граница виногорја иде кратко обалом Дунава, затим се укључује на пут северозападно од потеса „Крчевине” и иде тим путем на север, све до границе К.О. Гложане – Бресје, где кратко иде обалом Дунава, од коте 103.5 се укључује поново на пут и креће се њиме, прелази коту 102.0 и код Миљковог манастира – кота 111.0 се укључује на асфалтни пут, иде њиме на север, прелази коту 107.8 и преко Буковачког брда долази до коте 208. Граница виногорја даље иде до коте 102.9 и у координати: N 44° 11' 24", E 21° 10' 24" се укључује на асфалтни пут Гложане – Црквенац, иде кратко тим путем на североисток и у координати: N 44° 11' 44", E 21° 10' 38" се искључује са пута и заобилази насеље Црквенац у координатама: N 44° 12' 05", E 21° 10' 33"; N 44° 12' 00", E 21° 11' 02"; N 44° 12' 08", E 21° 11' 27" и укључује се поново на пут којим иде на исток и заобилази насеље Дубље. Граница се затим јужно од коте 117.6 укључује на изохипсу 130 и њоме наставља на југ па на исток и на пружном прелазу Јаруга прелази на асфалтни пут којим иде на југоисток, искључујући се кратко преко координате: N 44° 09' 21", E 21° 20' 26", коте 146, координате: N 44° 08' 36", E 21° 21' 07" и источно од потеса „Стари браник” се укључује поново на пут којим иде на југоисток и код коте 179.2 се укључује на изохипсу 180, иде њоме и у координати: N 44° 05' 49", E 21° 25' 35", код фабрике креча се искључује споредним путем са изохипсе, прелази асфалтни пут у координати: N 44° 06' 03", E 21° 25' 56", укључујући место Деспотовац у виногорје и северно од потеса „Ковиловача” се поново укључује на изохипсу 190 и наставља њоме. Граница виногорја се кратко искључује са изохипсе јужно од насеља „Милва”, кратко иде реком Ресавом, заобилази насеље и укључује се поново на асфалтни пут, прелази коту 157.88, заобилази насеље Суботица укључујући га у виногорје, у коти 135 се поново укључује на пут, искључује се јужно од насеља Седларе, обухватајући га тако што иде реком Ресавом, поново се укључује на северном ободу насеља и наставља на северозапад. Граница се затим западно од потеса „Шерет” укључује на изохипсу 120, прати је у правцу северозапада и у коти 102 се укључује на асфалтни пут којим иде на североисток и долази до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Ресавско виногорје обухвата делове катастарских општина Суботица, Златово, Грабовица, Плажане, Милива, Ломница, Буковац, Деспотовац, Војник, Бељајка, Витанце, Трућевац, Балајнац, Велики Поповић, Медвеђа, Јасеново, Тропоње, Мачевац, Војска,

Радошин, Бресје, Гложане, Грабовац, Дубље и Црквенац, као и катастарске општине Дубница, Ђуринац, Проштинац, Рочевац, Купиновац, Роанда, Богава, Брестово и Врлане.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Млавски рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Браничевско	Пожаревачко	Ресавско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Тамјаника	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Смедеревка	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Сила	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Semillon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Браничевско	Пожаревачко	Ресавско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Нема препоручених	-	-	-	-	-	-	-
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Marselan		❶❷		2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Браничевско	Пожаревачко	Ресавско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							

Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Marselan		❶❷		2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери							
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Млавски рејон (Браничевско, Пожаревачко и Ресавско виногорје)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Друге сорте
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver - Љана - Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Exalta - Muscat Precoce de Saumur - Danlas - Alina - Angela - Astaniskij - Fanny - Georg - Lival	- Nadegda Azos - Muscat Rose St Vallier - Michele Palieri - Victoria - Katharina - Dattier de Bouyrout (Афус-али, Регина) - Moldova - Друге сорте
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri,*41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Казенављева кордуница - Силво кордуница - Мозерова кордуница	- Жупски - Крајински - Други слични узгојни облици
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА	Бела/Розе	Црвена	

(% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	9,5	10,0

1.5. ТОПЛИЧКИ РЕЈОН/ТОПЛИЦА

Простирање

Топлички рејон обухвата виноградарске терене у целом сливу реке Топлице и њених притока, пре свега речица Великог и Малог Јастребца.

Границе

Граница рејона на западу почиње северозападно од Блаца на путу Блаце – Крушевац на тромеђи К.О. Пребреза, Чучале и Џепница и иде кратко на север границом К.О. Пребреза и Џепница и од коте 438 и преко координате: N 43° 19' 45", E 21° 14' 42" долази до коте 486 – „Шиљак", преко координата: N 43° 19' 41", E 21° 15' 36" и N 43° 19' 31", E 21° 16' 10" до коте 420 – „Прибачка ћуприја". Граница затим у координати: N 43° 19' 19", E 21° 16' 59" прелази границу К.О. Попова – Врбовац, а затим преко координата: N 43° 19' 14", E 21° 17' 36" и N 43° 19' 11", E 21° 18' 03" долази до коте 526 – „Цветковића брег". Граница одатле наставља на север границом К.О. Врбовац – Међухана, а затим се спушта на југоисток границом К.О. Качапор – Међухана, иде том границом, а затим и границом К.О. Качапор – Придворица и том границом долази до коте 506, након чега граница сече асфалтни пут у координати: N 43° 20' 29", E 21° 19' 35" и долази до коте 527, северно од Придворице. Граница даље иде преко координата: N 43° 20' 45", E 21° 19' 56" и N 43° 20' 44", E 21° 20' 21" до коте 539 – „Паљевина", а затим преко асфалтног пута (координата: N 43° 20' 45", E 21° 21' 24") до коте 568. Граница затим прелази границу К.О. Претрешња – Горња Јошаница (координата: N 43° 20' 50", E 21° 21' 38") и координате: N 43° 20' 45", E 21° 22' 00" и N 43° 20' 42", E 21° 22' 14" и долази до коте 574 – „Чучавац", а затим прелази границу К.О. Здравиње – Горња Јошаница (координата: N 43° 20' 29", E 21° 22' 51") и границу К.О. Здравиње – Горња Бресница (координата: N 43° 20' 22", E 21° 23' 10") до коте 544. Граница наставља преко координата: N 43° 20' 16", E 21° 23' 38"; N 43° 20' 18", E 21° 23' 53" и N 43° 20' 22", E 21° 24' 14" до коте 636 – „Ђушница", преко координата: N 43° 20' 22", E 21° 24' 42"; N 43° 20' 16", E 21° 25' 00" и N 43° 20' 12", E 21° 25' 19" до коте 602 – „Јаковљевићи", а затим преко координата: N 43° 20' 08", E 21° 25' 50"; N 43° 20' 06", E 21° 26' 03"; N 43° 20' 07", E 21° 26' 14"; N 43° 20' 06", E 21° 26' 34" и N 43° 20' 06", E 21° 26' 44" до коте 644 – „Лазовско брдо" и преко координате: N 43° 20' 01", E 21° 27' 28" до коте 661 – „Кижевачко брдо". Одатле граница у координати: N 43° 19' 50", E 21° 28' 02" прелази границу К.О. Велика Плана – Горња Речица и долази до манастира Св. Петке, а одатле преко координате: N 43° 19' 31", E 21° 28' 34" долази до коте 565 и преко координате: N 43° 19' 12", E 21° 28' 55" долази до коте 447. Граница одатле иде на исток преко координата: N 43° 18' 56", E 21° 29' 30" и N 43° 18' 53", E 21° 29' 59" до коте 550 – „Појило", а затим скреће на север преко координате: N 43° 19' 01", E 21° 30' 13" до коте 564 – „Вучији лаз", преко координата: N 43° 19' 25", E 21° 30' 18" и N 43° 19' 42", E 21° 30' 25" до коте 645, затим долази до коте 550. Одатле граница излази на границу К.О. Горња Речица – Баботинац, иде том границом на североисток до коте 783 – „Милин чукар", северозападно од Микуловца. Даље граница опет иде на исток преко координата: N 43° 20'

40", E 21° 31' 18" и N 43° 20' 38", E 21° 31' 33" (поток Крушкар) до коте 702, затим преко координате: N 43° 20' 37", E 21° 32' 07", сече „Костеничку реку" – кота 615, затим преко координате: N 43° 20' 49", E 21° 32' 38" до коте 686 – „Костенички брег" и преко координата: N 43° 20' 51", E 21° 33' 09" и N 43° 20' 46", E 21° 33' 27" до коте 644 – „Шиљата чука". Одатле граница рејона наставља на исток и прелази границу К.О. Костеница – Клисурица у координати: N 43° 20' 46", E 21° 34' 13" и долази до коте 560 – „Клисурица", преко координате: N 43° 20' 41", E 21° 34' 59" до коте 457 и 534 – „Камењар" и преко координате: N 43° 20' 02", E 21° 35' 34" до коте 484 – „Шиљата чука". Граница одатле скреће на североисток преко потеса „Јовин конак" (координата: N 43° 20' 09", E 21° 35' 57") и долази до коте 548 – „Девча", након чега скреће на исток и преко потеса „Филина падина" (координата: N 43° 20' 12", E 21° 36' 51") долази до коте 514, а затим преко координате: N 43° 20' 15", E 21° 37' 26" где сече границу К.О. Горња Девча – Крајковац долази до коте – „Оранска чука". Граница даље сече асфалтни пут у координати: N 43° 20' 21", E 21° 37' 47" и преко координате: N 43° 20' 32", E 21° 38' 09", долази до коте 380, а затим преко координата: N 43° 20' 46", E 21° 38' 50" и N 43° 20' 48", E 21° 39' 06" долази до коте 494 – „Чуле", северно од Крајковца. Одатле граница иде преко координата: N 43° 20' 58", E 21° 39' 46" и N 43° 21' 08", E 21° 40' 22" долази до коте 441 – „Лаз", затим наставља на североисток преко координате: N 43 21' 28", E 21° 40' 47" и долази до коте 570 – „Огљарница". Граница даље иде на југоисток преко координате: N 43° 21' 49", E 21° 41' 15" до коте 362 – „Мали песак", северно од Азбреснице, а затим преко координате: N 43° 21' 47", E 21° 42' 03" до коте 529. Граница даље прелази границу К.О. Дудулајце – Азбресница у координати: N 43° 22' 05", E 21° 42' 03" и преко координате: N 43° 22' 13", E 21° 42' 15" излази на изохипсу 450 на Дудулајској реци. Граница даље иде на северозапад том изохипсом до границе К.О. Суповац – Велики Дреновац, северно од манастира Св. Лазар и том границом на исток до обале Јужне Мораве. Граница даље иде реком на југ све до границе К.О. Пуковац – Русна, иде том границом а затим и границом К.О. Пуковац – Брестовац, Пуковац – Кутлеш, Пуковац – Драшковац. Граница рејона даље наставља границом следећих К.О.: Драшковац – Доњи Дреновац, Доњи Дреновац – Шарлинце, Шарлинце – Горњи Дреновац, Међа – Горњи Дреновац, Горњи Дреновац – Доње Бријање, Горње Бријање – Горњи Дреновац, Горњи Дреновац – Косанчић, Косанчић – Каре, Каре – Ћуковац, Ћуковац – Дубово, Дубово – Граница, Граница – Ново Момчилово, Ново Момчилово – Горње Коњувце, Горње Коњувце – Злата, Злата – Дубрава, Дубрава – Бублица, Бублица – Горњи Брестовац, све до Брестовачког језера. Ту граница иде северним ободом језера (координата: N 43° 02' 37", E 21° 36' 53"), затим асфалтним путем према месту Бублица, путем ка Бубличком језеру и границом К.О. Бублица – Бреговина до асфалтног пута Бублица – Житни Поток и тим путем до коте 463 – „Марикин поток". Граница даље иде преко координате: N 43° 04' 03", E 21° 35' 28", до коте 493 – „Огрењски рид", преко координате: N 43° 04' 53", E 21° 35' 34", до коте 427 – „Златна река". Граница затим прелази асфалтни пут у координати: N 43° 05' 11", E 21° 35' 57" и иде до коте 484 и 458 – „Рид", затим у координати: N 43° 05' 13", E 21° 36' 49" прелази границу К.О. Мачина – Житни поток и долази до коте 366 – „Ристин поток", затим прелази координату N 43° 05' 28", E 21° 37' 18" и долази до коте 441 – „Горња Мачина". Након тога граница прелази координате: N 43° 05' 40", E 21° 37' 34" (граница К.О. Мачина – Кожинце) и N 43° 05' 50", E 21° 37' 45", након чега долази до коте 415 – „Средоридина" и преко координате: N 43° 06' 14", E 21° 37' 54" до коте 508, источно од насеља Кожинце. Граница затим излази на границу К.О. Старо Момчилово – Кожинце, иде том границом на север, а затим и границама следећих К.О.: Старо Момчилово –

Пасјача и Старо Момчилово – Асановац, све до коте 505 – „Зладовац”. Одатле граница иде на североисток путем по ободу шуме ка насељу Коњарник (координате: N 43° 07' 25", E 21° 39' 52"; N 43° 08' 43", E 21° 40' 14'; N 43° 07' 42", E 21° 41' 02") до раскрснице путева у потесу „Чука”, а затим на запад преко координате: N 43° 08' 01", E 21° 40' 44" до коте 407 – „Топоничка река”. Граница даље наставља на север преко координата: N 43° 08' 09", E 21° 40' 31"; N 43° 08' 21", E 21° 40' 34" и N 43° 08' 37", E 21° 40' 38" до коте 432 – „Аетов брег”, координате: N 43° 09' 06", E 21° 40' 38", коте 452 – „Големо било”, координата: N 43° 09' 27", E 21° 40' 34"; N 43° 09' 47", E 21° 40' 35" и N 43° 10' 06", E 21° 40' 36", коте 426 – „Главичица”, координате: N 43° 10' 29", E 21° 40' 28" и коте 379 – „Шиљегарник”, југозападно од Речице. Граница рејона затим прелази границу К.О. Речица – Лукомир (координата: N 43° 10' 55", E 21° 40' 14") и долази до коте 390 – „Китка”, а затим преко коте 388, координата: N 43° 11' 26", E 21° 39' 41", до коте 395 – југозападно од Лукомира. Граница затим прелази границу К.О. Влахово – Лукомир (координата: N 43° 11' 45", E 21° 39' 04") и преко координате: N 43° 11' 50", E 21° 38' 52" долази до коте 318 – јужно од Влахова, затим прелази координату N 43° 12' 03", E 21° 38' 27" и долази до коте 428 – „Мала чука”. Граница затим прелази границу К.О. Влахово – Бериље (координата: N 43° 12' 09", E 21° 37' 58") и долази до коте 416, прелази координате: N 43° 12' 09", E 21° 37' 20" и N 43° 12' 11", E 21° 37' 04" и долази до коте 421 – „Орљанчани”, затим преко координата: N 43° 12' 14", E 21° 36' 43"; N 43° 12' 17", E 21° 36' 23" и N 43° 12' 19", E 21° 36' 08" иде до коте 415, југоисточно од Симоновца. Граница даље скреће на југозапад и преко следећих координата: N 43° 12' 19", E 21° 35' 48"; N 43° 17' 10", E 21° 35' 34"; N 43° 12' 07", E 21° 35' 27" и N 43° 12' 02", E 21° 35' 17" долази до коте 443. Затим граница иде преко координата: N 43° 11' 58", E 21° 34' 54"; N 43° 11' 58", E 21° 34' 40" до коте 484 – „Монин брег”. Одатле граница сече пут Прокупље – Бојник (координата: N 43° 12' 05", E 21° 34' 09") и преко координате: N 43° 12' 08", E 21° 33' 57" долази до коте 497, затим прелази координате: N 43° 12' 15", E 21° 33' 41" и N 43° 12' 21", E 21° 33' 36" након чега долази до коте – „Водичка река”. Граница наставља на северозапад и у координати: N 43° 12' 42", E 21° 33' 12", прелази границу К.О. Бела Вода – Водице, а затим преко координате: N 43° 12' 49", E 21° 32' 59" на Сувом потоку, долази до коте 393, и након преласка границе К.О. Ћуковац – Бела Вода (координата: N 43° 13' 01", E 21° 32' 29") и координате: N 43° 13' 07", E 21° 32' 10" долази до коте 349, јужно од Ћуковца. Граница одатле иде преко координате: N 43° 13' 07", E 21° 31' 45" и долази до кота 483 и 464 – „Губетин”, па затим пролази координату: N 43° 12' 59", E 21° 30' 48" до коте 392. Одатле прелази границу К.О. Доња Топоница – Губетин (координата: N 43° 12' 49", E 21° 30' 17") и долази до коте 332, а одатле преко координате: N 43° 12' 41", E 21° 29' 41" долази до коте 339 – „Миљковачки поток”. Граница даље иде преко потеса „Чукар” (координате: N 43° 12' 34", E 21° 29' 06" и N 43° 12' 34", E 21° 28' 56") до коте 464, затим прелази границу К.О. Смрдан – Горња Топоница (координата: N 43° 12' 37", E 21° 28' 29"), а након тога и преко координате: N 43° 12' 33", E 21° 28' 05" до коте 426 – „Црвена реза”, јужно од Горње Топонице. Граница даље наставља на југозапад преко Топоничког потока (координата: N 43° 12' 23", E 21° 27' 35"), а затим и преко границе К.О. Горња Топоница – Доња Бејашница (координата: N 43° 12' 12", E 21° 27' 24") и долази до коте 302 – „Доња Бејашница”. Граница рејона одатле у координати: N 43° 11' 59", E 21° 26' 56" излази на границу К.О. Доња Бејашница – Прекашница, иде њоме на северозапад, а затим наставља и границом К.О. Прекашница – Прекадин, Прекашница – Имановац, Имановац – Пискаље, Горња Коњуша – Пискаље, Горња Коњуша – Ћушница, Горња Коњуша – Грабовац, Горња Коњуша – Доње Точане, Доње Точане – Вича, Доње Точане – Баце, Баце – Плочник. Одатле се граница даље

укључује на изохипсу 400 и иде њоме на северозапад, а затим у координати: N 43° 13' 19", E 21° 19' 37" скреће ка коти 512 и одатле преко координате: N 43° 13' 01", E 21° 19' 06" долази до „Огњеновачког потока" – кота 408, а затим у правцу запада преко координате: N 43° 13' 00", E 21° 18' 34" долази до школе у селу Тмава и преко Балотичког потока (координата: N 43° 13' 15", E 21° 17' 33") долази до границе К.О. Барбатовац – Тмава и даље границом К.О. Барбатовац – Спанце, Барбатовац – Коњува, Гргуре – Коњува и Гргуре – Више Село до раскрснице, северно од насеља Више Село ка местима Горње Гргуре и Обрадовићи. Ту граница скреће на север преко координате: N 43° 13' 55", E 21° 12' 07", до коте 684 – „Баран чука", затим на исток па на север ободом шуме (координате: N 43° 14' 02", E 21° 12' 05"; N 43° 14' 09", E 21° 12' 26"; N 43° 14' 17", E 21° 12' 07"; N 43° 14' 28", E 21° 12' 17") до коте 624, наставља на север ободом шуме (координате: N 43° 14' 38", E 21° 12' 13" и N 43° 14' 56", E 21° 12' 10") до коте 579 – „Чука", а затим на североисток наставља ободом шуме до коте 594 – „Равњак" на граници К.О. Кутловац – Музаће. Одатле граница рејона иде границом тих К.О. а затим и К.О. Горњи Кашевар – Доња Рашица, Трбуње – Доња Рашица, Трбуње – Сибница, Ђуревац – Сибница, Пребреза – Сибница и Пребреза – Чучале до почетне тачке рејона.

Карта 1.5.1. Границе рејона и виногорја Топличког рејона

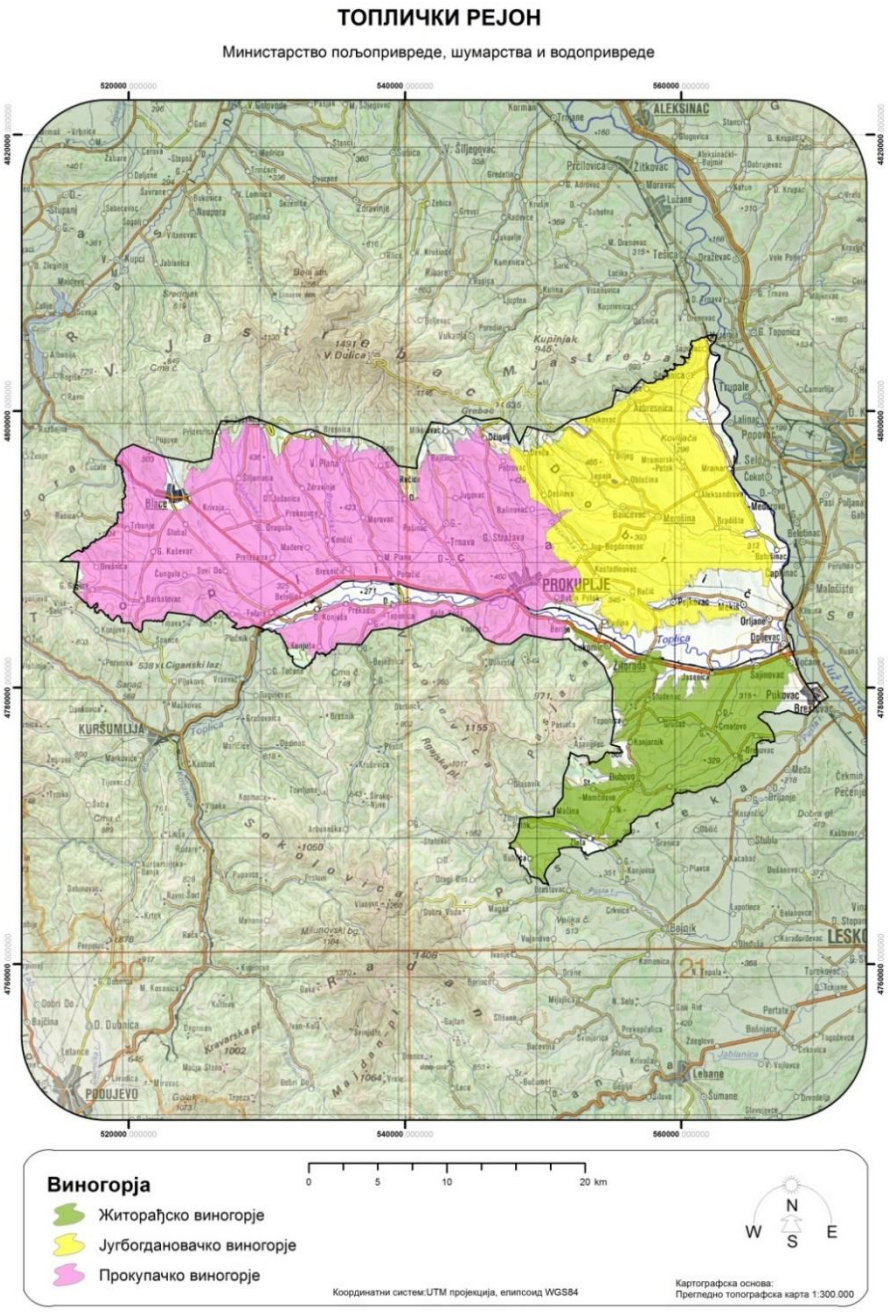

Обухваћене општине

Топлички рејон обухвата територију у општинама Блаце, Прокупље, Мерошина, Дољевац и Житорађа.

Површине рејона и виногорја

Топлички рејон заузима површину од 90.988,65 ha, где је највеће Прокупачко виногорје.

Табела 1.5.1. Површине рејона и виногорја Топличког рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Прокупачко виногорје	41.428,05	45,53	54,93
Југбогдановачко виногорје	20.859,00	22,92	27,66
Житорађско виногорје	13.130,07	14,43	17,41
Укупно	75.417,12	82,88	100,00
Топлички рејон Укупна површина (ha)	90.988,65		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Топличком рејону има 764,73 ha винограда (око 694,04 ha родних винограда, односно 90,76%), од чега је 174,51 ha са стоним сортама и 590,22 ha са винским сортама.

Графикон 1.5.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Топличким рејоном

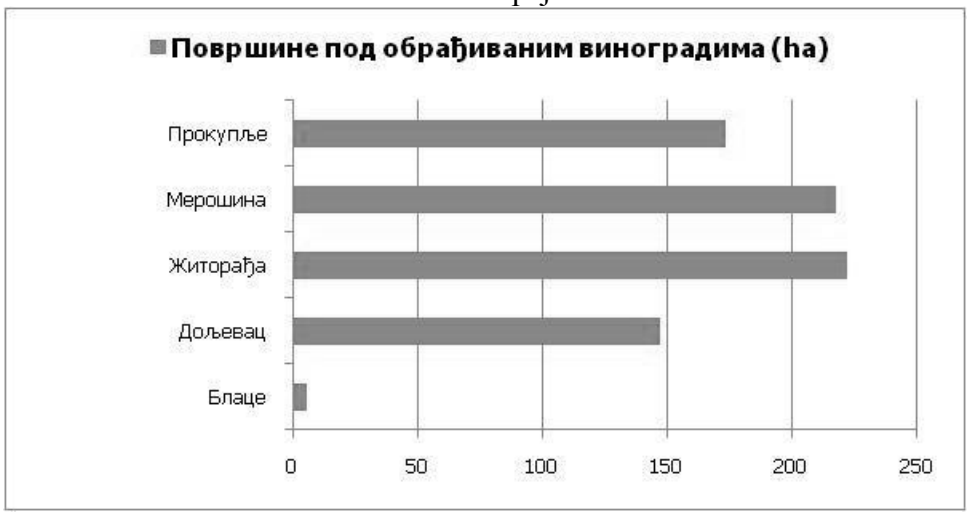

Климатски фактори

У табели 1.5.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Блацу и Прокупљу (1961 – 2010).

Табела 1.5.2. Биоклиматски индекси за Топлички рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Блаце	16.0	1366.6	1198.5	1912.2	9.7	185.5	6.7	2.2	2.0
Прокупље	17.0	1556.4	1312.3	2151.7	10.2	138.0	5.8	7.0	2.4

Карта 1.5.2. Винклеров индекс Топличког рејона

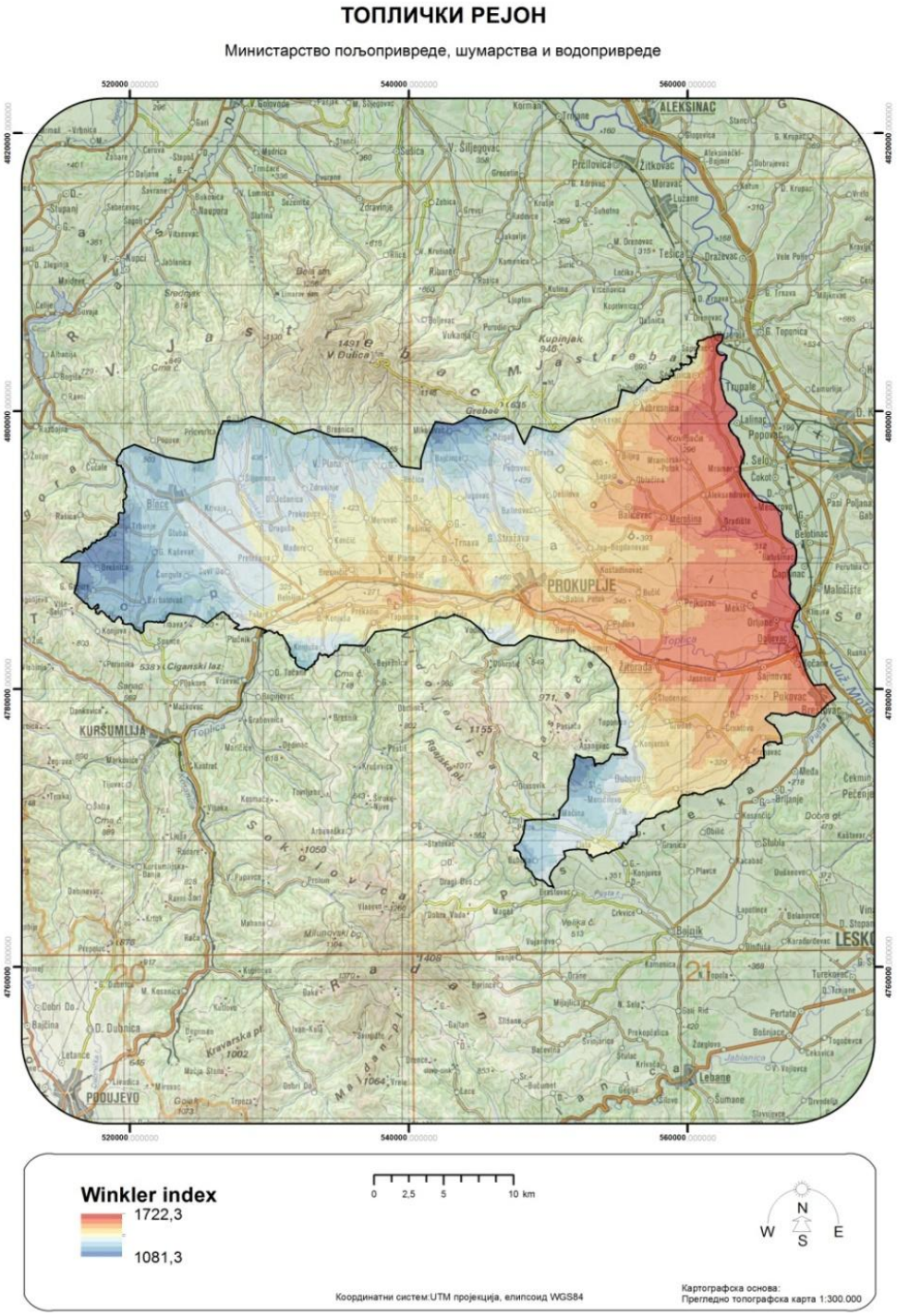

Земљишни услови

Преовлађујући типови земљишта овог рејона су еутрични камбисол и вертисол, а заступљен је у мањој мери и флувисол, као и остала земљишта.

Карта 1.5.3. Типови земљишта Топличког рејона

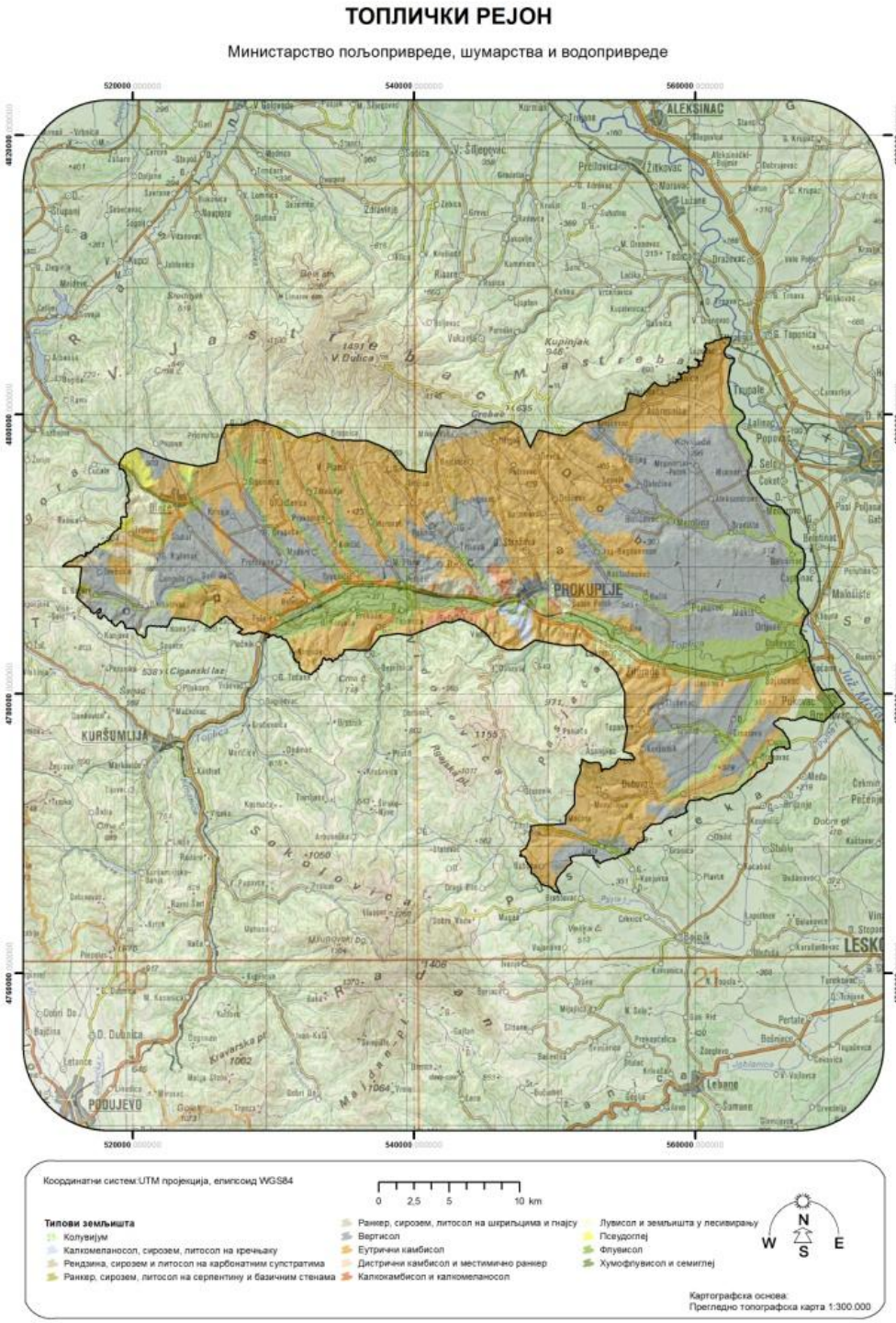

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 43° 23' географске ширине на северу до 43° 02' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 200 m до 550 m, али се предели где се простиру виногорја и где се налазе виногради углавном налазе на надморским висинама од 250 m до 400 m. Надморска висина рејона се постепено смањује идући од северозапада и југозапада ка југоистоку и централном делу рејона.

Карта 1.5.4. Надморска висина Топличког рејона

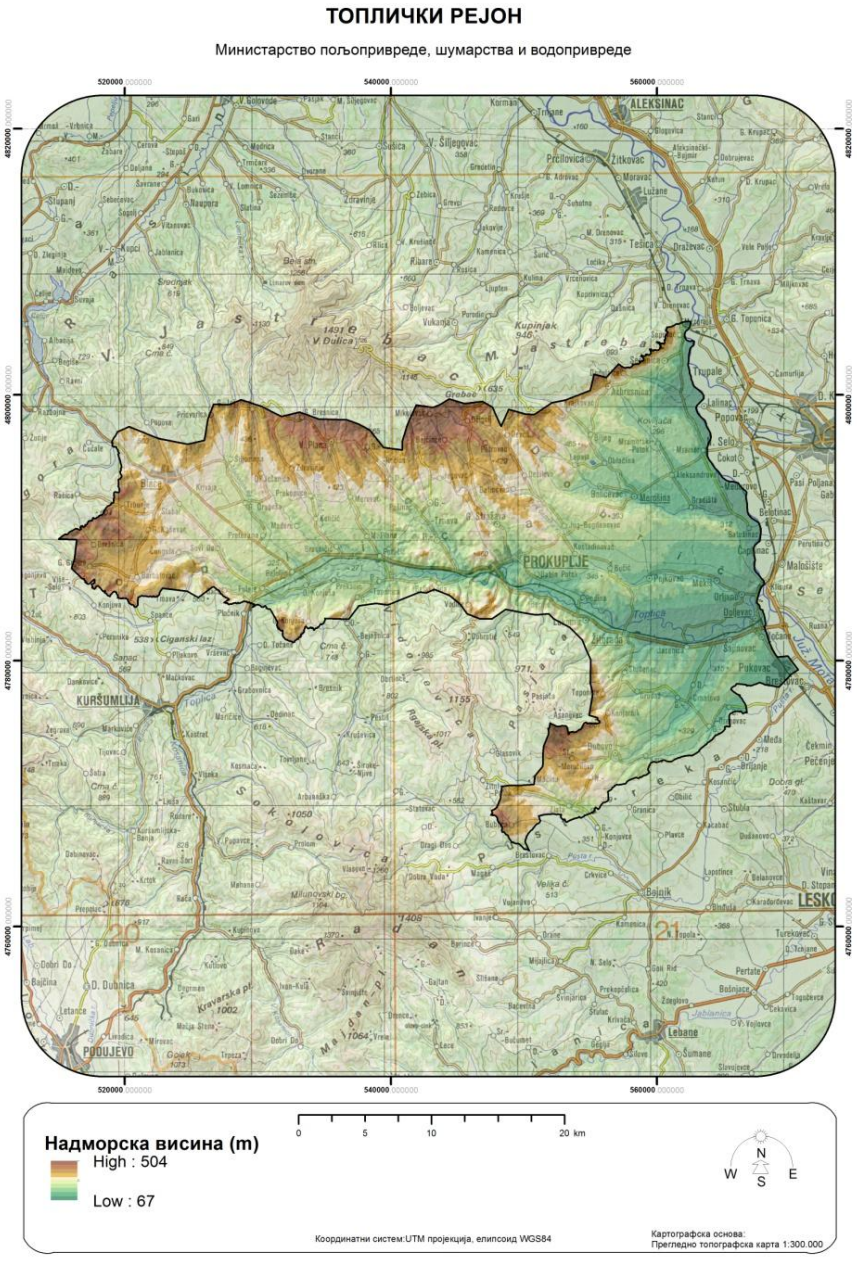

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише умерено – стрмим (северним и западним деловима) до благим нагибима терена (у источном делу) на којима се налазе виногради.

Карта 1.5.5. Нагиб терена Топличког рејона

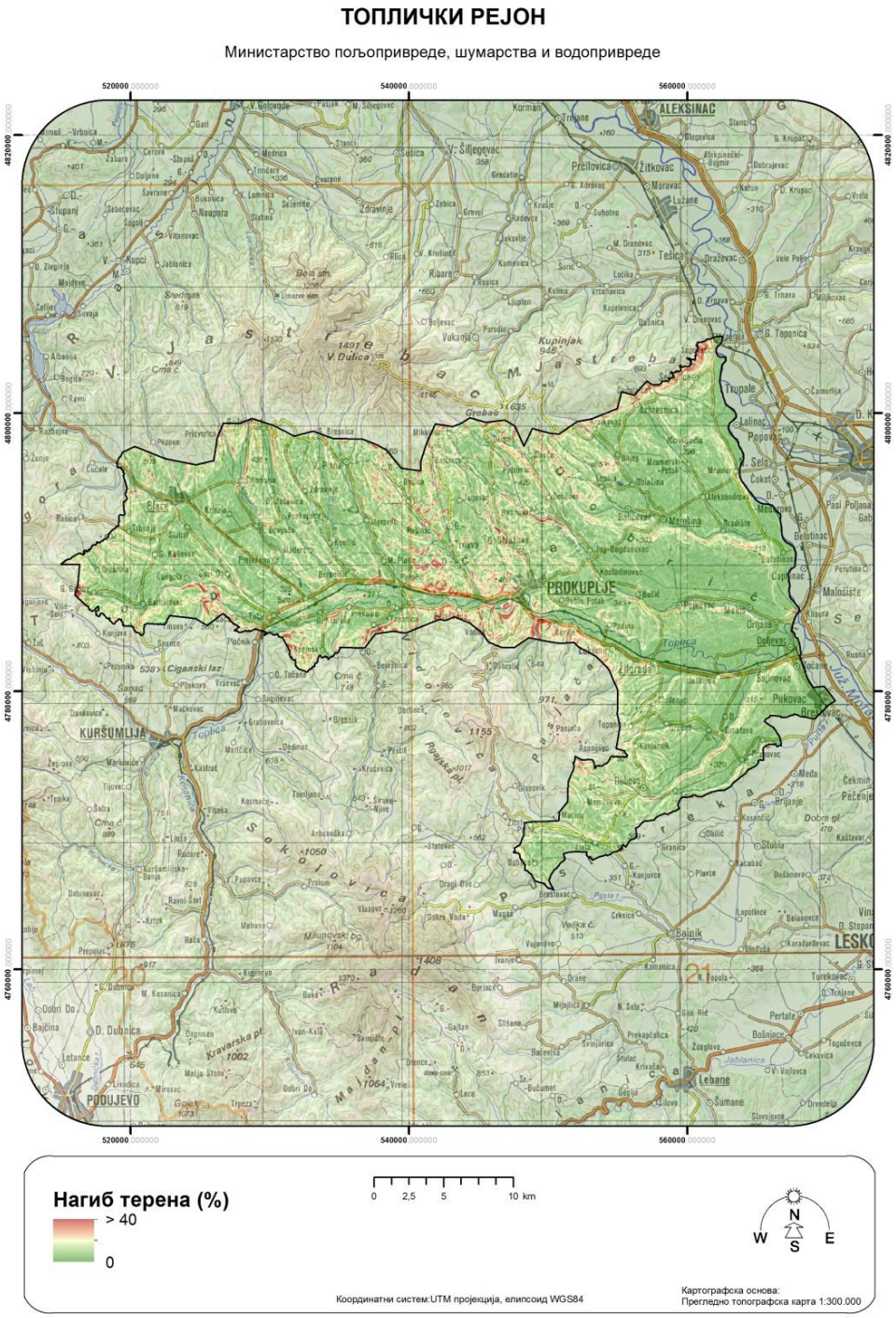

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена, али се виногради углавном налазе на јужним, југоисточним и источним експозицијама, као и на врховима брда и платоима.

Карта 1.5.6. Експозиција терена Топличког рејона

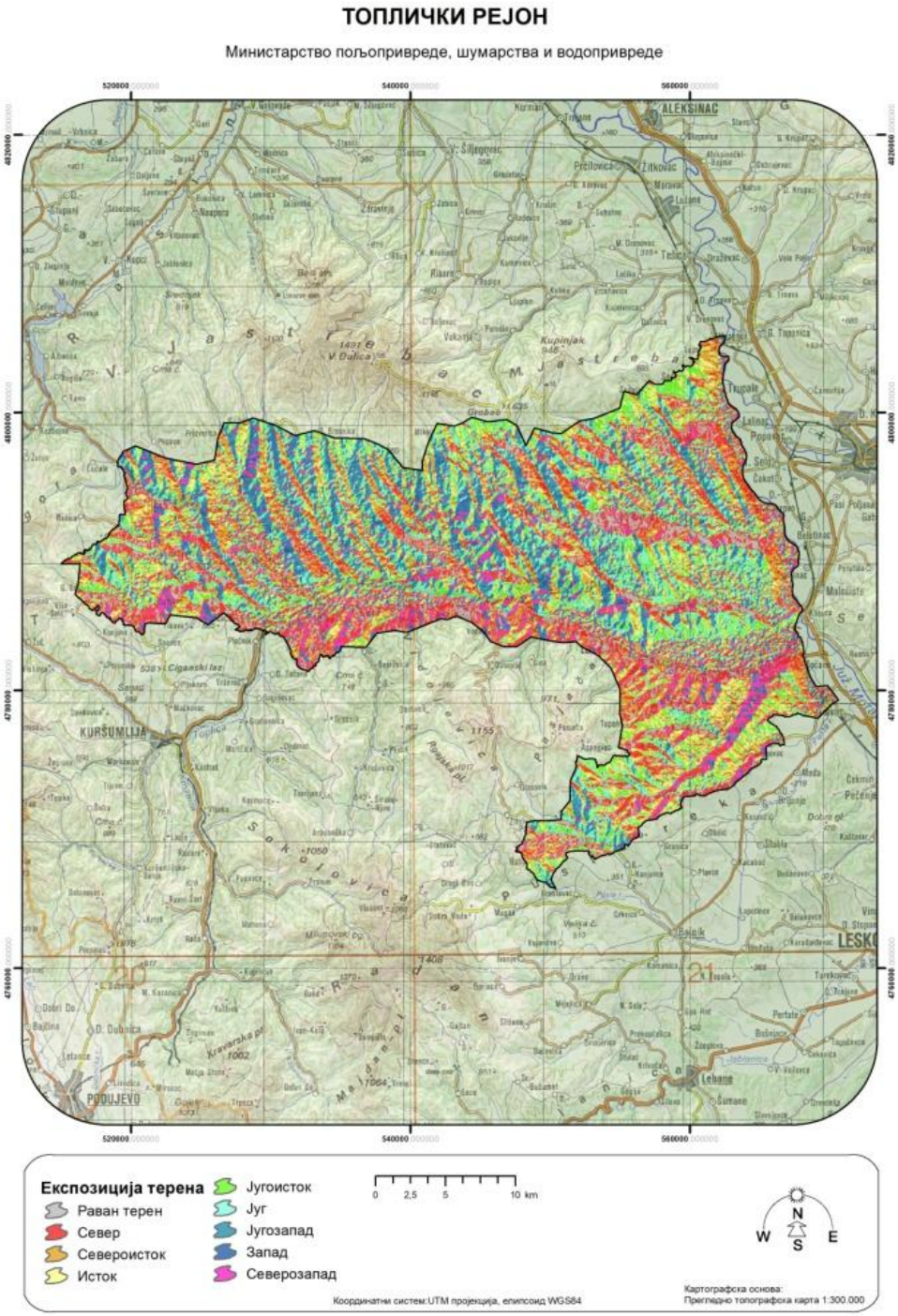

Орографске карактеристике

Орографске, односно рељефне карактеристике овог рејона чине планине које се налазе са северне стране рејона, а то су Велики Јастребац (1492 m) и Мали Јастребац (946 m), које представљају два масива планине Јастребац и припадају Родопским планинама. На југу рејона налазе се планине Видојевица (1155 m) и Пасјача (901 m) које такође припадају Родопским планинама. Падине и венци ових планина, као и брдовити терени заступљени на северу и југу рејона орографски карактеришу овај рејон. Источни део рејона је више благо брдовит, као и са равним теренима идући ка Јужној Морави.

Пејзаж

У овом рејону су најзаступљеније шуме храста цера и сладуна, као и претежно горске букове шуме на падинама планина, а у пределима око река претежно влажне и поплавне шуме храста лужњака, јасена, јове, врбе, тополе и др.

Од речних токова овде се налазе мање реке Алабанска, Бресничка и Девчанска река, док ток Јужне Мораве се поклапа са западном границом рејона, а кроз рејон протиче река Топлица, која је најупечатљивија река, чија околина утиче на пејзажне карактеристике овог рејона. Топлица код Прокупља тече кратким сужењем (Хисарски теснац), а затим улази у равницу Добрича и до ушћа има изглед равничарске реке са изразито вијугавим током. У овом рејону су доста заступљени воћњаци, пре свега засади са вишњама које доста карактеришу пејзаже овог рејона, а нарочито Југбогдановачког виногорја.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 5.610 газдинстава поседују винограде, што чини око 28,25% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара се налази у општини Прокупље, иако највећу површину под виноградима има општина Житорађа.

Виногорја

Топлички рејон има следећа виногорја:

1.5.1. Прокупачко виногорје/Прокупље;

1.5.2. Југбогдановачко виногорје/Југ Богдан;

1.5.3. Житорађско виногорје/Житорађа.

1.5.1. Прокупачко виногорје/Прокупље

Простирање

Прокупачко виногорје заузима западни део рејона у широкој Прокупачкој котлини у подножју планине Јастребац.

Границе

Граница почиње на северозападу од извора Вуксановића потока и иде на југоисток шумским путем по северном ободу потеса „Међухајнско лојзе", а затим на североисток изохипсом 450 преко места Поточари, Качапор, Придворица до северног обода насеља Претрешња. Одатле граница иде на југоисток асфалтним путем Претрешња – Горња Јошаница – Доња Јошаница до изохипсе 450, а затим шумским путем преко коте 514 –

„Јошаничка коса” и засеока Стевановићи, до коте 478 на асфалтном путу Здравиње – Јоковићи, наставља тим путем на север и долази до коте 544 – Луковски поток – Горња Бресница – Велика Плана до изохипсе 550, југозападно од засеока Бачани. Граница наставља на исток том изохипсом изнад насеља Велика Плана и Горња Речица до потеса „Гуљалиште”. Одатле граница иде на југоисток шумским путем преко коте 447 – „Јовин поток” и потеса „Милошев лаз” и северним ободом насеља Доња Речица (координате: N 43° 17' 54", E 21° 29' 33"; N 43° 17' 46", E 21° 29' 48") до коте 399. Одатле граница иде на север шумским путем преко потеса „Попов лаз”, „Јовин лаз” и „Камењар” до насеља Баботинац. Граница наставља изохипсом 550, изнад насеља Бајчинце до Костеничке реке, а затим од коте 517 асфалтним путем Џигољ – Петровац до северног обода насеља Петровац. Одатле граница иде кратко на исток преко координате: N 43° 19' 24", E 21° 34' 52" до коте 525 – „Петровачки брег”, затим на југ границом општина Мерошине – Прокупље све до асфалтног пута Прокупље – Стара Божурна. Ту граница иде на запад тим асфалтним путем до изохипсе 250, затим њоме до железничког моста преко реке Топлице. Одатле граница иде на исток асфалтним путем Прокупље – Житорађа све до границе тих општина. Ту граница скреће на југ том границом, а затим на запад преко коте 416, координата: N 43° 11' 59", E 21° 26' 56", прелази координате: N 43° 12' 09", E 21° 37' 20" и N 43° 12' 11", E 21° 37' 04" и долази до коте 421 – „Орљанчани”, затим преко координата: N 43° 12' 14", E 21° 36' 43"; N 43° 12' 17", E 21° 36' 23" и N 43° 12' 19", E 21° 36' 08" до коте 415 југоисточно од Симоновца. Граница даље скреће на југозапад и преко следећих координата: N 43° 12' 19", E 21° 35' 48"; N 43° 17' 10", E 21° 35' 34"; N 43° 12' 07", E 21° 35' 27" и N 43° 12' 02", E 21° 35' 17" долази до коте 443. Затим граница иде преко координата: N 43° 11' 58", E 21° 34' 54" и N 43° 11' 58", E 21° 34' 40" до коте 484 – „Монин брег”. Одатле граница сече пут Прокупље – Бојник (координата: N 43° 12' 05", E 21° 34' 09") и преко координате: N 43° 12' 08", E 21° 33' 57" долази до коте 497, затим прелази координате: N 43° 12' 15", E 21° 33' 41" и N 43° 12' 21", E 21° 33' 36", након чега долази до коте 351 – „Водичка река”. Граница наставља на северозапад и у координати: N 43° 12' 42", E 21° 33' 12" прелази границу К.О. Бела Вода – Водице, а затим преко координате: N 43° 12' 49", E 21° 32' 59" на Сувом потоку, долази до коте 393, и након преласка границе К.О. Ћуковац – Бела Вода (координата: N 43° 13' 01", E 21° 32' 29") и координате: N 43° 13' 07", E 21° 32' 10" долази до коте 349, јужно од Ћуковца. Граница одатле иде преко координате: N 43° 13' 07", E 21° 31' 45" и долази до кота 483 и 464 – „Губетин”, пролази координату: N 43° 12' 59", E 21° 30' 48" до коте 392. Одатле прелази границу К.О. Доња Топоница – Губетин (координата: N 43° 12' 49", E 21° 30' 17") и долази до коте 332, а одатле преко координате: N 43° 12' 41", E 21° 29' 41" долази до коте 339 – „Миљковачки поток”. Граница даље иде преко потеса „Чукар” (координате: N 43° 12' 34", E 21° 29' 06" и N 43° 12' 34", E 21° 28' 56") до коте 464, затим прелази границу К.О. Смрдан – Горња Топоница (координата: N 43° 12' 37", E 21° 28' 29"), а након тога и преко координате: N 43° 12' 33", E 21° 28' 05" до коте 426 – „Црвена реза”, јужно од Горње Топонице. Граница даље наставља на југозапад преко Топоничког потока (координата: N 43° 12' 23", E 21° 27' 35"), а затим и преко границе К.О. Горња Топоница – Доња Бејашница (координата: N 43° 12' 12", E 21° 27' 24") и долази до коте 302 – „Доња Бејашница”. Граница рејона одатле у координати: N 43° 11' 59", E 21° 26' 56" излази на границу К.О. Доња Бејашница – Прекашница, иде њоме на северозапад, а затим наставља и границом К.О. Прекашница – Прекадин, Прекашница – Имановац, Имановац – Пискаље, Горња Коњуша – Пискаље, Горња Коњуша – Ћушница до потеса „Ћушничка долина”, а затим ободом шуме на северозапад (координате: N 43° 11' 33", E 21° 24' 34"; N 43° 11' 44", E 21° 24' 29"; N 43° 12'

00", E 21° 23' 59") до границе катастарских општина Горња Коњуша – Доња Коњуша – Вича, Доње Точане – Вича, Доње Точане – Баце, Баце – Плочник. Одатле се граница даље укључује на изохипсу 400 и иде њоме на северозапад, а затим у координати: N 43° 13' 19", E 21° 19' 37" скреће ка коти 512 и одатле преко координате: N 43° 13' 01", E 21° 19' 06" долази до Огњеновачког потока – кота 408, а затим у правцу запада преко координате: N 43° 13' 00", E 21° 18' 34" долази до школе у селу Тмава и преко Балотичког потока (координата: N 43° 13' 15", E 21° 17' 33") долази до границе К.О. Барбатовац – Тмава и даље границом К.О. Барбатовац – Спанце, Барбатовац – Коњува, Гргуре – Коњува и Гргуре – Више Село до раскрснице, северно од насеља Више Село ка местима Горње Гргуре и Обрадовићи. Ту граница скреће на север преко координате: N 43° 13' 55", E 21° 12' 07", до коте 684 – „Баран чука", затим на исток, па на север ободом шуме (координате: N 43° 14' 02", E 21° 12' 05"; N 43° 14' 09", E 21° 12' 26"; N 43° 14' 17", E 21° 12' 07"; N 43° 14' 28", E 21° 12' 17") до коте 624, наставља на север ободом шуме (координате: N 43° 14' 38", E 21° 12' 13"; N 43° 14' 56", E 21° 12' 10") до коте 579 – „Чука", а затим на североисток наставља ободом шуме до коте 594 – „Равњак" на граници К.О. Кутловац – Музаће. Одатле граница рејона иде границом тих К.О. а затим и К.О. Горњи Кашевар – Доња Рашица, Трбуње – Доња Рашица, Трбуње – Сибница, Ђуревац – Сибница, Пребреза – Сибница и Пребреза – Чучале, Пребреза и Џепница и од коте 438 и преко координате: N 43° 19' 45", E 21° 14' 42" долази до коте 486 – „Шиљак", преко координата: N 43° 19' 41", E 21° 15' 36' и N 43° 19' 31", E 21° 16' 10" до коте 420 – „Прибачка ћуприја". Затим се одваја асфалтним путем кратко на југ, скреће на запад у потесу „Шумарци", затим изохипсом 450 наставља на југ, сече асфалтни пут и наставља на југ, а затим на исток преко кота 466 – „Трбуњско брдо", 403, 390, јужно од Блачког језера, 398 – „Средњи брег" и иде на север до почетне тачке виногорја.

Прокупачко виногорје не обухвата део западно од града Прокупља, оазу Ћуковац. Граница оазе почиње на пружном прелазу у коти 251, кратко иде реком Топлицом, а затим прелази на пут Плочник – Доња Топоница и иде на запад. Граница затим иде северно од насеља Ћуковац, све време путем јужно од тока реке Топоница, долази до насеља Доња Топоница, прелази га са северне стране, а затим и насеља Смрдан, Прекадин и Гојиновац. Граница оазе наставља на запад, јужно од насеља Горња Коњуша и северно од насеља Вича и долази до границе рејона, северно од железничке станице Плочник, одакле прелази на пругу Плочник – Прокупље којом креће на исток и на тај начин долази до почетне тачке оазе, јужно од потеса „Плехане куће".

Обухваћене катастарске општине

Прокупачко виногорје обухвата делове катастарских општина Пребреза, Попова, Блаце, Кутлевац, Гргуре, Тмава, Врбовац, Међухана, Калудра, Баце, Горња Бресница, Велика Плана, Горња Коњуша, Доња Бејашница, Горња Речица, Доња Речица, Доља Топоница, Горња Топоница, Прекадин Губетин, Ћуковац, Рељинац, Баботинац, Бајчинце, Мала Плана, Поточић, Дреновац, Смрдан, Гојиновац, Џигољ, Доња Коњуша, Туларе, Концељ, Бресничић, Вича, Петровац, Бабин Поток, Прокупље село, Растовница, Бељире, Добротић, Прокупље град и Водице, као и катастарске општине Ђуревац, Трбуње, Горњи Кашевар, Барбатовац, Чунгула, Доњи Кашевар, Стубал, Суваја, Аламана, Криваја, Горња Драгуша, Суви до, Лазаревац, Болоњин, Сварче, Горња Јошаница, Здравиње, Доња Бресница, Мршаљ, Прекопуце, Кончић, Мађере, Шишмановац, Меровац, Ресинац, Белогош, Пашинац, Булатовац, Доња Трнава, Горња Трнава, Југовац, Горње Кординце, Доње Кординце, Балиновац, Ђуровац, Нова Божурна, Ново Село, Појате и Доња Стажава.

1.5.2. Југбогдановачко виногорје/Југ Богдан

Простирање

Југбогдановачко виногорје обухвата терене са леве стране Јужне Мораве у ширем подручју око Мерошине.

Границе

Граница виногорја почиње на северозападу на граници К.О. Мерошина – Прокупље од коте 525 – „Петровачки брег" и креће на североисток путем од кота 412 – „Цигољ" и „Доња Девча" – кота 423, северно од Кореначке реке, преко цркве у Доњој Девчи до коте 416 – „Девчанска река", кратко се враћа на југозапад изохипсом 450, и сеоским путем Доња Девча – Чубура, поново излази на изохипсу 450. Граница долази до асфалтног пута ка одмаралиштима на Јастребцу, тим путем на исток, а затим путем на северозапад кроз место Крајковац, преко цркве – кота 358, до коте 380 – „Крајковачка река". Одатле граница иде на североисток преко кота 494 – „Чуле" и 441 – „Лаз", затим изохипсом 450 и путем по северном ободу насеља Азбресница и даље истом изохипсом изнад села Дудулајце и Сечаница до потеса „Вирине", западно од места Суповац и даље у истом правцу према железничком мосту на Јужној Морави до асфалтног пута Тешица – Мрамор. Ту граница скреће на југ тим путем све до изохипсе 200, код моста преко Топшанског потока, затим том изохипсом изнад места Мало Лалинце, Крушце, Мрамор, Батушинац и Чапљинац, све до потеса „Дрењак", на источном ободу области Добрић. Граница ту иде кратко на запад, затим и на север путем по источном ободу брежуљкастих виноградарских парцела, изнад засеока Чапљинац до коте 249 – „Држановачки друм". Граница ту скреће на запад изохипсом 250, прелази Југбогдановачку реку између насеља Ђакус и Бучић (координата: N 43° 13' 24", E 21° 42' 42") и назад на исток истом изохипсом, заобилазећи потес „Мекишко брдо" (најисточнија координата N 43° 13' 02", E 21° 47' 50"), опет назад на запад истом изохипсом до места Стара Бужурна, искључујући тако из виногорја терене ниже од 250 метара области Добрић и реке Топлице. Граница иде кратко на исток асфалтним путем Стара Божурна – Прокупље до границе К.О. Мерошина – Прокупље и на север том границом до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Југбогдановачко виногорје обухвата делове катастарских општина Крајковац, Азбресница, Дудулајце, Сечаница, Суповац, Лалинац, Крушце, Мрамор, Александрово, Стара Божурна, Ђакус, Подина, Глашинце, Смрдић, Житорађа, Пејовац, Вољчинце, Шарлинце, Држановац, Самариновац, Батушинац, Мекиш, Чапљинац, Балајнац, Александрово, као и катастарске општине Девећа, Дешилово, Биљег, Лепаја, Облачина, Рожина, Баличевац, Мерошина, Брест, Југбогдановац, Костадиновац, Горња Расовача, Доња Пасовача, Бучић и Градиште.

1.5.3. Житорађско виногорје/Житорађа

Простирање

Житорађско виногорје обухвата виноградарске терене на источним и југоисточним обронцима планине Видојевица.

Границе

Граница виногорја почиње на северозападу, на граници К.О. Житорађа – Прокупље на асфалтном путу Прокупље – Житорађа, тим путем иде кратко на исток, а затим изохипсом 250 до моста на поменутом асфалтном путу, између насеља Речица и Житорађа. Одатле граница наставља на исток обалом реке Топлица до цркве Пресвете Богородице, затим на југ источним ободом насеља Житорађа и путем поред фабрике код Студеначког потока излази на асфалтни пут Житорађа – Топоница. Граница иде тим путем на југ до изохипсе 250, наставља њоме на исток, кратко се укључујући на асфалтни пут Доње Црнатово – Јасеница – Шаиновац до скретања за Бадњевац, остављајући ван виногорја долине водених токова реке Топлице и десних притока. Граница од раскрснице путева Кочане – Дољевац и Кочане – Шаиновац, код задруге у Кочану, скреће на југ, надаље иде асфалтним путем према месту Пуковац, затим јужним ободом преко коте 207 насеља „Кочане" до изохипсе 230 и даље на југ том изохипсом до границе рејона, односно границе К.О. Дољевац – Лесковац. Одатле граница иде на југозапад границом тих општина, а затим и К.О. Житорађа – Лесковац и Житорађа – Бојник, све до асфалтног пута Бојник – Житни Поток. Граница виногорја се одваја од граница тих општина наведеним асфалтним путем на северозапад све до изохипсе 350, а затим иде том изохипсом назад на југоисток и границом општина Житорађа – Бојник до Брестовичког језера. Ту граница скреће на север, најпре северним ободом језера, затим асфалтним путем према месту Бублица, путем ка Бубличком језеру и границом К.О. Бублица – Бреговина до асфалтног пута Бублица – Житни Поток и тим путем до коте 463 – „Марикин поток". Граница даље иде преко координате: N 43° 04' 03", E 21° 35' 28" до коте 493 – „Огрењски рид", преко координате: N 43° 04' 53", E 21° 35' 34" до коте 427 – „Златна река". Граница затим прелази асфалтни пут у координати: N 43° 05' 11", E 21° 35' 57" и иде до кота 484 и 458 – „Рид", затим у координати: N 43° 05' 13", E 21° 36' 49" прелази границу К.О. Мачина – Житни поток и долази до коте 366 – „Ристин поток", затим прелази координату: N 43° 05' 28", E 21° 37' 18" и долази до коте 441 – „Горња Мачина". Након тога граница прелази координате: N 43° 05' 40", E 21° 37' 34" (граница К.О. Мачина – Кожинце) и N 43° 05' 50", E 21° 37' 45", након чега долази до коте 415 – „Средоридина" и преко координате: N 43° 06' 14", E 21° 37' 54" до коте 508, источно од насеља Кожинце. Граница затим излази на границу К.О. Старо Момчилово – Кожинце, кратко иде њоме на југ до пута по ободу шуме потеса „Ћумурница" и „Зелени камен", затим сеоским путем до коте 488 – „Старо Момчилово", преко потеса „Горњи рид" – кота 472 и засеока Ридине и ободом шуме потеса „Крушкар" (координате: N 43° 06' 34", E 21° 40' 18" и N 43° 06' 52", E 21° 40' 00") све до коте 505 – „Зладовац". Одатле граница иде на североисток путем по ободу шуме ка насељу Коњарник (координата: N 43° 07' 25", E 21° 39' 52") до потеса „Горњата главица", искључујући из виногорја шумски појас тог потеса, а затим наставља на север изохипсом 400 изнад насеља Топоница и Студенац, све до Речицког потока. Граница прелази тај поток у правцу севера и даље иде изохипсом 300 изнад насеља у правцу северозапада, изнад насеља Влахово, Лукомир и Речица, и све до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Житорађско виногорје обухвата делове катастарских општина Влахово, Лукомир, Речица, Житорађа, Студенац, Јасеница, Топоница, Коњарник, Бадњевац, Шаиновац, Дољевац, Кочане, Пуковац, Дубово, Злата, Мачина, Бублица, Житни Поток, Кожинце, Старо Момчилово, као и катастарске општине Дебели Луг, Грудаш, Горње Црнатово, Доње Црнатово, Доњи Дреновац, Горњи Дреновац, Каре и Ново Момчилово.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Топлички рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Прокупачко	Југбогдановачко	Житорађско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Тамјаника	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Смедеревка	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Сила	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Semillon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Прокупачко	Југбогдановачко	Житорађско	принос/ (кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Нема препоручених	-	-	-	-	-	-	-
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Прокупачко	Југбогдановачко	Житорађско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							

Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери							
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Топлички рејон (Прокупачко, Југбогдановачко и Житорађско виногорје)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Друге сорте
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver - Љана - Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Exalta - Muscat Precoce de Saumur - Danlas - Alina - Angela - Astaniskij - Fanny - Georg - Lival	- Nadegda Azos - Muscat Rose St Vallier - Michele Palieri - Victoria - Katharina - Dattier de Bouyrout (Афус-али, Регина) - Moldova - Alphonse Lavallée - Italia (Мускат италија) - Muscat d'Alexandrie (Александријски мускат) - Друге сорте
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri ,* 41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Казенављева кордуница - Силво кордуница - Мозерова кордуница	- Жупски - Крајински - Други слични узгојни облици
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена	
	10,0	10,5	

1.6. НИШКИ РЕЈОН/НИШ

Простирање

Нишки рејон обухвата виноградарске терене који се налазе у широкој котлини доњег слива реке Нишаве и доњих сливова река Јужне Мораве и Моравице.

Границе

Граница рејона почиње на северозападу на Јужној Морави, на граници К.О. Алексинац – Ражањ, односно границом К.О. Витковац – Прасковче, Прасковче – Јасење, Јасење – Послон, Јасење – Липовац, Јасење – Рујиште, Рујиште – Делиград, Рујиште – Вукашиновац, Рујиште – Брадарац, Брадарац – Црни Као, Црни Као – Мозгово, Мозгово - Подгорац и долази до тромеђе К.О. Мозгово – Подгорац – Грабово. Даље граница иде на југ, најпре Мозговачком реком до асфалтног пута у потесу „Дуги део", затим изохипсом 450 у потесу „Церовачка коса" до коте 467, затим ободом шуме и преко кота 304 и 274 – „Бршка река", па асфалтним путем на југ до коте 340 и излази на Бованско језеро на ушћу Сувог потока. Граница затим излази на изохипсу 250 и иде њоме обалом и назад на запад, па на југ обалом Бованског језера и јужно од потеса „Љиљаче" прелази реку и изохипсом 250, наставља на исток до бране, западно од Бовна, и даље обалом на исток све до потеса „Црвени брег". Одатле граница иде на југоисток изохипсом 300, преко потеса „Црвени брег", „Широка коса", „Амберишта", прелази поток Цулум и наставља истом изохипсом до цркве, јужно од Бовна. Одатле се граница враћа на запад асфалтним путем ка Делиграду до изласка из шумског појаса, а затим иде на југ изохипсом 300 изнад Суботинце, Краљева и Алексинца, до потеса „Крошар", источно од насеља Вакуп. Одатле граница иде преко коте 351 до Саставичког потока, тим потоком на југ, а затим путем северно од потеса „Шуматовац" преко коте 442 – „Коњска пољана", затим потеса „Оскоруша" – кота 538 до почетка Пруговачке реке. Граница се даље, преко села Пруговца, спушта асфалтним путем преко села Станци, до манастира Св. Стеван код Липовца – кота 394 и даље иде на југ путем преко потеса „Пожарак" и „Горуновац" долази до изохипсе 450 у потесу „Рудине". Том изохипсом граница наставља изнад села Горњи Крупац до асфалтног пута за село Преконози – кота 486 и иде њиме све до цркве Св. Никола, скреће на југоисток преко коте 552 – извор „Рујевац" до села Рсовца и даље путем Рсовац – Палиграце, иде до границе К.О. Алексинац – Град Ниш. Одатле граница иде асфалтним путем преко села Врело до села Кравље, а затим низ Топоничку реку до цркве у Доњој Паљини. Ту граница скреће на исток потоком Базарје и у потесу „Ланиште", источно од Горње Паљине излази на изохипсу 500, сече пут за Кленовик, наставља на исток изнад Рујника, све до цркве изнад села Хума – кота 492. Даље граница иде преко потеса „Жеденац" – кота 580 на изохипсу 450, којом иде изнад села Брениица, Каменица и Горњи Матејевац, а затим преко потеса „Градац" излази на изохипсу 500 којом иде изнад Кнез села, Јасеновика, Врела и Грамаде, долази до превоја испод потеса „Јованов дел". Ту граница улази у Сврљишку котлину, где даље наставља на северозапад изохипсом 500 и путем Хаџићево – Лалинац до села Грбавче, а затим даље изохипсом 500, преко села Сливје, Лалинац, Плужина и Нишевац, а затим на југ пругом Књажевац – Сврљиг преко коте 386, све до реке „Калнице" – кота 359, а затим на исток преко потеса „Беловина" до изохипсе 450, и том изохипсом јужно од села Шљивовика излази на пут Драинац – Сврљиг. Даље граница скреће на југ и иде тим путем преко потеса „Љубовац" и у потесу „Илијин обор" наставља на исток изохипсом 400, са северне стране града Сврљига према селу Жељеву, преко потеса „Дубрава" до коте 429 – „Очановица". Ту граница излази на

границу К.О. Рибаре – Белоиње, иде њом на југ и прелази Сврљишки Тимок код места звано „Миладинов крст”, па путем према селу Рибару до коте 460 изнад села. Даље граница иде на запад обронцима Сврљишких планина изохипсом 450 и села Ђуринац до Преконошке реке. Одатле граница кратко иде путем Ђуринац – Преконога до изохипсе 500 и њоме до асфалтног пута Преконога – Сврљиг. Граница иде тим путем на север до изохипсе 450, њоме на исток, а затим на север низводно реком Помосницом до пута Сврљиг – Ниш. Граница даље скреће на запад и иде путем све до превоја код села Грамада, где излази из Сврљишке котлине. Одатле граница иде на југ изохипсом 550, а затим и преко „Ореовца” – кота 682, „Пасјаче” – кота 655 и „Сићева” – кота 545, преко координате: N 43° 21' 12", E 22° 04' 42" до манастира Свете Петке. Ту граница скреће на југ изохипсом 550 до пута Црнче – Равни До и тим путем до „Равног Дола” – кота 431. Одатле граница скреће на северозапад и иде изохипсом 450, пролази изнад Островице и долази до потеса „Горуње”, северно од Куновице. Одатле граница у правцу југа пролази изохипсом 600, а затим линијом преко извора Арнаутовица долази до коте 329 – асфалтни пут Ниш – Плоча и тим путем до раскрснице ка Јелашници. Одатле граница иде шумским путем преко потеса „Сугарчев врх” до извора Воденички камен, а одатле на југозапад изохипсом 450 до засеока Селиште и сеоским путем до Чукњеника. Одатле граница у правцу југозапада излази на изохипсу 550, преко коте 431 и њоме обронцима Суве планине преко Раутова, све до изнад села Радикина Бара. Граница се даље спушта путем до коте 449 у селу и путем преко потеса „Калуђерица” излази у насеље Прва Кутина на асфалтном путу, источно од моста преко Кутинске реке. Граница скреће на југ асфалтним путем према Гаџином Хану и преко коте 223.9 у правцу југозапада излази на изохипсу 400. Том изохипсом граница долази до испред села Вукманово и наставља на запад северним обронцима планине Селичевице, најпре изохипсом 450 до испред Бербатова, затим изохипсом 500 испод Бербатова, па од Габровачке реке изохипсом 400 изнад села Доњег Власа, Перутине и Малошишта, а затим на југ путем до потеса „Голи Рид” и даље на запад до античког града Копријана (тзв. „Курвиног града”) – кота 335. Одатле граница иде на север десном обалом Јужне Мораве до железничког моста код села Суповца. Ту граница прелази на леву страну Јужне Мораве и иде преко коте 443 – „Гола чука”, преко координате: N 43° 23' 42", E 21° 45' 19" до засеока Клтице – кота 356, преко координате: N 43° 24' 02", E 21° 45' 19" до манастира Св. Петке, преко координате: N 43° 24' 05", E 21° 44' 59" до коте 413, преко координата: N 43° 23' 51", E 21° 44' 24"; N 43° 24' 11", E 21° 44' 11" и N 43° 24' 20", E 21° 44' 01" до потеса „Врбица” – кота 450, преко координате: N 43° 24' 17", E 21° 43' 18" до коте 447 – „Пужар”, а затим преко координата: N 43° 24' 22", E 21° 42' 57"; N 43° 24' 20", E 21° 42' 25" и N 43° 24' 30", E 21° 42' 11" до коте 440 – црква Св. Прокопија. Граница даље иде преко координата: N 43° 24' 38", E 21° 41' 52" и N 43° 24' 48", E 21° 41' 39" до потеса „Црвени брег” – кота 409, а затим сеоским путем западно од села Копривнице према селу Лоћика све до потеса „Река”. Одатле граница иде на запад изнад пута Лоћика – Кулина – Породин преко потеса „Лесковац”, „Чукар” – кота 288, „Качанев поток”, „Смрдљиво дрво” – кота 361, преко координата: N 43° 25' 37", E 21° 38' 40"; N 43° 25' 30", E 21° 38' 19" и N 43° 25' 23", E 21° 37' 51" до коте 341 јужно од Кулине, а даље изохипсом 350 до села Породин, где прелази на изохипсу 450 и њоме изнад села Клисура до асфалтног пута Љуптен – Прокупље. Даље граница скреће на запад и северно од потеса „Веперњак” излази на изохипсу 500 и њоме изнад села Вукања и путем од Вукање до потеса „Дугачка падина” до границе К.О. Алексинац – Крушевац. Затим граница иде ка североистоку, границом ових двеју општина до Срезовачке реке и њоме на североисток до ушћа Жикиног потока. Одатле граница скреће на север и иде преко коте 275, преко

координата: N 43° 33' 58", E 21° 33' 54" и N 43° 34' 10", E 21° 33' 50" до кота 306 и 241 и преко координате: N 43° 34' 36", E 21° 33' 45" до коте 196 изнад села Доњи Љубеш долази до пруге Ниш – Београд. Граница наставља на север пругом до границе К.О. Алексинац и Ражањ све до почетне тачке рејона.

Границу рејона који обухвата Сокобањско виногорје чини и граница Сокобањског виногорја.

Карта 1.6.1. Границе рејона и виногорја Нишког рејона

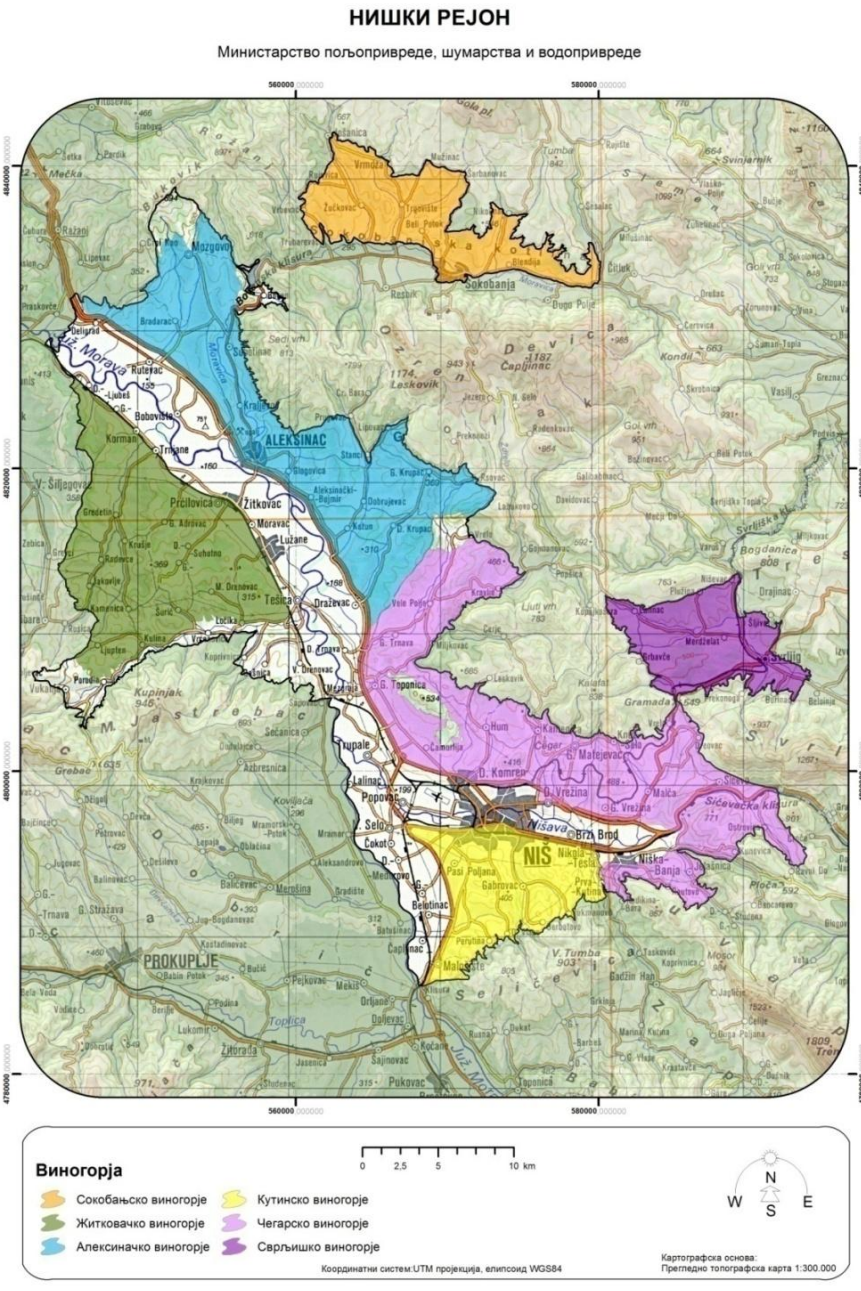

Обухваћене општине

Нишки рејон обухвата територију у општинама Сокобања, Алексинац, Дољевац, града Ниша и у општини Сврљиг.

Површине рејона и виногорја

Нишки рејон заузима површину од 104.084,40 ha, где је највеће Чегарско виногорје.

Табела 1.6.1. Површине рејона и виногорја Нишког рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Сокобањско виногорје	8.024,83	7,71	10,84
Алексиначко виногорје	17.280,47	16,60	23,34
Житковачко виногорје	14.958,23	14,37	20,21
Чегарско виногорје	20.664,87	19,85	27,92
Кутинско виногорје	7.243,44	6,96	9.79
Сврљишко виногорје	5.851,28	5,62	7,90
Укупно	74.023,12	71,11	100,00
Нишки рејон Укупна површина (ha)	104.084,40		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Нишком рејону има 1311,85 ha винограда (око 1246,82 ha родних винограда, односно 95,04%), од чега је 246,99 ha са стоним сортама и 1064,86 ha са винским сортама.

Графикон 1.6.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Нишким рејоном

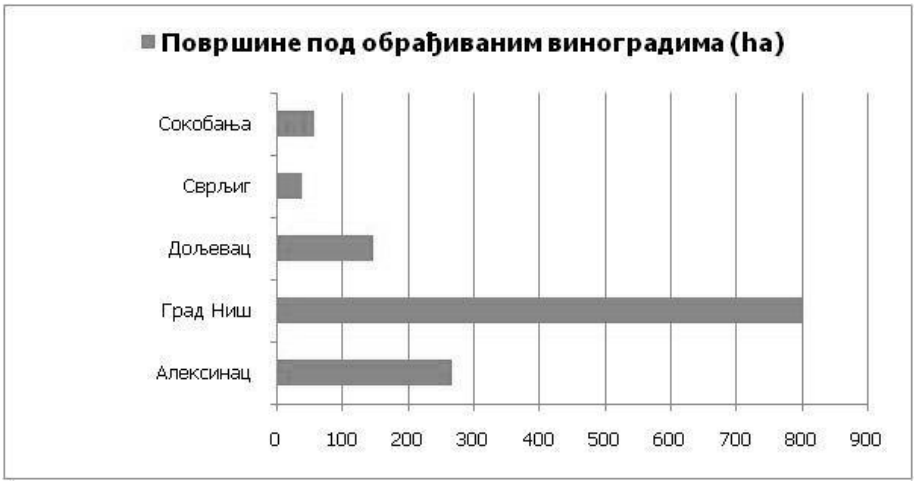

Климатски фактори

У табели 1.6.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Алексинцу, Нишу, Сокобањи и РЦ Ниш (1961 – 2010).

Табела 1.6.2. Биоклиматски индекси за Нишки рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Алексинац	17.6	1676.4	1375.3	2220.7	11.0	141.5	3.2	6.0	1.3
Ниш	17.8	1713.8	1390.4	2259.7	11.3	138.0	3.6	7.7	1.2
РЦ_Ниш	15.0	1208.8	1049.6	1572.6	10.8	217.6	6.4	0.5	1.6
Сокобања	16.2	1415.9	1228.6	1993.7	9.5	180.3	7.3	3.2	2.3

Карта 1.6.2. Винклеров индекс Нишког рејона

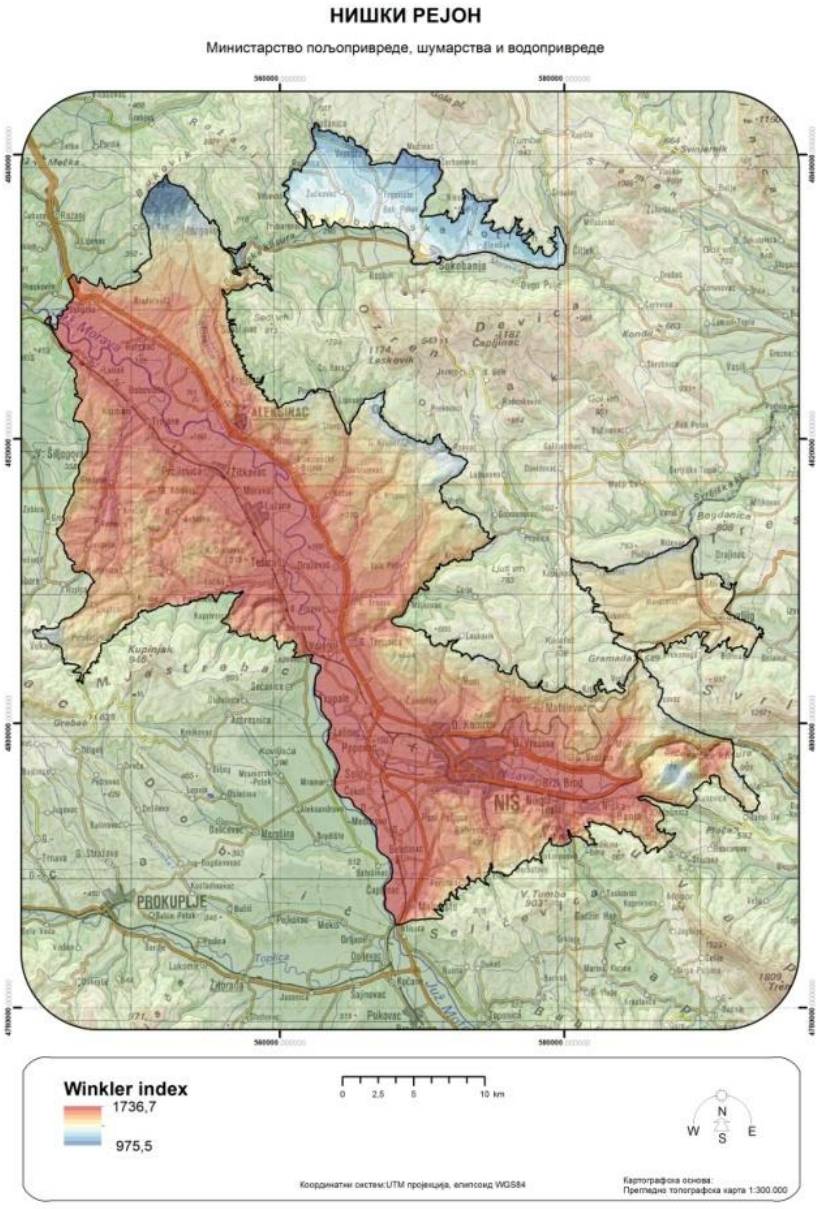

Земљишни услови

Преовлађујући тип земљишта овог рејона је вертисол, а заступљени су и флувисол и еутрични камбисол, док у мањој мери и хумофлувисол и семиглеј, калкокамбисол и калкомеланосол, лувисол и земљишта у лесивирању, псеудоглеј и колувијум, као и остала земљишта.

Карта 1.6.3. Типови земљишта Нишког рејона

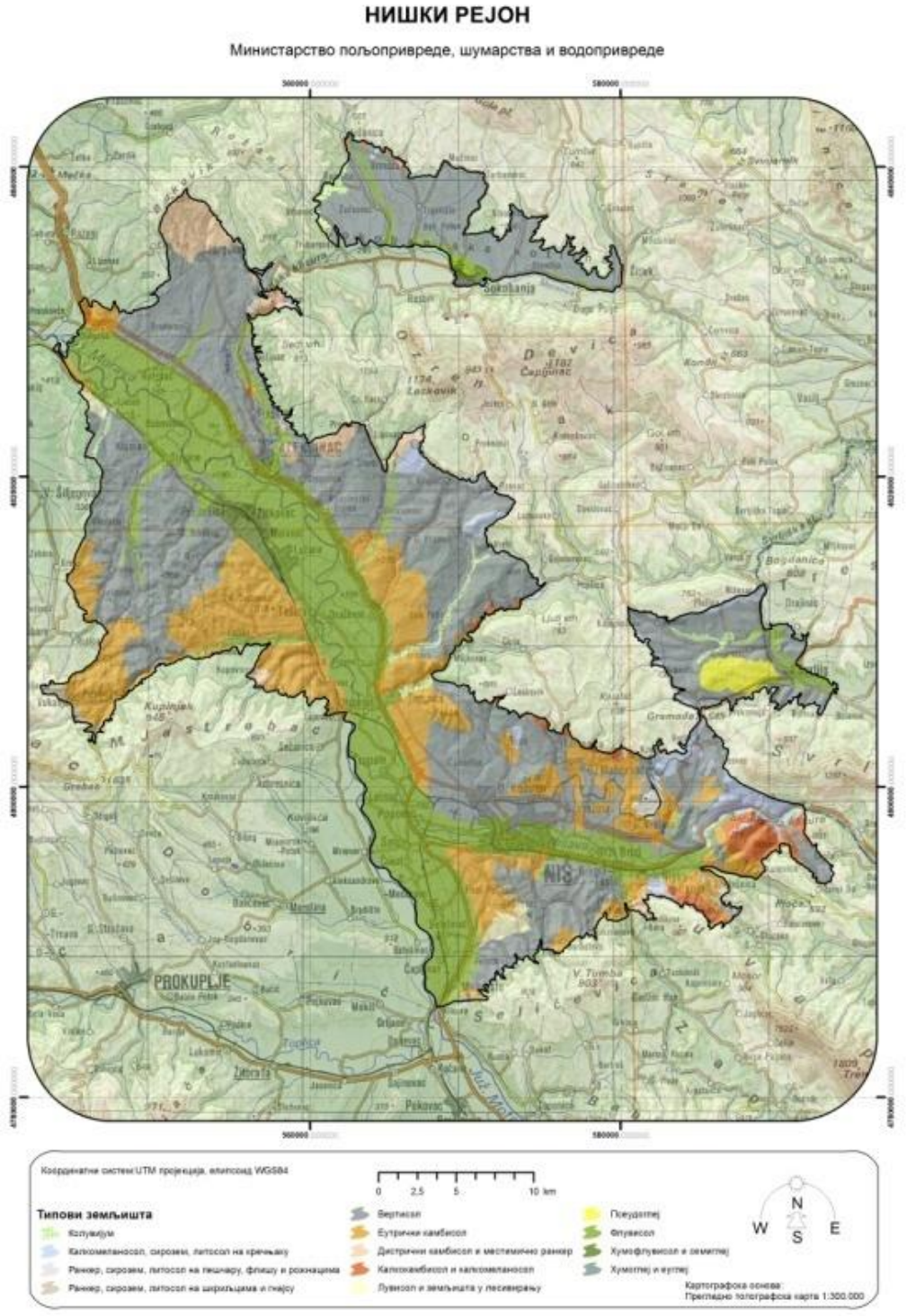

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 43° 41' географске ширине на северу до 43° 13' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 150 m до 700 m, али се предели где се простиру виногорја и где се виногради углавном налазе на надморским висинама од 200 m до 450 m.

Карта 1.6.4. Надморска висина Нишког рејона

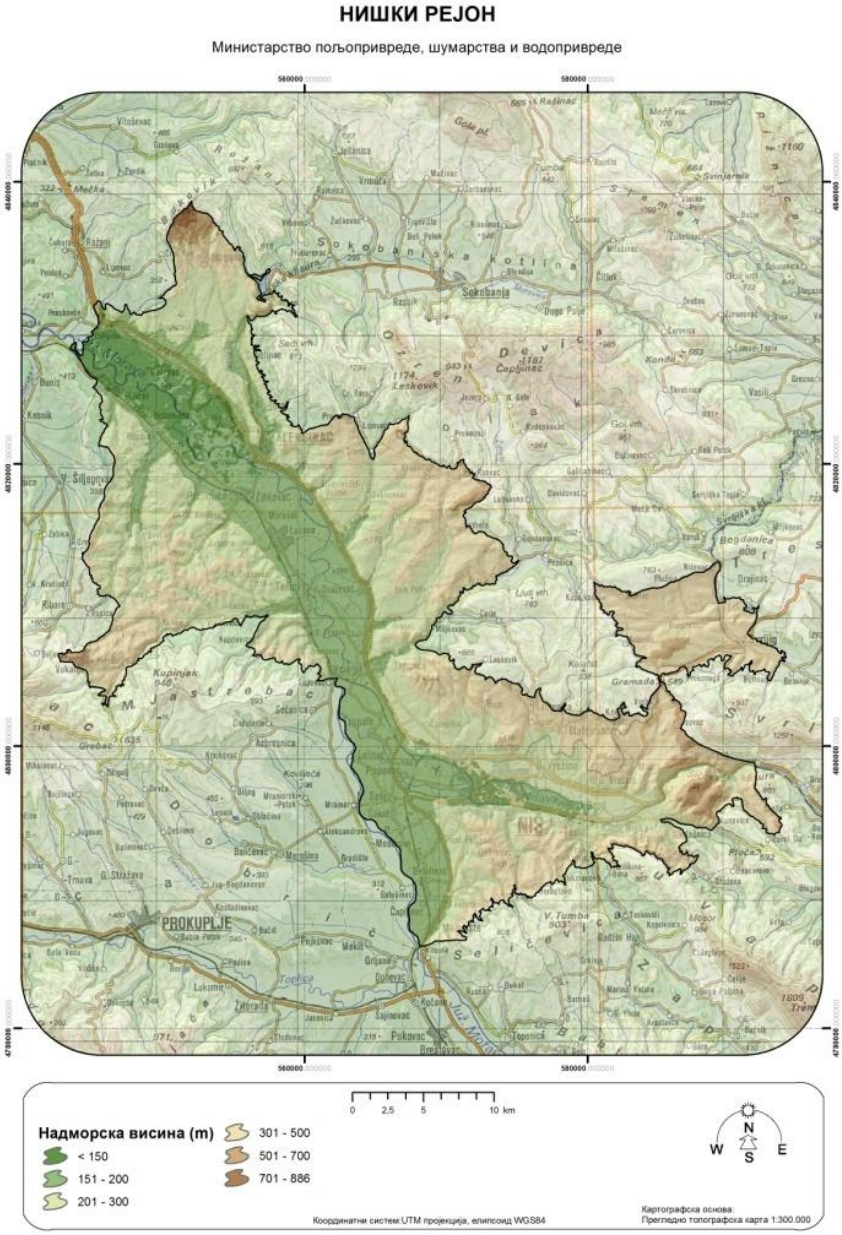

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише умерено – стрмим до благим нагибима терена на којима се налазе виногради, мада се виногради у Чегарском и Сврљишком рејону често налазе на брдима и узвишеним заравнима.

Карта 1.6.5. Нагиб терена Нишког рејона

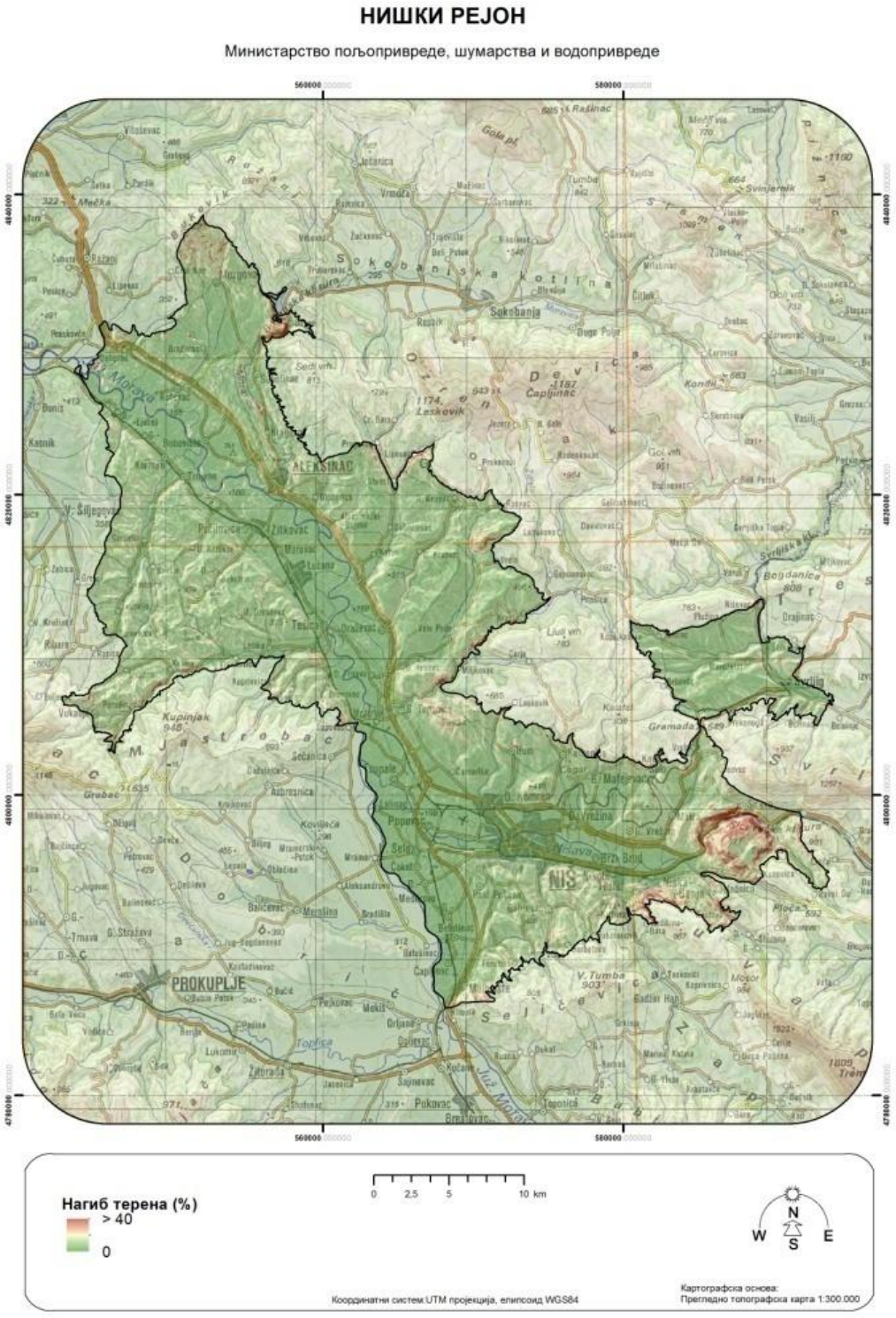

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена, али се виногради углавном налазе на јужним, југоисточним и источним експозицијама.

Карта 1.6.6. Експозиција терена Нишког рејона

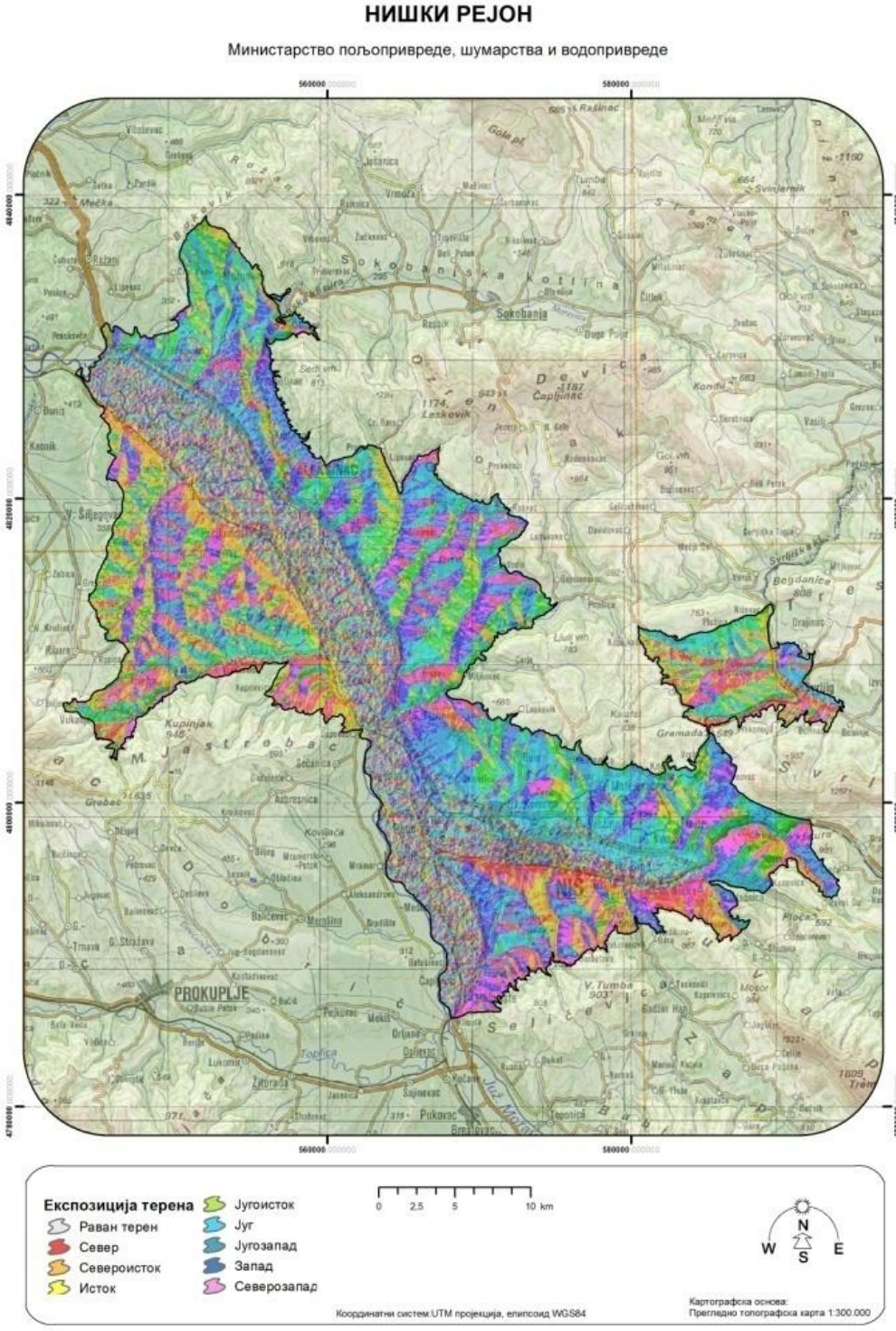

Орографске карактеристике

Орографске карактеристике овог рејона карактеришу планина Озрен (1178 m) са северозападне стране рејона, са југоисточне стране Сврљишке планине (1334 m) и Сува планина (1810 m), које припадају Карпатским планинама, док се планина Јастребац (1491 m) налази са западне стране центалног дела овог рејона, и припада Родопским планинама. Венци и падине ових Карпатских и Родопских планина, као и брдовити терени који су заступљени више у источном и југоисточном делу рејона, орографски карактеришу овај рејон. Терени на приобаљу Јужне Мораве и Нишаве су више благо брдовити и равни (поред река).

Пејзаж

Рејон припада брдско – планинском појасу. Централним делом рејона протиче Јужна Морава, а као део Јужноморавске долине налази се Нишка котлина која почиње на истоку од Сићевачке клисуре, док на западу сраста са Моравском котлином. Јужним делом рејона протиче река Нишава. Дуж ових река се налазе претежно влажне и поплавне шуме храста лужњака, јасена, јове, врбе, тополе и др, а у непосредној близини парцеле са ратарским и повртарским културама, као и насеља. На брдовитијем делу рејона пејзаже каратеришу и мали воћњаци и умерено разуђена насеља. Северни део рејона чини Сокобањска котлина са шумама храста цера, сладуна и др, а пејзаже чине и мешовите ратарске и воћарске културе, као и Бованска клисура.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 8.415 газдинстава поседује винограде, што чини свега око 33,15% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара, као и парцела под виноградима се налазе у општинама града Ниша.

Виногорја

Нишки рејон има следећа виногорја:

1.6.1. Сокобањско виногорје/Сокобања;
1.6.2. Алексиначко виногорје/Алексинац;
1.6.3. Житковачко виногорје/Житковац;
1.6.4. Чегарско виногорје/Чегар;
1.6.5. Кутинско виногорје/Кутинско;
1.6.6. Сврљишко виногорје/Сврљиг.

1.6.1. Сокобањско виногорје/Сокобања

Простирање

Сокобањско виногорје се налази на североисточној страни рејона обухватајући Сокобањску котлинско – брдску област.

Границе

Граница виногорја почиње од потеса „Средњи Брод” код пута Сокобања - Бован и иде на север сеоским путем до села Трубаревца. Одатле граница иде сеоским путем западно од потеса „Трњак”, преко манасира Сопот, а даље путем Врбовац – Рујевица до потеса „Црвени брег”. Граница даље иде преко потеса „Дрењци”, кота 406 и 360, излази на пут Сокобања – Јошаница, код Јошаничке бање и тим путем на север до засеока Орловац

изнад села Јошаница. Одатле граница скреће на исток и преко потеса „Шиљак" – кота 602 и „Мале Неговице" – кота 619 излази у Влашко Село. Граница одатле иде на југ до села Врмџа и преко Горње Мале и потеса „Бељак" излази на пут Сокобања – Мужинац код коте 491. Граница даље иде тим путем преко села Мужинац и Шарбановац до потеса „Крушар" и „Тршевина" – кота 557 до села Николинца. Даље граница наставља на исток преко коте 562 и потеса „Крива крушка", „Косовски дел" – кота 617, „Високи дел" – кота 571 до села Богдинца – кота 395 на путу Милушинац – Читлук. Граница иде на југ тим путем до изворишта реке Моравице изнад села Врело. Граница наставља тим путем и западно од насеља Читлук скреће и иде путем пратећи ток реке Моравице и пролази изнад места Дуго Поље, Блендија, Соко град, Сокобања, где долази јужно од Сокобање, северно од границе рејона и иде на кратко ободом шуме где се поново укључује на исти асфалтни пут. Даље граница иде на север тим путем и код коте 287 скреће на запад и пролази изнад насеља Ресник, где југозападно од села Ресник преко врха „Ртањ" – кота 439 излази код цркве у селу Поружница. Одатле преко засеока Равна Шума и преко потеса „Раскрсје" границом рејона долази до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Сокобањско виногорје обухвата делове катастарских општина Јошаница, Врмџа, Мужинац, Шарбановац, Бели Поток, Сокобања, Николинац, Блендија, Дуго Поље, Богдинац, Читлук, Трговиште, Жучковац, Ресник, Трубаревац, Врбовац и Рујевица.

1.6.2. Алексиначко виногорје/Алексинац

Простирање

Алексиначко виногорје обухвата терене са десне стране Јужне Мораве, између аутопута и планинских предела источно од Алексинца.

Границе

Граница Алексиначког виногорја почиње од аутопута на граници К.О. Алексинац и Ражањ и иде на североисток границом ових двеју К.О. до изохипсе 400 у потесу „Дреновачка коса", а затим преко кота 422 – „Језерска коса" и 473 излази на изохипсу 500. Том изохипсом граница иде до пута преко потеса „Смрданачка коса" којим иде на југ према селу Мозгово, а затим на североисток изохипсом 400, источно до Мозговачке реке до потеса „Дуги део". Одатле граница иде на југ, поклапајући се са границом рејона, преко потеса „Церовачка коса", источно од села Мозгова и Завој, где се искључује са границе рејона и преко коте 352 долази до коте 383 – „Горела чука", а затим путем преко коте 319 – „Кашкало" до изохипсе 300 којом иде изнад Суботинца, Краљева и Алексинца до потеса „Крошар", источно од насеља Вакуп. Одатле граница иде преко коте 351 до Саставичког потока, тим потоком на југ, а затим путем северно од потеса „Шуматовац" преко коте 442 – „Коњска пољана", затим потеса „Оскоруша" – кота 538 до почетка Пруговачке реке. Граница се даље преко села Пруговца спушта асфалтним путем преко села Станци до манастира Св. Стеван код Липовца и даље на југ преко потеса „Пожарак" и „Горуновац" долази до изохипсе 450 у потесу „Рудине". Том изохипсом граница наставља изнад села Горњи Крупац до асфалтног пута за село Преконози све до цркве Св. Никола, скреће на југоисток преко коте 552 – извор „Рујевац" до села Рсовца и даље путем Рсовац – Палиграце иде до границе К.О. Алексинац – Ниш. Граница виногорја иде на југозапад том

границом до аутопута, а затим на север аутопутем све до границе општина Алексинац и Ражањ, односно до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Алексиначко виногорје обухвата делове катастарских општина Мозгово, Бован, Вукашиновац, Делиград, Јасење, Рутевац, Ћићина, Бобовиште, Суботинац, Краљево, Алексинац ван варош, Вакуп, Алексинац варош, Пруговац, Алексиначки Бујмир, Глоговица, Станци, Липовац, Горњи Крупац, Преконози, Рсовац, Дражевац и Катун, као и катастарске општине Брадарац, Доњи Крупац, Бели Брег и Добрујевац.

1.6.3. Житковачко виногорје/Житковац

Простирање

Житковачко виногорје обухвата терене са леве стране Јужне Мораве између пруге Београд – Ниш, и обронака планине Јастребац и општине Крушевац.

Границе

Граница Житковачког виногорја почиње на северу од пруге Београд – Ниш, на пружном прелазу на асфалтном путу, између Доњег Љубеша и Витковца и иде на југ пругом све до пружног прелаза на путу Тешица – Лоћика. Одатле граница скреће на запад тим путем до реке Турије, а затим путем преко коте 222.0 на северозападном ободу насеља Лоћика долази до изохипсе 250 у потесу „Ограђе". Том изохипсом граница иде на запад, све до Гарванског потока, а одатле асфалтним путем Шурић – Чукуровац – Кулина до коте 226.8, односно до раскрснице путева ка Породину и Љуптену. Одатле граница у истом правцу преко коте 429 – „Гола чука" долази на изохипсу 400, којом иде северно од Породина и долази до Лојзишког потока, а затим у правцу северозапада преко коте 502 – „Големи лаз" долази до границе К.О. Алексинац – Крушевац. Затим граница иде ка североистоку границом ових двеју К.О. до Срезовачке реке и њоме на североисток до ушћа у Жикин поток. Одатле граница скреће на север и преко коте 275 и преко координата: N 43° 33' 58", E 21° 33' 54" и N 43° 34' 10", E 21° 33' 50" иде до кота 306 и 241 и преко координате: N 43° 34' 36", E 21° 33' 45" долази до коте 196 изнад села Доњи Љубеш, а затим до пруге Ниш – Београд, односно до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Житковачко виногорје обухвата делове катастарских општина Доњи Љубеш, Срезовац, Горњи Љубеш, Корман, Породин, Кулина, Чукуровац, Честа, Врћеновица, Лоћика, Копривница, Банковац, Тешица, Лужане, Нозрина, Моравац, Житковац, Прћиловица, Доњи Адровац и Трњане, као и катастарске општине Доња Пешчаница, Горња Пешчаница, Гредетин, Радевце, Јаковље, Љуптен, Каменица, Лознац, Шурић, Мали Дреновац, Горње Сухотно, Крушје, Горњи Адровац, Доње Сухотно, Бељa, Стублина.

1.6.4. Чегарско виногорје/Чегар

Простирање

Чегарско виногорје обухвата терене у доњем сливу реке Нишаве и то брдске терене са десне стране.

Границе

Граница виногорја на северозападу почиње од аутопута Београд – Ниш, на граници општина Ниш и Алексинац и иде на североисток том границом, а затим и границом К.О. Палиграце – Врело све до Врелске реке, њоме на север, а затим и потоком Жеврњак до села Врело. Граница даље иде асфалтним путем до села Кравља, а затим низ Топоничку реку до цркве у Доњој Пањини. Ту граница скреће на исток потоком Базарје и у потесу „Ланиште", источно од Горње Пањине излази на изохипсу 500, сече пут за Кленовик, наставља на исток изнад Рујника све до цркве изнад села Хума – кота 492. Даље граница иде преко потеса „Жеденац" – кота 580 на изохипсу 450, којом иде изнад села Бреница, Каменица и Горњи Матејевац, а затим преко потеса „Градац" излази на изохипсу 500 којом иде изнад Кнез Села, Јасеновика, Врела и Грамаде долази до превоја испод потеса „Јованов дел". Одатле граница иде на југ изохипсом 550, а затим и преко „Ореовца" – кота 682, „Пасјаче" – кота 655 и „Сићева" – кота 545, преко координате: N 43° 21' 12", E 22° 04' 42" до манастира Свете Петке. Ту граница скреће на југ изохипсом 550 до пута Црнче – Равни До и тим путем до Равног Дола – кота 431. Одатле граница скреће на северозапад и иде изохипсом 450, пролази изнад Островице и долази до потеса „Горуње", северно од Куновице. Одатле граница у правцу југа пролази изохипсом 600, а затим линијом преко извора Арнаутовица долази до коте 329 – асфалтни пут Ниш – Плоча и тим путем до раскрснице ка Јелашници. Одатле граница иде шумским путем преко потеса „Сугарчев врх" до извора Воденички камен, а одатле на југозапад изохипсом 450 до засеока Селиште и сеоским путем до Чукњеника. Одатле граница у правцу југозапада излази на изохипсу 550 и њоме обронцима Суве планине преко Раутова све до изнад села Радикина Бара. Граница се даље спушта путем до коте 449 у селу и линијом преко потеса „Калуђерица" излази у насеље Прва Кутина, на асфалтном путу источно од моста преко Кутинске реке. Одатле граница иде изохипсом 250, преко насеља Нишка Бања све до асфалтног пута Јелашница – Просек, прелази Нишаву и долази до пута Пирот – Ниш. Граница иде на запад тим путем, а затим и путем Ниш – Београд до почетне тачке виногорја.

Виногорје не обухвата шумски део планине Попова Глава североисточно од града Ниша и то део паралелан са правцем аутопута Београд – Ниш од почетка шумског појаса у катастарској општини Горњи Комрен (на југоистоку) до завршетка шумског појаса у катастарској општини Берчинац (на северозападу).

Обухваћене катастарске општине

Чегарско виногорје обухвата делове катастарских општина Горња Трнава, Миљковац, Горња Трнава, Берчинац, Пањина, Горња Топоница, Вртиште, Рујник, Чамурлија, Трупале, Поповац, Доњи Комрен, Горњи Комрен, Хум, Бреница, Каменица, Доња Врежина, Кнез Село, Горња Врежина, Јасеновик, Малча, Ореовац, Врело, Пасјача, Сићево, Просек – Манастир, Острвица, Куновица, Равни До, Јелашница, Нишка бања, Прва Кутина, Радикина бара, Раутово, Чукљеник и Куновица, као и катастарске општине Врело, Кравље, Палиграце, Веле Поље и Доњи Матејевац I.

1.6.5. Кутинско виногорје/Кутина

Простирање

Кутинско виногорје обухвата виноградарске терене који се налазе са јужне стране и у непосредној близини града Ниша.

Границе

Граница виногорја почиње на северозападу на путу Прокупље – Ниш – Гаџин Хан и иде њиме на исток, а затим од координате: N 43° 18' 08", E 21° 58' 59" и на југ до места испод потеса „Калуђерица”, јужно од Прве Кутине. Одатле граница иде преко коте 223.9 у правцу југозапада и излази на изохипсу 400. Том изохипсом граница долази до испред села Вукмановo и наставља на запад северним обронцима планине Селичевице, најпре изохипсом 450 до испред Бербатова, затим изохипсом 500 изнад Бербатова, па од Габровачке реке изохипсом 400 изнад села Доњег Власа, Перутине и Малошишта, а затим на југ путем до потеса „Голи Рид” – кота 567 и даље на запад до античког града Копријана (тзв. „Курвиног града”) – кота 335. Граница се, затим, укључује на пут Лесковац – Ниш и тим путем иде на север све до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Кутинско виногорје обухвата делове катастарских општина Ниш „Бубањ”, Паси Пољана, Ниш „Ћеле Кула”, Суви до, Нишка бања, Прва Кутина, Вукмановo, Бербатово, Доње Власе, Перутина, Кнежица, Малошиште, Белотинац, као и катастарске општине Габровац и Ћурлина.

1.6.6. Сврљишко виногорје/Сврљиг

Простирање

Сврљишко виногорје се налази на северозападним обронцима Сврљишких планина у котлини око Сврљига (у средишњем делу општине).

Границе

На западу граница почиње од села Лалинца и иде на исток изохипсом 500, преко села Плужина и Нишевац, а затим на југ пругом Књажевац – Сврљиг све до реке „Калнице” – кота 359, а затим на исток преко потеса „Беловина”, изохипсом 450, јужно од села Шљивовика излази на пут Драинац – Сврљиг. Даље граница скреће на југ и иде тим путем преко потеса „Љубовац” и у потесу „Илијин обор” наставља на исток изохипсом 400 са северне стране града Сврљига према селу Жељеву, преко потеса „Дубрава” до коте 429 – „Очановица”. Ту граница излази на границу катастарских општина Рибаре – Белоиње, иде даље њоме на југ и прелази Сврљишки Тимок код места звано „Миладинов крст”, па путем према селу Рибару до коте 460 изнад села. Даље граница иде на запад обронцима Сврљишких планина, изохипсом 450 и села Ђуринац до Преконошке реке. Одатле граница кратко иде путем Ђуринац – Преконога до изохипсе 500 и њоме до асфалтног пута Преконога – Сврљиг. Граница иде тим путем на север до изохипсе 450, њоме на исток, а затим на север низводно реком Помосницом до пута Сврљиг – Ниш. Граница даље скреће на запад и иде путем све до превоја код села Грамада. Граница даље наставља на северозапад изохипсом 500 и путем Хаџићево – Лалинац до села Грбавче, а затим даље изохипсом 500, преко села Сливје до села Лалинац, односно до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Сврљишко виногорје обухвата делове катастарских општина Сливје, Лалинац, Плужина, Нишевац, Грбавче, Преконога, Шљивовик, Сврљиг, Ђуринац, Рибаре, као и катастарску општину Мерџелат.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Нишки рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Сокобањско	Алексиначко	Житковачко	Чегарско	Кутинско	Сврљишко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
							3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте										
Тамјаника	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Сланкаменка црвена (Пловдина)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Смедеревка	❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте										
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте										
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Сокобањско	Алексиначко	Житковачко	Чегарско	Кутинско	Сврљишко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
							3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте										
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте										
Неготинка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте										
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Shiraz (Syrah)				❶❷			2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Сокобањско	Алексиначко	Житковачко	Чегарско	Кутинско	Сврљишко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
							3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте										

Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Тамјаника црна	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте										
Неготинка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте										
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Shiraz (Syrah)				❶❷			2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери										
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)	❷	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Нишки рејон (Сокобањско, Алексиначко, Житковачко, Чегарско, Кутинско и Сврљишко виногорје)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Црвени дренак (Разаклија) - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Београдска бесемена - Неготински рубин - Кавадарски дренак - Антигона - Повардарска позна - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver - Љана - Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Exalta - Muscat Precoce de Saumur - Danlas - Alina - Angela - Astaniskij - Fanny - Georg - Lival	- Nadegda Azos - Muscat Rose St Vallier - Michele Palieri - Victoria - Katharina - Dattier de Bouyrout (Афус-али, Регина) - Moldova - Alphonse Lavallée - Italia (Мускат италија) - Muscat d'Alexandrie (Александријски мускат) - Друге сорте
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri,* 41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Асиметрична кордуница - Казенављева кордуница - са слободним (падајућим) ластарима	- Силво кордуница - Мозерова кордуница - Жупски - Крајински - Други слични узгојни облици
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена	
	10,0	10,5	

1.7. НИШАВСКИ РЕЈОН/НИШАВА

Простирање

Нишавски рејон обухвата виноградарске терене који се налазе у ужој котлини средњег слива реке Нишаве.

Границе

Нишавски рејон обухвата виноградарске терене који се налазе у ужој котлини средњег слива реке Нишаве (делови општина Бела Паланка, Пирот, Димитровград и Бабушница). Граница рејона почиње на северозападу од школе у насељу Градиште у општини Бела Паланка и иде асфалтним путем на исток до насеља Долац и северно од сеоске школе преко коте 416, југоисточно од насеља прелази на изохипсу 450, обухвата целокупан потес „Лозје" и северно од потеса „Градишко Поље" излази на асфалтни пут Долац – Крупац. Граница даље иде тим путем на југоисток и на ободу села Крупац у правцу истока прелази на изохипсу 400, затим наставља њоме идући изнад села Врандол и северно од потеса „Нерезина" у правцу североистока долази до западног обода села Дражево. Граница одатле кратко иде у правцу југоистока путем према селу Илинци до школе у селу Дражево и у истом правцу преко кота 515 – „Чокин дел", 473 – „Дел", 507 – „Сврљиг", 593 – „Дубрава", затим скреће на југ шумским путем до коте 490, и даље на исток путем до потока Влашки дол. Граница се даље спушта у правцу југа тим потоком до обода засеока Дол (координата: N 43° 14' 37", E 22° 19' 22") и у правцу истока излази на асфалтни пут Бела Паланка – Бабин Кал (координата: N 43° 14' 37", E 22° 19' 35"). Граница даље иде њиме на север до потеса „Крадњи дел" (координата: N 43° 14' 46", E 22° 19' 57") и у правцу истока излази на северни обод насеља Букоровац, затим кратко асфалтним путем према Горњој Глами и на југоисток сеоским путем ка насељу Клење до раскрснице путева у центру села. Одатле се граница пење сеоским путем у правцу североистока на изохипсу 350 и њоме на исток све до пута Љубатовица – Чифлик. Граница даље иде на север потоком до сеоске школе у Љубатовици, а затим на исток путем према потесу „Големи дел" у правцу ка засеоку Трешњанци и даље у истом правцу преко коте 516, затим северним ободом села Синьац, па преко коте 503 – „Синьачки дел" и у коти 379 излази на асфалтни пут на југоисточном ободу села Враниште. Одатле се граница спушта у правцу југоистока сеоским путем Враниште – Црноклиште, испод потеса „Батина глава" све до раскрснице путева у селу Црноклиште. Одатле граница поново иде на исток преко кота 466 – „Бујин врх", 616 – „Бошков дел", 642 – „Ујевац", прелази реку Темштицу (координата: N 43° 14' 19", E 22° 31' 55") и преко потеса „Јечменица" и „Равна" од села Сопот долази до раскрснице путева у поменутом селу. Одатле граница иде на југ изохипсом 500 све до коте 495 – „Шарива ливада", а затим путем преко коте 560 у правцу југоистока излази на асфалтни пут Пирот – Нишор и кратко на југ тим путем до коте 570 – „Адем" и у правцу југоистока долази на северни обод насеља Градашница. Одатле у правцу северозапада, преко потеса „Припор" излази на изохипсу 600, сече асфалтни пут Пирот – Рсовци и том изохипсом наставља изнад села Бериловац, Извор, Крупац, Велико Село, Градиште, Чиниглавци, Паскашија, Обреновац, затим изнад Димитровграда, сече асфалтни пут Димитровград – Радејна, затим изнад села Бачево и излази на државну границу са Бугарском. Одатле граница иде на југозапад све до пута Сливница – Лукавица. Затим граница скреће на северозапад и идући изохипсом 600, пролази изнад села Лукавица, Жељуша, Гојин Дол, Срећковац и Суково све до коте 597 – „Грдоман", југоисточно од Сукова. Одатле граница у правцу запада иде до Суковског манастира, а

затим кратко на југ путем поред реке Јерме и испод потеса „Козарица" опет излази на изохипсу 600. Граница иде том изохипсом изнад села Горња Држина, затим испод манастира Свети Николај и од западног обода потеса „Мађије", у правој линији у правцу запада, преко засеока Комије прелази реку Јерму (координата: N 43° 00' 26", E 22° 39' 24") и излази поново на изохипсу 600. Том изохипсом граница наставља на северозапад изнад села Јалботина, Петровац и Држина, а затим асфалтним путем Присјан – Пирот се спушта на изохипсу 500 и њоме изнад села Расница и Костур долази до асфалтног пута Доње Крњино – Блато. Одатле граница у истом правцу преко коте 558 – „Чука" и потеса „Росуља" излази на асфалтни пут Пирот – Понор, североисточно од села Понор. Граница одатле скреће на северозапад тзв. старим путем Пирот – Бела Паланка, јужно од планине Белаве све до коте 486, код раскрснице асфалтних путева, јужно од села Кременица. Ту граница скреће на запад и изохипсом 450 јужно од потеса „Јазбина", долази до пута Бела Паланка – Ореовац, источно од потеса „Велико курило". Одатле граница иде на југ тим путем према селу Ореовац, све до северног обода насеља и преко потеса „Стасовац" у правцу југозапада излази на асфалтни пут у селу Дивљана код сеоске школе. Одатле граница скреће на северозапад и линијом преко манастира Св. Димитрија и кота 456 – „Големи камен" западно од села Мокра, 495 – „Слатина", 452 – „Јањар" и 426 – „Камен" у село Вргудинац и даље у истом правцу преко кота 613 – потес „Давчевац" и 492 до коте 330 – асфалтни пут у селу Глоговац, а затим преко потеса „Крушје", „Раскрсје" на асфалтном путу Црвена Река – Куновица (координата: N 43° 16' 25", E 22° 10' 39"), „Пајина Ливада", „Голема Ливада" и „Росуља" до села Равни До – кота 431, раскрсница путева ка селима Црнче и Островица. Одатле граница скреће на север и западно од потеса „Престоље" и „Огорелица" излази на коту 542 – „Џоканов киче", обухватајући тако насеље Црнче. Одатле граница наставља у истом правцу изохипсом 500 до координате: N 43° 19' 02", E 22° 09' 50" и преко коте 510 – „Пињкичер" и Нишаве у правцу истока долази до села Градиште, односно почетне тачке рејона.

Границе Нишавског рејона обухватају и границе Бабушничког виногорја које представља физички одвојено виногорје.

Карта 1.7.1. Границе рејона и виногорја Нишавског рејона

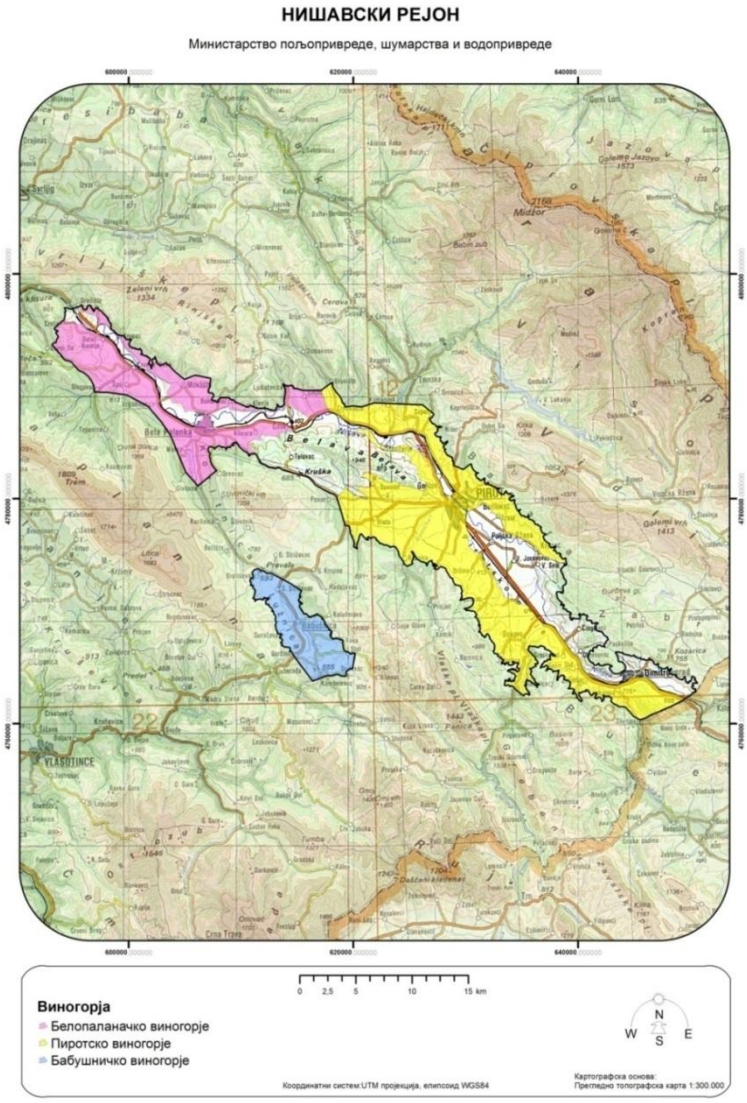

Обухваћене општине

Нишавски рејон обухвата територију у општинама Бела Паланка, Пирот, Димитровград и Бабушница.

Површине рејона и виногорја

Нишавски рејон заузима површину од 49.333,88 ha, где је највеће Пиротско виногорје.

Табела 1.7.1. Површине рејона и виногорја Нишавског рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Белопаланачко виногорје	8.916,98	18,07	27,68
Пиротско виногорје	19.524,20	39,58	60,63
Бабушничко виногорје	3.763,17	7,63	11,69
Укупно	32.204,35	65,28	100,00
Нишавски Рејон Укупна површина (ha)	49.333,88		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Нишавском рејону има 470,88 ha винограда (око 461,19 ha родних винограда, односно 97,94%), од чега је 37,78 ha са стоним сортама и 433,1 ha са винским сортама.

Графикон 1.7.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Нишавским рејоном

Климатски фактори

У табели 1.7.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Бабушници, Белој Паланци, Димитровграду и Пироту (1961 – 2010).

Табела 1.7.2. Биоклиматски индекси за Нишавски рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Бабушница	16.0	1363.7	1197.9	1952.6	9.0	189.2	7.9	4.2	4.1
Бела Паланка	17.2	1596.1	1334.9	2187.6	10.3	163.2	5.2	6.8	2.0
Димитровград	16.0	1357.3	1200.3	1935.1	9.3	195.7	7.7	2.1	2.4
Пирот	16.5	1464.9	1264.2	2042.2	9.7	170.1	6.9	4.1	2.0

Карта 1.7.2. Винклеров индекс Нишавског рејона

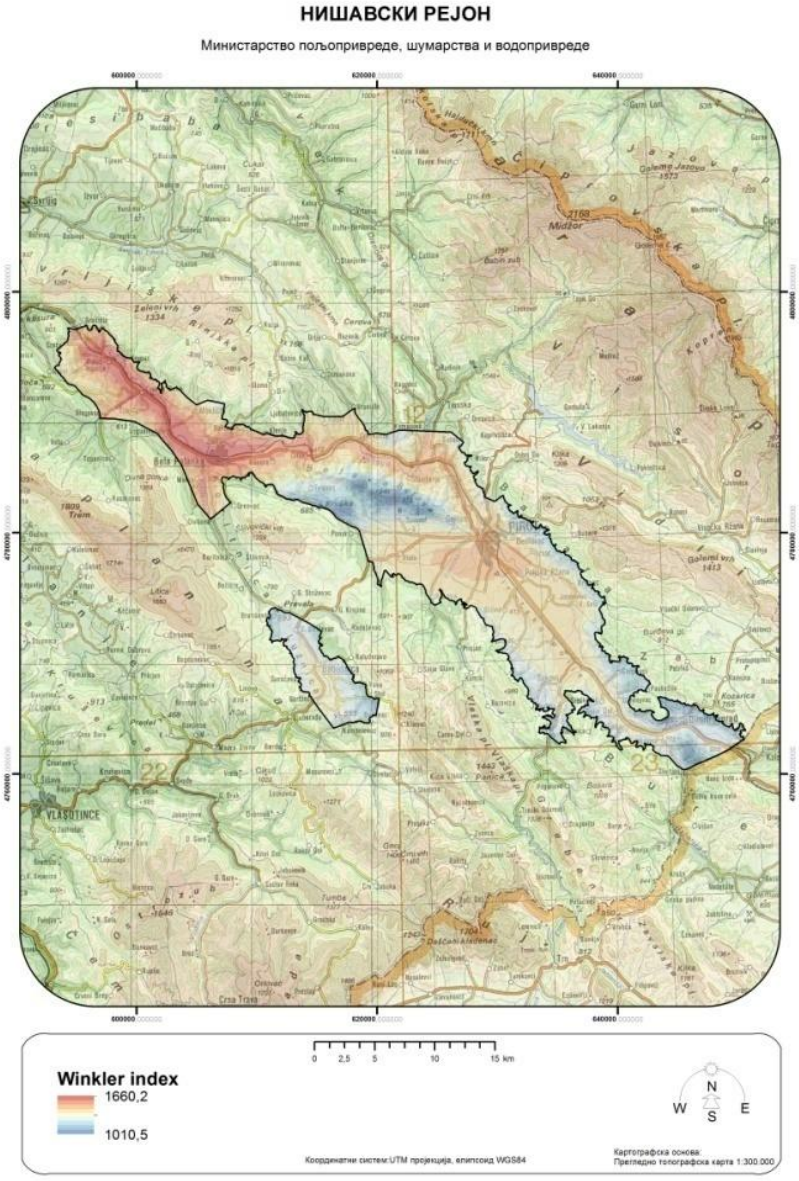

Земљишни услови

Преовлађујући типови земљишта овог рејона су вертисол и флувисол, а у мањој мери су заступљени и рендзина, сирозем и литосол на карбонатним супстратима, еутрични камбисол, калкомелаиосол, сирозем, литосол на кречњаку, лувисол и земљишта у лесивирању, колувијум, као и псеудоглеј и остала земљишта.

Карта 1.7.3. Типови земљишта Нишавског рејона

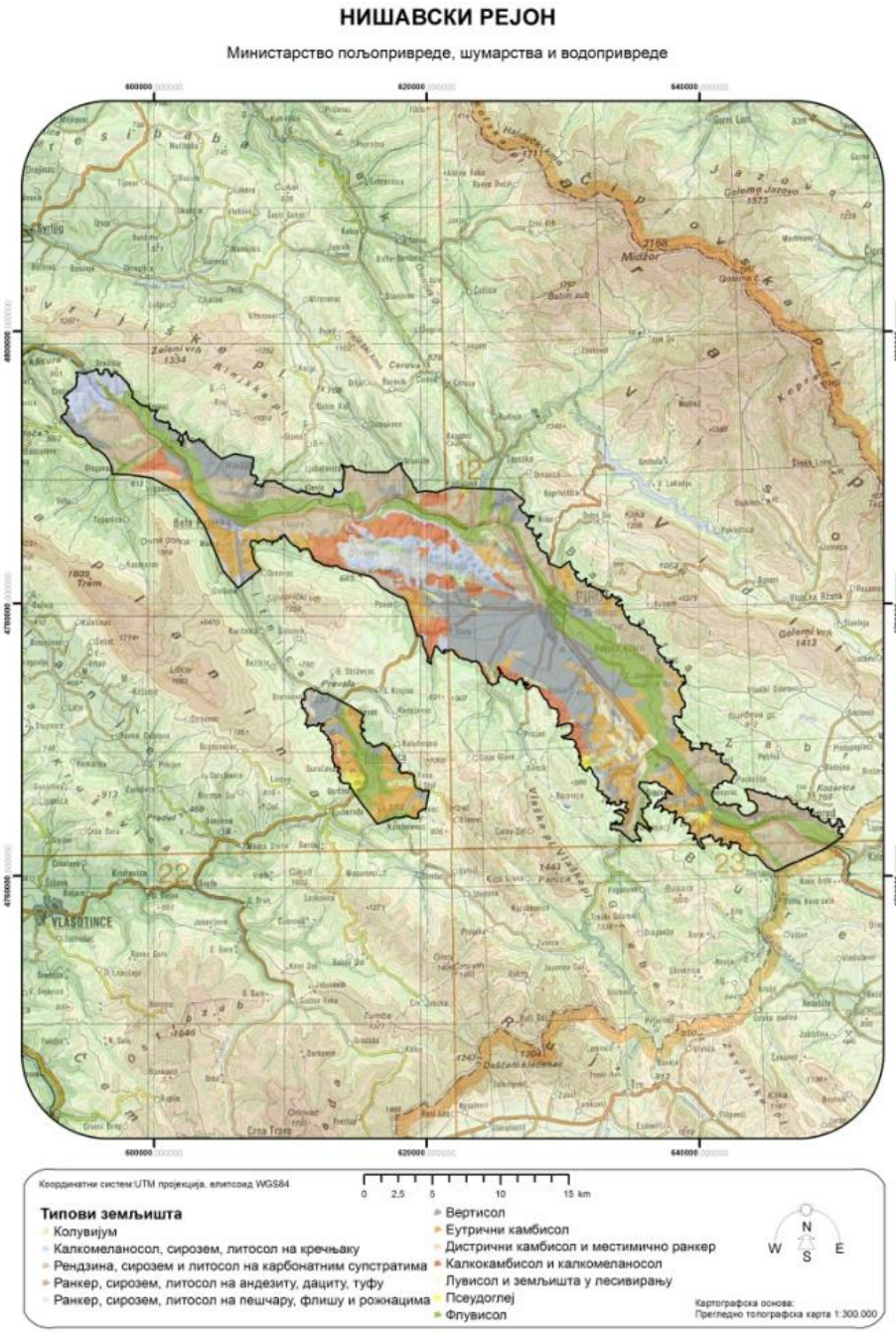

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 43° 18' географске ширине на северу до 42° 58' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 250 m до 800 m, али се предели где се простиру виногорја и где се налазе виногради углавном налазе на надморским висинама од 320 m до 550 m.

Карта 1.7.4. Надморска висина Нишавског рејона

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише стрмим, умерено – стрмим до благим нагибима терена на којима се налазе виногради.

Карта 1.7.5. Нагиб терена Нишавског рејона

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена, преовлађују претежно јужне и претежно северне експозиције, али се виногради углавном налазе на јужним и југоисточним експозицијама.

Карта 1.7.6. Експозиција терена Нишавског рејона

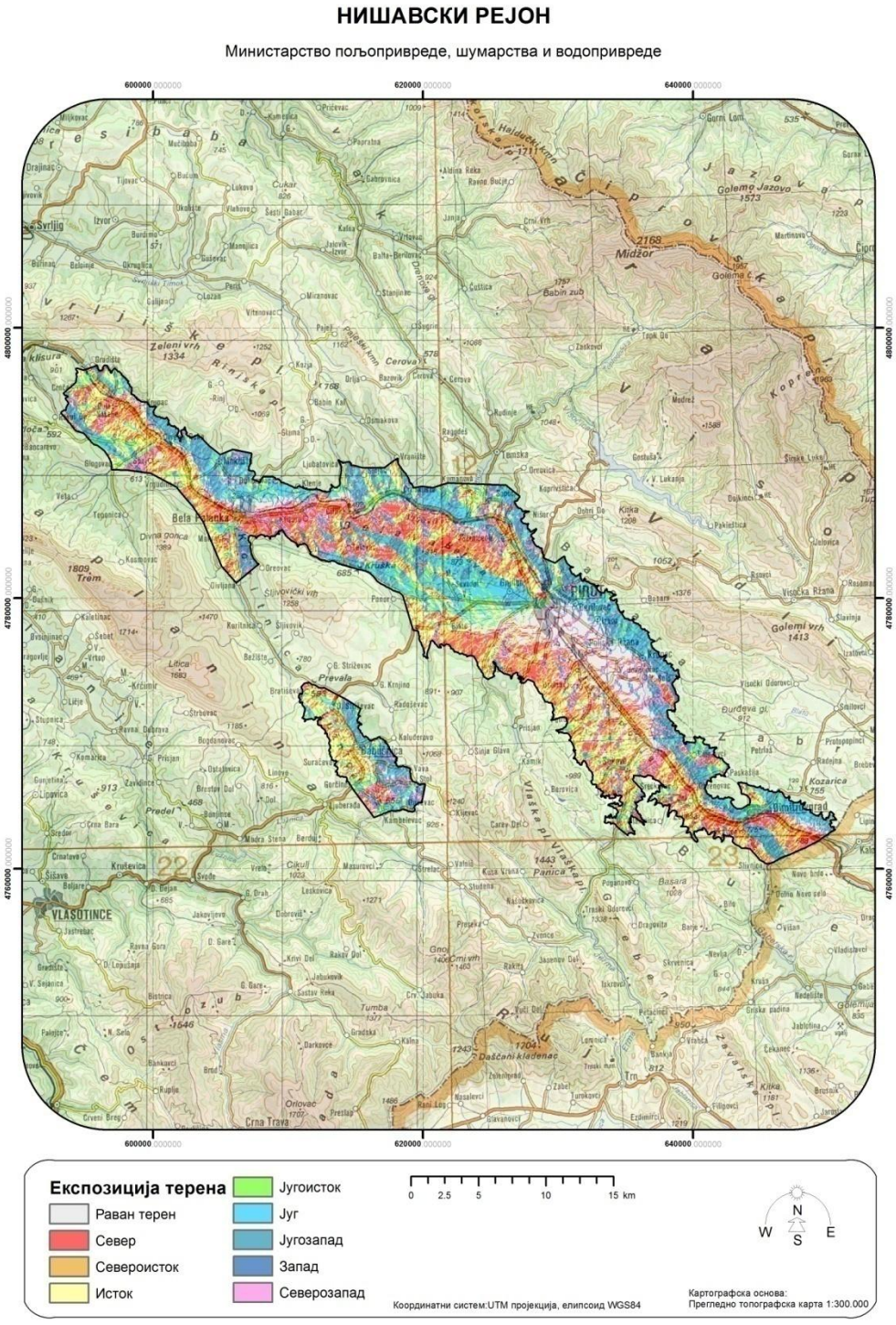

Орографске карактеристике

Орографске карактеристике овог рејона дају Сврљишке планине (1334 m) које се простиру са северне стране, а са североисточне стране планина Видлич (1413 m). Влашка планина (1443 m), се простире са јужне стране, а са југозападне стране Сува планина (1809 m), које припадају Балканским планинама. Централни део рејона карактерише нижа планина Белава (946 m). Венци и падине ових планина, као и брдовити терени који су више заступљени у централном и јужном делу рејона, као и у Бабушничком виногорју, испресецани коритима река, орографски карактеришу овај рејон. У котлини реке Нишаве се простиру равни и благо брдовити терени.

Пејзаж

Овај рејон се простире у ужој котлини средњег слива реке Нишаве, у брежуљкастом појасу где су претежно заступљене шуме храста цера, сладуна и др. и нижем брдском појасу букових шума. Главне пејзажне карактеристике дају ове шуме, воћњаци и разуђена насеља која се налазе на нагибима, односно падинама планина са северне и јужне стране.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 3.598 газдинстава поседује винограде, што чини око 30,3% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара, као и парцела под виноградима се налази у општини Пирот.

Виногорја

Нишавски рејон има следећа виногорја:

1.7.1. Белопаланачко виногорје/Бела Паланка;

1.7.2. Пиротско виногорје/Пирот;

1.7.3. Бабушничко виногорје/Бабушница.

1.7.1. Белопаланачко виногорје/Бела Паланка

Простирање

Белопаланачко виногорје обухвата уске терене Белопаланачке котлине са једне и друге стране реке Нишаве.

Границе

Белопаланачко виногорје се састоји од два дела: северног и јужног.

Северни део овог виногорја се налази са десне стране реке Нишаве на уском подручју између долине Нишаве и обронака Сврљишких планина. Граница овог дела виногорја на истоку креће од насеља Градиште и иде асфалтним путем на исток до насеља Долац и северно од сеоске школе преко коте 416, југоисточно од насеља прелази на изохипсу 450, обухвата целокупан потес „Лозје" и северно од потеса „Градишко поље" излази на асфалтни пут Долац – Крупац. Граница даље иде тим путем на југоисток и на ободу села Крупац у правцу истока прелази на изохипсу 400, затим наставља њоме идући изнад села Врандол и северно од потеса „Нерезина", у правцу североистока долази до западног обода села Дражево. Граница одатле кратко иде у правцу југоистока путем према селу Илинци до школе у селу Дражево и у истом правцу преко кота 515 – „Чокин дел", 473 – „Дел", 507 – „Сврљиг", 593 – „Дубрава", затим скреће на југ шумским путем до коте

490, и даље на исток путем до потока Влашки дол. Граница се даље спушта у правцу југа до обода села Дол и у правцу истока излази на асфалтни пут Бела Паланка – Бабин Кал. Граница даље иде њиме на север до потеса „Крадњи дел" и у правцу исток излази на северни обод насеља Букоровац, затим кратко иде асфалтним путем према Горњој Глами и на југоисток сеоским путем ка насељу Клење до раскрснице путева у центру села. Одатле граница се пење сеоским путем на изохипсу 350 и њоме на исток све до пута Љубатовица – Чифлик. Граница даље иде на север потоком до сеоске школе у Љубатовици, а затим на исток путем према потесу „Големи дел" у правцу ка засеоку Трешњанци и даље у истом правцу преко коте 516, затим северним ободом села Синьац, па преко коте 503 – „Синьачки дел" и у коти 379 излази на асфалтни пут на југоисточном ободу села Вранište. Одатле се граница спушта у правцу југоистока сеоским путем Вранište – Црноклиште, испод потеса „Батина глава", све до границе општина Бела Паланка – Пирот (граница К.О. Вранište – Синьац) и том границом на југ све до асфалтног пута Пирот – Ниш. Граница скреће на запад тим путем, а затим се од раскрснице према месту Синьац одваја асфалтним путем у правцу северозапада до места Љубатовица. Од јужног обода тог насеља граница се спушта потоком до реке Нишаве и преко коте 302 долази до пута. Граница даље иде на исток путем Љубатовица – Клење, потес „Јањина", кратко на север путем ка месту Букоровац и даље на исток асфалтним путем који прати ток реке Нишаве, Букоровац – Врандол – Крупац. Од јужног обода насеља Крупац, граница иде кратко реком Нишавом, а затим путем по ободу потеса „Градишко Поље" ка селу Долац преко коте 353 – „Подвиње". Одатле граница преко коте 520 – „Савњанов врх" долази до југозападног обода места Градиште, односно почетне тачке северног дела виногорја.

Јужни део овог виногорја се налази са леве стране реке Нишаве на уском подручју између долине Нишаве и обронака Суве планине. Граница јужног дела овог виногорја почиње на северу од коте 542 – „Цоканов киче", северозападно од места Црнче и креће на исток путем преко засеока Постаја Радов Дол до пруге Ниш – Пирот. Граница иде пругом до железничког надвожњака, а затим асфалтним путем Ниш – Пирот, све до моста преко Нишаве, југоисточно од места Чифлик, кратко се спајајући са северним делом виногорја код моста северно од Беле Паланке. Граница се од моста код Чифлика враћа на запад, најпре кратко ободом шуме планине Белава преко коте 366, кратко реком Седлар на југ и ободом шуме све до потока Панталеа. Одатле граница иде шумским путем јужно од потеса „Дубрава", преко коте 466 до обода насеља Клисура, кратко на југ путем уз поток ка потесу „Стојин врх" до обода шуме и преко коте 466 – „Бабичина њива" до пута који од места Клисура у правцу југа излази на асфалтни пут Пирот – Бела Паланка. Граница одатле скреће на северозапад тзв. старим путем Пирот – Бела Паланка, јужно од планине Белаве све до коте 486, код раскрснице асфалтних путева јужно од села Кременица. Ту граница скреће на запад и изохипсом 450, јужно од потеса „Јазбина" долази до пута Бела Паланка – Ореовац, источно од потеса „Велико курило". Одатле граница иде на југ тим путем према селу Ореовац све до северног обода насеља и преко потеса „Стасовац" у правцу југозапада излази на асфалтни пут у селу Дивљана код сеоске школе. Одатле граница скреће на северозапад и линијом преко манастира Св. Димитрија и кота 456 – „Големи камен" западно од села Мокра, 495 – „Слатина", 452 – „Јањар" и 426 – „Камен" у село Вргудинац и даље у истом правцу преко кота 613 – потес „Давчевац" и 492 до коте 303 – асфалтни пут у селу Глоговац, а затим преко потеса „Крушје", „Раскрсје" на асфалтном путу Црвена Река – Куновица, „Пајина ливада", „Голема ливада" и „Росуља" до села Равни До – кота 431, раскрсница путева ка селима Црнче и Островица. Одатле

граница скреће на север и западно од потеса „Престоље” и „Огорелица” излази на коту 542 – „Цоканов киче”, односно почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Белопаланачко виногорје обухвата следеће катастарске општине:

Северни део: делови катастарских општина Градиште I, Долац, Крупац, Врандол, Дражево, Моклиште, Дол, Бубуровац, Клење, Љубатовица, Синьац, Враниште и Црноклиште.

Јужни део: делови катастарских општина Црнче, Равни До, Ланиште, Лесковик, Тамњаница, Црвени Брег, Глоговац, Шпај, Црвена Река, Вргудинац, Ново Село, Мокра, Дивљана, Ореовац, Бела Паланка – ван варош, Бела Паланка – варош, Кременица, Клисура и Чифлик.

1.7.2. Пиротско виногорје/Пирот

Простирање

Пиротско виногорје заузима валовите и брдовите терене Пиротске котлине са једне и друге стране реке Нишаве.

Границе

Пиротско виногорје се састоји од два дела – северног и јужног.

Северни део овог виногорја се налази са десне стране реке Нишаве на уском подручју између долине Нишаве и планине Видлич. Граница северног дела Пиротског виногорја креће на западу од границе општина Пирот – Бела Паланка, кота 503 – „Синьачки дел” и у коти 379 излази на асфалтни пут на југоисточном ободу села Враниште. Одатле се граница спушта у правцу југоистока сеоским путем Враниште – Црноклиште испод потеса „Батина глава” све до раскрснице путева у селу Црноклиште. Одатле граница поново иде на исток преко кота 466 – „Бујин врх”, 616 – „Бошков дел”, 642 – „Ујевац”, прелази реку Темштицу и преко потеса „Равна”, североисточно од села Сопот долази до поменутог села. Одатле граница иде на југ изохипсом 500 све до коте 495 – „Шарива ливада”, а затим путем преко коте 560 у правцу истока излази на асфалтни пут Пирот – Нишор и иде кратко на југ тим путем до коте 570 – „Адем” и у правцу истока долази на северни обод насеља Градашница. Одатле у правцу северозапада преко потеса „Припор” излази на изохипсу 600, сече асфалтни пут Пирот – Рсовци и том изохипсом наставља изнад села Бериловац, Извор и Крупац, све до асфалтног пута Крупац – Смиловци. Граница се ту враћа на запад путем Смиловци – Крупац – Извор до скретања за манастир Св. Јован. Одатле граница иде путем преко коте 384.2 до места Извор и даље путем преко коте 382.5 – „Виногради” до јужног обода места Бериловац. Одатле се граница спушта потоком до бране, затим ободом језера до индустријске зоне, а затим асфалтним путем, са десне стране реке Нишаве, Пирот – Сопот. Граница даље иде магистралним путем Пирот – Ниш до границе општина Пирот – Бела Паланка и том границом до почетне тачке овог дела виногорја.

Јужни део на истоку полази од старог пута Пирот – Бела Паланка, од скретања за место Понор и преко коте 524 и потеса „Заједница” долази до коте 542 и шумским путем преко коте 516 – „Шумје” до поменутог асфалтног пута и иде кратко њиме ка Пироту до коте 424 – „Долинска река”. Одатле граница скреће на север Долинском реком до коте 444, потоком се пење до изохипсе 500 и том изохипсом до јужно од потеса „Гола рудина”

до западног обода насеља Мали Суводол. Одатле граница иде путем по западном ободу насеља до изохипсе 600, којом иде изнад северног обода насеља и путем који прати ту изохипсу до северног обода насеља Велики Суводол (црква). Одатле граница у правцу коте 639 излази на изохипсу 600 до потеса „Страње" (координата: N 43° 10' 32", E 22° 31' 28") где се у правцу југоистока спушта на изохипсу 500 и њоме до северног обода насеља Гњилан, а затим и на север шумским путем до границе К.О. Пирот – Ван Варош – Гњилан код потеса „Мутина падина" и даље шумским путем преко потеса „Дебели дел" према месту Станичење до изохипсе 400, а затим том изохипсом до тог места и даље путем на североисток испод потеса „Рудина" и „Гмитрова трша" до коте 324. Одатле се граница враћа на исток реком Нишавом до места Станичење, а затим иде путем од тог места преко коте 373, 499 – манастир Св. Никола и даље тим путем уз реку Нишаву до обода насеља Пирот. Даље граница наставља ободом језера, спајајући се са северним делом виногорја, све до железничког моста. Граница даље иде на југ пругом до пружног прелаза, а одатле земљаним путем преко коте 376.1 – „Рогоз", до потеса „Праковица", и путем испод потеса „Ржански рид" до раскрснице асфалтних путева ка месту Држина и Петровац. Граница наставља асфалтним путем ка месту Петровац, затим границом К.О. Петровац – Велики Јовановац до тромеђе са К.О. Војнеговац и даље путем ка железничкој станици Суково до потока, источно од места Војнеговац и тим потоком до пруге и надаље пругом до државне границе са Бугарском. Одатле граница иде на југозапад границом све до пута Сливница – Лукавица. Одатле граница скреће на северозапад и идући изохипсом 600, пролази изнад села Лукавица, Жељуша, Гојин Дол, Срећковац и Суково све до коте 597 – „Грдоман", југоисточно од Сукова. Одатле граница у правцу запада иде до Суковског манастира, а затим кратко на југ путем поред реке Јерме и испод потеса „Козарица" опет излази на изохипсу 600. Граница иде том изохипсом изнад села Горња Држина, затим испод манстира Свети Николај и од западног обода потеса „Мађије" у правој линији у правцу запад, преко села Комије прелази реку Јерму и излази поново на изохипсу 600. Том изохипсом граница наставља на северозапад, изнад села Јалботина, Петровац и Држина, а затим асфалтним путем Присјан – Пирот се спушта на изохипсу 500 и њоме изнад села Расница и Костур долази до асфалтног пута Доње Крњино – Блато. Одатле граница у истом правцу преко коте 558 – „Чука" и потеса „Росуља" излази на асфалтни пут Пирот – Понор, североисточно од села Понор.

Обухваћене катастарске општине

Пиротско виногорје обухвата следеће катастарске општине:

Северни део: делови катастарских општина Црноклиште, Црвенчево, Куманово, Станичење, Темска, Сопот, Нишор, Пирот – ван варош, Градашница, Пирот – град, Бериловац, Извор и Крупац.

Јужни део: делови катастарских општина Понор, Блато, Мали Суводол, Костур, Велики Суводол, Гњилан, Пирот – ван варош, Станичење, Црвенчево, Пирот – град, Барје Чифлик, Расница, Држина, Петровац, Војнеговац, Јалботина, Суково, Горња Држина, Власи, Бански Дол, Планиница, Срећковац, Гојин Дол, Градиште, Чиниглавци, Обреновац, Жељуша, Лукавица, Градиње и Димитровград.

1.7.3. Бабушничко виногорје/Бабушница

Простирање

Бабушничко виногорје представља виногорје – оазу смештену у котлини источно од Суве планине.

Границе

Граница виногорја креће на северу, на асфалтном путу Бела Паланка – Бабушница од јужног обода места Бела Вода и иде тим путем до реке Лужница и даље у истом правцу преко кота 663 – „Шанац" и 543. Одатле граница иде изохипсом 550, све до асфалтног пута Бабушница – Калуђерово, а затим тим путем до раскрснице у том месту и даље на југоисток до потеса „Турски гроб". Одатле се граница спушта на југ изохипсом 600, изнад места Драгинац и том изохипсом до асфалтног пута Драгинац – Вава – Стол. Граница затим иде кратко на исток путем кроз место Стол до источног обода насеља, а затим скреће на југозапад преко коте 695 до села Дучевац. Граница даље иде путем Дучевац – Камбелевац, до коте 481 – „Столска река" у којој скреће на северозапад преко кота 462 и 506 – „Горчинци", асфалтним путем до места Сурачево и даље на северозапад изохипсом 600, идући изнад места Извор и Проваљеник до западног обода места Проваљеник. Одатле граница иде до коте 702 и даље у правцу севера изохипсом 700 изнад места Братишевац до превоја пре села Ресник (координата: N 43° 06' 20", E 22° 21' 49"). Одатле граница у правцу североистока преко коте 670 – „Риб" долази до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Бабушничко виногорје обухвата делове катастарских општина Братишевац, Стрижевац, Проваљеник, Доње Крњино, Извор, Калуђерово, Сурачево, Горчинце, Драгинац, Вава, Стол и Камбелевац, као и катастарске општине Бабушница и Александровац.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Нишавски рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Белопаланачко	Пиротско	Бабушничко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Тамјаника	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Сланкаменка црвена (Пловдина)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Смедеревка	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Сила	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000

Semillon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Белопаланачко	Пиротско	Бабушничко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Нема препоручених	-	-	-	-	-	-	-
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Белопаланачко	Пиротско	Бабушничко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери							
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Нишавски рејон (Белопаланачко, Пиротско и Бабушничко виногорје)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		

	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Друге сорте
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver - Љана - Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Exalta - Muscat Precoce de Saumur - Danlas - Alina - Angela - Astaniskij - Fanny - Georg - Lival	- Nadegda Azos - Muscat Rose St Vallier - Michele Palieri - Victoria - Katharina - Dattier de Bouyrout (Афус-али, Регина) - Moldova - Друге сорте
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri,* 41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Казенављева кордуница - Силво кордуница - Мозерова кордуница	- Жупски - Крајински - Други слични узгојни облици
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена	
	9,5	10,0	

1.8. ЛЕСКОВАЧКИ РЕЈОН/ЛЕСКОВАЦ

Простирање

Лесковачки рејон обухвата виноградарске терене распоређене на све стране од града Лесковца, у доста ширем и разуђеном побрђу горњег слива Јужне Мораве и њених притока, као што су Пуста Река, Ветерница и Власина.

Границе

На северу граница рејона почиње од железничког моста на Јужној Морави, недалеко од села Клисуре и иде кратко на југ асфалтним путем Малошиште – Клисура до северног обода насеља. Ту граница скреће на исток јужним обронцима планине Селичевица, идући преко коте 422 – „Марина долина", координата: N 43° 12' 47", E 21° 51' 42"; N 43° 12' 38", E 21° 52' 15" и N 43° 12' 32", E 21° 52' 38", и кота 488 – „Дебели дел" и 339 – „Шиљегарник". Граница затим у координати: N 43° 12' 19", E 21° 53' 26" прелази границу К.О. Русна – Чечина и долази до коте 385 –„Мала река", затим 499, 529 – „Станковица", 507 – кота на граници К.О. Дукат – Горњи Барбеш, 521 – „Радички рид", преко координате: N 43° 12' 07", E 21° 56' 28" која се поклапа са изохипсом 500, затим иде до коте 501 – „Поклопиште", коте 562, координата: N 43° 12' 51", E 21° 57' 40", кота 622 и 663 – „Големи камен", координата: N 43° 13' 28", E 21° 58' 51", коте 655 – „Приковица" и 677 – „Шиљегарник" и преко координата: N 43° 13' 51", E 21° 59' 40" и N 43° 14' 00", E 22° 00' 16" долази до коте 254 – „Кутинска река" у селу Тасковићи. Ту граница скреће на југ Кутинском реком до меандара, западно од потеса „Чука", а затим преко коте 393 на изохипсу 400 и њоме иде источно од места Марина Кутина све до старе воденице на

јужном ободу тог места. Граница наставља Кутинском реком све до моста, а затим преко коте 408, координата: N 43° 10' 40", E 22° 00' 48", коте 463 – „Влашка река”, на запад до коте 636 – „Трештало дрво”, а затим на југ до кота 523 – „Рупе”, 475 – „Градска долина”, 583 – „Реке”, 660 – „Тумба”, 777 – „Збегови”, 742 – „Радаковац”, 707 – „Голема њива”, 601 – „Радосавица” – на граници К.О. Ораовица – Јашуња и 457 – „Коларка”, затим на исток преко северног обода села Горња Купиновица и кота 474, 595, 588, и преко координате: N 43° 05' 33", E 22° 05' 23" долази до коте 728 – „Чука”. Граница одатле иде преко координате: N 43° 05' 24", E 22° 06' 12" на граници К.О. Ступница – Јасеново до кота 692 и 587 – „Ступница”. Ту граница скреће на југозапад асфалтним путем Ступница – Орашац, све до скретања за село Јарсеново и поново на југ од координате: N 43° 03' 36", E 22° 05' 08", преко кота 451 – „Орашачка чука” и 503 – „Гмитровци” до Пискуповачке реке. Граница иде кратко на запад том реком, а затим на југ преко коте 440, источно од села Градашница, затим прелази координату N 43° 02' 07", E 22° 04' 45" и долази до кота 555 – „Китка”, 578 – „Асанова чука”, 583 – „Црквиште” и 471 – „Тумба”, а затим преко координате: N 43° 00' 20", E 22° 06' 35", па на југоисток до кота 430 – „Голи рид” и 433 – „Корбулица”, прелази границу К.О. Доња Ломница – Горња Ломница у координати: N 43° 00' 34", E 22° 08' 16", а затим долази до кота 576, 597 и 511 – северно од Црнатова, засеока Кладанац, Славковци и Дикинци, до коте 400.4, а одатле до моста на ушћу потока у Власину источно од Крушевице. Граница даље иде Власином ка Власотинцу до потеса „Кошутин дол”, а затим поново на југ преко кота 284 и 560, засеока Преслап, кота 654 – потес „Милатовица” и 726 – „Голаш” и засеока Трибара и Градиште до Рупске реке. Даље граница иде асфалтним путем Доња Лопушња – Велика Сејаница до велике кривине испред места Дадинце и даље преко кота 490, 504 – „Ковачева бара” и 668 – „Раван”, у координати: N 42° 54' 03", E 22° 07' 27" прелази Сајанички поток, затим долази до кота 772 – „Петлови Рид” и 732 и засеока Бојанинци и линијом преко коте 636 – „Божичани” до Јужне Мораве код железничког моста јужно од Грделице. Граница иде кратко на југ левом обалом реке до уласка у Грделичку клисуру, а затим на запад преко кота 351 – „Васиљковац”, 440 и 419 – „Мигуловац” и у потесу „Купусиште”, преко координате: N 42° 52' 44", E 22° 02' 24", долази до граница К.О. Велика Копашница – Слатина. Граница даље иде том границом, а затим и границом К.О. Велика Копашница – Тулово, Велика Грабовница – Тулово и Зољево – Тулово до асфалтног пута Зољево – Тулово. Тим путем граница рејона скреће на југ до потеса „Турско гробље”, а одатле иде путем Тулово – Чукљеник и преко коте 431 – „Тутуњиште” и путем северно од потеса „Боровик” долази до обода шуме потеса „Бујин лаз”. Граница наставља на запад ободом те шуме (координате: N 42° 52' 03", E 21° 57' 19"; N 42° 51' 56", E 21° 56' 58"; N 42° 52' 07", E 21° 56' 33" и N 42° 52' 28", E 21° 56' 00"), затим прелази границу К.О. Накривањ – Вучје и иде до потеса „Кокошињак”. Граница даље наставља ободом шуме потеса „Орничко брдо” (координате: N 42° 52' 11", E 21° 55' 43"; N 42° 52' 06", E 21° 55' 22" и N 42° 51' 58", E 21° 54' 56") све до Вучјанске реке. Ту граница скреће на север и иде Вучјанском реком до ушћа, затим на југозапад реком Ветерницом, све до моста у селу Мирошевце. Одатле граница иде шумским путем ка селу Игиште уз поток Отомија до коте 364 – „Бусарник” и долази до тромеђе К.О. Мирошевце – Игиште – Славујевце, а затим границом К.О. Мирошевце – Славујевце и Тодоровце – Славујевце до тромеђе са К.О. Дрводеља. Одатле граница иде кратко на северозапад границом К.О. Славујевце – Дрводеља, у коти 293 скреће на запад, иде ободом шуме (координате: N 42° 53' 38", E 21° 49' 44" и N 42° 53' 30", E 21° 49' 39") и у насељу Славујевце излази на асфалтни пут и њиме до тромеђе К.О. Славујевце – Доње Врановце – Велико Војловце пролазећи кроз насеље Славујевце и даље

иде на северозапад путем Славујевце – Шумане – Лебане до југоисточног обода насеља Лебане. Ту граница скреће на запад и преко кота 342 – „О. чукар" и 429 – „Кривачка чука". Одатле граница скреће на североисток и долази до раскрснице путева Лебане – Медвеђа и Лебане – Прекопчелица, наставља путем на север до тромеђе К.О. Кривача – Прекопчелица – Гегља, а затим границама К.О. Прекопчелица – Гегља, Штулац – Гегља, Штулац – Лалиновац и Свињарица – Лалиновац до тромеђе са К.О. Бачевина. Ту граница скреће на север преко коте 477 – асфалтни пут Слишане – Лебане, иде тим асфалтним путем на североисток, а затим излази на границу К.О. Свињарица – Бачевина и долази до коте 495 – „Чукар" и даље наставља границом К.О. Свињарица – Бачевина, Бачевина – Мијајлица, Оране – Слишане, Оране – Мајковац, Оране – Ивање, Вујаново – Ивање, Вујаново – Магаш – Добра Вода, Брестовац – Магаш – Добра Вода, ту се на кратко одваја од границе К.О. и иде западним и јужним ободом језера, затим се поново укључује на границу К.О. Брестовац – Бублица. Граница даље иде границом К.О. Дубрава – Бублица, Дубрава – Злата, Горње Коњувце – Злата и даље границама општина Горње Коњувце – Ново Момчилово, Ново Момчилово – Граница, Граница – Дубово, Дубово – Ћуковац, Ћуковац – Каре, Каре – Косанчић, Косанчић – Горњи Дреновац, Горњи Дреновац – Горње Бријање, Горњи Дреновац – Доње Бријање, Горњи Дреновац – Међа, Горњи Дреновац – Шарлинце, Шарлинце – Доњи Дреновац, Доњи Дреновац – Драшковац, Драшковац – Пуковац, Пуковац – Кутлеш, Пуковац – Брестовац, Пуковац – Русна све до Јужне Мораве, а затим том реком на север до почетне тачке рејона.

Карта 1.8.1. Границе рејона и виногорја Лесковачког рејона

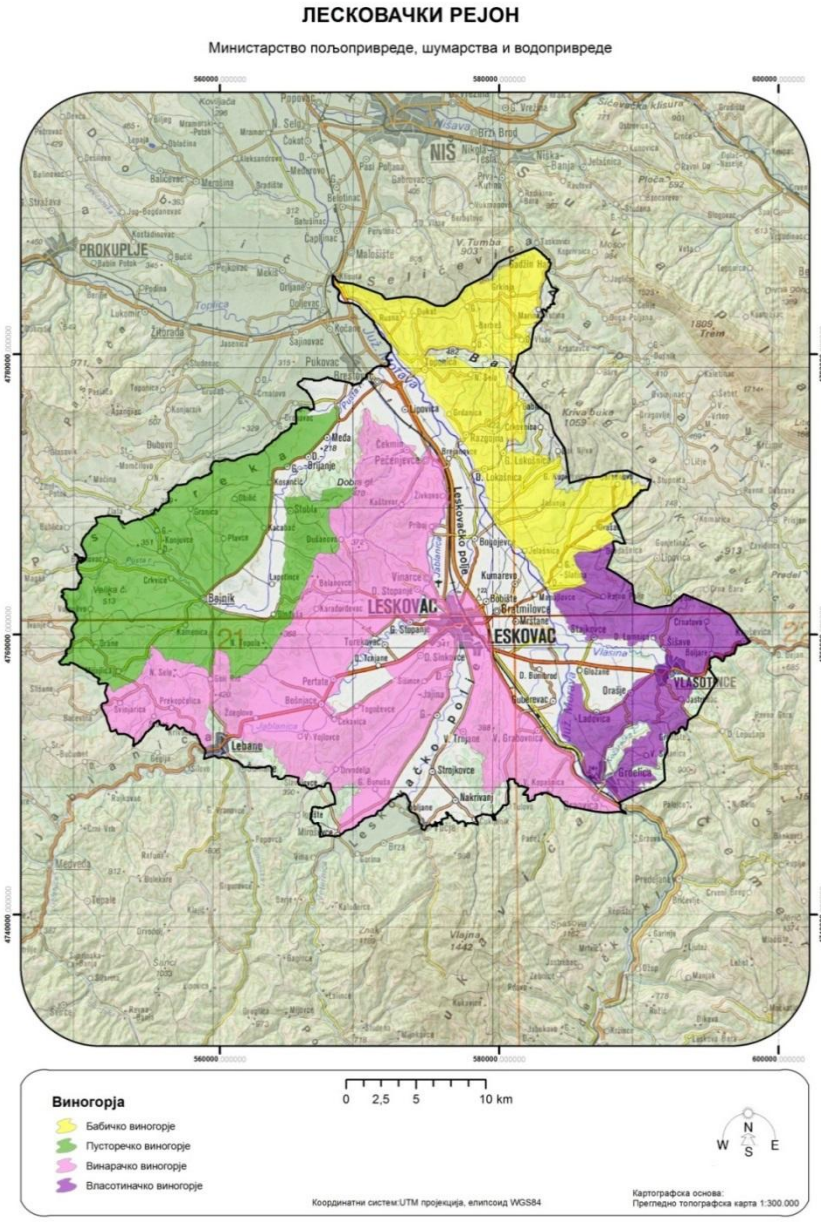

Обухваћене општине

Лесковачки рејон обухвата територију у општинама Дољевац, Гаџин Хан, Лесковац, Бојник, Лебане и Власотинце.

Површине рејона и виногорја

Лесковачки рејон заузима површину од 112.535,80 ha, где је највеће Винарачко виногорје.

Табела 1.8.1. Површине рејона и виногорја Лесковачког рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Бабичко виногорје	15.949,95	14,17	19,42
Пусторечко виногорје	19.856,06	17,64	24,18
Винарачко виногорје	36.411,35	32,35	44,34
Власотиначко виногорје	9.893,24	8,79	12,05
Укупно	82.110,60	72,95	100,00
Лесковачки рејон Укупна површина (ha)	112.535,80		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Лесковачком рејону има 1459,27 ha винограда (око 1418,12 ha родних винограда, односно 97,18%), од чега је 176,78 ha са стоним сортама и 1282,49 ha са винским сортама.

Графикон 1.8.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Лесковачким рејоном

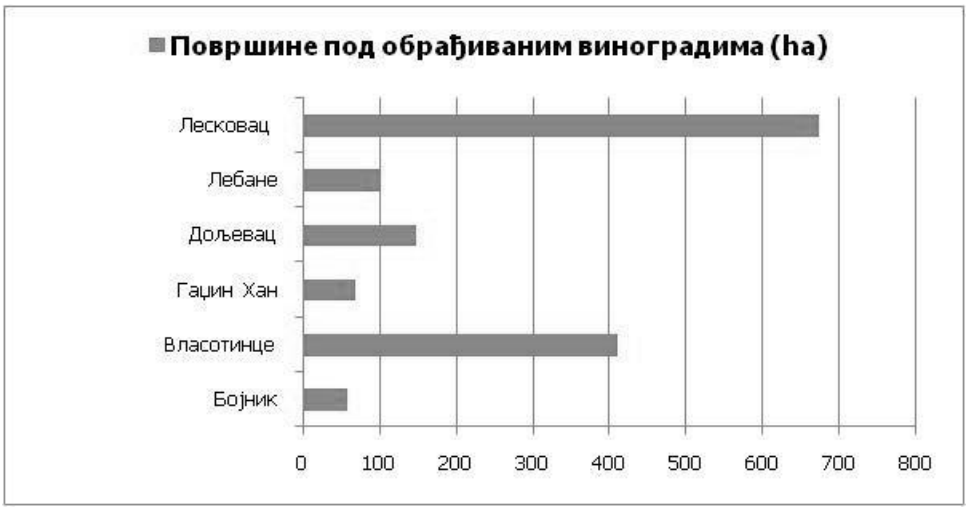

Климатски фактори

У табели 1.8.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Власотинцу и Лесковцу (1961 – 2010).

Табела 1.8.2. Биоклиматски индекси за Лесковачки рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Лесковац	17.0	1548.4	1312.1	2143.8	9.9	153.8	6.8	5.8	3.1
Власотинце	17.7	1703.0	1387.2	2244.6	11.4	185.5	1.9	7.7	1.7

Карта 1.8.2. Винклеров индекс Лесковачког рејона

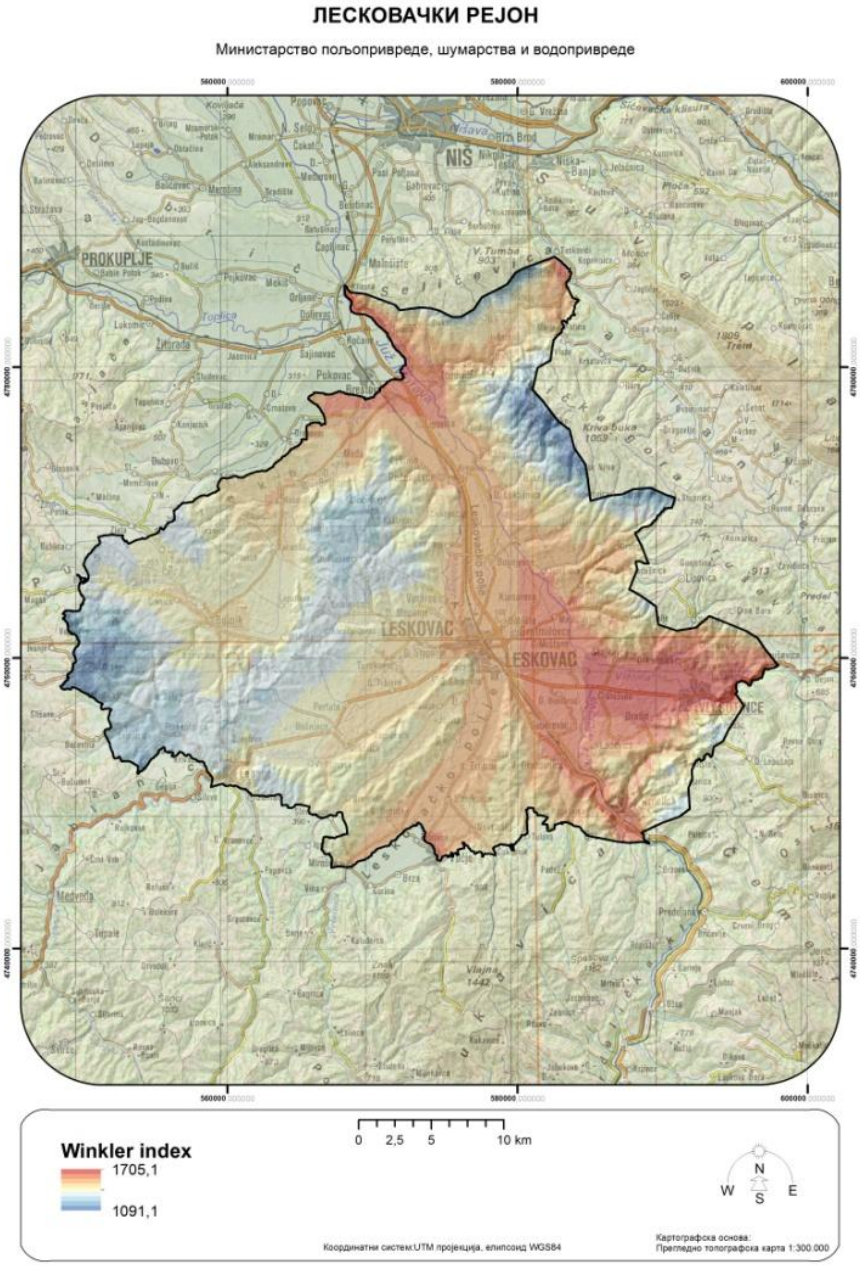

Земљишни услови

Преовлађујући типови земљишта овог рејона су еутрични камбисол, флувисол, вертисол, а заступљени су у мањој мери и остали типови земљишта.

Карта 1.8.3. Типови земљишта Лесковачког рејона

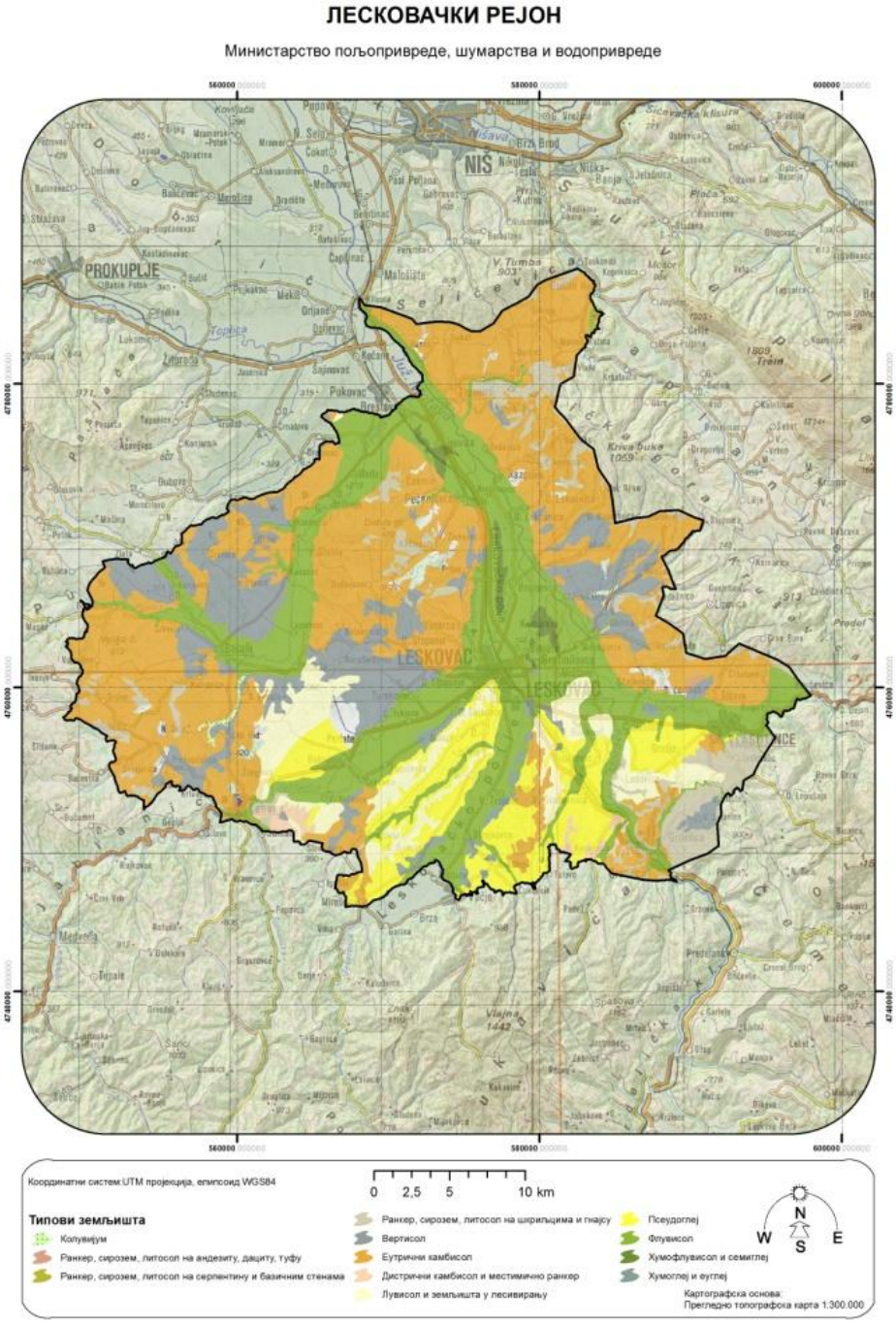

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 43° 14' географске ширине на северу до 42° 51' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 250 m до 450 m, али се предели где се простиру виногорја и где се налазе виногради углавном налазе на надморским висинама од 250 m до 400 m. Надморска висина постепено опада идући са обода ка центру рејона.

Карта 1.8.4. Надморска висина Лесковачког рејона

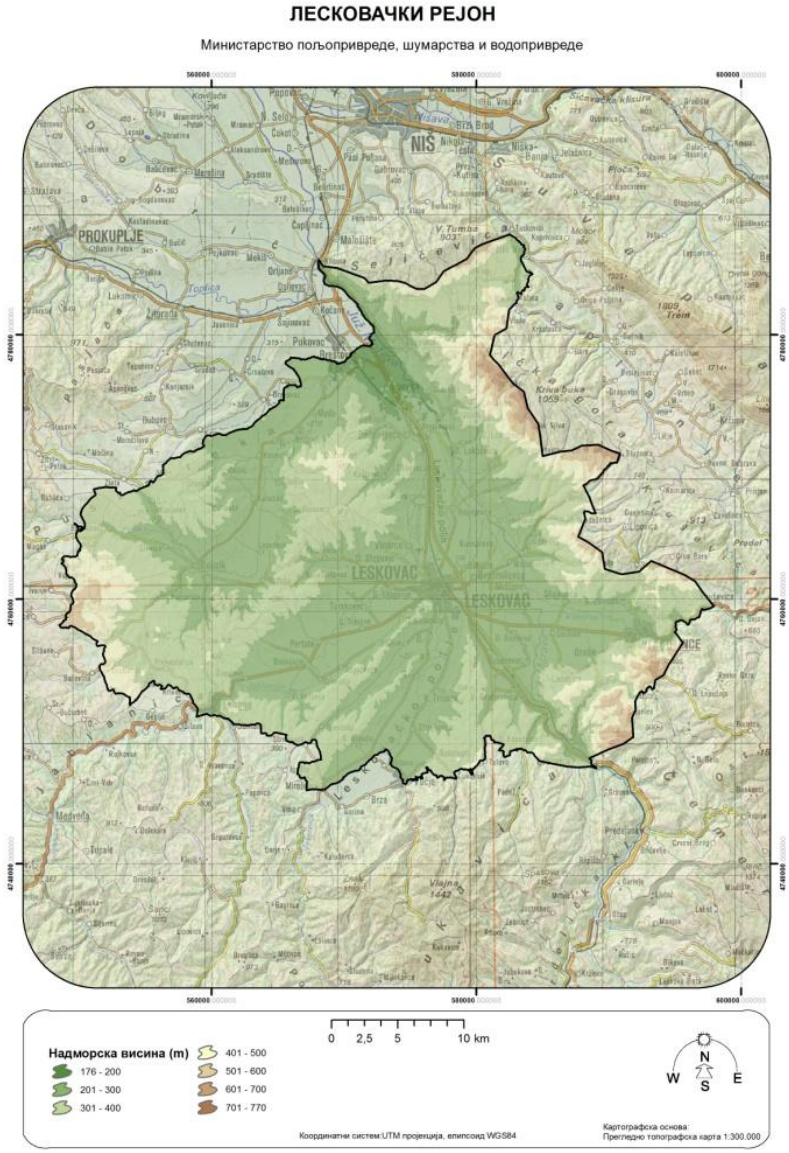

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише умерено – стрмим до благим нагибима терена на којима се налазе виногради. Нагиб терена се постепено смањује идући од обода ка центру рејона.

Карта 1.8.5. Нагиб терена Лесковачког рејона

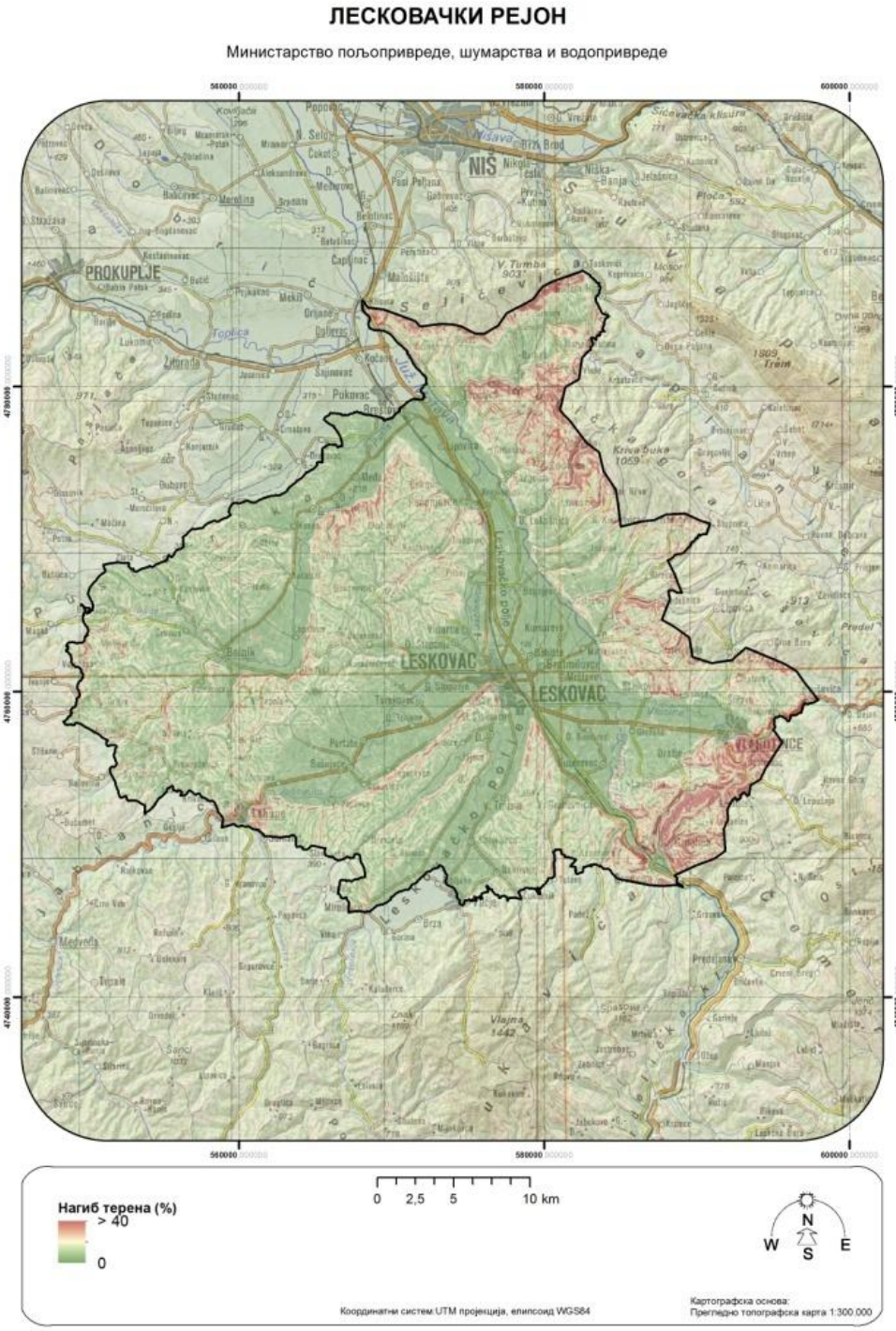

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена, али се виногради углавном налазе на јужним, југоисточним и источним експозицијама, као и на врховима брда и узвишеним заравнима.

Карта 1.8.6. Експозиција терена Лесковачког рејона

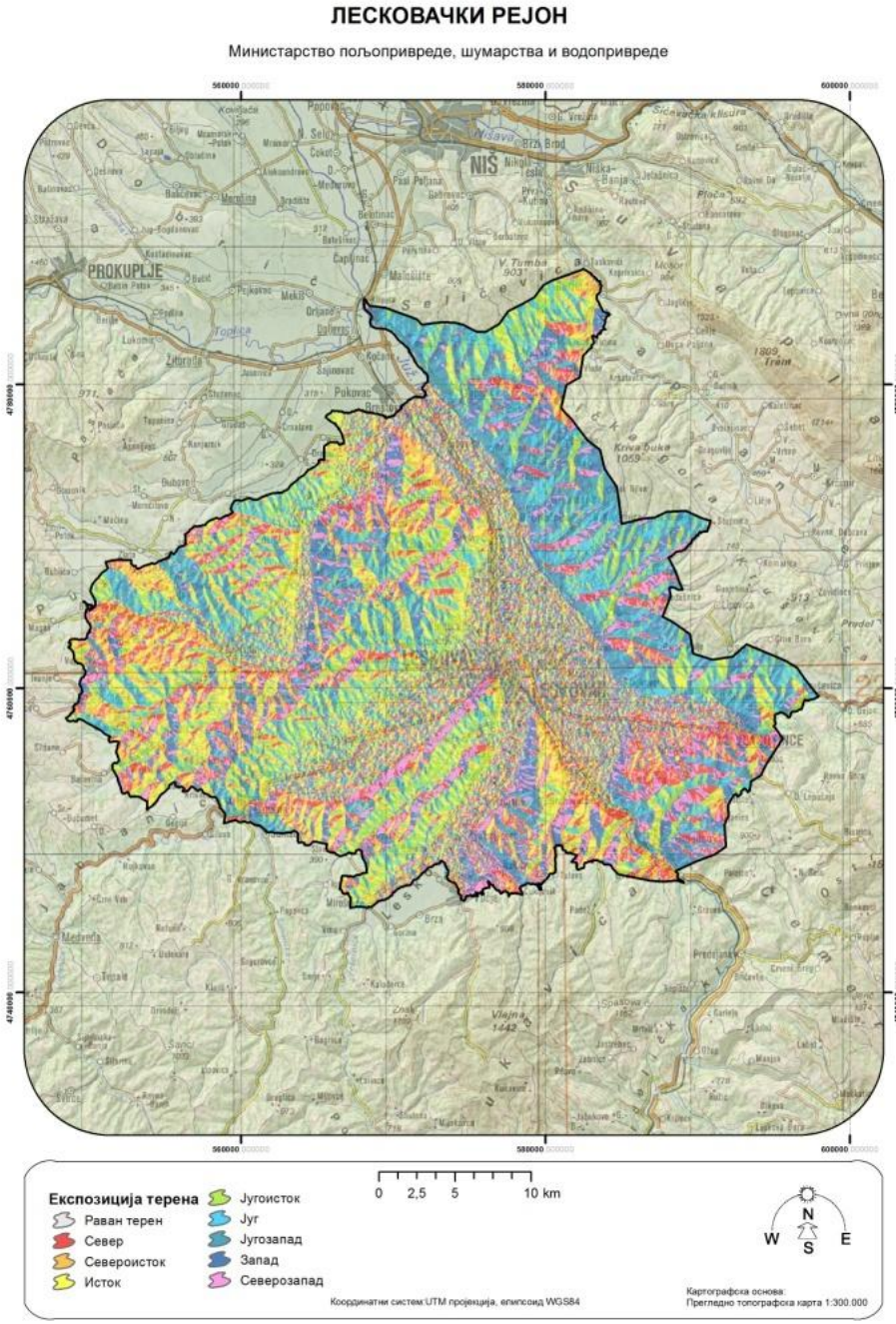

Орографске карактеристике

Орографске, односно рељефне карактеристике овог рејона чине планина Селичевица (903 m) која се налази са северне стране. Са североисточне стране налазе се

Бабичка гора (1057 m) и Сува планина (1809 m). Планина Чемерник (1638 m) се налази са југоисточне стране, планина Кукавица (1442m) са јужне, а са запада се простире планина Радан (1409 m). Све ове планине припадају Родопским планинама, осим Суве планине која припада Балканским планинама. Венци и падине ових планина, као и брдовити терени који су заступљени на крајњем западу рејона, североисточном и југоисточном делу рејона, испресецани речним коритима, орографски карактеришу овај рејон. Централни део рејона је више благо брдовит и са равнијим теренима.

Пејзаж

Овај рејон обухвата Лесковачку котлину кроз коју протиче река Јужна Морава са својим притокама, а то су: Пуста река, Јабланица, Ветерница и Власина. Око речних корита налазе се претежно влажне и поплавне шуме храста лужњака, јасена, јове, врбе и др., док осталим брдским деловима рејона преовлађују претежно шуме храста цера и сладуна и др. У североисточном делу налази се и нижи потпојас претежно горске букове шуме на обронцима Суве планине. У овом рејону карактеристике пејзажа дају и воћњаци који се углавном налазе на брдским деловима, а у равничарским деловима се налазе насеља и земљиште на коме се често налазе повртарске културе са пластеницима.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 10.863 газдинства поседује винограде, што чини око 33,6% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара, као и парцела под виноградима се налази у општини Лесковац.

Виногорја

Лесковачки рејон има следећа виногорја:

1.8.1. Бабичко виногорје/Бабичко;
1.8.2. Пусторечко виногорје/Пуста Река;
1.8.3. Винарачко виногорје/Винарци;
1.8.4. Власотиначко виногорје/Власотинце.

1.8.1. Бабичко виногорје/Бабичко

Простирање

Бабичко виногорје обухвата виноградарске терене на огранцима Селичевице и Бабичке горе са десне стране Јужне Мораве.

Границе

Граница виногорја почиње од асфалтног пута Малошиште – Клисура на северном улазу у село Клисуре (N 43° 13' 10", E 21° 50' 24") на надморској висини од 213 метара и иде на исток јужним обронцима планине Селичевица идући преко коте 422 – „Марина долина", координате: N 43° 12' 47", E 21° 51' 42"; N 43° 12' 38", E 21° 52' 15" и N 43° 12' 32", E 21° 52' 38", коте 488 – „Дебели дел" и коте 339 – „Шиљегарник". Граница затим у координати: N 43° 12' 19", E 21° 53' 26" прелази границу К.О. Русна – Чечина и долази до коте 385 – „Мала река", затим кота 499, 529 – „Станковица", 507 – кота на граници К.О. Дукат – Горњи Барбеш и 521 – „Радички рид", преко координате: N 43° 12' 07", E 21° 56' 28" која се поклапа са изохипсом 500, затим иде до кота 501 – „Поклопиште" и 562, координате: N 43° 12' 51", E 21° 57' 40" и коте 622. Одатле граница излази на изохипсу 500

до изнад потеса „Црквиште” и од координате: N 43° 14' 01", E 22° 00' 18" долази до коте 254 – „Кутинска река” у селу Тасковићи. Ту граница скреће на југ Кутинском реком, према Гаџином Хану до коте 268, а затим асфалтним путем Гаџин Хан – Марина Кутина све до ушћа потока у Кутинску реку, недалеко од сеоске цркве. Ту се пут кратко одваја од асфалтног пута, идући путем по ободу шуме уз поток, а од моста на Кутинској реци путем на југозапад преко коте 408 према насељу Горње Власе, затим изохипсом 500 до југозападног обода потеса „Зајац” и даље на југ преко кота 463 – „Влашка река”, 638 – „Трештало брдо” и 523 – „Рупе”. Ту граница скреће на запад избацујући шуму између насеља Доњи Барбеш и Заплањска Топоница идући преко коте 363 – „Коњски поток” и изохипсе 450 до обода шуме јужно од Доњег Барбеша. Граница се даље укључује на асфалтни пут Доњи Барбеш – Топоница, иде њиме на запад, све време идући ободом шуме, а затим иде преко кота 358 – „Змијарник” и 351 и даље котама 482 – „Градиште”, 470 – „Големи рид”, 508 – „Вучаница”, 556 – „Винарска орница”, 596 – „Стругарница”, па на југ 667 – „Качарски рид”, а затим путем наставља до коте 675 – „Дебели део”, наставља тим путем ка селу Бабичко, а затим северно од овог места све време граница иде уз шумски појас изнад овог села (координате: N 43° 08' 11", E 22° 00' 30" и N 43° 08' 01", E 22° 00' 27") до коте 663 – „Бабина чука”. Граница даље иде до коте 478 – „Војновски рид” и излази на границу К.О. Црковница – Бабичко. Том границом иде на југ, а онда се у координати: N 43° 06' 50", E 22° 00' 21" укључује на изохипсу 400 и иде њоме до раскршћа шумских путева на реци Габровици у потесу „Вршњик” и опет на југ путем преко села Горња Локошница и исток јужно од потеса „Градиште” све до засеока Балинци. Даље граница опет иде на југ преко кота 508 и 579 – „Ораховица”, коте 433 и путем од коте 588 – јужни обод насеља Голема Њива наставља путем на југ преко коте 477 до коте 407 – „Селиште”, затим преко коте 339 – „Манастирска река”. Граница одатле излази на изохипсу 350, том изохипсом иде на исток до коте 439 – „Рид”, северно од Купиновачке реке, а затим излази на изохипсу 450 и њоме на североисток до те реке. Одатле граница иде том реком до северног обода насеља Горња Купиновица, а одатле на исток преко коте 595, изохипсом 600 све до асфалтног пута Ступница – Орашац, све до скретања за село Јарсеново и поново на југ до Ступничке реке. Ту граница кратко скреће на запад том реком до источног обода насеља Орашац, а затим шумским путем до границе К.О. Орашац – Градашница, Горња Слатина – Градашница, Доња Слатина – Градашница, Доња Слатина – Рајно Поље и Доња Слатина – Манојловце до обале Јужне Мораве. Граница даље иде на север, кратко обалом реке и у северозападном ободу насеља Биљаница излази на асфалтни пут Лесковац – Грајевце са десне стране Јужне Мораве и иде тим путем до моста у Грајевцима, где кратко прелази на обалу реке, укључујући тако насеље Грајевце, а затим наставља путем поред Мораве ка насељу Дрћевац до засеока Величковци и даље на север путем поред обале, пролазећи западно од насеља Доња Локошница и испод потеса „Церовац” се укључује на асфалтни пут Доња Локошница – Разгојна. Граница наставља укључујући насеље Разгојна по ободу насеља, а затим се на северном излазу из овог насеља укључује на асфалтни пут Разгојна – Грданица до улаза у насеље Грданица. Затим западним ободом укључује ово насеље и на излазу из овог насеља укључује се на асфалтни пут Грданица – Заплањска Топоница, укључује насеље Заплањска Топоница по западном ободу села (координате: N 43° 09' 18", E 21° 55' 08" и N 43° 09' 36", E 21° 54' 42"), а затим се на северној страни од овог места поново укључује на асфалтни пут Заплањска Топоница – Чечина (координата: N 43° 09' 52", E 21° 54' 56") и тим путем преко места Чечина (укључујући га са југозападне стране) до улаза у место Клисура, пролази кроз ово место и долази до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Бабичко виногорје обухвата делове катастарских општина Клисура, Чечина, Русна, Дукат, Горњи Барбеш, Виландрица, Гркиња, Тасковићи, Гаџин Хан, Марина Кутина, Горње Власе, Доњи Барбеш, Топоница, Ново Село, Бабичко, Горња Локошница, Црковница, Дрћевац, Јашуња, Горња Купиновица, Јарсеново, Ступница, Орашац, Велика Биљаница, Јелашница, Грајевце, Злокућане и Грданица, као и катастарске општине Смрдан, Горња Слатина и Доња Слатина.

1.8.2. Пусторечко виногорје/Пуста Река

Простирање

Пусторечко виногорје се налази на побрђу са леве и десне стране Пусте реке.

Границе

Граница виногорја на северу полази од границе К.О. Шарлинце и Доњи Дреновац од коте 249, југоисточно од села Доњи Дреновац и иде путем између парцела преко коте 227, јужно од Дреновачког потока, а затим и асфалтним путем јужно од села Шарлинце и даље на југ асфалтним путем Брестовац – Бојник са леве стране Пусте реке, прелази Пусту реку у центру Бојника (координата: N 43° 00' 49", E 21° 43' 84") и иде даље на исток асфалтним путем Бојник – Ђинђуша. Граница од места Ђинђуша скреће на север и иде путем са десне стране Пусте реке Ђинђуша – Лапотинце – Граовци – Стубла до границе К.О. Стубла – Горње Бријање. Ту граница скреће на исток границом тих општина преко кота 362 – „Ћопино лојзе" и 285 и даље путем преко коте 326 до коте 435 – „Шеталиште" и преко кота 437 и 471 – „Добра глава" до границе општина Бојник – Лесковац. Граница даље иде на југ том границом општина, а затим и Бојник – Лебане све до тромеђе К.О. Оране – Слишане – Бачевина. Граница даље иде границом К.О. Оране – Слишане, Оране – Мајковац, Оране – Ивање, Вујаново – Ивање, Вујаново – Магаш – Добра Вода и Брестовац – Магаш – Добра Вода, ту се на кратко одваја од границе катастарских општина и иде западним и јужним ободом језера, а затим се поново укључује на границу К.О. Брестовац – Бублица. Граница даље иде границом К.О. Дубрава – Бублица, Дубрава – Злата, Горње Коњувце – Злата и даље границама К.О. Горње Коњувце – Ново Момчилово, Ново Момчилово – Граница, Граница – Дубово, Дубово – Ћуковац, Ћуковац – Каре, Каре – Косанчић, Косанчић – Горњи Дреновац, Горњи Дреновац – Горње Бријање, Горњи Дреновац – Доње Бријање, Горњи Дреновац – Међа, Горњи Дреновац – Шарлинце, Шарлинце – Доњи Дреновац и ту долази до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Пусторечко виногорје обухвата делове катастарских општина Шарлинце, Међа, Доње Бријање, Горње Бријање, Косанчић, Стубла, Лапотинце, Зелетово, Бојник, Брестовац, Драговац, Придворица, Ђинђуша, Лапотинце, као и катастарске општине Обилић, Ћуковац, Граница, Плавце, Зоровац, Црквице, Доње Коњувце, Горње Коњувце, Дубрава, Вујаново, Оране, Лозане, Турјане, Речица, Савинац, Мијајлица, Каменица, Мрвеш, Нова Топола, Кацабаћ II и Славник.

1.8.3. Винарачко виногорје/Винарци

Простирање

Винарачко виногорје је пространо виногорје на побрђу у централном и југозападном делу рејона.

Границе

На северу граница почиње од јужног обода насеља Кутлеш и иде путем према насељу Чекмин, испод потеса „Дрењак" и „Одровје", обухвата насеље Чекмин преко коте 206.8, затим од потеса „Дугачка валуга" иде асфалтним путем ка насељу Печењевце, кратко на север каналом Шараница до железничог моста преко Јабланице. Граница иде пругом на југоисток до пружног прелаза, а затим на југ реком Јабланицом у дугом потезу до испод засеока Залужње, где прелази на пут поред леве обале реке, а затим од северног обода насеља Винарце поново реком на југ до моста и асфалтним путем ка Лесковцу, па реком Ветерницом на североисток до железничког моста – кота 226.5, а затим кратко пругом на југ и асфалтним путем Лесковац – Богојевце до аутопута. Граница даље иде аутопутем на југоисток до излаза из рејона, односно моста на Јужној Морави, кратко на југ левом обалом реке до уласка у Грделичку клисуру, а затим на запад преко кота 351 – „Васиљковац", 440 и 419 – „Мигуловац" и у потесу „Купусиште" долази до граница К.О. Велика Копашница – Слатина. Граница даље иде том границом, а затим и границом К.О. Велика Копашница – Тулово, Велика Грабовница – Тулово, Зољево – Тулово, Зољево – Накривањ, Зољево – Шаиновац, Зољево – Пресечина, Загужане – Пресечина и Велико Трњане – Пресечина, све до асфалтног пута Лесковац – Вучје. Ту граница скреће на север до јужног обода града, кратко реком Ветерницом и код моста код Хемијско – технолошке школе прелази на другу страну реке. Граница одатле иде на југозапад асфалтним путем Лесковац – Мирошевце, укључујући у виногорје насеља Горња Јајина, Паликућа, Радоњица и Бунушки Чифлук и од моста на путу Бунуша – Жабљане реком Ветерницом све до моста у селу Мирошевце. Одатле граница иде на север путем Мирошевце – Славујевце до обода шуме (координате: N 42° 52' 18", E 21° 50' 22"; N 42° 52' 39", E 21° 50' 42 и N 42° 53' 11", E 21° 51' 11") и њиме наставља до границе К.О. Горња Бунуша – Тодоровце. Граница ту скреће на северозапад том границом, а затим и границом К.О. Дрводеља – Тодоровце, Дрводеља – Славујевце, Доње Врановце – Славујевце, Доње Врановце – Шумане, Велико Војловце – Шумане, Лугаре – Шумане, Ждеглово – Шумане и Шумане – Коњино до реке Јабланице. Ту граница скреће на запад кратко реком, а затим од асфалтног пута на граници К.О. Коњино – Лебане и Коњино – Ново Село до границе општина Лебане – Бојник. Граница даље долази до раскрснице путева Лебане – Медвеђа и Лебане – Прекопчелица до тромеђе К.О. Кривача – Прекопчелица – Гегља, а затим границама К.О. Прекопчелица – Гегља, Штулац – Гегља, Штулац – Лалиновац и Свиљарица – Лалиновац до тромеђе са К.О. Бачевина. Граница даље иде на североисток границом општина Бојник – Лебане и Бојник – Лесковац до тромеђе К.О. Душаново – Стубла – Доње Бријање, наставља границом К.О. Душаново – Доње Бријање, Чекмин – Мећа, Кутлеш – Мећа и Кутлеш – Шарлинце све до пута Кутлеш – потес „Уши", и тим путем на север до почетне тачке виногорја.

Из виногорја се избацује долина реке Јабланице од места Мало Војловце и Бошњаце до места Доње Стопање. Граница избаченог дела иде од моста на асфалтном путу Лесковац – Доње Стопање и тим путем на исток до обода насеља Лесковац, затим путем по јужном ободу потеса „Пржине", кратко асфалтним путем Лесковац – Горње

Стопање до источног обода насеља Горње Стопање и у правцу југа излази на асфалтни пут Лесковац – Лебане, до скретања за насеље Горње Трњане и путем Горње Трњане – Власе – Тогочевце – Цекавица – Мало Војловце до моста на Јабланици, укључујући у виногорје сва та места. Граница виногорја даље иде на север реком до засеока Ћеновац, а затим путем Ћеновац – Свирце – Горње Стопање – Доње Стопање, укључујући сва та места све до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Винарачко виногорје обухвата делове катастарских општина Кутлеш, Липовица, Чекмин, Печењевце, Живково, Прибој, Залужње, Винарце, Лебане, Бачевина, Свињарица, Кривача, Мирошевце, Тодоровце, Бунуша, Радоњица, Стројковце, Паликућа, Горња Јајина, Доња Јајина, Лесковац, Рударе, Доњи Буниброд, Горњи Буниброд, Губеревац, Доње Стопање, Горње Стопање, Свирце, Тураковац, Велика Грабовница, Ћеновац, Доње Трњане, Горње Трњане, Горње Синковце, Доње Синковце, Пертате, Велика Копашница, Цекавица, Валасе, Тогочевце, Мала Копашница и Ораовица, као и катастарске општине Каштавар, Подримце, Душаново, Петровац, Белановце, Миланово, Карађорђевац, Кукуловце, Мало Војиловце, Бошњаце, Лугаре, Ждеглово, Коњино, Ново Село, Секицол, Штулац, Прекопчелица, Велико Војиловце, Доње Врановце, Дрводеља, Тогочевце, Кукуловце, Шишинце, Мала Грабовница, Загужане и Зољево.

1.8.4. Власотиначко виногорје/Власотинце

Простирање

Власотиначко виногорје заузима брдовите терене са десне стране Јужне Мораве и са обе стране реке Власине.

Границе

Граница виногорја почиње од границе К.О. Манојловце – Доња Слатина, са десне стране Јужне Мораве и креће на исток том границом, а затим и границом К.О. Рајно Поље – Доња Слатина, Градашница – Доња Слатина, Градашница – Горња Слатина и Градашница – Орашац до Пискуповачке реке, североисточно од насеља Градашница. Ту граница скреће на југ преко коте 440 источно од села Градашница, 555 – „Китка”, 578 – „Асанова чука”, 583 – „Црквиште”, 471 – „Тумба”, па на југоисток 430 – „Голи рид”, 433 – „Корбулица”, 576, 591, 511 – северно од Црнатова, засеока Кладанац, Славковци и Дикинци – кота 400.4 до моста на ушћу потока у Власину, источно од Крушевице. Граница даље иде асфалтним путем Бабушница – Власотинце, прелази Власину у Власотинцу (координата: N 47° 57' 55", E 20° 07' 56"), иде јужним ободом насеља до изохипсе 300 и путем у потесу „Биџина долина” излази на изохипсу 400. Граница иде том изохипсом, а затим источно од насеља Јастребац, потоком до изохипсе 650 у потесу „Чукарка”. Граница иде даље на југ путем који прати ту изохипсу, а затим и путем преко засеока Трибара, Градиште и Река и према селу Дадинце до коте 349 – „Козарачка река”. Одатле граница иде потоком до коте 504 – „Ковачева бара” и преко коте 580 – школа у Великој Сејаници и „Грљке чуке” излази на Сејанички поток, затим скреће на запад тим потоком до засеока Пешинци и шумским путем западно од потеса „Гувниште” до изохипсе 550. Граница иде том изохипсом на исток изнад засеока Лазове и преко засеока Клисурци код извора Дедобарског потока долази до изохипсе 600. Граница ту скреће на запад том изохипсом до засеока Бојанинци и у правој линији преко засеока „Божичани” –

кота 636, долази до асфалтног пута са десне стране Јужне Мораве. Ту граница скреће на север тим путем до Грделице, а затим и на североисток асфалтним путем ка Великој Сејаници све до потеса „Чука”, ту граница путем преко коте 513 долази до потеса „Живкова чука” и даље изохипсом 550 до места јужно од потеса „Барутана” и линијом у правцу северозапада излази на коту 319 – „Козарачка река”. Одатле се граница враћа на југозапад асфалтним путем Козаре – Грделица – железничка станица Грделица – Мала Копашница, а затим и десном обалом Јужне Мораве до места Добротин и наставља на север изохипсом 250 све до гробља, јужно од села Прилепац, код Гложана. Ту граница скреће кратко на исток, а затим на југ земљаним путем преко потеса „Латинско” и „Цер”, а затим и асфалтним путем Гложане – Ладовица – Власотинце. Граница даље иде западним ободом насеља Власотинце, а затим и путем Власотинце – Шишава – Конопница – Стајковце, укључујући та места, а од Стајковца изохипсом 250 до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Власотиначко виногорје обухвата делове катастарских општина Градашница, Липовица, Манојловце, Доње Крајинце, Горње Крајинце, Стајковце, Конопница, Скрапеж, Шишаве, Доња Ломница, Горња Ломница, Црна Бара, Црнатово, Крушевица, Бољаре, Власотинце ван варош, Власотинце варош, Јастребац, Дадинце, Градиште, Ковачева Бара, Сејаница, Дедина Бара, Бојшина, Грделица, Козаре, Орашје, Ладовица, Прилепац, Губеревац, Добротин, Грделица село, Грделица варош, као и катастарску општину Рајино Поље.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Лесковачки рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Бабичко	Пусторечко	Винарачко	Власотиначко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
					3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте								
Пловдина (Сланкаменка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Тамјаника	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Смедеревка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте								
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте								
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000

Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Rkatziteli (Ркацители)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Бабичко	Пусторечко	Винарачко	Власотиначко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
					3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте								
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте								
Неготинка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте								
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Бабичко	Пусторечко	Винарачко	Власотиначко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
					3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте								
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте								
Неготинка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте								
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери								
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ - основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ - допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

<table>
<tr><th colspan="4">Лесковачки рејон
(Бабичко, Пусторечко, Винарачко и Власотиначко виногорје)</th></tr>
<tr><td rowspan="4">СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)</td><td colspan="3">Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте</td></tr>
<tr><td>- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)
- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)
- Чауш бели
- Црвени дренак (Разаклија)
- Друге сорте</td></tr>
<tr><td colspan="3">Препоручене/дозвољене домаће створене сорте</td></tr>
<tr><td>- Опузенска рана
- Бисерка рана
- Демир капија
- Београдска рана
- Косовска рана
- Грочанка
- Кармен
- Банатски мускат
- Радмиловачки мускат
- Смедеревски мускат
- Ласта
- Србија
- Београдска бесемена
- Неготински рубин
- Кавадарски дренак
- Антигона
- Повардарска позна
- Друге сорте</td></tr>
<tr><td colspan="3">Препоручене/дозвољене интернационалне сорте</td></tr>
<tr><td>- Prima
- Ora
- Early Muscat
- Чабски бисер
- Cardinal
- Irsai Oliver
- Љана
- Matilde
- Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)
- Perlette (Перлет)
- Reine des vignes (Краљица винограда)
- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина)
- Super rani Bolgar (врло рани Афус-али)
- Exalta
- Muscat Precoce de Saumur
- Danlas
- Alina
- Angela
- Astaniskij
- Fanny
- Georg
- Lival
- Nadegda Azos
- Muscat Rose St Vallier
- Michele Palieri
- Victoria
- Katharina
- Dattier de Bouyrout (Афус-али,Регина)
- Moldova
- Alphonse Lavallée
- Italia (Мускат италија)
- Muscat d'Alexandrie (Александријски мускат)
- Друге сорте</td></tr>
<tr><td>ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ</td><td>- Berlandieri x Riparia, Kober 5BB
- Berlandieri x Riparia, SO4
- Berlandieri x Riparia, Teleki 5C
- Berlandieri x Riparia, Teleki 8B
- Berlandieri x Riparia, 420 A
- Berlandieri x Rupestris, Richter 110
- Berlandieri x Rupestris, Paulsen 1103
- Berlandieri x Rupestris, Ruggeri 140
- Berlandieri x Rupestris, Richter 99
- Chasselas x Berlandieri, 41B
- Fercal
- Друге подлоге</td></tr>
<tr><td>УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ</td><td>- Једногуби Гијов (Гујо)
- Двогуби Гијов (Гујо)
- Карловачки
- Роајатска кордуница
- Казенављева кордуница
- Силво кордуница
- Мозерова кордуница
- Жупски
- Крајински
- Други слични узгојни облици</td></tr>
<tr><td rowspan="2">МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL)
(уколико вино није произведено на посебан начин)</td><td>Бела/Розе</td><td colspan="2">Црвена</td></tr>
<tr><td>10</td><td colspan="2">10,5</td></tr>
</table>

1.9. ВРАЊСКИ РЕЈОН/ВРАЊЕ

Простирање

Врањски рејон обухвата терене Врањске долине око Јужне Мораве.

Границе

Граница Врањског рејона почиње на северу од магистралног пута Врање – Лесковац код места Мазарађ, на граници К.О. Мазарађ и Корбевац. Граница даље иде на запад Корбевачком реком до асфалтног пута, којим скреће на југозапад преко коте 362 до границе К.О. Бујковац – Врањска Бања. Граница даље наставља границом тих К.О., а затим и границом К.О. Врањска Бања – Изумно, Врањска Бања – Лева Река, Лева Река – Топлац, Лева Река – Тибужде, Тибужде – Луково, Луково – Горње Требишње, Горње Требишње – Наставце, Наставце – Преображење, Преображење – Горња Отуља, Горња Отуља – Горње Жапско, Горње Жапско – Буљесовце. Граница се затим одваја изохипсом 700 у потесу „Самоврљско коло”, иде њоме на југоисток до коте 703, наставља том изохипсом и јужно од насеља Буљесовце се укључује на изохипсу 650, њоме наставља на

југоисток где се укључује на границу К.О. Буљесовце – Буштрање, а затим наставља границом К.О. Буштрање – Горња Отуља, Буштрање – Копањане, Копањане – Русце, Лепчинце – Русце, Русце – Владовце, Русце – Барбаце, Барбаце – Брњаре, Брњаре – Сејаце, Брњаре – Бараљевац, Света Петка – Бараљевац, Бараљевац – Кленике, Куштица – Бараљевац, Бараљевац – Спанчевац, Старац – Спанчевац, Старац – Претина, Претина – Узово, Претина – Себрат, Спанчевац – Себрат, Спанчевац – Лукарце, Лукарце – Трејак. Одатле граница иде на север преко кота 601, 766 – „Доброглед”, 597 – „Додоларци”, затим преко границе К.О. Спанчевац – Куштица (координата: N 42° 22' 27", E 21° 50' 21") и Куштица – Трејак (координата: N 42° 22' 36", E 21° 50' 18") до кота 662 – поток „Пасији до” и 751 – „Китке”, преко границе К.О. Трејак – Клиновац (координата: N 42° 23' 42", E 21° 50' 56") до кота 684 – засеок „Исарци” западно од села Трејак, 652 – „Поповица”, 587 – западно од села Клиновац, 627 – „Зајков рид”, 453 – поток „Средњи дел” и 546 – „Бела падина”, а затим граница скреће на југозапад преко кота 482 – „Жбевачка река”, „Дупшина чука” (координата: N 42° 25' 52", E 21° 49' 43") и 561 – на граници К.О. Љиљанце – Жбевац. Граница даље наставља на југ, границом поменутих К.О. до коте 478 – поток „Јастребачки дол”. Граница даље иде до коте 693 – „Врла страна”, затим на запад до коте 593 – „Кошарнска река”, затим у координати: N 42° 23' 52", E 21° 48' 28" прелази границу К.О. Кошарно – Богдановац у потесу „Селиште” и иде до коте 573 – „Раскрсје” и поново на север до кота 474 – западно од места Богдановац и 435 – „Богдановачка река”. Одатле граница иде до коте 518 – „Бишевачки рид”, а затим на југ преко кота 436 – „Крајимировска река” и 541 – „Бишевац” на граници К.О. Боровац – Бишевац. Граница наставља на југ границом поменутих К.О., а затим и границом К.О. Доње Ново Село – Бишевац и Богдановац – Доње Ново Село до кота 565 – „Ренејски поток”, 695 – засеок Нова Махала – Ново Село, 475 – „Неговачка река”, 532 – северно од места Биљача, 489 – поток „Драгушица”, 661 – „Широке орнице” и 727 – „Балаван”, затим наставља шумским путем преко кота 658 – „Кука”, 615, 529 – „Влашке трле” и 496 – поток „Никотински дол”, па шумским путем иде преко коте 578 – „Лазине” до засеока Шаткин вир западно од места Алићерце, па преко кота 569 и 563 – „Дедовица” до државне границе на реци Алгуштица. Одатле се граница рејона поклапа са државном границом све до изохипсе 500, јужно од места Миратовац. Граница даље иде на север преко кота 587 – „Миратовац” и 736 до изохипсе 600, кратко том изохипсом на запад и поново на север, преко кота 739 – „Голак и Трнавес” и 567 – „Трнавска река” до изохипсе 700. Граница наставља изохипсом 700, изнад села Норча до северног обода потеса „Рет”, западно од Прешева, затим преко коте 535 – асфалтни пут Прешево – Бујић, а затим у координати: N 42° 19' 23", E 21° 38' 45" прелази границу К.О. Прешево – Ораовица, у потесу „Крковац” и иде до кота 696 – „Кодрагат”, северно од Ораовице, 666 – „Буковске Брије”, 573 – „Лесковац”, 485 – „Сушајски поток” (граница К.О. Доља Шушаја – Црнотице), 624 – „Големо брдо”, 537 – „Горњи ђерен”, 523 – „Кокошарник”, 496 – „Рајинска река”, 588 – „Рајински рид”, 520 – „Берчевска река” (тромеђа К.О. Рајинце – Летовица – Берчевац), 574, 500 – „Трешњев поток”, северозападно од места Летовица, 570 – источно од места Врбан, 554 – поток „Болошин”, 621 – „Хазизиов забел”, 610 – „Бујни дол”, 570 – југозападно од места Лучане, 632 – „Гропа”, 441, 416 – асфалтни пут Кончуљ – Бујановац, 558 – „Чука”, западно од села Турија, 547 – „Прејвеши”, 432 – „Трновачка река” и 617 – „Забел”, северно од места Велики Трновац, затим изохипсом 600 до потока Скок, северно од места Лопардинце, а даље до кота 691 – „Лесков до”, 794 – „Преслап”, потес „Црквиште”, 573 – црква Св. Ђорђе у засеоку Миливојице, 705, 791 – „Градиште”, 665 – засеок „Киселци” и 600 – црква у засеоку Содерце, затим прелази границу К.О. Содерце – Врање II (координата: N 42° 33'

40", E 21° 51' 59" преко потеса „Баново брдо”, изнад насеља Собина, кота 715 и 731 – „Држава”, изохипсе 750 до изнад засеока Левореч ани, потеса „Заједнице”, северно од засеока Мечковац, коте 770 – „Клашнице”, потеса „Стража”, 638 – „Било”, кота 459 – „Мала река” и 540 – северно од засеока Мазарађ до почетне тачке рејона.

Границе Врањског рејона обухватају и границе Сурдуличког виногорја које представља физички одвојено виногорје.

Карта 1.9.1. Границе рејона и виногорја Врањског рејона

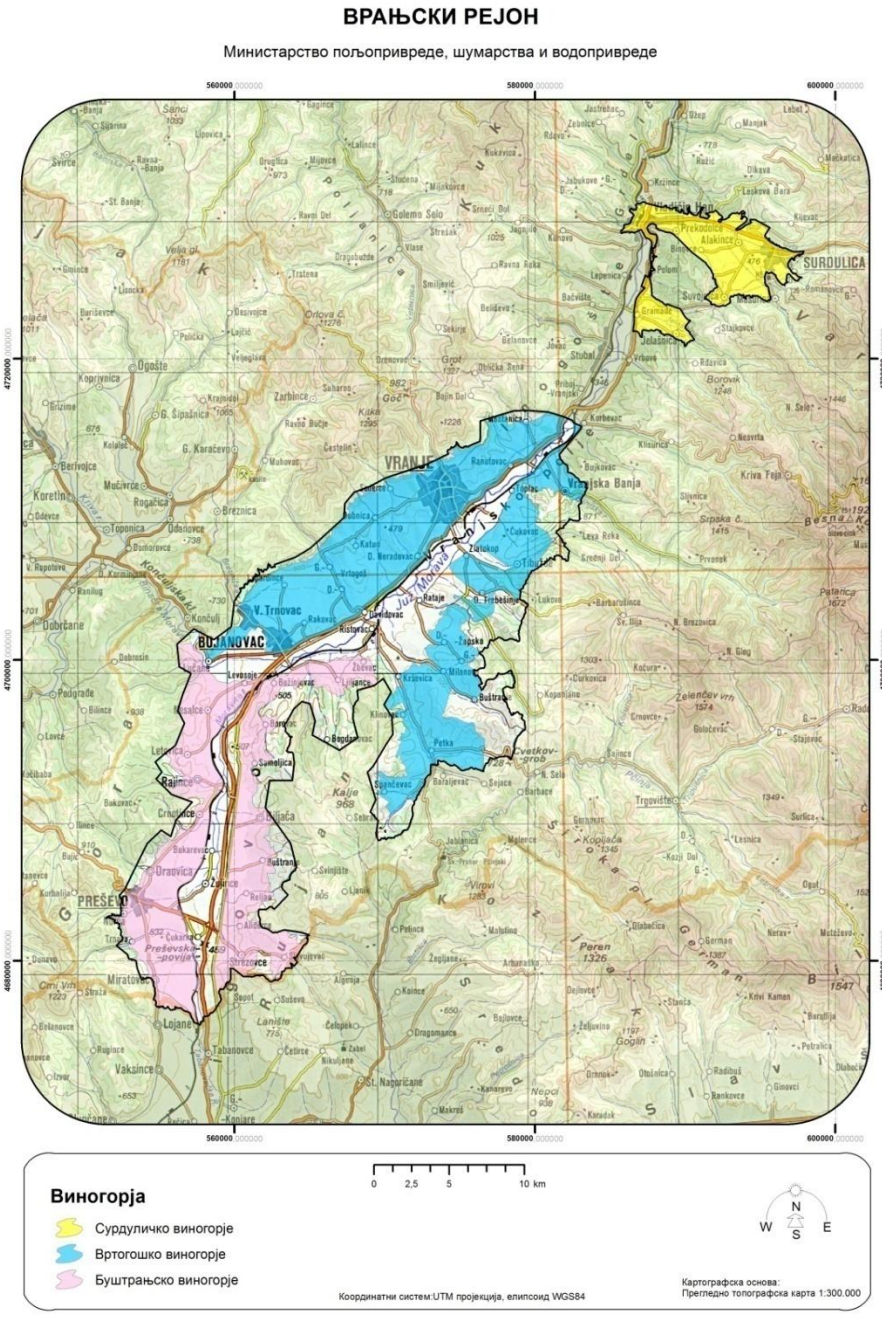

Обухваћене општине

Врањски рејон обухвата територију у општинама Владичин Хан, Сурдулица, Врање, Бујановац и Прешево.

Површине рејона и виногорја

Врањски рејон заузима површину од 57.801,82 ha, где је највеће Вртогошко виногорје.

Табела 1.9.1. Површине рејона и виногорја Врањског рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Сурдуличко виногорје	4.417,74	7,64	12,11
Вртогошко виногорје	19.059,95	32,97	52,25
Буштрањско виногорје	12.998,77	22,49	35,64
Укупно	36.476,46	63,1	100,00
Врањски рејон Укупна површина ha)	57.801,82		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Врањском рејону има 421,31 ha винограда (око 409,58 ha родних винограда, односно 97,22%), од чега је 103,58 ha са стоним сортама и 317,73 ha са винским сортама.

Графикон 1.9.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Врањским рејоном

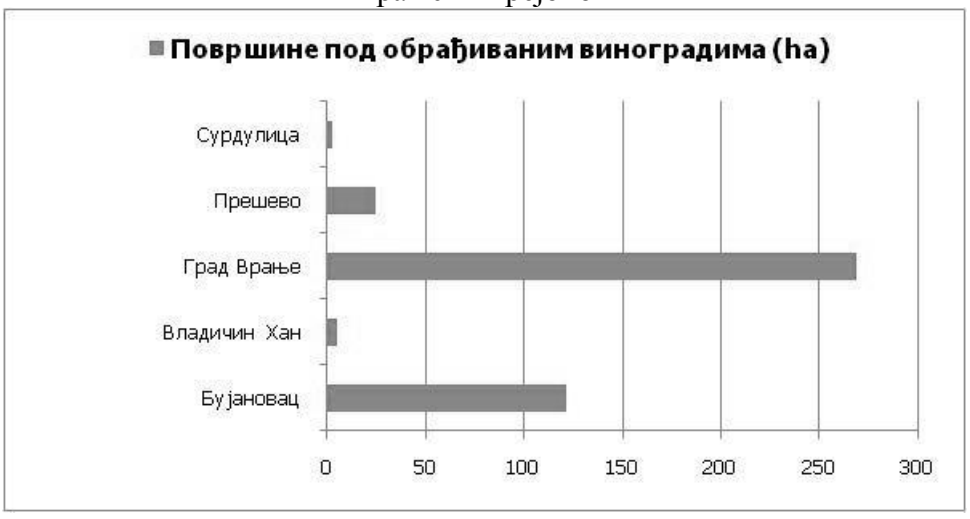

Климатски фактори

У табели 1.9.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Бујановцу, Врању и Прешеву (1961 – 2010).

Табела 1.9.2. Биоклиматски индекси Врањског рејона

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Бујановац	16.4	1432.1	1242.9	2056.2	9.0	163.8	7.8	3.9	2.5
Врање	16.8	1512.1	1290.3	2064.1	10.4	154.0	4.7	3.3	1.4
Прешево	16.8	1511.4	1270.8	2018.6	11.0	152.9	3.1	2.3	1.0

Карта 1.9.2. Винклеров индекс Врањског рејона

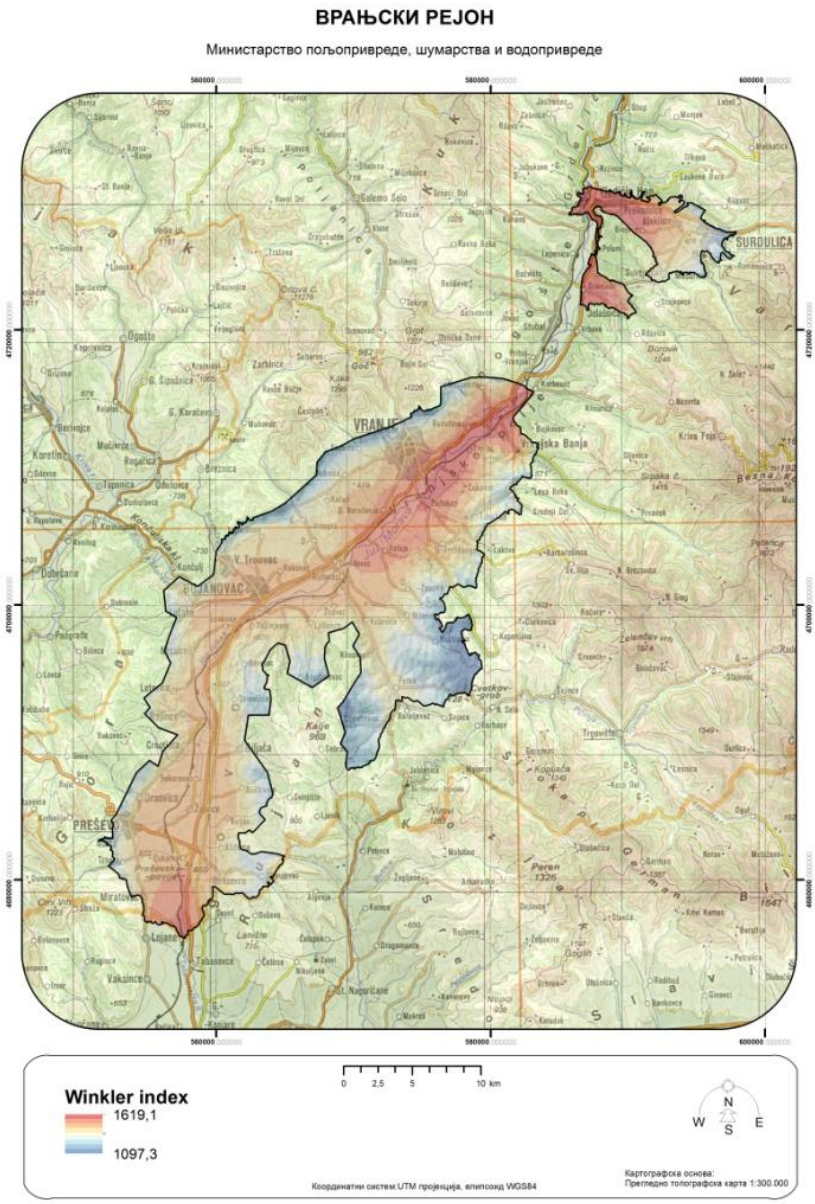

Земљишни услови

Преовлађујући типови земљишта овог рејона су вертисол и ранкер, сирозем, литосол на граниту, гранодиориту и кварцлатиту, а заступљени су у мањој мери и флувисол, еутрични камбисол и остала земљишта.

Карта 1.9.3. Типови земљишта Врањског рејона

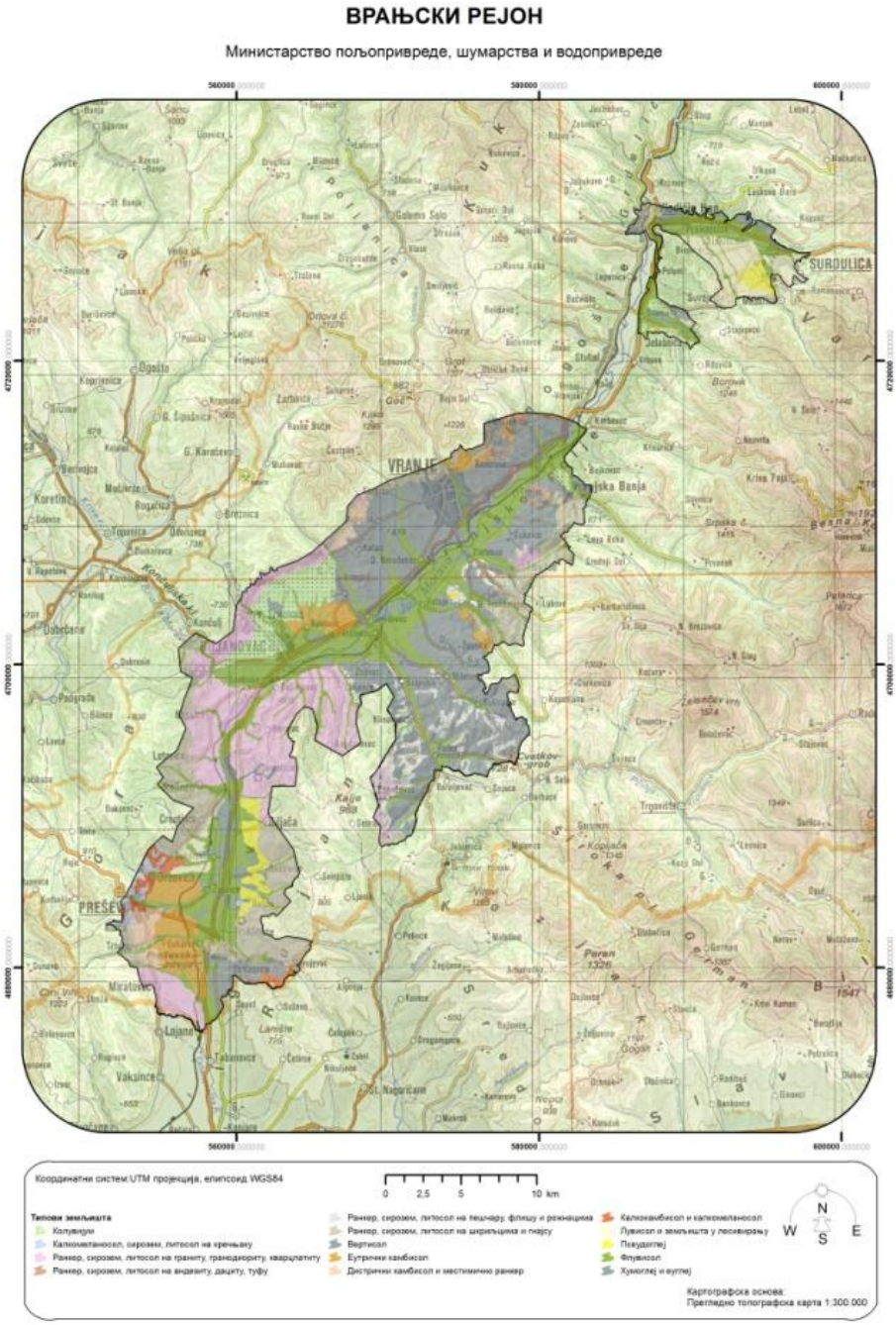

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 42° 35' географске ширине на северу до 42° 13' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 390 m до 780 m, али се предели где се простиру виногорја и где се налазе виногради углавном налазе на надморским висинама од 420 m до 650 m. Надморска висина рејона се постепено смањује идући са обода ка центалном делу рејона.

Карта 1.9.4. Надморска висина Врањског рејона

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише умерено – стрмим до благим нагибима терена на којима се налазе виногради.

Карта 1.9.5. Нагиб терена Врањског рејона

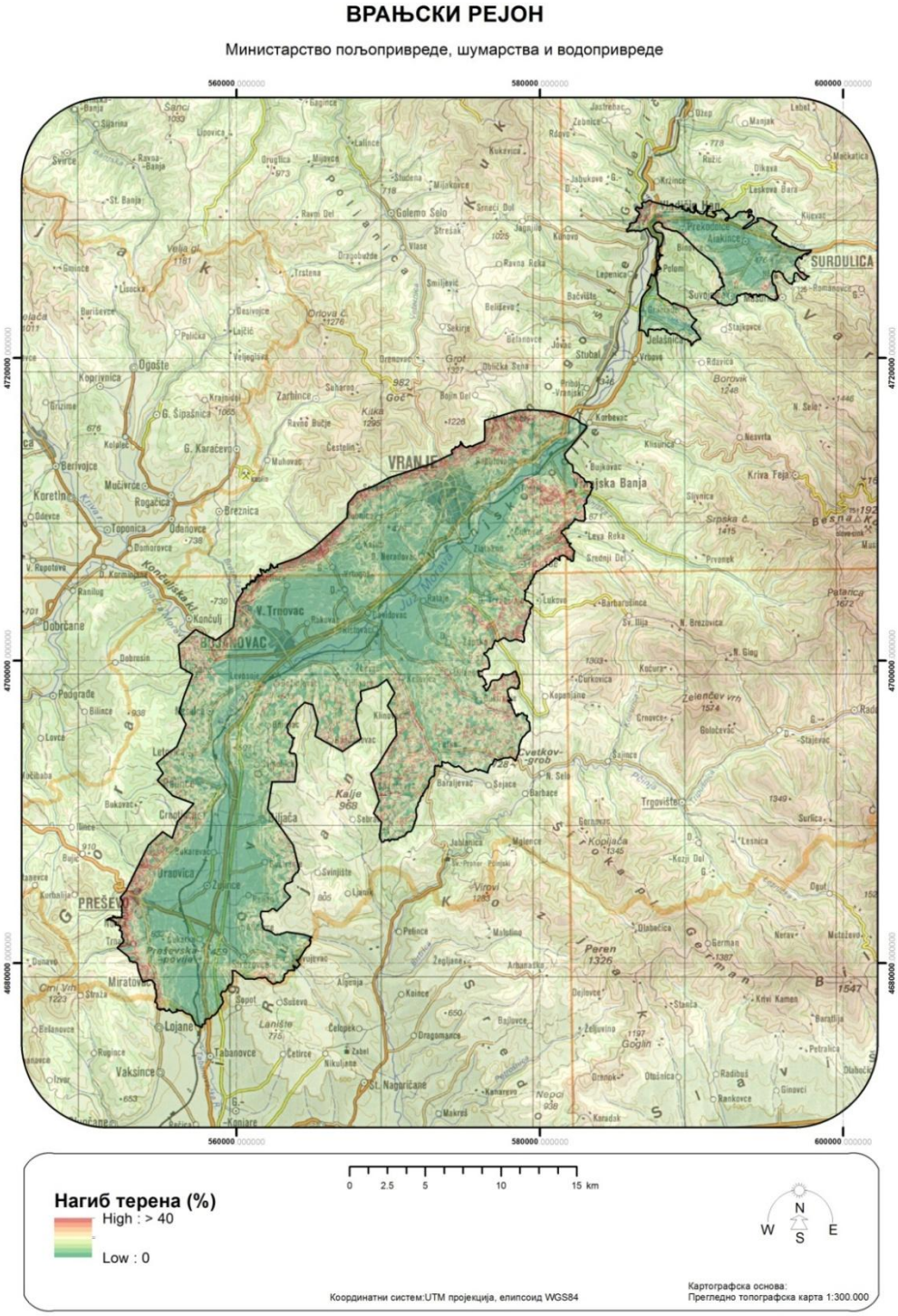

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена, али се виногради углавном налазе на јужним, југоисточним и источним експозицијама.

Карта 1.9.6. Експозиција терена Врањског рејона

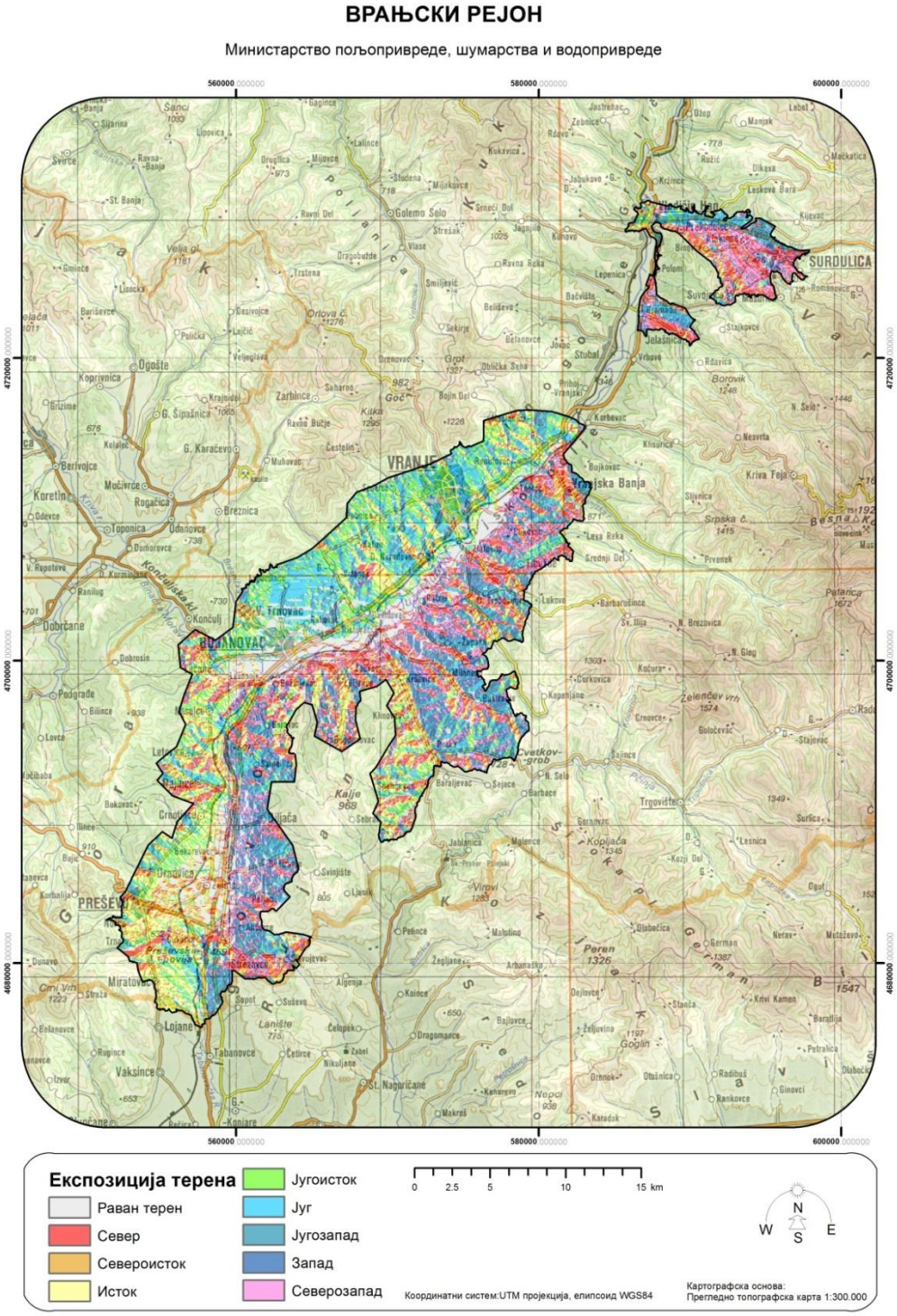

Орографске карактеристике

Орографске, односно рељефне карактеристике овог рејона чини планина Рујан (696 m) која се налази са јужне стране рејона, али се рејон карактерише нагибима и завршецима планина који се простиру углавном са западне и источне стране и завршавају се равним теренима поред реке Јужна Морава.

Пејзаж

У овом рејону истичу се две целовитости, то су Врањско Поморавље и Врањско – бујановачка котлина. Врањску котлину чине два дела: котлинско ободно побрђе и долински део Јужне Мораве са њеним притокама. Врањско – бујановачка котлина представља низијски котлински простор , где су заступљене претежно влажне и поплавне шуме храста лужњака, јасена, јове, врбе, тополе и др. Са северне стране се налази Грделичка клисура која представља најизразитију планинску област у току реке Јужне Мораве. У овој области налазе се претежно шуме храста цера, сладуна и др. У југоисточном делу рејона се налази и планински појас претежно горских букових шума. Све ово, уз мале и ситне воћњаке и парцеле под ратарским културама дају пејзажне карактеристике овом рејону.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 2.613 газдинстава поседује винограде, што чини око 11,79% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара, као и парцела под виноградима се налази у општинама града Врања.

Виногорја

Врањски рејон има следећа виногрја:

1.9.1. Сурдуличко виногорје/Сурдулица;

1.9.2. Вртогошко виногорје/Вртогош;

1.9.3. Буштрањско виногорје/Буштрање.

1.9.1. Сурдуличко виногорје/Сурдулица

Простирање

Сурдуличко виногорје се налази на северу и представља физички одвојено виногорје – оазу у котлини између реке Јужне Мораве и Сурдулице.

Границе

Граница виногорја креће на северу од магистралног пута Ниш – Врање, код ушћа Карадинске реке у Јужну Мораву, на јужном ободу Грделичке клисуре и иде тим путем на исток преко коте 464 – „Стража”, северно од места Прекодолце, затим изохипсом 400 до раскрснице асфалтних путева код засеока Ченговска Махала – село Житорађе и даље асфалтним путем Житорађе – Лескова Бара до коте 494, одакле креће на југоисток ободом шуме преко координата: N 42° 42' 51", E 22° 07' 32"; N 42° 42' 42", E 22° 07' 44" и N 42° 42' 37", E 22° 07' 38", преко коте 398.0 – „Ченговска махала”. Граница даље наставља ободом шуме преко координата: N 42° 42' 36", E 22° 07' 50", N 42° 42' 42", E 22° 08' 04" и N 42° 42' 49", E 22° 08' 17" и након тога излази на асфалтни пут којим иде на североисток и њиме долази до коте 549. Граница затим иде ободом шуме преко координата: N 42° 42' 48", E 22° 08' 48"; N 42° 42' 37", E 22° 08' 39" и N 42° 42' 40", E 22° 08' 54", након тога иде преко

координата: N 42° 42' 26", E 22° 08' 44"; N 42° 42' 18", E 22° 08' 30"; N 42° 42' 15", E 22° 08' 24"; N 42° 42' 16", E 22° 08' 38" и N 42° 42' 24", E 22° 08' 54", искључујући поток Дубница из виногорја. Граница даље иде преко кота 562 – „Одановица" и 633, а затим ободом шуме изохипсом 510, обухватајући насеље Сурдулица до коте 534 – мост на западном ободу насеља Ћурковица. Ту граница скреће на југозапад изохипсом 550 и излази на асфалтни пут Доње Романовце – Сурдулица којим иде до границе К.О. Горње Романовце – Доње Романовце, одакле се укључује на пут којим иде ободом шуме, искључујући из виногорја потес „Градиште" и излази на границу К.О. Масурица – Доње Романовце до коте 597, а затим наставља границом К.О. Масурица – Сурдулица до коте 517 – „Видина долина". Граница виногорја ту излази на асфалтни пут Сурдулица – Масурица којим иде на југ, а затим се искључује у координати: N 42° 40' 11", E 22° 09' 51", иде преко координата: N 42° 40' 02", E 22° 09' 57" и N 42° 39' 48", E 22° 10' 02", обухватајући насеље Масурица. Граница се даље на јужном ободу насеља укључује на изохипсу 600, иде њоме кратко на запад, а затим у потесу „Кунга" прелази на изохипсу 550 и наставља њоме у истом правцу до источног обода насеља Сувојница, где наставља изохипсом 550, обухватајући насеље. Граница се северозападно од потеса „Козодер" укључује на асфалтни пут Сувојница – Декутинце и иде у правцу запада и скреће на северозапад до коте 550, затим путем на североисток до места Пепеларци и наставља путем на север, источно од потеса „Спасин ћукар" до коте 478 – „Чука". Граница даље иде на северозапад преко координата: N 42° 41' 26", E 22° 06' 15" и N 42° 42' 05", E 22° 05' 23", одакле се укључује на изохипсу 350 и иде њоме на северозапад обилазећи потес „Дурићевски рид". Граница се затим укључује на границу К.О. Полом – Владичин Хан у потесу „Кастановац", њоме иде на југ и искључује се са ње северозападно од потеса „Бајрамова Арница". Граница се одатле укључује на изохипсу 350, којом иде на југ преко потеса „Чивлак" и у насељу Полом се укључује на асфалтни пут којим иде на југ до потеса „Врла". Граница одатле прелази насеље Декутинце и укључује се на Декутинску реку, иде кратко њоме, а затим кратко и асфалтним путем, северно од реке Рашке. Даље граница скреће на југоисток асфалтним путем од координате: N 42° 39' 17", E 22° 05' 44" и њиме иде до коте 508. Граница даље иде путем по ободу шуме на југозапад, а затим на југоисток изохипсом 430, а затим у координати: N 42° 38' 19", E 22° 06' 18" скреће на југозапад преко реке Јелашнице и наставља ободом шуме изохипсом 470, а затим и 450. Граница се затим укључује на изохипсу 420 и иде њоме ободом шуме до реке Дупљешнице коју прелази у координати: N 42° 38' 40", E 22° 04' 24", а затим иде путем до коте 454 и даље наставља на југ па на северозапад до асфалтног пута Владичин Хан – Врање у координати: N 42° 38' 38", E 22° 03' 19" и даље иде тим путем на север, а затим се у потесу „Суви рид", северозападно од насеља Декутинце, одваја на запад до координате: N 42° 40' 15", E 22° 03' 46", а затим на североисток преко потеса „Крчмиште" до координате: N 42° 40' 36", E 22° 04' 01". Одатле граница скреће на југоисток и поново се укључује на аутопут Владичин Хан – Врање, наставља тим путем на север, прелази реку Јужну Мораву у координати: N 42° 42' 13", E 22° 03' 43", а потом излази на границу К.О. Владичин Хан – Репинце и иде даље границом тих општина, а затим и границом К.О. Владичин Хан – Калиманце и тако долази до почетне тачке виногорја.

Виногорју не припада шумски појас потеса „Бајрамова Арница", „Миљак", „Средобрдина" и „Церовац" у К.О. Прекодолце, Биновце, Полом, Дубојница, Декутинце и Сувојница.

Обухваћене катастарске општине

Сурдуличко виногорје обухвата делове катастарских општина Владичин Хан, Прекодолце, Житорађа, Загужање, Сурдулица, Доње Романовце, Масурица, Сувојница, Дугојница, Биновце, Дегутинце, Грамађе, Јелашница, као и катастарске општине Калабовце и Алакинце.

1.9.2. Вртогошко виногорје/Вртогош

Простирање

Вртогошко виногорје се налази у централном делу рејона са обе стране у односу на Јужну Мораву и има два дела, западни и источни.

Границе

Граница западног дела виногорја почиње на североистоку од магистралног пута Лесковац – Бујановац, код места Мазарађ и креће на југозапад тим путем до југозападног обода насеља Бујановац. Ту граница скреће на север асфалтним путем, западно од насеља и њиме до асфалтног пута Бујановац – Велики Трновац. Ту граница скреће на југозапад изохипсом 410 до моста у селу Лучане. Граница иде границом К.О. Лучане – Турија, излази на асфалтни пут Лучане – Кончуљ, а затим у правцу североистока преко коте 558 – „Ташлак" излази на изохипсу 500 и изохипсом иде до потеса „Прејвеши". У том потесу граница се спушта шумским путем на изохипсу 450 и њоме иде изнад места Велики Трновац до Трновачке реке. Граница прелази реку у правцу североистока и наставља изохипсом 500 до потока Скок и даље изохипсом 550 изнад насеља Горњи Вртогош до Вртогошке реке. Граница прелази реку у правцу североистока и настаља изохипсом 600 изнад насеља Катун све до коте 573 – црква Св. Ђорђе у засеоку Миливојце. Граница се шумским путем изнад тог насеља пење до изохипсе 650 и њоме изнад места Дубница до засеока Киселци и даље у истом правцу од засеока Самољица изохипсом 600 до цркве изнад насеља Содерце. Одатле граница у правцу североистока излази на изохипсу 650 и њоме изнад насеља Собина до Градске реке. Граница виногорја прелази Градску реку и наставља у истом правцу изохипсом 650 до потеса „Кула", северозападно од засеока Балиновац и изохипсом 700 до засеока Ловоречани. Граница наставља сеоским путем засеок Мечковац – Клашнице до јужног обода места Клашнице, а затим иде на исток преко коте 574 – поток „Буновац", потеса „Стража", кратко изохипсом 650 и даље преко кота 669 – „Јелен", 438 – „Голема река", 547 – „Цер" и 540 и преко северног обода насеља Мазарађ до почетне тачке западног дела виногорја.

Граница источног дела виногорја почиње на северу од магистралног пута Врање – Лесковац код места Мазарађ, на граници К.О. Мазарађ и Корбевац. Граница даље иде на запад Корбевачком реком до асфалтног пута којим скреће на југозапад преко коте 362 до границе К.О. Бујковац – Врањска Бања. Граница даље наставља границом тих К.О., а затим и границом К.О. Врањска Бања – Изумно до коте 537 – јужно од Врањске бање излази на изохипсу 450. Граница иде том изохипсом на запад до асфалтног пута ка каменолому у потесу „Стршљивац". Граница наставља изохипсом 500, искључујући из рејона шумски појас потеса „Кумаревска чука" и долази до потока у насељу Топлац. Граница наставља у правцу југа преко кота 506 – „Црквиште", 706 – „Крст", 490 – „Леворечка река", 670 – „Тибужде", затим излази на границу К.О. Луково – Тибужде, иде њоме на југ, а затим се одваја на запад на границу К.О. Тибужде – Горње Требешиње и К.О. Горње Требешиње – Доње Требешиње. Граница одатле иде до кота 605 – „Гола Ђ." и

456 – „Дубоки дол”, одатле скреће на северозапад и излази на границу К.О. Доња Отуља – Преображење и иде том границом, а затим и границом К.О. Ратаје II – Преображење, К.О. Доње Жапско – Ратаје II до коте 588. Одатле се граница спушта на југ ободом шуме до границе К.О. Горње Жапско – Доње Жапско и иде кратко на исток и у координати: N 42° 27' 27", E 21° 55' 16", испод потеса „Дерен”, скреће на југоисток до границе К.О. Преображење – Доње Жапско. Одатле граница излази на сеоски пут северозападно од потеса „Големи шанци” и иде тим путем на југ и југозапад, прелази Жапску реку и преко координате: N 42° 26' 37", E 21° 55' 16" излази на изохипсу 700 у потесу „Самоврљско коло”, иде њоме на југоисток до коте 703, наставља том изохипсом и јужно од насеља Буљесовце се укључује на изохипсу 650, њоме наставља на југоисток где се укључује на границу К.О. Буљесовце – Буштрање. Одатле се граница спушта у потесу „Симоновац” до пута којим иде на југозапад, а затим се укључује на асфалтни пут Вељковска Махала – Буштрање, иде тим путем на северозапад до коте 492, одатле наставља путем на југ и излази на границу К.О. Дрежница – Буштрање северно од потеса Китке. Иде границом тих К.О., затим и границом К.О. Света Петка – Буштрање, а затим и границом К.О. Мало Буштрање – Буштрање до коте 657. Граница се одатле спушта асфалтним путем на југ и долази до коте 673 – „Оџин рид” одакле скреће на југ преко потеса „Калчинска махала” до асфалтног пута којим иде на југ, а затим се у координати: N 42° 23' 30", E 21° 55' 49" укључује на пут којим иде на југ до границе К.О. Брњаре – Барбаце, а затим и границом К.О. Брњаре – Сејаце, Брњаре – Бараљевац, Света Петка – Бараљевац, Бараљевац – Кленике, Куштица – Бараљевац, Бараљевац – Спанчевац, Старац – Спанчевац, истовремено се поклапајући са границом рејона до потеса „Башејци”. Граница се затим западно од поменутог потеса укључује на асфалтни пут којим иде на југозапад преко коте 518 до коте 529, одакле скреће на северозапад и долази до коте 638 – „Гочобици” и одатле линијом у правцу северозапада у засеоку Качарци излази на изохипсу 650. Граница се наставља на север том изохипсом до потока Пасији дол преко засеока Маринци, иде изохипсом 600 изнад потока Буњало у месту Уштица. Граница од засеока Карајанци иде поново на север, преко коте 649 – „Раимов рид”, изохипсе 600, засеока Поломарци и Прекорињанци, изохипсом 550 до тачке где се она сече са сеоским путем (координата: N 42° 24' 42", E 21° 51' 54"). Граница даље иде тим путем на североисток, а затим ободом шуме преко координата: N 42° 24' 51", E 21° 51' 43"; N 42° 24' 57", E 21° 51' 37" и N 42° 25' 01", E 21° 51' 29" где излази на сеоски пут, западно од места Клиновац и иде њиме до коте 438. Одатле граница скреће кратко на север, па на северозапад и тим путем иде до координате: N 42° 25' 22", E 21° 51' 56", где скреће на југозапад потоком и долази до границе рејона (координата: N 42° 25' 08", E 21° 51' 11"). Граница затим иде на север до коте 627 – „Зајков рид”, наставља на североисток шумским путем до асфалтног пута на јужном ободу насеља Кршевица. Граница наставља на север асфалтним путем према Врању до задруге у Кршевици, а затим у правцу североистока сеоским путем преко коте 445 излази на изохипсу 450. Граница иде на север том изохипсом и у координати: N 42° 28' 56", E 21° 56' 07", скреће на север, прелази Требишњичку реку у координати: N 42° 29' 02", E 21° 56' 06" и излази на асфалтни пут Доње Требешиње – Врање, северно од коте 446, изостављајући из виногорја све ниже терене у долини Јужне Мораве. Граница наставља тим путем до коте 422 (раскрсница путева за Барелић и Доњу Отуљу) и наставља путем између парцела у правцу северозапада до извора Смаилка. Одатле граница иде путем између парцела преко потеса „Длаге” до коте 377 – раскрсница путева у месту Златокоп, скреће на југоисток асфалтним путем Врање – Тибужде до засеока Долинарци. Граница прелази Тибушку реку путем преко коте 422 и назад на северозапад преко потеса

„Парћинци” и „Јеринъци” и коте 386. Одатле граница иде на североисток путем Златокоп – Доња Махала – Атеган Махала – Чесма – Бара и испод потеса „Кумаревска чука” излази на пругу Врање – Ниш и том пругом до почетне тачке источног дела виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Вртогошко виногорје обухвата следеће катастарске општине:
Западни део: делови катастарских општина Моштаница, Мазараћ, Струганица, Клашњице, Бресница, Ранутовац, Мечковац, Суви Дол, Врање град, Врање II, Катун, Содерце, Рибинце, Доњи Нерадовац, Дубница, Миливојце, Бели Брег, Павловац, Горњи Вртогош, Давидовац, Карадник, Српска Кућа, Раковац, Лопардинце, Бујановац, Велики Трновац и Турија и катастарске општине Бунушевце, Горњи Нерадовац, Стропско и Доњи Вртогош.
Источни део: делови катастарских општина Корбевац, Бујковац, Врањска Бања, Кумарево, Топлац, Ћуковац, Дулан, Тибужде, Златокоп, Доње Требешиње, Преображење, Доња Отуља, Ратаје II, Александровац, Доње Жапско, Горње Жапско, Миланово, Буљесовце, Бушtрање, Кршевица, Клиновац, Трејак, Куштица, Спанчевац, Брњаре и Мало Бушtрање и катастарске општине Кленике и Петка.

1.9.3. Бушtрањско виногорје/Бушtрање

Простирање

Бушtрањско виногорје се налази у централном делу рејона на ширем подручју Прешевске котлине и састоји се из два дела, западног и источног.

Границе

Граница западног дела виногорја почиње на североистоку од пруге Прешево – Врање – кота 402 – пружни прелаз на асфалтном путу Бујановац – Самољица и креће на југ том пругом све до државне границе са Републиком Македонијом. Граница скреће на северозапад државном границом до изохипсе 500 и њоме иде на север, а затим на западном ободу места Миратовац прелази на изохипсу 550 и њоме наставља на север до шумског пута Миратовац – потес „Голак и Трнавес” и тим путем до изохипсе 600. Том изохипсом наставља на север, изнад насеља Трнава, сеоским путем Трнава – Горња Мала и даље изохипсом 650 изнад места Норча до шумског пута Прешево – потес „Рет”, до западног обода насеља Прешево. Даље граница иде изохипсом 550 до шумског пута Ораовица – потес „Крковац” и тим путем преко кота 532 и 508 до изохипсе 500, кратко том изохипсом до пута Ораовица – потес „Кодра гат”, тим путем до изохипсе 550 до потока Грудан изнад засеока „Кишенске Трле”. Граница даље наставља изохипсом 500 до изнад засеока „Доња Шушаја”, затим путем Доња Шушаја – Црнотинце до извора Селинског потока, одакле скреће на север до пута Црнотице – Доње Гаре (координата: N 42° 21' 48", E 21° 41' 52"). Одатле се граница укључује кратко на изохипсу 470, њоме иде до пута Црнотинце – Рајинце, а затим тим путем на север, затим се у координати: N 42° 22' 02", E 21° 42' 06" укључује на изохипсу 500 и њоме иде на запад све до границе рејона (координата: N 42° 21' 59", E 21° 41' 22"). Граница даље наставља на северозапад до коте 623 – „Кокошарник”, поклапајући се са границом рејона, наставља на северозапад, а затим се у координати: N 42° 22' 20", E 21° 40' 27" искључује са границе рејона и наставља ободом шуме преко координата: N 42° 22' 26", E 21° 40' 35"; N 42° 22' 27", E 21° 40' 52" и N 42° 22' 37", E 21° 40' 51", одакле се укључује на изохипсу 470 којом иде на исток до коте 453 – ушће Берчевске реке у Рајинску реку. Одатле граница иде на северозапад путем уз

Берчевску реку, преко коте 534, а затим путем на северозапад до коте 574, где се укључује на границу рејона, и кота 500 – „Трешњев поток”, северозападно од места Летовица, 570 – источно од места Врбан, 554 – поток „Болошин”, 621 „Хазизиов забел”, 610 – „Бујни дол”, 570 – југозападно од места Лучане, 632 – „Гропа”, 441, све време се поклапајући са границом рејона. Одатле се граница укључује на пут западно од места Брисић, иде тим путем на исток, северно од потеса „Муаџири” и „Сејаце”, пролази кроз Лучане, наставља путем, северно од места Осларе и Левосоје, излази на пругу Прешево – Врање и долази до почетне тачке западног дела виногорја.

Граница источног дела виногорја почиње на северу од пруге Прешево – Врање – кота 402 – пружни прелаз на асфалтном путу Бујановац – Самољица и креће на североисток изохипсом 400, све до реке Гушански дол, североисточно од насеља Жбевац. Ту граница скреће на југ том реком, а затим и асфалтним путем до границе рејона (координата: N 42° 26' 08", E 21° 50' 45"). Граница се кратко поклапа са границом рејона идући на југозапад до Жбевачке реке, а затим њоме на северозапад до коте 442. Граница даље иде ободом шуме преко координата: N 42° 26' 19", E 21° 49' 47" и N 42° 26' 14", E 21° 49' 34", а затим у координати: N 42° 26' 07", E 21° 49' 27" излази на сеоски пут којим иде на југ, а затим на запад до коте 436, јужно од Стевапског дола. Даље граница наставља истим путем на запад преко коте 510 до коте 416. Граница наставља путем источним, северним и западним ободом шуме до коте 497 где скреће на северозапад, па на раскрсници сеоских путева на југозапад, пролази северно од Бујановачког језера преко кота 401, 490 – „Божињевац”, 505 и 530 – „Цепотине”. Граница даље наставља путем на југ и излази на изохипсу 500, иде њоме, а затим се искључује и иде преко координата: N 42° 24' 53", E 21° 45' 24" и N 42° 24' 27", E 21° 45' 36" до координате: N 42° 25' 02", E 21° 45' 49" до раскрснице сеоских путева у потесу „Демиров рид”. Граница даље наставља на југ путем, а затим се северозападно од коте 482 укључује на изохипсу 500, њоме иде на југозапад, а затим се јужно од места Крајмировац укључује на пут којим иде на југ до коте 617 – „Јарићиште”. Граница одатле иде путем до коте 517 у месту Самољица, одакле наставља источним ободом насеља до пута јужно од потеса „Корбска мала”, а затим наставља тим путем на југ до Неговачке реке, даље путем преко коте 460. Граница прелази Кратку бару у координати: N 42° 21' 40", E 21° 44' 44" и долази до коте 532 којом излази на границу рејона. Граница иде кратко на југоисток источним ободом насеља Биљача и од коте 489 се искључује са границе рејона, укључује на асфалтни пут Биљача – Братоселце у тачки пресека пута и изохипсе 500 и наставља тим путем на југ до коте 598. Граница кратко наставља путем на југозапад и у насељу Братоселце излази на изохипсу 550, иде том изохипсом и источно од потеса Виногради, скреће на југ у координати: N 42° 20' 50", E 21° 45' 35" преко Големе реке до координате: N 42° 19' 53", E 21° 45' 44" на асфалтном путу Буштрање – Узово. Граница наставља тим путем на запад до коте 507, пролази источно до насеља Буштрање преко Махаџирске махале до коте 532. Граница одатле наставља до коте 441 – „Реџин дол” и излази на пут којим иде до цркве Св. Ранђел и даље наставља путем на југозапад, па на југ до границе рејона, затим на запад до коте 484, наставља путем на југ, скреће на исток и излази на границу рејона у потесу „Лазина”. Граница виногорја се затим поклапа са границом рејона и иде путем на југоисток до коте 568 где се одваја од границе рејона и долази до коте 539, а даље изохипсом 550 до потеса „Крстин шанац” где излази кратко на пут који иде на југозапад, а затим на југоисток до координате: N 42° 16' 50", E 21° 46' 41", одакле скреће на запад, укључује се на шумски пут, њиме иде на север до координате: N 42° 16' 50", E 21° 46' 52", а затим ободом шуме преко координата: N 42° 16' 49", E 21° 46' 57" и N 42° 16' 49", E 21° 47' 02", након чега

излази на границу рејона, односно на државну границу. Граница виногорја прати државну границу до изохипсе 650, северно од потеса „Мали Орљак" којом иде до пута југоисточно од потеса „Бело дрво", скреће тим путем на север до асфалтног пута Славујевац – Стрезовац, иде кратко тим путем на запад преко потеса „Долинска махала" и укључује се на изохипсу 600. Граница даље иде том изохипсом источно од потеса Бресје и поново излази на државну границу, иде њоме преко коте 576 до асфалтног пута источно од магистралног пута Ниш – Скопље којим иде на север, све до почетне тачке источног дела виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Буштрањско виногорје обухвата следеће катастарске општине:

Западни део: делови катастарских општина Кончуљ, Лучане, Осларе, Несалце, Грамада, Летовица, Рајинце, Црнотинце, Доња Шушаја, Букаревац I, Ораовица, Прешево, Норча, Трнава, Миратовац и катастарска општина Цакановац.

Источни део: делови катастарских општина Левосоје, Божињевац I, Бујановац, Жужељица, Љиљанце, Жбевац, Боровац, Самољица, Неговац, Биљача, Братоселце, Буштрање, Рељан, Големи Дол, Алићерце, Стрезовце, Миратовац и Славујевац.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Врањски рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Сурдуличко	Вртогошко	Буштрањско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Тамјаника	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Смедеревка	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Сланкаменка црвена (Пловдина)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Смедеревка	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Сила	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Semillon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Сурдуличко	Вртогошко	Буштрањско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару

Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Нема препоручених	-	-	-	-	-	-	-
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат Хамбург)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Сурдуличко	Вртогошко	Буштрањско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери							
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Врањски рејон (Сурдуличко, Вртогошко и Буштрањско виногорје)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Друге сорте
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver - Љана	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Exalta - Muscat Precoce de Saumur - Danlas	- Nadegda Azos - Muscat Rose St Vallier - Michele Palieri - Victoria - Katharina - Dattier de Bouyrout (Афус-али, Регина)

	- Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Alina - Angela - Astaniskij - Fanny - Georg - Lival	- Moldova - Друге сорте
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri,*41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Казенављева кордуница - Силво кордуница - Мозерова кордуница	- Жупски - Крајински - Други слични узгојни облици
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена	
	9,5	10,0	

1.10. ЧАЧАНСКО – КРАЉЕВАЧКИ РЕЈОН/ЧАЧАК – КРАЉЕВО

Простирање

Чачанско – краљевачки рејон обухвата Чачанску котлину са једне и друге стране Западне Мораве, као и мање локације у долини реке Ибар.

Границе

На северозападу граница рејона почиње у Кабларској клисури у потесу „Видовски тунел" на тромеђи К.О. Видовац – Рошци – Међувршје, иде кратко на север границом тих К.О., прелази реку Каменицу и пут и излази на коту 428 – „Ковиљача". Ту граница излази на границу К.О. Пријевор – Рошци и иде на север том границом, а затим наставља на исток границом К.О. Пријевор – Миоковци и код коте 429 се одваја од границе К.О., прелази асфалтни пут (координата: N 43° 56' 36", E 20° 16' 01"), затим потес „Црквине" (координата: N 43° 56' 54", E 20° 16' 38"), прелази пут Миоковци – Чачак, затим реку Чемерницу у коти 280, долази до цркве у насељу Горња Горевница – кота 313, излази кратко на асфалтни пут и преко потеса „Пољчине" (координата: N 43° 57' 21",E 20° 18' 02") долази до коте 367 – „Турско брдо". Граница даље иде до коте 310, затим коте 395 – „Остојића коса", излази на асфалтни пут који се поклапа са границом К.О. Горња Горевница – Милићевци и иде њоме кратко на север и првим сеоским путем се одваја на исток до коте 305, прелази Милићевачку реку (координата: N 43° 57' 52", E 20° 19' 54"), долази до коте 322.39, иде на североисток преко потеса „Обрадовићи" и долази до коте 380. Граница даље прелази рукавац реке Каљавац (координата: N 43° 58' 19", E 20° 20' 30"), асфалтни пут у коти 399, прелази други рукавац реке Каљавац (координата: N 43° 58' 31", E 20° 21' 03") и долази до коте 409 – „Горњи крај". Граница рејона даље наставља на исток и иде до кота 435, 338 – „Лазањац", 267 – река „Дићина", 407 – „Зрнац", 428 – „Репиште" и 377, прелази потес „Клик" (координата: N43° 58' 20", E 20° 26' 31"), затим преко координата: N 43° 58' 08", E 20° 26' 32"; N 43° 58' 02", E 20° 27' 01" и N 43° 57' 42", E 20° 27' 03" долази до коте 465 – „Прислоница". Граница даље иде до кота 393, 474 – „Васовића коса", 379 – „Збеговиште", 511 – „Кремењача", 526 и 504 – „Парлог", даље иде путем до кота 492 – „Седиврана" и 461, затим прелази границу К.О. Остра – Вујетинци (координата: N 43° 55' 33", E 20° 32' 19"), долази до коте 501, излази на асфалтни пут Вујетинци – Мрчајевци, њиме иде кратко на југ и излази на коту 480 – „Чикарадаћ" на граници К.О. Вујетинци – Остра – Бечањ. Граница рејона даље иде до коте 508 –

„Стојковац”, на граници К.О. Бечањ – Бресница, 411 – река „Дубока” и 548, затим на југоисток до коте 466 – „Лечићи”. Даље граница излази кратко на пут и њиме долази до изохипсе 400, којом наставља у правцу истока изнад насеља Ђокићи и долази до потеса „Швабуша”, односно до границе К.О. Бумбарево Брдо – Бресница. Граница рејона ту иде на југ границом поменутих К.О., а затим и границом општина Гунцати – Бресница и истовремено се поклапа са границом Шумадијског рејона. Када граница дође до границе К.О. Травник – Бресница – Гунцати, одваја се на запад границом К.О. Травник – Бресница до коте 406. Граница даље наставља на југозапад границом тих К.О. и долази до коте 383, затим преко координата: N 43° 51' 39", E 20° 37' 40" и N 43° 51' 30", E 20° 37' 44" до кота 408 и 424, затим на исток до коте 516 – „Мали врх”, па наставља на југ до потеса „Клик” – кота 487, а затим на југозапад преко границе К.О. Лаћевци – Цветке (координата: N 43° 49' 54", E 20° 39' 43") до коте 514 – „Јањића брдо”. Одатле граница иде на коту 442 – „Чукар”, затим 353, 391 – „Пашино брдо”, и 323 – „Рудар”, одатле скреће путем на југ преко потеса „Зеленик”, прелази Зеленички поток (координата: N 43° 48' 04", E 20° 39' 57") и даље иде путем преко потеса „Рудине” и долази до коте 449 – „Чукар”. Одатле граница излази на границу К.О. Милочај – Поповићи и иде том границом на југозапад до коте 204, а затим до коте 213.7. Ту граница излази на пут и иде њиме на запад до коте 197.5, наставља сеоским путем и долази до главног пута Краљево – Мрчајевци (координата: N 43° 46' 56", E 20° 37' 42"), њиме иде на југ, прелази Западну Мораву у коти 200.9, западно од коте 197.8 скреће на запад и долази до коте 199.5 на главном путу. Граница наставља најпре тим путем на запад и долази до границе К.О. Адрани – Мрсаћ, иде кратко на југ том границом, а затим долази до пруге Краљево – Чачак, пругом иде на запад, прелази коту 203.6, иде благо на северозапад и у коти 210.4 скреће на југ на асфалтни пут, иде тим путем до коте 219.4, наставља истим путем, а затим иде и реком до главног пута Самаила – Мрсаћ, тим путем на запад, а затим код првог скретања и на југ до коте 240.9. Одатле граница иде путем на запад, прелази Лесковачки поток (координата: N 43° 45' 19", E 20° 33' 24"), наставља на северозапад до коте 233.9, скреће на исток, а затим и на југ до границе К.О. Самаила – Буковац. Граница даље иде на запад границом тих К.О. и када дође до тромеђе К.О. Самаила – Буковац – Лазац скреће на запад током Лазачке реке, иде њоме и код Лишараског потока излази на асфалтни пут и код коте 443 скреће на север преко кота 485.61 и 636, долази до коте 472 – „Рујевна”. Одатле граница иде преко потеса „Клик” (координата: N 43° 46' 15", E 20° 25' 33") и долази до коте 499, затим иде на северозапад, прелази Премећку реку (координата: N 43° 46' 50", E 20° 24' 55") и долази до кота 580, 519 и 595, па путем до коте 398, излази на коту 500, њоме иде на север и долази до коте 412, затим наставља котом 450 и долази до коте 453 – „Бањица”. Граница одатле излази на асфалтни пут и долази до коте 478, а затим до коте 386 – „Чимбуровина”. Ту излази на изохипсу 450, иде њоме на север и долази до коте 374 – „Циваја”, наставља на северозапад и прелази асфалтни пут (координата: N 43° 50' 49", E 20° 19' 36") и границу К.О. Лозница – Јездина (координата: N 43° 50' 59", E 20° 19' 09") и долази до коте 466, па затим 457 – „Горње брдо”. Ту граница рејона прелази границу К.О., затим Јездинску реку (координата: N 43° 51' 38", E 20° 18' 00") и долази до коте 525 – „Станковића брдо”. Одатле иде до коте 498 – „Камењак”, 544 – „Пушељино брдо”, 556 – „Јасик”, прелази границу К.О. Парменац – Рињаге (координата: N 43° 52' 41", E 20° 16' 09") и долази до кота 598 – „Драве”, 553, 610 – „Главица”, затим до кота 522, 577 – „Кладње брдо” где аутоматски излази и на границу К.О. Међувршје – Паковраче. Одатле граница иде на север десном обалом Западне Мораве све до почетне тачке рејона.

Граница Чачанско – краљевачког рејона је и истовремено граница оазе Шарани.

Границе Чачанско – краљевачког рејона су и границе две оазе које заједно сачињавају Ибарско виногорје (Жича и Рашка).

Карта 1.10.1. Границе рејона и виногорја Чачанско – краљевачког рејона

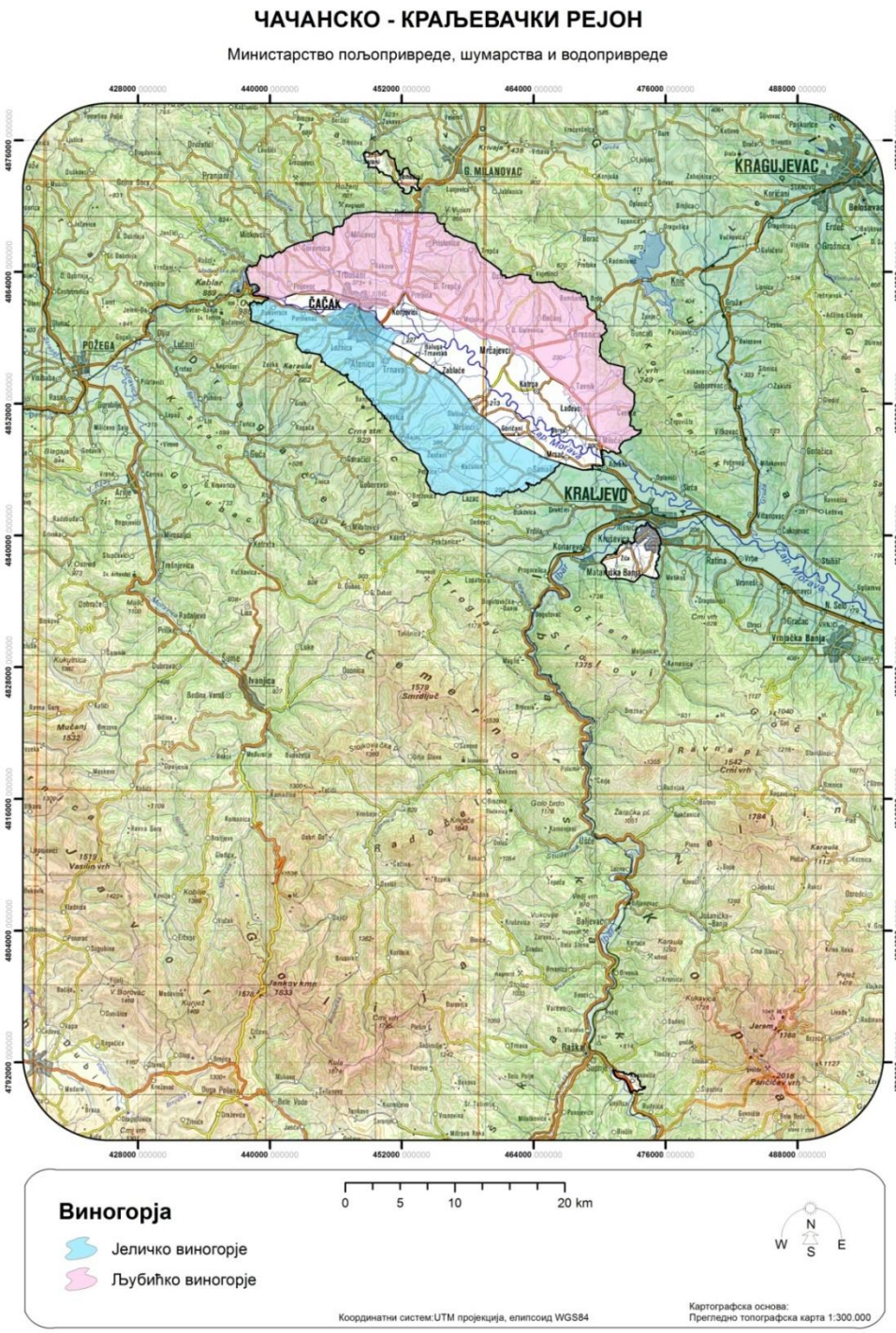

Карта 1.10.2. Оаза Шарани

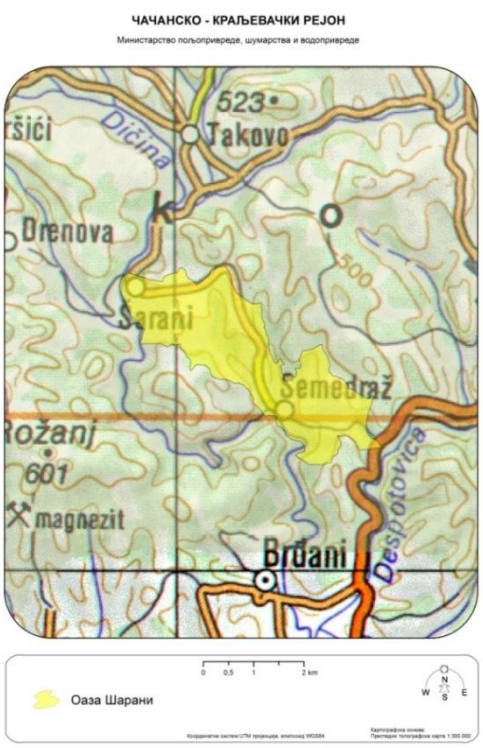

Карта 1.10.3. Оаза Жича

Карта 1.10.4. Оаза Рашка/Казновиће

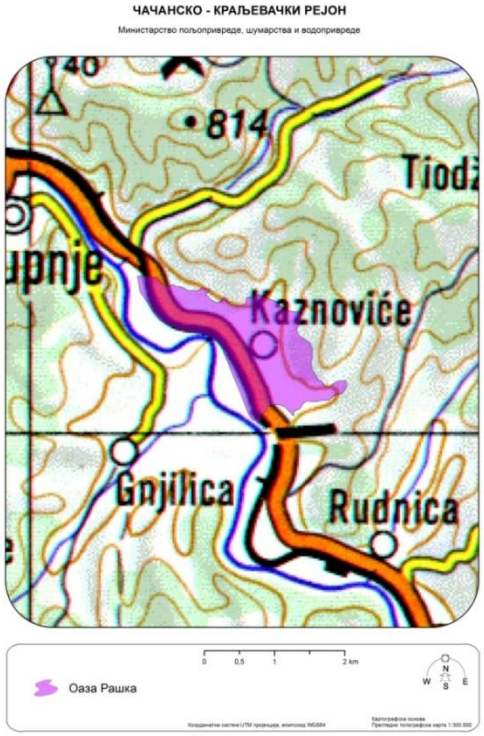

Обухваћене општине

Чачанско – краљевачки рејон обухвата територију у општини Чачак, а врло мало и у општинама Горњи Милановац, Краљево и Рашка.

Површине рејона и виногорја

Чачанско – краљевачки рејон (без малих оаза, односно Ибарског виногорја) заузима површину од 55.199,06 ha, где је највеће Јеличко виногорје.

Табела 1.10.1. Површине рејона и виногорја (Љубичког и Јеличког) Чачанско – краљевачког рејона

Виногорја	Укупна површина	
	ha	% (рејон)
Љубићко виногорје	16.144,72	29,25
Јеличко виногорје	25.725,59	46,61
Чачанско-краљевачки рејон Површина (ha) без оаза	55.199,06	

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Чачанско – краљевачком рејону има 64,88 ha винограда (око 60,19 ha родних винограда, односно 92,77%), од чега је 20,64 ha са стоним сортама и 44,24 ha са винским сортама.

Графикон 1.10.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Чачанско – краљевачким рејоном

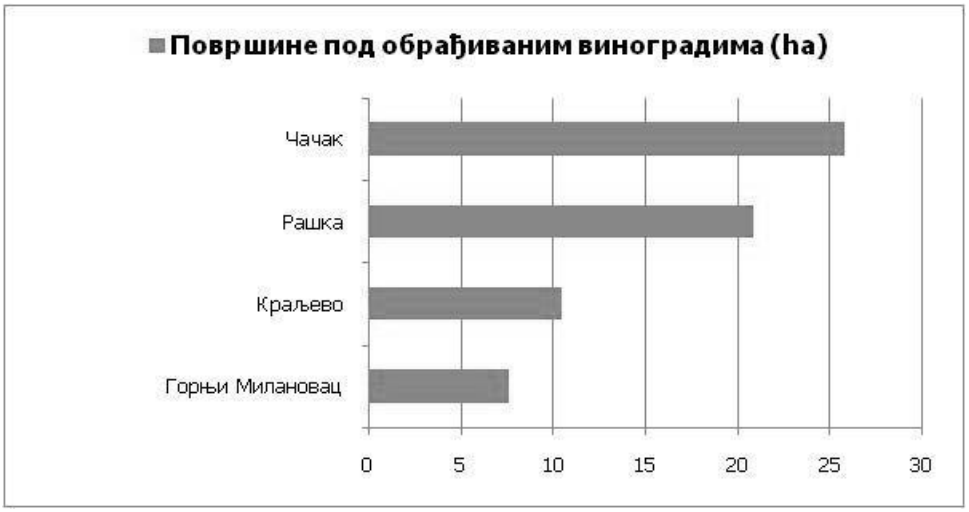

Климатски фактори

У табели 1.10.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Врњачкој Бањи и Краљеву (1961 – 2010).

Табела 1.10.2. Биоклиматски индекси за Чачанско – краљевачки рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Врњачка Бања	16.8	1523.2	1292.4	2064.3	10.7	235.8	4.2	4.3	1.9
Краљево	17.1	1575.6	1327.8	2108.4	10.8	220.5	4.1	3.4	1.7

Карта 1.10.5. Винклеров индекс Чачанско – краљевачког рејона

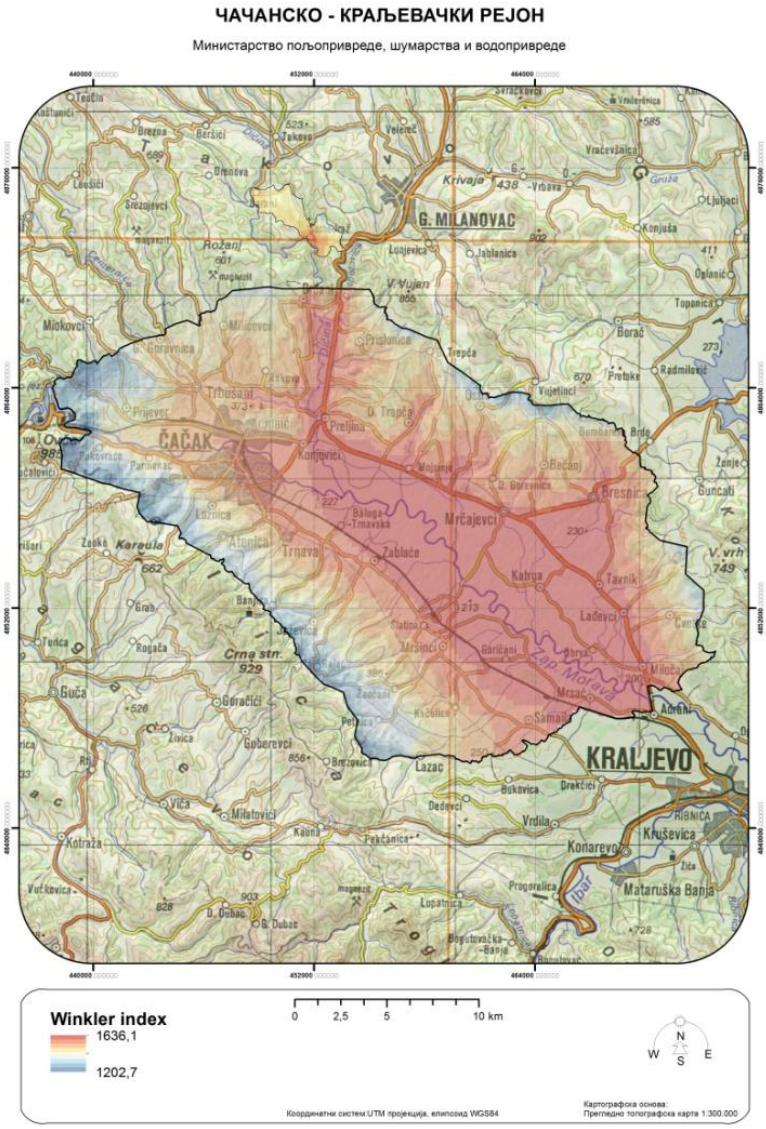

Земљишни услови

Преовлађујући типови земљишта овог рејона су вертисол и псеудоглеј, а заступљени су у мањој мери и флувисол, хумофлувисол и семиглеј, еутрични камбисол и остала земљишта.

Карта 1.10.6. Типови земљишта Чачанско – краљевачког рејона

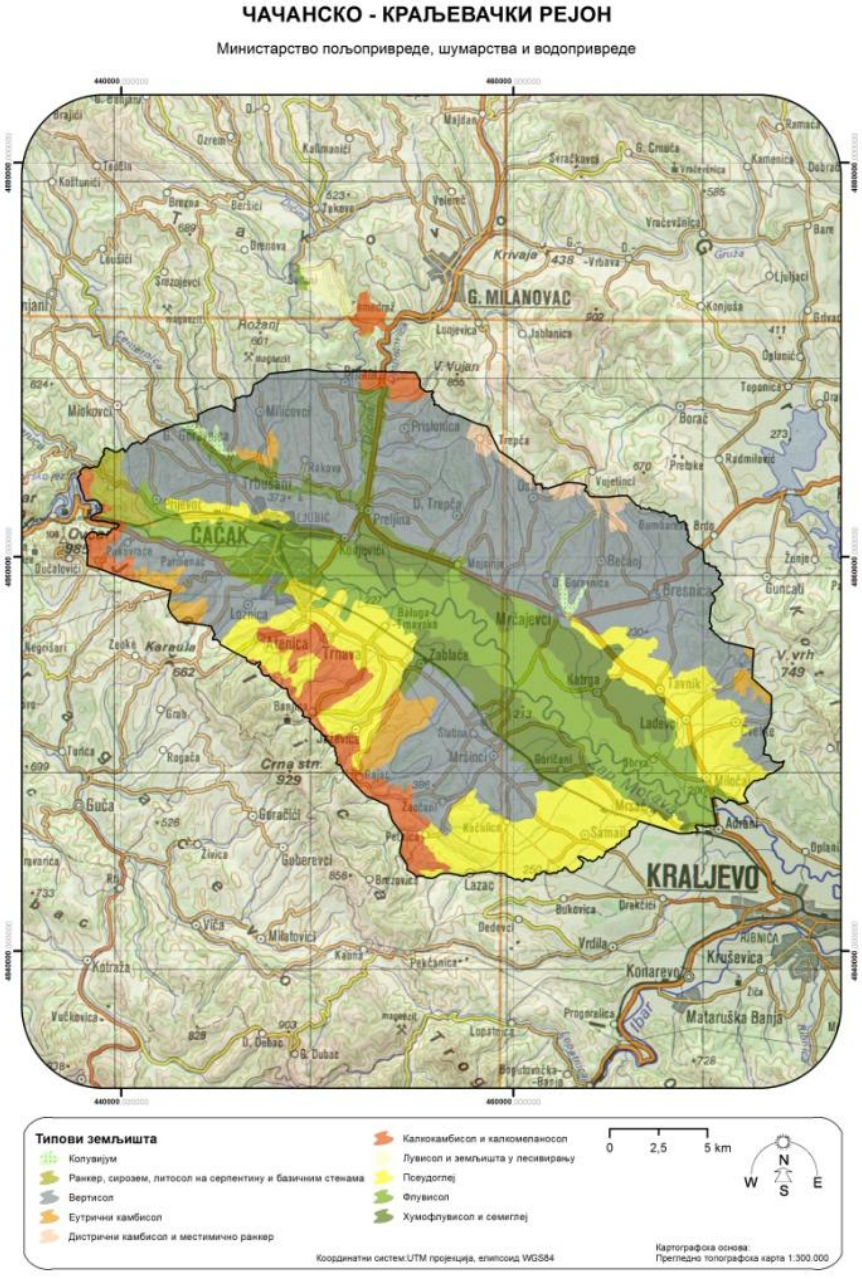

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 43° 58' географске ширине на северу до 43° 44' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 200 m до 400 m, али се предели где се простиру виногорја и где се налазе виногради углавном налазе на надморским висинама од 250 m до 350 m. Надморска висина се постепено смањује идући са истока, запада и севера ка центру и југу рејона, односно унутрашњости главног дела рејона.

Карта 1.10.7. Надморска висина Чачанско – краљевачког рејона

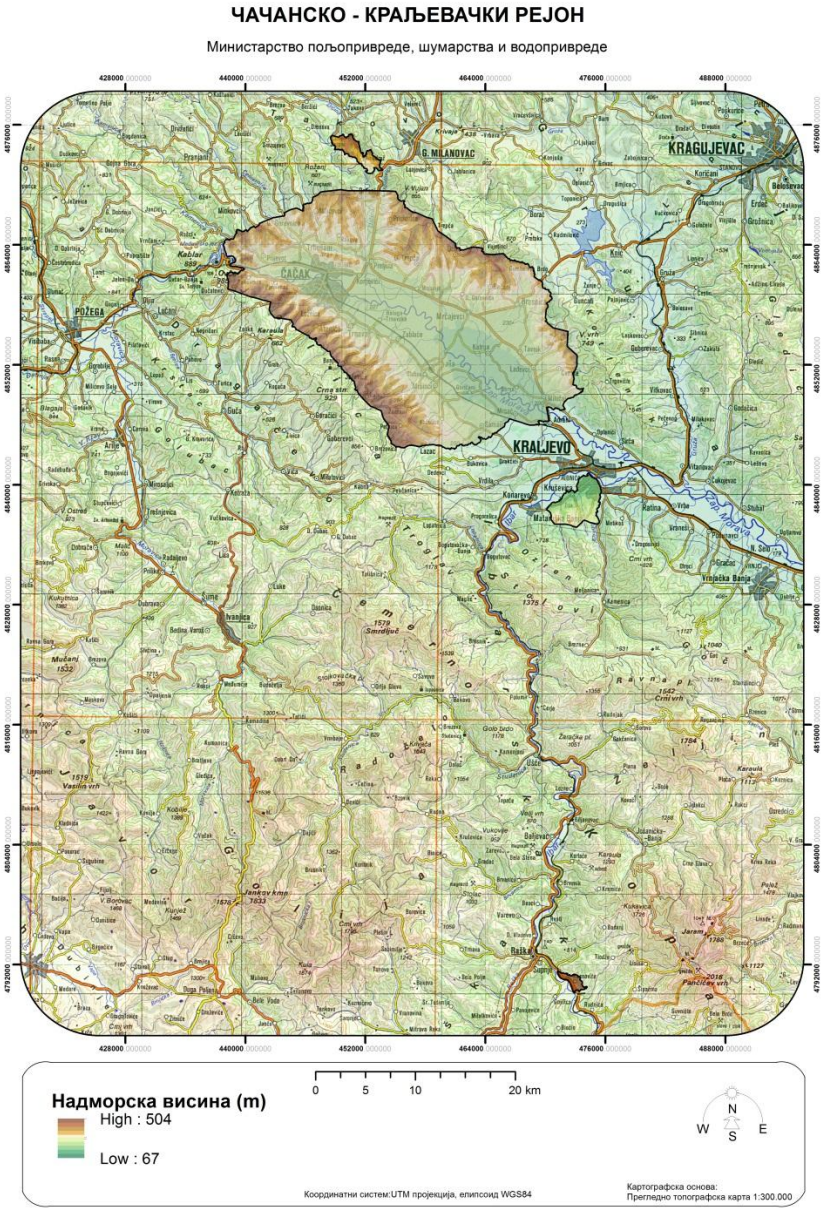

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише умерено – стрмим до благим нагибима терена на којима се налазе виногради, а нагиби се мењају идући ка унутрашњости рејона.

Карта 1.10.8. Нагиб терена Чачанско – краљевачког рејона

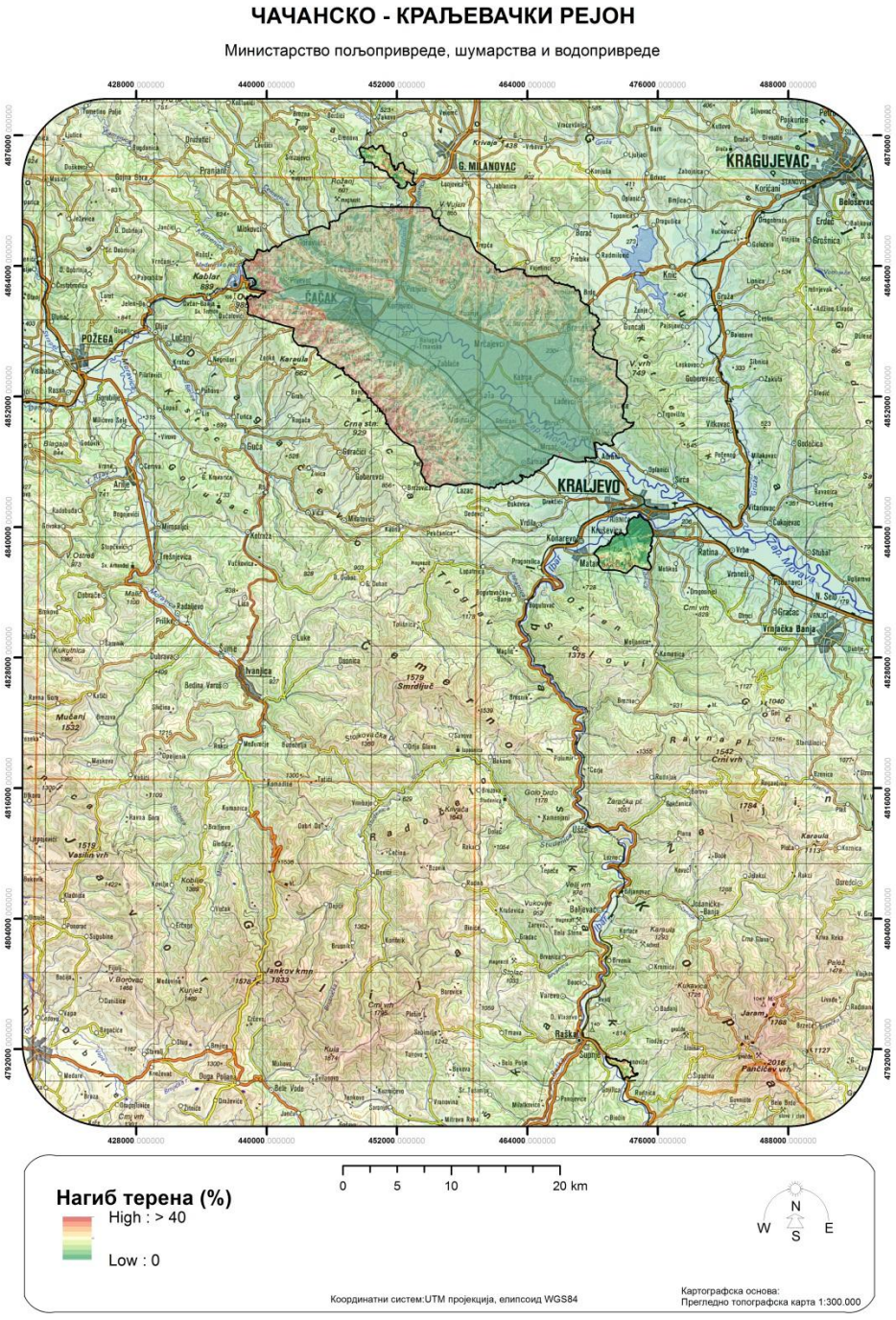

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена, али се виногради углавном налазе на јужним, југоисточним и источним експозицијама.

Карта 1.10.9. Експозиција терена Чачанско – краљевачког рејона

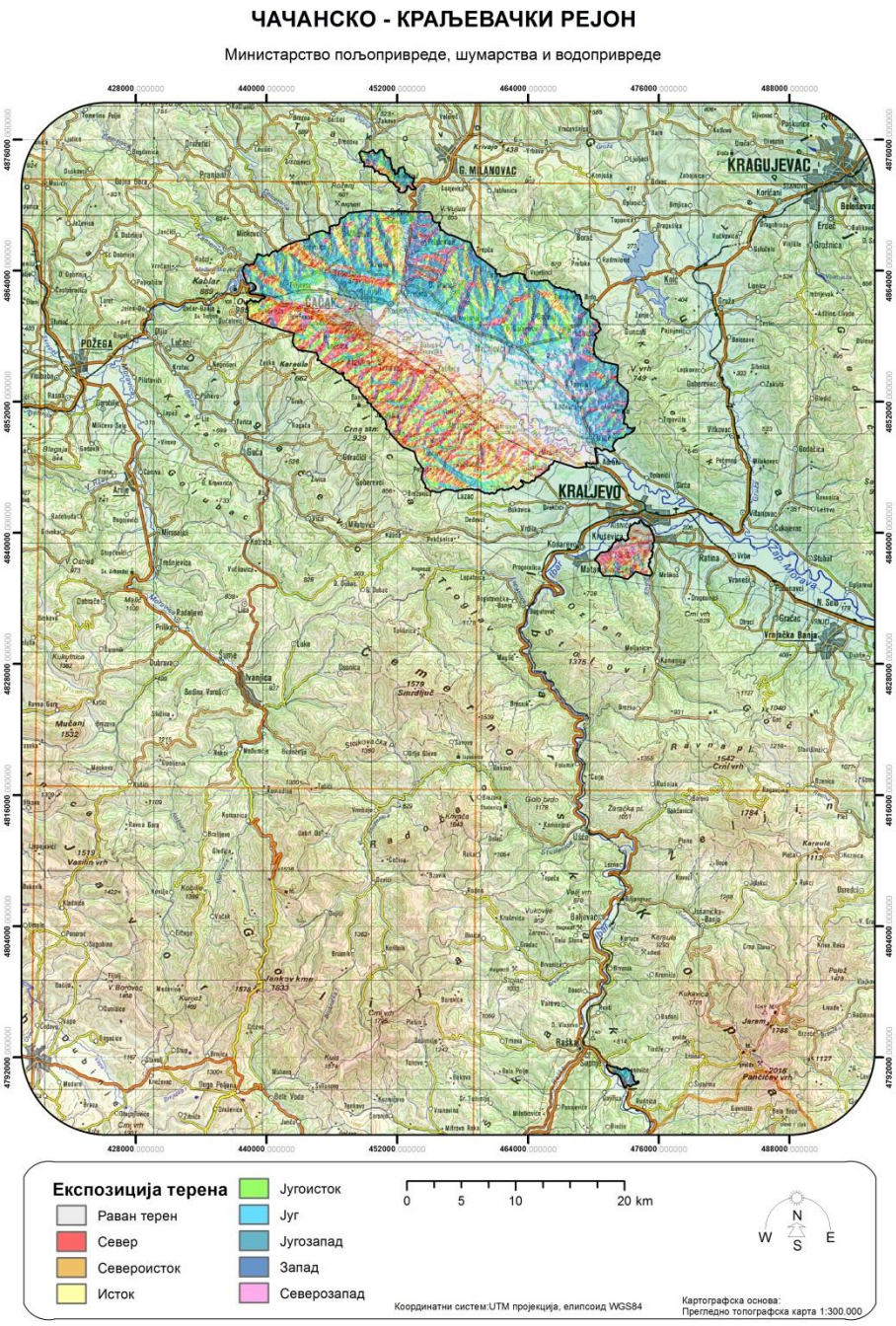

Орографске карактеристике

Орографске карактеристике овог рејона чине две ниже планине Овчар (985 m) и Каблар (889 m) које се налазе на северозападном делу рејона, а са јужне стране се налази планина Јелица (929 m) чије североисточне падине чине највећи део Јеличког виногорја.

Венци и падине ових Динарских планина, као и брдовити терени који су више заступљени у северном, западном и источном делу рејона, раздвојен и долином реке Западна Морава, орографски карактеришу овај рејон. Јужни и централни део рејона је више благо брдовит и са равнијим теренима. Поред овога, падине поред реке Ибар карактеришу орографске карактеристике Ибарског виногорја.

Пејзаж

Са западне стране рејона се налази Овчарско – Кабларска клисура. Кроз рејон протиче река Западна Морава, а код оазе Жича и Рашка/Казновиће са западне стране и река Ибар. Рејон се простире у брежуљкасто – брдском појасу са шумама храста цера, сладуна, букве и др. Око речних корита преовлађују шуме храста лужњака, јасена, јове, тополе и др. Чести воћњаци на брдовитим пределима, нарочито са коштичавим врстама воћака и парцеле са ратарским културама дају пејзажне карактеристике овом рејону.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 397 газдинстава поседује винограде, што чини свега око 1,24% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара, као и парцела под виноградима се налази у општини Чачак.

Виногорја

Чачанско – краљевачки рејон има следећа виногорја:

1.10.1. Љубићко виногорје/Љубић;

1.10.2. Јеличко виногорје/Јелица;

1.10.3. Ибарско виногорје/Ибар.

1.10.1. Љубићко виногорје/Љубић

Простирање

Љубићко виногорје представља северни и источни обод Чачанске котлине и обухвата падине дуж долине Западне Мораве, као и оазу Шарани која обухвата део северно од Љубићког виногорја у близини Горњег Милановца.

Границе

Граница виногорја почиње на тромеђи К.О. Паковраће – Међувршје – Видовац, одатле иде на север десном обалом Западне Мораве до тромеђе К.О. Видовац – Рошци – Међувршје, иде кратко на север границом тих К.О., прелази реку Каменицу и пут и излази на коту 428 – „Ковиљача”. Ту граница излази на границу К.О. Пријевор – Рошци и иде на север том границом, а затим наставља на исток границом К.О. Пријевор – Миоковци и код коте 429 се одваја од границе К.О., прелази асфалтни пут (координата: N 43° 56' 36", E 20° 16' 01"), затим потес „Црквине” (координата: N 43° 56' 54", E 20° 16' 38") прелази пут Миоковци – Чачак, затим реку Чемерницу у коти 280, долази до цркве у насељу Горња Горевница – кота 313, излази кратко на асфалтни пут и преко потеса „Пољчине” (координата: N 43° 57' 21", E 20° 18' 02") долази до коте 367 – „Турско брдо”. Граница даље иде до коте 310, затим до коте 395 – „Остојића коса”, излази на асфалтни пут који се поклапа са границом К.О. Горња Горевница – Милићевци и иде њоме кратко на север и првим сеоским путем се одваја на исток до коте 305, прелази Милићевачку реку (координата: N 43° 57' 52", E 20° 19' 54"), долази до коте 322.39, иде на североисток преко

потеса „Обрадовићи” и долази до коте 380. Граница даље прелази рукавац реке Каљавац (координата: N 43° 58' 19", E 20° 20' 30"), асфалтни пут у коти 399, прелази други рукавац реке Каљавац (координата: N 43° 58' 31", E 20° 21' 03") и долази до коте 409 – „Горњи Крај”. Граница рејона даље наставља на исток и иде до кота 435, 338 – „Лазањац”, 267 – река „Дићина”, 407 – „Зрнац”, 428 – „Репиште” и 377, прелази потес „Клик” (координата: N 43° 58' 20", E 20° 26' 31"), затим преко координата: N 43° 58' 08", E 20° 26' 32"; N 43° 58' 02", E 20° 27' 01" и N 43° 57' 42", E 20° 27' 03", долази до коте 465 – „Прислоница”. Граница даље иде до коте 393, 474 – „Васовића коса”, 379 – „Збеговиште”, 511 – „Кремењача”, 526, 504 – „Парлог”, иде путем до коте 492 – „Седиврана”, 461, затим прелази границу К.О. Остра – Вујетинци (N 43° 55' 33", E 20° 32' 19"), долази до коте 501, излази на асфалтни пут Вујетинци – Мрчајевци, њиме иде кратко на југ и излази на коту 480 – Чикарадаћ на граници К.О. Вујетинци – Остра – Бечањ. Граница рејона даље иде до кота 508 – „Стојковац” на граници К.О. Бечањ – Бресница, 411 – река „Дубока”, 548, затим на југоисток до коте 466 – „Лечићи”. Даље граница излази кратко на пут и њиме долази до изохипсе 400 којом наставља у правцу истока, изнад насеља Ђокићи и долази до потеса „Швабуша”, односно до границе К.О. Бумбарево Брдо – Бресница. Граница рејона ту иде на југ границом поменутих К.О., а затим и границом општина Гунцати – Бресница и истовремено се поклапа са границом Шумадијског рејона. Када граница дође до границе К.О. Травник – Бресница – Гунцати одваја се на запад границом К.О. Травник – Бресница до коте 406. Граница даље наставља на југозапад границом тих К.О. и долази до коте 383, затим преко координата: N 43° 51' 39", E 20° 37' 40" и N 43° 51' 30", E 20° 37' 44" до кота 408 и 424, па затим на исток до коте 516 – „Мали врх”, наставља на југ до потеса „Клик” – 487, а затим на југозапад преко границе К.О. Лађевци – Цветке (координата: N 43° 49' 54", E 20° 39' 43") до коте 514 – „Јањића брдо”. Одатле граница иде на коту 442 – „Чукар”, затим 353, 391 – „Пашино брдо”, 323 – „Рудар”, одатле скреће путем на југ преко потеса „Зеленик”, прелази Зеленички поток (координата: N 43° 48' 04", E 20° 39' 57") и даље иде путем преко потеса „Рудине” и долази до коте 449 – „Чукар”. Одатле граница излази на границу К.О. Милочај – Поповићи и иде том границом на југозапад до коте 204, а затим до коте 213.7. Одатле се граница одваја са границе рејона и креће на север асфалтним путем, прелази коту 200.9 и наставља тим путем. Затим, граница у коти 232.95 скреће на запад, прелази границу К.О. Лађевци – Цветке (координата: N 43° 48' 38", E 20° 36' 36") до коте 220.5 – „Поље”. Одатле граница наставља путем на север, прелази коту 221.3, затим у потесу „Пољци” скреће на запад, па опет на север (координата: N 43° 49' 17", E 20° 35' 46") до коте 218.8 на граници К.О. Лађевци – Травник, ту излази на поток Батовац, кратко иде њиме на исток, а затим се укључује на изохипсу 220 и њоме иде на север до асфалтног пута Травник – Доња Катрга. Граница тим путем скреће на исток, а затим скреће и иде на северозапад путем Лађевци – Мрчајевци до потеса „Грдеш”, где скреће на запад и укључује се на ток реке, њоме иде до потеса „Пеовача”, северозападно од села Станчићи где се укључује на асфалтни пут Мрчајевци – Прељина и иде њиме на северозапад, испред улаза у село скреће на запад, а затим на југ у коти 239.3. Одатле наставља на југ и у месту Коњевићи се укључује на ток реке којим наставља на запад до границе К.О. Љубић – Чачак, којом креће на југ до десне обале Западне Мораве. Одатле граница иде обалом до потеса „Суви брег” где се опет укључује на ток реке, прелази коту 240.7 и јужно од коте 245.8 скреће путем на север и долази до асфалтног пута Љубић – Пријевор. Граница наставља тим путем на запад, искључује се са главног пута и долази до коте 258.2, где се укључује на десну обалу Западне Мораве и том обалом долази до почетне тачке виногорја.

Оаза Шарани почиње на северозападу у коти 340 код цркве и наставља ка потесу „Главица” – 419, затим се укључује на асфалтни пут, иде њиме на исток, а затим и изохипсом 450 у потесу „Долови” до коте 452, даље наставља на исток, па затим и на југ асфалтним путем и долази до коте 356 на граници К.О. Шарани – Таково. Граница даље иде на југ границом поменутих општина, а затим и К.О. Семедраж – Таково до крајњег југа границе општине, северозападно од потеса „Боблија” где се укључује на изохипсу 350, том изохипсом иде на југ, а затим на север и у потесу паралелно од потока Тршчани се укључује на асфалтни пут, а затим и на изохипсу 450 и иде том изохипсом до потока, тим потоком на југ све до асфалтног пута Горњи Милановац – Прељина (координата: N 43° 59' 42", E 20° 25' 23") и одатле се укључује на изохипсу 400, њоме креће на северозапад, па на југ и долази до коте 380, укључује се на реку Дичину и иде њоме на север, затим се укључује на асфалтни пут и њиме иде до коте 456. Граница даље наставља асфалтним путем на запад до потеса Спасовина преко координате: N 44° 00' 47", E 20° 21' 57" и ту опет излази на реку Дичину и њоме иде на север све до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Љубићко виногорје обухвата делове катастарских општина: Видова, Пријевор, Трбушани, Миоковци, Горња Горевница, Милићевци, Брђани, Прислоница, Љубић, Коњевићи, Прељина, Станчићи, Мојсиње, Доња Горевница, Мрчајевци, Остра и Горња Трепча, као и катастарске општине Вранићи, Соколићи, Раковац, Бресница, Тавник, Лаћевци, Цветке, Милочај и Бечањ.

Оаза Шарани обухвата делове катастарских општина Шарани и Семедраж.

1.10.2. Јеличко виногорје/Јелица

Простирање

Јеличко виногорје обухвата источни обод Чачанске котлине, односно источне падине планине Јелице.

Границе

На северозападу граница виногорја почиње на тромеђи К.О. Паковраће – Међувршје – Видова на путу Пожега – Чачак са јужне стране Западне Мораве. Тим путем граница иде на исток све време, идући јужно од Западне Мораве и када дође до скретања за село Марковица код села Бељина, одваја се на североисток до коте 243.0, затим прелази границу К.О. Бељина – Чачак (координата: N 43° 53' 32", E 20° 19' 07") и долази до коте 242.1. Одатле граница излази на границу К.О. Трбушани – Чачак у потесу Сува Морава (координата: N 43° 53' 52", E 20° 19' 45"), затим излази на леву обалу Западне Мораве и иде њоме на исток, а затим на југоисток до уливања Трнавске реке. Граница иде том реком на југозапад до излаза на асфалтни пут Чачак – Самаила, јужно од потеса „Брестови”, скреће на југоисток тим путем и иде до коте 243.6. Ту граница скреће на североисток и у потесу „Вапа” излази на пругу, наставља пругом на југоисток, прелази коте 233.2, 226.0, 229.1, 225.93, 222.3, 214.6, 214.4 и код коте 210.4 излази на границу рејона. Граница виногорја се затим поклапа са границом рејона, односно у коти 210.4 скреће на југ, на асфалтни пут, иде тим путем до коте 219.4, наставља истим путем, а затим иде и реком до главног пута Самаила – Мрсаћ, тим путем на запад, а затим код првог скретања и на југ до коте 240.9. Одатле граница иде путем на запад, прелази Лесковачки поток (координата: N 43° 45' 19", E 20° 33' 24"), наставља на северозапад до

коте 233.9, скреће на исток, а затим и на југ до границе К.О. Самаила – Буковац. Граница даље иде на запад границом тих К.О. и када дође до тромеђе К.О. Самаила – Буковац – Лазац скреће на запад током Лазачке реке, иде њоме, па код Лишараског потока излази на асфалтни пут и код коте 443 скреће на север, преко кота 485.61 и 636, па долази до коте 472 – „Рујевна". Одатле граница иде преко потеса „Клик" (координата: N 43° 46' 15", E 20° 25' 33"), долази до коте 499, затим иде на северозапад, прелази Премећку реку (координата: N 43° 46' 50", E 20° 24' 55") и долази до коте 580, затим 519 и 595, па путем до коте 398, излази на коту 500, њоме иде на север и долази до коте 412, затим наставља котом 450 и долази до коте 453 – „Бањица". Граница одатле излази на асфалтни пут и долази до кота 478 и 386 – „Чимбуровина". Ту излази на изохипсу 450, иде њоме на север и долази до коте 374 – „Цивања", наставља на северозапад и прелази асфалтни пут (координата: N 43° 50' 49", E 20° 19' 36") и границу К.О. Лозница – Јездина (координата: N 43° 50' 59", E 20° 19' 09") и долази до кота 466, затим до коте 457 – „Горње брдо". Ту граница рејона прелази границу К.О., затим Јездинску реку (координата: N 43° 51' 38", E 20° 18' 00") и долази до коте 525 – „Станковића брдо". Одатле иде до кота 498 – „Камењак", 544 – „Пушељино брдо" и 556 – „Јасик", прелази границу К.О. Парменац – Ридаге (координата: N 43° 52' 41", E 20° 16' 09") и долази до кота 598 – „Драве", 553 и 610 – „Главица", а затим 522 и 577 – „Кладње брдо", где аутоматски излази и на границу К.О. Међувршје – Паковраче. Одатле граница иде на север десном обалом Западне Мораве све до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Јеличко виногорје обухвата делове катастарских општина Придворица, Јездина, Чачак, Лозница, Трнава, Бањица, Вапа, Заблаће, Кукићи, Рајац, Премећа, Мршинци, Петница, Горичани, Лазац, Мрсаћ, као и катастарске општине Паковраће, Рићаге, Парменац, Бељина, Кулиновци, Виљуша, Јежевица, Липница, Слатина, Жаочани, Качулице и Самаила.

1.10.3. Ибарско виногорје/Ибар

Простирање

Ибарско виногорје сачињавају две оазе (Жича и Рашка/Казновиће) које се налазе у долини реке Ибар.

Границе

Граница оазе Жича почиње на северозападу, на асфалтном путу код Лојаничког потока и иде тим путем на север, паралелно са током поменутог потока до коте 205.5. Одатле скреће на исток, пролази јужним ободом Жичког језера и долази до асфалтног пута код Жичке реке, наставља тим путем на североисток, затим излази на главни пут, њиме на југ, затим опет асфалтним путем на исток и опет на југ до пута Краљево – Крушевица, источно од коте 209.4. Граница тим путем иде на исток до Ковачког потока, креће њиме на север, затим се укључује на асфалтни пут, пролази коту 199.6, наставља тим путем до потеса „Поље" и ту скреће на југоисток и долази до коте 196.2. Граница ту долази до леве обале Ибра, кратко иде обалом на југ, а затим се укључује на пут Рибница – Брдања, иде њиме на југ до границе К.О. Краљево – Рибница где се укључује на реку Рибницу. Граница иде реком на југ све до коте 228 и преко координата: N 43° 40' 40", E 20° 41' 12"; N 43° 40' 43", E 20° 40' 58" и N 43° 40' 48", E 20° 40' 43" и до кота 261 и 353 –

„Трешњар”, а затим до координата: N 43° 40' 29", E 20° 39' 44" и N 43° 40' 33", E 20° 39' 34", долази до коте 321, 488, координата: N 43° 40' 45", E 20° 38' 12", затим до коте 282. Одатле се укључује на поток Мулинар, њиме иде на север, укључује се на асфалтни пут Крушевица – Матарушка Бања и тим путем ка северу долази до почетне тачке оазе.

Граница оазе Рашка (Казновиће) почиње на северозападу, на асфалтном путу Лешак – Рашка. Одатле се граница укључује на изохипсу 500 и њоме иде до коте 505. Одатле се граница креће путем до коте 597. Одатле граница прелази потес „Ћурчићи” у координати: N 43° 16' 14", E 20° 40' 09" и одатле јужно од потеса „Голо брдо” излази на изохипсу 550, иде њоме кратко на југ, а затим се укључује на асфалтни пут којим иде најпре на југ, затим скреће на запад и јужно од коте 453 излази на пругу Лепосавић – Рашка, њом наставља на север и долази до почетне тачке оазе.

Обухватајуће катастарске општине

Оаза Жича се простире на деловима катастарских општина Готовац, Крушевица, Ковачи, Краљево (до десне обале реке Ибар) и Рибница.

Оаза Рашка (Казновићи) се налази на делу катастарске општине Казновиће.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Чачанско – краљевачки рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Љубићко и оаза Шарани	Јелићко	Ибарско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Тамјаника	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Сила	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Semillon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Љубићко и оаза Шарани	Јелићко	Ибарско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака /хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							

Нема препоручених	-	-	-	-	-	-	-
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Љубићко и оаза Шарани	Јелићко	Ибарско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери							
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Чачанско-краљевачки рејон (Љубичко, оаза Шарани, Јеличко и Ибарско виногорје)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Друге сорте I и II епохе зрења
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Друге сорте I и II епохе зрења
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver	- Љана - Matilde Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Друге сорте Iи II епохе зрења
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri,* 41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД	- Једногуби Гијов (Гујо)	- Казенављева кордуница	- Жупски

ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Силво кордуница - Мозерова кордуница	- Крајински - Други слични узгојни облици
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена	
	9,0	9,5	

1.11. РЕЈОН ТРИ МОРАВЕ/ ТРИ МОРАВЕ

Простирање

Рејон Три Мораве се налази у централном делу Србије, у доњем сливу реке Западне Мораве, доњем сливу Јужне Мораве и горњем сливу Велике Мораве и њихових притока. Са западне и северне стране оивичен је планинама: Гледићке планине и Бешњаја, са јужне стране окружују га планине: Гоч, Жељин, Копаоник и Јастребац и са источне стране планине: Бељаница, Кучајске планине, Ртањ и Озрен.

Границе

Граница рејона креће од Западне Мораве код Грабовачке тврђаве, северозападно од Трстеника и креће кратко на исток асфалтним путем до Мале реке, где скреће на север том реком до потеса „Бечевине", затим на североисток изохипсом 250, а затим код манастира Љубостиња прелази на асфалтни пут којим се враћа на југ према Трстенику до коте 180. Одатле граница скреће на североисток до манастира Света Петка и даље изохипсом 350 испод потеса „Грабовачко брдо", све до Вуковог потока, а затим тим потоком до коте 207 – ушће у Богдањску реку. Одатле граница иде преко кота 315 – „Ђуровача", 251 – „Богдањска река" и 404 – „Старо брдо". Одатле граница наставља на север изохипсом 400, западно од потеса „Изопоље", а затим границом К.О. Мијајловац – Прњавор, Мијајловац – Доњи Дубич, Божуревац – Доњи Дубич, Риљац – Доњи Дубич и Риљац – Горњи Дубич све до тромеђе са К.О. Превешт. Одатле граница наставља на север преко потока Вуковац и кота 527 – „Цветковица", 485 – „Драча", 571 – „Савина глава", 440 – „Запис", 450 – „Сибничка река", 476 – „Горња Сибница", 452, 516 и 387 – „Жупањевачка река" и даље преко кота 622, 406 – „Велика река", 456 – „Вољевачки поток", 549, 463 – западно од Шиљевице и 486 – „Мочилска река", затим скреће кратко на исток преко кота 582, 546, 513 – „Странчине", 344 и 394, а затим и на север преко кота 362, 394 – „Гробљанска коса", 407 – западно од Рековца, 376, 258.35 – „Дуленска река", 430 – „Равни гај" и 300 – „Слепчев поток" до границе општина Рековац и Крагујевац (место спајања К.О. Ратковић и К.О. Рековац са општином Крагујевац) на Дуленској реци, а затим границом ових двеју општина, пресеца пут Крагујевац – Јагодина и наставља до тромеђе општина Рековац, Јагодина и Крагујевац. Одатле граница наставља границом К.О. Старо Село – Велика Сугубина и Мишевић – Велика Сугубина све до коте 334 – „Јевтов поток" и даље преко кота 471 – „Ракљата коса", 469 – „Божурова коса", 536 – „Панов гроб", 503 – „Клик", 472 – „Ливаде", 299 на реци Јошаници, 456 – „Шиндра", 535, 477, 474 западно од Горњег Штипља, 394 – „Орнице", 422 – „Крушачка коса", потес „Ливаде" западно од Горњег Рачника, и 267 – „Даске", па сече пут Багрдан – Комарице код ушћа Пунарског потока у Осаоницу, па иде преко кота 287 – „Бели камен" и 218 – „Ловачко поље" и код потеса „Виногради" долази до границе општина Јагодина и Баточина (граница К.О. Милошево и Брзан), а затим границом тих општина до Велике Мораве. Даље границу представља граница општина Јагодина и Свилајнац, затим општина Јагодина и Деспотовац, општина

Ћуприја и Деспотовац (гранична К.О. Вирине) и излази на пут Деспотовац – Ћуприја, западно од насеља Бељајка. Даље иде путем према Ћуприји, све до коте 264 у К.О. Паљане, а затим скреће на исток и иде границом К.О. Паљане – Бигреница, све до североисточног обода насеља Паљане. Одатле граница иде у правцу југоистока преко кота 350 – „Долови", 357 – „Бежњак" и 347 – „Главица" долази североисточно од места Сење. Са те коте граница прелази на изохипсу 300, обухватајући подручје око манастира Раваница. Одатле граница иде обронцима Кучајских планина, остављајући шумске састојине изван граница преко кота 310 – „Ломница", 357 – „Црепово брдо", 402 – северно од Стубице, 501 – „Велики Церовац", 256 на реци Црници, 463 – „Чукар" и код коте 323 излази поново на реку Црницу. Граница даље иде на југ том реком до коте 199, источно од цементаре у Поповцу, скреће на југоисток преко кота 290, 385 и 487 северно и источно од села Буљане и даље по ободу шуме преко кота 427, 411 и 293 на реци Сувари и преко коте 413 долази до коте 419, североисточно од села Извор, најисточније тачке рејона.

Одатле граница иде у правцу југозапада границом К.О. Горња Мутница – Извор и Доња Мутница – Извор све до пута Параћин – Зајечар и даље у истом правцу до коте 330, јужно од Доње Мутнице. Даље граница иде ободом шуме по изохипси 300, пролазећи по источном ободу села Лешје, а од пута Лешје – Плана прелази на коте 402, 440, 501 и 423, источно од насеља Плана. Граница даље од коте 396 кратко иде на исток границом К.О. Плана – Скорица, а од коте 432 – „Ланиште" скреће на југ и иде преко кота 260 – „Крчева река", 462, 318 – „Бошњар", 329 источно од Смиловца, 260 – река Прчевица, 382 – „Равна Дубрава", 438 и 339 – „Прло" и североисточно од Подгорца, прелази Велику реку и наставља на југ преко кота 352, 369, 422 – „Старо лојзе" и 355 – „Хајдучки кладенац" до коте 383, источно од Ражња. Одатле граница иде на југоисток преко кота 468 – „Коњска пољана" и 595 – „Вељкова ливада"и код потеса „Дреновачка коса" излази на границу општина Ражањ и Алексинац (гранична К.О. Црни Као) и границом ове две општине иде до реке Јужне Мораве (гранична К.О. Прасковче) и уз реку Јужну Мораву, иза Браљине Ражањске до железничког моста на Ражањској реци.

Даље граница иде на запад до коте 250 – „Караула", а затим и изохипсом 250 и сеоским путем од манастира Св. Никола преко потеса „Шиб", по ободу шуме до пруге Сталаћ – Крушевац, код ушћа потока Стеванац у Јужну Мораву. Граница иде на север до пута Сталаћ – Крушевац, а одатле тим путем у правцу југозапада све до коте 148, односно моста преко Раковачког потока. Граница скреће на југоисток преко кота 306 – „Бучје", 407, 332 – „Стрик њива", 310 – поток „Дедињац", 398 – „Доњи поглед", 263 – „Ашане" и 268 западно од села Јошје, а одатле границом К.О. Каоник – Јошје и Каоник – Ђунис до границе општине Крушевац и Алексинац, а затим границом тих општина до границе К.О. Рибаре – Бољевац, и даље према северу преко најзападаније тачке Рибарске бање и коте 606 – „Шанац" сече Срндаљску реку и долази до коте 399 у селу Мала Река – ушће Бугарског потока. Одатле граница скреће на запад преко коте 435 – „Беласичка коса" и код Провалијског потока излази на изохипсу 400. Даље граница иде на запад по изохипси 400 северним обронцима Јастрепца, изнад села Пољаци, Петина и Г. Сеземче до потока Јастребњака, а затим преко Д. Сеземче – кота 342, потеса „Марина коса" до села Трмчаре. Даље граница иде преко коте 269 и 325 – потес „Коштан", сече Ломничку реку између села Велика Ломница и Буци и долази преко кота 328 на потесу „Ломничка коса" и 333 – „Градине" до села Наупаре, кота 326. Даље граница иде у правцу југозапада преко кота 362, 368 – „Жилњак", јужно од Наупара, 347, 388 – „Велика дула", 407 – „Михајлова ливада", 339, 268 јужно од Јабланице, 392, 290 – „Купачка река", 485 и 400 – „Мала дула" и долази до границе К.О. Мајдево и Ћелије код потеса „Стара сувоја". Граница рејона

прелази језеро преко моста код засеока Васићи и даље иде обалом језера до засеока Судимци, где се одваја од језера и долази до тромеђе К.О. Суботица – Вражогрнци – Трнавци, а одатле границом К.О. Вражогрнци – Трнавци до потеса „Клик". Граница даље наставља на север и од коте 391 прелази на изохипсу 400, сече асфалтни пут Трнавци – Бела стена, и долази до сеоског пута ка потесу „Чукатак". Граница прелази Трнавачку реку у правцу запада и наставља путем по северном, западном и јужном ободу потеса „Јелењак", источно од насеља Љубинци и излази на реку Вратарицу. Граница иде на југ том реком до цркве у Доброљупцима, а одатле скреће на исток, најпре путем до кота 496 – „Караула" и 436 излази на границу К.О. Доброљупци – Жилинци. Одатле граница иде на северозапад, најпре том границом, а затим и Игрош – Стројинци, Игрош – Лепенац, Игрош – Тршановци, Шљивово – Тршановци, Мала Врбница – Тршановци, Мала Врбница – Мала Грабовница, Мала Врбница – Кобиље и Ботуња – Кобиље, а одатле границом општина Александровац и Брус (К.О. Лесеновци, Д. и Г. Вратари). Одатле граница иде кратко на исток границом К.О. Латковац – Лесковица, Пуховац – Лесковица, Вељa Глава – Лесковица, Вељa Глава – Рињевштица, Ржаница – Рињевштица, Братићи – Рињевштица и Руденице – Рињевштица све до асфалтног пута Руденице – Велуће. Одатле граница скреће на запад преко кота 442 – поток „Лазица" и 499 – северно од засеока Пуношевићи, скреће на север преко кота 357 – поток „Сребрница", 449 – „Печени гроб" и 466. Одатле граница иде изохипсом 400 јужно до села Бучја све до коте 405 – „Лештак", а затим на северозапад преко кота 370, 424 – „Равна гора" и 415 – „Сопат", југозападно од Горње Црнишаве и кота 280 – „Игрош", 277 – „Равниште" изнад села Чаири, 427 и 290 западно од Чаира. Одатле граница рејона иде на запад преко изохипсе 250 изнад села Осаоница до места, јужно од моста преко Осаоничке реке, у истом правцу прелази реку и наставља изохипсом 250. Граница том изохипсом долази до испод коте 320 – „Стражба" и излази на Попинску реку. Одатле граница скреће на север Попинском реком до почетне тачке.

Карта 1.11.1. Границе рејона и виногорја рејона Три Мораве

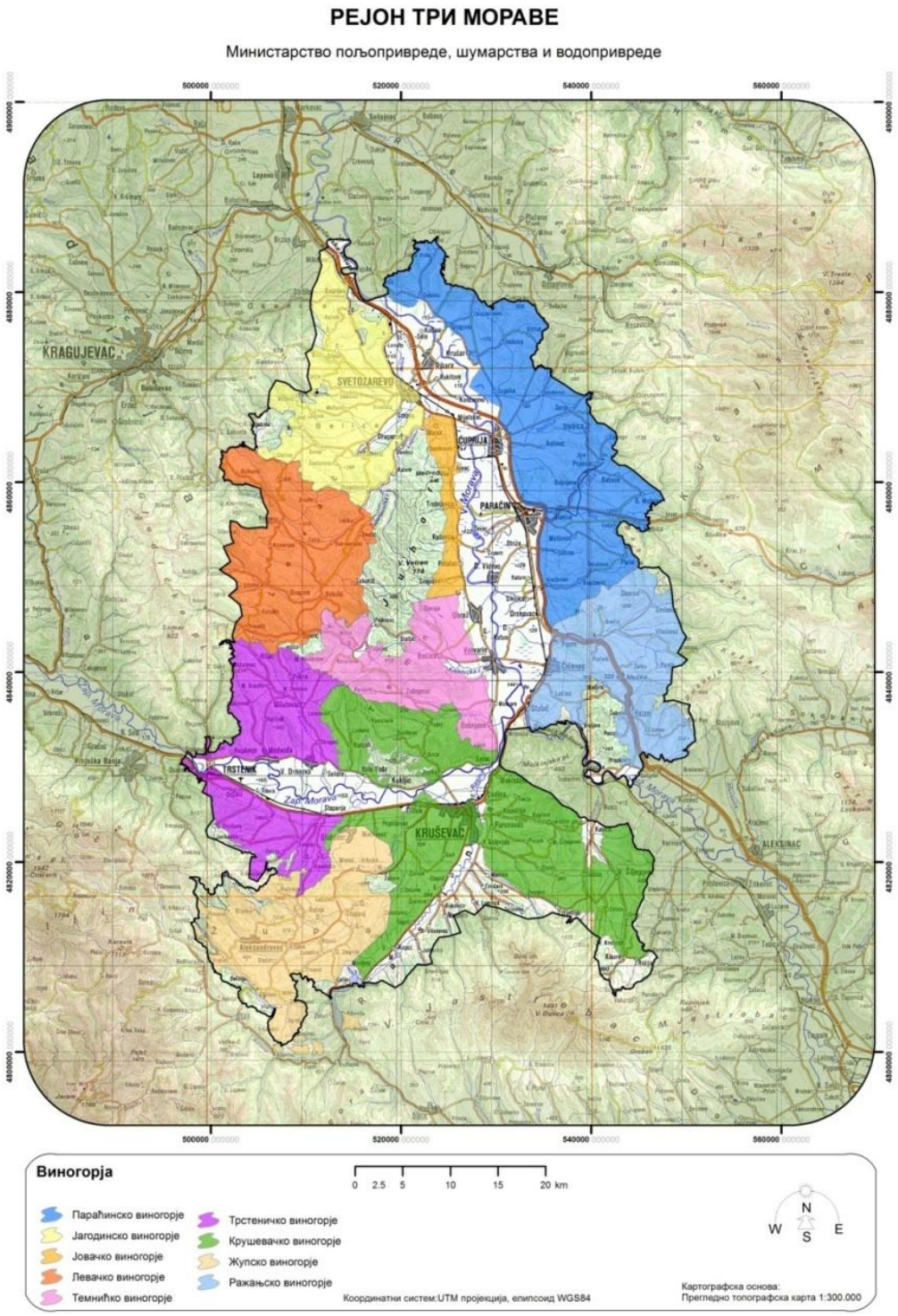

Обухваћене општине

Рејон Три Мораве обухвата територију у општинама Трстеник, Рековац, Варварин, Јагодина, Ћуприја, Параћин, Ћићевац, Крушевац, Александровац, Ражањ, као и мале делове општина Брус и Алексинац.

Површине рејона и виногорја

Рејон Три Мораве заузима површину од 286.929,90 ha, где је највеће Крушевачко виногорје.

Табела 1.11.1. Површине рејона и виногорја рејона Три Мораве

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Параћинско виногорје	35.947,80	12,53	17,80
Јагодинско виногорје	20.706,59	7,22	10,25
Јовачко виногорје	4.258,28	1,48	2,11
Левачко виногорје	22.853,59	7,96	11,31
Темнићко виногорје	14.925,81	5,20	7,39
Трстеничко виногорје	20.711,86	7,22	10,25
Крушевачко виногорје	39.825,52	13,88	19,72
Жупско виногорје	22.067,82	7,69	10,93
Ражањско виногорје	20.680,24	7,21	10,24
Укупно	201.977,51	70,39	100,00
Рејон Три Мораве Укупна површина (ha)	286.929,90		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Рејону Три Мораве има 7528,76 ha винограда (око 7362,45 ha родних винограда, односно 97,79%), од чега је 1367,54 ha са стоним сортама и 6161,22 ha са винским сортама.

Графикон 1.11.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним рејоном Три Мораве

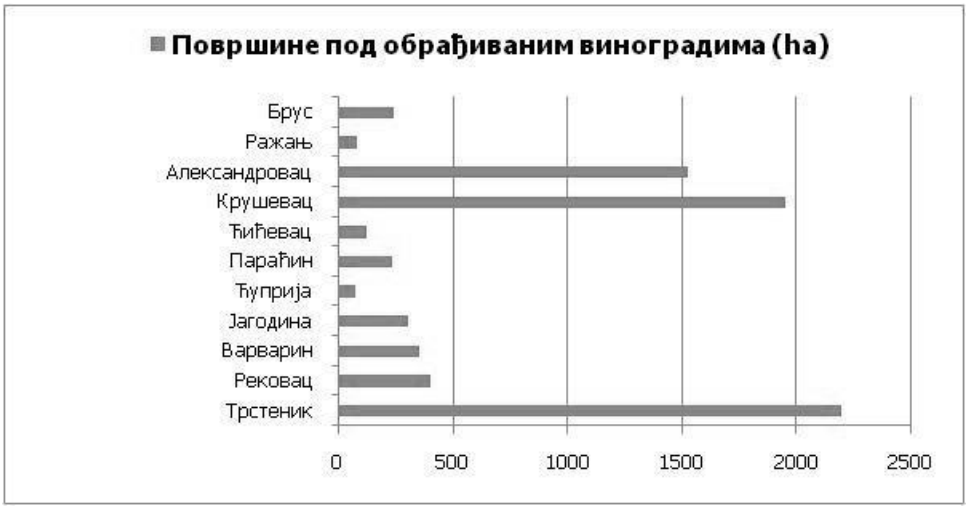

Климатски фактори

У табели 1.11.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Александровцу, Алексинцу, Брусу, Ћуприји, Јагодини, Рековцу, Крушевцу и РЦ Крушевац(1961 – 2010).

Табела 1.11.2. Биоклиматски индекси за рејон Три Мораве

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Александровац	16.8	1520.0	1286.5	1990.5	11.0	166.3	2.7	1.5	2.0
Алексинац	17.6	1676.4	1375.3	2220.7	11.0	141.5	3.2	6.0	1.3
Брус	15.3	1232.8	1113.3	1857.4	8.1	203.7	12.9	3.0	4.5
Ћуприја	17.0	1553.3	1309.8	2140.5	10.1	183.9	7.9	5.9	2.5
Јагодина	17.6	1680.6	1376.1	2229.0	11.0	149.2	3.3	6.3	1.9
РЦ Крушевац	17.1	1571.5	1324.7	2130.0	10.4	173.5	5.5	4.9	2.9
Рековац	16.8	1521.2	1269.4	1899.7	12.0	180.7	2.7	1.4	0.6
Крушевац	17.1	1571.5	1324.7	2130.0	10.4	173.5	5.5	4.9	2.9

Карта 1.11.2. Винклеров индекс рејона Три Мораве

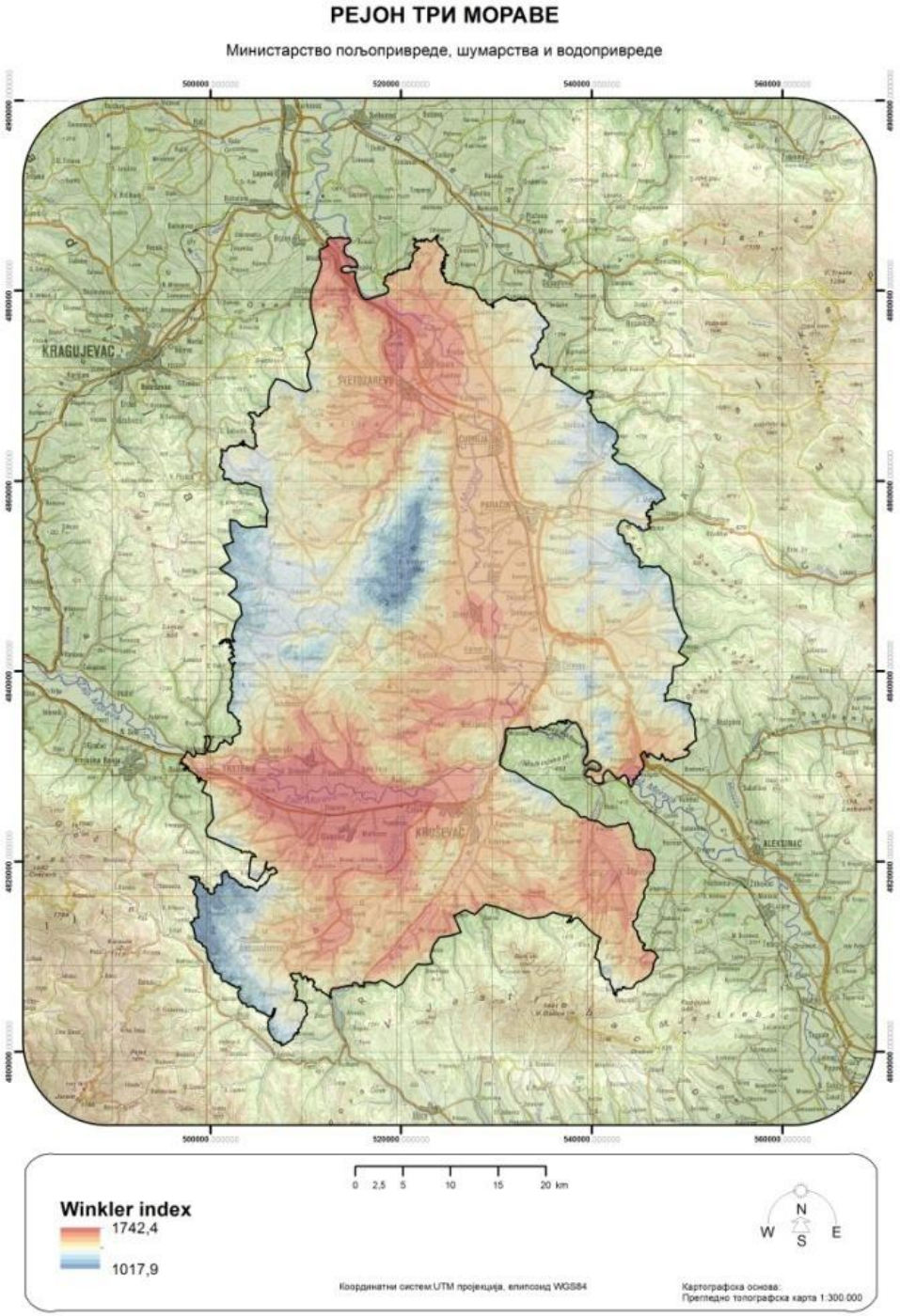

Земљишни услови

Преовлађујући тип земљишта овог рејона је вертисол, флувисол и еутрични камбисол, а у мањој мери су заступљени псеудоглеј, ранкер, сиродзем, литосол на шкриљцима и гнајсу и остала земљишта.

Карта 1.11.3. Типови земљишта рејона Три Мораве

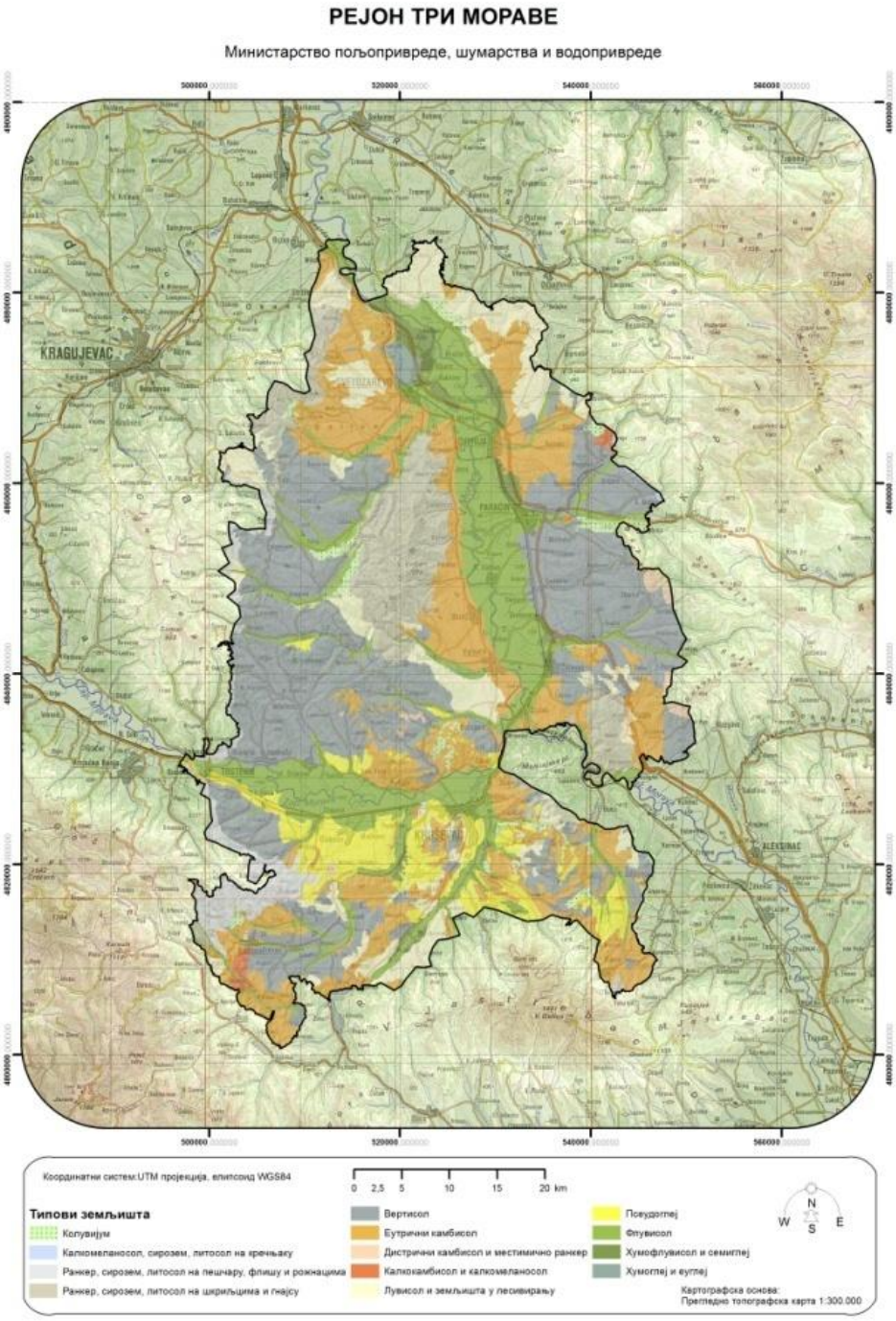

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 43° 21' географске ширине на северу до 44° 07' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 200 m до 650 m, али се предели где се простиру виногорја и где се налазе виногради углавном налазе на надморским висинама од 200 m до 350 m, осим у Жупском виногорју где су виногради и на већим надморским висинама.

Карта 1.11.4. Надморска висина рејона Три Мораве

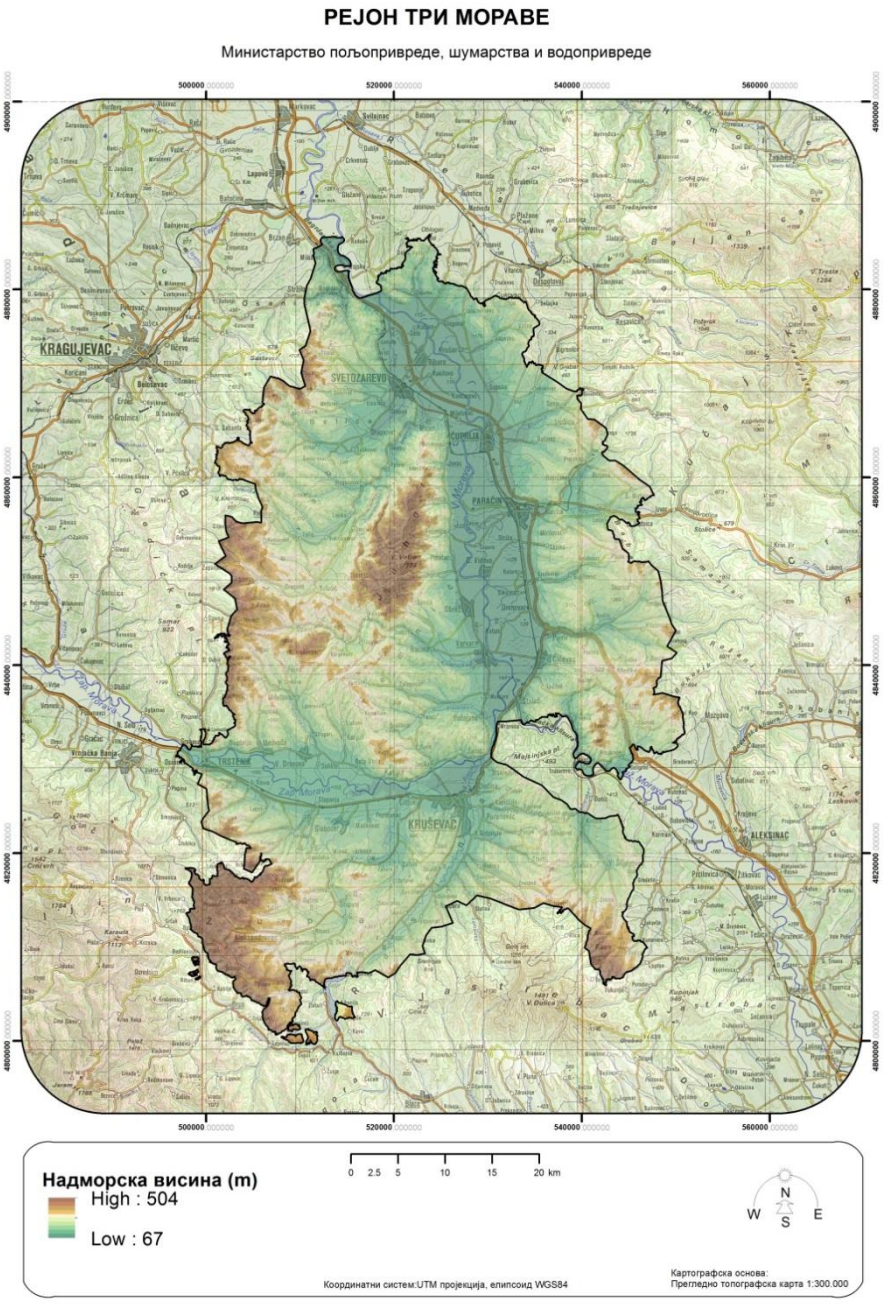

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише умерено – стрмим до благим нагибима терена на којима се налазе виногради.

Карта 1.11.5. Нагиб терена рејона Три Мораве

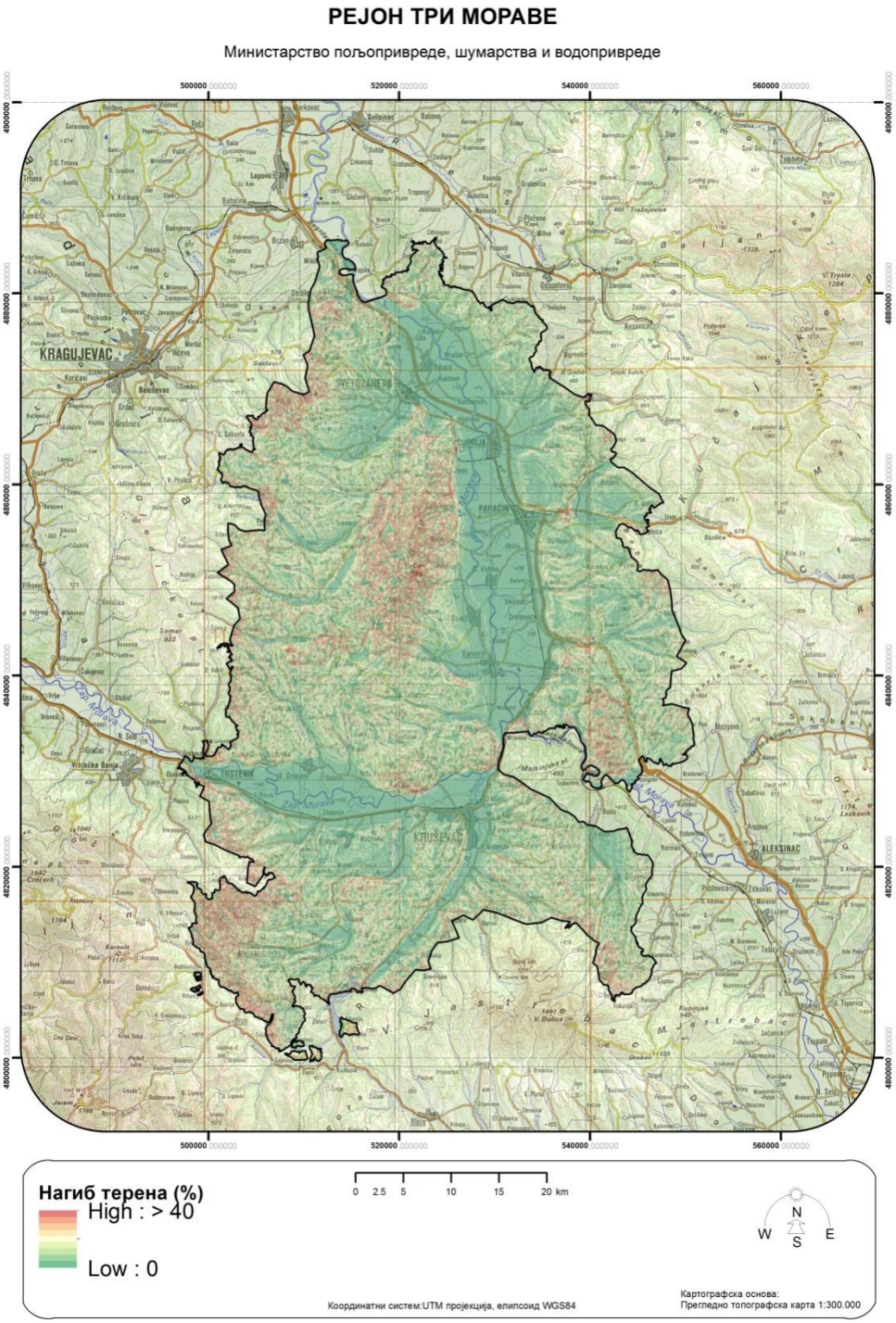

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена, али се виногради углавном налазе на јужним, југоисточним и источним експозицијама.

Карта 1.11.6. Експозиција терена рејона Три Мораве

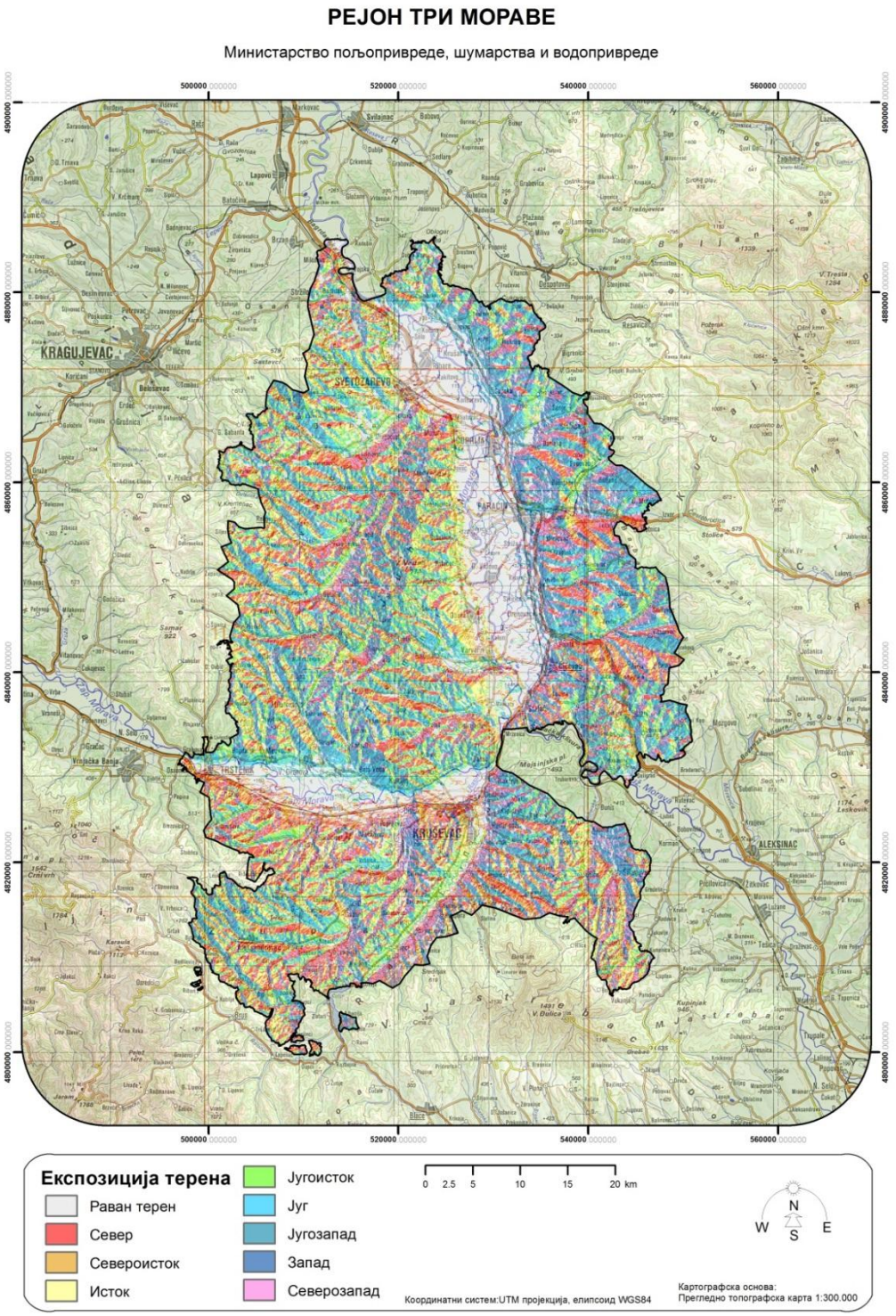

Орографске карактеристике

Орографске, односно рељефне карактеристике овог рејона чине планине Велики Јастребац (1130 m) и Мали Јастребац (946 m) са јужне стране рејона. Такође, са западне стране се налазе Гледићке планине (922 m), Гоч (1040 m) и Жељин (1785 m) које припадају Динарским планинама. Кучајске планине (1284 m) које припадају групи Карпатско – Балканских планина, ниже планине Баба (656 m), Смољинац (652 m) и Мојсињска планина (496 m), као и планина Буковик (894 m) која припада Родопским планинама налазе се са источне стране овог рејона. У централном делу рејона се налази планина Јухор (773 m) која не улази у виногорја. Венци и падине свих ових планина, као и брдовити терени заступљени више у западном, југозападном и југоисточном делу рејона, испресецани речним коритима, орографски карактеришу овај рејон. Северни део рејона је више благо брдовит и са равнијим теренима (пре свега у долинама Морава).

Утицај великих водених површина

Рејон заузима подручје око реке Велике Мораве и подручје близу спајања Западне и Јужне Мораве, а што све утиче на струјање ваздуха што омогућава бољу обнову угљен – диоксида и брже одвијање процеса фотосинтезе, као и бољи процес опрашивања и оплодње, што свакако позитивно утиче на винову лозу.

Пејзаж

Рејон обухвата брежуљкасто – брдски појас, где преовлађују претежно шуме храста цера, сладуна и др. На већим надморским висинама, а налазе се и претежно горске букове шуме у нижем брдском потпојасу. Око речних корита Велике, Западне и Јужне Мораве се налазе претежно влажне и поплавне шуме храста лужњака, јасена, јове, врбе, тополе и др. У овом рејону се налазе и мање реке Расина, Осаница, Лугомир, Каленићка река, Жупањевачка река, Белица, Пепељуша, Риљачка река, Вратарска река, Грза и Раваница. Долене ових река, предели са ратарским и повртарским културама, као и воћњаци дају пејзажне карактеристеке овог рејона.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 18.129 газдинстава поседују винограде, што чини око 33,16% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара налази се у општини Александровац, иако највећу површину под виноградима има општина Трстеник.

Виногорја

Рејон Три Мораве чине следећа виногорја:

1.11.1. Параћинско виногорје/Параћин;
1.11.2. Јагодинско виногорје/Јагодина;
1.11.3. Јовачко виногорје/Јовац;
1.11.4. Левачко виногорје/Левач;
1.11.5. Темнићко виногорје/Темнић;
1.11.6. Трстеничко виногорје/Трстеник;
1.11.7. Крушевачко виногорје/Крушевац;
1.11.8. Жупско виногорје/Жупа;
1.11.9. Ражањско виногорје/Ражањ.

1.11.1. Параћинско виногорје/Параћин

Простирање

Параћинско виногорје обухвата релативно велики простор побрђа са десне стране Велике Мораве – од Ћићевца на југу, до границе општина Ћуприја и Деспотовац на северу.

Границе

Граница виногорја почиње на северозападу од манастира Томић, на десној обали Велике Мораве и креће на исток границом општина Јагодина и Свилајнац, а затим општина Јагодина и Деспотовац, општина Ћуприја и Деспотовац и излази на пут Деспотовац – Ћуприја. Даље иде путем према Ћуприји до коте 264 у К.О. Паљане, а затим скреће на исток и иде границом К.О. Паљане – Бигреница, све до североисточног обода насеља Паљане. Одатле граница иде у правцу југоистока и преко кота 350 – „Долови”, 357 – „Бежњак” и 347 – „Главица”, долази североисточно од места Сењ. Са те коте граница прелази на изохипсу , обухватајући подручје око манастира Раваница. Одатле граница иде обронцима Кучајских планина, остављајући шумске састојине изван граница преко кота 310 – „Ломница”, 357 – „Црепово брдо”, 402 – северно од Стубице, 501 – „Велики Церовац”, 256 на реци Црници и 463 – „Чукар” и код коте 323 излази поново на реку Црницу. Граница даље иде на југ том реком до коте 199, источно од цементаре у Поповцу, скреће на југоисток преко кота 290, 385 и 487, северно и источно од села Буљане и даље по ободу шуме преко кота 427, 411 и 293 на реци Сувари и преко коте 413 долази до коте 419, североисточно од села Извор, најисточније тачке рејона. Одатле граница иде у правцу југозапада границом К.О. Извор – Горња Мутница и Извор – Доња Мутница, све до пута Параћин – Зајечар и даље у истом правцу до коте 330, јужно од Доње Мутнице. Даље граница иде ободом шуме по изохипси 300, пролазећи по источном ободу села Лешје, а од пута Лешје – Плана прелази на коте 402, 440, 501 и 423, источно од насеља Плана. Граница даље од коте 396 иде на исток границом општина Параћин и Ражањ (од границе К.О. Плана – Скорица), а затим границом општина Параћин и Ћићевац до аутопута Ниш – Београд (граница К.О. Дреновац и Појате). Граница даље иде на север аутопутем све до К.О. Ћуприја – град (укључујући и целу К.О. Параћин – град), а затим асфалтним путем Ћуприја – Свилајнац на север све до насеља Горња Мала испред места Крушар, скреће на запад до пута по западном ободу насеља и даље се укључује на асфалтни пут Крушар – Глоговац – Мали Поповић – Дубока. Граница виногорја даље иде асфалтним путем на југозапад, преко манастира Јаковић и коте 113.0 до манастира Томић, односно почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Параћинско виногорје обухвата делове катастарских општина Рајкинац, Дубока, Глоговац, Мали Поповић, Дражимировац, Крушар, Вирине, Исаково, Влашка, Супска, Паљане, Ћуприја – ван град, Сење, Стубица, Забрега, Буљане, Плана, Бусиловац, Дреновац, Крежбинац, Ратаре, Лебина, Плана, Лешје, Текија, Главица, Горња Мутница, Шалудовац и Параћин – ван варош, као и катастарске општине Добра Вода, Иванковац, Поповац, Батинац, Бошњане, Давидовац, Мириловац, Голубовац и Горње Видово II.

1.11.2. Јагодинско виногорје/Јагодина

Простирање

Јагодинско виногорје обухвата виноградарске терене са леве стране Велике Мораве у непосредној близини града Јагодине.

Границе

Са северне стране граница виногорја почиње у К.О. Милошево од места где асфалтни пут Брзан – Багрдан – Јагодина пресеца границу општина Јагодина и Баточина и иде тим путем на југ, а затим се у насељу Доњи Рачник одваја на запад сеоским путем по ободу шуме, преко потеса „Церјак" и коте 258, затим северно од потеса „Дугачка коса" и на запад до коте 274, источно од потеса „Церјак". Одатле граница иде на југоисток изохипсом 250 до потеса „Велико брдо", западно од Новог Ланишта, а затим на североисток путем по ободу шуме, северно од потеса „Ђула" излази на асфалтни пут у коти 110.32. Граница одатле иде на југ тим путем до моста преко Каменитог потока, а даље наставља пругом све до железничке станице Јагодина. Одатле граница наставља пругом на југозапад краком према фабрици каблова у Мајуру до коте 118.7, а затим путем по јужном и југоисточном ободу насеља Јагодина сече реку Белицу код градског стадиона и долази до моста преко Вољевачког потока, на асфалтном путу Јагодина – Драгоцвет и њиме све до Ковачевачког потока (раскрсница путева ка селима Бунар и Лоћика). Одатле граница иде изохипсом 150 до асфалтног пута Драгоцвет – Лоћика, северно од засеока Милетићска Мала, а даље на североисток по ободу шуме преко кота 232 – „Рајковица" и 231, потес „Ћелијан" и долази до коте 181 на сеоском путу од Новог Насеља ка Трнави. Одатле граница иде изохипсом 150, северном косином Ђурђевог брда и долази до коте 125.4 на раскрсници путева ка Ћуприји и Колонији. Одатле граница иде на југ асфалтним путем преко Колоније до ушћа Антиног потока у Лугомир. Одатле граница скреће у правцу запада преко коте 223 – „Чука" на изохипсу 200 којом долази до засеока Појате, избацујући тако шуму потес „Подкрш". Одатле граница наставља асфалтним путем преко Колара до границе општина Јагодина и Рековац (граница К.О. Медојевац – Лоћика), а затим на северозапад том границом све до Грабовачког потока на граници К.О. Слатина – Вел. Сугубина. Одатле се граница одваја на исток путем до коте 417, а затим преко коте 398 – „Липовита коса", путем по јужном ободу шуме тог потеса до потока Грабак. Одатле граница иде изохипсом 300 пратећи тај поток, као и поток Јелица и долази до коте 292 – „Пландиште". Одатле граница скреће на север и преко кота 220 – „Јелица" и 378 – „Вршка чука" до места спајања Ружиног потока и потока Бешњаја (почетак реке Белице). Одатле граница иде на северозапад потоком Бешњаја до границе К.О. Мишевић – Велика Сугубина, кратко том границом, а затим преко кота 334 – „Јевтов поток", 471 – „Ракљата коса", 469 – „Божурова коса", 536 – „Панов гроб", 503 – „Клик" и 472 – „Ливаде" и у потесу „Шареник" излази на изохипсу 500 и њоме на југоисток, а затим и сеоским путем од коте 448.30 – северозападно од села Лозовик до Јошаничког Прњавора, а затим узводно реком Јошаницом на северозапад до коте 229, а затим на север преко кота 456 – „Шиндра", 535, 477, 474, западно од Горњег Штипља и 394 – „Орнице". Одатле граница виногорја иде на север линијом према коти 422 – „Крушачка коса", све до пута који повезује село Врановац са потесом „Зелени камен", и тим путем на југоисток преко коте 418 – „Стража" до пута Врановац – Горње Штипље. Даље граница иде на север најпре тим

путем до насеља Врановац, а затим Рачничким, па Дугачким потоком до потеса „Ливаде”, западно од Горњег Рачника и коте 267 – „Даске”, па сече пут Багрдан – Комарице код ушћа Пунарског потока у Осаоницу и иде до кота 287 – „Бели камен” и 218 – „Ловачко поље” и код потеса „Виногради” долази до границе општина Јагодина и Баточина (граница К.О. Милошево и Брзан), а затим границом тих општина до почетне тачке виногорја.
Јагодинско виногорје не обухвата подручје шума потеса „Чукар” изнад манастира Јошаница, као и „Логориште” у К.О. Доњи Рачник и Рибник.

Обухваћене катастарске општине

Јагодинско виногорје обухвата делове катастарских општина Милошево, Багрдан – село, Багрдан – варошица, Ловци, Горњи Речник, Врановац, Ланиште, Рибник, Буковче, Медојевац, Драгошевац, Коларе, Главинци, Бресје, Јагодина, Винорача, Драгоцвет, Шуљковац, Бунар, Лукар, Слатина, Врба, Белица, Мишевић, Јошанички Прњавор, Каленовац и Горње Штипље, као и катастарске општине Доње Штипље, Црнче, Сиоковац, Деоница, Међуреч, Ковачевац, Шантаровац и Топола.

1.11.3. Јовачко виногорје/Јовац

Простирање

Јовачко виногорје се налази с леве стране Велике Мораве, јужно од Јагодине.

Границе

Јовачко виногорје се налази с леве стране Велике Мораве, јужно од Јагодине. Граница виногорја почиње од тромеђе К.О. Мајур, Бресје и Јагодина и иде на североисток границом К.О. Мајур – Јагодина и даље на југоисток асфалтним путем Јагодина – Ћуприја, до раскрснице код пружног прелаза, а одатле на југ путем за Варварин. Даље иде тим путем укључујући насеља Остриковац, Јовац, Дворица, Сиљи Вир, Трешњевица, Рашевица, Поточац и Својново, све до границе К.О. Својново – Обреж, где скреће на запад том границом. Одатле граница иде на север источним падинама Јухора, најпре преко коте 265 – манастир Свети Никола, затим Црквеним потоком до коте 211 и даље преко кота 250 – „Минин поток”, 357 – „Својновачки брег”, 185 – састав Великог и Црквеног потока, 335 – „Пољана”, 188 – „Дубоки поток”, 202 – „Бугарски поток”, 267 – „Лева коса”, 356, 185 – „Плитки поток”, 286 – „Трлинска коса”, 365 – „Мали камен”, 256 – „Сињивирски поток”, 209 – „Дворички поток”, 198 – „Врањевачки поток” и 388 – „Говеђарник”, затим изохипсом 350 и преко коте 352 – „Канђа” у правцу севера излази на реку Лугомир, код железничког моста источно од фабрике каблова, односно почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Јовачко виногорје обухвата делове катастарских општина Мајур, Остриковац, Јовац, Дворица, Сиљи Вир, Трешњевица, Рашевица, Поточац и Својново.

1.11.4. Левачко виногорје/Левач

Простирање

Левачко виногорје се налази на северозападним падинама Јухора и у горњем делу слива реке Лугомир.

Границе

На северној страни, граница виногорја почиње од тромеђе општина Рековац, Јагодина и Крагујевац и иде источно границом општина Рековац и Јагодина до Жупањевачке реке. Одатле граница иде најпре том реком до коте 198 – ушће Ракиног потока, а затим тим потоком до коте 314 – „Косица". Даље граница иде изохипсом 400 и долази источно од потеса „Гајина коса". Граница иде кратко на запад путем, а затим од извора Гајиног потока до ушћа у Белу Драчу. Одатле граница иде на југ, најпре том реком до њеног настанка, а затим на југозапад Малом Драчом до коте 336. Одатле граница наставља путем до коте 432 – „Бреза" у селу Секурич, а затим путем на југоисток преко коте 470 и потеса „Превоје" и „Бара" и кота 426 и 385 – „Секуричка коса" излази на границу општина Рековац – Варварин. Граница виногорја наставља том границом на запад све до асфалтног пута Опарић – Крчин, затим кратко иде тим путем, а затим и изохипсом 350, по северној коси потеса „Горица" и „Велики Благотин" све до координате: N 43° 44' 25", E 21° 05' 48", одакле се укључује на изохипсу 400 и у коти 387.42 излази на асфалтни пут Опарић – Пољна, југозападно од засеока Брашићка Мала. Овим путем граница иде на југ, све до границе општина Рековац и Трстеник, а затим њоме на запад до тромеђе са К.О. Риљац – Горњи Дубич – Превешт. Одатле граница наставља на север преко потока Вуковац и кота 527 – „Цветковица", 485 – „Драча", 571 – „Савина глава", 440 – „Запис", 450 – „Сибничка река", 476 – „Горња Сибница", 452, 516 и 387 „Жупањевачка река" и даље преко кота 622, 406 – „Велика река", 456 – „Вољевачки поток", 549, 463 – западно од Шиљевице и 486 – „Мочилска река", затим скреће кратко на исток преко кота 582, 546, 513 – „Странчине", 344 и 394, а затим и на север 362, 394 – „Гробљанска коса", 407 – западно од Рековца, 376, 258.35 – „Дуленска река", 430 – „Равни гај" и 300 – „Слепчев поток" до границе општина Рековац и Крагујевац (место спајања К.О. Ратковић и К.О. Рековац са општином Крагујевац) на Дуленској реци, а затим границом ових двеју општина, пресеца пут Крагујевац – Јагодина и наставља до тромеђе општина Рековац, Јагодина и Крагујевац, односно почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Левачко виногорје обухвата делове катастарских општина Ломница, Рековац, Урсуле, Велика Крушевица, Сиљевица, Богалинац, Жупањевац, Сибница, Калудра, Превешт, Опарић, Белушић, Секурич и Беочић, као и катастарске општине Ратковић, Цикот, Лоћика, Вукмановац, Кавадар, Рабеновац, Течић, Комаране, Мотрић, Малешево, Баре, Драгово, Лепојевић и Брајиновац.

1.11.5. Темнићко виногорје/Темнић

Простирање

Темнићко виногорје обухвата виноградарске терене на узвишењима са десне стране Западне Мораве у њеном најнижем делу, све до састава с Јужном Моравом, као и један део побрежја који се одатле наставља, а налази се са леве стране Велике Мораве.

Границе

Граница виногорја почиње од тромеђе општина Варварин, Рековац и Трстеник и иде на североисток границом општина Варварин – Рековац све до Водичког потока на граници К.О. Пајковац – Секурич, а затим на југоисток тим потоком до асфалтног пута Бачина – Пајковац – Доњи Крчин – Залоговац у селу Пајковцу, а затим тим путем на југ, прелази Каленићку реку и скреће асфалтним путем преко коте 243 ка селу Тољевац и тим путем до Лазаровог потока. Одатле граница скреће на исток сеоским путем до потеса „Мали Парлог", а затим на север путем преко коте 423 – „Дебело брдо", а затим и на југ преко кота 253 и 269 на Церничкој реци. Одатле граница скреће на исток преко кота 413 – „Поглед" и 242 – „Циганski поток" и у коти 304, северозападно од села Церница излази на изохипсу 300. Граница иде том изохипсом на север, заобилази врх Голо брдо и источно од њега иде путем преко коте 263 до Каленићке реке на јужном ободу села Орашје. Одатле граница иде на север преко кота 207, 375 – „Јанков гроб", 375 – „Прва пољана", 268, 335, 396 – „Смрдан", 288 и 380 – „Богданче" где излази на границу општина Варварин и Параћин. Граница виногорја иде том границом на исток све до изохипсе 150, изнад асфалтног пута Параћин – Обреж – Варварин. Граница иде том изохипсом на југ све до асфалтног пута Варварин – Бачина, скреће на запад и њиме све до моста преко Избеничке реке где прелази на изохипсу 160. Том изохипсом граница прелази Каленићку реку и излази на асфалтни пут који од Бачине иде према потесу „Грабовац" и тим се путем, избацујући долину Каленићке реке, враћа на исток све до коте 151, на раскрсници путева према Варварину и потесу „Бугарско ограђе". Граница одатле иде на југ путем између изохипсе 150 и асфалтног пута Варварин – Крушевац и преко потеса „Бугарско ограђе" излази на раскрсницу асфалтних путева Варварин – Крушевац и Бошњане – Падеж. Одатле граница иде на југ путем Варварин – Крушевац све до границе тих двеју општина, а затим том границом на запад и границом општина Варварин – Трстеник све до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Темнићко виногорје обухвата делове катастарских општина Карановац, Доњи Крчин, Пајковац, Тољевац, Церница, Орашје, Избеница, Суваја, Обреж, Горњи Катун, Бачина, Варварин – село, Маскаре и Бошњане, као и катастарске општине Горњи Крчин, Мала Крушевица, Парцане, Залоговац и Мареново.

1.11.6. Трстеничко виногорје/Трстеник

Простирање

Трстеничко виногорје се простире у околини Трстеника на брдским теренима са обе стране Западне Мораве.

Границе

Северни део овог виногорја се налази са леве стране Западне Мораве и обухвата виноградарске терене изнад асфалтног пута Трстеник – Велика Дренова, југозападно од области Левач. Граница северног дела виногорја почиње од Грабовачке тврђаве, северозападно од Трстеника и креће кратко на исток асфалтним путем до Мале реке, где скреће на север том реком до потеса „Бечевине", затим на североисток изохипсом 250, а затим код манастира Љубостиња прелази на асфалтни пут којим се враћа на југ према Трстенику до коте 180. Одатле граница скреће на североисток до манастира Света Петка и даље изохипсом 350 испод потеса „Грабовачко брдо", све до Вуковог потока, а затим тим

потоком иде до коте 207 – ушће у Богдањску реку. Одатле граница иде преко кота 315 – „Ђуровача”, 251 „Богдањска река” и 404 – „Старо брдо”. Одатле граница наставља на север изохипсом 400, западно од потеса „Изопоље”, а затим границом К.О. Мијајловац – Прњавор, Мијајловац – Доњи Дубич, Божуревац – Доњи Дубич, Риљац – Доњи Дубич и Риљац – Горњи Дубич све до тромеђе са К.О. Превешт, односно границе општина Трстеник и Рековац. Одатле граница наставља на исток границом тих општина, а затим и општина Трстеник и Крушевац, све до асфалтног пута Крушевац – Велика Дренова – Медвеђа – Грабовац и даље асфалтним путем до Грабовачке тврђаве, односно почетне тачке.

Јужни део (Поджупска села) овог виногорја се налази са десне стране Западне Мораве. Тај део обухвата виноградарске терене изнад места Чаира и Оџака, изохипсе 200, села Лопоша, Округлице, Тоболца и Стопање. Граница почиње од асфалтног пута Краљево – Крушевац на мосту преко Попинске реке и иде на исток тим путем, обухватајући подручје града Трстеника све до границе општина Трстеник и Крушевац. Даље граница иде на југ том границом и наставља границом општина Трстеник и Александровац до изохипсе 270, северно од Блатског потока и наставља путем од коте 296, југоисточно од цркве у селу Голубац и даље на југозапад преко коте 325 – „Дрењак” до коте 353. Одатле граница иде путем према потесу „Блатска пољана” и излази поново на границу општина Трстеник и Александровац. Граница иде на запад том границом све до раскрснице асфалтних путева ка Ратају и Руденици, а одатле на север преко коте 422 – „Чукара” и преко потеса „Војнеж” излази на изохипсу 300 којом иде источно од Омашничке реке и том изохипсом све до асфалтног пута Ратаје – Стопања. Одатле граница иде на запад путем по северном ободу шуме, затим Влашким потоком и излази на коту 368 на асфалтном путу Тоболац – Руденице и тим путем до границе општина Трстеник и Александровац (граница К.О. Руденице – Рибевштица). Одатле граница скреће на запад и иде преко кота 442 – „поток Лазица” и 499 – северно од засеока Пуношевићи, па скреће на север преко кота 357 – „поток Сребрница”, 449 – „Печени гроб” и коте 466. Одатле граница иде изохипсом 350 јужно и западно од села Бучја све до изнад коте 324 – „Бучка река”, прелази са северне стране те реке и наставља изохипсом 350 све до источно од коте 438 – „Дуб”, а затим на северозапад преко те коте и кота 501 – југозападно од села Велика Јасиковица, 424 – „Недељковићи”, 336, 330 – „Горња Црнишава”, 280 – „Игрош”, 277 – „Равниште” изнад села Чаири, 427 и 290 западно од Чаира. Одатле граница виногорја иде на запад изохипсом 250, изнад села Осаоница до места јужно од моста преко Осаоничке реке и у истом правцу прелази реку и наставља изохипсом 250. Граница том изохипсом долази до испод коте 320 – „Стражба” и излази на Попинску реку. Одатле граница скреће на север Попинском реком до почетне тачке на асфалтном путу Краљево – Крушевац.

Трстеничко виногорје не обухвата подручје шуме југозападно од манастира Велуће, као и подручје под шумским појасом у долини Пасјачке реке од потеса „Дубрава” на југу до потеса „Слатина” на северу.

Обухваћене катастарске општине

Трстеничко виногорје обухвата следеће катастарске општине:

Северни део: делови катастарских општина Велика Дренова, Селиште, Медвеђа, Богдање, Мијајловац и Пољна, као и катастарске општине Риљац, Божуревац, Мала Сугубина, Рујишник, Мала Дренова, Милутовац и Страгари.

Јужни део: делови катастарских општина Трстеник, Чаири, Оџаци, Горњи Рибник, Доњи Рибник, Горња Црнишава, Лопаш, Стари Трстеник, Стопања, Бресно Поље, Омашница, Голубовац, Ратаје, Тоболац, Пајсак, Велуће, Рићевштица, Бучје и Јасиковица, као и катастарске општине Доња Црнишава, Камењача и Округлица.

1.11.7. Крушевачко виногорје/Крушевац

Простирање

Крушевачко виногорје се простире на валовитим и брдским теренима на северној и јужној страни од Крушевца.

Границе

Крушевачко виногорје се састоји од два дела – северног и јужног.

Северни део овог виногорја се налази са леве стране Западне Мораве и обухвата виноградарске терене изнад асфалтног пута Велика Дренова – Крушевац, југоисточо од области Левач и јужно од области Темнић. Граница северног дела виногорја почиње од асфалтног пута Велика Дренова – Крушевац до границе општина Крушевац и Трстеник, креће на север том границом, а затим на исток границом општина Крушевац и Варварин и њоме до асфалтног пута Варварин – Крушевац. Граница даље иде на југозапад и даље на запад асфалтним путем преко Велике Дренове до почетне тачке северног дела виногорја.

Јужни део овог виногорја се налази са десне стране Западне Мораве на ширем простору западно и источно од Крушевца. Граница јужног дела виногорја почиње од асфалтног пута Крушевац – Стопања – Трстеник на граници општина Крушевац и Трстеник и креће на исток тим путем, све до раскрснице са путем за село Кошеви. Граница се ту одваја тим асфалтним путем и креће према железничкој станици Кошеви, а затим на југ асфалтним путем до коте 149.9. Одатле граница иде на исток изохипсом 150, пролазећи северно од насеља Читлук, Крушевац и Дедина, и западно од железничке станице Дедина излази на асфалтни пут Крушевац – Ћићевац. Тим путем граница иде до коте 148 – „Раковачки поток”, а одатле у правцу југоистока преко кота 306 – „Бучје”, 407, 332 – „Стрик њива”, 310 – „поток Дединац”, 398 – „Доњи поглед”, 263 – „Ашане” и 268, западно од села Јошје, а одатле границом К.О. Каоник – Јошје све до потока у потесу „Баталница”. Одатле граница прелази на изохипсу 200 којом се избацује долина Рибарске и Сушичке реке и излази на границу К.О. Каоник – Ђунис и њоме до границе општина Крушевац и Алексинац, а затим границом тих општина до асфалтног пута Јаковље – Росица – Рибаре и тим путем на запад до насеља Рибаре. Одатле граница скреће на северозапад и преко кота 371 – „Дубоки поток”, 414 – јужно од Малог Крушинца, 441 – пут Мало Крушинце – Велико Крушинце, 379 – црква Св. Пантелеја у Великом Крушинцу и 399 у селу Мала Река, на Бугарском потоку излази на изохипсу 350. Том изохипсом граница иде на север и испод брда Лакче излази на асфалтни пут Велики Шиљеговац – Беласица и тим путем до настанка Беласичке реке од Младеновог и Рличког потока. Одатле граница иде на запад сеоским путем преко засеока Провалија, изнад села Здравиња и преко коте 413 – „Срнеће” излази на асфалтни пут Зебица – Здравиње – Пољаци – Дворане и тим путем до скретања за Горње Сеземче. Одатле граница иде преко коте 252 – река „Бистрица” у селу Дворане на изохипсу 250 и њоме све до западно од потеса „Чукар” између села Модрица и Велико Головоде. Одатле се граница виногорја спушта сеоским путем преко потеса „Лашићи” до асфалтног пута Кобиље – Крушевац у насељу Велико

Головоде и тим путем у истом правцу прелази реку Расину и асфалтним путем преко села Мудраковац излази на асфалтни пут Крушевац – Брус. Граница виногорја наставља тим путем на југозапад, иде све до границе К.О. Мајдево – Ћелије и том границом на северозапад до границе општина Крушевац и Александровац. Граница даље иде том границом општина све до асфалтног пута Крушевац – Доњи Ступањ, скреће на североисток тим путем до коте 198, а одатле на северозапад путем преко засеока Плочићи и коте 270 до села Жабаре. Одатле граница наставља путем на југозапад уз поток Буковац и поново излази на границу општина Крушевац и Александровац, избацујући тако шумски појас потеса „Дубрава". Одатле граница иде на север том границом, а затим границом општина Крушевац и Трстеник све до регионалног пута Краљево – Појате и почетне тачке границе јужног дела виногорја.

Крушевачко виногорје не обухвата подручје шуме северно од асфалтног пута Крушевац – Велика Дренова на подручју између села Јасика и Брајковац.

Обухваћене катастарске општине

Крушевачко виногорје обухвата следеће катастарске општине:

Северни део: делови катастарских општина Шанац, Гавез, Јасика, Велика Крушевица, Срње, Крвавица, Шашиловац, Брајковац, Коњух, Бела Вода и Кукљин, као и катастарске општине Лазаревац, Коморане, Љубава, Каменаре, Глобаре, Падеж и Вратаре.

Јужни део: делови катастарских општина Глободер, Пепељевац, Треботин, Читлук, Лазарица, Крушевац, Штитаре, Мајдево, Купци, Шогољ, Шавране, Горњи Степош, Доњи Степош, Липовац, Мудраковац, Велико Головоде, Модрица, Паруновац, Текија, Дедина, Макрешане, Гаглово, Каоник, Црквина, Дворане, Пољаци, Здравиње, Сушица, Беласица, Мала Река, Крушинце, Рибаре, Росица и Велики Шињеговац, као и катастарске општине Мачковац, Пакашница, Вучак, Гари, Церова, Лукавац, Мешево, Дољане, Себечевац, Мало Головоде, Капиџија, Мали Шељеговац, Пасјак, Бован, Станци, Ловци, Кобиље, Позлата, Зубовац, Гревци и Зебица.

1.11.8. Жупско виногорје/Жупа

Простирање

Жупско виногорје се налази на узвишењима и брежуљкастим теренима Александровачке Жупе.

Границе

Жупско виногорје се налази на узвишењима и брежуљкастим теренима области Жупа. Граница на северозападу виногорја креће од места на граници општина Александровац и Трстеник на асфалтном путу Тоболац – Руденице (на граници К.О. Руденице – Рибшевштица) и креће на кратко на исток том границом, а затим путем по јужном ободу шумског појаса потеса „Чукара" и поново наставља границом тих општина, а затим и Александровац и Крушевац све до тромеђе К.О. Г. Злегиње – Суботица – Ћелије. Одатле граница скреће на северозапад и иде преко кота 365 – „Синановац", 320 – „Дубокинац" и 430 – „Чука" и од коте 391 прелази на изохипсу 400, сече асфалтни пут Трнавци – Бела стена, и долази до сеоског пута ка потесу „Чукатак". Граница прелази Трнавачку реку у правцу запада и наставља путем по северном, западном и јужном ободу потеса „Јелењак", источно од насеља Љубинци и излази на реку Вратарицу. Граница иде на југ том реком до цркве у Доброљупцима, а одатле скреће на исток најпре путем до кота

496 – „Караула” и 436 и излази на границу К.О. Доброљупци – Жилинци. Одатле граница иде на северозапад најпре том границом, а затим и Игрош – Стројинци, Игрош – Лепенац, Игрош – Тршановци, Шљивово – Тршановци и Мала Врбница – Тршановци. Даље граница иде преко коте 386 – западно од засеока Минићи и преко засеока Вукојчићи излази на изохипсу 400 и њоме иде до коте 388 на сеоском путу Вукојчићи – Бошковићи. Одатле граница скреће на запад и путем долази до засеока Обрадовићи и даље на северозапад путем према Шљивову преко коте 424 – „Чукара” излази на изохипсу 450. Том изохипсом граница иде у истом правцу и једино се одваја од ње преко коте 411 – ушће потока Гостинац у Вратарицу и наставља са јужне стране Вратарице све до места где се пут Лесеновци – Доњи Вратари, одваја од шуме потеса „Туцањ”. Граница виногорја наставља западним ободом те шуме и долази на границу К.О. Доњи Вратари – Милентија, иде том границом, а затим и Доњи Вратари – Будиловина и Доњи Вратари – Горњи Вратари све до асфалтног пута Александровац – Доњи Вратари – Ботурићи и тим путем на североисток све до моста преко Вратарице. Одатле граница наставља на северозапад изохипсом 500, прелази асфалтни пут паралелан уз поток Крупаја и наставља путем уз Вратарницу по ободу шуме. Граница долази до југозападног обода насеља Горњи Вратари, и скреће на запад путем по ободу шуме, јужно од коте 656 – „Караула” и југозападно од засеока Гашићи излази на границу К.О. Горњи Вратари – Ботурићи, иде том границом, а затим и границом К.О. Горњи Вратари – Велика Врбница Горња. Граница даље иде изохипсом 550, са источне стране Вратарнице у правцу југоистока, а затим изнад засеока Гошићи одваја се на североисток и ободом шуме преко коте 630 – „Дуб” излази на изохипсу 600. Том изохипсом граница долази до извора Латковачке реке између засеока Васићи и Живадиновићи. Одатле граница у истом правцу долази до коте 729 – „Латковац” и даље асфалтним путем ка селу Станишинци и долази до раскрснице асфалтних путева према засеоку Ракићи, скреће тим путем на југоисток преко коте 729 – „Ракићко брдо” и долази до коте 702. Одатле граница иде на исток и преко коте 502 – „Глувачки поток”, излази на изохипсу 550, па наставља њоме све до коте 573 – „Градиште” и у истом правцу излази на пут Пуховац – Петковићи. Граница одатле скреће на североисток тим путем, а затим и путем ка засеоку Филиповићи и испред Леначког потока прелази на изохипсу 500. Граница иде кратко том изохипсом до пута између засеока Филиповићи – Петковићи, прелази Леначки поток и у правцу североистока преко потеса „Лазинац”, северно од Вење Главе долази до коте 713 – извор потока Копривњак. Граница даље наставља изохипсом 700 на југоисток до потеса „Обзовик”, а затим путем према селу Братићи до потеса „Гучка” где изохипсом 600 долази до школе у засеоку Чурићи. Граница даље наставља у истом правцу путем по граници К.О. Братићи – Ржаница, а затим од места где се скреће за засеок Ивановићи. Одатле граница иде на југоисток по јужном ободу уског шумског појаса око Братићке реке преко коте 455 – „Павлов брег”, долази до сеоског пута североисточно од потеса „Мала Баорица” и враћа се северним ободом поменуте шуме пратећи изохипсу 450 и долази до насеља Братићи. Ту граница излази на границу рејона и иде на исток од коте 542 – северно од села Братићи границом општина Александровац и Трстеник до почетне тачке виногорја.

Жупско виногорје не обухвата следеће шумске комплексе: у западном и јужном делу К.О. Старци – Поповци; у северном и североисточном делу К.О. Латковац; у западном делу К.О. Пуховац, у југозападном делу К.О. Вења Глава; у северозападном делу К.О. Дренча; у централном делу К.О. Ржаница; као и у јужном и југозападном делу К.О. Тулеш.

Жупско виногорје обухвата и следеће оазе:

Оаза Златари почиње на Сувајској реци у насељу Албанија и иде на исток преко Кућетинске косе до коте 476, излази на пут којим иде на југ до коте 441, наставља путем, а затим се укључује на изохипсу 350 којом иде на запад, обухвата насеље Богише, укључује се на асфалтни пут којим скреће на север, источно од реке Расине и на тај начин долази до почетне тачке оазе.

Оаза Стројинци – север обухвата насеље Стројинци. Граница полази од координате: N 43° 22' 07", E 21° 06' 40" између пута Стројинци – Брус и реке Кућевац на изохипси 400 и одатле креће на исток ободом шуме до координате: N 44° 22' 09", E 21° 07' 22", скреће на југ путем и излази на главни пут Стројинци – Златари и њиме иде кратко на исток до координате: N 43° 22' 00", E 21° 07' 25", одакле скреће на југ путем и наставља на запад, јужно од потеса Раичевићи. Граница затим обилази насеље Стројинци са јужне, а затим и западне стране и преко координате: N 43° 22' 01", E 21° 06' 33" долази до почетне тачке оазе.

Оаза Стројинци – југ почиње у коти 431 и иде на исток изохипсом 390 до коте 409, скреће на југ све време идући ободом шуме и долази до северно од коте 549, одакле скреће на запад настављајући ободом шуме. Граница затим пролази северно од потеса Биљуровац и Јабуковац и преко координата: N 43° 21' 25", E 21° 05' 56" и N 43° 21' 23", E 21° 06' 17" и потеса „Вучи брег" долази до почетне тачке.

Оаза Дупци се простире на К.О. Дупци и Стројинци. Граница креће јужно од пута Крушевац – Брус у координати: N 43° 21' 47", E 21° 08' 05" и иде путем између парцела на исток, а затим и на југ, па на запад. Граница оазе се затим источно од потеса Камењак у координати: N 43° 20' 57", E 21° 07' 52" укључује на други пут којим иде на север и њиме долази до почетне тачке.

Оаза Лепенац обухвата мало подручје са јужне стране од границе рејона, односно виногорја. Креће на путу Игрош – Лепенац у координати: N 43° 21' 38", E 21° 05' 13", а затим прелази на споредни пут којим иде на исток. Граница затим у координати: 44° 41' 23", 21° 05'42" прелази на пут којим иде на југозапад, а затим прелази на изохипсу 400, којом иде на северозапад и излази на пут Игрош – Лепенац и долази до почетне тачке оазе.

Оаза Рибари – север обухвата део насеља Рибари, западно од реке Расине. Граница оазе почиње у координати: N 43° 25' 16", E 20° 59' 21" и преко координата: N 43° 25' 01", E 20° 58' 57"; N 43° 24' 57", E 20° 59' 16"; N 43° 25' 01", E 20° 58' 39" и N 43° 25' 10", E 20° 59' 01" долази до почетне тачке оазе.

Оаза Рибари – југ обухвата мали део насеља Рибари оивичен шумом са западне стране реке Расине, јужно од потеса „Велики Рибари" и северозападно од коте 583.

Оаза Милентија – југ обухвата подручје западно од реке Расине и јужно од Јасиковачког потока, обухватајући један део насеља Милентија.

Оаза Милентија – централни део обухвата део између северног и јужног дела оазе Милентија, источно од коте 599, обухватајући веома мали део насељеног места.

Оаза Милентија – север обухвата подручје западно од реке Расине и јужно од Башићке реке. Оаза обухвата парцеле оивичене шумским појасом у координатама: N 43° 25' 57", E 20° 59' 23"; N 43° 25' 46", E 20° 59' 08"; N 43° 25' 51", E 20° 58' 52" и N 43° 25' 59", E 20° 59' 06".

Обухваћене катастарске општине

Жупско виногорје обухвата делове катастарских општина Мрмош, Горња Злегиња, Суботица, Вражогрнци, Трнавци, Доброљубци, Игрош, Шљивово, Мала Врбница, Ботуња, Лесеновци, Ракља, Доњи Вратари, Старци – Поповци, Горњи Вратари, Латковац,

Кожетин, Пуховац, Дренча, Ржаница, Вељa Глава, Тулеш, Тржац, Ратаје, Братићи, Руденице, Омашница и Голубовац, Златари, Богише, Стројинци, Дупци, Лепенац, Рибари и Милентија, као и катастарске општине Велика Врбница, Велика Врбница Доња, Мала Врбница, Доњи Ступањ, Горњи Ступањ, Лаћислед, Дашница, Гаревина, Доња Злегиња, Црвена Јабука, Покрп, Парчин, Љубинци, Боботе, Стубал, Витково, Стањево, Александровац и Новаци.

1.11.9. Ражањско виногорје/Ражањ

Простирање

Ражањско виногорје се простире на обронцима планине Буковик на истоку, до река Велике и Јужне Мораве на западу.

Границе

Граница виногорја креће на северозападу, од места где асфалтни пут Крушевац – аутопут пресеца границу општина Ћићевац и Параћин и креће на исток том границом, а затим границом општина Ражањ и Параћин, и том границом иде на исток до потока Радоњаш (на граници К.О. Скорица – Плана), тим потоком до ушћа, затим потоком Клисура и Крћевом реком до коте 225 – ушће Петровог потока и тим потоком на исток до извора у потесу „Беле стене”. Одатле граница скреће на југ и иде преко кота 318 – „Бошњар”, 329 источно од Смиловца, 260 – „река Прчевица”, 382 – „Равна Дубрава”, 438 и 339 – „Прло” североисточно од Подгорца, прелази Велику реку и наставља на југ преко кота 352, 369, 422 – „Старо лојзе” и 355 – „Хајдучки кладенац”. Ту граница скреће на запад и иде Хајдучким потоком до ушћа потока Давуле, скреће на југ источним ободом шуме и преко коте 311 – „Липовачка река” кратко наставља том реком, а затим јужним ободом шуме потеса „Равница” до коте 383 – северно од потеса „Липовац”. Одатле граница иде на југоисток изохипсом 400 све до Дреновачког потока, југоисточно од насеља Црни Као и код потеса „Дреновачка коса” излази на границу општина Ражањ и Алексинац (граница К.О. Црни Као – Мозгово) и границом ове две општине иде до асфалтног пута Ражањ – Делиград. Одатле граница скреће на северозапад тим путем све до потеса „Градиште”. Ту граница скреће на север и иде изохипсом 250 све до тачке северно од потеса „Младенова коса”, јужно од села Послон, у правцу севера прелази Послонску реку и у потесу „Антонијева страна” излази на изохипсу 300 и њоме до коте 288, западно од села Послон. Одатле граница у правцу севера прелази Селски поток и у потесу „Осојак” излази на изохипсу 350 и њоме иде до Липовачког потока западно од села Чубура. Одатле граница иде путем по ободу шуме од потеса „Мали врх”, преко потеса „Чучања” и долази до коте 237 – „Ражањска река”, а затим асфалтним путем Ражањ – Мађере на северозапад, а затим изохипсом 300, западно од насеља Мађере све до потеса „Ловачко поље”. Граница ту скреће на југозапад путем преко кота 365 и 344 – „Котурача”, а затим на југ изохипсом 250, прелази на другу страну Ражањске реке преко коте 176 и наставља истом изохипсом све до коте 257 – „Парлози”, североисточно од Браљине Ражањске, а затим од коте 180 на запад Крњим потоком до пруге Ниш – Сталаћ и пругом на север до коте 155, недалеко од ушћа Ражањске реке. Одатле граница иде на север изохипсом 150, а затим и ободом шуме потеса „Топунар” и „Осоје” и даље путем преко кота 271 – западно од потеса „Козарац” и 297, скреће на запад и преко кота 338 – „Средња коса”, 307, 273 – „Чукар” и 183 излази поново на пругу Ниш – Сталаћ код ушћа потока

Стеванац у Јужну Мораву и пругом на север до асфалтног пута Крушевац – Појате. Тим путем граница иде на североисток све до почетне тачке виногорја.

Ражањско виногорје обухвата и малу оазу коју сачињава западне, југозападне и јужне падине брда изнад Сталаћа, на месту где се налази средњевековно утврђење „Тодорова кула", у К.О. Град Сталаћ око координате: N 43° 40' 13", E 21° 24' 11".

Обухваћене катастарске општине

Ражањско виногорје обухвата делове катастарских општина Скорица, Смиловац, Витошевац, Подгорац, Пардик, Варош, Рујиште, Црни Као, Липовац, Прасковче, Послон, Чубура, Ражањ, Мађере, Ћићевац, Радошевац, Лучина, Сталаћ, Ћићевац – град, Појате и Брачин, као и катастарске општине Шетка, Плочник и Претрковац.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за рејон Три Мораве по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Параћинско	Јагодинско	Јовачко	Левачко	Темнићко	Трстеничко	Крушевачко	Жупско	Ражањско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
										3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте													
Тамјаника	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Смедеревка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте													
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Сила	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте													
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Semillon	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Rkatziteli (Ркацители)	❷	❷	❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000

СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Параћинско	Загодинско	Јовачко	Левачко	Темнићко	Трстеничко	Крушевачко	Жупско	Ражањско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
										3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте													
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❷	❶❷	❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❷	❶❷	❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте													
Нема препоручених	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте													
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Petit Verdot		❶❷								2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Параћинско	Загодинско	Јовачко	Левачко	Темнићко	Трстеничко	Крушевачко	Жупско	Ражањско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
										3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте													
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❷	❶❷	❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❷	❶❷	❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте													
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте													
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Petit Verdot		❶❷								2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте БОЈАДИСЕРИ:													
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	❷	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	❷	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	❷	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

Крајински бојадисер	❷	❷	❷	❷	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Рејон Три Мораве (Параћинско, Јагодинско, Јовачко, Левачко, Темнићко, Трстеничко, Крушевачко, Жупско и Ражањско виногорја)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Црвени дренак (Разаклија) - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Београдска бесемена - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver - Љана - Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Exalta - Muscat Precoce de Saumur - Danlas - Alina - Angela - Astaniskij - Fanny - Georg - Lival	- Nadegda Azos - Muscat Rose St Vallier - Michele Palieri - Victoria - Katharina - Dattier de Bouyrout (Афус-али,Регина) - Moldova - Друге сорте
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri,* 41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Асиметрична кордуница - Казенављева кордуница - Са слободним (падајућим) ластарима	- Силво кордуница - Мозерова кордуница - Жупски - Крајински - Други слични узгојни облици
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена	
	9,5	10,0	

1.12. БЕОГРАДСКИ РЕЈОН/БЕОГРАД

Простирање

Београдски рејон обухвата јужну залеђину река Саве и Дунава почевши од ушћа реке Колубаре у Саву до ушћа Велике Мораве у Дунав и терене на обронцима планина Авале и Космај.

Границе

На северу граница рејона почиње од ушћа реке Колубаре у Саву и иде десном обалом Саве, све до њеног ушћа у реку Дунав. Затим граница иде десном обалом Дунава до ушћа Велике Мораве у Дунав. Од ушћа, граница иде на југ левом обалом реке Велика Морава, све до границе општина Смедерево и Велика Плана (гранична К.О. Сараорци). Одатле граница иде на запад границом ових општина, а даље границом општина

Смедерево и Смедеревска Паланка све до границе општина Младеновац и Смедеревска Паланка, затим Младеновац и Топола, Младеновац и Аранђеловац, а потом границом општина Сопот и Аранђеловац, Лазаревац – Аранђеловац, Лазаревац – Љиг, а затим ка северу границом општина Лазаревац – Лајковац, Лазаревац – Уб, Обреновац – Уб до реке Колубаре и даље током Колубаре до ушћа реке Колубаре у Саву где је почетна тачка рејона.

Рејон не укључује:

- шумски комплекс Липовачке шуме у К.О. Барајево, Сремчица и Мељак;
- шумски комплекс на планини Космај у К.О. Рогача, Неменикуће, Кораћица и Велика Иванча, као и
- шумски комплекс између планина Авала и Космај у К.О. Стојник, Бабе, Губеревац, Лисовић, Барајево, Парцани и Рипањ.

Карта 1.12.1. Границе рејона и виногорја Београдског рејона

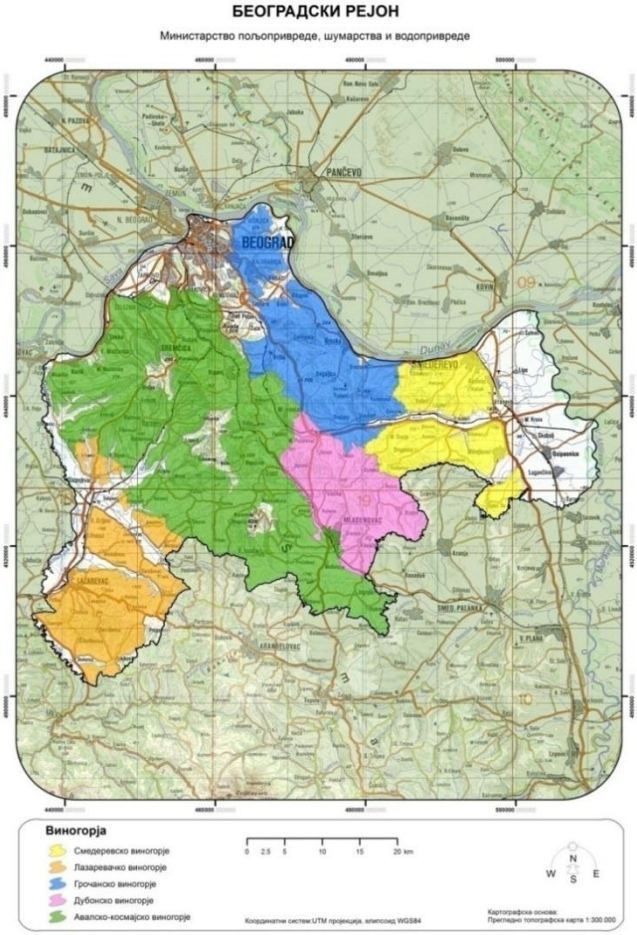

Обухваћене општине

Београдски рејон обухвата терен у општинама Обреновац, Чукарица, Савски венац, Стари град, Врачар, Звездара, Палилула, Раковица, Вождовац, Гроцка, Барајево, Сопот, Младеновац, Лазаревац и Смедерево.

Површине рејона и виногорја

Београдски рејон заузима површину од 241.866,90 ha.

Табела 1.12.1. Површина Београдског рејона

Београдски рејон Укупна површина (ha)	Укупна површина
	241.866,90

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Београдском рејону има 1129,55 ha винограда (око 1061,67 ha родних винограда, односно 93,99%), од чега је 703,29 ha са стоним сортама и 426,26 ha са винским сортама.

Графикон 1.12.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Београдским рејоном

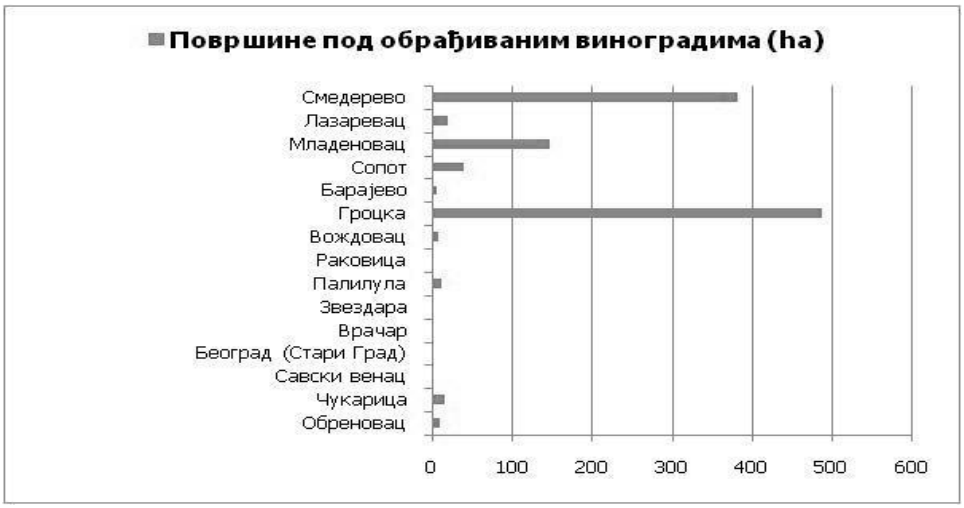

Климатски фактори

У табели 1.12.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Београду, Сурчину и Радмиловцу (1961 – 2010).

Табела 1.12.2. Биоклиматски индекси за Београдски рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Београд	18.3	1817.4	1434.9	2252.3	13.2	174.9	1.0	3.6	0.3
Радмиловац	17.1	1571.2	1322.1	2112.3	10.7	192.7	3.7	3.7	1.5
Сурчин	17.6	1669.3	1365.1	2163.0	11.9	182.7	2.7	3.6	1.4

Карта 1.12.2. Винклеров индекс Београдског рејона

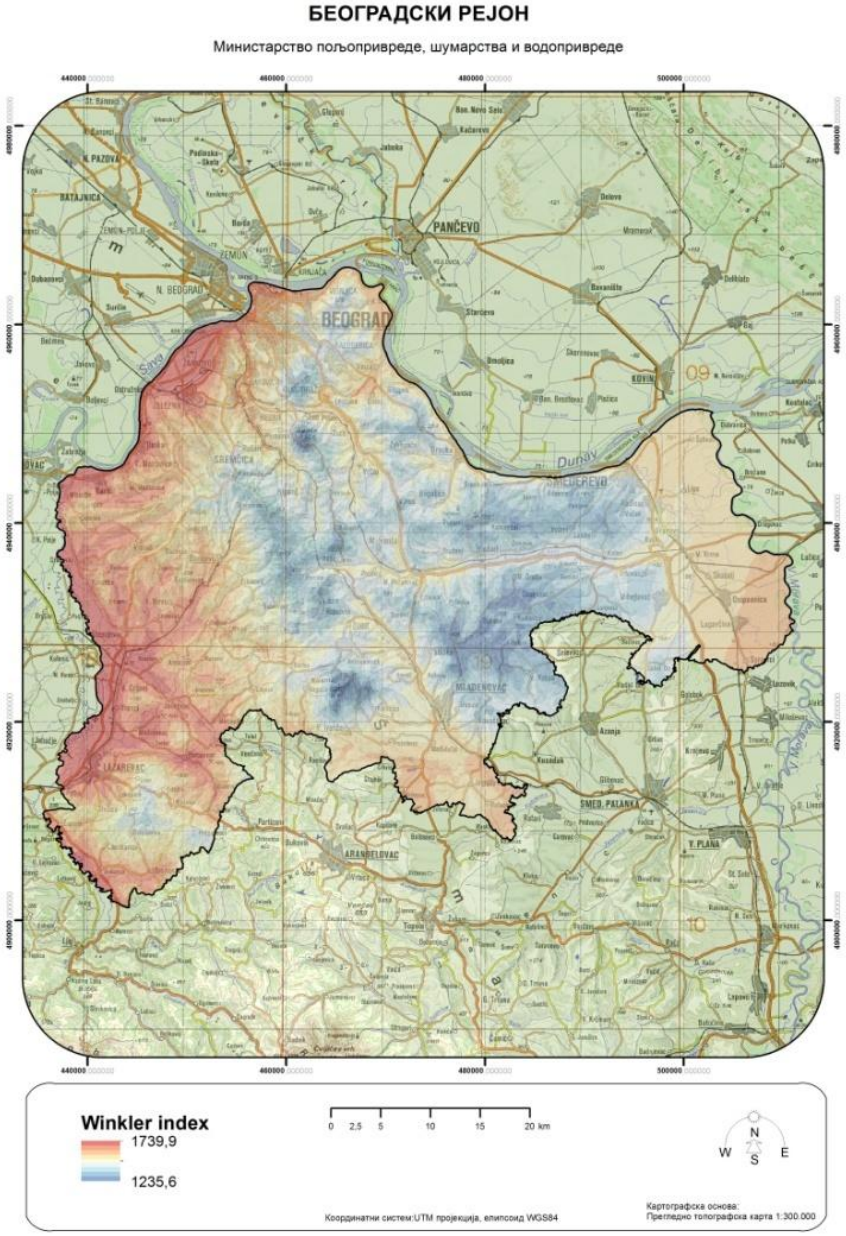

Земљишни услови

Преовлађујући тип земљишта овог рејона је еутрични камбисол, а заступљени су и флувисол, хумофлувисол и семиглеј, лувисол и земљишта у лесивирању, псеудоглеј, чернозем и остала земљишта.

Карта 1.12.3. Типови земљишта Београдског рејона

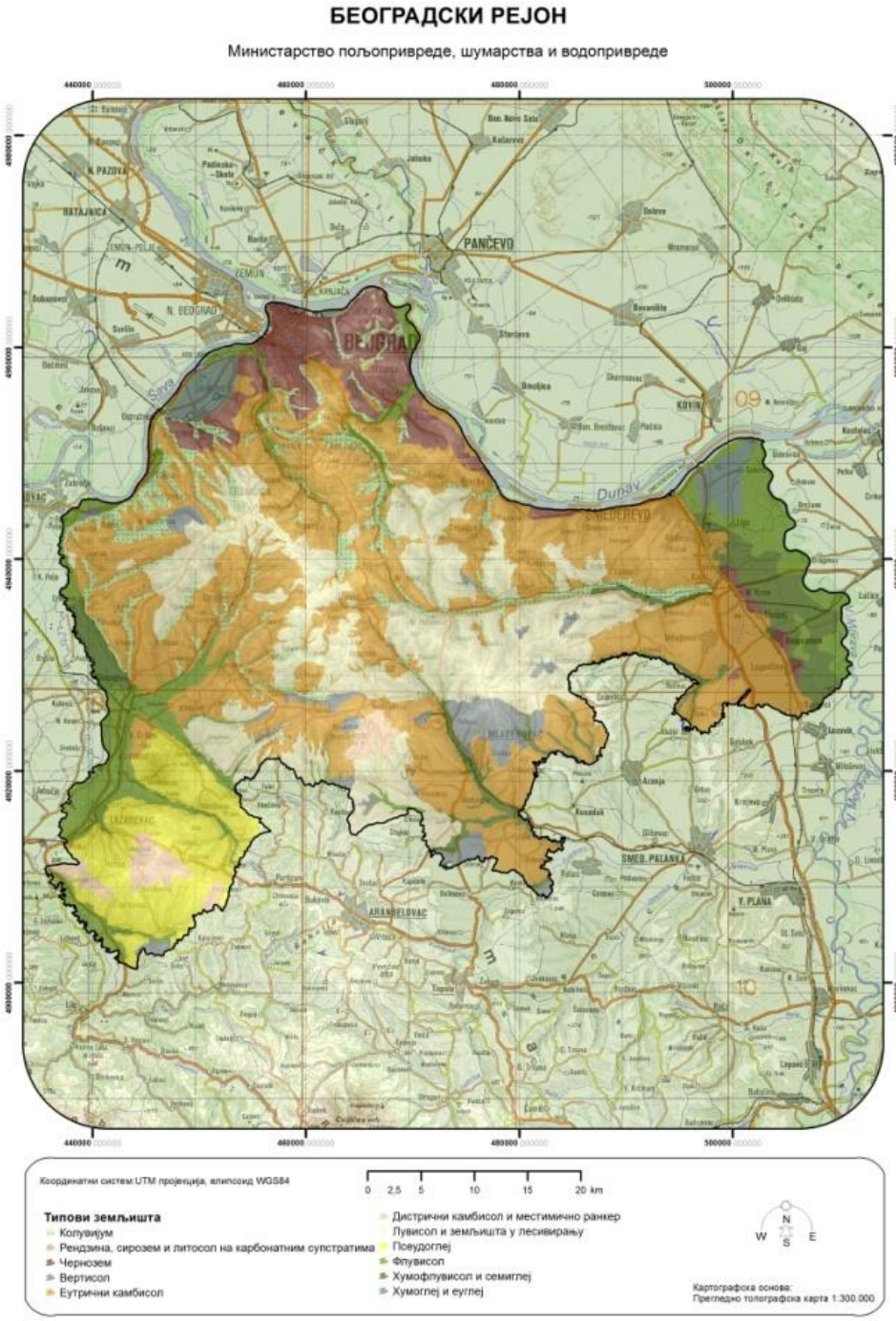

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 44° 50' географске ширине на северу до 44° 15' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 100 m до 300 m, али се предели где се простиру виногорја и где се налазе виногради углавном налазе на надморским висинама од 150 m до 250 m. Надморска висина рејона се постепено смањује идући од централног дела рејона ка ободима рејона, са изузетком у југозападном делу рејона где су такође веће надморске висине.

Карта 1.12.4. Надморска висина Београдског рејона

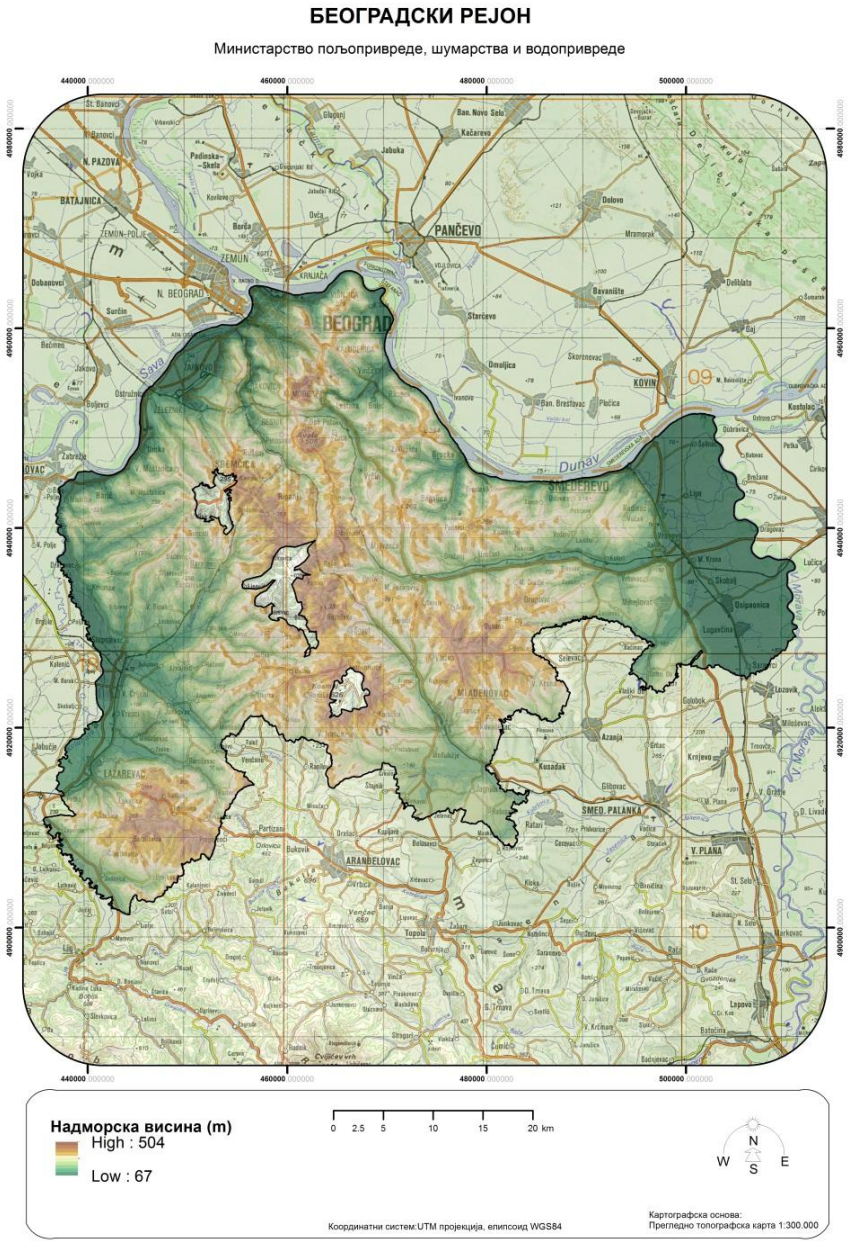

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише умерено – стрмим до благим нагибима терена на којима се налазе виногради.

Карта 1.12.5. Нагиб терена Београдског рејона

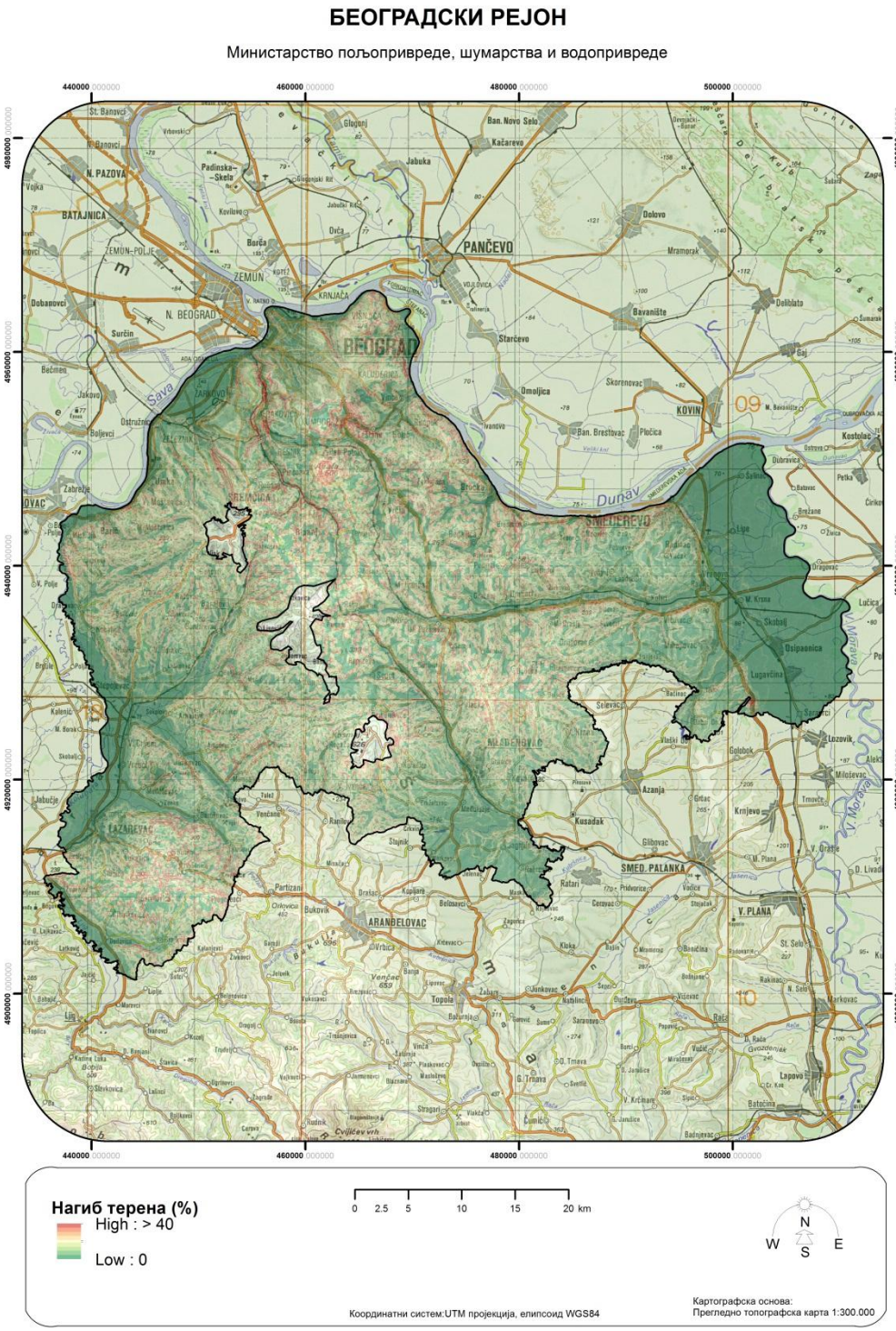

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена, али се виногради углавном налазе на јужним, југоисточним и источним експозицијама.

Карта 1.12.6. Експозиција терена Београдског рејона

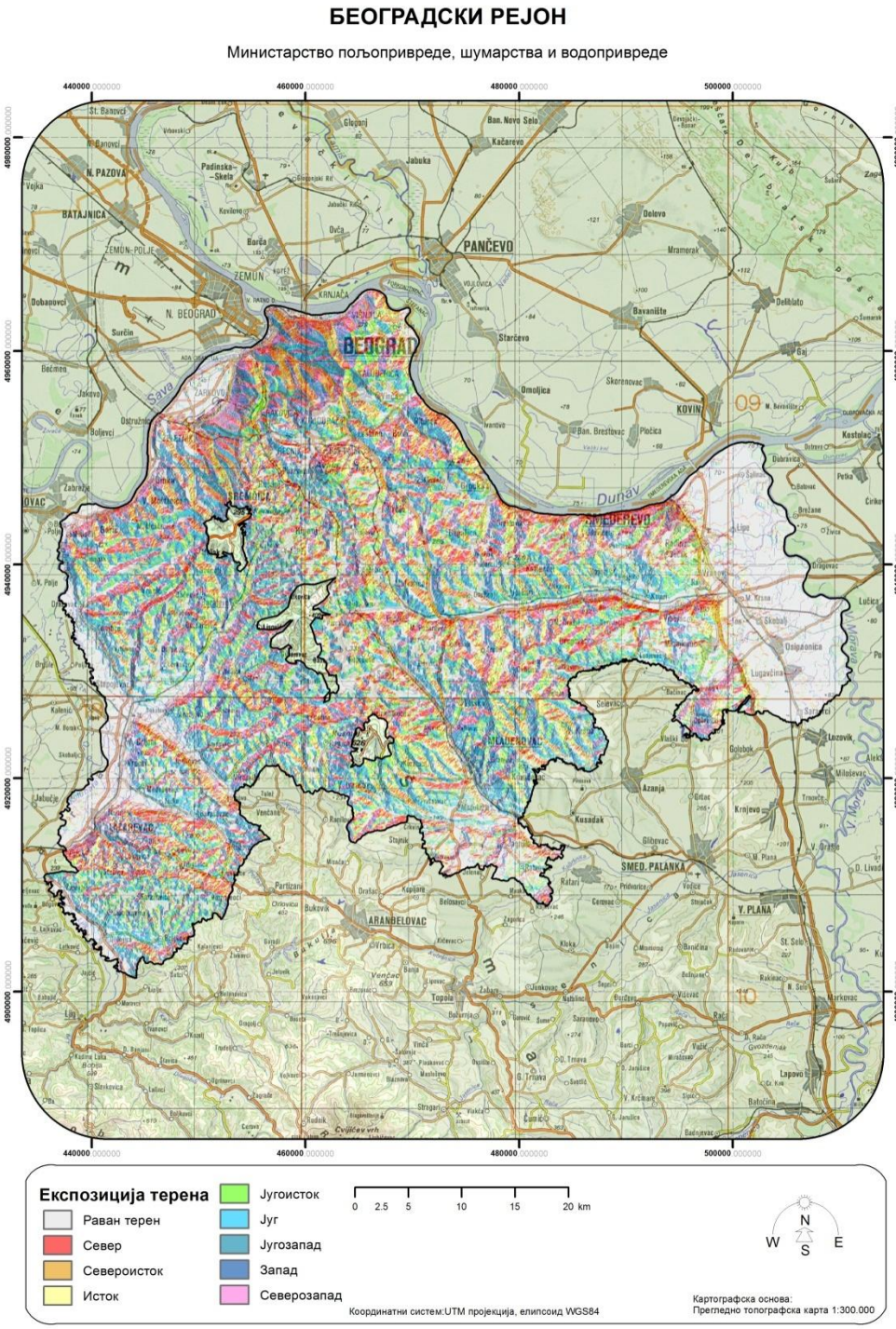

Орографске карактеристике

У овом рејону се налази нижа планина Авала (506 m), а у јужном делу рејона, такође нижа планина Космај (626 m).

Утицај великих водених површина

У овом рејону велики утицај има река Дунав која се налази се северне стране рејона и река Сава која протиче са северозападне стране рејона. Оне утичу на раније сазревање грожђа због појачаног дифузног зрачења, а у току зиме ублажавају нагла колебања температуре чиме се смањује опасност од зимских мразева.

Пејзаж

Овај рејон карактерише низијско – брдски рељеф где су претежно заступљене шуме храста лужњака, јасена, јове, врбе, тополе и др. у нижем подручју, као и шуме храста цера, сладуна и др. у вишем подручју. Рејон карактерише и велики број нешто мањих водених површина, Велика Морава са источне стране рејона, река Раља која протиче кроз сам рејон, затим Љиг и Колубара са југозападне и западне стране рејона. Брдовити терени, нагиби према рекама, са воћарским (посебно у Грочанском виногорју) и ратарским културама дају карактеристике пејзажа овог рејона.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 4.421 газдинство поседује винограде, што чини око 11,88% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара, као и парцела под виноградима се налази у општини Гроцка.

Виногорја

Београдски рејон чине следећа виногорја:

1.12.1. Авалско – космајско виногорје/Авала;
1.12.2. Грочанско виногорје/Гроцка;
1.12.3. Смедеревско виногорје/Смедерево;
1.12.4. Дубонско виногорје/Дубона;
1.12.5. Лазаревачко виногорје/Лазаревац.

1.12.1. Авалско – космајско виногорје/Авала – Космај

Простирање

Авалско – космајско виногорје се налази на западним и северозападним падинама Космаја – од Младеновца до Београда.

Границе

На северозападу граница виногорја почиње на раскрсници путева Обреновац – Београд и Обреновац – Мислођин и иде источно путем ка Београду до петље у Остружници, искључујући шумски појас уз пут у К.О. Барич, Мала Моштаница и Умка. Одавде граница наставља кружним путем око Београда ка Железнику, а затим границом К.О. Железник – Велики Макиш, Железник – Чукарица, Кнежевац – Чукарица, Кнежевац – Стара Раковица, Ресник – Стара Раковица, Ресник – Јајинци, Раковица село – Јајинци, Раковица село – Кумодраж, Раковица Село – Бели Поток до почетка шумског комплекса на Авали (координата: N 44° 42' 05", E 20° 30' 46,14", кота 300). Одатле граница скреће на

запад, на Авалски пут код коте 249 (скретање за институт „Јарослав Черни”), а затим граница иде путем на југ, заобилазећи планину Авалу до коте 293, одакле граница иде јужно преко коте 200, а затим од коте 268 на североисток асфалтним путем у потесу „Рт”, укључује се поново на Авалски пут и границу К.О. Рипањ – Врчин, Рипањ – Бегаљица, Мала Иванча – Бегаљица, Мала Иванча – Дражањ, Мала Иванча – Мали Пожаревац, Поповић – Мали Пожаревац, Поповић – Ђуринци, Сопот – Ђуринци, Неменикуће – Ђуринци, Неменикуће – Влашка, Амерић – Влашка, Мала Врбица – Рајковац, Младеновац – Рајковац, Младеновац – Младеновац село, Младеновац – Границе, Младеновац – Ковачевац, Међулужје – Ковачевац, Јагњило – Ковачевац, Јагњило – Кусадак и Рабровац – Кусадак. Даље граница иде границом рејона, односно границом општина Младеновац – Смедеревска Паланка, Младеновац – Топола, Младеновац – Аранђеловац, Сопот – Аранђеловац до тромеђе К.О. Сибница – Миросаљци – Тулеж. Граница даље иде границом општина Сопот – Лазаревац, Барајево – Лазаревац и Обреновац – Лазаревац, одвајајући се од тих граница општина: изохипсом 120 на граници К.О. Арнајево – Соколово, избацујући долину реке Сеоне (најисточнија координата: N 44° 28' 23", E 20° 23' 46") и потока Тиановац; изохипсом 120 на граници К.О. Велики Борак – Лесковац, избацујући долине река Бељаница (најисточнија координата: N 44° 34' 39", E 20° 25' 00"), Стојничка (најисточнија координата: N 44° 31' 15", E 20° 25' 23") и Барајевска река (најисточнија координата: N 44° 32' 43", E 20° 25' 09"); изохипсом 130 на граници К.О. Велики Борак – Лесковац, избацујући долину потока Опарна (најсевернија координата: N 44° 33' 27", E 20° 20' 02") и изохипсом 120 на граници К.О. Баљевац – Врбовно, избацујући долину потока Врбовица (најсевернија координата: N 44° 34' 34", E 20° 17' 25"). Граница долази до асфалтног пута Степојевац – Конатице – Мислођин, иде тим путем у правцу севера, избацујући све време западну страну према Колубари из виногорја и долази до раскрснице на улазу у место Мислођин, одвајајући се од тог пута изохипсом 120, јужно од насеља Дражевац, избацујући долину реке Марица (најисточнија координата: N 44° 36' 47", E 20° 19' 41") и Јасеновачког потока (најисточнија координата: N 44° 36' 51", E 20° 16' 50"). Граница даље наставља северно локалним путем који прати ток реке Колубаре до његовог изласка на главни пут у Мислођину. Одавде граница наставља овим путем на север до почетне тачке (раскрсница путева Обреновац – Београд и Обреновац – Мислођин).

Виногорје не укључује:

- шумски комплекс Липовачке шуме у К.О. Барајево, Сремчица и Мељак;
- шумски комплекс на планини Космај у К.О. Рогача, Неменикуће, Кораћица и Велика Иванча, као и
- шумски комплекс између планина Авала и Космај у К.О. Стојник, Бабе, Губеревац, Лисовић, Барајево, Парцани и Рипањ.

Обухваћене катастарске општине

Авалско – космајско виногорје обухвата катастарске општине Остружница, Железник, Кнежевац, Ресник, Раковица село, Умка, Велика Моштаница, Сремчица, Рушањ, Пиносава, Рипањ, Мислођин, Барич, Мала Моштаница, Барајево, Дражевац, Јасенак, Мељак, Вранић, Бањевац, Гунцати, Мала Иванча, Шиљаковац, Бождаревац, Лисовић, Парцани, Раља, Поповић, Велики Борак, Бељина, Манић, Губеревац, Бабе, Сопот, Арнајево, Рожанци, Слатина, Стојник, Сибница, Дучина, Неменикуће, Дрлупа, Рогача, Кораћица, Амерић, Мала Врбица, Велика Иванча, Младеновац – варош, Пружатовац, Међулужје, Марковац, Јагњило и Рабровац.

1.12.2. Грочанско виногорје/Гроцка

Простирање

Грочанско виногорје се налази у брежуљкастом пределу с десне стране Дунава, низводно од Београда.

Границе

Граница виногорја почиње недалеко од реке Дунав, на месту спајања К.О. Вишњица и Палилула, на асфалтном путу уз обалу и иде тим путем на исток до раскрснице код коте 117 у насељу Вишњица, а затим десним краком тог пута и путем на југоисток уз поток Рамадан излази на изохипсу 120. Граница иде том изохипсом све до шумског појаса потеса „Запис" и „Било", западно од Великог Села, кратко се одваја од изохипсе идући западним ободом шуме, и поново излази на изохипсу 120, код асфалтног пута Сланци – Велико Село (координата: N 44° 48' 27", E 20° 35' 18"). Граница наставља том изохипсом, избацујући долине потока Балабановац, Манастирског и Врелског потока и долази до јужног обода насеља Велико Село, на асфалтном путу према Винчи (координата: N 44° 48' 31", E 20° 36' 10"). Граница иде тим путем на југ, избацујући мочварне терене уз Дунав, а затим путем у правцу запада, пре Ошљанског потока укључује се поново на изохипсу 120. Граница даље наставља том изохипсом и долази до асфалтног пута по јужном ободу пољопривредног газдинства „Радмиловац", а затим тим путем на запад, сече асфалтни пут Београд – Гроцка – Смедерево (координата: N 44° 45' 05", E 20° 35' 01") и наставља асфалтним путем у истом правцу ка насељу Лештане, са северне стране потеса „Шугавац". Граница тако опет излази на изохипсу 120 код Калуђеричког потока, наставља њоме избацујући долину тог потока, као и реке Болечице и иде све до обале Дунава у насељу Ритопек. Граница наставља обалом све до ушћа потока Дубочак, затим кратко тим потоком до асфалтног пута, а одатле у правцу југозапада излази поново на изохипсу 120. Њоме избацује долину тог потока из виногорја и поново излази на обалу Дунава код коте 125 – „Стражевица", у правцу краја Грочанске аде. Граница даље наставља обалом све до ушћа потока Саставак, затим њиме до моста на асфалтном путу где прелази на изохипсу 100 којом наставља, избацујући долину тог потока и тако долази до граница општина Гроцка и Смедерево, односно тромеђе К.О. Брестовик – Камендол – Сеоне. Граница виногорја даље наставља границом тих општина на југ, све до изохипсе 120 на асфалтном путу Водањ – Живковац – Умчари (координата: N 44° 35' 38", E 20° 49' 05"). Одатле граница иде изохипсом 120 на запад, са северне стране реке Раље и том изохипсом прелази на другу страну реке, код ушћа потока Белуће и излази на аутопут код засеока Милошевац. Граница се одатле враћа на исток аутопутем до границе општина Гроцка и Смедерево, наставља њоме, а затим и границом општина Гроцка – Младеновац, Гроцка – Сопот, Гроцка – Вождовац и Гроцка – Звездара, све до тромеђе К.О. Калуђерица – Велики Мокри Луг – Мали Мокри Луг. Одатле граница наставља границом К.О. Мали Мокри Луг – Велики Мокри Луг, Мали Мокри Луг – Звездара, Миријево – Звездара, Миријево – Палилула, Вишњица – Палилула до изласка те границе К.О. на почетну тачку виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Грочанско виногорје обухвата делове катастарских општина Вишњица, Велико Село, Сланци, Винча, Калуђерица, Лештане, Болеч, Ритопек, Бели Поток, Гроцка,

Брестовик, Умчари и Живковац, као и катастарске општине Зуце, Врчин, Заклопача, Бегаљица, Пударци, Дражањ, Камендол и Миријево.

1.12.3. Смедеревско виногорје/Смедерево

Простирање

Смедеревско виногорје обухвата брежуљкасте терене смедеревског Подунавља и његово залеђе и састоји се из три дела, одвојених долинама река Раља и Коњска река.

Границе

Северни део виногорја се налази између река Дунав и Раља. Граница северног дела виногорја почиње код обале Дунава од изохипсе 100, на граници К.О. Сеоне и Брестовик, недалеко од насеља Орешац и иде том изохипсом на исток, избацујући долине потока Селиште и Поток и излази на асфалтни пут Гроцка – Смедерево код коте 83.0, северозападно од насеља Удовице. Граница наставља на исток тим путем и код потеса „Провалија" излази на обалу Дунава код старе железаре. Граница наставља десном обалом Дунава до Смедеревске тврђаве. Одатле граница иде пругом обухватајући већи део градске зоне све до асфалтног пута, а затим тим путем преко села Радинца долази до теретног улаза у нову железару. Ту се граница одваја од асфалтног пута и у правцу југозапада преко кота 114 и 118 излази на асфалтни пут Раља – Колари (координата: N 44° 35' 31", E 20° 57' 25"). Одатле граница иде на северозапад асфалтним путем ка потесу „Шешковац", а затим и изохипсом 120 на запад све до границе општина Смедерево – Гроцка на асфалтном путу, који од аутопута преко Водња води ка Смедереву и том границом на север до почетне тачке.

Централни део виногорја се налази између реке Раља и Коњска река. Граница централног дела виногорја почиње на аутопуту, на граници општина Смедерево – Гроцка код водањске петље и иде аутопутем на исток све до коте 97.3 на Барском потоку, прелази на изохипсу 120 и наставља њоме, избацујући долине потока Битинац и Барски поток и поново излази на аутопут код потеса „Поздељевац". Граница наставља аутопутем на исток, па југ, све до тачке источно од насеља Михајловац (координата: N 44° 32' 41", E 20° 59' 17") и одатле земљаним путем на запад до изохипсе 120. Граница даље иде том изохипсом северно од долине Коњске реке и излази на границу општина Смедерево – Смедеревска Паланка, иде том границом, а затим и границом Смедерево – Младеновац и Смедерево – Гроцка до почетне тачке.

Јужни део виногорја се налази између Коњске реке и К.О. Голобок. Граница јужног дела виногорја почиње на месту које се зове Хајдучка вода, на асфалтном путу Смедерево – Смедеревска Паланка и иде на исток изохипсом 120, јужно од долине Коњске реке, а затим и на југ, западно од аутопута, све до границе општина Смедерево и Смедеревска Паланка и границом тих општина до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Смедеревско виногорје обухвата делове катастарских општина Сеоне, Удовице, Смедерево, Водањ, Ландол, Липе II, Радинац, Колари, Раља, Врбовац, Михајловац, Осипаоница, Лугавчина, као и катастарске општине Петријево, Вучак, Мало Орашје, Друговац II, Биновац, Друговац I, Суводол, Бадљевица, Луњевац и Добри До.

1.12.4. Дубонско виногорје/Дубона

Простирање

Дубонско виногорје се налази у залеђу београдско – смедеревског Подунавља.

Границе

Граница виногорја почиње на тромеђи К.О. Ђуринци – Неменикуће – Сопот и иде у правцу севера границом К.О. укључујући К.О. Ђуринци, па северно границом К.О. Ђуринци – Поповић, Мали Пожаревац – Поповић, Мали Пожаревац – Мала Иванча. Даље граница виногорја иде југоисточно границом К.О. Мали Пожаревац – Дражањ, Шепшин – Дражањ, Шепшин – Умчари, Дубона – Умчари, Дубона – Мало Орашје, Дубона – Бадљевица, Велика Крсна – Бадљевица, Велика Крсна – Селевац, Велика Крсна – Азања, Велика Крсна – Кусадак, Ковечевац – Кусадак и излази на тромеђу К.О. Ковачевац – Кусадак – Јагњило, што је и најјужнија тачка виногорја. Одавде граница иде у правцу северозапада границом К.О. Ковачевац – Јагњило, Ковачевац – Младеновац, Границе – Младеновац, Младеновац село – Младеновац, Рајковац – Младеновац, Рајковац – Мала Врбица, Влашка – Амерић, Влашка – Неменикуће, Ђуринци – Неменикуће и долази до почетне тачке границе виногорја (тромеђа К.О. Ђуринци – Неменикуће – Сопот).

Обухваћене катастарске општине

Дубонско виногорје обухвата катастарске општине Мали Пожаревац, Сенаја, Шепшин, Ђуринци, Влашка, Дубона, Велика Крсна, Рајковац, Младеновац – село, Ковачевац и Границе.

1.12.5. Лазаревачко виногорје/Лазаревац

Простирање

Лазаревачко виногорје се налази на југозападу Београдског рејона, између реке Колубаре и планина Авале и Космаја и састоји се из неколико делова виногорја међусобно одвојених воденим токовима.

Границе

Северни (Степојевачки) део виногорја се налази северно од реке Бељанице и састоји се из три виноградарске оазе. Граница западне оазе почиње на тромеђи К.О. Врбовно – Конатице – Баљевац, и иде на исток границом К.О. Врбовно – Баљевац све до изохипсе 120, северно од засеока Томића – Крај, скреће њоме на југ, идући западно од потока Врбовица, и долази до асфалтног пута Степојевац – Конатице, западно од потеса „Брекиња”. Граница даље наставља тим путем на северозапад, а затим и границом К.О. Врбовно – Конатице до почетне тачке. Граница средишње оазе северног дела виногорја почиње на граници К.О. Врбовно – Баљевац од пресека са изохипсом 120 у потесу „Стекичевица” и иде на исток том границом, а затим и границом К.О. Врбовно – Велики Борак и Лесковац – Велики Борак све до изохипсе 120 у потесу „Рајковац”, јужно од Борачког гаја, креће њоме на југ, идући западно од потока Опарна, пресеца асфалтни пут Степојевац – Лесковац, скреће њоме на запад, а затим и север и идући источно од потока Врбовица, избацујући тако долину потока, долази до почетне тачке. Источна оаза северног дела виногорја се налази у катастарској општини Лесковац и оивичена је границом

катастарских општина Лесковац – Велики Борак и изохипсом 120, северно од асфалтног пута Степојевац – Барајево и источно од потока Опарна.

Источни део виногорја се налази дуж десне обале реке Турије и састоји се из две оазе. Северна оаза се налази у К.О. Соколово и оивичена је границом К.О. Соколово – Арнајево и изохипсом 120, северно од реке Сеоне и источно од реке Бељанице. Јужна оаза источног дела виногорја се налази у К.О. Соколово, Араповац и Миросаљци и оивичена је границом општина Лазаревац – Барајево и Лазаревац – Сопот и изохипсом 130, североисточно од реке Турије и југозападно од реке Бељанице.

Централни део виногорја је уједно и највећи и налази се на валовитим пределима шире околине Лазаревца између река Колубаре на северозападу, Турије на североистоку и Љиг на југозападу. Граница тог дела виногорја почиње на северозападу, од асфалтног пута Вреоци – Велики Црљени – Степојевац, код ТЕ „Колубара" и иде асфалтним путем преко Јунковца и Стрмова ка Аранђеловцу, све до границе општина Лазаревац – Аранђеловац. Одатле граница иде на југ границом тих општина све до асфалтног пута Лазаревац – Даросава – Аранђеловац, скреће њиме на запад и долази до раскрснице између насеља Крушевица и Трбушница. Одатле граница иде на југ асфалтним путем преко потеса „Липар" и долази до места звано Преки пут. Одатле граница наставља на југ путем до реке Оњег, а затим реком на југозапад све до асфалтног пута Лазаревац – Брајковац – Белановица, и тим путем на југоисток до границе општина Лазаревац – Љиг. Граница виногорја иде том границом општина на запад, све до Ибарске магистрале, а затим њоме на север, све до асфалтног пута у насељу Дудовица, јужно од реке Оњег којим скреће најпре на исток, а затим и на север до потеса „Стража". Одатле граница скреће поново на исток и иде путем по ободу шуме преко потеса „Закинац" и „Симекинац", а затим путем по северном ободу потеса „Виногради" и излази на коту 149 на реци Оњег, на асфалтном путу Липље – Барзиловица. Граница у правцу севера тим путем прелази реку Оњег, а затим наставља на запад асфалтним путем ка Барзиловици и Дудовици и излази на Ибарску магистралу, избацујући тако доњи ток реке Оњег. Граница поново иде на север магистралом до границе К.О. Жупањац – Ћелије, затим том границом и границом К.О. Петка – Ћелије, поново долази до магистрале. Одатле граница иде на североисток асфалтним путем источно од магистрале, преко насеља Петка, Лазаревац и Шопић и од северног обода насеља Шопић преко новог гробља излази на асфалтни пут Лазаревац – Бурово. Граница тим путем долази до Бурова, а затим се одваја на исток путем по јужном ободу шумског појаса потеса „Зеочка страна", „Оборска" и „Змајевац" и наставља асфалтним путем преко насеља Мали Црљени све до изохипсе 150 у потесу „Жути брег", западно од ушћа Трбушничке реке у Пештан. Одатле граница наставља изохипсом 150, избацујући долине доњих токова Бистричке и Трбушничке реке и у насељу Рудовци, код ушћа потока Даросавица у Пештан излази на асфалтни пут Вреоци – Даросава – Аранђеловац. Одатле граница иде тим путем на северозапад, а затим и асфалтним путем Вреоци – Велики Црљени – Степојевац на север до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Лазаревачко виногорје обухвата делове катастарских општина: Врбовно, Степојевац, Лесковац, Велики Црљени, Соколово, Вреоци, Јунковац, Араповац, Медошевац, Миросаљци, Шопић, Бурово, Зеоке, Барошевац, Стрмово, Петка, Мали Црљени, Рудовци, Жупањац, Чибутковица, Барзиловица, Брајковац, Трбушница, Крушевица и Дудовица, као и катастарске општине Сакуља, Лазаревац, Дрен, Шушњар, Пркосава, Стубица, Лукавица и Бистрица.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Београдски рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Авалско-космајско	Грочанско	Смедеревско	Дубонско	Лазаревачко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
						3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте									
Тамјаника	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Смедеревка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте									
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте									
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Malvasia			❶❷			2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Авалско-космајско	Грочанско	Смедеревско	Дубонско	Лазаревачко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
						3000-4000 биљака/хектару	преко 4000 биљака/хектару	3000-4000 биљака/хектару	преко 4000 биљака/хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте									
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац		❷	❶❷		❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте									
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте									
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Marselan	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Regent		❶❷				2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Авалско-космајско	Грочанско	Смедеревско	Дубонско	Лазаревачко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
						3000-4000 биљака /хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте									
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000

Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац		❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте									
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте									
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Marselan	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Regent		❶❷				2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери									
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

<table>
<tr><th colspan="4">Београдски рејон
(Авалско-космајско, Грочанско, Смедеревско, Дубонско и Лазаревачко виногорје)</th></tr>
<tr><td rowspan="4">СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)</td><td colspan="3">Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте</td></tr>
<tr><td>- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)
- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)
- Чауш бели
- Црвени дренак (Разаклија)
- Друге сорте</td></tr>
<tr><td colspan="3">Препоручене/дозвољене домаће створене сорте</td></tr>
<tr><td>- Опузенска рана
- Бисерка рана
- Демир капија
- Београдска рана
- Косовска рана
- Грочанка
- Кармен
- Банатски мускат
- Радмиловачки мускат
- Смедеревски мускат
- Ласта
- Србија
- Београдска бесемена
- Друге сорте</td></tr>
<tr><td colspan="3">Препоручене/дозвољене интернационалне сорте</td></tr>
<tr><td>- Prima
- Ora
- Early Muscat
- Чабски бисер
- Cardinal
- Irsai Oliver
- Љана
- Matilde
- Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)
- Perlette (Перлет)
- Reine des vignes (Краљица винограда)
- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина)
- Super rani Bolgar (врло рани Афус-али)
- Exalta
- Muscat Precoce de Saumur
- Danlas
- Alina
- Angela
- Astaniskij
- Fanny
- Georg
- Lival
- Nadegda Azos
- Muscat Rose St Vallier
- Michele Palieri
- Victoria
- Katharina
- Dattier de Bouyrout (Афус-али, Регина)
- Moldova
- Друге сорте</td></tr>
<tr><td>ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ</td><td>- Berlandieri x Riparia, Kober 5BB
- Berlandieri x Riparia, SO4
- Berlandieri x Riparia, Teleki 5C
- Berlandieri x Riparia, Teleki 8B
- Berlandieri x Riparia, 420 A
- Berlandieri x Rupestris, Richter 110
- Berlandieri x Rupestris, Paulsen 1103
- Berlandieri x Rupestris, Ruggeri 140
- Berlandieri x Rupestris, Richter 99
- Chasselas x Berlandieri, 41B
- Fercal
- Друге подлоге</td></tr>
<tr><td>УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ</td><td>- Једногуби Гијов (Гујо)
- Двогуби Гијов (Гујо)
- Карловачки
- Роајатска кордуница
- Асиметрична кордуница
- Казенављева кордуница
- са слободним (падајућим) ластарима
- Силво кордуница
- Мозерова кордуница
- Жупски
- Крајински
- Други слични узгојни облици</td></tr>
<tr><td>МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL)
(уколико вино није произведено на посебан начин)</td><td>Бела/Розе</td><td>Црвена</td></tr>
<tr><td></td><td>9,5</td><td>10,0</td></tr>
</table>

1.13. ШУМАДИЈСКИ РЕЈОН/ШУМАДИЈА

Простирање

Шумадијски рејон обухвата део брдовитих виноградарских терена Шумадије, од планине Рудник до реке Велике Мораве.

Границе

На северу граница рејона почиње од границе општина Аранђеловац и Младеновац у најзападнијој тачки К.О. Стојник, иде том границом на исток, а затим и границом општина Топола и Младеновац, Смедеревска Паланка и Младеновац, Смедеревска Паланка и Смедерево до Велике Мораве. Даље граница иде на југ левом обалом реке Велике Мораве, низводно до границе општина Баточина и Јагодина. Даље граница иде на запад границом К.О. Брзан – Милошево, Кијево – Милошево и Доње Комарице – Милошево, све до асфалтног пута Крагујевац – Доње Комарице – Багрдан. Даље граница иде на запад тим путем према Крагујевцу до границе К.О. Горње Комарице – Доње Комарице, наставља на југ границом тих општина, затим кратко на исток границом К.О. Мишевић – Горње Комарице до асфалтног пута којим наставља на исток до тромеђе К.О. Букоровац – Јабучје – Трмбас, а затим на југ асфалтним путем до засеока Горња Мала, југозападно од села Букоровца. Даље граница наставља на југ потоцима Осаница и Мамутовачки поток до његовог изворишта, а затим сеоским путем Доња Сабанта – Мамутовац – Горња Сабанта до коте 437 – источно од Мамутовца, а затим преко координата: N 43° 57' 28", E 20° 59' 43" и N 43° 57' 21", E 20° 59' 46". Затим прелази границу К.О. Доња Сабанта – Горња Сабанта у координати: N 43° 57' 18", E 20° 59' 46" и преко координате: N 43° 57' 14", E 20° 59' 48" долази до коте 362 – „Конаковац", а затим преко координата: N 43° 57' 12", E 21° 00' 00" и N 43° 57' 13", E 21° 00' 11", иде до коте 437 – северно од Прњавора. Граница даље иде кратко на запад границом К.О. Горња Сабанта – Доња Сабанта до коте 466 – „Гај", ободом шуме преко координата: N 43° 56' 55", E 21° 00' 48"; N 43° 56' 47", E 21° 01' 02"; N 43° 56' 47", E 21° 00' 47"; N 43° 56' 37", E 21° 00' 54"; N 43° 56' 31", E 21° 00' 42" и N 43° 56' 18", E 21° 00' 46", до коте 369, а затим преко координате: N 43° 56' 04", E 21° 01' 20" до коте 396 – „Сицимовац", па затим границом К.О. Велика Сугубина – Горња Сабанта. Одатле граница излази на тромеђу К.О. Горња Сабанта – Велика Сугубина – Ратковић. Одатле граница иде границом К.О. Горња Сабанта – Ратковић и Велике Пчелице – Ратковић, а затим Дуленском реком до најјужније тачке насеља Велике Пчелице у потесу „Пољишта". Одатле граница иде кратко изохипсом 450 до коте 495 – „Камиџон", затим преко координата: N 43° 53' 46", E 20° 58' 26"; N 43° 53' 48", E 20° 58' 14" и N 43° 53' 51", E 20° 58' 04" до коте 541 – „Казновић". Граница наставља преко координата: N 43° 54' 00", E 20° 57' 50" и N 43° 54' 05", E 20° 57' 43" до коте 394 – „Пчеличка река", а затим преко координата: N 43° 54' 18", E 20° 57' 31"; N 43° 54' 27", E 20° 57' 27" и N 43° 54' 33", E 20° 57' 27" до коте 558 – „Метаљка", па затим преко координата: N 43° 54' 33", E 20° 57' 33"; N 43° 55' 11", E 20° 57' 37"; N 43° 54' 49", E 20° 57' 32" и N 43° 54' 54", E 20° 57' 49" до коте 387 – „Горња Мала" и преко координата: 43° 55' 11", E 20° 57' 48"; N 43° 55' 22", E 20° 57' 42" и N 43° 55' 32", E 20° 57' 31" до коте 573 – „Лазаров гроб", затим до изворишта Црквеног потока у засеоку Орашје, северно од Горње Сабанте и тим потоком иде на север до ушћа у Турски поток. Одатле граница иде до цркве, јужно од Доње Сабанте и даље на запад и север ободом шумског појаса западно од Доње Сабанте, преко коте 444 и преко координата: N 43° 56' 15", E 20° 57' 39"; N 43° 56' 23", E 20° 57' 52" и N 43° 56' 29", E 20° 57' 43" до коте 401 и потеса „Превој", па преко

координата: N 43° 56' 38", E 20° 57' 28" и N 43° 56' 53", E 20° 57' 27" до коте 327, а затим на северозапад преко координате: N 43° 57' 06", E 20° 57' 47" асфалтним путем Доња Сабанта – Крагујевац, све до ушћа потока Вардакики у реку Ждраљицу. Одатле граница иде на југозапад потоком уз обод шуме до коте 486 – „Лазовско брдо", а затим на северозапад, такође ободом шуме координатама: N 43° 57' 20", E 20° 55' 01"; N 43° 57' 39", E 20° 54' 43"; N 43° 57' 47", E 20° 54' 31"; N 43° 57' 47", E 20° 54' 8" и N 43° 58' 04", E 20° 54' 11", западно од засеока Бојанић све до реке Ердечице, где излази на границу К.О. Ердеч – Грошница I, све до тромеђе са К.О. Крагујевац II. Одатле граница иде границом К.О. Крагујевац II – Грошница I и Вињиште – Грошница I до коте 410 – „Дебеле Липе", па затим ободом шуме преко координата: N 43° 56' 29", E 20° 50' 34"; N 43° 56' 26", E 20° 50' 28"; N 43° 56' 32", E 20° 50' 33"; N 43° 56' 39", E 20° 50' 39"; N 43° 56' 34", E 20° 50' 27" и N 43° 56' 32", E 20° 50' 23" до границе К.О. Вињиште – Драгобраћа. Граница иде кратко на север границом тих општина до коте 476 – „Челаковац", а затим поново ободом шуме координатама N 43° 56' 47", E 20° 50' 22"; N 43° 56' 50", E 20° 50' 16"; N 43° 57' 01", E 20° 50' 18" и N 43° 57' 07", E 20° 50' 17" до коте 476 – „Д. Кременац", а затим путем по источном, северном и западном ободу шумског појаса потеса „Сеоска страна", а затим и преко коте 402 – „Уровац" и координата: N 43° 56' 59", E 20° 49' 22" и N 43° 57' 01", E 20° 49' 10" до коте 378 – „Ураковића Мала", па координатама: N 43° 56' 58", E 20° 49' 01" и N 43° 56' 51", E 20° 49' 00" до коте 383 – „Благојевића Мала". Одатле граница иде на југ путем по ободу шуме потеса „Равна коса" до коте 442 – „Бубњић", а одатле скреће на запад путем уз поток Дебељак, до коте 346, па наставља на запад путем, а затим скреће на југ и спушта се у насеље Липница до коте 318, а затим иде на запад асфалтним путем преко Груже ка Крагујевцу. Тим путем граница иде на север, а затим на југозапад најпре границом К.О. Љубић – Вучковица, а затим Кнић – Грабовац, Грабовац – Жуње, Жуње – Пајсијевићи, а затим током потока Изворац, па на запад ободом шуме, преко координата: N 43° 56' 58", E 20° 49' 01" и N 43° 52' 45", E 20° 40' 52" све до потока Шапа. Граница затим иде преко координата: N 43° 52' 33", E 20° 40' 07" и N 43° 52' 38", E 20° 39' 47" до коте 487 – поток Зјајевац преко координате: N 43° 52' 47", E 20° 39' 38" до коте 417 – црква у Гунцатима. Граница наставља изохипсом 400 у правцу запада, излази у потесу „Голиш" на границу К.О. Гунцати – Бресница и Бумбарево Брдо – Бресница, иде њима на северозапад до тромеђе са К.О. Претоке. Одатле граница иде на север преко потеса „Зелена бара" и коте 563, асфалтним путем до коте 528, координатом N 43° 56' 18", E 20° 35' 56" до коте 404, па излази на границу К.О. Борач – Претоке, њоме иде кратко на запад до координате: N 43° 56' 40", E 20° 35' 44". Граница затим наставља ободом шуме Борачки врх (координате: N 43° 56' 44", E 20° 35' 45" и N 43° 56' 47", E 20° 35' 38") до коте 464, одатле иде асфалтним путем до коте 494 и преко координате: N 43° 57' 08", E 20° 35' 50" до коте 396 (све коте западно од насеља Претоке и Радмиловићи), па преко координате: N 43° 57' 21", E 20° 36' 07" долази на обод шуме у насељу Борач испод Борачког крша. Одатле граница иде ободом шуме на североисток преко координата: N 43° 57' 46", E 20° 36' 22"; N 43° 58' 02", E 20° 36' 26" и N 43° 58' 13", E 20° 36' 20", затим преко коте 502 и изохипсе 500, изнад насеља Старо Село, затим преко коте 448 и у коти 453 – северно од засеока Кршићи излази на изохипсу 450. Њоме граница иде до потока Ђоновац, прелази га и са друге стране потока иде изохипсом 500 до потока у селу Брестовац. Са друге стране потока граница иде изохипсом 600, затим кратко границом К.О. Коњуша – Бело Поље, па асфалтним путем Коњуша – Бело Поље – Доња Врбава и кратко асфалтним путем ка Враћевшници до ушћа потока Врановац у Гружу. Одатле граница иде на североисток, најпре изохипсом 400 по ободу шуме Ивковача, затим преко коте 370 – „Клисурска река",

поново истом изохипсом до Шапоровачке реке и даље ободом шуме преко координата: N 44° 02' 35", E 20° 35' 37"; N 44° 02' 42", E 20° 35' 41" и N 44° 02' 53", E 20° 35' 41" до коте 548, преко координата: N 44° 02' 58", E 20° 35' 53"; N 44° 02' 39", E 20° 36' 15"; N 44° 02' 56", E 20° 36' 01"; N 44° 02' 58", E 20° 36' 10"; N 44° 03' 05", E 20° 35' 56"; N 44° 03' 05", E 20° 36' 09" и N 44° 03' 10", E 20° 36' 20" до коте 465 – „Прњавор", преко координата: N 44° 03' 16", E 20° 36' 34"; N 44° 03' 17", E 20° 36' 59" и N 44° 03' 14", E 20° 37' 14" до коте 480 – „Липовац", преко координата: N 44° 03' 21", E 20° 37' 26"; N 44° 03' 30", E 20° 37' 27" до коте 585 – „Мали Клик", координатом N 44° 03' 43", E 20° 37' 24" до коте 568 – „Превоје", а затим на север границом К.О. Каменица – Липовац до коте 647 – „Кромпирак". Одатле граница излази на сеоски пут, њиме иде на север и долази до коте 456 – „Каменичка река", затим иде преко координата: N 44° 05' 05", E 20° 37' 07" и N 44° 05' 14", E 20° 37' 19" до коте 540 – „Нишан", координатама: N 44° 05' 27", E 20° 37' 32" и N 44° 05' 27", E 20° 37' 42" до коте 640 – „Пландиште", преко координата: N 44° 05' 56", E 20° 38' 06"; N 44° 06' 11", E 20° 38' 26"; N 44° 06' 22", E 20° 38' 41" и N 44° 06' 33", E 20° 38' 57" до коте 560 – „Вајдине кладе", преко координата: N 44° 06' 43", E 20° 39' 05" и N 44° 06' 48", E 20° 39' 02" до коте 401 – „Совојевац", затим границом К.О. Страгари – Рамаћа до коте 458. Граница затим иде преко координата: N 44° 07' 24", E 20° 38' 53" и N 44° 07' 34", E 20° 38' 49" до коте 501 – „Вуковићи", преко координата: N 44° 07' 45", E 20° 38' 38"; N 44° 07' 48", E 20° 38' 29"; N 44° 07' 52", E 20° 38' 19" и N 44° 07' 55", E 20° 38' 11" до коте 584 – „Ћувик", наставља ободом шуме преко коодината: N 44° 08' 12", E 20° 37' 55"; N 44° 08' 18", E 20° 37' 53"; N 44° 08' 26", E 20° 37' 48" и N 44° 08' 39", E 20° 37' 42" до коте 523 – „Вис" и преко координата: N 44° 08' 41", E 20° 37' 23" и N 44° 08' 49", E 20° 37' 09" до коте 478 у насељу Страгари и излази на асфалтни пут у координати: N 44° 09' 11", E 20° 36' 58". Тим путем граница рејона иде према манастиру Благовештење све до потеса „Блазнавачка коса" – кота 484. Одатле, граница иде на север преко координата: N 44° 09' 30", E 20° 36' 01"; N 44° 09' 37", E 20° 35' 57"; N 44° 09' 47", E 20° 35' 51" и N 44° 09' 53", E 20° 35' 48" између потеса „Бирош" и „Добродел", а затим у координати: N 44° 09' 58", E 20° 35' 43" излази на границу К.О. Доња Шаторња – Блазнава. Граница затим иде том границом на североисток између потеса „Раденковац" и „Кутлово", „Бор" и „Дрењак" координатама: N 44° 10' 19", E 20° 35' 13" и N 44° 10' 23", E 20° 35' 08", „Беочица" и „Дивљачка коса" координатом N 44° 10' 38", E 20° 34' 51" и најзад „Беочица" и „Превоје" и преко координата: N 44° 10' 59", E 20° 35' 02" и N 44° 11' 11", E 20° 35' 20", излази у правцу североистока на ушће потока Ђуринци у реку Јасеницу (координата: N 44° 11' 34", E 20° 35' 46"). Одатле граница иде на северозапад, најпре асфалтним путем Доња Шаторња – Горња Трешњевица, а затим и Великом реком све до коте 341. Ту граница скреће на север и иде преко координате: N 44° 12' 49", E 20° 31' 34" до коте 425, сече асфалтни пут Горња Трешњевица – Корушац у координати: N 44° 13' 14", E 20° 31' 25" и преко коте 439 – „Даниловића брдо", а затим кратко на запад преко координате: N 44° 13' 30", E 20° 31' 07" до коте 412 – „Дуги рт" и шумским путем на север излази на реку Босуту код ушћа Дубоког потока испод потеса „Станимировића коса". Граница ту скреће на запад и иде том реком све до састава са реком Качер, а одатле на север границом К.О. Босута – Драгољ, Јеловик – Драгољ, Јеловик – Живковци и Јеловик – Гараши све до асфалтног пута Босута – Гараши (координата: N 44° 16' 13", E 20° 26' 56"). Одатле граница скреће на исток и иде преко цркве у Јеловику и координата: N 44° 16' 00", E 20° 27' 29"; N 44° 16' 02", E 20° 27' 44" и N 44° 16' 04", E 20° 27' 56" долази до коте 359 – „Главица", преко координате: N 44° 16' 01", E 20° 28' 23" до коте 367 – „Средње брдо", преко координата: N 44° 15' 52", E 20° 28' 36"; N 44° 15' 49", E 20° 28' 38" и N 44° 15' 43", E 20° 28' 43" до коте 336, преко

координата: N 44° 15' 40", E 20° 28' 57"; N 44° 15' 41", E 20° 29' 04" и N 44° 15' 43", E 20° 29' 13" до коте 406, преко координата: N 44° 15' 42", E 20° 29' 25" и N 44° 15' 38", E 20° 29' 30" до коте 380, преко координата: N 44° 15' 37", E 20° 29' 42" и N 44° 15' 38", E 20° 29' 52" до коте 402 – „Дубока јаруга", преко координата: N 44° 15' 41", E 20° 30' 09" и N 44° 15' 42", E 20° 30' 15" до коте 445 на путу Вукосавци – Букуљско језеро, преко координата: N 44° 15' 46", E 20° 30' 35" и N 44° 15' 46", E 20° 30' 46" до коте 391, преко координата: N 44° 15' 46", E 20° 31' 10"; N 44° 15' 45", E 20° 31' 19"; N 44° 15' 46", E 20° 31' 30" и N 44° 15' 47", E 20° 31' 38" до коте 480. Ту граница излази на асфалтни пут и иде њиме на југ до коте 496 – „Крњско брдо", наставља тим путем до коте 343, а одатле преко координате: N 44° 15' 00", E 20° 31' 55" долази до коте 429 – „Чукара", затим преко координата: N 44° 15' 01", E 20° 32' 13"; N 44° 15' 08", E 20° 32' 23" и N 44° 15' 13", E 20° 32' 31" и у коти 534 – „Зарића гробље" излази на асфалтни пут Горња Трешњевица – Аранђеловац. Граница одатле скреће кратко тим путем, а затим и асфалтним путем (координата: N 44° 15' 47", E 20° 32' 40") на исток ка месту Каменар, све до потока Ражиште, северно од Горње Трешњевице. Даље граница наставља у истом правцу пратећи обод шумског појаса планине Венчац, најпре преко коте 437, преко координата: N 44° 15' 34", E 20° 34' 15"; N 44° 15' 35", E 20° 34' 21" и N 44° 15' 37", E 20° 34' 37" и преко коте 496 – „Паун бара", а затим излази на изохипсу 500 и иде њоме до изнад села Брезовац, а затим и изохипсом 450 до манастира Брезовац. Одатле се граница спушта путем до изохипсе 350, којом иде по источном ободу шуме до коте 437 – „Манастириште", затим до коте 403, а онда се преко координате: N 44° 15' 33", E 20° 36' 28" враћа на изохипсу 350 и њоме иде све до асфалтног пута, јужно од села Забрежје. Одатле граница наставља на запад изохипсом 400 до потеса „Лазаревића коса", а затим преко коте 331 – асфалтни пут у селу Врбица, преко координата: N 44° 17' 06", E 20° 33' 46"; N 44° 17' 09", E 20° 33' 32" и N 44° 17' 09", E 20° 33' 23" до коте 318, и преко координата: N 44° 17' 09", E 20° 33' 14"; N 44° 17' 09", E 20° 32' 57" и N 44° 17' 10", E 20° 32' 44" излази на асфалтни пут Горња Трешњевица – Аранђеловац (координата: N 44° 17' 10", E 20° 32' 35"). Граница наставља изохипсом 450, а затим и асфалтним путем по источној и северној падини планине Букуља до коте 425, југозападно од насеља Слатина. Граница даље наставља преко координата: N 44° 18' 34", E 20° 31' 34" и N 44° 18' 40", E 20° 31' 27" до коте 342, затим ободом шуме, преко координата: N 44° 18' 48", E 20° 31' 25"; N 44° 18' 54", E 20° 31' 22"; N 44° 18' 52", E 20° 31' 02"; N 44° 19' 07", E 20° 31' 17"; N 44° 19' 27", E 20° 31' 20"; N 44° 19' 27", E 20° 31' 10"; N 44° 19' 13", E 20° 31' 03"; N 44° 19' 15", E 20° 30' 50" и N 44° 19' 17", E 20° 30' 56" до коте 329 – „Вис", преко координате: N 44° 19' 33", E 20° 30' 33" до коте 249 – „Буковик", сече асфалтни пут ка Лазаревцу у координати: N 44° 19' 48", E 20° 30' 34" и преко координата: N 44° 20' 01", E 20° 30' 47" и N 44° 20' 10", E 20° 30' 57" долази до коте 282. Граница даље иде преко координата: N 44° 20' 29", E 20° 31' 12" и N 44° 20' 38", E 20° 31' 16" до коте 344 – „Цинцарска коса", а одатле преко координата: N 44° 20' 51", E 20° 31' 36" и N 44° 20' 49", E 20° 31' 49" долази на раскрсницу путева Аранђеловац – Раниловић и Аранђеловац – Мисача, а даље путем Аранђеловац – Раниловић на север преко кота 361, 357 и 341, а од те коте на североисток сеоским путем преко кота 324, 271, 255, 278 и 270 до почетне тачке границе рејона.

Карта 1.13.1. Границе рејона и виногорја Шумадијског рејона

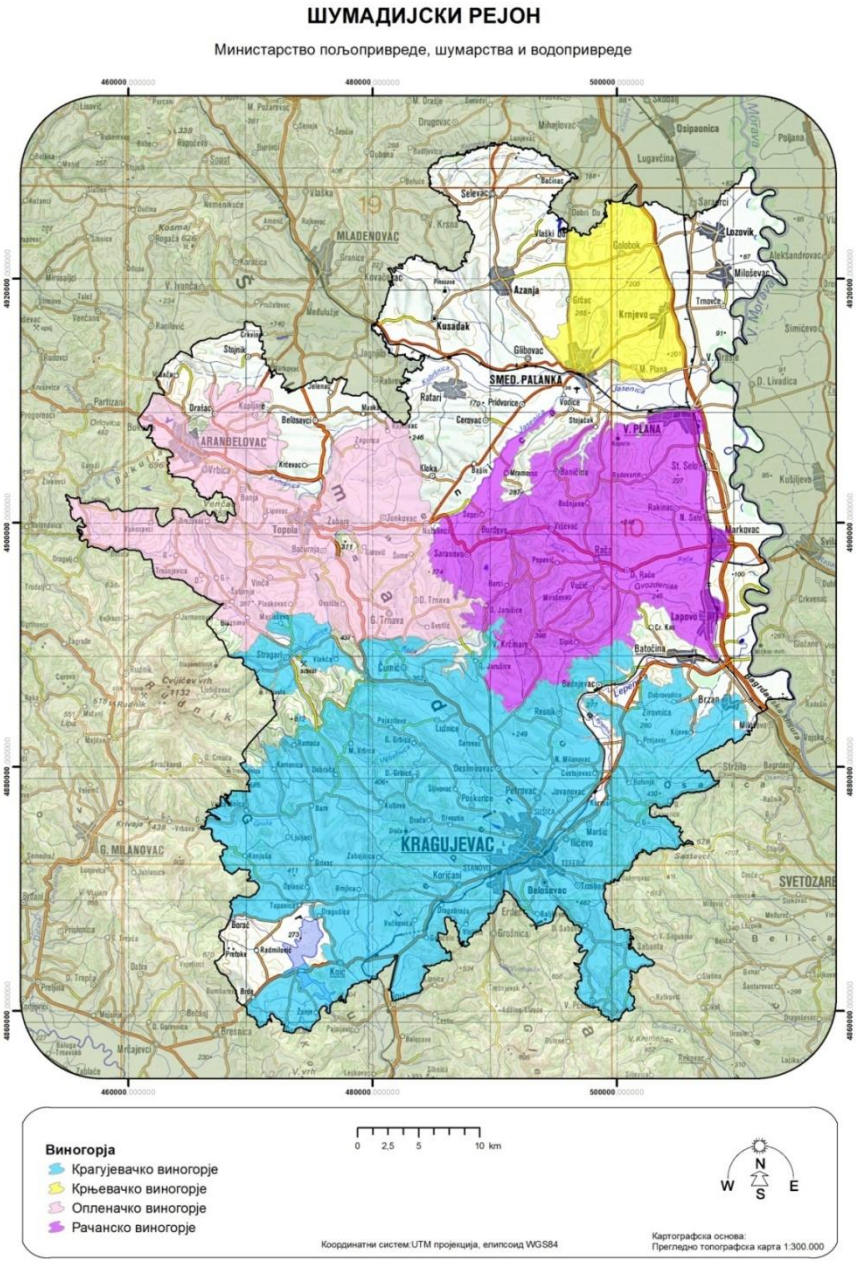

Обухваћене општине

Шумадијски рејон обухвата територију у општинама Аранђеловац, Топола, Смедеревска Паланка, Велика Плана, Рача, Лапово, Баточина, Крагујевац и Кнић.

Површине рејона и виногорја

Шумадијски рејон заузима површину од 248.282,80 ha, где је највеће Крагујевачко виногорје.

Табела 1.13.1. Површине рејона и виногорја Шумадијског рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Крњевачко виногорје	11.188,28	4,51	6,69
Опленачко виногорје	36.850,20	14,84	22,00
Рачанско виногорје	36.705,11	14,78	21,91
Крагујевачко виногорје	82.749,96	33,33	49,40
Укупно	167.493,55	67,46	100,00
Шумадијски Рејон Укупна површина (ha)	248.282,80		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Шумадијском рејону има 1119,79 ha винограда (око 1038,71 ha родних винограда, односно 91,78%), од чега је 585,58 ha са стоним сортама и 534,21 ha са винским сортама.

Графикон 1.13.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Шумадијским рејоном

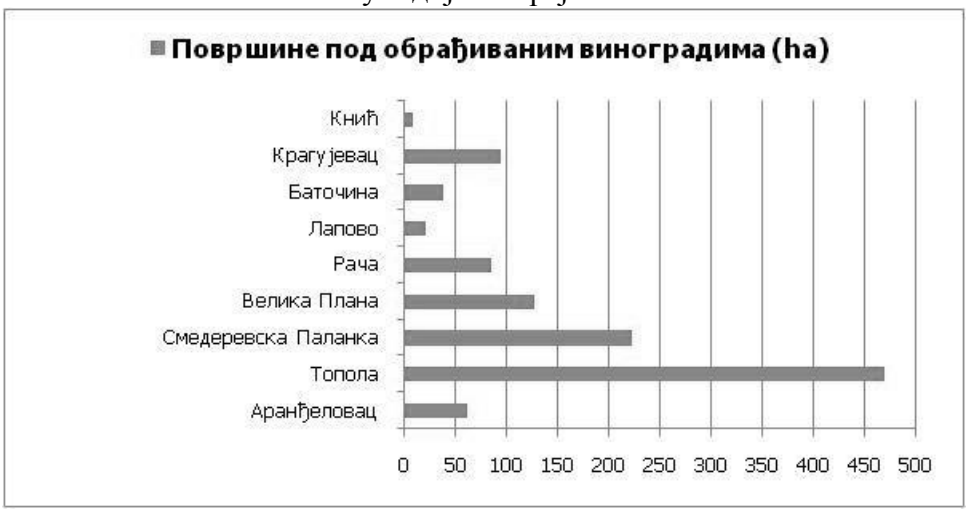

Климатски фактори

У табели 1.13.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Чумићу, Крагујевцу, Рудник планини, Смедеревској Паланци, Буковичкој Бањи, РЦ Бешњаја и РЦ Букуља (1961 – 2010).

Табела 1.13.2. Биоклиматски индекси за Шумадијски рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Чумић	17.0	1564.9	1306.6	1996.3	12.3	218.6	1.8	2.0	0.3
Крагујевац	17.2	1591.3	1331.1	2133.2	11.0	181.8	4.0	4.3	2.2
Рудник Планина	15.2	1263.9	1092.1	1604.2	11.7	344.2	6.8	0.4	1.0
Смедеревска Паланка	17.1	1580.4	1322.6	2138.2	10.7	177.0	5.3	4.1	2.9
Буковичка Бања	16.7	1514.7	1276.9	2010.0	11.3	209.0	3.9	2.7	1.3
РЦБешњаја	16.1	1407.8	1180.7	1758.6	11.9	253.7	4.1	1.2	0.9
РЦБукуља	14.9	1201.8	1054.2	1542.2	11.7	282.0	7.0	0.0	1.3

Карта 1.13.2. Винклеров индекс Шумадијског рејона

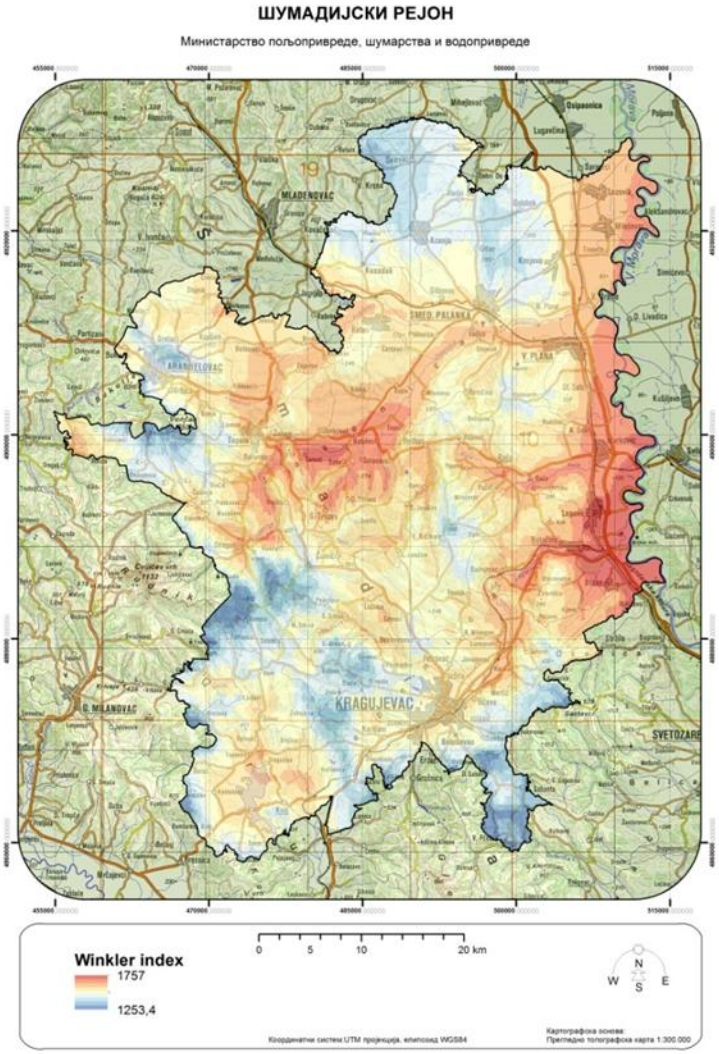

Земљишни услови

Преовлађујући типови земљишта овог рејона су вертисол и еутрични камбисол, а заступљени су у мањој мери и лувисол и земљишта у лесивирању, хумофлувисол и семиглеј, флувисол и остала земљишта.

Карта 1.13.3. Типови земљишта Шумадијског рејона

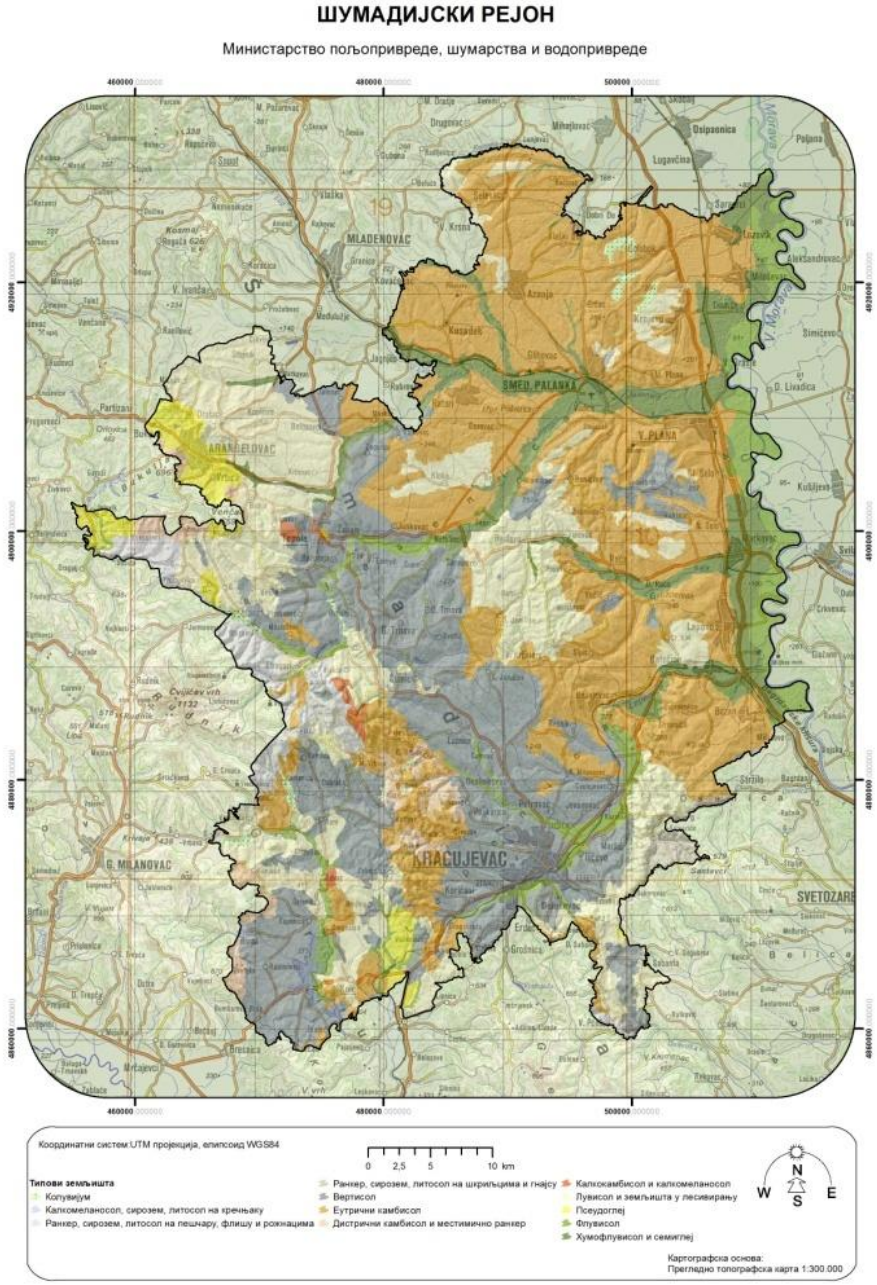

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 44° 32' географске ширине на северу до 43° 52' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 80 m до 400 m, али се предели где се простиру виногорја и где се налазе виногради углавном налазе на надморским висинама од 150 m до 350 m. Надморска висина рејона се постепено смањује идући од југозапада ка североистоку рејона.

Карта 1.13.4. Надморска висина Шумадијског рејона

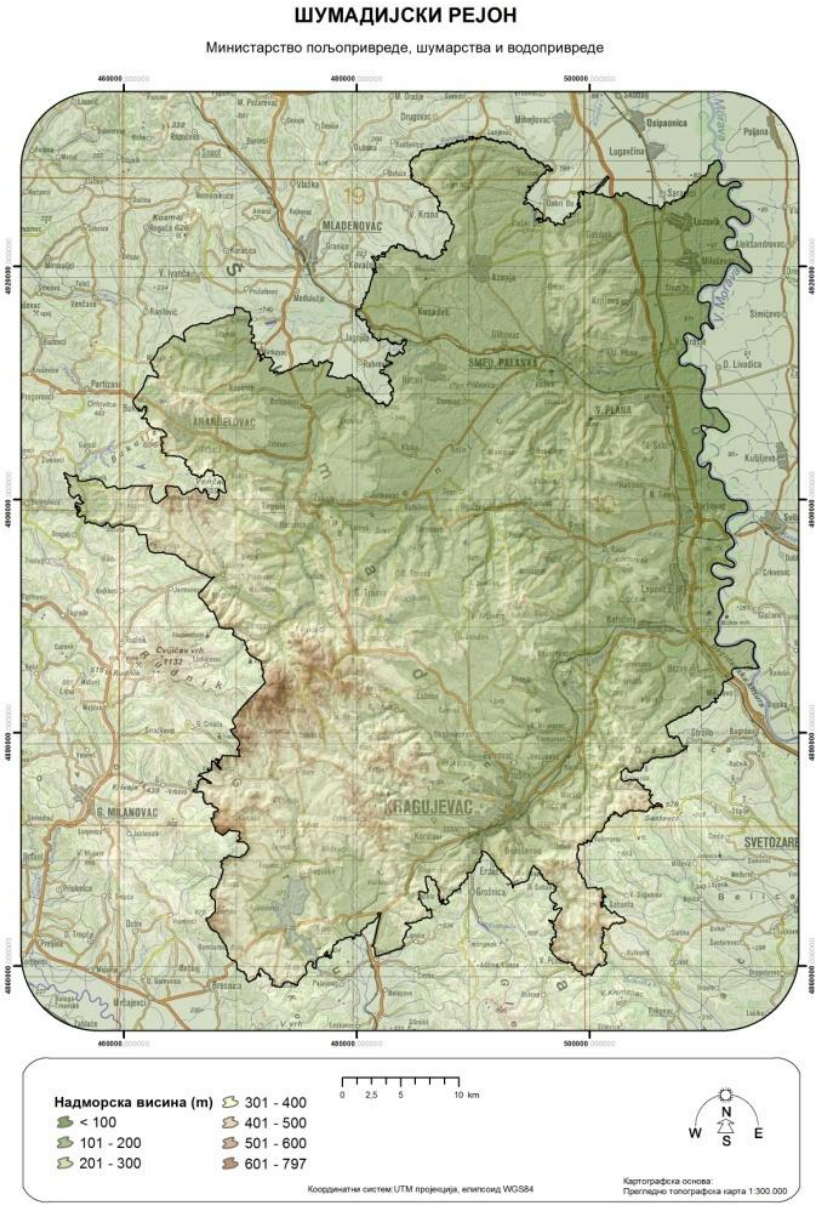

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише умерено – стрмим до благим нагибима терена на којима се налазе виногради.

Карта 1.13.5. Нагиб терена Шумадијског рејона

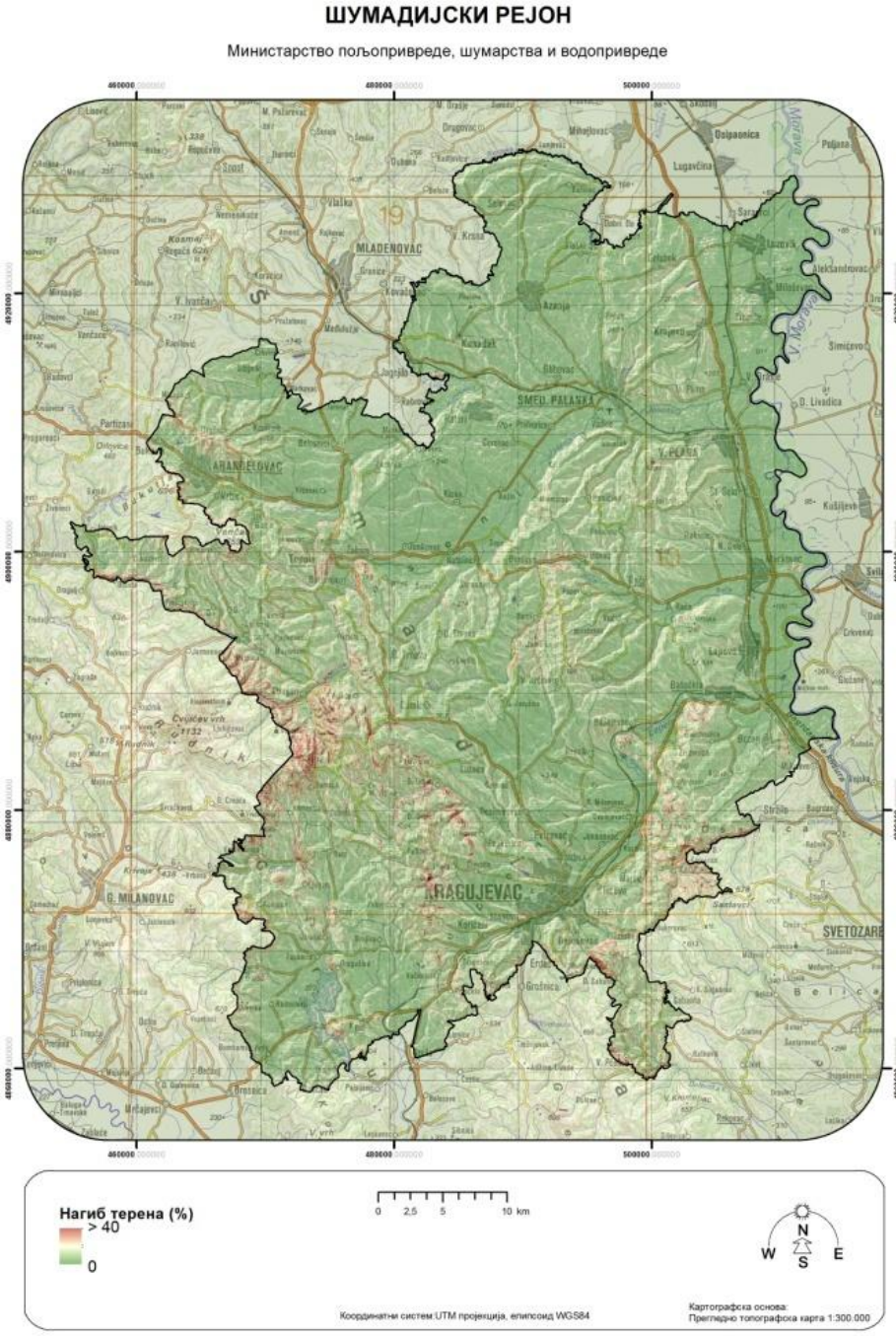

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена, али се виногради углавном налазе на јужним, југоисточним и источним експозицијама, као и на врховима платоа.

Карта 1.13.6. Експозиција терена Шумадијског рејона

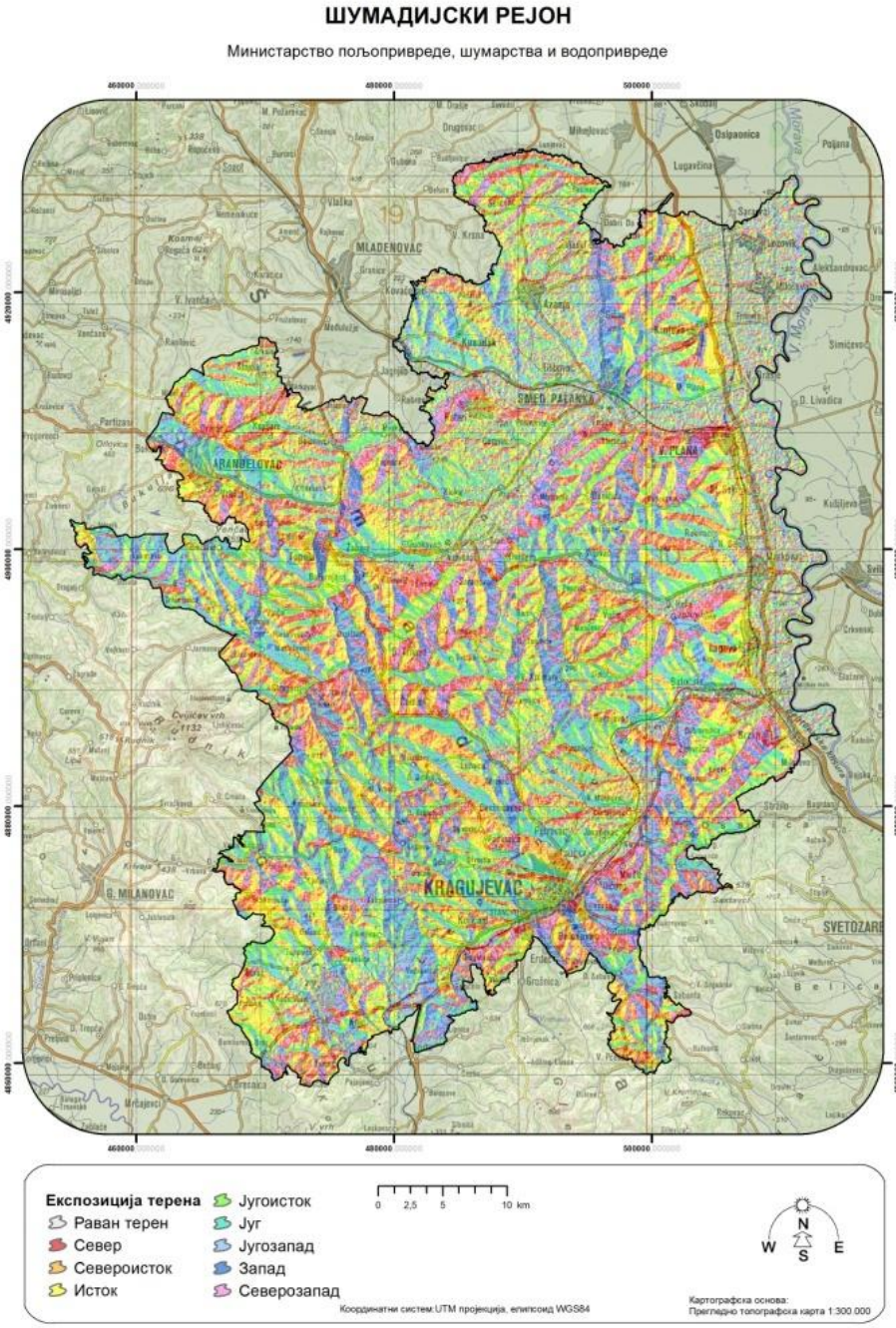

Орографске карактеристике

Орографске, односно рељефне карактеристике овог рејона чине Шумадијске планине које спадају у групу Динарских планина, тзв. Шумадијска греда. Ту спадају планине Космај (626 m), која се налази са северозападне стране рејона, Гледићке планине (922 m) са јужне стране рејона, Котленик (749 m), јужно од Гружанског језера, затим планина Рудник (1132 m) и Букуља (696 m), са западне стране рејона.

Утицај шума

Брдски нижи потпојас претежно је обрастао горским буковим шумама, посебно у Рудничком крају, што може имати утицај на виноградарску производњу.

Пејзаж

Шумадијски рејон се налази у брежуљкасто – брдском појасу где преовлађују шуме храста лужњака, јасена, врбе, тополе, храста цера и сладуна, као и букове шуме. Главна карактеристика пејзажа овог рејона су брдовити и валовити терени који су често са шумама, посебно на вишим теренима (обронци планине Рудник и других планина), као и бројним воћњацима и парцелама са ратарским културама.

На пејзаже овог рејона утичу долине река (равни терени) Лепеница, Угљешница, Јасеница, Кубршница као и река Гружа са Гружанским језером, где су заступљене углавном ратарске културе. На источној страни је широка долина реке Велика Морава са равничарским карактеристикама.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 5.000 газдинстава поседује винограде, што чини око 12,84% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара се налази у општини Смедеревска Паланка, иако највећу површину под виноградима има општина Топола.

Виногорја

Шумадијски рејон има следећа виногорја:

1.13.1. Крњевачко виногорје/Крњево;
1.13.2. Опленачко виногорје/Опленац;
1.13.3. Рачанско виногорје/Рача;
1.13.4. Крагујевачко виногорје/Крагујевац.

1.13.1. Крњевачко виногорје/Крњево

Простирање

Крњевачко виногорје се налази на брежуљкастим падинама и косама западно од Велике Мораве, а северно од Смедеревске Паланке и Велике Плане.

Границе

Граница виногорја почиње од границе општина Смедеревска Паланка и Смедерево у К.О. Влашки До и иде источно границом К.О. Смедеревска Паланка и Смедерево до аутопута Београд – Ниш, где скреће на југ и иде аутопутем. Граница затим иде на запад асфалтним путем Велико Орашје – Крушево – Смед. Паланка, пролази скретање за Малу Плану и долази до обода шуме Микуља (координата: N 44° 21' 31", E 21° 00' 06"). Одатле

граница иде на север источним ободом шуме, а затим на запад и север асфалтним путем Мала Плана – Смед. Паланка – Смедерево све до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Крњевачко виногорје обухвата делове катастарских општина Влашки До, Лозовик, Милошевац, Крњево, Велико Орашје, Мала Плана, Смедеревска Паланка II, Смедеревска Паланка I, Глибовац I, Грчац Паланка и Грчаци, као и катастарске општине Голобок и Глибовац II.

1.13.2. Опленачко виногорје/Опленац

Простирање

Опленачко виногорје се налази у централном делу Шумадије, на побрђу око Венчаца, Опленца и на источним падинама планине Рудник.

Границе

На северозападу граница виногорја креће од раскрснице путева Аранђеловац – Раниловић и Аранђеловац – Мисача и креће на југоисток путем ка Аранђеловцу све до коте 380, на западном ободу шумског појаса потеса „Пресека". Одатле граница иде западним, јужним и источним ободом шуме и долази до коте 376 у селу Орашцу – раскрсница путева ка Петронијеву и Златару. Одатле граница иде кратко путем на север и у правцу преко цркве излази на коту 296 – Дом културе Орашац. Одатле иде путем преко кота 262 и 203 и излази на поток Врбљак, затим иде на исток изохипсом 200, јужно од реке Мисача, сече њоме асфалтни пут Аранђеловац – Марковац и наставља на југ. Граница иде изохипсом 200, све до асфалтног пута Аранђеловац – Крњевац у засеоку Стојићи, а затим и асфалтним путем преко насеља Бања ка Тополи све до моста преко потока Сушица у засеоку Минићи – кота 208. Одатле граница поново иде изохипсом 200 на исток, јужно од реке Кубршнице све до засеока Ђурићи, северозападно од Тополе. Граница даље прелази реку Каменицу путем преко коте 174 и поново се укључује на изохипсу 200, којом долази до асфалтног пута Топола – Младеновац код језера. Граница иде тим путем на север, а затим код места звано „Бацакова ћуприја" – кота 166.0 прелази на изохипсу 150, избацујући долину реке Кубршнице и североисточно од насеља Рајковац излази на границу К.О. Топола и Младеновац, односно К.О. Рајковац – Рабровац, иде том границом, а затим и Рајковац – Ратари, до тромеђе са К.О. Клока. Одатле граница иде на југ преко кота 245.5 – „Јасика", 206.5 – „Парлози", 174.5 – насеље Клока, 145.5 – „река Клока", 172.7 – потес „Трешљанско Поље", па преко потока Трешљанац и кота 166.7 и 138.3 излази на пут Башин – Наталинци, а затим излази на источну страну села Наталинци. Граница виногорја даље иде путем на југ према селу Павловцу и излази на тромеђу К.О. Сараново – Павловац – Наталинци и даље на југ границом К.О. Топола и Рача, па затим Топола – Крагујевац, све до асфалтног пута Горње Јарушице – Светлић, на граници тих катастарских општина. Одатле граница иде на запад тим путем до коте 276 – раскрсница путева ка Светлићу и Црвенцу, и наставља на запад асфалтним путем ка селу Црвенац, и југозападно од ушћа потока Будна у поток Старо село, поново излази на границу К.О. Топола – Крагујевац и том границом општина (укључујући К.О. Трнава, Светлић, Овсиште, Пласковац и Блазнава). Граница се у потесу Грубац – кота 502 искључује са границе К.О. Блазнава – Страгари и сеоским путем ка северу долази до коте 429, затим 385, 435 – „Срњевац", 400 – „Старине", 436 – „Главица", 431, и у коти 456 –

„Превоје" излази у правцу североистока на ушће потока Ђуринци у реку Јасеницу. Одатле граница иде на северозапад, најпре асфалтним путем Доња Шаторња – Горња Трешњевица, а затим и Великом реком све до коте 341. Ту граница скреће на север и иде преко коте 425 до асфалтног пута Горња Трешњевица – Корушац, одваја се од границе рејона тим путем на исток и првим сеоским путем на север до реке Босуте источно од потеса „Даниловића брдо" – кота 439. Граница ту скреће на запад и иде том реком све до састава са реком Качер, а одатле на север границом К.О. Босута – Драгољ, Јеловик – Драгољ, Јеловик – Живковци и Јеловик – Гараши све до асфалтног пута Босута – Гараши. Одатле граница скреће на исток и иде преко цркве у Јеловику и кота 359 – „Главица", 367 – „Средње брдо", 336, 406 , 380, 402 – „Дубока јаруга", 446 на путу Вукосавци – Букуљско језеро, 480, 496 – „Крњско брдо", 343 и 429 – „Чукара" и у коти 534 – „Зарића гробље" излази на асфалтни пут Горња Трешњевица – Аранђеловац. Граница одатле скреће кратко тим путем, а затим и асфалтним путем на исток ка месту Каменар све до потока Ражиште, северно од Горње Трешњевице. Даље граница наставља у истом правцу пратећи обод шумског појаса планине Венчац, најпре преко кота 437 и 496 – „Паунова бара", а затим и изохипсом 500 до изнад села Брезовац, а затим и изохипсом 450 до манастира Брезовац. Одатле се граница спушта путем до изохипсе 350, којом иде по источном ободу шуме до коте 437 – „Манастириште", затим до коте 403, а онда се преко координате: N 44° 15' 33", E 20° 36' 28" враћа на изохипсу 350 и њоме иде све до асфалтног пута, јужно од села Забрежје. Одатле граница наставља на запад изохипсом 400 до потеса „Лазаревића коса", а затим преко кота 331 – асфалтни пут у селу Врбица и 318 и излази на асфалтни пут Горња Трешњевица – Аранђеловац. Граница наставља изохипсом 450, а затим и асфалтним путем по источној и северној падини планине Букуља до коте 425, југозападно од насеља Слатина. Одатле граница иде на северозапад преко кота 342, затим ободом шуме до коте 329 – „Вис", 249 – „Буковик", сече асфалтни пут ка Лазаревцу, 282, 344 – „Цинцарска коса" и долази на раскрсницу путева Аранђеловац – Раниловић и Аранђеловац – Мисача, а даље путем Аранђеловац – Раниловић на север, преко кота 351, 357 и 341, а од те коте на североисток сеоским путем преко кота 324, 271, 255, 278 и 270 до почетне тачке границе виногорја.

Опленачко виногорје не обухвата шумски појас у К.О. Жабаре. Граница полази од координате: N 44° 14' 51", E 20° 43' 01" и иде преко координата: N 44° 14' 09", E 20° 44' 05"; N 44° 13' 40", E 20° 42' 56" и N 44° 14' 38", E 20° 42' 35" до почетне тачке.

Обухватајуће катастарске општине

Опленачко виногорје обухвата делове катастарских општина Буковик, Врбица, Орашац, Копљаре, Бања, Топола – село, Загорица, Рајковац, Клока, Наталинци, Жабаре, Горович, Трнава, Горње Јарушице, Светлић, Блазнава, Доња Шаторња, Горња Шаторња, Доња Трешњевица, Горња Трешњевица, Вукосавци, Босута, Јеловик, Брезовац, Липовац и Божурња, као и катастарске општине Аранђеловац, Топола – варошица, Шуме, Јунковац, Павловац, Пласковац, Овсиште и Винча.

1.13.3. Рачанско виногорје/Рача

Простирање

Рачанско виногорје се налази у побрђу са леве стране Велике Мораве, од Милошева на југу, до Велике Плане на северу.

Границе

На западу граница виногорја креће од границе К.О. Рача и Топола у К.О. Сараново, јужно од ушћа реке Трнаве у Јасеницу, иде кратко границом К.О. Наталинци – Сараново и наставља паралелно са током реке Јасенице, а од насеља Водице скреће у правцу истока изохипсом 150 до потеса Качиште, јужно од места Мраморац излази на границу К.О. Мраморац – Сепци. Иде кратко том границом, затим границом К.О. Мраморац – Вишевац, Мраморац – Банчина све до потеса Црвена Јабука. Граница даље наставља изохипсом 150 на запад, избацујући долине водених токова Липовац, Влаовица, Маскар, Буковачки поток. Граница том изохипсом долази до насеља Велика Плана, и то на асфалтни пут којим креће на југ и код коте 98.7 скреће на исток, а затим се укључује на пругу и њоме иде на југ и изнад насеља Марковац излази на изохипсу 100. Граница даље наставља том изохипсом на исток, затим на југ, све време пратећи обод насеља. Граница затим излази на асфалтни пут Марковац – Лапово до реке Раче, њоме кратко иде на запад и у коти 100.4 поново излази на пругу, па њоме иде на југ до изнад насеља Лапово. Граница даље иде северним и источним ободом насеља укључујући се на асфалтни пут Марковац – Лапово и код коте 112.3 се поново укључује на пругу којом иде на југ и долази до границе К.О. Лапово – Баточина. Граница даље иде границом тих општина, затим наставља границом К.О. Лапово – Баточина (село), Лапово – Црни Као, затим Рача – Баточина (границом К.О. Сипић – Црни Као, Сипић – Градац, Сипић – Бадњевац, Мало Крчмаре – Бадњевац), затим границом К.О. Рача – Крагујевац (Мало Крчмаре – Ресник, Војиновац – Ресник, Војиновац – Церовац, Велико Крчмаре – Церовац, Велико Крчмаре – Лужнице, Велико Крчмаре – Горње Јарушице, Борци – Горње Јарушице, Доње Јарушице – Горње Јарушице) све до изохипсе 250 на тој граници, источно од реке Раче. Граница виногорја се одваја од границе тих општина, избацујући долину реке Рача, најпре том изохипсом, а затим од коте 254 у засеоку Брдо, југозападно од села Борци путем до засеока Саставци, а затим асфалтним путем на југозапад, паралелно са током реке Раче, пратећи изохипсу 200, и тим путем преко Доње Јарушице и засеока Степановићи излази на границу К.О. Рача и Топола, северозападно од насеља Горње Јарушице. Граница даље наставља границом тих општина (границом К.О. Доње Јарушице – Трнава, Сараново – Трнава, Сараново – Шуме, Сараново – Павловац), све до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Рачанско виногорје обухвата делове катастарских општина Водице, Церовац, Мраморац, Башин, Сепци, Баничина, Стојачак, Велика Плана II, Велика Плана I, Старо Село, Ново Село I, Марковац, Лапово, Сипић, Доња Јарушица и Сараново, као и катастарске општине Вишевац, Радовање, Ракинац, Бошњане, Адровац, Рача, Поповић, Доња Рача, Мало Крчмаре, Војиновац, Велико Крчмаре, Вучић, Мирашевац, Борци и Ђурђево.

1.13.4. Крагујевачко виногорје/Крагујевац

Простирање

Крагујевачко виногорје обухвата терене око града Крагујевца, подручје Груже западно од Крагујевца, на југоисточним падинама Рудника и северним падинама Гледићких планина.

Границе

Граница виногорја почиње на северозападу на асфалтном путу Страгари – манастир Благовештење на граници општина Крагујевац и Топола и иде на исток том границом све до асфалтног пута Доња Шаторња – Блазнава – Страгари, па иде тим путем, а затим северно од насеља Страгари скреће на североисток асфалтним путем ка селу Пласковац, прелази реку Јасеницу, а затим се изохипсом 250 враћа у правцу северозапада, на границу општина Крагујевац и Топола, у атару села Маслошево (координата: N 44° 10' 22", E 20° 38' 57"). Граница наставља на запад том границом, а затим поново изохипсом 250, северно од ушћа потока Раковица у Јасеницу враћа се југозападно све до асфалтног пута Страгари – Влакча. Граница тим путем иде на исток до потока Раковица, а затим у истом правцу наставља путем ка Горњој Трнави и у потесу „Калуђерица" поново излази на границу општина Крагујевац и Топола. Граница виногорја наставља том границом на исток и долази до изохипсе 250, јужно од насеља Светлић, даље наставља том изохипсом, избацујући долину реке Раче и излази на границу општина Крагујевац и Рача у потесу „Сладун", североисточно од насеља Горње Јарушице. Граница иде на југ границом тих општина, наставља границом општина Баточина и Рача и долази до изохипсе 150, код тромеђе К.О. Бадњевац – Градац – Сипић. Одатле граница иде изохипсом 150, најпре на југ, а затим и на југозапад пратећи пругу Лапово – Крагујевац, а затим од надвожњака, на пружном прелазу на асфалтном путу Баточина – Крагујевац тим путем ка Крагујевцу, а затим пре кружног тока испред улаза у град Крагујевац скреће на североисток асфалтним путем Крагујевац – Маршић – Корман са десне стране реке Лепенице и њиме долази до раскрснице асфалтних путева Баточина – Крагујевац и Цветојевац – Ботуње. Одатле граница наставља путем Баточина – Крагујевац до скретања за село Милатовац, а одатле се одваја на северозапад изохипсом, све до засеока Миљковски крај и асфалтним путем Бадњевац – Жировница, прелазећи магистрални пут Крагујевац – Баточина код ушћа потока Раљевац, иде ка селу Жировница, пролази западно од села, поново се кратко укључује на магистралу Баточина – Крагујевац и у потесу „Ђула" се одваја на асфалтни пут ка каменолому у селу Градац. Граница иде кратко тим путем на исток, а затим у истом правцу наставља путем по јужном и источном ободу шуме и каменолома Стражевица до транспортне траке од каменолома ка железничкој станици Баточина. Граница иде њоме на североисток, а затим изохипсом 150 скреће на југ, западно од насеља Лозница и том изохипсом излази на границу општина Баточина – Јагодина, северозападно од насеља Милошево, избацујући тако долине водених токова Доброводички и Кијевски поток и Грабовик, све до границе општина Баточина и Јагодина. Затим том границом општина, граница виногорја иде на запад, а затим и границом општина Крагујевац и Јагодина све до асфалтног пута Крагујевац – Доње Комарице – Багрдан (на граници К.О. Доње Комарице – Милошево). Даље граница иде на запад тим путем према Крагујевцу до границе К.О. Горње Комарице – Доње Комарице, наставља на југ границом тих општина, затим кратко на исток границом К.О. Мишевић – Горње Комарице до асфалтног пута, којим наставља на исток до тромеђе К.О. Букоровац – Јабучје – Трмбас, а затим на југ асфалтним путем до засеока Горња Мала, југозападно од села Букоровца. Даље граница наставља на југ потоцима Осаница и Мамутовачки поток до његовог изворишта, а затим сеоским путем Доња Сабанта – Мамутовац – Горња Сабанта до коте 437 – источно од Мамутовца, а затим преко кота 362 – „Конаковац", 437 – северно од Прњавора, 466 – „Гај", 369, 396 – „Сицимовац" и 420 на асфалтном путу Крагујевац – Слатина – Јагодина. Одатле граница излази на тромеђу К.О. Горња Сабанта – Велика Сугубина – Ратковић. Одатле граница иде границом К.О. Горња Сабанта – Ратковић и Велике Пчелице – Ратковић, а затим

Дуленском реком до најјужније тачке насеља Велике Пчелице у потесу „Пољишта”. Одатле граница иде преко кота 495 – „Камиџон”, 541 – „Казновић”, 394 – „Пчеличка река”, 568 – „Металька”, 387 – „Цајин поток” и 573 – „Лазаров гроб”, затим до изворишта Црквеног потока у засеоку Орашје, северно од Горње Сабанте и тим потоком на север до ушћа у Турски поток. Одатле граница иде до цркве, јужно од Доње Сабанте и даље на запад и север ободом шумског појаса, западно од Доње Сабанте, преко кота 444 и 401, потеса „Превој” и коте 327, а затим на северозапад асфалтним путем Доња Сабанта – Крагујевац, све до ушћа потока Вардакики у реку Ждраљицу. Одатле граница иде на југозапад потоком уз обод шуме до коте 486 – „Лазовско брдо”, а затим на северозапад, такође ободом шуме западно од засеока Бојанић све до реке Ердеч где излази на границу К.О. Ердеч – Грошница I, све до тромеђе са К.О. Крагујевац II. Одатле граница иде границом К.О. Крагујевац II – Грошница I и Вињиште – Грошница I до коте 457 – „Бабушница”. Одатле граница скреће на северозапад и иде преко кота 410, 476 – „Челаковац” и 476 – „Д. Кременац”, а затим путем по источном, северном и западном ободу шумског појаса потеса „Сеоска страна”, а затим и преко кота 402 – „Уровац”, 378 – „Ураковића Мала” и 383 – „Благојевића Мала”. Одатле граница иде на југ путем по ободу шуме потеса „Равна коса” до коте 442 – „Бубњић”, а одатле скреће на запад путем уз поток Дебељак, до кота 346 и 395 – источно од насеља Љубић. Одатле се граница у правцу југа спушта у насеље Липница, а затим иде на запад асфалтним путем преко Груже ка Крагујевцу. Тим путем граница иде на север, а затим на југозапад границом катастарских општина Кнић – Грабовац. Граница затим, од бране на Гружанском језеру креће јужном обалом језера све до првог рукавца језера, где се улива поток Изворац, а одатле скреће на југозапад ободом шуме, јужно од насеља Парлог и Гунцати све до потока Шапа. Одатле граница иде преко кота 487 – „поток Зјајевац” и 417 – црква у Гунцатима и изохипсом 400 у правцу запада излази у потесу „Голиш” на границу К.О. Гунцати – Бресница и иде том границом све до тромеђе са К.О. Бумбарево Брдо. Одатле се граница виногорја одваја од те границе К.О. (уједно и границе рејона), најпре асфалтним путем Бумбарево Брдо – Гунцати, а затим од засеока Поље прелази на изохипсу 350 и иде на исток до асфалтног пута Гунцати – Кнић, прелази тим путем језеро и наставља на север источном обалом језера. Граница даље у засеоку Драгушица прелази на асфалтни пут Кнић – Топоница, а затим од ушћа Топоничке реке у Гружу наставља изохипсом 300 и њоме све до асфалтног пута Кнић – Чачак, недалеко од скретања за село Претоке, избацујући тако широко Книћко поље, западно од језера и долине водених токова које се уливају у језеро са западне стране. Граница виногорја даље наставља асфалтним путем ка Чачку до границе рејона, односно поново излази на границу К.О. Бумбарево Брдо – Бресница и иде њоме на северозапад до тромеђе са К.О. Претоке. Одатле граница иде на север преко потеса „Зелена бара” и кота 563, 528, 404, 464, 494 и 396 (све коте западно од насеља Претоке и Радмиловићи), долази на обод шуме у насељу Борач испод Борачког крша. Одатле граница иде ободом шуме на североисток преко коте 502 и изохипсе 500, изнад насеља Старо Село, затим преко кота 448 и у коти 453 – северно од засеока Кршићи излази на изохипсу 450. Њоме граница иде до потока Ђоновац, прелази га и са друге стране потока иде изохипсом 500 до потока у селу Брестовац. Са друге стране потока граница иде изохипсом 600, затим кратко границом К.О. Коњуша – Бело Поље, па асфалтним путем Коњуша – Бело Поље – Доња Врбава и кратко асфалтним путем ка Врањевшници до ушћа потока Врановац у Гружу. Одатле граница иде на североисток најпре изохипсом 400 по ободу шуме Ивковача, затим преко коте 370 – „Клисурска река”, поново истом изохипсом до Шапоровачке реке и даље ободом шуме преко кота 548, 465 – „Прњавор”, 480 –

„Липовац”, 585 – „Мали Клик”, 568 – „Превоје” и сеоским путем од Липовца ка Светозаревом брду до потеса „Кромпирак” – 647. Одатле се граница одваја од границе рејона и скреће на југоисток сеоским путем ка засеоку Камењак, до раскрснице према потесу „Слепчевића брдо”, а одатле скреће на исток преко коте 583 – „Долово брдо”, а затим и потеса „Ораси” на Каменичкој реци, коте 476 – „Горњи Оровац”, засеок Голаја и Ерићи и у коти 609.6 – „Паштрмска коса” излази на изохипсу 600. Том изохипсом граница иде на североисток, избацујући шуме Рамаћких висова из виногорја и у потесу „Крље”, скреће на југоисток преко засеока Раденковићи и коте 519 – „Угљаревац”, излази на раскрсницу асфалтних путева (Кнић – Баре – Страгари и Крагујевац – Кутлово – Страгари) у засеоку Клисура и одатле наставља на североисток асфалтним путем преко каменолома, северно од села Велики Шењ и Ћумићског брда ка селу Влакча, све до сеоског пута који се одваја преко реке Светиње ка брду Главица и јужно од села Влакча, излази на изохипсу 400. Том изохипсом граница иде на запад до коте 408, југозападно од села Влакча, а затим преко цркве, недалеко од извора званог Бања излази на изохипсу 450, северно од брда Ковиловица. Граница даље иде на запад том изохипсом до потеса „Градине” – кота 458 у селу Котража, а затим на север преко рудника азбеста и коте 316 излази на изохипсу 300 којом иде до асфалтног пута Страгари – Угљаревац, недалеко од ушћа Клисуре у Сребреницу. Граница ту скреће на југ тим путем уз поток Клисура, а затим сеоским путем према потесу „Војводинац” – кота 438 и преко коте 404 долази до засеока Вуковићи, јужно од села Страгари. Одатле граница иде до коте 501, а затим сеоским путем на север према Страгарима, све до ушћа Бањског потока у Сребреницу. Одатле се граница виногорја враћа на југозапад тим потоком до границе рејона, а затим скреће њоме на северозапад линијом од коте 501 ка коти 584 – „Ћувик”, а затим и кота 523 – „Вис” и 478 и у насељу Страгари излази на асфалтни пут где је и почетна тачка виногорја.

Крагујевачко виногорје – североисток: граница овог дела виногорја почиње на граници К.О. Сипић – Црни Као, иде том границом ка североистоку, наставља границом К.О. Црни Као – Лапово, Лапово – Баточина и код тромеђе К.О. Лапово – Баточина – Баточина (село) скреће на запад, укључујући се на изохипсу 150 и том изохипсом иде на запад све до почетне тачке виногорја.

Оаза Грошница обухвата мало виноградарско подручје око насеља Доња Мала. Граница креће од координате: N 44° 14' 51", E 20° 43' 01" на падинама и врху брда око координате: N 43° 57' 36", E 20° 53' 10" и одатле креће на северозапад путем, обухватајући од насеље Доња Мала са западне стране и долази до коте 232. Граница оазе одатле иде на југ ободом шуме, долази до југозападних обода насеља Доња Мала и до Медничког потока, одатле ободом шумског појаса и Медничком реком долази до почетне тачке.

Обухваћене општине

Крагујевачко виногорје обухвата делове катастарских општина Страгари, Котража, Маслошево, Влакча, Чумић, Горње Јарушице, Ресник, Бадњевац, Милатовац, Цветојевац, Јовановац, Корман, Ботуње, Никшић, Жировница, Доброводица, Баточина – село, Кијево, Брзан, Доње Комарице, Горње Комарице, Букуровац, Доња Сабанта, Горња Сабанта, Велике Пчелице, Трнбас, Баљковац, Вињиште, Драгобраћа, Голочело, Љубић, Липница, Кнић, Жуње, Гунцат, Бумбарево брдо, Драгушица, Опланић, Топоница, Бечевица, Борач, Брестовац, Коњуша, Бело Поље, Доња Црнућа, Прњавор, Каменица, Рамаћа и Угљаревац, као и катастарске општине Церовац, Прњавор, Јабучје, Маршић, Крагујевац I, Крагујевац II, Крагујевац III, Крагујевац IV, Поскурице, Опорница, Нови Милановац, Десимировац,

Шљивовац, Лужнице, Мали Шењ, Пајазитово, Горње Грбице I, Горње Грбице II, Мирониħ, Доње Грбице, Кутлово, Прекопеча, Драча, Дивостин, Дреновац, Ђурисело, Вучковица, Рашковић, Брњица, Суморовац, Забојница, Дубрава, Гривац, Љуљаци, Баре, Кикојевац, Добрача, Кнежевац и Мала Врбица.
Североисточни део: делови катастарских општина Баточина – село и Црни Као.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Шумадијски рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Крњевачко	Опленачко	Рачанско	Крагујевачко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
					3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте								
Тамјаника	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Смедеревка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте								
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте								
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000

СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Крњевачко	Опленачко	Рачанско	Крагујевачко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
					3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте								
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❶❷	❶❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте								
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте								
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000

Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Shiraz (Syrah)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Marselan		❶❷			2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Крњевачко	Опленачко	Рачанско	Крагујевачко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
					3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте								
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❶❷	❶❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте								
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте								
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Shiraz (Syrah)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Marselan		❶❷			2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери								
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Шумадијски рејон (Крњевачко, Опленачко, Рачанско и Крагујевачко виногорје)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Црвени дренак (Разаклија) - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Београдска бесемена - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver - Љана - Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Exalta - Muscat Precoce de Saumur - Danlas - Alina - Angela - Astaniskij - Fanny - Georg - Lival	- Nadegda Azos - Muscat Rose St Vallier - Michele Palieri - Victoria - Katharina - Dattier de Bouyrout (Афус-али,Регина) - Moldova - Друге сорте

ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri,* 41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Казенављева кордуница - Силво кордуницаз - Мозерова кордуница	- Жупски - Крајински - Други слични узгојни облици
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена	
	9,5	10,0	

2. РЕЈОНИ И ВИНОГОРЈА ВИНОГРАДАРСКОГ РЕГИОНА ВОЈВОДИНА

2.1. СРЕМСКИ РЕЈОН/СРЕМ

Простирање

Сремски рејон се налази на падинама Фрушке горе окренутих ка рекама Дунаву (на северу) и Сави (на југу), искључујући подручје националног парка „Фрушка гора”.

Границе

Граница рејона почиње на северозападу рејона, на десној обали Дунава, на државној граници са Хрватском (јужно од шумског и мочварног појаса на месту где изохипса 130 сече државну границу) и иде ободним сеоским путем уз обалу Дунава до гробља, а затим до насеља Нештин где излази на Дунав (координата: N 45° 13' 43", E 19° 26' 48"), идући источним правцем, изостављајући аде и шумски појас на северу. Одавде граница наставља на исток (обухватајући Нештин) до коте 78.5, где се на координати: N 45° 13' 42", E 19° 27' 11" укључује на асфалтни пут и овим путем Нештин – Сусек иде све до насеља Сусек, обухватајући Сусек, а избацујући мочварно подручје северно од Сусека. Граница затим наставља ка истоку, путем за Беочин до потока Корушка, где скреће на север и овим потоком иде до Дунава. Одавде граница наставља ка истоку, обалом Дунава све до канала код Беочина, односно цементаре, одакле граница иде овим каналом кратко ка југу до моста. Од моста на каналу на заобилазници око Беочина, граница наставља путем (ка Сремској Каменици), обухватајући Беочин и иде све до места где пут пресеца Каменарски поток (недалеко од насеља Лединци), а затим на север, потоком силази на Дунав. Граница рејона даље наставља обалом Дунава, обухватајући Сремску Каменицу и Петроварадин до друмско – железничког моста у Петроварадину (координата: N 45° 15' 38", E 19° 51' 41"), затим иде пругом на југоисток, избацујући Петроварадински рит и даље узак појас уз Дунав из рејона све до тунела у селу Чортановци. Граница рејона даље наставља до коте 177 (источно од потеса „Козарац”) и иде земљаним путем по ободу шума ка истоку, преко коте 189, а затим пре потеса „Мадацков брег” скреће ободом шуме ка североистоку (све време остављајући шумски појас на нижим надморским висинама ван рејона) и преко потеса „Провалије” (координата: N 45° 09' 49", E 20° 03' 51") излази северно на Дунав (координата: N 45° 10' 00", E 20° 03' 51"). Граница рејона иде обалом Дунава, избацујући аде и мочварни појас („Чарнок”) у близини Сланкамена из рејона, све до Белегиша (избацујући „Спруд” из рејона почевши од координате: N 45° 01' 12", E 20° 20' 53" и настављајући сеоским путем поред Дунава), где од раскрснице сеоских путева близу Дунава (координата: N 45° 00' 43", E 20° 19' 29") граница иде сеоским путем до

главног асфалтног пута, а затим на северозапад сеоским путем између Белегиша и Петриљца преко коте 91.9 до координате: N 45° 01' 14", E 20° 18' 38", односно до коте 94.8 (код економије „Напредак" западно од Белегиша). Даље, од ове коте граница иде на североисток путем између парцела у дужини од две дужи (до координате: N 45° 01' 45", E 20° 19' 03"), скреће на исток и преко коте 98.9, излази на асфалтни пут ка Сурдуку (координата: N 45° 01' 50", E 20° 20' 04"). Граница даље иде на северозапад у правцу пружања изохипсе 100, преко кота 102.1, 101.8, 100.0, 100.3 – „Чолићев салаш", затим кота 99.6, 99.5 и 103.0 – западно од потеса „Деспотовац". Граница наставља у истом правцу изохипсом 100 уз поток Комаревац до коте 102.0 – потес „Пропуст", излази на коту 107.9 и одатле путем између парцела, преко коте 112.3 сече асфалтни пут Нови Сланкамен – Инђија (координата: N 45° 06' 42", E 20° 13' 14") и од коте 119.2 путем између парцела (прва дуж јужно од потока Грабовац) иде преко коте 117.5 до сеоског пута који повезује насеља Сланкаменачки виногради и Нови Карловци (координата: N 45° 07' 36", E 20° 11' 11"). Одавде граница иде северно овим путем до коте 105.6, односно до потока Грабовац (координата: N 45° 07' 51", E 20° 11' 13") и скреће на југозапад, идући тим потоком преко коте 100.6 (ушће потока Грабовац у поток Бара) и наставља северозападно обалом потока Бара до сеоског пута јужно од коте 108.4 (координата: N 45° 08' 20", E 20° 08' 52") испред насеља Крчедин. Граница ту скреће сеоским путем у правцу југа до координате: N 45° 08' 09", E 20° 08' 46", а затим кратко путем између парцела у правцу истока до координате: N 45° 08' 08", E 20° 08' 55" и наставља јужно путем између парцела преко кота 113.4 и 119.5, па затим од координате: N 45° 07' 39", E 20° 08' 44" скреће на северозапад сеоским путем, сечући сеоски пут Крчедин – Нови Карловци код земљорадничке задруге јужно од насеља (координата: N 45° 07' 43", E 20° 08' 15"). Одавде граница иде западно до коте 120.6 (координата: N 45° 07' 43", E 20° 07' 47") и наставља путем између парцела до коте 122.9 – потес „Шљивара" (координата: N 45° 07' 37", E 20° 07' 22"), а затим скреће ка северу путем између парцела до координате: N 45° 08' 12", E 20° 07' 10" близу коте 118.9, а одатле северозападно преко коте 118.9 иде до координате: N 45° 08' 23", E 20° 06' 56" на асфалтни пут Крчедин – Бешка недалеко од силоса западно од Крчедина. Граница са те тачке скреће на запад тим путем излазећи на аутопут (координата: N 45° 07' 59", E 20° 05' 19"), а затим скреће ка југу аутопутем Београд – Суботица све до пресека са изохипсом 120, односно код моста преко канала, југозападно од Бешке (координата: N 45° 09' 10", E 20° 05' 47"). Граница се ту одваја на југозапад том изохипсом и у истом правцу излази на пругу Нови Сад – Београд (координата: N 45° 06' 20", E 20° 04' 19"). Одавде граница иде пругом на југ, пролази насеље Инђију и избија на границу К.О. Инђија – Голубинци, затим кратко том границом иде на југозапад и избија на пругу Београд – Рума, одакле иде пругом (односно границом ових К.О.) кратко северозападно до сеоског пута Инђија – Голубинци и наставља границом К.О. Инђија и Љуково све до сеоског пута који од Инђије води ка језеру Јарковац (координата: N 45° 03' 05", E 20° 03' 07"). Одавде граница иде ка југозападу овим путем до границе К.О. Љуково и Жарковац и наставља јужно границом ових К.О., а затим западно границом К.О. Путинци и Жарковац све до асфалтног пута Стара Пазова – Рума до близу циглане. Даље граница иде северозападно овим путем до коте 129.5 (координата: N 45° 00' 36", E 19° 52' 14"), а затим прелази на изохипсу 130, источно од потока Јеленце и овом изохипсом северно долази до потеса „Батинци", прелази на западну страну потока и истом изохипсом ка југу излази на границу К.О. Рума – Ривица. Граница рејона иде том границом К.О. ка југозападу све до тачке где граница К.О. пресеца изохипсом 130, потес „Велики Кудош", источно од канала Кудош. Граница скреће на север том изохипсом до асфалтног пута источно од Павловаца (координата: N 45° 03'

03", E 19° 47' 47"), затим кратко на запад асфалтним путем ка Павловцима, прелази Велики канал и Кудош до улаза у село (координата: N 45° 03' 06", E 19° 47' 19") на изохипси 130. Затим граница иде кратко на југ овом изохипсом и наставља у правцу запада истом изохипсом, пресеца поток Ровача (координата: N 45° 03' 40", E 19° 45' 34") и долази до уласка у насеље Стејановци (координата: N 45° 03' 32", E 19° 43' 52"). Граница испред насеља скреће ка југу и иде сеоским путем по источном ободу насеља, долази до моста на Стејановачком гату (координата: N 45° 02' 51", E 19° 43' 11") и одатле асфалтним путем Рума – Велики Радинци, на запад иде до границе К.О. Стејановци и Бешеново. Одавде граница иде на север границом ових К.О. до тачке спајања са изохипсом 130 (у нивоу најсевернијe тачке насеља Стејановици). Граница изохипсом 130 наставља у правцу северозапада, сече асфалтни пут ка Бешенову, поток Грабовац, асфалтни пут ка Гргуревцима и долази до језера Врањаш код Манђелоса (координата: N 45° 04' 27", E 19° 36' 59"). Граница даље иде на југ путем између парцела поред језера и излази на сеоски пут Велики Радинци – Манђелос (координата: N 45° 03' 45", E 19° 36' 46"). Затим граница иде на северозапад овим путем преко коте 109.5, излази на асфалтни пут Сремска Митровица – Лежимир (раскрсница овог пута и пута који води за Манђелос) (координата: N 45° 04' 07", E 19° 35' 42") и наставља на запад већим сеоским путем преко кота 123.4. 128.8, 140.4 и 141.6 до улаза у насеље Чалма (координата: N 45° 04' 53", E 19° 30' 55"). Граница на улазу у то насеље скреће на југ и иде путем по источном ободу насеља све до асфалтног пута ка Сремској Митровици (координата: N 45° 04' 14", E 19° 30' 54"). Одавде граница иде ка северозападу асфалтним путем до улаза у насеље (координата: N 45° 04' 19", E 19° 30' 31"), а затим путем по југозападном ободу насеља до координате: N 45° 04' 18", E 19° 30' 26", где скреће на север путем по ободу насеља до координате: N 45° 04' 27", E 19° 30' 21". Одавде граница иде на запад сеоским путем поред гробља до сеоског пута Чалма – Мартинци (координата: N 45° 04' 26", E 19° 29' 34") и скреће северно ка Чалми овим путем, до раскрснице са путем за Кузмин (координата: N 45° 04' 30", E 19° 29' 34"). Граница затим наставља путем по ободу насеља до координате: N 45° 04' 36", E 19° 29' 31", одакле скреће на североисток сеоским путем до раскрснице сеоских путева (координата: N 45° 04' 41", E 19° 29' 21"), па скреће на северозапад до координате: N 45° 04' 46", E 19° 29' 37", затим на североисток до координате: N 45° 04' 47", E 19° 29' 40", а након тога поново на северозапад до координате: N 45° 04' 52", E 19° 29' 40" (мост преко канала) и на североисток сеоским путем поред потока Ремета до асфалтног пута Чалма – Дивош (координата: N 45° 05' 02", E 19° 30' 15"). Одавде граница иде овим асфалтним путем на север, а затим на запад ка Ердевику којим долази до насеља Бингула. Граница се од економије источно од села (координата: N 45° 06' 05", E 19° 27' 23") спушта на југ сеоским путем по источном ободу насеља, преко коте 106.7 до координате: N 45° 05' 30", E 19° 27' 15", затим сеоским путем скреће на запад јужним ободом до координате: N 45° 05' 34", E 19° 36' 29", а затим скреће на север сеоским путем западним ободом насеља, где поново излази на исти асфалтни пут (координата: N 45° 06' 08", E 19° 26' 36") којим северозападно иде до моста на каналу Сарачица, надомак улаза у насеље Ердевик (координата: N 45° 06' 48", E 19° 24' 58"). Одавде граница иде према југу каналом до сеоског пута на јужном ободу насеља (координата: N 45° 06' 25", E 19° 24' 46"), одакле скреће на северозапад овим сеоским путем, потом сече асфалтни пут за Кузмин (координата: N 45° 06' 27", E 19° 24' 30"), асфалтни пут за Кукујевце (координата: N 45° 06' 33", E 19° 24' 15") и долази до асфалтног пута који води из центра насеља (координата: N 45° 06' 36", E 19° 24' 02"). Одавде граница наставља сеоским путем по јужном ободу насеља до раскрснице са путем који води јужно од насеља (координата: N 45° 06' 42", E 19° 23' 54"), њиме иде на север до

раскрснице (координата: N 45° 06' 47", E 19° 23' 54"), одакле наставља путем северозападно до координате: N 45° 06' 50", E 19° 23' 46". Од ове тачке граница иде југозападно путем Ердевик – Гибарац преко кота 109.9 – јужно од потеса „Војводинац", 120.6, 119.5 – јужно од потеса „Липик", 108.3 – јужно од потеса „Купусине", 109.4 до границе К.О. Бачинци – Гибарац. Одавде граница иде ка северу границом ових К.О. до места где се сече са изохипсом 130 (потес „Церје"). Одавде граница иде северозападно по изохипси 130, сече пут Привина глава – Гибарац (координата: N 45° 07' 04", E 19° 16' 37"), остављајући потес (увалу) „Марков до" изван рејона и излази на поток Шидина (координата: N 45° 08' 33", E 19° 15' 04"). Граница ту скреће на југ и потоком долази на северни обод насеља Шид, а затим на исток и југ ободом насеља, преко потеса „Суватово" сече асфалтни пут Шид – Кукујевци и ободом насеља излази на пругу код рачвања колосека за Сремску Митровицу и Сремску Рачу. Граница иде на запад пругом све до југозападног обода насеља Шид, а затим на север, западним ободом насеља и северним ободом до Руског двора, на северној периферији насеља Шид. Одатле граница иде на север, укључујући насеље уз асфалтни пут ка Бапској и излази на поменути асфалтни пут Шид – Бапска на раскрсници са путем за „Беркасово" кота 122.3. Даље граница иде на север путем Шид – Бапска (Хрватска) до државне границе са Хрватском, а затим наставља државном границом, изузимајући шумске комплексе у К.О. Моловин, све до почетне тачке рејона на обали Дунава (тачка где изохипса 130 сече државну границу).

Унутрашња граница Сремског рејона искључује централни виши део, односно врхове Фрушке горе, који представљају шумски комплекс националног парка „Фрушка гора".

Карта 2.1.1. Границе Сремског рејона и Фрушкогорског виногорја

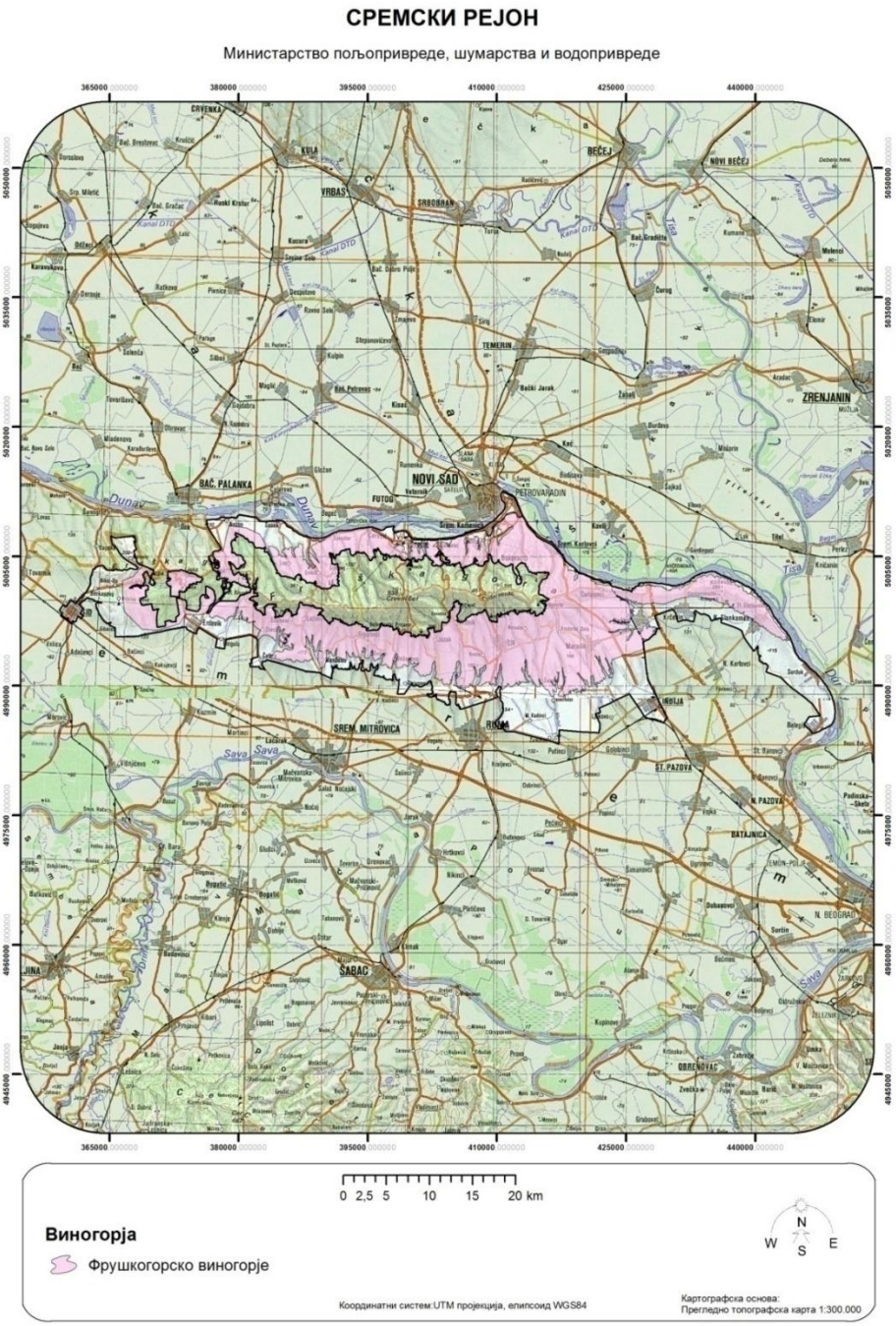

Обухваћене општине

Сремски рејон обухвата територију у општинама Бачка Паланка, Беочин, Нови Сад, Сремски Карловци, Шид, Сремска Митровица, Рума, Инђија, Стара Пазова и Ириг.

Површине рејона и виногорја

Сремски рејон заузима површину од 86.715,92 ha.

Табела 2.1.1. Површина Сремског рејона

Сремски рејон Укупна површина (ha)	86.715,92

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Сремском рејону има 2140,96 ha винограда (око 1969,39 ha родних винограда, односно 91,99%), од чега је 328,8 ha са стоним сортама и 1812,16 ha са винским сортама.

Графикон 2.1.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Сремским рејоном

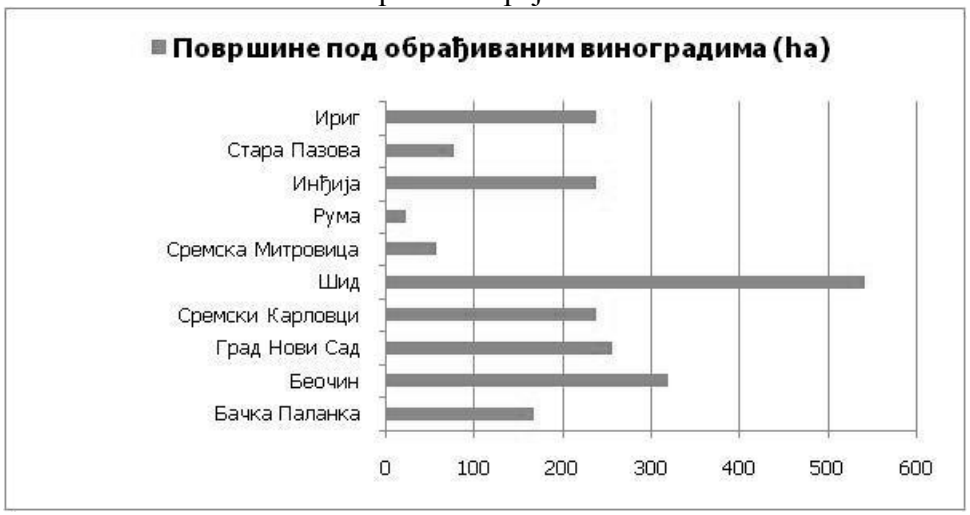

Климатски фактори

У табели 2.1.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Сремским Карловцима и Сремској Митровици. (1961 – 2010).

Табела 2.1.2. Биоклиматски индекси за Сремски рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Сремски Карловци	17.8	1717.7	1391.2	2150.7	12.8	148.9	1.4	2.7	0.5
Сремска Митровица	17.2	1591.8	1338.5	2143.1	10.8	168.4	3.6	2.4	2.3

Карта 2.1.2. Винклеров индекс Сремског рејона

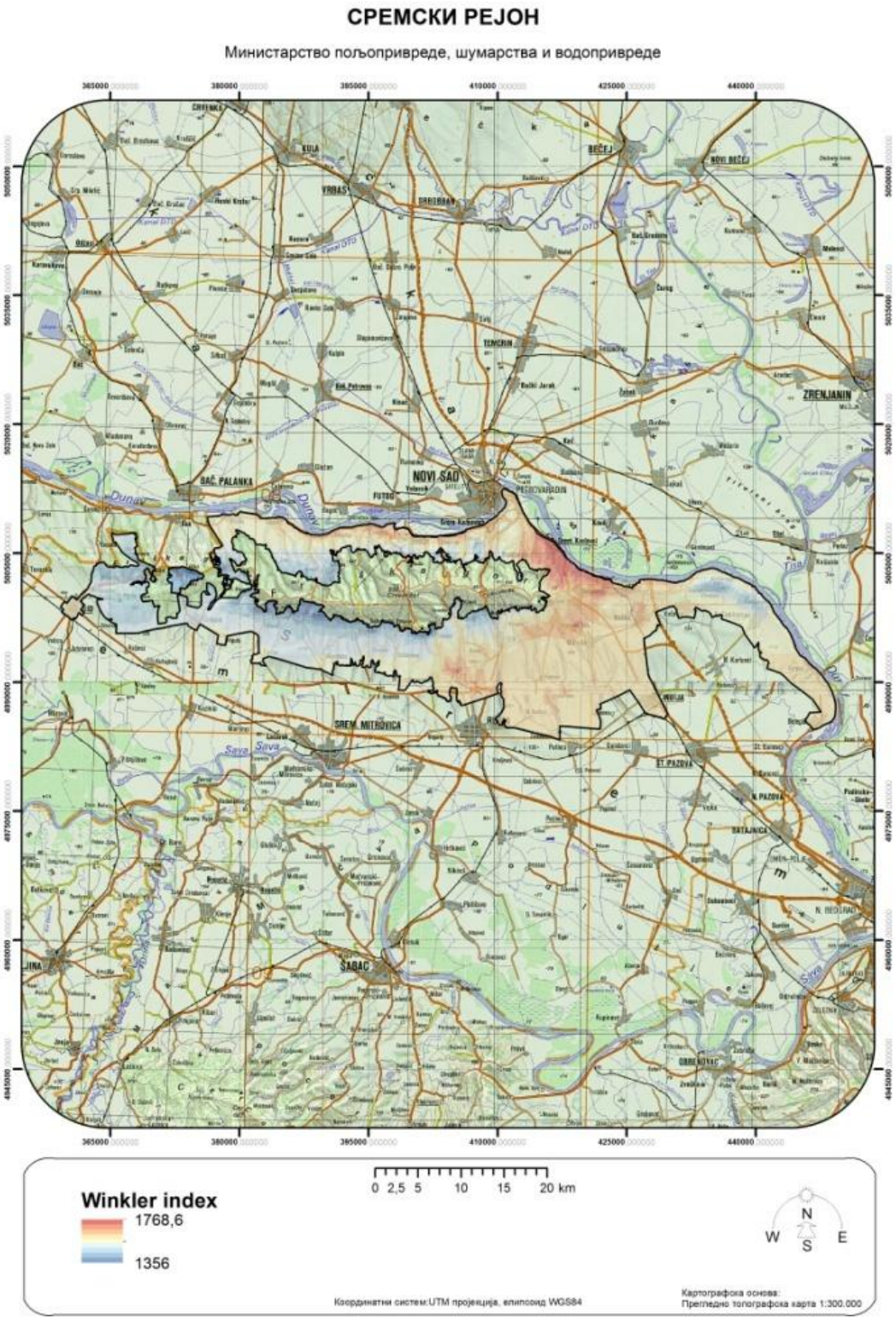

Земљишни услови

Преовлађујући тип земљишта овог рејона је чернозем, а заступљени су у мањој мери и еутрични камбисол и рендзина, сирозем и литосол на карбонатним супстратима и остала земљишта.

Карта 2.1.3. Типови земљишта Сремског рејона

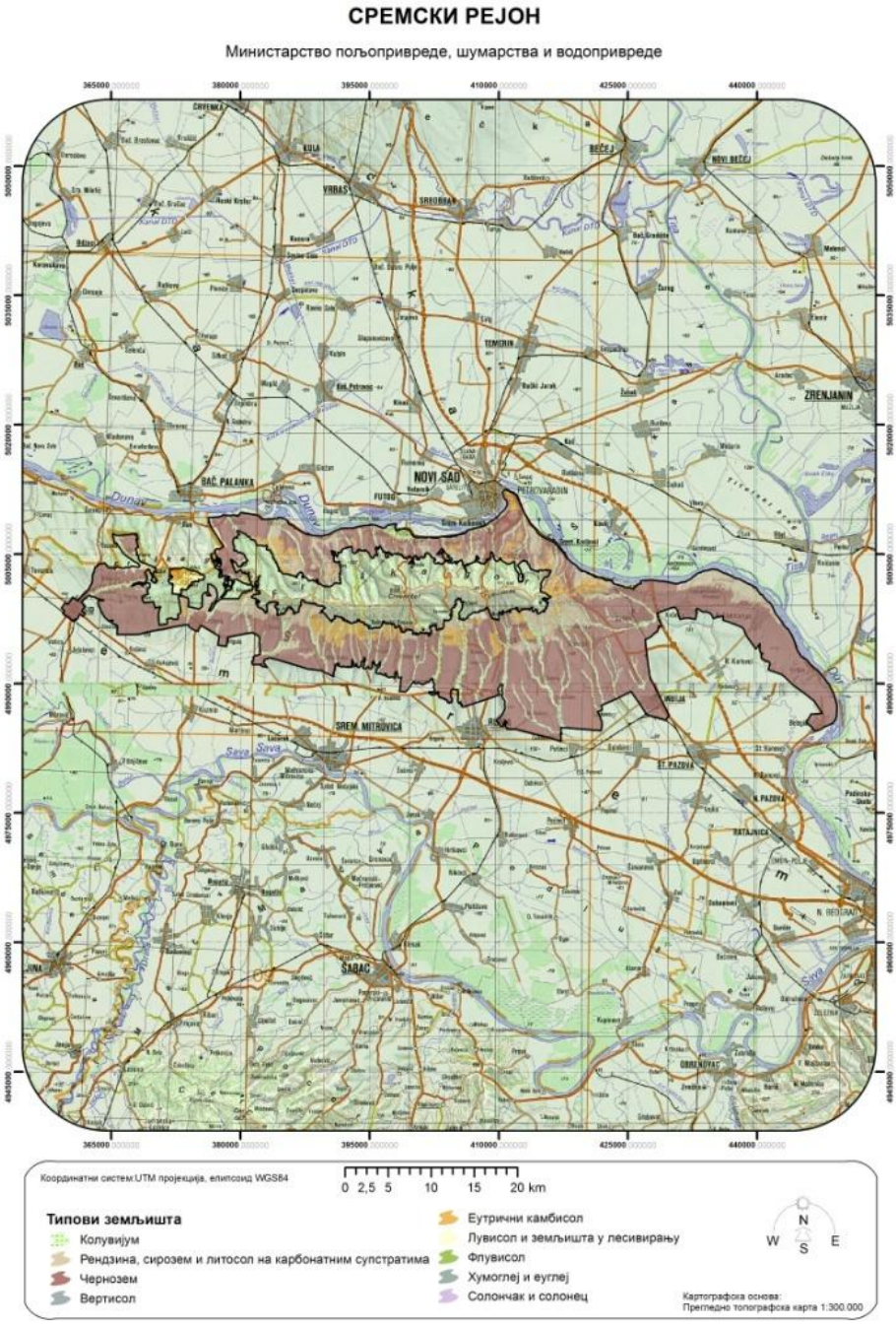

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 45° 15' географске ширине на северу до 45° 00' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 70 m до 300 m, али се предео где се простире виногорје и где се налазе виногради углавном налази на надморским висинама од 90 m до 270 m. Надморска висина рејона се постепено смањује идући од обронака Фрушке горе према ободима рејона.

Карта 2.1.4. Надморска висина Сремског рејона

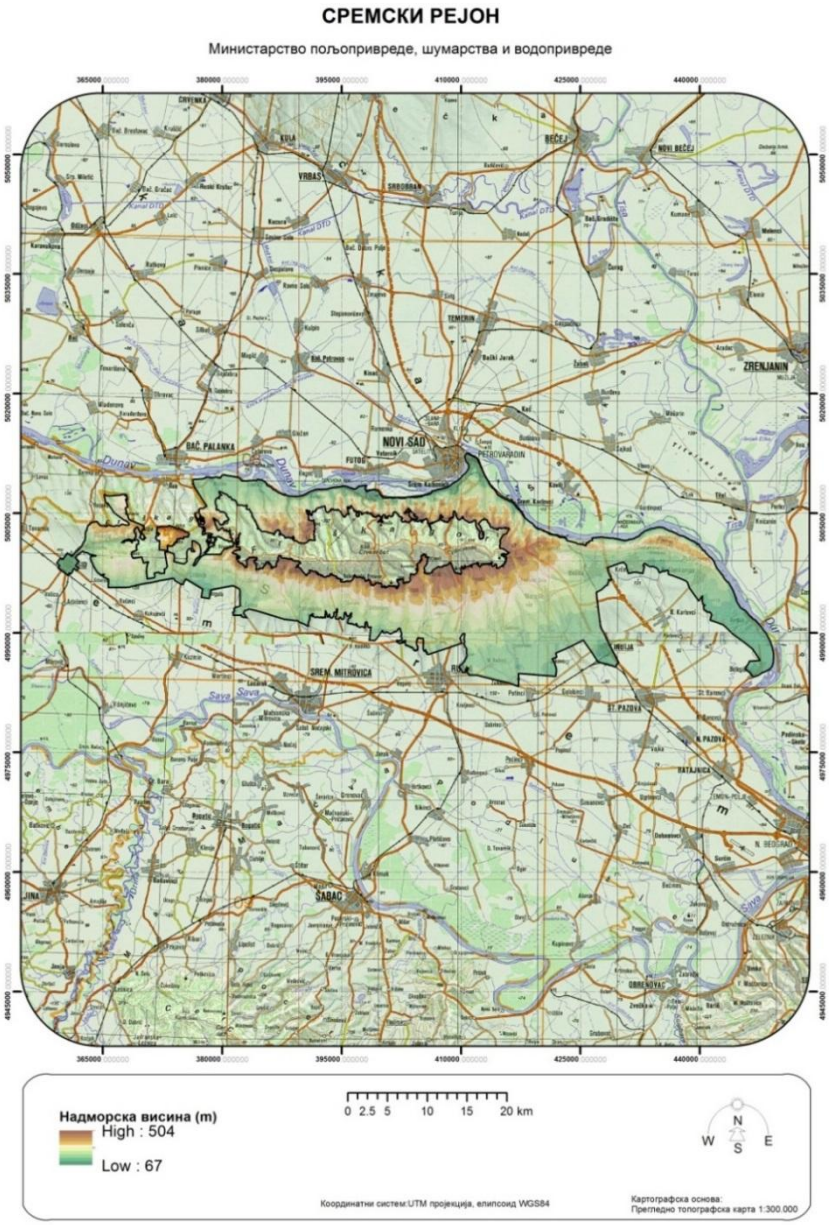

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише умерено – стрмим до благим нагибима терена на којима се налазе виногради

Карта 2.1.5. Нагиб терена Сремског рејона

Експозиција терена

Рејон се карактерише претежно северним и јужним експозицијама терена.

Карта 2.1.6. Експозиција терена Сремског рејона

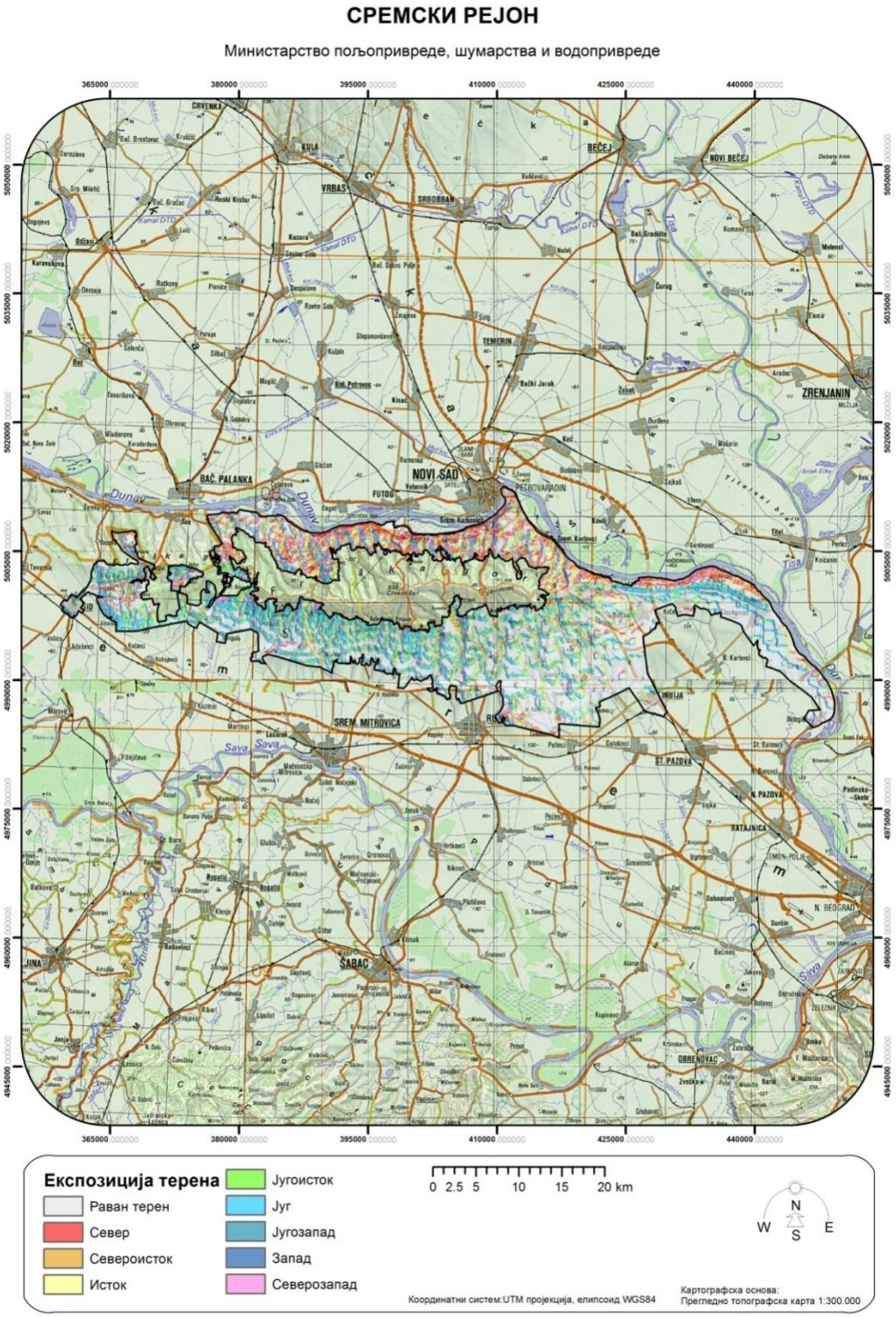

Орографске карактеристике

Орографске, односно рељефне карактеристике овог рејона чине обронци ниже планине Фрушка гора на чијим се северним, источним, западним и јужним обронцима простире рејон.

Утицај великих водених површина

У овом рејону велики утицај има река Дунав која се налази са северне стране рејона и утиче на раније сазревање грожђа због појачаног дифузног зрачења.

Пејзаж

Пејзажне карактеристике овог рејона дају река Дунав на северној страни и падине Фрушке горе које су прекривене воћњацима, виноградима, ратарским културама, али и шумама. На вишим теренима је шумски појас националног парка „Фрушка гора", који заједно са бројним манастирима чине посебност овог рејона.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 2.170 газдинства поседује винограде, што чини око 5,7% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара, као и парцела под виноградима се налази у општини Шид.

Виногорје

У оквиру Сремског рејона постоји само једно виногорје, и то Фрушкогорско виногорје.

2.1.1. Фрушкогорско виногорје/Фрушка гора

Простирање

Фрушкогорско виногорје се налази на вишим виноградарским теренима, на падинама Фрушке горе, окружујући подручје националног парка „Фрушка гора".

Границе

Нештински део виногорја је северозападни део Фрушкогорског виногорја чија граница почиње на северозападу од друмског граничног прелаза код насеља Нештин и иде на исток асфалтним путем ка насељу и код улаза у насеље (координата: N 45° 13' 20", E 19° 26' 24") прелази на западни обод насеља (укључујући куће поред пута) до координате: N 45° 13' 30", E 19° 26' 50", одакле иде ка северу преко координата: N 45° 13' 36", E 19° 26' 49" и N 45° 13' 41", E 19° 26' 45" и излази на обалу Дунава у насељу (координата: N 45° 13' 43", E 19° 26' 48"). Одавде граница наставља на исток (обухватајући Нештин) до коте 78.5, где се на координати: N 45° 13' 42", E 19° 27' 11" укључује на асфалтни пут Нештин – Сусек све до скретања за потес „Калуштра" (координата: N 45° 13' 44", E 19° 27' 39"). Одавде граница иде на југозапад до коте 126.0 и скреће југоисточно сеоским путем до коте 128.0, па западно сеоским путем до координате: N 45° 13' 19", E 19° 27' 42" и наставља јужно, па југоисточно сеоским путем преко коте 130.5 – „Тројак" до координате: N 45° 12' 51", E 19° 28' 07" и скреће ка југоистоку сеоским путем до шуме, односно до националног парка „Фрушка гора" (координата: N 45° 12' 45", E 19° 28' 03"). Одавде граница иде према југу, све време ободом шумског комплекса (национални парк „Фрушка гора") у К.О. Нештин, Дивош (одакле има генерални правац ка западу) и Визић и долази до државне границе са Хрватском, западно од насеља Визић, обухватајући све терене

окружене шумама, односно националним парком. Одавде граница иде ка северу државном границом са Хрватском до почетне тачке (друмски гранични прелаз код Нештина).

Граница виногорја (изостављајући Нештински и Сотски део виногорја) креће јужно од потеса „Лежимир" у К.О. Луг, на раскрсници сеоских путева код коте 161 (координата: N 45° 10' 51", E 19° 31' 36") и иде северозападно изохипсом 150, изостављајући ниже терене долине Лишварског потока (најјужнија тачка – координата: N 45° 10' 40", E 19° 31' 42"). Овом изохипсом иде у правцу североистока, па истока, изузимајући долине потока Чедимир (најјужнија тачка – координата: N 45° 11' 17", E 19° 33' 22"), Лука (најјужнија тачка - координата: N 45° 10' 37", E 19° 34' 58") и Медвиш (најјужнија тачка – координата: N 45° 10' 59", E 19° 35' 30") све до потеса „Дуге међе", затим накратко сеоским путем и источно од тог потеса долази до моста преко Кленовачког потока (координата: N 45° 12' 08", E 19° 35' 10"). Даље граница иде асфалтним путем на исток ка Баноштору и долази северно до потеса „Прљуше" (координата: N 45° 12' 16", E 19° 35' 59"). Одавде се граница у правцу севера спушта према обали Дунава, пресецајући асфалтни пут Нештин – Беочин, западно од Баноштора (координата: N 45° 12' 30", E 19° 35' 57") до координате на обали Дунава: N 45° 12' 36", E 19° 36' 02". Одавде граница иде источно обалом Дунава до изласка из насеља код коте 91.0, где је асфалтни пут најближи Дунаву (координата: N 45° 13' 02", E 19° 37' 46") и наставља источно овим путем до Черевићког потока, а одавде северно овим потоком до његовог ушћа у Дунав (координата: N 45° 13' 16", E 19° 39' 47"). Одавде граница иде Дунавом до коте 78.7 и спушта се јужно поред стадиона у Черевићу до асфалтног пута у насељу (координата: N 45° 13' 06", E 19° 40' 05"). Граница даље наставља асфалтним путем Нештин – Беочин у правцу истока до фабрике цемента (координата: N 45° 12' 24", E 19° 41' 59"), одакле се наставља изохипсом 150 изузимајући цементару, насеље Беочин, долину Козарског потока до најјужније тачке насеља (најјужнија тачка – координата: N 45° 11' 18", E 19° 43' 35"). Граница затим наставља истом изохипсом до најјужније тачке потока Часор (координата: N 45° 11' 38", E 19° 44' 25"), одакле скреће на север кратко и у координати: N 45° 11' 51", E 19° 44' 19" се укључује на асфалтни пут, иде кратко њиме на север, а затим преко координата: N 45° 12' 10", E 19° 44' 24"; N 45° 12' 26", E 19° 44' 28"; N 45° 12' 23", E 19° 44' 36" и N 45° 12' 10", E 19° 44' 40", а затим се у координати: N 45° 11' 59", E 19° 44' 39" укључује поново на изохипсу 150, прелази реку Думбовац и долази до коте 146 – северозападно од потеса „Камењак" (најјужнија тачка – координата: N 45° 11' 39", E 19° 45' 03"). Граница одатле наставља на север и долази до пута Сентић – Нови Лединци (тачка где се секу изохипса и пут - координата: N 45° 12' 09", E 19° 47' 03") и тим путем наставља ка северу до пута Беочин – Сремска Каменица (координата: N 45° 12' 39", E 19° 47' 18"). Граница иде овим путем ка истоку до Каменарског потока (координата: N 45° 12' 56", E 19° 48' 25"), одакле иде ка југу асфалтним путем према Старим Лединцима до места где изохипса 150 пресеца овај пут (координата: N 45° 11' 47", E 19° 48' 34"). Одавде граница иде изохипсом 150, изостављајући долину Каменарског потока (најјужнија тачка – координата: N 45° 11' 40", E 19° 48' 30"), Малог Каменичког потока (најјужнија тачка – координата: N 45° 11' 56", E 19° 49' 44") и Новоселског потока до места где изохипса 150 пресеца асфалтни пут ка Иришком венцу, што представља и најјужнију тачку терена искључене долине (координата: N 45° 11' 26", E 19° 50' 27"). Граница даље иде у правцу севера асфалтним путем према Петроварадину, избацујући долину Новоселског потока, па затим у правцу северозапада овим путем до места где изохипса 150 пресеца пут код института за ТБЦ. Даље граница иде изохипсом 150, избацујући ниже терене потеса „Куриковац" и северном падином потеса „Алибеговац", овом изохипсом иде до јужне петље (координата: N 45° 13'

30", E 19° 52' 38") где се поново укључује на асфалтни пут Иришки венац – Петроварадин. Граница се враћа на запад тим путем до места испод института (координата: N 45° 13' 04", E 19° 51' 46"), избацујући ниже југоисточне терене јужно од пута. Граница затим скреће на југоисток ободом шуме, заобилазећи институт и излази на асфалтни пут (координата: N 45° 13' 23", E 19° 51' 19") и тим путем иде до прве раскрснице на северној петљи у близини раскрснице на координати: N 45° 13' 42", E 19° 51' 24" и прелази на пругу Сремска Каменица – Петроварадин. Одавде граница иде пругом до железничке станице Петроварадин и према југоистоку пругом Нови Сад – Београд до места испод цркве Снежна Марија у Текијама (координата: N 45° 13' 42", E 19° 53' 52"). Ту се граница виногорја пење на асфалтни пут (у координати: N 45° 13' 40", E 19° 53' 48") (стари пут за Београд), којим иде источно и пролази Сремске Карловце све до места где изохипса 130 сече овај пут (координата: N 45° 11' 07", E 19° 57' 13"). Даље граница иде изохипсом 130 ка истоку, изостављајући потес уз Дунав „Кривач", долину потока Матеј и ниже терене обале Дунава, све до потока на потесу „Караш" (координата: N 45° 10' 07", E 19° 59' 42"), а одатле иде путем по јужном ободу шуме преко кота 204 и 197, а затим изнад железничког тунела иде земљаним путем, по ободу шума ка истоку, преко коте 189, а затим пре потеса „Мадацков брег" скреће ободом шуме ка североистоку (све време остављајући шумски појас на нижим надморским висинама ван виногорја) и преко потеса „Провалије" (од координате: N 45° 09' 49", E 20° 03' 51") се прикључује на изохипсу 130. Одавде граница виногорја наставља ка истоку изохипсом 130, остављајући све време ниже терене обале Дунава изван виногорја и њоме иде све до места јужно од потеса „Шуваковићев салаш" у К.О. Стари Сланкамен (јужно од насеља) (координата: N 45° 06' 32", E 20° 17' 18"), што представља најисточнију тачку виногорја, односно северне линије границе.

Одавде јужна линија границе иде према северозападу изохипсом 130, пресеца насеље Нови Сланкамен између православне и католичке цркве (координата: где се пресеца главни пут у селу: N 45° 07' 36", E 20° 14' 24"), пролази испод насеља Сланкаменачки виногради (координата: где се пресеца асфалтни пут ка селу: N 45° 08' 48", E 20° 11' 18"), изнад насеља Крчедин (координата: где се пресеца асфалтни пут изнад села: N 45° 09' 09", E 20° 07' 55"), сече аутопут између Бешке и брда Калакача (координата: N 45° 08' 45", E 20° 05' 03"), прелази поток Аб код железничке станице у Чортановцима (координата: N 45° 09' 09", E 20° 01' 52"), изостављајући ниже терене долине овог потока, затим сече насеље Бешка недалеко од железничке станице, обухватајући њене више западне делове (западно од координате: N 45° 08' 00", E 20° 03' 23"), прелази три потока југозападно од Бешке, изостављајући ниже терене долина ових потока на потесима „Баро – дол" (најзападнија тачка – координата: N 45° 07' 32", E 20° 01' 18"), „Поч – долина" (најзападнија тачка – координата: N 45° 06' 55", E 20° 01' 20") и најјужнију долину – депресију северено од потеса „Чокна" (најзападнија тачка – координата: N 45° 06' 25", E 20° 02' 54") и код коте 135.8 источно од потеса „Чокна" (координата: N 45° 06' 33", E 20° 04' 09") излази на пругу Нови Сад – Београд којом долази до границе К.О. Бешка – Инђија. Одавде граница иде према југозападу границом тих К.О. до места где изохипса 130 сече ову границу (координата: N 45° 05' 12", E 20° 01' 33") код тромеђе К.О. Марадик, Инђија и Јарковци и поново се укључује на изохипсу 130. Граница наставља на запад том изохипсом, изостављајући ниже терене долине потока на потесу „Сански дол" (најсевернија тачка – координата: N 45° 05' 42", E 20° 00' 55") и потока Ђевош (најсевернија тачка – координата: N 45° 05' 19", E 20° 00' 28"), па затим браном акумулације Шеловренац (Гладнош) иде даље на запад, изостављајући ниже терене долине потока Топола (најсевернија тачка – координата: N 45° 04' 30", E 19° 58' 14"),

пресеца језеро Добродол (координата: N 45° 03' 10", E 19° 56' 49") и долази до насеља Шатринац (јужни обод насеља – координата: N 45° 03' 38", E 19° 55' 22") и идући све време истом изохипсом долази до потока Кукавица, западно од потеса „Горњи брег" (координата: N 45° 03' 51", E 19° 54' 30"). Од ове тачке, пре потока Кукавица, граница иде у правцу севера и пење се на вишу изохипсу 150, изостављајући ниже терене долине потока Кокињаш (најсевернија тачка – координата: N 45° 05' 10", E 19° 53' 54") и потока Валодар (најсевернија тачка – координата: N 45° 04' 38", E 19° 53' 39"), као и ниже терене долине потока Кукавица. Граница изохипсом 150 наставља на запад, изостављајући ниже терене долине потока Јеленце (најсевернија тачка – координата: N 45° 04' 51", E 19° 51' 43"), сече асфалтни пут Ириг – Рума (координата: N 45° 03' 37", E 19° 50' 49"), изоставља ниже терене потеса „Јазавац" (најсевернија тачка – координата: N 45° 04' 45", E 19° 50' 22") и потока Борковац (најсевернија тачка – координата: N 45° 04' 39", E 19° 49' 21") и Велики поток (најсевернија тачка – координата: N 45° 04' 58", E 19° 47' 58"). Затим граница преко северног обода насеља Павловци (кота 150.7) иде на запад, изостављајући ниже терене долине потока Ровача (код задружног салаша села Јазак) (најсевернија тачка – координата: N 45° 04' 58", E 19° 45' 54"), Стејановачког гата (најсевернија тачка – координата: N 45° 05' 08", E 19° 43' 43"), ниже терене уз поток, источно од насеља Бешеново (најсевернија тачка – координата: N 45° 05' 23", E 19° 42' 31"), потока Грабовац (најсевернија тачка – координата: N 45° 05' 24", E 19° 41' 23"), потока Мутаљ кроз насеље Шуљам (најсевернија тачка – координата: N 45° 05' 34", E 19° 40' 20") и Врањашког потока (најсевернија тачка – координата: N 45° 05' 39", E 19° 37' 13") и излази на асфалтни пут Врањаш – Манђелос (координата: N 45° 05' 32", E 19° 36' 28"), одакле иде кратко на запад до извора Врањаш (координата: N 45° 05' 32", E 19° 36' 17"). Одавде граница иде јужно преко кота 145.9 и 126.7 до асфалтног пута Сремска Митровица – Манђелос, на јужном ободу насеља (координата: N 45° 04' 27", E 19° 35' 55"). Граница кратко иде на југоисток овим асфалтним путем до сеоског пута са западне стране потока Ремета (координата: N 45° 04' 22", E 19° 35' 49"), скреће ка северу овим путем све до моста на западном излазу из насеља (координата: N 45° 04' 54", E 19° 35' 33") и даље ка северу до моста северозападно од насеља, односно коте 133.0, обухватајући цело насеље Манђелос. Од ове коте, граница иде кратко ка истоку сеоским путем до места где изохипса 150 сече пут и овом изохипсом скреће на север, изостављајући ниже терене потока Ремета (најсевернија тачка – координата: N 45° 06' 08", E 19° 35' 45"). Пратећи изохипсу 150, граница даље изоставља ниже терене долине потока Илијаш (најсевернија тачка – координата: N 45° 06' 23", E 19° 34' 28"), потока Каталина (најсевернија тачка – координата: N 45° 05' 57", E 19° 33' 13"), Надеж (најсевернија тачка – координата: N 45° 06' 15", E 19° 33' 02"), Планта (најсевернија тачка – координата: N 45° 06' 49", E 19° 32' 30") и Ремета (најсевернија тачка – координата: N 45° 06' 57", E 19° 31' 59") и долази до асфалтног пута на источном ободу насеља Дивош (координата: N 45° 06' 25", E 19° 30' 58"). Одавде граница иде овим путем ка југоистоку, ободом села до асфалтног пута Чалма – Бингула код моста (координата: N 45° 06' 05", E 19° 30' 10"), одакле иде на северозапад асфалтним путем до раскрснице са асфалтним путем који води ка насељу (координата: N 45° 06' 12", E 19° 30' 04") и иде тим путем пролазећи једним делом по западном ободу насеља до места где изохипса 150 сече асфалтни пут (координата: N 45° 06' 42", E 19° 30' 25"), на тај начин обухватајући већи део насеља Дивош. Одавде граница наставља ка западу изохипсом 150, изостављајући ниже терене на потесу „Пиштинац" (најсевернија тачка – координата: N 45° 07' 55", E 19° 27' 44"), ниже терене долине потока Топоље (најсевернија тачка – координата: N 45° 08' 09", E 19° 28' 21") до сеоског пута западно од потока који води до насеља Бингула – координата:

N 45° 07' 45", E 19° 28' 07", одакле се граница спушта на изохипсу 135 на координати: N 45° 07' 32", E 19° 28' 01". Одавде граница иде изохипсом 135 ка западу, изостављајући ниже терене долине потока Виревци (најсевернија тачка – координата: N 45° 08' 16", E 19° 25' 05"), где долази до бране Ердевичког језера (језеро Мохарач) (координата: N 45° 07' 44", E 19° 25' 37"), одакле наставља ка западу преко кота 142.7 – потес „Селиште", 115.2 – асфалтни пут Ердевик – Љуба и долази до коте 151.0 – потес „Цајка", где долази до шуме, односно до националног парка „Фрушка гора".

Граница се враћа према почетној тачки по ободу шума, односно националног парка прво јужним ободом, а затим североеним ободом парка све до почетне тачке у насељу Сусек.

Сотски део Фрушкогорског виногорја је југозападни део који је раздвојен шумом, односно националним парком „Фрушка гора" од осталих делова виногорја. Овај део виногорја почиње од тачке где је граница К.О. Сот и Ердевик, и то на месту где се ове општине граниче са шумом, односно националним парком. Одавде се граница кратко спушта на југ до већег сеоског пута који води од Ердевика ка Гибарцу (координата: N 45° 06' 32", E 19° 21' 43"), одакле иде овим путем на југозапад до границе К.О. Сот и Кукујевци, а затим на север сеоским путем западно од потеса „Липик" до раскрснице сеоских путева, западно од потеса „Пакледин" (координата: N 45° 07' 26", E 19° 20' 10"). Одавде се граница укључује на изохипсу 150 (координата: N 45° 07' 26", E 19° 19' 58") и иде овом изохипсом изостављајући ниже терене потеса „Шљиварски до" (најсевернија тачка – координата: N 45° 07' 37", E 19° 19' 47"), „Језава" (најсевернија тачка – координата: N 45° 07' 28", E 19° 18' 54"), „Чесмин до" (најсевернија тачка – координата: N 45° 07' 21", E 19° 18' 20"), „Сухи до" (најсевернија тачка – координата: N 45° 07' 16", E 19° 17' 21"), „Клен" (најисточнија тачка – координата: N 45° 07' 36", E 19° 17' 19") све до места где изохипса 150 сече шуму, односно национални парк јужно од потеса „Опаљеник" (координата: N 45° 08' 26", E 19° 16' 13"), југозападно од манастира Липовача. Граница даље иде на исток и север, идући ободом шуме у К.О. Привина Глава, Сот и Бикић До и долази до потока Шидина из правца потеса „Градац", југозападно од насеља Сот (координата: N 45° 09' 12", E 19° 17' 47"). Граница се ту одваја од обода шуме, прелази поток и иде кратко ка северу до асфалтног пута Сот – Бикић До (координата: N 45° 09' 18", E 19° 17' 48") и скреће ка југозападу и овим асфалтним путем долази до цркве у Бикић Долу (координата: N 45° 09' 12", E 19° 17' 26"). Од цркве граница креће на север, путем који прати изохипсу 150 и долази до потеса „Смаиловац" (координата: N 45° 09' 40", E 19° 17' 27") и у истом правцу преко потеса „Чаризовац" излази на коту 204.2, на државној граници са Хрватском. Одавде граница виногорја иде ивицом шуме, па државном границом у К.О. Моловин, затим ивицом шуме, па државном границом, све до коте 250.6 – потес „Велико брдо", одакле граница иде ивицом шума, односно ивицом националног парка на југ до почетне тачке Сотског дела Фрушкогорског виногорја.

Сотском делу виногорја припада и физички одвојен шумама део виногорја у К.О. Љуба, оивичен државном границом са Хрватском и ободом шума, односно ободом националног парка.

Унутрашња граница Фрушкогорског виногорја искључује централни виши део, односно врхове Фрушке горе, који представљају шумски комплекс националног парка „Фрушка гора".

Обухваћене катастарске општине

Фрушкогорско виногорје обухвата делове катастарских општина Нештин, Сусек, Свилош, Баноштор, Черевић, Раковац, Лединци, Сремска Каменица, Нови Сад II, Петроварадин, Сремски Карловци, Буковац, Чортановци, Бешка, Крчедин, Нови Сланкамен, Стари Сланкамен, Моловин, Сот, Љуба, Визић, Ђипша, Дивош, Лежимир, Грабово, Манђелос, Гргуревци, Шуљам, Бешеново Прњавор, Бешеново село, Мала Ремета, Стејановци, Јазак Прњавор, Јазак село, Врдник, Павловци, Ривица, Ириг, Нерадин, Гргетек, Банковци, Шатринци, Добродол, Велика Ремета, Крушедол Прњавор, Марадик, Љуково, Беркасово, Шид, Привина Глава, Гибарац, Бачинци, Кукујевци, Ердевик, Бингула и Чалма, као и катастарску општину Крушедол село.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Сремски рејон, које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К.и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Фрушкогорско виногорје	Сремски рејон ван виногорја	принос/(kg/биљци)		принос/(kg/хектару)	
			3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте						
Сланкаменка црвена (Пловдина)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Смедеревка	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Сремска зеленика	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Меденац бели	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Бакатор бели	❶❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Тамјаника	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте						
Неопланта	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Сила	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупљанка	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте						
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Semillon	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sylvaner (Силванац, Силванац зелени)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Malvasia	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
Manzoni	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
Trebbiano (Ugni Blanc)	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
Viognier	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Фрушкогорско виногорје	Сремски рејон ван виногорја	принос/(kg/биљци)		принос/(kg/хектару)	
			3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте						
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000

Вранац	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте						
Нема препоручених	-	-	-	-	-	-
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте						
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Marselan	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
Petit Verdot	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
Malbec	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Фрушкогорско виногорје	Сремски рејон ван виногорја	принос/(kg/биљци) 3000-4000 биљака/ хектару	принос/(kg/биљци) преко 4000 биљака/ хектару	принос/(kg/хектару) 3000-4000 биљака/ хектару	принос/(kg/хектару) преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте						
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте						
Пробус	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте						
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Marselan	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
Petit Verdot	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
Malbec	❶❷		2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери						
Alicante Bouschet	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Сремски рејон (Фрушкогорско виногорје и део ван виногорја)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈЕ)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте за Фрушкогорско виногорје		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Београдска бесемена - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер	- Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет)	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али)

	- Cardinal - Irsai Oliver - Љана	- Reine des vignes (Краљица винограда)	- Друге сорте
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri,*41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	Препоручени узгојни облици за Фрушкогорско виногорје		
	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Казенављева кордуница - Са слободним (падајућим) ластарима - Силво кордуница	- Мозерова кордуница - Жупски - Крајински - Други слични узгојни облици
	Препоручени узгојни облици за Сремски рејон ван виногорја		
	- Једногуби Гијов (Гујо) - Карловачки	- Двогуби Гијов (Гујо) - Други слични узгојни облици	
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена	
	9,5	10,0	

2.2. СУБОТИЧКИ РЕЈОН/СУБОТИЦА/СУБОТИЧКО – ХОРГОШКА ПЕШЧАРА

Простирање

Суботички рејон обухвата песковите терене Суботичко – хоргошке пешчаре, на крајњем северу Републике Србије уз границу са Републиком Мађарском. Суботички рејон се састоји из два одвојена дела: западног и источног дела.

Границе

Граница рејона у западнобачком делу почиње на српско – мађарској граници, на граничном прелазу Бачки Брег и иде државном границом на исток, све до канала Кињош, североисточно од насеља Ријица, кратко иде тим каналом на југ, а затим путем ка насељу преко кота 100.4 и 97.1 долази до коте 95.6, на североисточном ободу насеља, јужно од рибњака „Велики Коловрат". Граница даље иде у правцу југа преко координате: N 45° 59' 37", E 19° 06' 44", затим на запад преко координате: N 45° 59' 41", E 19° 07' 05", на југ (координата: N 45° 59' 35", E 19° 07' 07"), а затим у координати: N 45° 59' 36", E 19° 07' 19" излази на пут којим иде на југ источним ободима насеља Ријица преко коте 106.3 и источно од потеса „Доњи јарош" излази на асфалтни пут Ријица – Станишић, тачно на месту где изохипса 100 сече пут (координата: N 45° 58' 45", E 19° 07' 46") и тим путем и даље на југоисток долази на границу К.О. Ријица и Станишић. Граница рејона ту скреће на запад идући том границом, а затим и границом К.О. Ријица и Гаково, као и Растина и Гаково долази до коте 92.1 – „Бањан", надомак државне границе. Граница рејона не излази на границу, већ скреће на југоисток путем између парцела и након једне дужи (кота 89.5) поново скреће на југозапад и најзад, након три дужи (кота 89.2) поново на северозапад према државној граници, преко коте 96.5 – „Бањан". Граница рејона излази на асфалтни пут код коте 90.7 – „Брешко поље", између канала Кињош и границе и њиме иде на запад кроз Брешку шуму. На излазу из шуме (координата: N 45° 54' 57", E 18° 56' 32") граница скреће на југ и прати обод шуме (координате: N 45° 54' 53", E 18° 56' 32"; N 45° 54' 49", E 18° 56' 30") до првог пута између парцела јужно од села (координата: N 45° 54' 47", E 18° 56' 32"), сече асфалтни пут ка Бездану недалеко од јужног обода насеља (координата: N 45° 54' 42", E 18° 56' 04") и наставља на северозапад путем по југозападном ободу насеља. Граница даље иде на север каналом Сустер, обухватајући тако цело насеље Бачки Брег, одваја се на кратко од потока (координата: N 45° 55' 29", E 18° 55' 31") путем по

северозападном ободу насеља и поново каналом излази на асфлатни пут ка Мађарској све до почетне тачке.

Граница рејона у севернобачком делу почиње на српско – мађарској граници од пруге у К.О. Хоргош. Одатле се одваја на југозапад пругом према Хоргошу, а затим на југ путем по источним ободима парцела уз канал источно од насеља Хоргош, избацујући ритске парцеле потеса „Буџак" и „Велики рит" из рејона. Граница се одваја од канала источно од насеља Мала Дала (координата: N 46° 08' 13", E 20° 00' 11") и долази путем југоисточно од насеља до границе К.О. Хоргош – Мартонош, затим иде на запад том границом све до крајње југозападне тачке насеља Мала Дала, а одатле на северозапад преко коте 92.4 путем који одваја виноградарске терене на истоку од мочварних терена, западно од насеља. Граница долази до обода насеља Хоргош (католичка црква), а затим иде на запад јужним ободом насеља, сече пругу Хоргош – Кањижа (координата: N 46° 08' 29", E 19° 57' 40") и наставља сеоским путем на југозапад. Граница даље скреће на југоисток путем по југоисточном ободу потеса „Маринка хумка" (координата: N 46° 08' 07", E 19° 57' 27"), а затим у коти 86.8 источно од потеса „Сич хумка" у правцу југозапада излази на коту 84.5, на западном хоргошком каналу, избацујући тако мочварне и ритске парцеле јужно од Хоргоша. Граница се одатле враћа на северозапад путем уз канал западно од потеса „Сич хумка" и „Маринка хумка", а затим и на североисток северно од потеса „Маринка хумка" и сеоским путем преко коте 86.6 у правцу северозапада излази на асфалтни пут Хоргош – Суботица (координата: N 46° 08' 37", E 19° 56' 18"). Граница иде на запад тим асфалтним путем све до пресека са изохипсом 90, западно од потеса „Унутрашњи салаши" (координата: N 46° 07' 47", E 19° 54' 15"), њоме се одваја на југоисток и путем између парцела преко коте 88.0 – источно од Фодорових салаша, пролази кроз насеље Галамбош, а затим од коте 87.5 јужно од Галамбоша на истом путу, иде преко кота 86.7 – јужно од потеса „Силваш", 88.5 – „Агоштонови салаши", 84.5, 85.1 и 83.5 и у правцу југоистока излази на пут Мартонош – Мале Пијаце, остављајући тако ван рејона све мочварне и слатинасте терене југозападно од Хоргоша. Граница иде на запад тим путем пролазећи јужним ободом насеља Мали Песак и преко кота 85.6 и 85.7 и јужним ободом насеља Мале Пијаце излази код школе на канал Кереш (мост преко канала на путу Мале Пијаце – Чантавир). Граница иде тим каналом на северозапад и од коте 90.2 – западно од насеља Кереш, путем између парцела излази на Трудбенички пут којим иде кратко на северозапад, а затим преко коте 98.5 сеоским путем излази на границу К.О. Мале Пијаце – Палић – кота 100.3 и у истом правцу долази до коте 101.5. Одатле граница рејона иде на северозапад путем између парцела преко коте 102.5, затим кратко на запад до координате: N 46° 05' 23", E 19° 51' 15" и поново на северозапад преко насеља Носа излази на најисточнију тачку Лудошког језера (координата: N 46° 06' 09", E 19° 50' 37"), односно место где се канал Кереш улива у језеро. Граница даље иде на запад северним ободом језера, преко координата: N 46° 06' 12", E 19° 50' 21"; N 46° 06' 24", E 19° 49' 56"; N 46° 06' 13", E 19° 49' 21" и N 46° 06' 31", E 19° 48' 36"; N 46° 06' 08", E 19° 48' 35" и N 46° 05' 55", E 19° 48' 47", наставља ободом језера на југ и у координати: N 46° 04' 29", E 19° 49' 46" скреће на запад путем и између парцела, затим од координате: N 46° 04' 07", E 19° 48' 04" скреће на север, од пута поново на запад и од коте 106.5 иде на север до коте 104.8, до насеља Нови Шор, излази на крајњу југоисточну тачку Палићког језера – јужно од Прчићевог салаша (координата: N 46° 04' 36", E 19° 45' 59"). Даље граница наставља источним и северним ободом језера (координате: N 46° 04' 49", E 19° 45' 44"; N 46° 05' 24", E 19° 45' 50"; N 46° 05' 51", E 19° 45' 35" све до пута којим се уз језеро иде ка спортском аеродрому. Одатле граница у правцу северозапада излази на пругу Хоргош – Суботица, а

затим том пругом и краком ка Новом Саду долази до коте 109.4, јужно од насеља Александрово на асфалтном путу ка Чантавиру. Одатле граница скреће на северозапад преко кота 112.2 (асфалтни пут Александрово – Стари Жедник) и 114.3 (Пачирска пруга) и путем западно од ПГ „Верушић" излази на асфалтни пут Суботица – Бајмок у коти 118.1 (најисточнија тачка насеља Црвено село). Граница иде кратко на запад тим путем, а затим изохипсом 120 на север до пута по западном ободу Суботице (асфлатни пут западно од хиподрома) и њиме излази на пругу Суботица – Бајмок. Граница иде том пругом до пружног прелаза западно од железничке станице Доњи Таванкут, а затим и асфлатним путем ка Доњем Таванкуту, затим јужним и југозападним ободом насеља и асфалтним путем долази до Горњег Таванкута, све до моста преко канала источно од насеља. Граница иде на југоисток тим каналом поново до пруге и њоме на запад до железничке станице Скендерово. Одатле граница иде сеоским путем у правцу северозапада преко коте 122.3 и Раичића салаша до коте 127.6 – Лебовићев крај на асфалтном путу јужно од насеља Горњи Таванкут. Граница иде кратко тим путем ка југозападу, а затим и на северозапад кроз Вуковићев крај, западно од насеља Мадараш до државне границе са Мађарском. Граница даље иде на исток државном границом, затим каналом Чикер, источно од пута који из Чикерије води у Мађарску, а затим и Горњим таванкутским и Бајским путем до улаза у Суботицу. Одатле граница иде на северозапад, путем западно од асфалтног пута Суботица – Келебија преко кота 120.9, 122.7 (пружни прелаз Суботица – Бачалмаш), 121.2, 123.0 (петокрака раскрсница) и 125.0, затим се одваја од тог пута и преко изохипсе 125 до пута који иде западно од насеља Српски шор. Граница излази на поменути асфалтни пут северно од насеља Келебија (координата: N 46° 09' 25", E 19° 34' 18") и њиме до граничног прелаза Келебија. Граница даље иде на исток све до почетне тачке, где пруга сече државну границу у К.О. Хоргош.

Карта 2.2.1. Границе рејона и виногорја Суботичког рејона

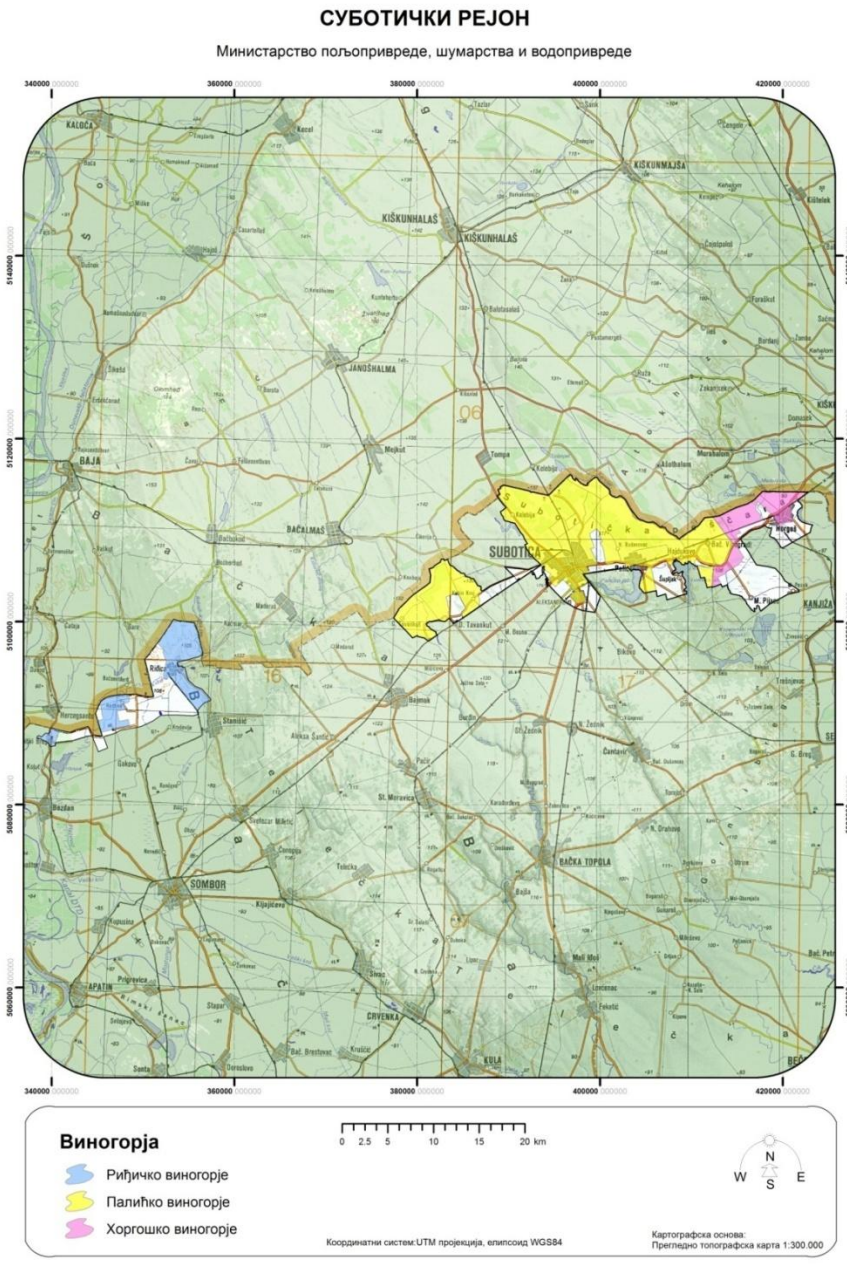

Обухваћене општине

Суботички рејон обухвата територију у општинама Сомбор, Суботица и Кањижа.

Површине рејона и виногорја

Суботички рејон заузима површину од 38.561,92 ha, где је највеће Палићко виногорје.

Табела 2.2.1. Површине рејона и виногорја Суботичког рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Ријичко виногорје	3.828,82	9,93	15,42
Палићко виногорје	18.134,12	47,03	73,05
Хоргошко виногорје	2.860,72	7,42	11,52
Укупно	24.823,65	64,38	100,00
Суботички рејон Укупна површина (ha)	38.561,92		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Суботичком рејону има 312,18 ha винограда (око 263,22 ha родних винограда, односно 94,62%), од чега је 16,79 ha са стоним сортама и 295,39 ha са винским сортама.

Графикон 2.2.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Суботичким рејоном

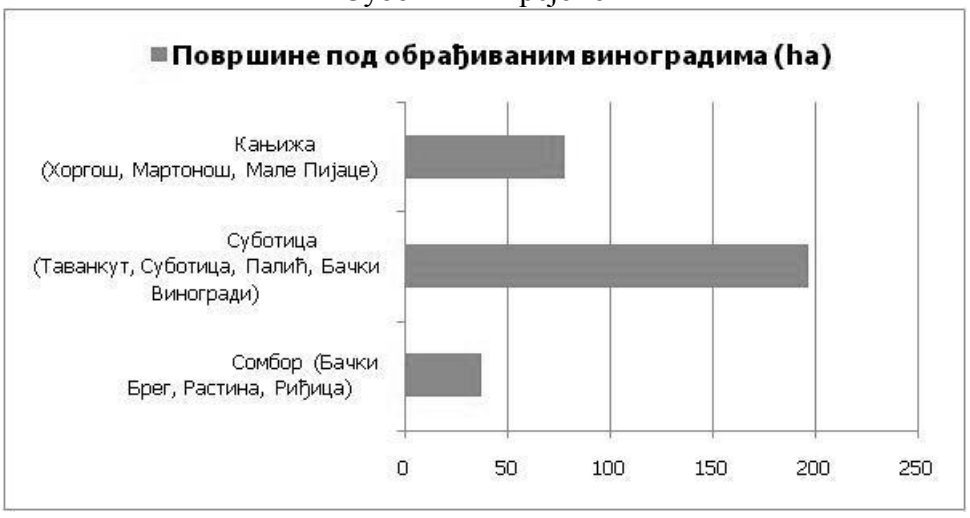

Климатски фактори

У табели 2.2.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошке станице на Палићу (1961 – 2010).

Табела 2.2.2. Биоклиматски индекси за Суботички рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Палић	17.1	1583.2	1317.4	2102.5	11.2	151.2	3.6	1.8	2.2

Карта 2.2.2. Винклеров индекс Суботичког рејона

Земљишни услови

Преовлађујући тип земљишта овог рејона је ареносол и сиромем на песку, као и чернозем и у мањој мери остала земљишта.

Карта 2.2.3. Типови земљишта Суботичког рејона

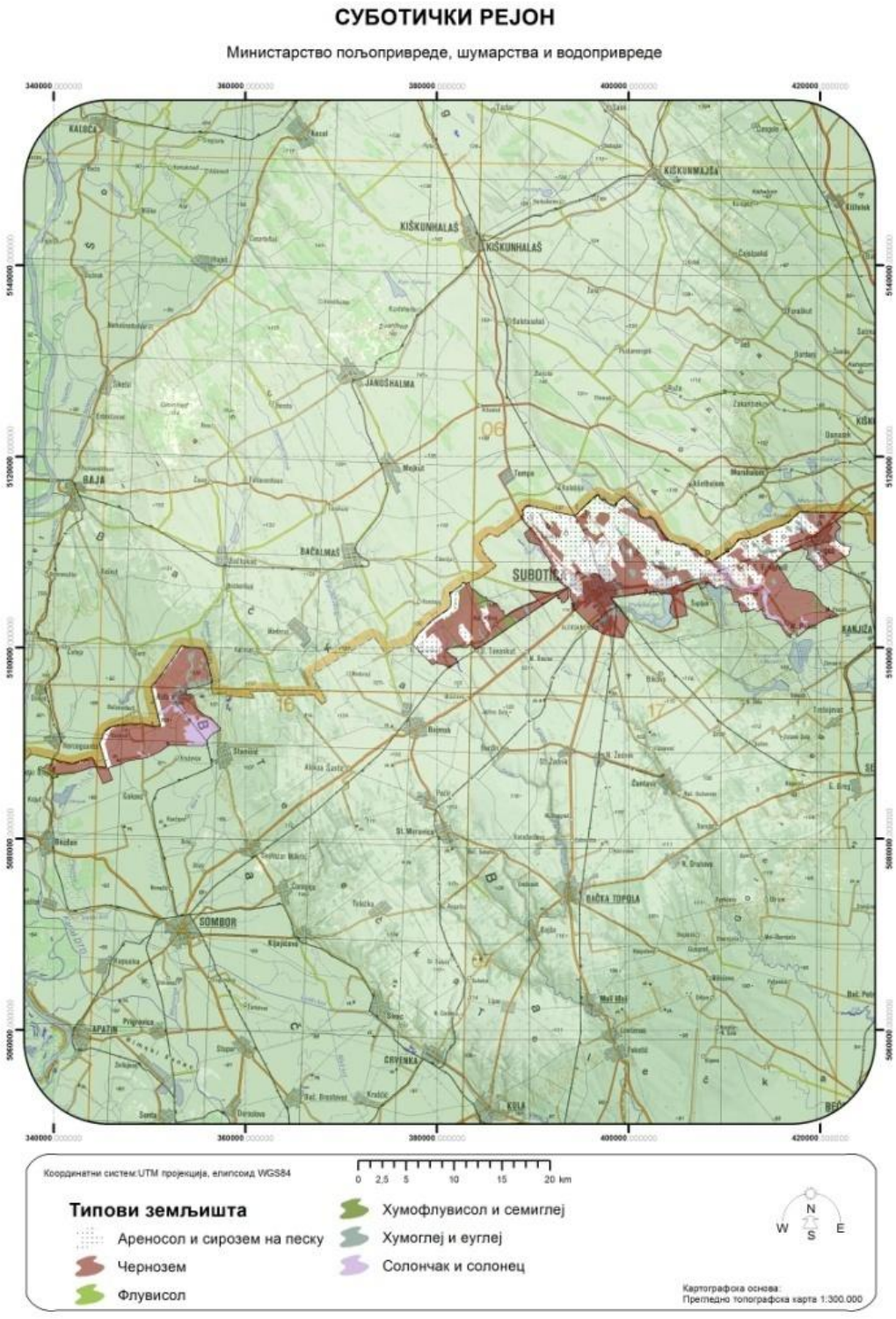

Топографски фактори

Географска ширина

Источни већи део рејона се простире од 46° 10' географске ширине на северу до 46° 03' географске ширине на југу, а западни део рејона се простире од 46° 02' географске ширине на северу до 45° 54' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама до 80 m до 130 m.

Нагиб и експозиција терена

Овај рејон је типичан равничарски рејон, без нагиба.

Пејзаж

Рејон се налази на песковитим равним теренима Суботичко–хоргошке пешчаре. Са јужне стране рејона се налази Палићко и Лудошко језеро. Палићко језеро представља степско језеро измењено људским радом. Овај рејон припада подручју степске вегетације, а пејзажне карактеристике дају бројни воћњаци и ратарске културе.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 447 газдинстава поседује винограде, што чини око 10,80% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара, као и парцела под виноградима се налази у општини Суботица.

Виногорја

Суботички рејон има следећа виногорја:

2.2.1. Рићичко виногорје/Рићица;

2.2.2. Палићко виногорје/Палићко;

2.2.3. Хоргошко виногорје/Хоргош.

2.2.1. Рићичко виногорје/Рићица

Простирање

Рићичко виногорје се налази у западном делу рејона на песковитим теренима уз државну границу од Бачког Брега на западу до почетка Телечке висоравни на истоку. Виногорје се састоји из три оазе: Бачки Брег, Растина и Рићица и границе оаза су уједно и границе виногорја.

Границе

Оаза Бачки брег

Оаза Бачки брег се налази на крајњем западу виногорја и обухвата терене северно и југоисточно од села. Граница оазе почиње на српско – мађарској граници на граничном прелазу Бачки Брег и иде државном границом на исток све до коте 93.2 – „Рујак”. Одатле граница оазе се одваја од државне границе кратко на југ путем, а затим на запад и југ путем по северном и западном ободу Брешке шуме. Граница рејона сече асфалтни пут кроз шуму, даље прати обод шуме до првог пута (координата: N 45° 54' 47", E 18° 56' 32"), између парцела јужно од села, сече асфалтни пут ка Бездану, недалеко од јужног обода

насеља (координата: N 45° 54' 47", E 18° 56' 19") и наставља на северозапад путем по југозападном ободу насеља. Граница даље иде на север каналом Сустер, обухватајући тако цело насеље Бачки Брег, одваја се на кратко од потока путем по северозападном ободу насеља (координата: N 45° 55' 29", E 18° 55' 31") и поново каналом излази на асфалтни пут ка Мађарској све до почетне тачке.

Оаза Растина

Оаза Растина се налази у централном делу виногорја и обухвата терене у западном делу К.О. Растина. Граница оазе почиње на српско – мађарској граници на коти 100.7 и иде на исток државном границом све до коте 106.1 – „Растинско поље". Одатле се граница спушта на југ и запад источним, односно јужним ободом насеља, сече асфалтни пут ка Гакову (координата: N 45° 57' 20", E 19° 02' 13") и скреће на југ првим сеоским путем између парцела. Након две дужи граница скреће на запад и долази до пута уз канал Кињош, остављајући парцеле Растинског поља ван оазе. Граница иде затим на југ тим путем у дужини од три дужи, преко коте 92.8, а затим скреће на исток преко коте 90.5, западно од баре „Секеш", одакле се спушта путем између парцела на југ све до пута који води до ПГ „Граничар" (координата: N 45° 56' 04", E 19° 02' 44"). Одатле граница оазе иде на запад тим путем до државне границе, затим њоме на север до коте 92.4 и кратко на исток до канала којим иде на север све до почетне тачке.

Оаза Ријица

Оаза Ријица се налази у источном делу виногорја и обухвата терене северно и јужно од насеља Ријица, од државне границе до Телечке висоравни. Граница оазе почиње на српско – мађарској граници на коти 102.1, северно од потеса „Нови виногради" и иде на исток и југ државном границом све до канала Кињош, југоисточно од потеса „Виногради" (координата: N 46° 00' 07", E 18° 08' 29"). Одатле граница иде на запад преко коте 100.4 недалеко од Кламиковог салаша и 97.1 долази до коте 95.6. Граница даље иде у правцу југа преко координате: N 45° 59' 37", E 19° 06' 44", затим на запад преко координате: N 45° 59' 41", E 19° 07' 05" и на југ преко координате: N 45° 59' 35", E 19° 07' 07", а затим у координати: N 45° 59' 36", E 19° 07' 19" излази на пут којим иде на југ источним ободима насеља Ријица, преко коте 106.3 и источно од потеса „Доњи јарош" излази на асфалтни пут Ријица – Станишић, тачно на месту где изохипса 100 сече пут (координата: N 45° 58' 45", E 19° 07' 46") и тим путем даље на југоисток долази на границу К.О. Ријица и Станишић. Граница рејона ту скреће на запад идући том границом, па пругом на север, преко коте 92.0 – „Јерковића салаш", све до уласка у насеље. Одатле граница прелази на пут поред канала Кињош и од коте 104.7 се одваја на север преко координате: N 45° 59' 13", E 19° 05' 32", преко коте 97.0 – црква у насељу Ријица до коте 97.7. Граница затим иде путем између парцела, преко коте 98.5, скреће на запад, а затим у координати: N 46° 00' 33", E 19° 05' 32" скреће на северозапад и преко потеса „Нови виногради" долази до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Ријичко виногорје обухвата делове катастарских општина Бачки Брег, Растина и Ријица.

2.2.2. Палићко виногорје/Палић

Простирање

Палићко виногорје се налази у централном делу рејона на песковитим теренима око Суботице и Палића и састоји се из два дела – западног, који се налази у подручју око Горњег и Доњег Таванкута и источног, који се налази у подручју око Суботице, Палића и Бачких винограда.

Границе

Граница западног дела виногорја почиње на српско – мађарској граници у К.О. Таванкут од тзв. летњег пута према Мађарској, источно од канала Криваја и иде на исток државном границом све до канала Чикер, источно од пута који из Чикерије води у Мађарску све до Горњег таванкутског пута, кота 120.3, а од те коте на запад до обода насеља Љутово (координата: N 46° 04' 07", E 19° 32' 25"). Одатле се граница спушта путем између парцела у правцу југа до пруге источно од железничке станице Љутово (координата: N 46° 03' 40", E 19° 32' 24"), наставља пругом у правцу запада све до коте 119.5, источно од насеља Дикановац, а затим скреће кратко на северозапад путем до асфалтног пута Доњи Таванкут – Љутово и тим путем до раскрснице на улазу у насеље Љутово (координата: N 46° 03' 33", E 19° 31' 07"). Граница даље иде на северозапад кроз насеља Шарчево Ћоше, Трумин Крај и Пеленков Крај, и од коте 128.2 – јужно од насеља Чикерија скреће на запад преко насеља Ракићев крај и долази до источног обода насеља Доњи Таванкут северно од коте 132.1 (координата: N 46° 03' 56", E 19° 29' 40"). Граница виногорја даље иде источним и јужним ободом насеља и асфалтним путем долази до обода насеља Горњи Таванкут. Одатле граница виногорја иде на југоисток тим каналом, поново до пруге и њоме на запад до железничке станице Скендерово. Одатле граница иде сеоским путем у правцу северозапада преко коте 122.3 и Раичића салаша до коте 127.6 – Лебовићев крај на асфалтном путу јужно од насеља Горњи Таванкут. Граница иде кратко тим путем ка југозападу, а затим и на северозапад кроз Вуковићев крај, западно од насеља Мадараш до државне границе са Мађарском, односно до почетне тачке виногорја.

Граница источног дела виногорја почиње на српско – мађарској граници у К.О. Суботица – Стари град од граничног прелаза Келебија и иде на исток државном границом све до границе К.О. Суботица – Хоргош, и даље иде на југ том границом, односно границом К.О. Бачки Виногради – Хоргош, Бачки Виногради – Мале Пијаце и Палић – Мале Пијаце, све до коте 100.3 на путу Бачки Виногради – Шупљак, источно од Лудошког језера. Ту граница скреће на запад и долази путем између парцела до коте 101.5, а одатле граница виногорја иде на северозапад путем између парцела преко коте 102.5, затим кратко на запад до координате: N 46° 05' 23", E 19° 51' 15" и поново на северозапад преко насеља Носа излази на најисточнију тачку Лудошког језера, односно место где се канал Кереш улива у језеро. Граница виногорја се одатле враћа на исток каналом до асфалтног пута Хоргош – Суботица, а затим на северозапад тим путем према Хајдукову до коте 99.0 а затим се одваја на југ до ПГ „Палић" и долази до обале Лудошког језера. Граница иде обалом језера преко координата: N 46° 06' 12", E 19° 50' 21"; N 46° 06' 24", E 19° 49' 56"; N 46° 06' 13", E 19° 49' 21"; N 46° 06' 31", E 19° 48' 36"; N 46° 06' 08", E 19° 48' 35" и N 46° 05' 55", E 19° 48' 47" , наставља на југ и у координати: N 46° 04' 29", E 19° 49' 46", скреће на запад путем и између парцела, од координате: N 46° 04' 07", E 19° 48' 04" скреће на север, од пута поново на запад и од коте 106.5 иде на север до коте 104.8 до насеља Нови Шор и

излази на крајњу југоисточну тачку Палићког језера – јужно од Прчићевог салаша. Даље граница иде источним ободом језера до асфалтног пута којим се одваја ка Омладинском (Крвавом) језеру, заобилази га са источне стране и поново излази на канал Бегеј. Тим каналом граница виногорја иде до асфалтног пута Хоргош – Суботица и наставља њиме ка Суботици све до комбината „Пешчара" (координата: N 46° 06' 12", E 19° 42' 56"). Одатле граница скреће ка северу путем поред потеса „Стрелиште", који одваја парцеле на западном ободу насеља Велики Радановац које остају у виногорју од мочварних терена ван виногорја и долази до коте 113.7, источно од Варгиног салаша. Одатле граница путем у правцу истока прелази на изохипсу 115 и њоме иде најпре на северозапад (најсевернија тачка координата: N 46° 08' 10", E 19° 42' 09"), а затим код коте 118.1 излази на Кирешки пут и њиме на југ до коте 115.0 где поново прелази на изохипсу 115, којом у правцу запада долази до Коњичког пута. Тим путем граница виногорја долази до коте 113.0, одакле асфалтним путем у правцу југозапада долази до железничке станице у Суботици. Одатле граница иде пругом Суботица – Бајмок до укрштања са Бајским путем, а одатле на запад путем западно од асфалтног пута Суботица – Келебија преко кота 120.9, 122.7 (пружни прелаз Суботица – Бачалмаш), 121.2, 123.0 (петокрака раскрсница) и 126.0, затим се одваја од тог пута и преко изохипсе 125 до пута који иде западно од насеља Српски Шор. Граница излази на поменути асфалтни пут северно од насеља Келебија (координата: N 46° 09' 25", E 19° 34' 18") и њиме до граничног прелаза Келебија, односно до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Палићко виногорје обухвата делове катастарских општина Таванкут, Суботица, Палић, као и катастарску општину Бачки Виногради.

2.2.3. Хоргошко виногорје/Хоргош

Простирање

Хоргошко виногорје се налази у источном делу рејона на песковитим теренима око Хоргоша.

Границе

Граница виногорја почиње на српско – мађарској граници на граници К.О. Кањижа – Суботица и иде државном границом све до пруге у К.О. Хоргош. Граница рејона се даље одваја на југозапад пругом према Хоргошу до укрштања (пружног прелаза) са путем из центра Хоргоша – кота 85.0, а даље на југ источним ободом насеља Хоргош (координате: N 46° 09' 24", E 19° 58' 34"; N 46° 08' 48", E 19° 58' 37"), и на запад јужним ободом насеља све до пруге Хоргош – Кањижа (пружни прелаз југозападно од насеља – координата: N 46° 08' 45", E 19° 57' 25"). Одатле граница виногорја иде до укрштања са пругом Хоргош – Суботица, а одатле на северозапад путем по западном ободу потеса „Жилинска земља" пратећи изохипсу 90, сече канал западно од Хоргоша (координата: N 46° 09' 53", E 19° 55' 52"), наставља ка граници и недалеко од ње прелази на изохипсу 90 (најсевернија тачка – координата: N 46° 10' 01", E 19° 55' 34") којом се враћа на југозапад, избацујући тако мочварне терене потеса „Ченгеш" западно од Хоргоша. Граница иде том изохипсом на северозапад, пролазећи северно од потеса „Сточни пашњак", „Стара шума", „Унутрашњи салаши", „Фодорови салаши" и насеља Галамбош, остављајући их тако ван виногорја. Граница се укључује на пут између парцела југоисточно од насеља Ири Јараш, на коту

90.3 и идући на југозапад, избацујући парцеле потеса „Велики јарош”, прелази асфалтни пут Бачки Виногради – Мале Пијаце и код коте 93.2 се укључује на канал „Кереш”, северозападно од насеља Кереш. Граница иде на југозапад тим каналом, и на месту где канал скреће на југ граница прелази на пут – кота 91.9 и њиме на север до коте 97.4, а одатле путем на запад излази на изохипсу 100. Граница даље иде на југозапад том изохипсом и излази на Трудбенички пут (координата: N 46° 05' 05", E 19° 52' 39") и њиме на југоисток до сеоског пута којим у правцу запада преко коте 98.5 излази на границу К.О. Кањижа и Суботица, и том границом, односно границом К.О. Мале Пијаце – Палић, Мале Пијаце – Бачки Виногради и Хоргош – Бачки Виногради долази до почетне тачке виногорја на српско – мађарској граници.

Обухваћене катастарске општине

Хоргошко виногорје обухвата делове катастарских општина Хоргош, Мартоношн и Мале Пијаце.

Препоручене/дозвољене сорте и максимани приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Суботички рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Ријичко	Палићко	Хоргошко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Кевидинка (Ружица)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Езерјо	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Бувије (Радгонска ранина, Bouvier)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Сремска зеленика	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Меденац бели	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Бакатор бели	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Тамјаника		❶❷		2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Сила	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Semillon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Manzoni	❶❷			2,5	2,0	7.500	8.000
Veltliner (Велтлинац зелени)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Ријичко	Палићко	Хоргошко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	

				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Скадарка (Кадарка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Нема препоручених							
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Malbec		❶❷		2,5	2,0	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Рибичко	Палићко	Хоргошко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Скадарка (Кадарка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Malbec		❶❷		2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери							
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Суботички рејон (Рибичко, Палићко и Хоргошко виногорје)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Друге сорте I и II епозе зрења
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Београдска бесемена - Друге сорте I и II епозе зрења
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal	- Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Друге сорте I и II епохе зрења

	- Irsai Oliver - Љана	винограда)	
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri,* 41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Казенављева кордуница - Са слободним (падајућим) ластарима - Силво кордуница	- Мозерова кордуница - Жупски - Крајински - Други слични узгојни облици

МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена
	9,0	9,5

2.3. РЕЈОН ТЕЛЕЧКА/ТЕЛЕЧКА

Простирање

Рејон Телечка се налази у централном делу Бачке, на територији Телечке косе и Телечке висоравни.

Границе

Граница рејона почиње на северу у координати: N 45° 57' 04,65", E 19° 09' 29,33" К.О. Станишић на улазу у насеље Станишић (код силоса) и иде у правцу истока каналом, обухватајући насеље са источне стране, преко главних координата: N 45° 56' 56,69", E 19° 10' 22,50"; N 45° 56' 50,40", E 19° 10' 54,14", а затим путем између дужи преко главних координата: N 45° 56' 25,30", E 19° 11' 00,98"; N 45° 55' 34,70", E 19° 10' 34,18"; N 45° 55' 33,96", E 19° 10' 08,43" на излазу из места на асфалтном путу у близини гробља. Граница иде на југ тим путем све до почетка насеља Светозар Милетић (координата: N 45° 51' 27,91", E 19° 11' 58,30"), затим граница скреће на исток по ободу насеља преко координата: N 45° 51' 33,10", E 19° 12' 17,81"; N 45° 51' 29,28", E 19° 12' 21,81"; N 45° 51' 30,79", E 19° 12' 24,59"; N 45° 51' 26,29", E 19° 12' 29,18"; N 45° 51' 32,87", E 19° 12' 40,61"; N 45° 51' 30,46", E 19° 12' 42,94" у којој излази на асфалтни пут; N 45° 51' 33,69", E 19° 12' 48,04" у којој излази са асфалтног пута; N 45° 51' 16,64", E 19° 13' 05,84"; N 45° 51' 13,77", E 19° 13' 00,83", а затим атарским путем по ободу насеља, прелази канал у координати: N 45° 50' 58,91", E 19° 13' 20,77" и наставља атарским путем у правцу југоистока до тачке (координата: N 45° 50' 30,73", E 19° 14' 00,22") где пут сече границу К.О. Светозар Милетић – Чонопља (близу коте 102,1) у потесу „Доњи виногради", и надаље кратко границом тих К.О., иде до прве следеће дужи до координате: N 45° 50' 32,47", E 19° 14' 03,13" (кота 102,1) и наставља на југоисток том дужи поред коте 106,1, обухватајући потесе „Виногради" и „Чајер" до координате: N 45° 49' 24,44", E 19° 15' 04,04" на северном ободу села Чонопља. Затим граница обухвата насеље Чонопља са северне и западне стране преко координата: N 45° 49' 33,03", E 19° 15' 37,11" и N 45° 49' 26,05", E 19° 15' 45,31", где излази на асфалтни пут и њиме иде југозападно до раскрснице, односно координате: N 45° 49' 13,21", E 19° 15' 16,11", а затим наставља у правцу истока по ободу села преко координата: N 45° 49' 08,22", E 19° 15' 20,14"; N 45° 49' 01,84", E 19° 15' 21,45"; N 45° 49' 02,18", E 19° 15' 22,91"; N 45° 49' 0,55", E 19° 15' 24,20"; N 45° 48' 47,95", E 19° 15' 27,41" (југоисточно од гробља), а затим обухвата насеље преко координата: N 45° 48' 46,60", E 19° 15' 32,57"; N 45° 48' 39,58", E 19° 15' 37,58" до координате: N 45° 48' 37,43", E 19° 15'

31,12" и наставља ка југозападу пратећи дуж све до места где дуж долази на границу К.О. Чонопља и Кљајићево (координата: N 45° 48' 00,05", E 19° 15' 54,37"). Одатле граница иде границом ових двеју К.О. до асфалтног пута Чонопља – Кљајићево, где се у координати: N 45° 47' 49,78", E 19° 15' 07,82" укључује на асфалтни пут и иде њиме у правцу Кљајићева све до потеса Виногради где од координате: N 45° 47' 04,00", E 19° 15' 38,15" прати дуж у правцу севера до координате: N 45° 47' 17,59", E 19° 15' 59,40" одакле прати дуж у правцу југоистока до координате: N 45° 49' 06,09", E 19° 16' 09,01" и надаље прати пут ка североистоку до координате: N 45° 48' 08,41", E 19° 16' 20,15", затим у правцу североистока до моста на каналу (координата: N 45° 46' 59,42", E 19° 16' 25,78") и иде путем уз канал у правцу југоистока све до координате: N 45° 46' 45,68", E 19° 16' 28,71" на улазу у насеље Кљајићево, где граница скреће на север, обухватајући прве две дужи преко координата: N 45° 46' 59,18", E 19° 16' 55,43"; N 45° 46' 36,69", E 19° 17' 19,73"; N 45° 46' 35,44", E 19° 17' 17,17", обухватајући једну дуж и излазећи на асфалтни пут Кљајићево – Телечка у координати: N 45° 46' 10,49", E 19° 17' 44,59". Одатле граница иде асфалтним путем према Телечкој до краја друге дужи у К.О. Телечка, где од координате: N 45° 46' 20,65", E 19° 19' 22,52" скреће у правцу југоистока, пратећи границу дужи, затим улази у К.О. Сивац до координате: N 45° 44' 22,14", E 19° 21' 37,74", одакле креће на североисток преко координата: N 45° 44' 27,26", E 19° 21' 46,53" и N 45° 44' 26,88", E 19° 21' 54,06", обухвата потес „Виногради" и наставља кратко југоисточно до завршетка границе дужи, односно до координате: N 45° 44' 10,56", E 19° 22' 12,83", затим наставља североисточно до координате: N 45° 44' 18,19", E 19° 22' 28,19", одакле скреће границом дужи југоисточно, обухватајући неколико дужи изнад места Сивац све до координате: N 45° 41' 24,13", E 19° 25' 31,97" у близини потеса „Велики дол", одакле иде североисточно обухватајући парцеле на овом потесу до координате: N 45° 41' 34,63", E 19° 25' 43,46" , иде југоисточно до координате: N 45° 41' 26,27", E 19° 25' 58,99", наставља југозападно преко координата: N 45° 41' 20,74", E 19° 25' 52,35"; N 45° 41' 17,18", E 19° 25' 58,59" до координате: N 45° 41' 13,22", E 19° 25' 54,60" и даље до координате: N 45° 41' 04,81", E 19° 26' 11,61" на граници К.О. Сивац и Црвенка. Одатле граница наставља југоисточно у К.О. Црвенка, границом између дужи преко координате: N 45° 40' 49,96", E 19° 26' 12,85" до асфалтног пута, а затим мало јужно од те тачке креће од координате: N 45° 40' 16,12", E 19° 28' 04,42", југоисточно атарским путем до координате: N 45° 40' 04,35", E 19° 28' 44,90" (испод језера), обилази језеро и од координате: N 45° 40' 08,13", E 19° 28' 51,41" наставља југоисточно између парцела до атарског пута на координати: N 45° 40' 01,36", E 19° 29' 10,15", а од координате: N 45° 40' 00,46", E 19° 29' 09,50" иде линијом између дужи до координате: N 45° 39' 39,50", E 19° 30' 06,77", која се налази на граници К.О. Црвенка и Кула, мало изнад те координате, односно од координате: N 45° 39' 41,44", E 19° 30' 08,17" наставља ивицом парцеле у правцу југоистока до атарског пута, а затим наставља ивицом друге парцеле у истом правцу до изласка на следећи пут (координата: N 45° 39' 06,32", E 19° 30' 45,97") и даље тим путем у правцу југа, па југоистока све време пратећи корито потока, а у координати: N 45° 38' 40,70", E 19° 31' 01,93" прелази корито, пресеца пут са друге стране корита (координата: N 45° 38' 39,79", E 19° 31' 06,03") и наставља ивицом парцела у југоисточном правцу до следећег пута (координата: N 45° 38' 34,19", E 19° 31' 20,77"), а затим кратко иде ка правцу североистока до координате: N 45° 38' 36,18", E 19° 31' 22,24" и поново наставља ка југоистоку обухватајући четири дужи до асфалтног пута Црвенка – Липар (координата: N 45° 38' 20,20", E 19° 32' 05,81"). Одатле граница наставља кратко путем до координате: N 45° 38' 21,07", E 19° 32' 05,98" и наставља у правцу југоистока обухватајући четири дужи до координате: N 45° 37' 59,99", E 19° 33' 02,31" (на

ивици корита потока), одакле наставља путем у правцу југа до координате: N 45° 37' 40,67", E 19° 33' 02,10") и кратко путем наставља на запад до изласка на асфалтни пут у координати: N 45° 37' 42,36", E 19° 33' 21,57", и тим путем наставља у правцу југа до координате: N 45° 36' 57,79", E 19° 33' 22,28". Одатле граница прати пут у правцу југа до асфалтног пута у координати: N 45° 36' 26,72", E 19° 33' 42,82", а затим тим путем иде ка североистоку до коте 97,9 (координата: N 45° 36' 39,80", E 19° 33' 51,28" и одатле иде у правцу југоистока, укључујући целу дуж до границе К.О. Кула и Врбас на каналу у координати: N 45° 36' 27,35", E 19° 34' 27,37". Од овог места граница иде границом К.О. Врбас – Кула све до ивице корита потока (координата: N 45° 37' 38,71", E 19° 35' 08,05"), одакле граница наставља ивицом корита потока у правцу југа до координнате: N 45° 36' 20,29", E 19° 36' 19,81" где наставља путем до раскрсница (координата: N 45° 35' 57,20", E 19° 36' 22,10"), затим иде кратко ка североистоку до координате: N 45° 36' 02,02", E 19° 36' 27,32" и границом између дужи иде до координате: N 45° 35' 36,90", E 19° 37' 11,68", одакле скреће кратко на североисток обухватајући дуж од координате: N 45° 35' 40,40", E 19° 37' 14,41" до координате: N 45° 35' 26,54", E 19° 37' 46,85" која се налази на граници К.О. Врбас град и Врбас на железничкој прузи. Одатле граница наставља пругом у правцу севера до координате: N 45° 36' 03,58", E 19° 37' 56,10" одакле иде између парцела, односно пута, обухватајући три дужи до координате: N 45° 35' 46.66", E 19° 38' 44, одакле наставља ка југу између парцела до координате: на атарском путу N 45° 35' 27,07", E 19° 38' 33,72", а одатле наставља у правцу југоистока између парцела обухватајући потес „Виногради" до координате: N 45° 34' 56,15", E 19° 39' 32,67", ту граница скреће у правцу североистока границом дужи паралелно са путем Врбас – Фекетић све до границе К.О. Врбас – Фекетић. Надаље граница, близу коте 90,2 цик – цак изломљеном линијом укључује дужи преко координата: N 45° 37' 09,18", E 19° 40' 58,65"; N 45° 37' 12,13", E 19° 41' 10,67"; N 45° 37' 37,68", E 19° 40' 58,21"; N 45° 37' 45,70", E 19° 41' 31,18"; N 45° 38' 21,06", E 19° 41' 13,96", излази на коту 95,5 на раскрсници атарског пута са асфалтним путем Врбас – Фекетић у координати: N 45° 38' 28,79", E 19° 41' 47,26". Ту граница скреће у правцу северозапада путем између дужи до координате: N 45° 39' 16,47", E 19° 41' 23,69", одакле наставља у правцу југозапада путем између дужи до координате: N 45° 39' 12,54", E 19° 41' 12,39" и затим иде северозападно до пута на уласку у насеље Фекетић (координата: N 45° 39' 28,60", E 19° 41' 04,22") и преко координате: N 45° 39' 29,44", E 19° 41' 05,70" наставља у правцу северозапада путем између парцела до граница К.О. Фекетић – Ловћенац (координате: N 45° 39' 43,31", E 19° 40' 50,91"). Надаље граница иде границом К.О. Фекетић – Ловћенац до координате: N 45° 40' 12,24", E 19° 41' 23,29" (у близини гробља), а затим наставља у правцу северозапада границом између дужи и излази на пут у близини уласка у насеље Ловћенац (координате: N 45° 40' 40,16", E 19° 40' 35,60") и обухвата насеље Ловћенац преко координата: N 45° 40' 42,64", E 19° 40' 40,06"; N 45° 40' 43,07", E 19° 40' 37,74"; N 45° 40' 50,92", E 19° 40' 48,60"; N 45° 41' 01,04", E 19° 40' 31,52" и иде путем између дужи у правцу северозапада све до асфалтног пута Ловћенац – Мали Иђош (координате: N 45° 41' 37,21", E 19° 41' 13,57"). Одавде граница иде асфалтним путем у правцу Малог Иђоша све до границе К.О. Ловћенац – Мали Иђош и овом границом наставља ка југозападу до координате: N 45° 41' 28,76", E 19° 40' 29,32" и скреће ка северозападу, обилазећи насеље Мали Иђош преко координата: N 45° 41' 42,35", E 19° 40' 06,54"; N 45° 41' 33,52", E 19° 39' 55,60"; N 45° 42' 01,55", E 19° 39' 07,57"; N 45° 41' 56,75", E 19° 39' 01,56" (где излази на пругу). Граница даље иде ка северу пругом до близу коте 109,6 и у координати: N 45° 44' 18,93", E 19° 38' 57,06" скреће путем између дужи ка северозападу до координате: N 45° 44' 44,23", E 19° 38' 14,42", кратко скреће у правцу

североистока до координате: N 45° 44' 54,24", E 19° 38' 26,60", одакле границом између дужи скреће у правцу југозапада и долази до границе К.О. Бачка Топола – Мали Иђош (координата: N 45° 45' 08,98", E 19° 38' 02,28"), одатле граница кратко иде њоме ка североистоку до координате: N 45° 45' 12,12", E 19° 38' 07,46", па наставља у правцу севера границом између дужи паралелно са асфалтним путем Мали Иђош – Бачка Топола до границе К.О. Бачка Топола град – Бачка Топола (координата: N 45° 47' 33,64", E 19° 37' 46,41"), одатле граница наставља границом ових двеју К.О. до места где асфалтни пут Бачка Топола – Бајша пресеца границу ових К.О., укључујући на тај начин и рејон Бачку Тополу. Овим путем граница наставља у правцу југоистока до места где пут пресеца границу К.О. Бајша – Бачка Топола и иде овом границом ка југу до координате: N 45° 45' 22,38", E 19° 35' 14,66" (код коте 97,5) и границом између парцела, односно путем, у правцу северозапада све до раскрснице асфалтног и атарског пута у координати: N 45° 46' 29,13", E 19° 34' 13,72" и наставља асфалтним путем према насељу Бајша, а затим обилази насеље преко координате: N 45° 46' 46,58", E 19° 34' 14,24" и у координати: N 45° 47' 00,51", E 19° 34' 29,49" излази на реку Кривају и њоме иде у правцу севера и североистока укључујући у рејон насеље Бајша, до првог моста на Кривају на граници К.О. Бајша – Бачка Топола, а затим границом ових општина иде у правцу севера до асфалтног пута Бачка Топола – Бачки Соколац. Граница даље наставља овим путем до уласка у место Бачки Соколац (координата: N 45° 50' 56,02", E 19° 32' 48,02'), одакле иде у правцу југозапада, обилазећи насеље до координате: N 45° 50' 39,20", E 19° 32' 22,28" и наставља северозападно, обилазећи насеље, до асфалтног пута Бачки Соколац – Кривај (координата: N 45° 50' 54,89", E 19° 32' 00,55"). Одавде граница наставља асфалтним путем, пролази кроз насеље Кривају и до уласка у село Горња Рогатица, где код гробља (координата: N 45° 48' 44,19", E 19° 28' 52,27") скреће у правцу југоистока, обухватајући насеље преко координата: N 45° 48' 41,82", E 19° 28' 55,42"; N 45° 48' 13,70", E 19° 28' 07,77" и на раскрсници путева у координати: N 45° 47' 59,50", E 19° 27' 18,65" се укључује на асфалтни пут Горња Рогатица – Телечка у правцу Телечке до координате: N 45° 47' 47,13", E 19° 25' 57,81" где скреће кратко у правцу југоистока до координате: N 45° 47' 37,58", E 19° 26' 04,35", а затим у правцу југозапада до координате: N 45° 47' 28,88", E 19° 25' 49,85" и скреће у правцу северозапада где поново излази на асфалтни пут Горња Рогатица – Телечка у координати: N 45° 47' 44,94", E 19° 25' 37,79" и овим путем иде до места где пут пресеца границе К.О. Надаље граница иде у правцу североистока границом К.О. Горња Рогатица – Стара Моравица до канала (координата: N 45° 48' 26,31", E 19° 26' 24,64") и каналом у правцу североистока излази на асфалтни пут Телечка – Горња Рогатица у координати: N 45° 47' 59,25", E 19° 27' 15,58" и наставља овим путем до уласка у насеље Горња Рогатица (координата: N 45° 48' 08,15", E 19° 27' 34,02") и обилази насеље са северне стране преко координата: N 45° 48' 17,37", E 19° 27' 33,31"; N 45° 48' 35,30", E 19° 38' 07,59"; N 45° 48' 27,03", E 19° 28' 16,94" до координате: N 45° 48' 47,86", E 19° 28' 51,61" на потесу „Унцигеров салаш" (близу гробља), одакле наставља кратко ка северозападу, обухватајући једну дуж до координате: N 45° 49' 01,27", E 19° 28' 35,83" и у правцу североистока долази до уласка у насеље Кривај и обухвата га преко координата: N 45° 49' 56,19", E 19° 30' 16,05" и N 45° 50' 08,87", E 19° 30' 02,33" до координате: N 45° 50' 16,58", E 19° 30' 16,61", а затим обухвата прву дуж паралелно са путем Кривај – Бачки Соколац преко координата: N 45° 50' 20,56", E 19° 30' 12,37" и N 45° 51' 04,64", E 19° 31' 25,76" и излази на асфалтни пут Бачки Соколац – Стара Моравица у координати: N 45° 51' 19,97", E 19° 31' 39,26", наставља путем до уласка у насеље Стара Моравица и обухвата насеља Стара Моравица и Пачир преко координата: N 45° 51' 58,37", E 19° 29' 12,03"; N

45° 51' 44,44", E 19° 29' 18,52"; N 45° 51' 15,17", E 19° 27' 26,07"; N 45° 51' 24,42", E 19° 27' 26,10"; N 45° 51' 18,44", E 19° 27' 07,82"; N 45° 52' 50,99", E 19° 25' 31,37" (на граници К.О. Стара Моравица и Пачир); N 45° 55' 16,83", E 19° 24' 29,59"; N 45° 55' 31,63", E 19° 25' 36,80" (на асфалтном путу Пачир – Бајмок); N 45° 53' 39,16", E 19° 28' 25,71" (у близини коте 114,6); N 45° 52' 03,86", E 19° 29' 09,70" (у близини асфалтног пута Стара Моравица – Бачки Соколац) и иде у правцу југоистока, паралелно са овим путем до координате: N 45° 50' 58,84", E 19° 33' 48,38" (на асфалтном путу Бачки Соколац – Карађорђево). Одатле граница наставља у правцу североистока, обухватајући прво једну дуж до координате: N 45° 50' 36,56", E 19° 34' 14,34", а затим обухватајући две дужи, а од координате: N 45° 50' 50,84", E 19° 34' 28,23" на граници К.О. Бачки Соколац – Карађорђево наставља границом ових К.О. до границе К.О. Бачка Топола – Карађорђево и границом ових К.О. излази на пругу Бачка Топола – Нови Жедник (координата: N 45° 50' 33,14", E 19° 34' 11,86"). Од те тачке граница наставља кратко пругом према Бачкој Тополи до координате: N 45° 50' 04,65", E 19° 39' 07,79", од које обилази насеља Бачка Топола и Мићуново са источне стране преко координата: N 45° 50' 23,20", E 19° 40' 50,96"; N 45° 49' 41,11", E 19° 41' 06,38"; N 45° 09' 38,24", E 19° 40' 50,44"; N 45° 49' 24,41", E 19° 40' 55,74" (на асфалтном путу ка Бачкој Тополи); N 45° 49' 17,47", E 19° 39' 52,70"; N 45° 49' 04,43", E 19° 39' 55,64"; N 45° 48' 57,53", E 19° 38' 57,60" (у Бачкој Тополи); N 45° 48' 08,04", E 19° 38' 50,17" (на прузи) до координате: N 45° 48' 03,15", E 19° 38' 02,53" на асфалтном путу Бачка Топола – Мали Иђош (на изласку из насеља Бачка Топола). Одатле граница иде овим путем у правцу југа све до уласка у насеље Мали Иђош (координата: N 45° 43' 08,20", E 19° 39' 38,90") и обилази ово насеље са источне стране преко координата: N 45° 43' 10,49", E 19° 39' 52,42"; N 45° 43' 12,97", E 19° 39' 51,13"; N 45° 43' 14,26", E 19° 39' 57,72"; N 45° 43' 17,28", E 19° 40' 14,74"; N 45° 42' 55,15", E 19° 40' 22,98"; N 45° 42' 34,69", E 19° 40' 47,80" и излази на асфалтни пут на изласку из насеља у координти: N 45° 42' 09,69", E 19° 40' 39,48" и даље наставља кратко овим путем до граница К.О. Мали Иђош – Ловћенац. Надаље граница иде паралелно са путем обухватајући две дужи преко координата: N 45° 41' 55,68", E 19° 41' 17,35" и N 45° 41' 30,07", E 19° 41' 24,97", а затим обилази насеље Ловћенац источним ободом преко координата: N 45° 41' 16,54", E 19° 41' 21,09"; N 45° 41' 20,61", E 19° 41' 42,85" (на реци Кривају); N 45° 41' 11,05", E 19° 41' 56,10"; N 45° 41' 16,42", E 19° 42' 10,76"; N 45° 40' 53,36", E 19° 42' 36,10"; N 45° 40' 41,20", E 19° 42' 37,68" (на граници К.О. Ловћенац – Фекетић); N 45° 40' 10,05", E 19° 42' 44,58"; N 45° 39' 41,70", E 19° 43' 11,12"; N 45° 39' 31,23", E 19° 42' 30,95"; N 45° 39' 27,18", E 19° 42' 36,58"; N 45° 39' 25,31", E 19° 42' 35,06" (асфалтни пут на излазу из насеља); N 45° 39' 22,29", E 19° 42' 34,62" и излази на раскрсницу путева Фекетић – Србобран, Фекетић – Врбас (координата: N 45° 39' 34,21", E 19° 42' 17,87"). Одавде граница наставља у правцу југа – југозапада све до уласка у насеље Врбас (координата: N 45° 34' 33,84", E 19° 39' 39,08"), затим граница источно обухвата насеље Врбас и потес „Виногради" преко координата: N 45° 34' 25,67", E 19° 40' 57,08"; N 45° 34' 14,58", E 19° 41' 12,37"; N 45° 33' 57,30", E 19° 41' 00,91" (на асфалтном путу); N 45° 33' 22,93", E 19° 42' 11,13" и спушта се по ободу парцела уз канал Дунав – Тиса – Дунав иде у правцу запада до моста на каналу, прелази мост, а затим преко координата: N 45° 33' 23,82", E 19° 39' 42,98"; N 45° 34' 36,52", E 19° 36' 56,87" и N 45° 35' 03,91", E 19° 37' 36,57" (на прузи) заобилази насеље и наставља у правцу северозапада ивицом парцела уз канал Дунав – Тиса – Дунав до уласка у насеље Кула у координати: N 45° 36' 20,34", E 19° 33' 12,10" и обухвата ово насеље са јужне стране преко главних координата: N 45° 36' 12,30", E 19° 33' 13,78"; N 45° 36' 09,69", E 19° 32' 12,98"; N 45° 35' 39,79", E 19° 32' 00,06" (на прузи поред коте 83.8); N 45° 35' 18,24", E 19° 31' 34,53"

(асфалтни пут Кула – Савино Село), одакле наставља пругом до координате: N 45° 36' 50,09", E 19° 30' 30,92", а затим до координате: N 45° 37' 15,34", E 19° 30' 50,52" изнад канала Дунав – Тиса – Дунав. Одавде граница наставља у правцу северозапада путем Кула – Црвенка до уласка у насеље Црвенка и обилази насеље са јужне стране преко следећих битних координата: N 45° 39' 06,84", E 19° 28' 12,32"; N 45° 38' 51,86", E 19° 27' 34,30" (на прузи); N 45° 39' 23,75", E 19° 26' 22,34"; N 45° 39' 54,28", E 19° 26' 06,68" до координате: N 45° 40' 02,09", E 19° 26' 14,88" која се налази на изласку насеља Црвенка на асфалтном путу Црвенка – Сивац. Одавде граница наставља у правцу северозапада асфалтним путем до уласка у насеље Сивац (координата: N 45° 41' 13,13", E 19° 23' 31,38"). Одатле граница иде по ободу насеља Сивац железничком пругом, од координате: N 45° 41' 14,66", E 19° 23' 17,48" до места где се пруга спаја са асфалтним путем Сивац – Кљајићево и наставља овом пругом све до уласка у насеље Кљајићево (координата: N 45° 45' 44,26", E 19° 16' 52,03"). Затим граница иде по јужном ободу насеља Кљајићево преко главних координата: N 45° 45' 32,47", E 19° 16' 31,62"; N 45° 46' 04,12", E 19° 15' 41,12" и N 45° 46' 12,49", E 19° 15' 56,26", одакле се поново укључује на пругу и иде њоме у правцу северозапада до уласка у село Чонопља (координата: N 45° 47' 50,65", E 19° 14' 59,96"). Одавде граница иде западним ободом насеља Чонопља, обухватајући га преко главних координата: N 45° 48' 35,44", E 19° 14' 46,75"; N 45° 48' 26,06", E 19° 14' 12,66"; N 45° 48' 29,14", E 19° 14' 09,20"; N 45° 48' 34,44", E 19° 14' 19,27" (на асфалтном путу); N 45° 48' 59,20", E 19° 14' 12,67" до координате: N 45° 49' 18,64", E 19° 14' 57,20" на излазу из насеља Чонопља, одакле наставља атарским путем у правцу северозапада до уласка у насеље Светозар Милетић (координата: N 45° 50' 44,37", E 19° 13' 02,09"). Одавде граница иде са југозападне стране ободом села преко главних координата: N 45° 50' 35,54", E 19° 12' 47,33"; N 45° 50' 21,45", E 19° 12' 10,31"; N 45° 50' 51,49", E 19° 11' 16,84" (на асфалтном путу); N 45° 51' 10,28", E 19° 12' 04,62"; N 45° 51' 11,10", E 19° 11' 46,36" и N 45° 51' 20,50", E 19° 11' 45" (асфалтни пут), одакле наставља атарским путем који је паралелан са асфалтним путем Светозар Милетић – Станишић обухватајући једну дуж, све до уласка у насеље Станишић у координати: N 45° 55' 32,96", E 19° 09' 59,83". Одавде граница наставља западним ободом насеља преко главних координата: N 45° 55' 29,30", E 19° 09' 38,30"; N 45° 44' 50,43", E 19° 09' 06,81"; N 45° 56' 06,92", E 19° 09' 35,42"; N 45° 56' 54,92", E 19° 09' 23,35" до координате: N 45° 57' 04,65", E 19° 09' 29,33", односно до почетне тачке рејона.

Карта 2.3.1. Границе рејона и виногорја рејона Телечка

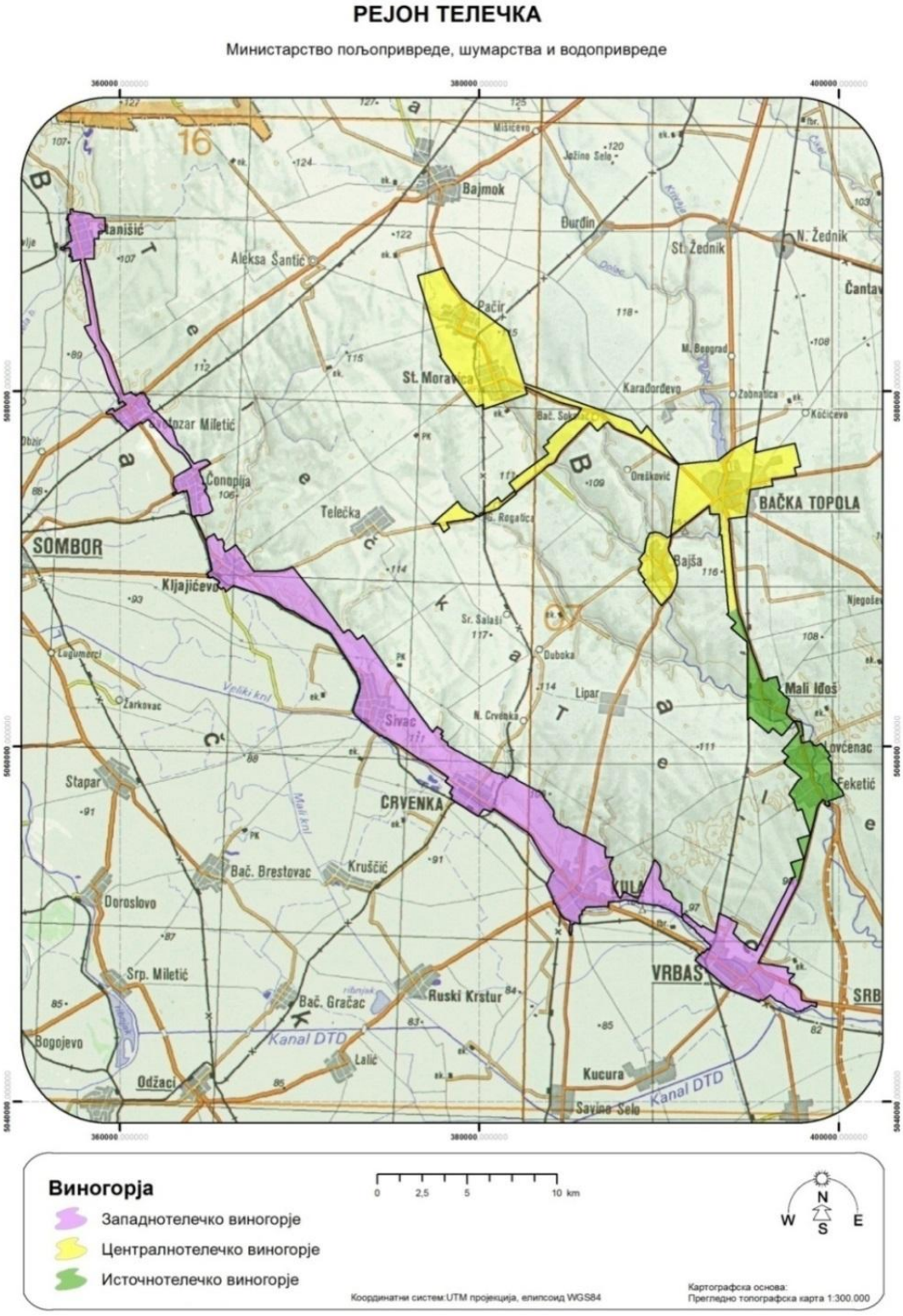

Обухваћене општине

Рејон Телечка обухвата територију у општинама Сомбор, Бачка Топола, Мали Иђош, Кула, Врбас и Србобран.

Површине рејона и виногорја

Рејон Телечка заузима површину од 18.019,43 ha, где је највеће Западнотелечко виногорје.

Табела 2.3.1. Површине рејона и виногорја рејона Телечка

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Западнотелечко виногорје	9.914,55	55,02	55,03
Централнотелечко виногорје	6.293,30	34,92	34,93
Источнотелечко виногорје	1.809,84	10,04	10,04
Укупно	18.017,69	99,98	100,00
Рејон Телечка Укупна површина (ha)	18.019,43		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у рејону Телечка има 115,23 ha винограда (око 98,62 ha родних винограда, односно 85,59%), од чега је 40,07 ha са стоним сортама и 75,16 ha са винским сортама.

Графикон 2.3.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним рејоном Телечка

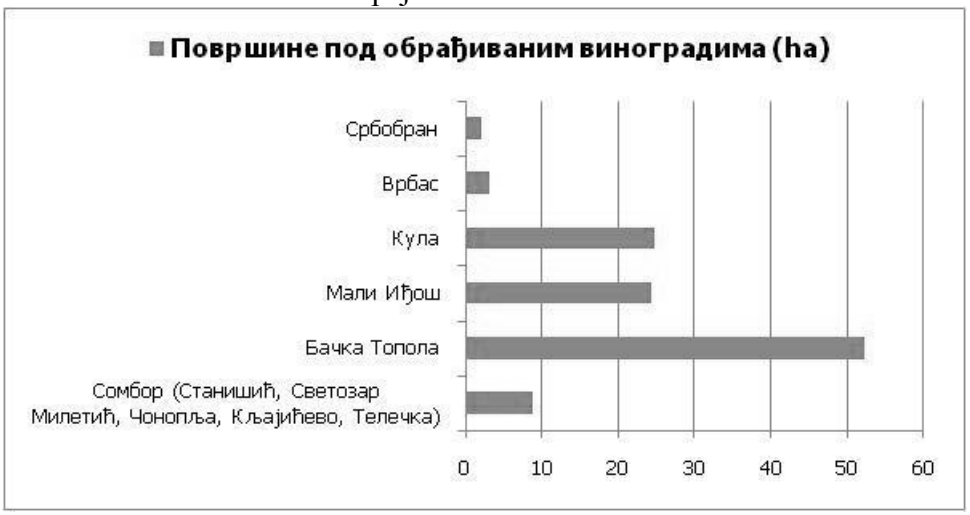

Климатски фактори

У табели 2.3.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошке станице у Бачкој Тополи (1961 – 2010).

Табела 2.3.2. Биоклиматски индекси за рејон Телечка

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Бачка Топола	17.1	1592.2	1324.9	2118.2	11.3	145.8	4.2	2.8	1.6

Карта 2.3.2. Винклеров индекс рејона Телечка

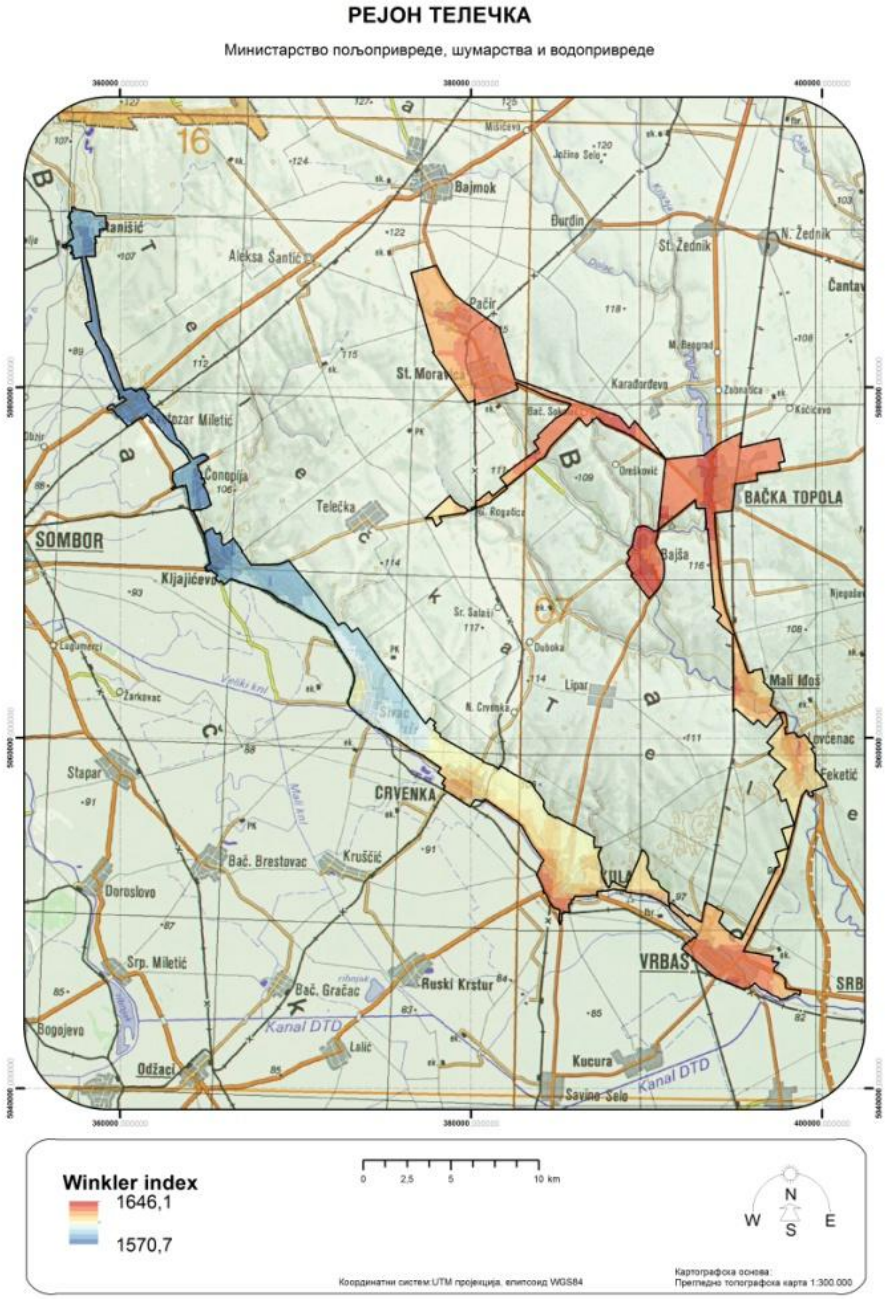

Земљишни услови

Преовлађујући типови земљишта овог рејона су чернозем, хумофлувисол и семиглеј, а заступљени су у мањој мери и еуглеј и други типови земљишта.

Карта 2.3.3. Типови земљишта рејона Телечка

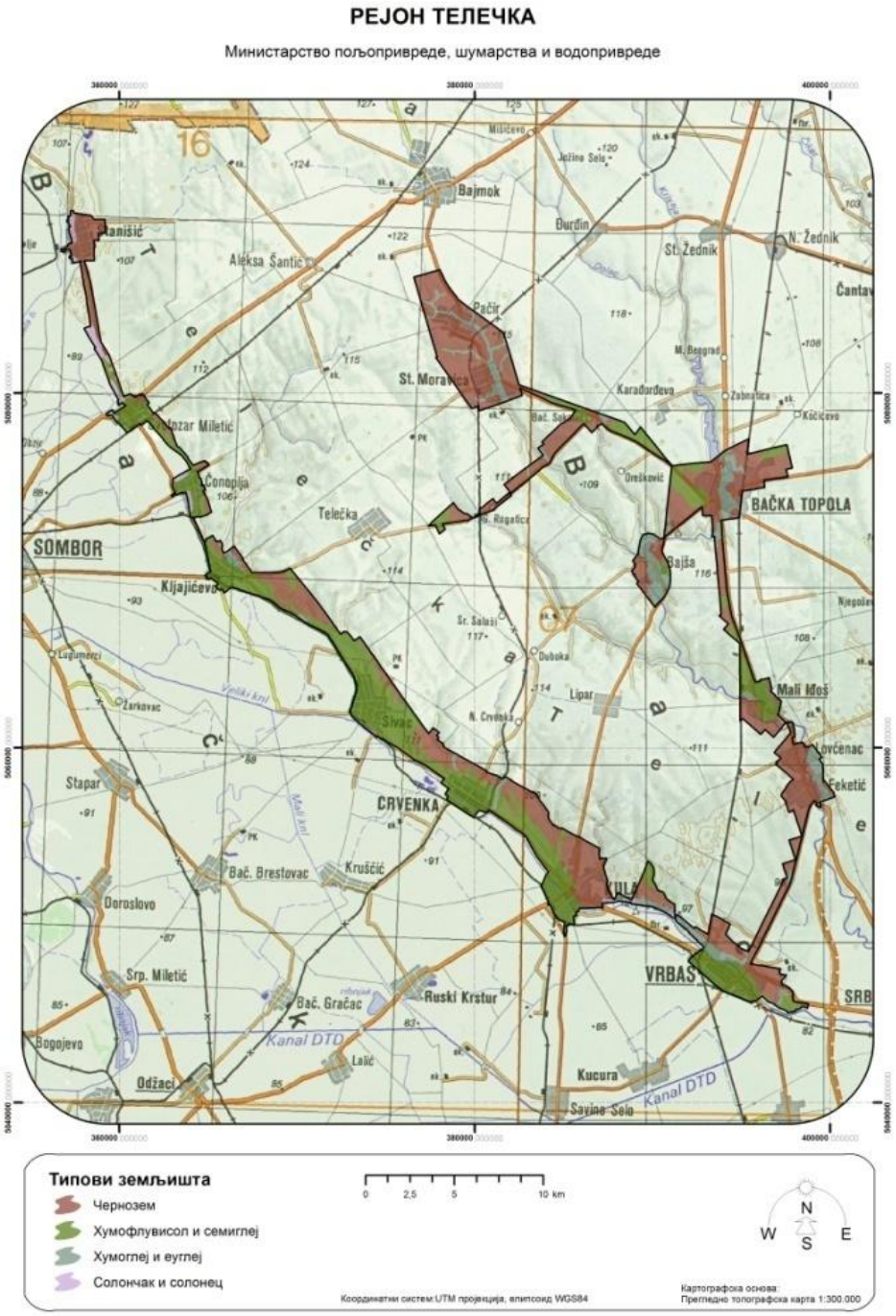

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 45° 57' географске ширине на северу до 45° 33' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 80 m до 110 m, где се и простиру виногорја, односно налазе виногради.

Пејзаж

Рејон телечка се налази у низијском (равничарском) појасу где преовлађују панонско – понтска шумо – степска подручја.

Западни део рејона се простире дуж Телечке косе, која се издиже у односу на равничарски западни део терена. Источни део је равничарски, са врло благим теренима у појединим деловима и налази се у сливу реке Криваје, која представља најдужу реку и у целости тече кроз Војводину. На свим овим теренима доминирају ратарске културе.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 334 газдинства поседује винограде, што чини свега око 1,99% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара налази се у општини Мали Иђош, иако највећу површину под виноградима има општина Бачка Топола.

Виногорја

Рејон Телечка има следећа виногорја:

2.3.1. Западнотелечко виногорје/Телечка коса;

2.3.2. Централнотелечко виногорје/Бачка Топола;

2.3.3. Источнотелечко виногорје/Мали Иђош.

2.3.1. Западнотелечко виногорје/Телечка коса

Простирање

Западнотелечко виногорје је издужено виногорје на западној страни, дуж Телечке косе од Станишића на северу до Врбаса на југу.

Границе

Граница на северу почиње на граници К.О. Станишић и Рибница од канала, северозападно од насеља Станишић и иде на исток границом тих катастарских општина све до спајања канала са асфалтним путем ка Бајмоку, где граница скреће на југ сеоским путем по источном ободу насеља који прати изохипсу 100 све до коте 100.8, југоисточно од насеља. Од те коте граница иде на запад линијом до асфалтног пута ка Кули, а даље на југ улази у К.О. Светозар Милетић. Граница скреће на североисток тзв. Малим путем у дужини од две дужи, затим и на југоисток и поново на североисток првим путем између парцела и долази до земљорадничке задруге Светозар Милетић. Граница заобилази задругу са источне стране и спушта се на југоисток до асфалтног пута ка Бајмоку и њиме иде на југозапад до ивице насеља. Граница ту скреће на југоисток ободом насеља, сече

пругу и у истом правцу долази до границе са К.О. Чонопља. Граница подручја кратко иде границом К.О. на југозапад до коте 102.5, а одатле даље на југоисток у катастарској општини Чонопља наставља да одваја парцеле потеса „Доњи виногради" од ратарских парцела које остају ван подручја. Граница долази до парцела западно од земљорадничке задруге „Будућност". Граница даље иде северним, па источним ободом задруге и излази на асфалтни пут којим долази до обода насеља. Одатле граница скреће на југ путем по источном ободу насеља и даље у истом правцу путем између парцела који креће од задружног магацина на југ. Тим путем граница иде до границе са К.О. Кљајићево, затим кратко на запад том границом и улази у К.О. Кљајићево првим земљаним путем, пратећи изохипсу 100, источно од асфалтног пута ка Кули. Граница тим путем долази до потеса „Виногради" и изломљеном линијом у правцу југоистока до канала северно од насеља, укључујући тако све парцеле поменутог потеса. Граница се даље спушта у правцу југа каналом до обода насеља, одваја се од њега код коте 102.0 на улазу у насеље и даље наставља на југ источним ободом насеља. Граница сече путеве ка Старој Моравици и Телечкој и наставља у истом правцу путем између парцела који прати изохипсу 100 – потес „Јагњево". На излазу из тог потеса, граница скреће на исток и сеоским путем између парцела преко коте 100.3 долази до коте 108.7, што је уједно и граница са К.О. Сивац, скреће на југ до коте 101.7, а одатле поново на исток до Телечког потока, укључујући тако све парцеле потеса „Виногради". Граница се одатле спушта на југозапад путем поред потока који прати изохипсу 100 све до улаза у насеље, скреће путем према коти 109.2 – „Ракин Ђорђа салаш", а од те коте на југоисток према пољопривредном комбинату „Сомбор". Граница тако долази до пута који из насеља Сивац води ка комбинату – кота 110.4, а затим цик – цак линијом између парцела на југоисток преко кота 105.6 и 110.8 кратко иде Бајшанским путем до коте 100.6 и даље на југозапад путем који прати изохипсу 110, укључујући тако све парцеле потеса „Чаир". Граница даље иде путем између парцела две дужи источно од асфалтног пута према Кули до коте 101.2, скреће на североисток и путем између парцела према потоку у потесу „Велики дол" долази до изохипсе 100. Граница даље наставља путем поред потока пратећи изохипсу 100 све до Бајшанског пута, прелази на другу страну потока и враћа се путем поред потока, улази у К.О. Црвенка и долази до улаза у насеље Црвенка – кота 104.4. Граница даље иде источним ободом насеља, укључује пољопривредно газдинство „Будућност", прелази на другу страну потока који долази од Нове Црвенке и настављајући да прати изохипсу 100, укључује све парцеле потеса „Виногради", југоисточно од насеља. Граница тако долази до пољопривредног газдинства „Радник", улази у К.О. Кула, одваја се од изохипсе 100 и преко коте 103.4 и Кујанчићевог салаша у правцу североистока излази на поток кроз потес „Развала", североисточно од насеља Кула. Граница прелази на другу страну потока и путем преко коте 105.1 и од Прекрајчевог салаша се спушта према насељу, путем између парцела који прати изохипсу 100 и долази до улаза у насеље близу надвожњака, на северном улазу у насеље. Граница одатле иде путем поред канала у правцу истока, сече асфалтни пут ка Липару и долази до асфалтног пута ка Ловћенцу. Одатле граница скреће на југ путем који прати изохипсу 100, пролази источно од Новог насеља и долази до близу асфалтног пута код рибњака. Одатле граница иде на североисток путем између парцела, преко кота 97.9, 100.3 и 101.5, што је уједно и граница са К.О. Врбас, и долази до изохипсе 100. Граница скреће на југоисток, улази у К.О. Врбас путем поред канала кроз потес „Велике провалије", који најпре прати изохипсу 100, а затим се спушта до Великог канала у истом правцу. Граница не долази до самог канала, већ се у правцу фабрике шећера одваја до коте 97.1 и путем паралелним са каналом излази на пругу Врбас – Бачка Топола

– кота 91.6, североисточно од преводнице на Великом каналу. Граница иде пругом на североисток до асфалтног пута, а затим њиме преко Томановог салаша до коте 89.9 где скреће на југ, путем између парцела и пролазећи са северне стране потеса „Виногради" долази до коте 87.2 на асфалтном путу Врбас – Бачка Топола. Граница даље заобилази пољопривредно газдинство са северне стране, а затим иде у правцу југоистока каналом који се улива у Велики канал код фабрике хартије, затим сеоским путем ка реци Кривају до коте 86.2, а потом и мањим каналом до асфалтног пута Врбас – Србобран. Граница иде тим путем све до потока који се од потеса „Равнице" улива у Велики канал, и њиме до ушћа у Велики канал, што је и крајња југоисточна тачка подручја.

Граница подручја даље се враћа на северозапад, најпре обалом канала Дунав – Тиса – Дунав, а затим пре уласка у Врбас прелази на пругу и наставља западним краком све до огледне станице на каналу Дунав – Тиса – Дунав, између Врбаса и Куле. Граница ту прелази путем на канал, оставља рибњак на јужном ободу насеља Кула и подручја јужно од рибњака ван подручја, и ободом насеља долази до пружног прелаза у коти 83.8. Граница даље иде пругом на северозапад, затим насипом и асфалтним путем до Црвенке. Граница испред насеља прелази на пругу и њоме иде до фабрике шећера, прелази преко моста код фабрике на другу страну канала и на излазу из насеља излази на асфалтни пут којим долази до раскрснице са путем Сивац – Крушчић. Граница иде кратко тим путем до канала, а затим каналом до старе фабрике шећера, а одатле пругом све до места испред Кљајићева, где се пруга и асфалтни пут одвајају, прелази на асфалтни пут и њиме иде до раскрснице са путем за Телечку. Одатле граница иде путем до канала западно од насеља, затим тим каналом до асфалтног пута ка Сомбору, кратко тим путем, а затим поново пругом до железничке станице Чонопља. Од станице, граница наставља на север путевима по западном ободу насеља, долази до раскрснице са путем према Сомбору, а одатле асфалтним путем до пружног прелаза на улазу у насеље Светозар Милетић. Граница скреће на запад пругом, а затим и на север путевима по западном ободу насеља до канала, изоставља рибњаке северозападно од насеља из подручја и сеоским путем једну дуж, западно од асфалтног пута долази до границе са К.О. Станишић. Одатле граница иде путем између парцела који прати изохипсу 100 све до улаза у насеље Станишић, затим јужним, па западним ободом насеља до канала, западно од насеља и тим каналом све до почетне тачке подручја.

Обухваћене катастарске општине

Западнотелечко виногорје обухвата делове катастарских општина Станишић, Светозар Милетић, Чонопља, Кљајићево, Телечка, Сивац, Црвенка, Кула и Врбас.

2.3.2. Централнотелечко виногорје/Бачка Топола

Простирање

Централнотелечко виногорје (виногорје Бачка Топола) је издужено виногорје на источној страни Телечке косе од Пачира на северу до Бајше на југу.

Границе

Граница на северу почиње у К.О. Пачир од коте 109.9 на реци Кривају, а затим путем између парцела до асфалтног пута Бајмок – Бачка Топола. Граница ту скреће на југоисток и њиме иде све до скретања за гробље, а затим прелази на пут по источном ободу насеља и њиме даље у истом правцу у коти 112.6 излази на пругу Суботица – Нови

Сад. Граница иде кратко пругом на југозапад, до моста преко Криваје, а затим реком у дужини од две дужи (координата: N 45° 53' 22", E 19° 27' 44"). Одатле граница скреће на запад путем између парцела и излази поново на асфалтни пут Бајмок – Бачка Топола којим долази до насеља Стара Моравица. Даље граница виногорја иде најпре северним, а затим и источним ободом насеља поново до асфалтног пута ка Бачкој Тополи – кота 11.7 (крајња југоисточна тачка насеља). Одатле граница наставља у истом правцу путем између парцела преко кота 112.0 и 108.3, источно од језера Криваја, долази до обода насеља Криваја. Граница се одатле наставља источним ободом насеља, сече асфалтни пут Горња Рогатица – Бачки Соколац (раскрсница – координата: N 45° 50' 02", E 19° 30' 59"), наставља на југоисток путем преко коте 107.4, затим источно од Војнићевих салаша све до коте 108.8, а одатле на запад првим путем између парцела јужно од Војнићевих салаша и излази на реку Кривају. Граница наставља на југоисток реком све до пута између парцела две дужи северно од насеља Бајша (координата: N 45° 47' 36", E 19° 33' 42") и тим путем преко коте 103.0, у правцу североистока излази на пут северозападно од Хорватовог салаша, којим иде на север по западном ободу потеса „Широка долина", пратећи изохипсу 100 све до границе К.О. Бајша и Горња Рогатица, затим том границом прелази на пут са друге стране потока који из насеља Томиславци (Орешковићево) иде ка насељу Бајша и њиме једну дуж у правцу југоистока (координата: N 45° 48' 46", E 19° 34' 44"). Одатле граница скреће на исток и путем између парцела излази на пут (координата: N 45° 49' 25", E 19° 35' 49") којим преко кота 110.4 и 104.1 долази до моста преко реке Криваје надомак североисточног обода насеља Бајша. Одатле граница иде на североисток асфалтним путем до западног обода насеља Бачка Топола, а затим западним и северним ободом насеља све до пресека са изохипсом 105 (координата: N 45° 49' 26", E 19° 37' 44"). Одатле граница иде путем на север до коте 106.0, па на исток до пута који води на полуострво у јужном делу акумулације „Зобнатица". Даље граница наставља најпре обалом језера до ветрењаче на југоисточном ободу језера, а затим и сеоским путем ка Кочићеву. Граница тим путем долази до пруге Суботица – Нови Сад (координата: N 45° 50' 37", E 19° 39' 18"), а затим на југ најпре пругом, а затим и источним ободом насеља Бачка Топола све до асфалтног пута за Његошево (координата: N 45° 48' 19", E 19° 39' 04"), а одатле на запад јужним ободом насеља до асфалтног пута ка Новом Саду. Граница ту скреће тим асфалтним путем на југ све до пресека са изохипсом 100 (координата: N 45° 47' 36", E 19° 38' 02"), а затим на запад путем између парцела уз леву обалу Криваје све до асфалтног пута Бачка Топола – Бајша (координата: N 45° 47' 20", E 19° 35' 34"). Граница даље иде на југозапад тим путем према насељу Бајша, а затим се одваја на југоисток првим путем, пролазећи тако источним ободом насеља, а затим и јужним ободом све до Криваје, и даље у истом правцу према коти 108.1. Од те коте граница скреће на север путем између парцела, пратећи изохипсу 100 и излази на асфалтни пут Бајша – Панонија (координата: N 45° 46' 29", E 19° 34' 13"). Одатле граница иде на запад према насељу Панонија све до коте 104.5, а одатле путем између парцела у правцу северозапада и истим путем у правцу запада излази на пут са источне стране потеса „Дубока долина" и прелази на западну страну путем којим се од Прерадовићевог салаша иде на запад (координата: N 45° 46' 04", E 19° 31' 01") и њиме долази до коте 94.0. Одатле граница иде путем по западној страни потеса „Дубока долина", а затим и каналом северозападно од тог потеса све до Хусаковог салаша (координата: N 45° 46' 52", E 19° 28' 23"). Одатле граница иде путем на североисток са северне стране тог канала, а затим и на северозапад путем преко коте 112.0 и долази до насеља Ирмица југозападно од Горње Рогатице. Граница даље пролази путем западно од тог насеља и ПГ „Криваја", сече пругу код железничког моста преко Криваје и у истом

правцу излази на асфалтни пут Горња Рогатица – Сомбор. Граница иде тим путем на запад и источно од ПГ „Кривача” – Управа Граничар (координата: N 45° 47' 45", E 19° 26' 22") у правој линији пролази јужним ободом газдинства, а затим и путем по западном ободу и поново излази на асфалтни пут и њиме још једну дуж у правцу запада. Одатле граница иде на североисток путем између парцела преко коте 113.15, излази поново на Кривају код Гостићевог салаша. Одатле граница иде путем са источне стране Криваје и излази поново на асфалтни , западно од насеља Горња Рогатица (координата: N 45° 48' 03", E 19° 27' 21"), иде њиме на исток до пружног прелаза и даље на север пругом, а затим и северним ободом насеља до крајње северне тачке. Одатле граница иде на север путем између працела преко коте 111.0 и након једне дужи скреће на североисток. Тим путем између парцела граница виногорја долази до западног обода ПГ „Кривача” – Управа Победа, а затим на север путем по западном ободу потеса „Пилакова долина” и у истом правцу путем између парцела једну дуж, западно од акумулације Кривача. Граница долази до пута код крајње југозападне тачке насеља – кота 110.2, а затим западним ободом насеља, сече Сомборски пут (координата: N 45° 51' 55", E 19° 27' 00"), одваја се даље на север путем између парцела, а затим поново западним ободом насеља и пругом до потеса „Виногради” све до пружног прелаза преко пута који води по јужном ободу тог потеса и након четири дужи се одваја путем на север и након једне дужи путем којим сече пут ка Машићевом салашу (координата: N 45° 52' 58", E 19° 26' 01"), а затим на север првим путем између парцела и њиме до Сомборског пута на западном ободу насеља Пачир и даље у истом правцу Бајским путем који иде уз Кривају. На месту где се река одваја од пута граница прелази на реку Кривају и њоме све до почетне тачке. Из виногорја се изузима централно подручје у К.О. Горња Рогатица и Бајша, оивичено границом која почиње од железничке станице Горња Рогатица и иде на исток јужним ободом насеља, а затим се код гробља укључује на асфалтни пут према насељу Кривача, иде њиме, а затим на раскрсници испред насеља (кота 110.1) скреће на југ, такође асфалтним путем ка Војнићевим салашима и у истом правцу путем западно од потеса „Велики до”, преко коте 109.3 долази до коте 93.0 на каналу, западно од насеља Бајша. Даље граница иде тим каналом на југозапад, па северозапад и излази на први пут западно од тог канала, односно потеса „Макански до” и тим путем на југоисток до пута, две дужи северно од асфалтног пута Бајша – Панонија. Граница ту скреће на југозапад тим путем и након две дужи скреће на северозапад и путем преко Макановог салаша једну дуж, источно од реке Криваје. Граница затим скреће на пут према потесу „Дубока долина” (координата: N 45° 52' 58", E 19° 26' 01") и излази на пут који води по источном ободу тог потеса и реке Криваје све до почетне тачке унутрашње границе.

Обухваћене катастарске општине

Централнотелечко виногорје обухвата делове катастарских општина Пачир, Стара Моравица, Горња Рогатица, Бајша и Бачка Топола.

2.3.3. Источнотелечко виногорје/Мали Иђош

Простирање

Источнотелечко виногорје (виногорје Мали Иђош) је издужено виногорје у доњем току реке Криваје.

Границе

Граница на северозападу почиње на граници К.О. Мали Иђош и Бајша, на каналу који се из насеља Панонија улива у реку Кривају и иде на запад том границом К.О. све до реке Криваје. Креће на југ најпре северним, а затим источним и јужним ободом пољопривредног газдинства и долази до пута између парцела једну дуж источно од Криваје (координата: N 45° 43' 49", E 19° 36' 51"). Одатле граница скреће на југоисток тим путем све до железничког моста преко Криваје, а одатле пругом на север, и након железничке станице Мали Иђош скреће на североисток путем између парцела, укључујући једну дуж северно од насеља све до асфалтног пута Бачка Топола – Србобран. Граница се даље враћа на југ, најпре тим путем, а затим и северним и источним ободом насеља и опет се укључује на исти асфалтни пут на јужном излазу из села. Граница се наставља на југ тим асфалтним путем до моста преко Криваје, а затим скреће на север реком и на месту где река скреће на југоисток, одваја се на пут између парцела у правцу истока према пољопривредном газдинству (координата: N 45° 42' 07", E 19° 41' 08"). Граница иде тим путем све до канала који се улива у Кривају, а затим и тим каналом на север све до границе К.О. Ловћенац и Мали Иђош. Граница иде кратко том границом К.О. на североисток, а затим у цик – цак линији у правцу југоистока, најпре бедемом уз канал, а затим и путем између парцела након једне дужи излази на аутопут Београд – Хоргош. Граница се даље спушта на југоисток аутопутем све до укрштања (надвожњака) са асфалтним путем који води у насеље Ловћенац, а затим њиме до улаза у насеље. Одатле граница иде на југоисток, путем по источном ободу насеља (источно од гробља) све до границе К.О. Фекетић – К.О. Ловћенац. Граница даље иде на исток том границом све до аутопута, а затим скреће на југ аутопутем до искључења за Србобран и Фекетић. Граница даље иде путем ка Фекетићу све до надвожњака преко аутопута, а одатле у правцу запада прелази на реку Кривају и њоме у правцу југа, све до моста на аутопуту, а одатле у правцу запада, у првој линији прелази на коту 93.7 на путу Врбас – Бачка Топола. Граница иде даље тим путем кратко на север и након једне дужи у коти 95.5 прелази на пут између парцела у правцу северозапада и преко коте 97.0 излази на пут, на западном ободу насеља Фекетић (координата: N 45° 39' 30", E 19° 41' 06") и даље у истом правцу до коте 98.8. Ту граница скреће на североисток и долази на северозападни обод насеља Фекетић, на путу ка железничкој станици Ловћенац. Одатле граница иде на исток границом К.О. Фекетић и К.О. Ловћенац све до асфалтног пута Врбас – Бачка Топола, а затим њиме на север све до уласка у насеље Ловћенац. Одатле граница иде путем најпре по јужном, а затим и западном и северном ободу насеља све до гробља, и поново излази на исти асфалтни пут пролазећи путем западно од млина (координата: N 45° 41' 28", E 19° 41' 18"). Граница даље иде до границе К.О. Ловћенац и Мали Иђош, а затим том границом на југозапад све до пута (координата: N 45° 41' 29", E 19° 40' 30"), који пролази западно од насеља и замка, а затим и циглане и западним ободом насеља у правцу севера излази на пружни прелаз, јужно од железничке станице Мали Иђош. Граница иде кратко на запад тим путем до коте 109.4, а одатле у цик – цак линији у правцу северозапада првим путем између парцела западно од Криваје преко коте 110.9, Цекушовог салаша, коте 109.9 и Шипошовог салаша све до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Источнотелечко виногорје обухвата делове катастарских општина Мали Иђош, Ловћенац и Фекетић.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за рејон Телечка по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Западнотелечко	Централнотелечко	Источнотелечко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Кевидинка (Ружица)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Езерјо	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Сила	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Semillon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Malvasia		❶❷		2,5	2,0	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Западнотелечко	Централнотелечко	Источнотелечко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Скадарка (Кадарка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Нема препоручених	-	-	-	-	-	-	-
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Западнотелечко	Централнотелечко	Источнотелечко	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Скадарка (Кадарка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000

Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери:							
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Рејон Телечка (Западнотелечко, Централнотелечко и Источнотелечко виногорје)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Друге сорте I, II и III епозе зрења
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Београдска бесемена - Друге сорте I и II епохе зрења
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver - Љана	- Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Друге сорте I и II епохе зрења
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri,*41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Казенављева кордуница - са слободним (падајућим) ластарима - Силво кордуница	- Мозерова кордуница - Жупски - Крајински - Други слични узгојни облици
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена	
	9,0	9,5	

2.4. ПОТИСКИ РЕЈОН/ТИСА

Простирање

Потиски рејон обухвата терене (оазе) источне Бачке и западног Баната, непосредно у близини реке Тисе и простире се на северу од Кањиже до ушћа реке Тисе у Дунав на југу.

Границе

Границе Потиског рејона су границе виногорја која улазе у састав рејона.

Карта 2.4.1. Границе рејона и виногорја Потиског рејона

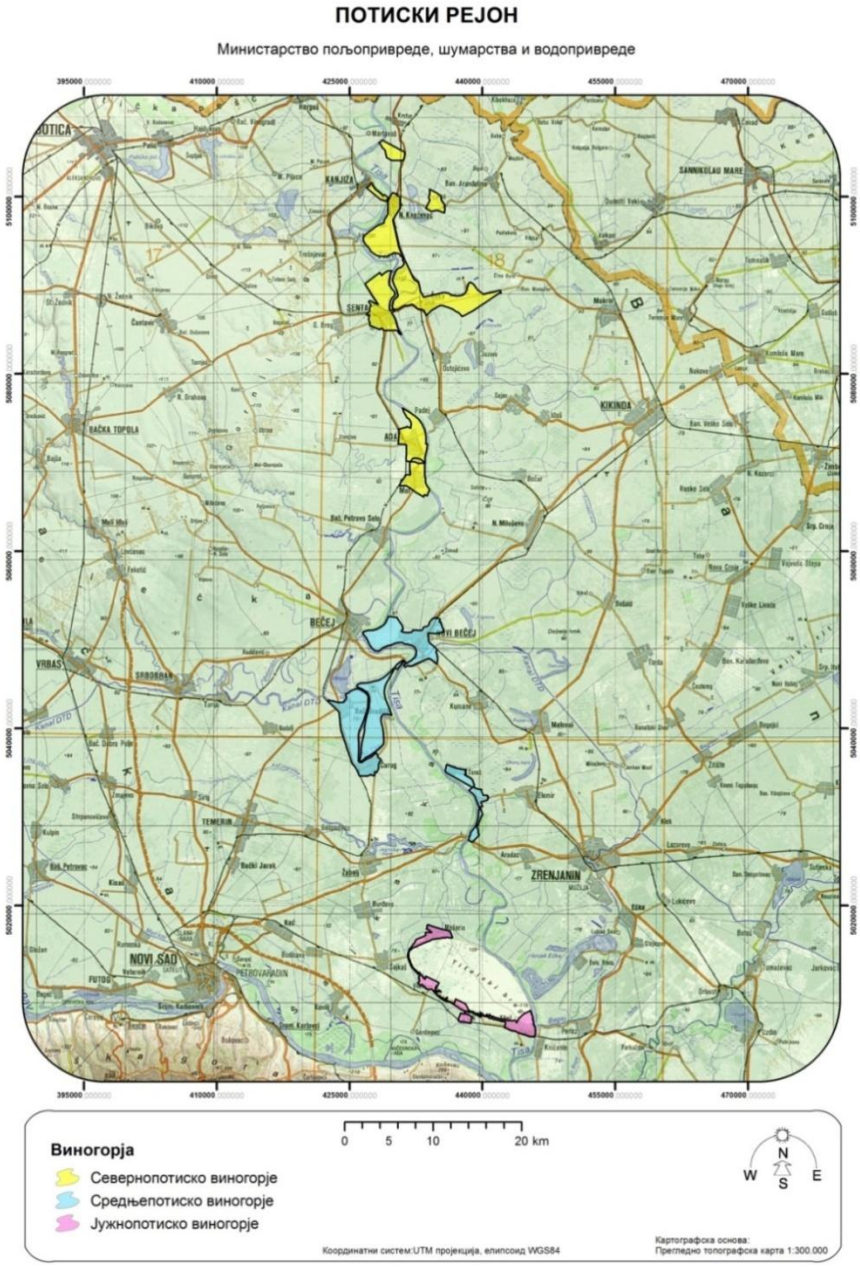

Обухваћене општине

Потиски рејон обухвата делове територија општина Кањижа, Нови Кнежевац, Сента, Чока, Ада, Бечеј, Нови Бечеј, Жабаљ, Зрењанин и Тител.

Површине рејона и виногорја

Потиски рејон заузима површину од 17.525,41 ha, где је највеће Севернопотиско виногорје.

Табела 2.4.1. Површине рејона и виногорја Потиског рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Севернопотиско виногорје	8.672,64	49,49	49,49
Средњепотиско виногорје	7.184,47	40,99	40,99
Јужнопотиско виногорје	1.668,30	9,52	9,52
Укупно	17.525,41	100,00	100,00
Потиски рејон Укупна површина (ha)	17.525,41		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Потиском рејону има 263,3 ha винограда (око 252,96 ha родних винограда, односно 96,07%), од чега је 69,31 ha са стоним сортама и 193,99 ha са винским сортама.

Графикон 2.4.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Потиским рејоном

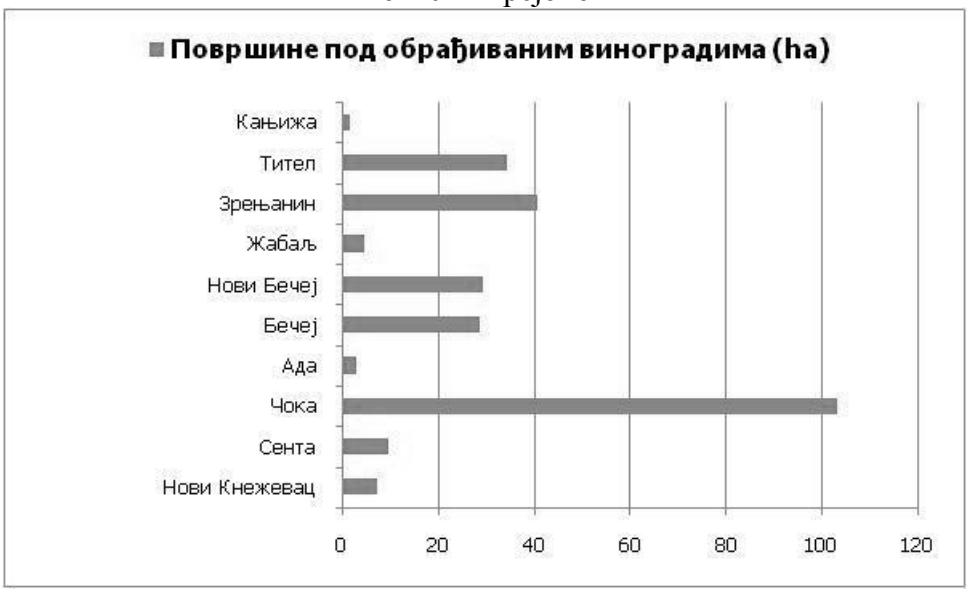

Климатски фактори

У табели 2.4.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Бечеју и Сенти (1961 – 2010).

Табела 2.4.2. Биоклиматски индекси за Потиски рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Бечеј	17.4	1634.2	1345.1	2167.0	11.2	160.9	4.7	2.6	2.6
Сента	17.7	1694.8	1367.6	2228.8	11.4	140.9	3.2	5.2	1.7

Карта 2.4.2. Винклеров индекс Потиског рејона

Земљишни услови

Преовлађујући типови земљишта овог рејона су чернозем и флувисол, а заступљени су у мањој мери и хумофлувисол и семиглеј, као и остали типови земљишта.

Карта 2.4.3. Типови земљишта Потиског рејона

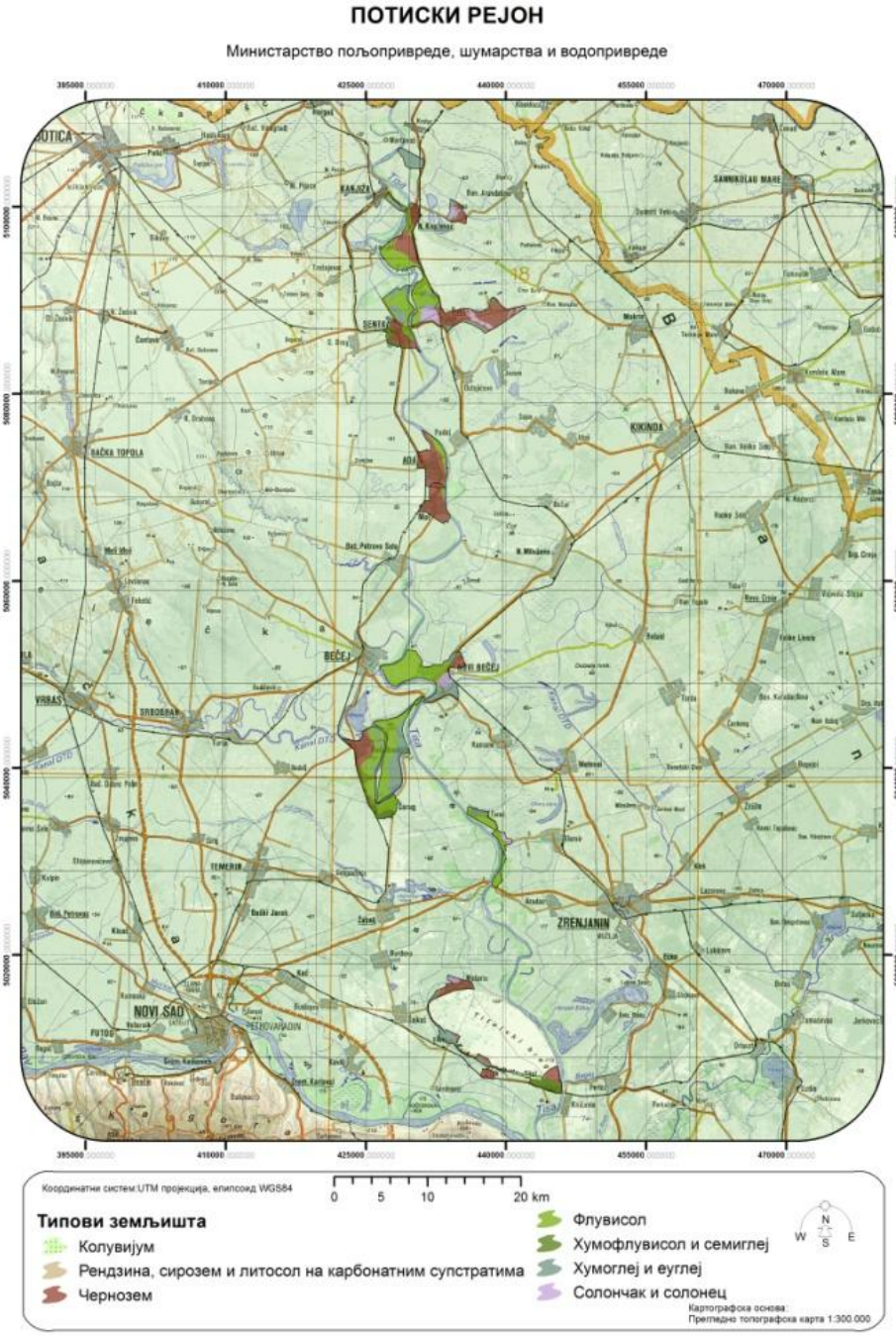

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 46° 06' географске ширине на северу (најсевернија оаза Севернопотиског виногорја) до 45° 11' географске ширине на југу (најјужнија оаза Јужнопотиског виногорја).

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 70 m до 100 m, осим у јужном делу (Тителски брег) где је надморска висина мало већа.

Орографске карактеристике

Орографске карактеристике рејона чине равничарски предели Панонске низије, а на југу рејона се налази Тителски брег дужине 18 km чија највиша тачка износи 128 m.

Утицај великих водених површина

Рејон заузима подручје дуж реке Тисе, која има утицај на карактеристике овог рејона.

Пејзаж

Рејон се простире у низијском (равничарском) појасу где су заступљене претежно влажне и поплавне шуме храста лужњака, јасена, јове, врбе, тополе и др, као и панонско – понтска шума – степска подручја. У рејону су заступљене углавном ратарске културе, а река Тиса, са својим рукавцима и канал Дунав – Тиса – Дунав дају такође пејзажне карактеристике овом рејону.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 654 газдинства поседује винограде, што чини око 2,84% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара се налази у општини Зрењанин, иако највећу површину под виноградима има општина Чока.

Виногорја

Потиски рејон има следећа виногорја:

2.4.1. Севернопотиско виногорје/Горња Тиса;

2.4.2. Средњепотиско виногорје/Средње Потисје;

2.4.3. Јужнопотиско виногорје/Доња Тиса.

2.4.1. Севернопотиско виногорје/Горња Тиса

Простирање

Севернопотиско виногорје обухвата виноградарске терене у горњем току реке Тисе.

Границе

Границе Севернопотиског виногорја су спољне границе оаза које улазе у састав виногорја (границе оаза са изузетком заједничких делова граница). Оазе које улазе у састав виногорја су: Екенда, Бања Кањижа, Филић, Чока, Сента, Ада и Мол.

Оаза Екенда

Оаза Екенда се налази на крајњем северу виногорја са леве обале Тисе. Оаза обухвата потес „Екенда” у К.О. Нови Кнежевац оивичен са северне стране границом К.О. Нови Кнежевац и Српски Крстур, на истоку асфалтним путем Српски Крстур – Нови Кнежевац, на југу и југозападу Мртвом Тисом и на западу реком Тисом.

Оаза Бања Кањижа

Оаза Бања Кањижа се налази на северу виногорја са десне обале Тисе. Оаза се налази на теренима између насеља Кањижа и Нови Кнежевац и граница оазе креће од коте 78.7 на јужном ободу насеља према бањи и иде на североисток путем који дели насеље од Бање Кањиже. Затим граница скреће на југоисток асфалтним путем Кањижа – Нови Кнежевац и до прве велике кривине (координата: N 46° 03' 07", E 20° 04' 41") прелази на бедем којим иде до обале Тисе. Граница скреће на југ, поклапајући се кратко са границом оазе Чока све до моста на поменутом асфалтном путу, враћа се тим путем на запад и на излазу из шумског дела, прелази на земљани пут између парцела на раздаљини од једне дужи западно од асфалтног пута и преко коте 77.5 до почетне тачке на коти 78.7.

Оаза Филић

Оаза Филић обухвата подручје насеља Филић (К.О. Нови Кнежевац) и територију јужно и источно од тог места до економије „Велики салаши”. Граница оазе почиње на каналу код најзападније тачке насеља Филић и иде на северозапад тим каналом до састава са већим каналом, северно од насеља, а затим тим већим каналом на југоисток све до асфалтног пута Нови Кнежевац – Банатско Аранђелово. Њиме граница иде на југозапад до економије „Велики салаш”, где кратко скреће на исток, а затим наставља на југ јужним краком канала. Даље граница иде тим каналом до првог рачвања, где скреће на запад и поново се укључује на асфалтни пут Нови Кнежевац – Банатско Аранђелово. Граница оазе се поклапа са тим путем све до скретања за насеље Филић и иде њиме до најјужније тачке насеља, где у правцу северозапада излази на канал западно од насеља (координата: N 46° 02' 57", E 20° 08' 44"). Граница даље наставља тим каналом на север све до почетне тачке.

Оаза Чока

Оаза Чока је највећа оаза у рејону и заузима централни део виногорја са леве обале реке Тисе. Граница оазе почиње на северозападу, на бедему код реке Тисе источно од коте 80.3 на северозападном ободу насеља Нови Кнежевац и иде ка северу каналом, на северном ободу насеља, затим првим каналом најпре на исток, којим сече асфалтни пут ка Крстуру, а затим на југ и код коте 80.0, југозападно од потеса „Ширине” излази на асфалтни пут према Банатском Аранђелову. Граница наставља ка југу и иде пругом Нови Кнежевац – Чока све до коте 84.0 (пружни прелаз) код Мртве Тисе, северозападно од насеља Чока где прелази на асфалтни пут према центру Чоке и иде њиме до пред улаз у Ново Насеље. Одатле граница иде на исток преко кота 83.7 и 82.9 и код коте 81.6 излази на , северно од потеса „Иланђа” и даље наставља на исток ободом те баре (координате: N 45° 57' 00", E 20° 11' 19"; N 45° 57' 02", E 20° 11' 45"), преко коте 85.8, затим преко координата: N 45° 57' 23", E 20° 12' 11"; N 45° 57' 49", E 20° 12' 27" и N 45° 57' 24", E 20° 13' 06", излази код коте 82.4 – потес „Мацунка”, на границу К.О. Чока – Црна Бара. Граница виногорја даље иде том границом, а затим и границом К.О. Чока – Остојићево све до обода Великог рита, југоисточно од Чоке. Граница иде ободом рита (координате: N 45° 56' 03", E 20° 11' 14" и N 45° 56' 23", E 20° 10' 06") све до асфалтног пута Чока – Остојићево

(координата: N 45° 55' 47", E 20° 08' 40") и даље тим путем скреће на северозапад, настављајући асфалтним путем на запад од католичке цркве, у јужном делу насеља, све до моста на Тиси на улазу у Сенту. Даље граница иде на север, кратко се граничи са оазом Сента и наставља насипом уз леву обалу Тисе, остављајући плавне и шумске пределе уз реку, као и парцеле у западном делу потеса „Доњи вир" ван оазе. Граница иде насипом све до моста на асфалтном путу Нови Кнежевац – Кањижа, где се граничи са оазом Бања Кањижа и даље насипом уз леву обалу Тисе све до почетне тачке.

Оаза Сента

Оаза Сента је велика оаза у централном делу виногорја са десне обале реке Тисе. Граница оазе почиње на асфалтном путу Сента – Суботица, код места где се рачва пруга, североисточно од насеља Бачки Брег и одатле прелази на сеоски пут по ободу канала, северно од поменутог асфалтног пута. Граница њиме иде на североисток и прелази на пругу по северозападном ободу насеља Сента којом иде до асфалтног пута на северном излазу из насеља. Граница даље иде на север тим путем ка Адорјану и јужно од коте 78.5 у потесу „Велики рит", на том путу (координата: N 45° 57' 40", E 20° 03' 16") скреће на североисток каналом који иде северно од језера Пана (стари ток реке Тисе) и код првог левог рачвања канала (координата: N 45° 58' 22", E 20° 04' 31") скреће на југ и исток земљаним путем до насипа уз десну обалу Тисе. Граница ту скреће на југ насипом све до моста према Чоки. Граница оазе кратко прелази на другу обалу Тисе како би се оазе граничиле, враћа се првим земљаним путем ка Тиси, прелази реку код степеништа којим се силази на кеј јужно од моста (координата: N 45° 55' 56", E 20° 05' 37") и даље десном обалом Тисе све до пута којим се преко скеле иде до Мртве Тисе на супротној обали. Одатле граница иде на север путем по западном ободу потеса „Макош", а затим и јужним и западним ободом насеља Сента све до асфалтног пута Сента – Суботица, код коте 83.4 којим иде на запад до почетне тачке. Део ове оазе је и парцела са бројем 12709 у К.О. Сента у близини потеса Горњи Брег.

Оаза Ада

Оаза Ада се налази на југу виногорја, на виноградарским теренима северно од насеља Ада, на десној обали Тисе. Граница оазе почиње на Тополском путу, на најзападнијој тачки насеља Ада и иде на север путем до коте 82.2, на асфалтном путу Ада – Сента, одакле скреће на исток путем између парцела и источно од коте 80.0 прелази на пут по западном ободу потеса „Сигет"(координата: N 45° 49' 10", E 20° 07' 26") и у правцу севера долази до коте 82.0 на насипу уз десну обалу Тисе. Граница оазе иде на југоисток насипом све до пута који из центра насеља у правцу истока излази на обалу Тисе. Граница наставља на југ обалом Тисе до границе са К.О. Мол. Граница одатле иде на запад том границом К.О., што је уједно и заједничка граница са оазом Мол, све до крајње југозападне тачке насеља Македонија – кота 81.4. Граница одатле иде у правцу севера, излази на пут и у координати: N 45° 47' 52", E 20° 07' 03", скреће на запад сеоским путем и њиме излази до Тополског пута, односно до почетне тачке оазе.

Оаза Мол

Оаза Мол се налази на крајњем југу виногорја на виноградарским теренима, северно и јужно од насеља Ада на десној обали Тисе. Граница оазе почиње од железничке станице Мол и иде на североисток пругом и након једне дужи (координата: N 45° 46' 04", E 20° 07' 01") скреће најпре на исток, а затим на север по ободу насеља и у истом правцу асфалтним

путем до границе са К.О. Ада у насељу Македонија. Одатле граница оазе иде том границом на исток, што је уједно и заједничка граница са оазом Ада, све до обале Тисе код моста ка Новом Милошеву. Граница иде на југ десном обалом Тисе све до канала (координата: N 45° 45' 56", E 20° 08' 40"), затим тим каналом на југозапад и након три дужи (координата: N 45° 44' 43", E 20° 08' 35") скреће на северозапад путем по јужном ободу потеса „Доњи рит", сече асфалтни пут ка Бечеју (координата: N 45° 45' 08", E 20° 07' 41") и преко коте 79.7 излази на пругу (координата: N 45° 45' 24", E 20° 06' 26") којом иде на североисток до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Севернопотиско виногорје обухвата делове катастарских општина Нови Кнежевац, Кањижа, Санад, Сента, Чока, Батка, Ада и Мол.

2.4.2. Средњепотиско виногорје/Средње Потисје

Простирање

Средњепотиско виногорје обухвата виноградарске терене у средњем току реке Тисе.

Границе

Границе Средњепотиског виногорја су спољне границе оаза које улазе у састав виногорја (границе оаза са изузетком заједничких делова граница). Оазе које улазе у састав виногорја су: Нови Бечеј, Бисерно острво, Чуруг – Бачко Градиште и Тараш.

Оаза Нови Бечеј

Оаза Нови Бечеј се налази у северном делу виногорја на виноградарским теренима од потеса „Љутово" до Бисерног острва. Граница оазе Нови Бечеј на северозападу почиње код обале Тисе, на крајњем северозападу потеса „Љутово" и иде границом обрадивих површина са шумарком између потеса „Љутово" и „Велики рит" на исток и југоисток (координате: N 45° 37' 14", E 20° 06' 29" и N 45° 36' 54", E 20° 06' 48") све до насипа са северне стране насеља Врањево (координата: N 45° 36' 43", E 20° 06' 57"). Граница иде кратко тим насипом, а затим скреће на исток и североисток идући северним ободом насеља Врањево и Нови Бечеј и долази до канала Мали Бегеј (координата: N 45° 36' 37", E 20° 07' 49") све до моста на сеоском путу (координата: N 45° 37' 22", E 20° 09' 45") који води ка салашима на северу К.О. Даље граница скреће на исток тим путем којим долази до асфалтног пута Нови Бечеј – Ново Милошево. Одатле граница иде кратко тим путем на север до тачке где је пут најближи каналу (координата: N 45° 37' 24", E 20° 09' 53"). Одатле граница скреће на исток путем између парцела до коте 79.4, а одатле на југ земљаним путем који иде западним ободом баре Копово. Граница тако долази до коте 76.9 – северно од потеса „Гаравац". Одатле граница скреће на запад и иде путем према насељу Нови Бечеј, долази до железничке станице Нови Бечеј и излази на пругу. Одатле граница иде на југ пругом и после великог канала Дунав – Тиса – Дунав скреће на југоисток првим мањим каналом, а затим на северозапад асфалтним путем ка Бечеју, у коти 77.0 скреће на запад тим асфалтним путем и недалеко од бране (координата: N 45° 34' 27", E 20° 07' 22"), источно од коте 74.5 скреће на северозапад путем до канала којим иде до Тисе. У том правцу граница оазе прелази на другу страну Тисе, где се уједно и додирује са оазом Бисерно острво, обалом долази до бране и назад на исток асфалтним путем према Новом

Бечеју преко бране на Тиси. Граница даље иде на север левом обалом Тисе све до почетне тачке.

Оаза Бисерно острво

Оаза Бисерно острво обухвата подручје Бисерног острва у средњем току Тисе. Граница оазе Бисерно острво почиње на крајњем северу оазе на брани, на реци Тиси и иде на југ десном обалом Тисе, где се делом и додирује са оазом Нови Бечеј, до првог канала (координата: N 45° 34' 11", E 20° 06' 30") којим у правцу запада излази на пут. Граница иде тим путем у правцу југозапада уз насип уз десну обалу Тисе све до коте 80.6, где се сусрећу тај насип и насип уз Мртву (Стару) Тису. Одатле граница иде обалом Мртве (Старе) Тисе, укључујући цело Бисерно острво и на најсевернијој тачки прелази на пут уз насип поред Мртве (Старе) Тисе (координата: N 45° 34' 28", E 20° 06' 26") све до асфалтног пута, западно од бране и њиме до почетне тачке.

Оаза Чуруг – Бачко Градиште

Оаза Чуруг – Бачко Градиште се налази на теренима између насеља Бачко Градиште и Чуруг до Бисерног острва са десне обале реке Тисе. Граница почиње на северозападу на коти 81.8 на прузи Бачко Градиште – Бечеј, југоисточно од баре Илица и одатле путем прелази на обалу канала и иде њиме на исток, сече асфалтни пут ка Бечеју и долази до великог рибњака, северно од Бачког Градишта. Граница наставља на исток до обале Мртве Тисе, односно до Бисерног острва и том обалом на југ, спајајући се са оазом Бисерно острво код моста преко Мртве Тисе, источно од Бачког Градишта. Граница наставља на југ, а затим и исток обалом Мртве Тисе све до коте 76.4, североисточно од насеља Чуруг. Одатле граница иде на југоисток путем по источном ободу насеља, остављајући парцеле потеса „Рит" ван подручја и долази до насипа југоисточно од насеља (координата: N 45° 27' 55", E 20° 04' 49"). Одатле граница скреће на запад до асфалтног пута Чуруг – Жабаљ, тим путем кратко на југ, а затим на запад путем по јужном ободу насеља код дома за старе. Граница код коте 81.7 излази на пругу и њоме на северозапад све до почетне тачке.

Оаза Тараш

Оаза Тараш се налази на југу виногорја и обухвата виноградарске терене уз леву обалу реке Тисе од Тараша на северу до пута Арадац – Жабаљ на југу. Граница оазе креће на северозападу од насипа дуж Тисе, северно од потеса „Стари виногради" од чуварске куће и иде на исток земљаним путем, северно од насеља, сече асфалтни пут према економији и наставља на исток северним ободом насеља све до гробља. Граница ту скреће на југ, идући између гробља и насеља и излази на асфалтни пут према Бабатову. Граница иде на југоисток тим путем, све до испред насипа код коте 80.8, где скреће на земљани пут који иде на исток јужно од баре Чикош, а затим скреће на југ и исток путем између парцела којим избацује потес „Ледине" ван подручја. Граница одатле скреће на југ тим путем према насељу, а затим испред насеља прелази на паралелан сеоски пут са источне стране, настављајући ка југу и тако обухвата цело насеље са источне стране и излази на асфалтни пут Тараш – Елемир (координата: N 45° 26' 25", E 20° 14' 29"). Одатле граница иде кратко на запад, а затим првим земљаним путем скреће на југ до места проласка гасовода. Одатле граница се поклапа са проласком гасовода јужно од села све до насипа на потесу „Пландиште". Одатле, граница иде каналом најпре у правцу југоистока, а затим и првим краком на запад све до сеоског пута уз бедем којим наставља у правцу југа,

остављајући потес „Керветин” ван подручја и скреће ка Тиси код коте 79.3. Одатле граница наставља на југозапад путем, ободом шумарка потеса „Јегмеч” и прелази на сеоски пут којим излази на пут ка Арадцу. Граница иде њиме све до асфалтног пута Арадац – Жабаљ којим излази на Тису и обалом Тисе све до малог насеља западно од потеса „Керветин”, а одатле на исток путем до насипа. Граница даље иде на северозапад тим насипом све до силоса у Бабатову, а затим и обалом Тисе све до потеса „Блато”, северозападно од Бабатова. Граница се одатле одваја у правцу истока до насипа и њиме иде на северозапад, искључујући тако плавне и шумовите терене уз Тису и насипом долази до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Средњепотиско виногорје обухвата делове катастарских општина Нови Бечеј, Бечеј, Жабаљ и Зрењанин.

2.4.3. Јужнопотиско виногорје/Доња Тиса

Простирање

Јужнопотиско виногорје обухвата виноградарске терене у доњем току реке Тисе на јужним и западним обронцима Тителског брега.

Границе

Границе Јужнопотиског виногорја су спољне границе оаза које улазе у састав виногорја (границе оаза са изузетком заједничких делова граница). Оазе које улазе у састав виногорја су: Мошорин, Вилово, Лок и Тител.

Оаза Мошорин

Оаза Мошорин се налази на северозападу виногорја, на виноградарским теренима Тителског брега, југозападно од насеља Мошорин. На северу граница оазе почиње од насипа, северно од насеља којим иде на исток, сече асфалтни пут на улазу у насеље, западно од рибњака и иде ободом Мошоринског брега на запад, односно југозапад између насеља и почетка брега све до границе са К.О. Вилово. Граница одатле скреће на север путем преко коте 74.2 између парцела потеса „Виногради” и „Мали просјан” до канала, а затим на исток и север путем поред канала све до почетне тачке.

Оаза Вилово

Оаза Вилово се налази у централном делу виногорја на виноградарским теренима Тителског брега северозападно и југоисточно од насеља Вилово. Граница оазе почиње на северу на асфалтном путу Тител – Мошорин, на граници К.О. Вилово и Мошорин на ободу Тителског брега, пење се до коте 112.0, а затим изохипсом 115 у правцу југоистока долази до насеља Вилово. Граница даље иде на исток од коте 102.2, северно од насеља сеоским путем, преко коте 111.0 по северном и источном ободу потеса „Виногради”, спушта се на југ и источно од коте 110.8 наставља у правцу југозапада изохипсом 115, све до границе са К.О. Лок. Граница се даље спушта том границом К.О., што је уједно и заједничка граница те две оазе и враћа се на запад асфалтним путем Тител – Мошорин, све до почетне тачке на граници са К.О. Мошорин.

Оаза Лок

Оаза Лок се налази у централном делу виногорја на виноградарским теренима Тителског брега, северозападно од насеља Лок. Граница оазе почиње на северу од границе К.О. Лок и Вилово код коте 112.5, иде изохипсом 115 у правцу југоистока и долази до коте 115.7, где се пење кратко у правцу севера (до координате: N 45° 14' 08", E 20° 11' 48"), а затим и истока сеоским путем северно од потеса „Виногради" и путем преко потеса „Гувно" долази до границе са К.О. Тител. Граница се даље спушта том границом К.О., што је уједно и заједничка граница те две оазе, долази до пута Тител – Мошорин, а затим скреће на југ према насељу Лок. Граница прелази канал и иде северним и источним ободом насеља до пруге. Граница даље иде пругом, а затим од координате: N 45° 12' 50", E 20° 12' 02", скреће на север и иде и западним ободом насеља, преко коте 76.2 и поново преко канала асфалтним путем из насеља се укључује на асфалтни пут Тител – Мошорин којим иде на запад до почетне тачке.

Оаза Тител

Оаза Тител се налази на југоистоку виногорја на виноградарским теренима Тителског брега, северно и западно од насеља Тител. Граница оазе почиње на западу, од границе К.О. Тител и Лок код потеса „Гувно" и иде на исток изохипсом 115, све до коте 123.4, северно од насеља Тител и од раскрснице на најсевернијој тачки насеља иде сеоским путем у правцу североистока ка циглани, пролази коту 118.65 излази на пут уз десну обалу Тисе. Граница иде на југ тим путем до Калварије, а затим прелази на обалу Тисе координата: N 45° 12' 31", E 20° 18' 41") и њоме све до друмско – железничког моста ка Перлезу. Одатле, граница иде на запад пругом до силоса, у западном делу насеља, а затим на север сеоским путем излази на изохипсу 90, северно од асфалтног пута Тител – Мошорин (координата: N 45° 12' 47", E 20° 16' 09") и том изохипсом иде на запад. Граница се укључује на поменути асфалтни пут код коте 87.3, јужно од Прекиновог салаша и даље тим путем до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Јужнопотиско виногорје обухвата делове катастарских општина Мошорин, Вилово, Лок и Тител.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Потиски рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К.и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Севернопотиско	Средњепотиско	Јужнопотиско	принос/(kg/биљци)		принос/(kg/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Мускат крокан		❶❷		2,5	2,0	7.500	8.000
Сремска Зеленика		❶❷		2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							

Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Сила	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Semillon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Севернопотиско	Средњепотиско	Јужнопотиско	принос/(kg/биљци)		принос/(kg/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Нема препоручених/дозвољених	-	-	-	-	-	-	-
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Севернопотиско	Средњепотиско	Јужнопотиско	принос/(kg/биљци)		принос/(kg/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери:							
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

<table>
<tr><th colspan="4">Потиски рејон
(Севернопотиско, Средњепотиско и Јужнопотиско виногорје)</th></tr>
<tr><td rowspan="3">СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)</td><td colspan="3">Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте</td></tr>
<tr><td>- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)
- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)
- Чауш бели
- Друге сорте I и II епохе зрења</td></tr>
<tr><td colspan="3">Препоручене/дозвољене домаће створене сорте
- Опузенска рана
- Бисерка рана
- Демир капија
- Београдска рана
- Косовска рана
- Грочанка
- Кармен
- Банатски мускат
- Радмиловачки мускат
- Смедеревски мускат
- Ласта
- Србија
- Београдска бесемена
- Друге сорте I и II епохе зрења</td></tr>
<tr><td rowspan="3">ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ</td><td colspan="3">Препоручене/дозвољене интернационалне сорте
- Prima
- Ora
- Early Muscat
- Чабски бисер
- Cardinal
- Irsai Oliver
- Љана
- Matilde
- Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)
- Perlette (Перлет)
- Reine des vignes (Краљица винограда)
- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина)
- Super rani Bolgar (врло рани Афус-али)
- Друге сорте I, II и III епохе зрења</td></tr>
<tr><td>- Berlandieri x Riparia, Kober 5BB
- Berlandieri x Riparia, SO4
- Berlandieri x Riparia, Teleki 5C
- Berlandieri x Riparia, Teleki 8B
- Berlandieri x Riparia, 420 A
- Berlandieri x Rupestris, Richter 110
- Berlandieri x Rupestris, Paulsen 1103
- Berlandieri x Rupestris, Ruggeri 140
- Berlandieri x Rupestris, Richter 99
- Chasselas x Berlandieri,41B
- Fercal
- Друге подлоге</td></tr>
<tr><td>УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ</td><td colspan="3">- Једногуби Гијов (Гујо)
- Двогуби Гијов (Гујо)
- Карловачки
- Роајатска кордуница
- Казенављева кордуница
- са слободним (падајућим) ластарима
- Силво кордуница
- Мозерова кордуница
- Жупски
- Крајински
- Други слични узгојни облици</td></tr>
<tr><td rowspan="2">МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL)
(уколико вино није произведено на посебан начин)</td><td>Бела/Розе</td><td colspan="2">Црвена</td></tr>
<tr><td>9,0</td><td colspan="2">9,5</td></tr>
</table>

2.5. БАНАТСКИ РЕЈОН/БАНАТ

Простирање

Банатски рејон се простире у Банату, а састоји се од оаза које су груписане у Кикиндско виногорје и Средњебанатско виногорје.

Границе

Границе Банатског рејона су истовремено границе оаза које сачињавају два виногорја.

Карта 2.5.1. Границе рејона и виногорја Банатског рејона

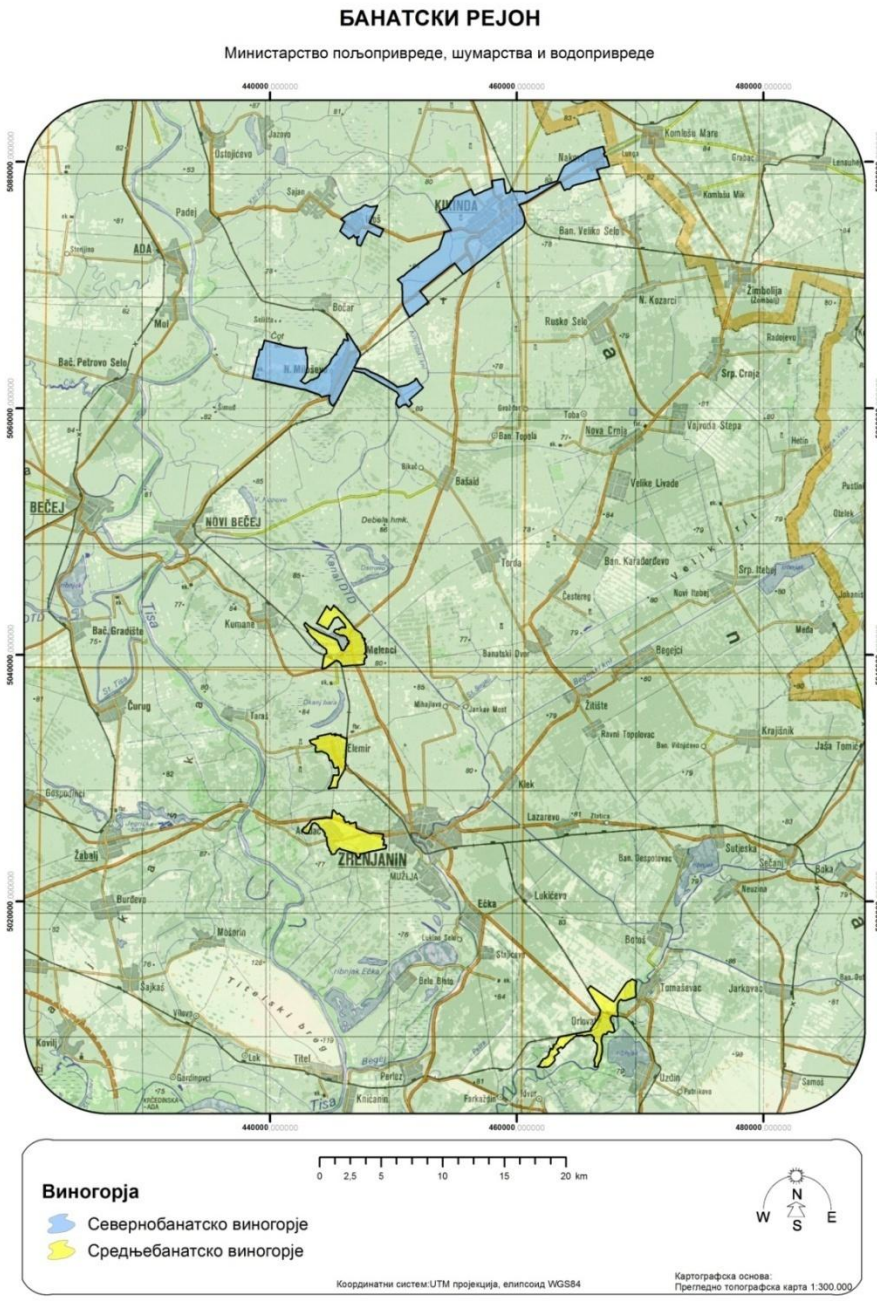

Обухваћене општине

Банатски рејон обухвата делове општина Кикинда, Зрењанин и Нови Бечеј.

Површине рејона и виногорја

Банатски рејон заузима површину од 12.706,07 ha, где је највеће Кикиндско виногорје.

Табела 2.5.1. Површине рејона и виногорја Банатског рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Кикиндско виногорје	8.553,91	67,32	67,32
Средњебанатско виногорје	4.152,16	32,68	32,68
Банатски рејон Укупна површина (ha)	12.706,07	100,00	100,00

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Банатском рејону има 97,66 ha винограда (око 90,87 ha родних винограда, односно 93,05%), од чега је 32,38 ha са стоним сортама и 65,28 ha са винским сортама.

Графикон 2.5.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Банатским рејоном

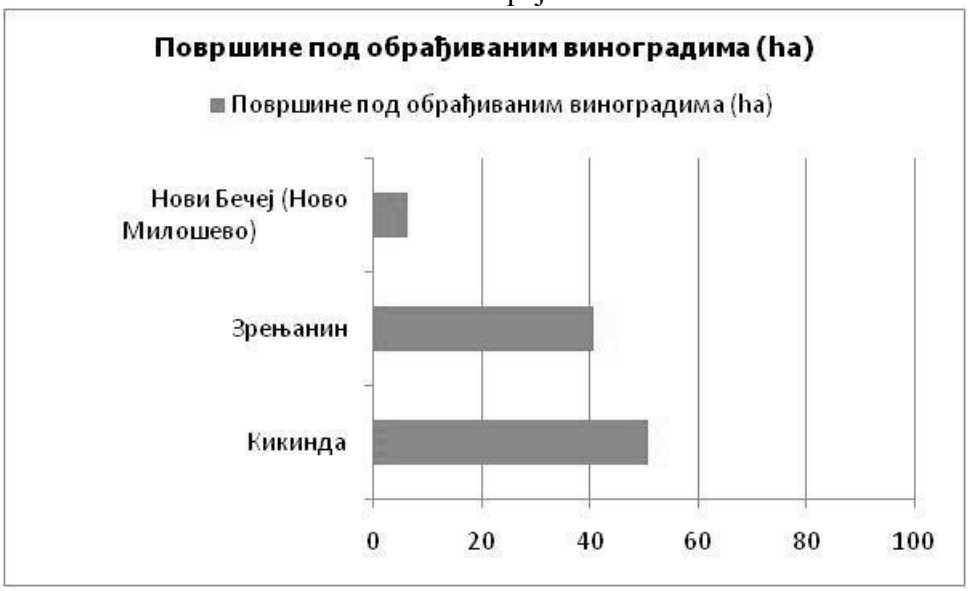

Климатски фактори

У табели 2.5.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Зрењанину и Кикинди (1961 – 2010).

Табела 2.5.2. Биоклиматски индекси за Банатски рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Зрењанин	17.4	1632.2	1342.7	2153.8	11.4	152.9	4.2	2.7	2.5
Кикинда	17.3	1609.8	1333.3	2133.2	11.2	147.7	4.0	2.2	2.2

Карта 2.5.2. Винклеров индекс Банатског рејона

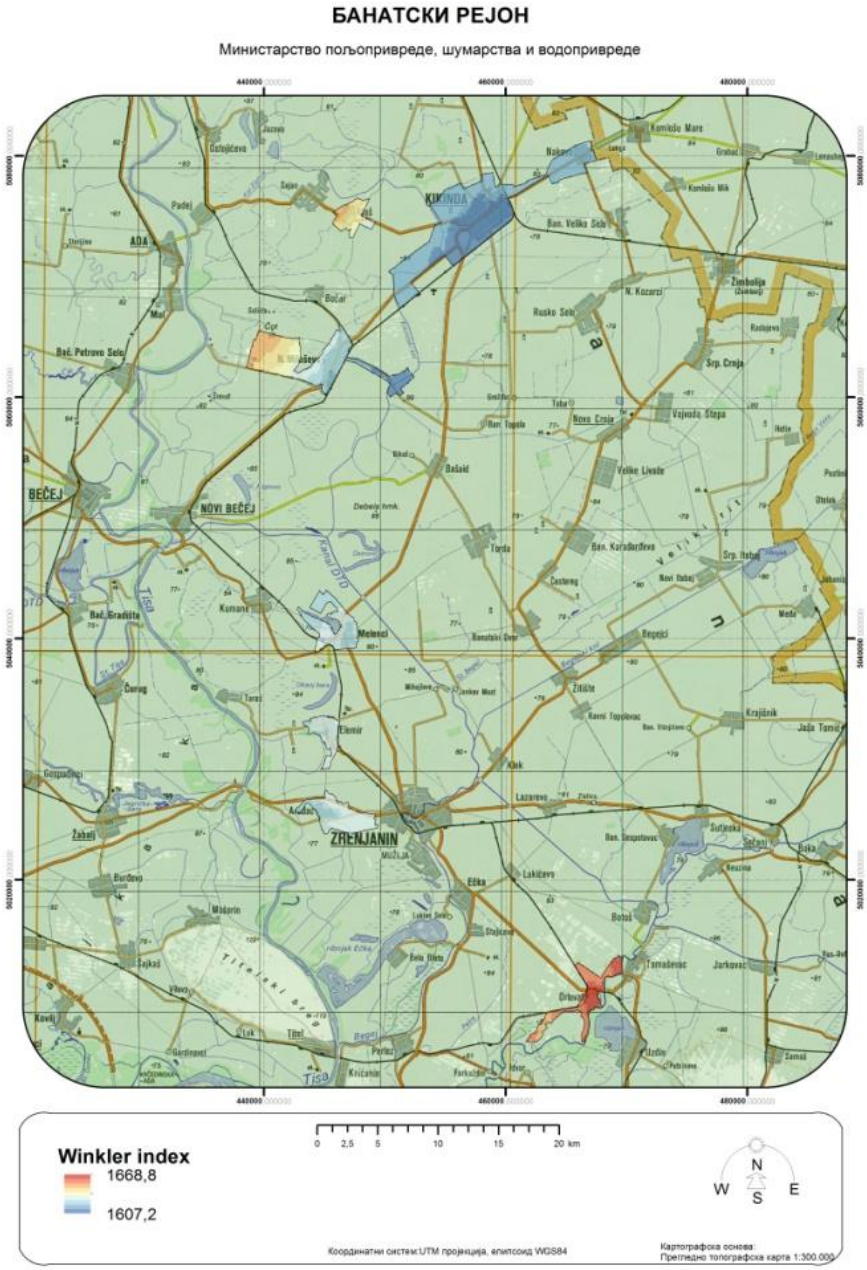

Земљишни услови

Преовлађујући тип земљишта овог рејона је чернозем.

Карта 2.5.3. Типови земљишта Банатског рејона

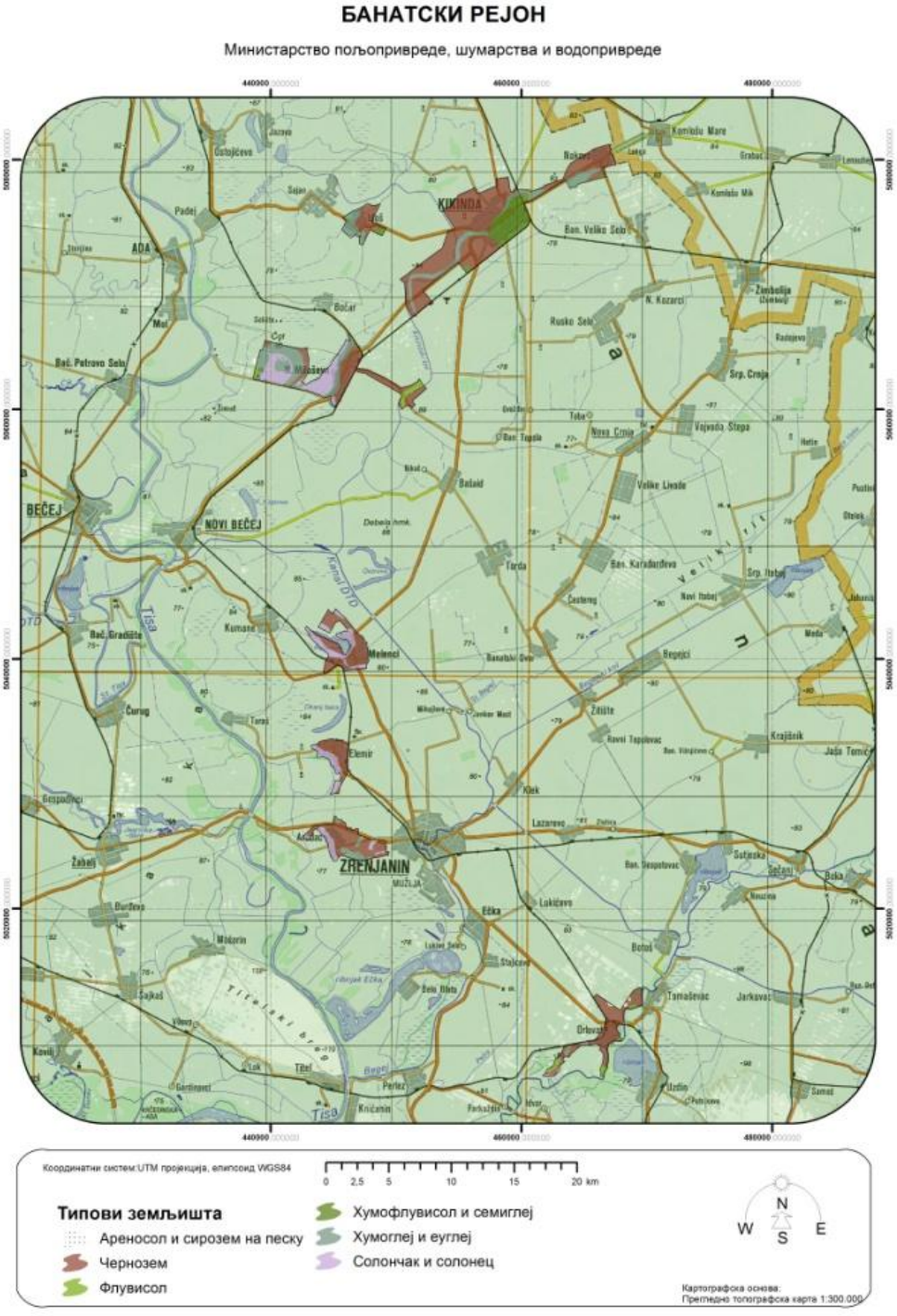

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 45° 53' географске ширине на северу (најсевернија оаза) до 45° 12' географске ширине на југу (најјужнија оаза).

Надморска висина

Већи део оаза које чине овај рејон се простиру на надморским висинама од 70 m до 80 m и представља један од најнижих рејона, осим јужног дела, односно Тамишке терасе.

Пејзаж

Овај рејон припада равничарском подручју степске вегетације, са углавном заступљеним ратарским културама. На пејзаж Тамишке терасе утиче и река Тамиш, као и воћњаци и ратарске културе које се овде гаје.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 590 газдинстава поседује винограде, што чини око 6,43% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара, као и парцела под виноградима се налази у општини Кикинда.

Виногорја

Банатски рејон има следећа виногорја:

2.5.1. Кикиндско виногорје/Кикинда;

2.5.2. Средњебанатско виногорје/Средњи Банат.

2.5.1. Кикиндско виногорје/Кикинда

Простирање

Кикиндско виногорје се налази на простору од српско – румунске границе у К.О. Наково до близу реке Тисе у К.О. Ново Милошево.

Границе

У оквиру Севернобанатског виногорја налазе се три оазе: Кикинда, Иђош и Ново Милошево.

Оаза Кикинда

Граница виногорја полази од коте 79.9 на каналу Дунав – Тиса – Дунав, јужно од Веселиновог салаша и у правцу северозапада излази на прву дуж западно од канала. Граница иде том дужи у правцу југоистока, преко кота 80.5, 79.9, 80.3 и источно од коте 80.4 скреће сеоским путем између парцела до асфалтног пута Кикинда – Иђош, код пољопривредне задруге „Јединство” – Станкића салаш. Граница иде тим путем према Кикинди до моста преко канала, а затим се одваја на северозапад и иде насипом уз канал. Граница се одваја на исток у координати: N 45° 50' 09", E 20° 24' 14" и наставља каналом према пољопривредном комбинату „Кикинда” – Пинц салаш. Граница иде северним, а затим и источним ободом комбината и излази на пут од града до комбината. Граница се код комбината одваја на исток у координати: N 45° 50' 51", E 20° 26' 25", иде путем поред канала и у правој линији излази на пут Кикинда – Мокрин (координата: N 45° 51' 12", E 20° 27' 34"). Граница скреће на север тим путем, а затим се одваја на исток првим

земљаним путем између парцела према потесу „Брешће”, а затим у координати: N 45° 51' 35", E 20° 28' 15" скреће на југ, путем преко коте 83.9, све до североисточног обода кондиторске индустрије „Банини”. Граница одатле иде у правцу истока и путем по ободу насеља излази на пут према државној граници. Граница иде тим путем до пружног прелаза, а затим скреће кратко на југ пругом и одваја се првим путем између парцела на исток, укључујући у подручје потес „Стари виногради”. Граница иде тим путем преко коте 81.7 и код коте 82.6 одваја се на канал у правцу североистока. Граница иде каналом преко кота 82.9 и 82.6, одвајајући парцеле потеса „Виногради”, које су у подручју, од парцела потеса „Наковске ливаде”, сече пут ка економији пољопривредног комбината „Банат” и излази на државну границу. Граница подручја се поклапа са државном границом све до тачке А77 (координата: N 45° 52' 09", E 20° 34' 53"), одакле скреће на запад и јужно од насеља излази на Наковски пут. Граница скреће на југ према Банатском Великом Селу и у координати: N 45° 51' 38", E 20° 34' 18" скреће на запад путем између парцела, све до канала југозападно од насеља. Граница наставља тим каналом све до потеса „Пашњак”, одакле се одваја на север источно од коте 81.0, остављајући парцеле под пашњацима ван подручја. Граница излази на асфалтни пут Кикинда – Наково и тим путем иде према Кикинди све до пруге. Граница даље скреће на југ и иде западним краком пруге, обухватајући цело насеље све до пружног прелаза на путу Зрењанин – Кикинда, одакле се одваја на слепи крак пруге поред пољопривредне задруге „Јединство” и њиме долази до пута Кикинда – Ново Милошево. Граница се одваја на запад тим путем према Новом Милошеву, све до испред коте 80.9, где скреће на југоисток путем између парцела и излази на пругу којом иде све до канала Дунав – Тиса – Дунав. Граница даље иде на север од коте 79.4, па каналом, све до почетне тачке код Веселиновог салаша.

Оаза Иђош

Граница оазе Иђош почиње на северозападу на асфалтном путу Иђош – Сајан, југозападно од потеса „Баре” и иде на североисток путем између парцела до Иђошког рибњака, затим јужним ободом рибњака до асфалтног пута на североисточном излазу из насеља. Затим граница скреће на југозапад путем између парцела преко коте 79.7, укључујући парцеле потеса „Викумак”, а затим у координати: N 44° 49' 37", E 20° 19' 52" скреће на исток, уз јужни обод пољопривредне задруге „Борис Кидрич”, а затим и асфалтним путем према Кикинди. Граница затим скреће на југозапад, у координати: N 45° 49' 20", E 20° 20' 45" и северно од коте 80.8 скреће на северозапад, идући путем између парцела до координате: N 45° 49' 14", E 20° 19' 45". Граница затим скреће на југозапад и преко потеса „Јендек”, долази до коте 80.4, где се одваја на сеоски пут поред насипа и од коте 78.4 скреће на запад. Граница иде преко коте 76.2 и сеоским путем одваја подручје од пашњака и долази до насипа југозападно од насеља. Граница ту скреће на север, иде насипом, а затим у координати: N 45° 49' 39", E 20° 18' 19" скреће на запад асфалтним путем према Сајану и иде све до почетне тачке.

Оаза Ново Милошево

Граница оазе полази на западу од економије пољопривредног комбината „Језеро”, одатле креће на север путем поред канала, раздвајајући потес „Голић” који је у подручју од потеса „Волувеј” који остаје ван рејона. Граница иде на север у дужини од пет дужи и у координати: N 45° 44' 26", E 20° 13' 21" (потес „Велики рит”), скреће на исток преко коте 81.85 и Влајевог салаша долази до коте 79.3 – „Акача” где скреће на југ преко „Толушиновог салаша” и коте 78.7 до потеса „Рукунда”. Граница скреће на североисток

две дужи северно од пута ка комбинату, у координати: N 45° 42' 33", E 20° 15' 55", затим сеоским путем према економији Акача, наставља путем преко коте 78.0 југоисточно од плинаре, коте 77.0 источно од депоније и коте 78.4 – „Ново насеље", остављајући тако све мочварне парцеле западно од насеља Ново Милошево ван подручја. Граница иде каналом код Новог насеља на исток, а затим границом К.О. Ново Милошево – Бочар и даље пругом на југ, све до пружног прелаза на асфалтном путу Ново Милошево – Башаид. Одатле граница скреће на исток тим путем све до две дужи пре канала Дунав – Тиса – Дунав (Кикиндски канал), координата: N 45° 42' 25", E 20° 21' 41". Граница ту скреће на исток путем између парцела у дужини од две дужи и јужно од Јовића салаша (координата: N 45° 42' 49", E 20° 22' 53") скреће на југоисток путем између парцела, прелази Кикиндски канал и у истом правцу излази на пут између парцела једну дуж јужно од канала (координата: N 45° 42' 24", E 20° 23' 19"). Одатле граница иде путем на југозапад између кота 79.3 и 78.2, укључујући парцеле потеса „Домбуш", и након коте 79.2 скреће на југоисток првим путем између парцела и након једне дужи поново на југозапад до асфалтног пута Ново Милошево – Башаид. Граница се одатле враћа ка насељу Ново Милошево, најпре тим путем, а затим у координати: N 45° 41' 41", E 20° 22' 15" скреће на запад путем између парцела до канала, затим каналом до координате: N 45° 42' 04", E 20° 21' 49" у којој прелази канал и у истом правцу излази на пут између парцела једну дуж јужно од поменутог асфалтног пута. Граница оазе даље иде према насељу тим путем између парцела, преко коте 79.2 и пролазећи јужно од економије предузећа „Војводина" поново излази на пругу у коти 79.3. Граница иде пругом на југ, све до железничке станице Беодра (Милошево поље), а затим и асфалтним путем по јужном ободу насеља, кратко прелази на пут за Нови Бечеј у координати: N 45° 42' 03", E 20° 17' 30", а затим и на исток, преко коте 77.5 и даље путем према економији пољопривредног комбината „Језеро" до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Кикиндско виногорје обухвата делове катастарских општина Иђош, Кикинда, Наково и Ново Милошево.

2.5.2. Средњебанатско виногорје/Средњи Банат

Простирање

Средњебанатско виногорје се налази на простору у широј околини Зрењанина, у подручју према рекама Тиси и на Тамишу (Тамишка тераса).

Границе

Средњебанатско виногорје чине четири оазе: Русанда (Меленци/Пескара), Елемир, Арадац и Орловат (Виша Тамишка тераса или Орловатска тераса).

Оаза Русанда (Меленци/Пескара)

Граница оазе Русанда полази од обале језера Русанда, западно од бање Русанда и одатле иде на исток границом између шумарка на периферији бање и суседног пашњака према насељу Меленци (координате: N 45° 31' 48", E 20° 18' 10" и N 45° 31' 54", E 20° 18' 24"), све до асфалтног пута који води ка северозападном излазу из насеља (координата: N 45° 31' 52", E 20° 18' 37"). Граница иде тим путем на североисток, заобилазећи хиподром са северне стране, све до коте 79.9 на јужном ободу потеса „Велики излаз", а затим путем између парцела у правцу југозапада све до пута уз обод језера (координата: N 45° 31' 48",

Е 20° 17' 30"). Одатле граница скреће тим путем на запад до пута између парцела, који у правцу североистока, преко коте 79.7 иде западним ободом потеса „Велики излаз" и њиме избија на асфалтни пут Меленци – потес „Велики излаз", на северном ободу тог потеса (координата: N 45° 32' 49", Е 20° 17' 25"). Граница оазе даље иде на југоисток до првог пута између парцела на север, до коте 78.2, а затим поново на југоисток путем између парцела паралелним са асфалтним путем до асфалтног пута Меленци – Башаид код коте 79.4. Граница затим кратко асфалтним путем према Башаиду и одваја се на југоисток сеоским путем преко кота 79.4 и 80.2 по источном ободу насеља. Граница затим скреће на запад (кота 80.1) сеоским путем по јужном ободу насеља између потеса „Гробница" и „Окањ" преко коте 79.9, укључујући тако у подручје читаво насеље Меленци. Граница код потеса „Окањ" прелази на пругу којом иде у правцу северозапада, све до асфалтног пута за Кумане, а затим њиме на југозапад до границе К.О. Меленци – Кумане. Граница даље иде на север границом тих К.О., прелази пругу и долази до потеса „Мутљача" (координата: N 45° 30' 44", Е 20° 17' 27"), одакле кратко скреће на север, а затим сеоским путем на северозапад између потеса „Виногради" и „Мало селиште", избацујући други потес из подручја и преко кота 78.8 и 79.5 излази на обалу језера Русанда (крајња северна тачка језера – координата: N 45° 31' 59", Е 20° 16' 14"). Граница даље иде јужном и источном обалом језера (координате: N 45° 31' 28", Е 20° 17' 41"; N 45° 31' 03", Е 20° 18' 37" и N 45° 31' 32", Е 20° 18' 27") све до почетне тачке.

Оаза Елемир

Граница оазе Елемир почиње на северозападу, на асфалтном путу Елемир – Тараш, на најзападнијој тачки насеља, и прво креће кратко на северозапад, западном и северном ивицом суседне парцеле са северне стране од почетне тачке и даље на исток линијом до сеоског пута који из северозападног дела насеља води ка бари Окањ (координата: N 45° 27' 01", Е 20° 16' 57"). Граница иде кратко на север тим путем, а затим скреће на исток (координата: N 45° 27' 07", Е 20° 16' 54"). Граница код економије скреће на југ (координата: N 45° 27' 14", Е 20° 17' 44") и иде источном страном економије, а затим сеоским путем даље на исток према коти 81.0. Одатле граница скреће на југоисток и иде прво сеоским, а затим и асфалтним путем између насеља и фабрике за прераду гаса све до пружног прелаза – кота 81.2. Ту граница скреће на југ и иде пругом према Зрењанину, све до крајње југоисточне тачке насеља (координата: N 45° 25' 52", Е 20° 18' 41"), одваја се на сеоски пут у правцу југа, затим сече асфалтни пут за Зрењанин у коти 80.7. Граница иде тим сеоским путем све до коте 80.1, јужно од потеса „Виногради" и наставља сеоским путем на запад (најзападнија координата: N 45° 24' 49", Е 20° 17' 36"), па на север, одвајајући потес „Виногради", који остаје у подручју, од потеса „Рор – бара" која остаје ван подручја. Граница иде све до обода насеља и наставља тим сеоским путем између насеља и поменутог потеса „Рор – бара", скреће на запад код коте 82.6 и долази до коте 75.4. Од те коте граница наставља на северозапад сеоским путем, са западне стране насеља, остављајући потес „Бара" и мочварни терен западно од насеља ван рејона. Граница долази до коте 73.5 где скреће на север и сеоским путем долази до почетне тачке.

Оаза Арадац

Граница оазе Арадац почиње на асфалтном путу Зрењанин – Жабаљ, северно од потеса „Виногради" који се налази северозападно од насеља Арадац (координата: N 45° 23' 28", Е 20° 16' 37") и иде на исток тим путем све до раскрснице са асфалтним путем који води у насеље. Одатле граница иде на север сеоским путем све до координате: N 45° 23'

52", E 20° 17' 52", где излази на сеоски пут који води на исток између парцела (600 m од раскрснице), кратко иде њиме на североисток, а затим након друге парцеле (150 m од скретања, координата: N 45° 23' 53", E 20° 17' 57") сеоским путем између парцела на југоисток. Тим путем граница иде све до другог пута који се одваја на лево (170 m од скретања) према коти 82.5, скреће на југоисток и иде тим путем до краја парцеле, односно до потеса „Жедни виногради", а затим скреће кратко на североисток путем између парцела, затим првим путем између парцела на југоисток, па првим путем између парцела на североисток, па на југоисток, затим опет на први пут на североисток до краја парцеле, а затим скреће на југоисток сеоским путем који сече асфалтни пут Зрењанин – Жабаљ, источно од коте 82.2 (координата: N 45° 23' 06", E 20° 19' 22") излази на асфалтни пут према Зрењанину. Граница оазе иде тим путем на исток, а затим и путем који води до северне петље, западно од улаза у насеље Зрењанин – кота 78.2. Одатле граница скреће на југ, преко јужне петље и у истом правцу прелази на земљани пут (координата: N 45° 22' 35", E 20° 21' 07"), обухватајући све парцеле потеса „Конопнице". Граница иде тим путем на југ у дужини од две дужи, а затим кратко на исток до канала, а затим и на југ још једну дуж (координата: N 45° 22' 13", E 20° 21' 12"). Одатле се граница враћа на запад и путем између парцела преко кота 75.7, 76.5 и 76.1 по северном и западном ободу потеса „Пјеске", излази на коту 72.9 на каналу југоисточно од насеља Арадац. Граница даље иде каналом на запад све до крајње југозападне тачке насеља, где се одваја на север сеоским путем по ободу насеља, сече асфалтни пут са источног улаза у насеље, наставља сеоским путем одвајајући потес „Виногради" који је у подручју од потеса „Сигет" који остаје ван и њиме иде све до пута западно од коте 73.5 (координата: N 45° 22' 51", E 20° 16' 24"). Граница потом скреће на запад тим путем, раздвајајући потес „Виногради" од ратарских парцела, а затим и на североисток путем који раздваја потес „Виногради" од ратарских парцела потеса „Леје" и њиме долази до почетне тачке.

Оаза Орловат (Виша Тамишка тераса/Орловатска тераса)

Граница оазе Орловат почиње на крајњем северу подручја код места званог Хумка на путу Орловат – Ботош, западно од села Томашевац и тим путем иде североисточно, обухватајући потес „Виногради" и долази до улаза у насеље Ботош. Одатле граница обухвата насеље Ботош до коте 85.2, јужно од насеља и граница се укључује на пут између парцела, паралелан са асфалтним путем преко кота 88.6 и 89 и долази до потеса „Кутина" и коте 91.3. Одатле граница иде југозападано преко коте 91.3 и 98.1 („Чевина хумка") избацујући потес „Змињак" до насипа на Тамишу. Граница иде насипом уз Тамиш, све до друмско – железничког моста на Тамишу, иде кратко на запад асфалтним путем према центру насеља, а затим се у координати: N 45° 14' 58", E 20° 35' 20" одваја на југ уз обалу Старог Тамиша све до реке Тамиш, и даље на југ десном обалом Тамиша све до координате N 45° 12' 43", E 20° 34' 25". Одавде граница скреће на запад до коте 79.4 и коте 80.2 и обухвата потес „Чанград" и враћа се назад земљаним путем до координате N 45° 12' 46", E 20° 34' 15", где се укључује на земљани пут и иде северозападно до коте 79.3, а одатле на север до коте 79.0. Одавде граница иде јужним ободом насеља Орловат земљаним путем до коте 78.7, остављајући ратарске парцеле потеса „Баште" ван подручја. Граница од те коте иде на запад између парцела северно од потеса „Чуруг" и преко координата: N 45° 13' 31", E 20° 32' 14" и N 45° 13' 27", E 20° 31' 55" граница оазе иде на југ, између парцела западно од потеса „Чуруг" и излази на бару „Кривача" у коти 77.0 – „Водица". Граница даље наставља на југозапад западним ободом поменуте баре до коте

78.0, затим путем на запад и преко коте 77.0 у правцу севера излази на пут по западном ободу потеса „Мали сигет” (координата: N 45° 13' 00", E 20° 31' 02"). Тим путем граница оазе излази на западни обод баре „Слатина”, источно од коте 89.8 – „Шљупина хумка” и ободом баре до пруге, а затим и пругом ка насељу Орловат и код коте 81.7 одваја се од пруге и иде путем између парцела који раздваја парцеле које се простиру у правцу југоисток – северозапад уз западни обод насеља од парцела потеса „Доње земље”, које се простиру у правцу југозапад – североисток преко кота 81.9 и 79.2. Граница поново излази на пругу са западне стране насеља и иде њоме све до укрштања са пругом, која иде северно од насеља. Од укрштања граница иде на северозапад пругом све до коте 85.7, а одатле путем између парцела и правцу севроистока у дужини од једне дужи и одатле на југоисток до коте 92.5, на сеоском путу према Ботошу и њиме све до почетне тачке оазе.

Обухваћене катастарске општине

Средњебанатско виногорје обухвата делове катастарских општина Меленци, Српски Елемир, Елемир, Српски Арадац, Словачки Арадац, Орловат, Ботош и Фаркаждин.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Банатски рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Кикиндско виногорје	Средњебанатско виногорје	принос(кг/биљци)		Принос(кг/хектару)	
			3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте						
Кевидинка (Ружица)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Мускат крокан		❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Сремска Зеленика	❶❷		2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте						
Неопланта	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Сила	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте						
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Semillon	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Кикиндско виногорје	Средњебанатско виногорје	принос(кг/биљци)		принос (кг/хектару)	
			3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте						
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000

Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Скадарка (Кадарка)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте						
Нема препоручених/дозвољених	-	-	-	-	-	-
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте						
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Merlot	❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Кикиндско виногорје	Средњебанатско виногорје	принос(кг/биљци)		принос (кг/хектару)	
			3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте						
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Скадарка (Кадарка)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте						
Пробус	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте						
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Merlot	❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери						
Alicante Bouschet	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Банатски рејон (Кикиндско виногорје и Средњебанатско виногорје)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/ дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Друге сорте I и II епохе зрења
	Препоручене/ дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Београдска бесемена - Друге сорте I и II епохе зрења
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver	- Љана - Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Друге сорте Iи IIепохе зрења
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri,* 41B - Fercal - Друге подлоге

УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Други слични узгојни облици - Двогуби Гијов (Гујо)	
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена
	9,0	9,5

2.6. ЈУЖНОБАНАТСКИ РЕЈОН/ЈУЖНИ БАНАТ

Простирање

Јужнобанатски рејон се налази у југоисточном делу региона Војводина, на западним обронцима Вршачких планина и на простору Делиблатске пешчаре.

Границе

Граница рејона почиње на српско – румунској граници у потесу „Криваја”, код коте 134.3 (координата: N 45° 12' 32", E 21° 25' 56") и иде државном границом све до места где се река Караш одваја од границе, недалеко од места Војводинци. Граница наставља на југозапад реком све до земљаног пута, који са јужног обода насеља излази на реку Караш (координата: N 45° 00' 31", E 21° 20' 48") и одатле у правцу југозапада долази до асфалтног пута Војводинци – Добричево, недалеко од јужног обода насеља Војводинци, и на месту где река скреће на југ (координата: N 45° 12' 32", E 21° 25' 56") наставља у истом правцу на југозапад изохипсом 85 до асфалтног пута Стража – Јасеново, на јужном улазу у насеље Стража. Одатле граница иде тим асфалтним путем на југоисток до укрштања (пружног прелаза) са пругом Вршац – Бела Црква, наставља пругом и непосредно пре железничке станице Јасеново скреће на североисток, обухватајући потес „Дољача”, најпре каналом са северне стране потеса, а затим и путем између парцела преко кота 109.5 и 115.6 са источне стране потеса. Од те коте граница иде изохипсом 115 преко потеса „Ледине” на исток и излази на асфалтни пут Чешко Село – Црвена Црква у потесу „Ланци” (координата: N 44° 56' 55", E 21° 22' 10"). Даље граница скреће на север, долази тим путем до насеља Чешко Село, заобилази га западним ободом насеља и наставља на североисток преко кота 107.8 и 105.8 – „Суваја” до канала Долина, прелази га (координата: N 44° 58' 38", E 21° 23' 41") и у правцу истока у потесу „Мирковачки поток” излази на државну границу. Граница рејона даље се поклапа са државном границом све до карауле Кусић, јужно од насеља Кусић. Ту се граница одваја на север асфалтним путем до моста, преко потока Јаруга, а затим на запад тим каналом до ушћа у реку Неру, а затим Нером до карауле Врачев Гај. Одатле граница рејона наставља на запад каналом до асфалтног пута Врачев Гај – Банатска Паланка (координата: N 44° 51' 43", E 21° 20' 59") и тим путем до земљаног пута између коте 73.3 и Селаковог брега којим иде на југ источно од Банатске Паланке. Даље граница прелази асфалтни пут Банатска Паланка – Стара Паланка, на мосту преко канала – кота 71.9 и даље тим каналом на северозапад, западно од Банатске Паланке све до коте 80.5, јужно од потеса „Криваја”. Одатле граница иде назад на исток земљаним путем до обода насеља (координата: N 44° 50' 45", E 21° 19' 34"), а затим на северозапад путем западно од потеса „Девојачки брег”, излази на асфалтни пут Бела Црква – Делиблато, недалеко од тзв. Ђавољег моста. Граница ту скреће на запад и иде тим путем све до улаза у Делиблатску пешчару (координата: N 44° 51' 05", E 21° 17' 08"), одакле у правцу југоистока путем по

ободу пешчаре долази до коте 72.72, а затим на југозапад путем преко кота 73.3, 72.9 и 79.3 до обале Дунава. Граница рејона даље иде левом обалом Дунава, укључујући викенд насеље у потесу „Слатина”, а затим на запад асфалтним путем до источног обода насеља Дубовац. Одатле граница иде на запад каналом Велики лапа, затим и каналом северно од потеса „Ленцерова греда”. Тим каналом граница излази на канал Мали лап, иде кратко њиме, а затим најпре каналом по западном ободу, а затим и путем по северном ободу потеса „Гајић” излази на јужни обод насеља Гај. Граница иде кратко путем по јужном ободу насеља и излази на канал Велики лап. Даље граница наставља на запад, све до пута пре доласка у потес „Црвенка” и тим путем излази на асфатни пут Ковин – Бела Црква и њиме на исток до насеља Гај. Даље граница иде на север путем Гај – Делиблато, преко потеса „Врњишевац” и југозападним ободом насеља Делиблато (N 44° 49' 45", E 21° 02' 12"; N 44° 49' 59", E 21° 01' 59") (пут за Баваниште) излази на рит Краљевац. Граница даље иде источним ободом рита, а затим асфалтним путем Делиблато – Мраморак до улаза у насеље Мраморак, а затим на југ путем по ободу насеља до изохипсе 95 и њоме до пута, којим у правцу северозапада преко коте 102.98 долази до западног обода насеља, тим ободом насеља преко коте 118.4 до асфалтног пута Мраморак – Долово (координата: N 45° 53' 23", E 20° 57' 28"), затим ободом насеља до асфалтног пута (координата: N 44° 53' 20", E 20° 58' 15") и асфалтним путем ка пешчари до пруге. Граница скреће на северозапад пругом Делиблато – Алибунар све до железничке станице Владимировац. Одатле граница иде на североисток преко кота 150.7 – „Ново поље”, 148.9 и 145.39 и у коти 146.0 излази на земљани пут који из Алибунара иде преко потеса „Велики дол”, напушта га код коте 137.9 – „Старо поље” и преко коте 132.0 на асфалтном путу Алибунар – Владимировац, путем између парцела долази поново до пруге. Граница даље иде на југозапад пругом и након једне дужи (координата: N 45° 04' 14", E 20° 56' 09") скреће на северозапад и преко кота 133.1 – југозападно од потеса „Крст долина”, 95.1 – „Букорова дол” и 121.5 – „Попова дол”, затим западним и северним ободом насеља Колонија долази до насеља Селеуш (координата: N 45° 08' 05", E 20° 54' 42"). Граница одатле иде цик – цак линијом у правцу севера путем источно од економије „Јединство” и гробља, а затим и земљаним путем који из насеља преко кота 99.2 и 99.4 пролази западно од потеса „Сурдук” и „Виногради”, југозападно од насеља Иланџа, сече тзв. Иланџански пут који иде ка Падини и излази на асфалтни пут Иланџа – Добрица (координата: N 45° 10' 42", E 20° 54' 33"). Граница ту прелази на насип којим иде уз источни обод насеља Иланџа и на јужном ободу насеља се укључује на асфалтни пут Иланџа – Алибунар (координата: N 45° 09' 30", E 20° 55' 20"), тим путем на југ до улаза у насеље Селеуш, затим истим насипом по источном ободу насеља Селеуш до пруге. Одатле граница иде кратко пругом до железничке станице, а затим на југоисток до коте 83.7, а затим у правцу југа излази на Омладински канал (координата: N 45° 07' 19", E 20° 55' 44") и њиме на југ до коте 78.3. Одавде граница скреће на запад путем по јужном ободу насеља до асфалтног пута, на јужном излазу из насеља (координата: N 45° 07' 19", E 20° 55' 44"), а затим тим путем на југ до земљаног пута, којим преко коте 79.5 иде по северном ободу насеља Алибунар (координата: N 45° 05' 36", E 20° 57' 22"), у којој скреће на југоисток источним ободом насеља, остављајући простор око ПК „Тамиш” изван рејона, а укључујући део насеља Алибунар на североистоку до асфалтног пута Алибунар – Локве (координата: N 45° 05' 27", E 20° 58' 46"), а затим и источним ободом насеља преко коте 77.6 и координате: N 45° 04' 24", E 20° 58' 56" долази до пута између парцела једну дуж северно од асфалтног пута Алибунар – Банатски Карловац (координате: N 45° 03' 59", E 20° 59' 17") и тим путем до Римског канала (координата: N 45° 03' 45", E 20° 59' 57"). Граница даље каналом иде до поменутог

асфалтног пута, њиме кратко на југоисток и у коти 85.0 прелази на насип, северно од насеља Банатски Карловац, пролази коту 81.7 и у правцу југа (координата: N 45° 03' 33", E 21° 01' 09") излази на пругу, источно од железничке станице. Одатле граница рејона скреће на исток, иде пругом ка Вршцу, пролази северним ободом насеља Николинци до координате: N 45° 03' 33", E 21° 04' 42", а затим путем по источном ободу насеља преко коте 86.8 (асфалтни пут Алибунар – Вршац) и координате: N 45° 02' 56", E 21° 04' 43", даље јужним ободом насеља долази до пута Николинци – Делиблатска пешчара (координата: N 45° 02' 39", E 21° 03' 40"). Тим путем граница иде на југ ка пешчари и код коте 144.6 (координата: N 45° 00' 44", E 21° 03' 07") – северно од потеса „Николиначки виногради" земљаним путем скреће преко коте 151.38 на југоисток ка потесу „Уљмански виногради". Тим путем граница долази до коте 160.6 и наставља путем по северном ободу тог потеса преко кота 152.5, 149.9, 150.9, 149.19 и 150.82, а затим и потеса „Избишки виногради" преко кота 155.78, 158.0 и 163.7, затим „Загајички виногради" – кота 168.8, „Парчански виногради" – кота 168.7 и „Орешачки виногради" – кота 160.9 и 166.9, одвајајући тако рејон од парцела потеса „Горње ливаде" и „Угар". Граница тако даље иде на североисток, путем преко коте 158.4 и излази на канал „Римски шанац", југоисточно од потеса „Огора". Њиме граница иде до коте 139.67 и путем на југоисток преко коте 87.06, јужно од потеса „Велика Тоболица" у правцу југоистока излази на канал Дунав – Тиса – Дунав, а затим њиме на североисток до моста на асфалтном путу Парта – Стража. Граница рејона одатле иде преко моста на каналу Дунав – Тиса – Дунав асфалтним путем до улаза у насеље Стража, а од координате: N 44° 58' 29", E 21° 17' 37" земљаним путем по западном ободу насеља Стража, сече пут ка Вршцу и од координате: N 44° 58' 46", E 21° 18' 15" наставља путем између парцела једну дуж западно од пута Стража – Војводинци до координате: N 45° 00' 47", E 21° 20' 10" и долази до крајње југозападне тачке насеља Војводинци (координата: N 45° 00' 49", E 21° 20' 29"). Граница одатле иде на север западним ободом насеља, а затим од координате: N 45° 01' 03", E 21° 20' 43" путем између парцела преко коте 109.9, у правцу Вршца након три дужи и у координати: N 45° 01' 30", E 21° 19' 59" скреће на североисток, обухватајући парцеле потеса „Градине" и њиме излази на пут између парцела, којим од Куштиља иде ка Ритишеву (координата: N 45° 02' 04", E 21° 20' 52"), источно преко потеса „Излаз". Граница наставља до асфалтног пута у координати: N 45° 01' 54", E 21° 21' 40", затим кратко наставља асфалтним путем и од координате: N 45° 02' 02", E 21° 21' 50" наставља земљаним путем између парцела једну дуж западно од поменутог асфалтног пута до коте 136.4 – западно од насеља Куштиљ, а од координате: N 45° 02' 15", E 21° 22' 07" долази до асфалтног пута Куштиљ – Вршац (координата: N 45° 02' 28", E 21° 22' 43"). Граница иде на северозапад тим путем, прелази поток Гузајна и долази од потока Месић – кота 111, тзв. „Три бунара". Одатле граница скреће на запад потоком, прелази асфалтни пут Бела Црква – Вршац и потоком долази до железничке станице Вршац. Даље граница иде пругом ка Ватину до моста преко Вршачког канала, одваја се њиме најпре на североисток до координате: N 45° 08' 00", E 21° 17' 21", а затим северно од градске плаже источним краком канала којим граница иде уз северни обод насеља Вршац до координате: N 45° 07' 32", E 21° 18' 25". Граница затим скреће на североисток, путем једну дуж западно од асфалтног пута Вршац – Гудурица преко коте 85.7, остављајући парцеле потеса „Мали вршачки рит" ван рејона све до координате: N 45° 08' 52", E 21° 20' 28" и одатле се укључује на поменути асфалтни пут (координата: N 45° 08' 44", E 21° 20' 49"). Граница рејона се затим одваја од Гудуричког пута, западно од потеса „Мајдан", пре скретања за Малу Гудурицу (координата: N 45° 09' 26", E 21° 22' 38") и у правцу запада прелази на пут између парцела за једну дуж. Граница

се поново укључује на Гудурички пут на месту где пут пресеца канал који води од потеса „Јанова” ка Малом ритском каналу (координата: N 45° 10' 13", E 21° 23' 19"). Граница даље иде тим путем ка Великом Средишту, а затим од координате: N 45° 10' 38", E 21° 23' 36" западним и северним ободом насеља до пута који из насеља води ка потесу и караули „Високо поље” и њиме долази до коте 107.25 – источно од потеса „Царански брег”. Ту граница скреће на североисток путем између парцела преко потеса „Рамнаја” и „Крушка” и преко координате: N 45° 12' 45", E 21° 25' 21" и коте 134.3 долази до почетне тачке на граници.

Карта 2.6.1. Границе рејона и виногорја Јужнобанатског рејона

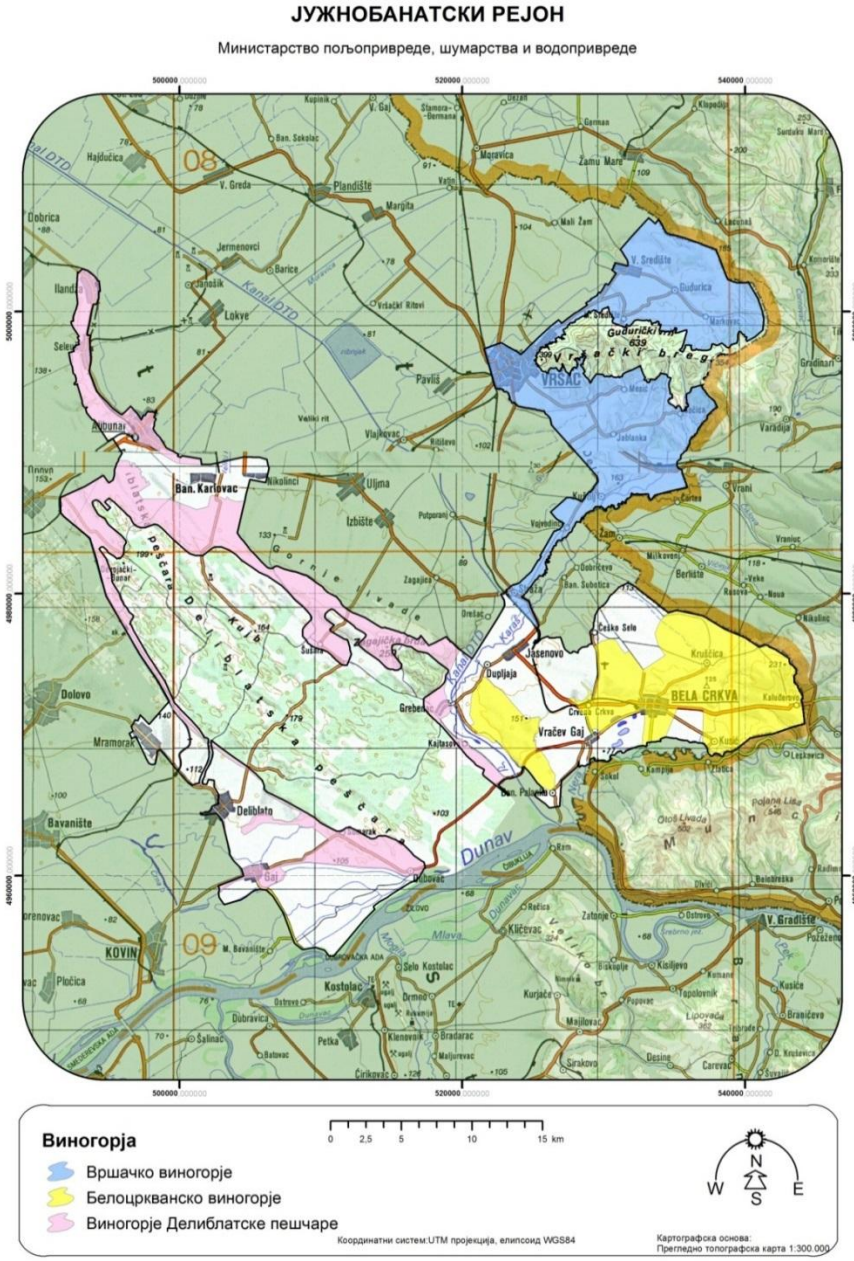

Обухваћене општине

Јужнобанатски рејон обухвата територију у општинама Вршац, Бела Црква, Ковин и Алибунар.

Површине рејона и виногорја

Јужнобанатски рејон заузима површину од 65.331,69 ha, где је највеће Вршачко виногорје.

Табела 2.6.1. Површине рејона и виногорја Јужнобанатског рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Вршачко виногорје	16.962,51	25,96	40,26
Белоцркванско виногорје	11.738,86	17,97	27,87
Виногорје Делиблатска пешчара	13.420,22	20,54	31,86
Укупно	42.121,59	64,47	100,00
Јужнобанатски рејон Укупна површина (ha)	65.331,69		

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Јужнобанатском рејону има 1730,69 ha винограда (око 1703,88 ha родних винограда, односно 98,45%), од чега је 163,62 ha са стоним сортама и 1567,07 ha са винским сортама.

Графикон 2.6.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Јужнобанатским рејоном

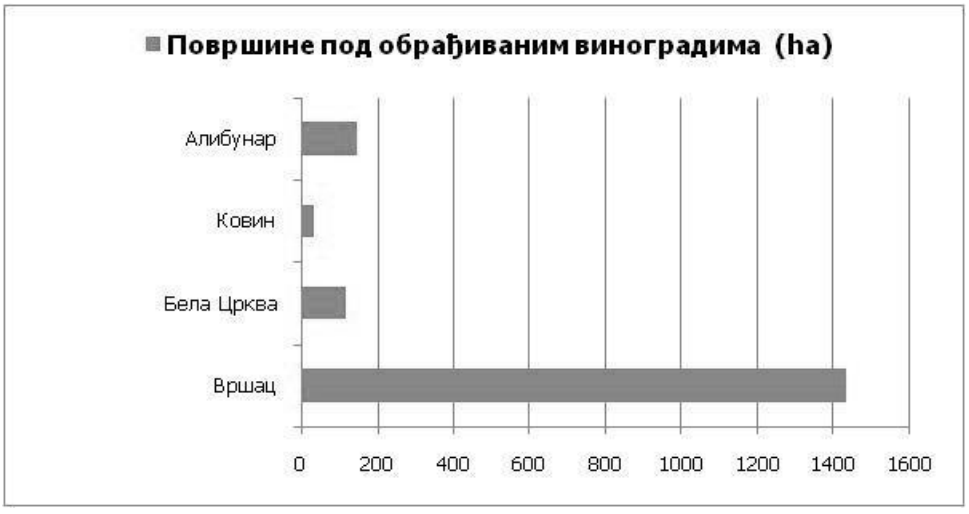

Климатски фактори

У табели 2.6.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошких станица у Вршцу и Белој Цркви (1961 – 2010).

Табела 2.6.2. Биоклиматски индекси за Јужнобанатски рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Вршац	17.3	1627.2	1335.2	2140.7	11.4	192.6	6.3	2.5	3.3
Бела Црква	17.4	1635.7	1346.1	2163.5	11.4	199.4	5.4	3.6	1.8

Карта 2.6.2. Винклеров индекс Јужнобанатског рејона

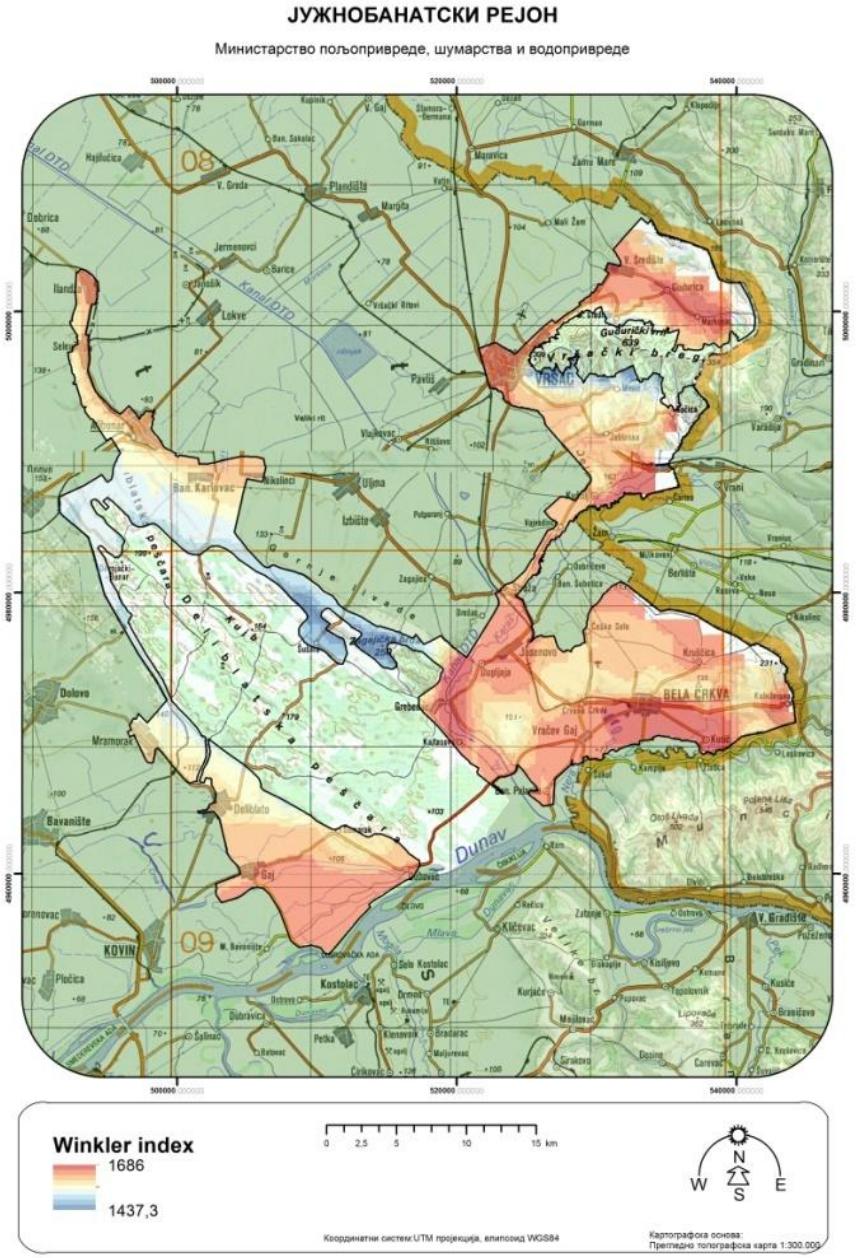

Земљишни услови

Преовлађујући типови земљишта овог рејона су вертисол и чернозем, а у мањој мери су заступљени ареносол и сиродзем на песку, као и остали типови земљишта.

Карта 2.6.3. Типови земљишта Јужнобанатског рејона

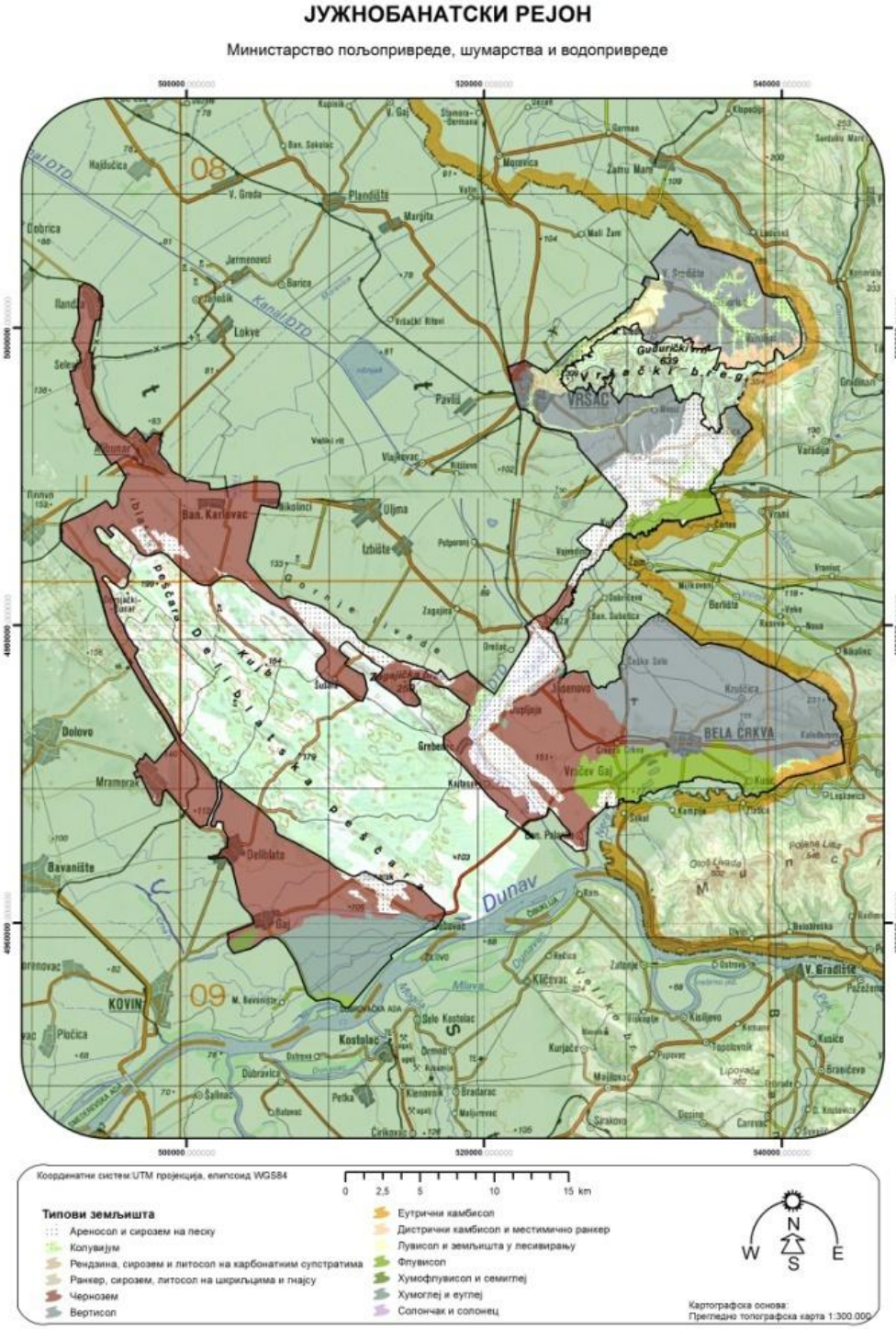

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 45° 12' географске ширине на северу до 44° 44' географске ширине на југу.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 70 m до 260 m, али се предели где се простиру виногорја и где се налазе виногради углавном налазе на надморским висинама од 90 m до 220 m.

Орографске карактеристике

Рејон се налази у претежно равничарском пределу, а у североисточном делу рејона доминира узвишење, односно Вршачке планине (641 m), које се простиру правцем исток – запад у дужини од 18 km и обезбеђују повољне услове за гајење винове лозе.

Утицај великих водених површина

У овом рејону известан утицај на винову лозу може имати са јужне стране рејона река Дунав, а виногради испод шумовитог Вршачког брега, у извесној мери имају мање годишње колебање температуре.

Пејзаж

Овај рејон обухвата мањи североисточни брежуљкасто – брдски појас око Вршачког брега, где су претежно заступљене шуме храста цера и сладуна, као и већи низијски појас где обухвата панонско – понтска шумо – степска подручја у којима су заступљене ратарске културе. Пејзажне карактеристике дела овог рејона (виногорје Делиблатске пешчаре) даје Делиблатска пешчара својим специфичном вегетацијом као што су багремове шуме. Такође, Канал Дунав – Тиса – Дунав пролази кроз рејон, а са источне стране се налазе Белоцркванска језера.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 786 газдинстава поседује винограде, што чини око 6,5% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара, као и парцела под виноградима се налази у општини Вршац.

Виногорје

Јужнобанатски рејон има следећа виногорја:

2.6.1. Вршачко виногорје/Вршац;

2.6.2. Белоцркванско виногорје/Бела Црква;

2.6.3. Виногорје Делиблатске пешчаре/Делиблатска пешчара.

2.6.1. Вршачко виногорје/Вршац

Простирање

Вршачко виногорје се налази у северноисточном делу рејона на обронцима Вршачких планина.

Границе

Граница виногорја почиње на српско – румунској граници, у потесу „Кривања”, код коте 134.3 (координата: N 45° 12' 32", E 21° 25' 56") и иде државном границом све до места где се река Караш одваја од границе у К.О. Куштиљ. Одатле граница виногорја иде на југозапад путем, северно од реке до коте 86.2, а затим од координате: N 45° 02' 23", E 21° 23' 44" источним ободом насеља и поново реком долази до државне границе. Граница наставља на југозапад државном границом све до земљаног пута, који са јужног обода насеља излази на реку Караш (координата: N 45° 00' 31", E 21° 20' 48") и одатле у правцу југозапада долази до асфалтног пута Војводинци – Добричево, недалеко од јужног обода насеља Војводинци, и на месту где река скреће на југ (координата: N 45° 12' 32", E 21° 25' 56") наставља у истом правцу на југозапад изохипсом 85 до асфалтног пута Стража – Јасеново, на јужном улазу у насеље Стража. Одатле граница оштро скреће на северозапад путем са друге стране косе, западно од изохипсе 100, преко кота 111.5, 109.7, 109.62, 109.7 и 109.64 и долази до западног обода села Војводинци (координата: N 45° 00' 49", E 21° 20' 29"). Граница одатле иде на север западним ободом насеља, а затим од координате: N 45° 01' 03", E 21° 20' 43" путем између парцела преко коте 109.9, у правцу Вршца након три дужи и у координати: N 45° 01' 30", E 21° 19' 59" скреће на североисток, обухватајући парцеле потеса „Градине” и њиме излази на пут између парцела којим се од Куштиља иде ка Ритишеву (координата: N 45° 02' 04", E 21° 20' 52"), источно преко потеса „Излаз”. Граница наставља до асфалтног пута у координати: N 45° 01' 54", E 21° 21' 40", затим кратко наставља асфалтним путем и од координате: N 45° 02' 02", E 21° 21' 50" наставља земљаним путем, између парцела једну дуж западно од поменутог асфалтног пута до коте 136.4 – западно од насеља Куштиљ, а од координате: N 45° 02' 15", E 21° 22' 07" долази до асфалтног пута Куштиљ – Вршац (координата: N 45° 02' 28", E 21° 22' 43"). Граница иде на северозапад тим путем, прелази поток Гузајна и долази до потока Месић – кота 111, тзв. „Три бунара”. Одатле граница скреће на запад потоком, прелази асфалтни пут Бела Црква – Вршац и потоком долази до железничке станице Вршац. Даље граница иде пругом ка Ватину до моста преко Вршачког канала, одваја се њиме најпре на североисток до координате: N 45° 08' 00", E 21° 17' 21", а затим северно од градске плаже, источним краком канала којим граница иде уз северни обод насеља Вршац до координате: N 45° 07' 32", E 21° 18' 25". Граница затим скреће на североисток путем једну дуж западно од асфалтног пута Вршац – Гудурица преко коте 85.7, остављајући парцеле потеса „Мали вршачки рит” ван рејона све до координате: N 45° 08' 52", E 21° 20' 28" и одатле се укључује на поменути асфалтни пут (координата: N 45° 08' 44", E 21° 20' 49"). Граница рејона се затим одваја од Гудуричког пута, западно од потеса „Мајдан” пре скретања за Малу Гудурицу (координата: N 45° 09' 26", E 21° 22' 38") и у правцу запада прелази на пут између парцела за једну дуж. Граница се поново укључује на Гудуручки пут, на месту где пут пресеца канал који води од потеса „Јанова” ка Малом ритском каналу (координата: N 45° 10' 13", E 21° 23' 19"). Граница даље иде тим путем ка Великом Средишту, а затим од координате: N 45° 10' 38", E 21° 23' 36" западним и северним ободом насеља до пута који из насеља води ка потесу и караули „Високо поље” и њиме долази до коте 107.25 – источно од потеса „Царански брег”. Ту граница скреће на североисток путем између парцела преко потеса „Рамнаја” и „Крушка” и преко координате: N 45° 12' 45", E 21° 25' 21" и коте 134.3 долази до почетне тачке на граници.

Граница виногорја не обухвата шумски појас, односно врхове и више падине Вршачког брега.

Обухваћене катастарске општине

Вршачко виногорје обухвата делове катастарских општина Велико Средиште, Гудурица, Марковац, Вршац, Мало Средиште, Месић, Јабланка, Сочица I, Сочица II, Куштиљ, Војводинци и Стража.

2.6.2. Белоцркванско виногорје/Бела Црква

Простирање

Белоцркванско виногорје се налази у југоисточном делу рејона у подручју између река Дунав и Караш и састоји се из два дела: западни – на песковитим теренима у К.О. Дупљаја уз канал Дунав – Тиса – Дунав и источни – у ширем подручју око Беле Цркве.

Границе

Граница источног дела виногорја почиње на српско – румунској граници од карауле Тандарек, југоисточно од потеса „Мирковачки поток" и иде државном границом све до места где се Јаруга одваја од реке Нере (координата: N 44° 52' 22", E 21° 29' 49"). Одатле граница у правцу северозапада излази на асфалтни пут, источно од места Кусић (координата: N 44° 52' 22", E 21° 29' 49") и тим путем на запад до расксницe код гробља. Ту граница скреће путем којим обухвата насеље Кусић са јужне стране уз Јаругу до канала Луг, којим се одваја на север преко коте 92.2 – мост на асфалтном путу Кусић – Бела Црква, а затим краком канала на исток, северно од насеља Кусић до моста на асфалтном путу Кусић – Калуђерево. Граница виногорја даље се наставља на север асфалтним путем до пута Калуђерово – Бела Црква, а затим на запад тим путем до коте 89.6, на мосту преко канала источно од Беле Цркве. Граница виногорја се спушта у правцу југозапада каналом поново на поток Јаругу, а затим њиме на запад, пролази асфалтни пут од Беле Цркве ка караули на Нери и првим каналом (координата: N 44° 52' 33", E 21° 24' 53"), западно од тог пута се враћа на север до обода насеља. Одатле граница скреће на запад и излази на пругу источно од Главног белоцркванског језера (координата: N 44° 53' 45", E 21° 24' 44"), а затим њоме кратко до пута Бела Црква – Врачев Гај и њиме на југозапад до моста преко канала источно од насеља Врачев Гај (координата: N 44° 53' 00", E 21° 22' 31"). Одатле граница виногорја иде на северозапад, путем преко коте 77.8 по североисточном ободу насеља и излази на асфалтни пут Врачев Гај – Црвена Црква. Одатле граница иде на север до коте 78.8, одваја се од пута и настављајући у истом правцу западним ободом насеља долази до асфалтног пута Црвена Црква – Јасеново (координата: N 44° 54' 03", E 21° 21' 42"). Граница иде тим путем до коте 120.3, а затим њоме у правцу североистока изохипсом 120 и путем по западном ободу потеса „Долић" до коте 124.7, а одатле у правцу североистока путем поред извора потока Долић у дужини од две дужи до коте 125.8, а затим назад на југоисток путем између парцела потеса „Долић" и „Шојце" до асфалтног пута Црвена Црква – Чешко село (координата: N 44° 54' 44", E 21° 22' 21"). Граница иде на север тим путем преко коте 128.2 и 131.5 до границе К.О. Црвена Црква – Чешко Село, затим том границом и асфалтним путем Чешко Село – Бела Црква. Даље граница иде тим путем на југоисток све до пута северно од економије Сига (координата: N 44° 55' 32", E 21° 24' 51"), где скреће на исток и иде путем све до границе К.О. Бела Црква – Крушчица и даље њоме на североисток све до државне границе са Румунијом, односно до почетне тачке границе овог дела виногорја.

Граница западног дела виногорја почиње на северу у К.О. Дупљаја, од старог тока реке Караш, северно од потеса „Бара" која се налази југозападно од села, од коте 107 на

асфалтном путу Дупљаја – Гребенац и иде изохипсом 100, на југоисток потпуно обухватајући потес „Град” са северне стране, поново сече пут и наставља све до коте 101.0 – „Зелени брег” и у истом правцу путем између парцела преко коте 125.4 долази до коте 151.3 – „Велика умка”. Ту скреће на исток и након три дужи долази до коте 122.0, одакле путем између парцела у правцу југоистока прелази поново на изохипсу 100 (координата: N 44° 53' 31", E 21° 19' 24"). Том изохипсом у правцу југа граница избија на асфалтни пут Врачев Гај – Делиблато (координата: N 44° 52' 09", E 21° 19' 41"). Граница ту скреће кратко на исток тим путем до (координата: N 44° 52' 16", E 21° 19' 12"), а затим скреће на југоисток путем преко кота 93.6 и 81.57, долази до асфалтног пута Банатска Паланка – Врачев Гај, јужно од Селаковог брега. Одатле граница иде северним ободом насеља Банатска Паланка (координата: N 44° 50' 55", E 21° 19' 31"), а затим на северозапад путем, западно од потеса „Девојачки брег”, излази на асфалтни пут Бела Црква – Делиблато, недалеко од тзв. Ђавољег моста. Граница виногорја даље сече пут Ковин – Бела Црква и преко кота 105,0, 108,6 код старог тока реке Караш, кота 104,5, излази на пут (координата: N 44° 52' 35", E 21° 17' 10"), источно од преводнице и потеса Вагане долази до тачке јужно од коте 102.2 – „Мали песак” (координата: N 44° 53' 18", E 21° 16' 14"). Ту се граница спушта у правцу југа према преводници до изохипсе 90, а затим том изохипсом на северозапад, преко потеса „Хат” долази до земљаног пута (координата: N 44° 53' 24", E 21° 15' 49") и даље тим путем преко коте 75.96 излази на асфалтни пут Гребенац – Дупљаја (координата: N 44° 54' 16", E 21° 14' 56"). Ту граница скреће на североисток тим путем преко коте 76.4 до коте 107 и у правцу северозапада на изохипсу 100, којом долази до почетне тачке границе виногорја (координата: N 44° 55' 04", E 21° 15' 48").

Обухваћене катастарске општине

Белоцркванско виногорје обухвата делове катастарских општина Дупљаја, Јасеново, Врачев Гај I, Црвена Црква, Бела Црква, Крушчица, Кусић I, као и катастарске општине Кусић III, Калуђерово I, Калуђерово II и Калуђерово III.

2.6.3. Виногорје Делиблатске пешчаре/Делиблатска пешчара

Простирање

Виногорје Делиблатске пешчаре се простире на подручју Делиблатске пешчаре и састоји из два дела: северни – мањи део виногорја у К.О. Иланџа, Селеуш, Алибунар и Банатски Карловац и јужни, већи део виногорја, који обухвата простор Делиблатске пешчаре и њених падина, као и четири оазе: Падина, Плочица, Банатски Брестовац (мала оаза) и Долово (мала оаза).

Границе

Граница јужног дела виногорја Делиблатска пешчара почиње од железничке станице Владимировац и креће на североисток преко кота 150.7 – „Ново поље”, 148.9 и 145.39 и у коти 146.0 излази на земљани пут (координата: N 45° 02' 45", E 20° 56' 24") који из Алибунара иде преко потеса „Велики дол” ка пешчари, кратко њиме на југ, а затим на југоисток изохипсом 140, којом излази на земљани пут Владимировац – Банатски Карловац (координата: N 45° 02' 01", E 20° 57' 06") преко пешчаре једна дуж јужно од Панчевачке међе, преко коте 144.6 (координата: N 45° 02' 06", E 20° 57' 01"), њиме на исток преко коте 144.6 до укрштања са путем Банатски Карловац – Делиблатска пешчара,

кота 127.9 и у југоисточном правцу преко кота 135.4, 130.8, а затим североисточно преко коте 117.45 долази до места где изохипса 110 сече асфалтни пут (координата: N 45° 02' 17", E 21° 01' 59") који од источног излаза из насеља Банатски Карловац води ка пешчари (координата: N 45° 02' 17", E 21° 02' 09"). Одатле граница иде изохипсом 110 на исток, све до коте 109.84 на путу Николинци – Делиблатска пешчара (координата: N 45° 01' 55", E 21° 03' 53"). Тим путем граница иде на југ ка пешчари и код коте 144.6, северно од потеса „Николиначки виногради" скреће на југоисток ка потесу „Уљмански виногради". Тим путем граница долази до коте 160.6 и наставља путем по северном ободу тог потеса, а затим и потеса „Избишки виногради", „Загајишки виногради", „Парчански виногради" и „Орешачки виногради", одвајајући тако рејон од парцела потеса „Горње ливаде" и „Угар". Граница тако долази до коте 160.9 – северно од потеса „Орешачки виногради" и путем преко кота 166.95 и 158.4 излази на канал „Римски шанац", источно од потеса „Огора". Њиме граница иде до коте 139.67 и путем јужно од потеса „Велика тоболица" преко коте 87.06. Одатле граница скреће на југозапад путем између парцела, западно од потеса Лунка преко кота 79.30, 76.0 и асфалтним путем до северног обода насеља Гребенац (координата: N 44° 54' 27", E 21° 14' 21") и одатле у правцу југоистока излази на реку Караш све до моста на асфалтном путу Гребенац – Дупљаја, источном ободу и наставља реком Караш све до координате: N 44° 54' 00", E 21° 14' 35". Даље граница иде на југоисток тим каналом до моста на путу Дупљаја – Гребенац, иде њиме до моста преко реке Караш, а одатле југоисточним ободом насеља Гребенац све до асфалтног пута Гребенац – Дубовац, на излазу из насеља, кота 94.3. Граница даље иде тим путем, укључујући и насеље Кајтасово од координате: N 44° 52' 35", E 21° 15' 39", затим кратко североисточним ободом насеља Кајтасово до координате: N 44° 52' 30", E 21° 15' 35", где се поново укључује на исти асфалтни пут до раскрснице асфалтних путева за Белу Цркву и Ковин. Граница ту скреће на запад и иде путем ка Ковину све до улаза у Делиблатску пешчару (координата: N 44° 51' 05", E 21° 17' 08"), одакле у правцу југоистока путем по ободу пешчаре долази до коте 72.72, а затим на југозапад путем преко кота 73.3, 72.9 и 79.3 до обале Дунава. Граница рејона даље иде левом обалом Дунава, укључујући викенд насеље у потесу „Слатина", а затим на запад асфалтним путем до источног обода насеља Дубовац. Одатле граница иде на запад каналом Велики лапа, затим и каналом северно од потеса „Ленцерова греда". Тим каналом граница излази на канал Мали лап, иде кратко њиме, а затим најпре каналом по западном ободу, а потом и путем по северном ободу потеса „Гајић", излази на јужни обод насеља Гај. Граница иде кратко путем по јужном ободу насеља и излази на канал Велики Лап (координата: N 44° 47' 28", E 21° 03' 27"). Даље граница наставља на запад, све до пута пре доласка у потес „Црвенка" и тим путем излази на асфалтни пут Ковин – Бела Црква (координата: N 44° 47' 20", E 21° 02' 29") и тим путем на исток до насеља Гај. Даље граница иде на север путем Гај – Делиблато, преко потеса „Врњишевац" све до северозападног обода насеља (координата: N 44° 47' 52", E 21° 03' 19") иде његовим северним, па источним ободом и поново излази на исти асфалтни пут. Граница иде тим путем све до тачке западно од потеса „Мали пресек" (координата: N 44° 48' 04", E 21° 08' 06"), а одатле каналом преко кота 83.8 и 84.7, избацујући потес „Мајур" из виногорја, излази на пут ка Делиблату, јужно од викенд-насеља Велика Врела. Граница иде на запад каналом уз тај пут, а затим истим каналом скреће са тог пута на југозапад, између потеса „Мала врела" (у виногорју) и „Обролонт" и „Врњишевац" (координата: N 44° 49' 09", E 21° 03' 28") (ван виногорја). Граница одатле скреће на север и земљаним путем преко коте 100.5, путем између парцела сече поменути пут Делиблато – Велика врела у коти 110.35 и даље наставља ободом потеса „Мала врела",

путем северно од изохипсе 110. Граница даље иде тим путем на исток, преко коте 118.4 до координате: N 45° 53' 23", E 20° 57' 28" и у правцу североистока излази на обод пешчаре, северно од викенд – насеља Велика врела. Даље граница иде на северозапад путем по ободу пешчаре, преко кота 126.72 и 129.6, сече асфалтни пут Делиблато – Вршац (координата: N 44° 51' 49", E 21° 03' 55"), наставља даље и источно од потеса „Турски бунар" (источно од насеља Мраморак – координата: N 44° 53' 32", E 21° 00' 35") излази на пругу Ковин – Вршац и пругом све до железничке станице Владимировац, односно почетне тачке.

Овај део виногорја не обухвата специјални резерват природе „Делиблатска пешчара" који се налази у унутрашњости виногорја.

Граница северног дела виногорја Делиблатска пешчара почиње од асфалтног пута Иланџа – Добрица (координата: N 45° 10' 42", E 20° 54' 33"). Граница ту прелази на насип којим иде уз источни обод насеља Иланџа и на јужном ободу насеља се укључује на асфалтни пут Иланџа – Алибунар (координата: N 45° 09' 30", E 20° 55' 20"), тим путем на југ до улаза у насеље Селеуш, затим истим насипом по источном ободу насеља Селеуш до пруге. Одатле граница иде кратко пругом до железничке станице, а затим на југоисток до коте 83.7, а затим у правцу југа излази на Омладински канал (координата: N 45° 07' 19", E 20° 55' 44") и њиме на југ до коте 78.3. Одавде граница скреће на запад, путем по јужном ободу насеља до асфалтног пута на јужном излазу из насеља (координата: N 45° 07' 19", E 20° 55' 44"), а затим тим путем на југ до земљаног пута којим преко коте 79.5 иде по северном ободу насеља Алибунар, (координата: N 45° 05' 36", E 20° 57' 22") у којој скреће на југоисток источним ободом насеља, остављајући простор око ПК „Тамиш" изван рејона, а укључујући део насеља Алибунар на североистоку до асфалтног пута (Алибунар – Локве, координата: N 45° 05' 27", E 20° 58' 46"), а затим и источним ободом насеља преко коте 77.6 и координате: N 45° 04' 24", E 20° 58' 56" долази до пута између парцела, једну дуж северно од асфалтног пута Алибунар – Банатски Карловац (координата: N 45° 03' 59", E 20° 59' 17") и тим путем до Римског канала (координата: N 45° 03' 45", E 20° 59' 57"), даље каналом иде до поменутог асфалтног пута, њиме кратко на југоисток и у коти 85.0 прелази на насип, северно од насеља Банатски Карловац, пролази коту 81.7 и у правцу југа (координата: N 45° 03' 33", E 21° 01' 09") излази на пругу, источно од железничке станице. Ту граница скреће на североисток пругом све до железничке станице Алибунар, а одатле у правцу севера путем по западном ободу потеса „Шицарнице" све до земљаног пута који у правцу северозапада преко коте 108.2 води ка тзв. Воловском путу ка Владимировцу (координата: N 45° 04' 58", E 20° 56' 53"). Граница одатле иде тим земљаним путем до коте 133.1 – југозападно од потеса „Крст долина". Одатле граница наставља путем преко кота 95.1 – „Букорова дол" и 121.5 – „Попова дол", затим западним и северним ободом насеља Колонија долази до насеља Селеуш (координата: N 45° 08' 05", E 20° 54' 42"). Граница одатле иде „цик – цак линијом" у правцу севера путем источно од економије „Јединство" и гробља, а затим и земљаним путем који из насеља преко коте 99.2 и 99.4 пролази западно од потеса „Сурдук" и „Виногради", југозападно од насеља Иланџа све до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Виногорје Делиблатске пешчаре обухвата делове катастарских општина Иланџа, Селеуш, Владимировац, Алибунар, Банатски Карловац, Мраморак, Николинци, Уљма, Избиште, Гребенац, Орешац, Делиблато, Дубовац, Кајтасово, Банатски Брестовац, Делиблатски Песак, Долово и Шушара.

Оаза Падина

Граница оазе Падина креће на северозападу од коте 114.93 на граници К.О. Падина и Ковачица и у правцу североистока земљаним путем између парцела до координате: N 45° 07' 45", E 20° 42' 29", а затим у правцу југоистока путем између парцела преко кота 113.0, 117.34 и 120.70 долази на границу са К.О. Самош, где скреће на југоисток путем између парцела, укључујући све парцеле потеса „Виногради", све до асфалтног пута Падина – Самош (координата: N 45° 08' 12", E 20° 44' 14"), а даље на југозапад све до раскрснице са Добричким путем. Одатле граница скреће на југ сеоским путем ка североисточном ободу насеља, скреће на исток (координата: N 45° 07' 45", E 20° 44' 12"), па на југ ободом насеља, а затим опет на исток сеоским путем до коте 113.4, источно од насеља. Одатле граница креће на југозапад земљаним путем преко коте 120.7, у дужини од седам дужи (координата: N 45° 06' 03", E 20° 44' 37"). Одатле граница скреће на северозапад путем између парцела до јужног обода насеља, кратко прелази на пут према економији, јужно од села, а затим наставља путем по југозападном ободу насеља, сече Јарковачки пут на излазу из насеља и долази до асфалтног пута према Ковачици (координата: N 45° 07' 06", E 20° 42' 39"). Граница кратко иде према насељу, а затим после једне дужи се одваја на северозапад сеоским путем између парцела све до коте 114.93 где је и почетна тачка границе оазе.

Оаза Плочица

Граница оазе Плочица креће на северозападу, на граници К.О. Плочица и Банатски Брестовац на потоку Пољавица, западно од потеса „Баштине", кратко каналом, а затим од коте 77.9 креће, најпре на југоисток путем до коте 79.2, а одатле на исток путем између парцела преко коте 78.02 долази до коте 77.3. Ту граница скреће на север, а након три дужи на исток, сече асфалтни пут Плочица – Ковин (координата: N 44° 44' 04", E 20° 53' 20") и прелази на земљани пут источно од асфалтног пута. Тим путем граница оазе иде на југ, пролази између насеља и потока Пољавица преко коте 78.8 и истим путем (најјужнија координата: N 44° 42' 48", E 20° 53' 02") излази на поток, код крајње југозападне тачке насеља, јужно од коте 71.04. Граница одатле иде тим потоком на северозапад све до почетне тачке оазе.

Оаза Банатски Брестовац

Граница ове мале оазе иде од границе катастарских општина Банатски Брестовац и Омољица (која је ван оазе) у координати: N 44° 40' 45", E 20° 46' 05" и иде према истоку кратко пољским путем, а затим каналом до пута Банатски Брестовац – викенд насеље „Јабуков цвет" (координата: N 44° 40' 31", E 20° 47' 23") и наставља каналом до места спајања канала са јужним каналом (координата: N 44° 40' 14", E 20° 47' 37"). Од тог места, граница оазе иде ка западу каналом до границе К.О. Банатски Брестовац – Омољица и одатле иде ка северу границом К.О. Банатски Брестовац – Омољица до почетне тачке оазе.

Оаза Долово

Оаза Долово је мала оаза која обухвата насеље Долово и следеће катастарске парцеле у КО Долово:

14233/2 и 10514/1, 10514/2, 10621, 10622; 278, 358/2, 520/1, 588, 589, 626, 781, 1380, 1399, 1582, 1793; 1090, 1091, 1092, 1092/2, 1092/4, 1093/1, 1093/2 и 993, 994, 999, 1000, 1058; 3256.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Јужнобанатски рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Вршачко	Белоцрквaнско	Делибла тска пешчара	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Rkatziteli (Ркацители)	❶❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Furmint	❷			2,5	2,0	7.500	8.000
Креаца	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Тамјаника			❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Сила	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Бувије (Радгонска ранина, Bouvier)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Sylvaner (Силванац, Силванац зелени)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Semillon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Вршачко	Белоцрквaнско	Делибла тска пешчара	принос/(кг/биљци)		принос/хектару	
				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Нема препоручених	-	-	-	-	-	-	-
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат Хамбург)	❶❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Rebo			❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Вршачко	Белоцрк ванско	Делибла тска пешчара	принос/(кг/биљци)		принос/хектар	

				3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте							
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте							
Пробус	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте							
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Rebo			❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери							
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Јужнобанатски рејон (Вршачко, Белоцркванско виногорје и виногорје Делиблатске пешчаре)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Црвени дренак (Разаклија) - Друге сорте Iи IIепохе зрења
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Београдска бесемена - Друге сорте Iи II епохе зрења
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver - Љана	- Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Друге сорте I и II епохе зрења
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri,* 41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Казенављева кордуница - Силво кордуница - Мозерова кордуница	- Жупски - Крајински - Други узгојни облици
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена	
	9,0	9,5	

2.7. БАЧКИ РЕЈОН/БАЧКА

Простирање

Бачки рејон се простире у Бачкој и састоји од три оазе: Темерин, Бачки Моноштор и Каравуково.

Границе

Границе Бачког рејона су заправо границе оаза које сачињавају овај рејон.

Оаза Темерин

Оаза Темерин обухвата виноградарске терене између насеља Темерин и канала Јегричка на делу К.О. Темерин. Граница оазе Темерин почиње на северу, на асфалтном путу Темерин – Надаљ, у коти 79.2, на раскрсници са путем који води ка Фехировом салашу, и одатле иде на југоисток каналом и након једне дужи скреће на југозапад, путем између парцела све до коте 81.1 на Чурушком путу. Ту граница скреће на југоисток тим путем све до фарме свиња (координата: N 45° 26' 02", E 19° 55' 57"), а затим путем између парцела на југозапад, све до пута, једну дуж северно од канала (координата: N 45° 25' 49", E 19° 55' 52"). Граница одатле иде на запад, паралелно са каналом, и код кожарског комбината (координата: N 45° 26' 07", E 19° 54' 25"), скреће на југ, прелази тај канал и наставља источним ободом насеља (координате: N 45° 25' 51", E 19° 54' 27" и N 45° 25' 24", E 19° 54' 14"). Граница тако долази до северног крака канала Мала бара, иде кратко њиме до моста, на путу који се наставља на улицу Дожа Ђерђа, а затим у правцу југоистока сеоским путем до јужног крака канала, на месту где се одваја канал који иде у правцу југа ка Римском шанцу. Граница иде кратко тим мањим каналом на југ, а затим прелази на први пут, паралелан са каналом Мала бара и њиме на исток у дужини од две дужи (координате: N 45° 25' 17", E 19° 55' 00"). Одатле граница иде путем између парцела на југозапад и излази на асфалтни пут Темерин – Жабаљ. Граница иде кратко на запад тим путем према насељу, а затим након једне дужи се одваја на пут између насеља и баре, источно од насеља. Граница даље скреће ка ободу насеља северно од циглане, а затим иде на југ источним ободом насеља Темерин, кратко пругом, а затим преко коте 82.3 источним и јужним ободом насеља Доња Колонија и излази на пругу Нови Сад – Жабаљ, код економије Иланџа. Граница даље иде на север пругом и пре доласка до железничке станице Темерин, одваја се на запад путем по северном ободу фабрике кугличних лежаја. Граница иде кратко тим путем, а затим у координати: N 45° 23' 56", E 19° 52' 21" скреће на север и путем између парцела, преко коте 78.3 иде све до обода насеља (координата: N 45° 24' 27", E 19° 52 35") скреће на запад до координате: N 45° 24' 31", E 19° 52' 18", а затим прелази канал и од координате: N 45° 24' 36", E 19° 52' 20" иде на запад путем, а затим на север, путем између парцела једну дуж западно од насеља Темерин до коте 79.0, односно до испред моста на асфалтном путу Темерин – Сириг, преко канала западно од насеља (координата: N 45° 25' 14", E 19° 52' 14"). Граница ту скреће на запад, паралелно са асфалтним путем, укључујући насеље уз тај пут и код коте 79.9 излази на поменути асфалтни пут. Граница се одатле враћа на исток тим путем, прелази канал преко поменутог моста и након једне дужи у коти 80.30, источно од моста, скреће на пут између парцела којим у правцу севера излази на канал. Граница иде тим каналом на североисток и код координате: N 45° 25' 16", E 19° 53' 02" скреће у правцу севера и излази на северни крак канала Мала бара (координата: N 45° 25' 28", E 19° 53' 10"). Одатле граница наставља у истом правцу до координате: N 45° 25' 37", E 19° 53' 14" где излази на пут, западно од

асфалтног пута Темерин – Надаљ, наставља тим путем на север и долази до Фехировог салаша недалеко од канала Јегричка. Одатле граница скреће на југоисток правом линијом, све до почетне тачке оазе на асфалтном путу Темерин – Надаљ.

Оаза Бачки Моноштор (Писак)

Граница ове оазе почиње на северозападу на великом каналу у коти 84.8 и иде на североисток до земљаног пута, јужно од железничке станице Салаш и тим путем иде на југ до координате: N 45° 46' 59", E 19° 01' 48", а одатле на југоисток путем који прати изохипсу 80, западно од канала, до координате: N 45° 46' 22", E 19° 02' 04' у потесу „Руњавац". Ту граница кратко скреће на запад према коти 86.5 до координате: N 45° 46' 19", E 19° 01' 33" и одатле у правцу југа до земљаног пута који јужно од потеса „Руњевац" иде ка Саверборновом салашу. Граница даље иде кратко на запад до пута из правца потеса „Буџак Анђелош" (координата: N 45° 45' 53", E 19° 01' 52"), а затим на северозапад путем, све до координате: N 45° 46' 18", E 19° 01' 23" на земљаном путу, који од мочварних терена јужно од потеса „Лугомир" води ка потесу „Руњавац". Граница иде кратко на исток и након једне дужи поново скреће на северозапад земљаним путем ка Ервиновом салашу до координате: N 45° 46' 39", E 19° 00' 40" и одатле у правцу севера преко коте 85.3 долази до почетне тачке.

Оаза Каравуково

Граница ове оазе почиње од коте 83.9, на граници К.О. Каравуково – Богојево, даље иде на исток путем који одваја потес „Пешчани брежуљак" од пашњака потеса „Ливаде" све до границе К.О. Каравуково – Српски Милетић, а затим и том границом на југоисток све до пруге. Граница скреће пругом на југ све до пута по северном ободу потеса „Горња шума", тим путем на запад по ободу шуме, преко коте 85.2, а затим и на северозапад путем по ободу потеса „Пешчани брежуљак" преко координата: N 45° 31' 53", E 19° 11' 20" и N 45° 32' 10" E 19° 11' 07" све до почетне тачке оазе.

Карта 2.7.1. Границе рејона и виногорја Бачког рејона (оаза)

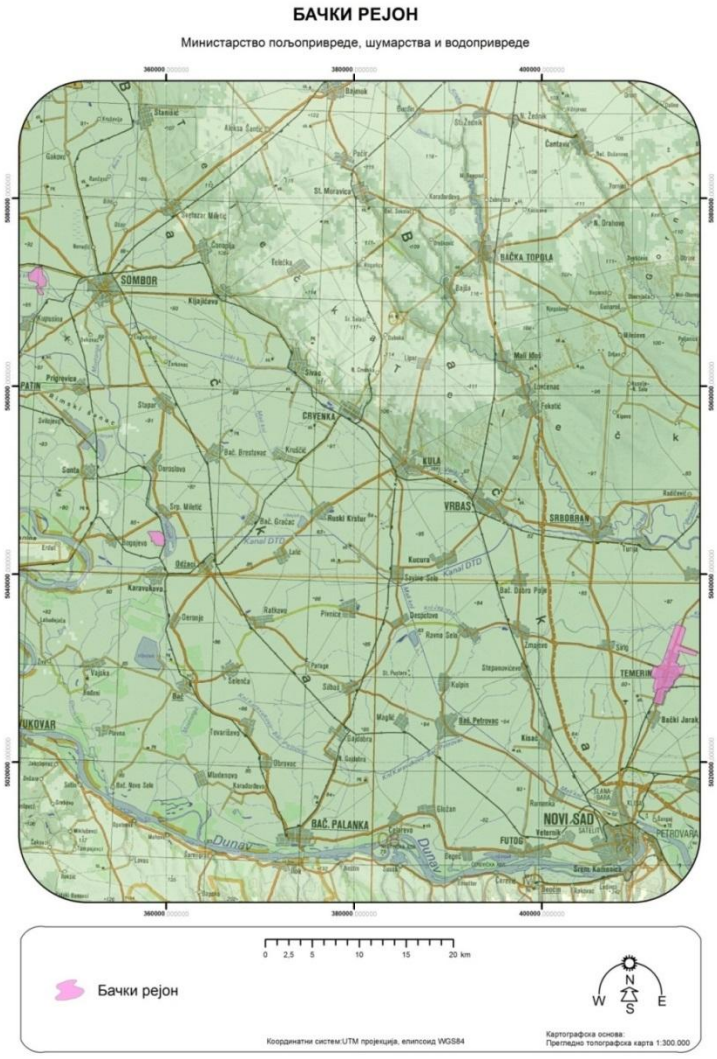

Обухваћене општине

Бачки рејон обухвата мале делове општина Темерин, Сомбор и Оџаци.

Површине рејона и виногорја

Бачки рејон заузима површину од 1.985,41 ha.

Табела 2.7.1. Површина Бачког рејона (оаза)

Бачки рејон Укупна површина оаза (ha)	Укупна површина (ha)
	1.985,41

Површине под виноградима

На основу пољопривредног пописа из 2012. године у Бачком рејону има 22,53 ha винограда (око 20,11 ha родних винограда, односно 89,26%), од чега је 9,69 ha са стоним сортама и 12,84 ha са винским сортама.

Графикон 2.7.1. Површине под обрађиваним виноградима у општинама обухваћеним Бачким рејоном

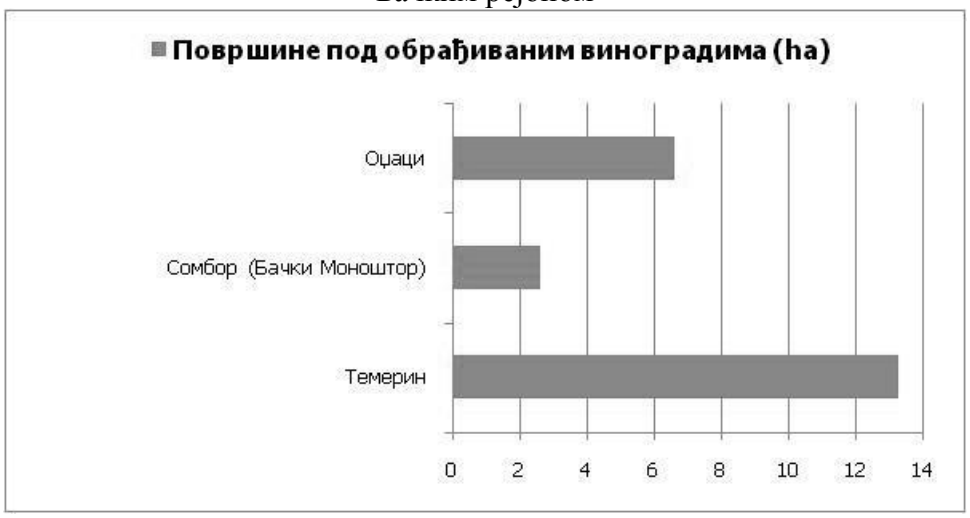

Климатски фактори

У табели 2.7.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошке станице у Сомбору (1961 – 2010).

Табела 2.7.2. Биоклиматски индекси за Бачки рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Сомбор	17.0	1549.2	1307.9	2102.8	10.4	169.2	5.4	2.5	2.7

Карта 2.7.2. Винклеров индекс Бачког рејона

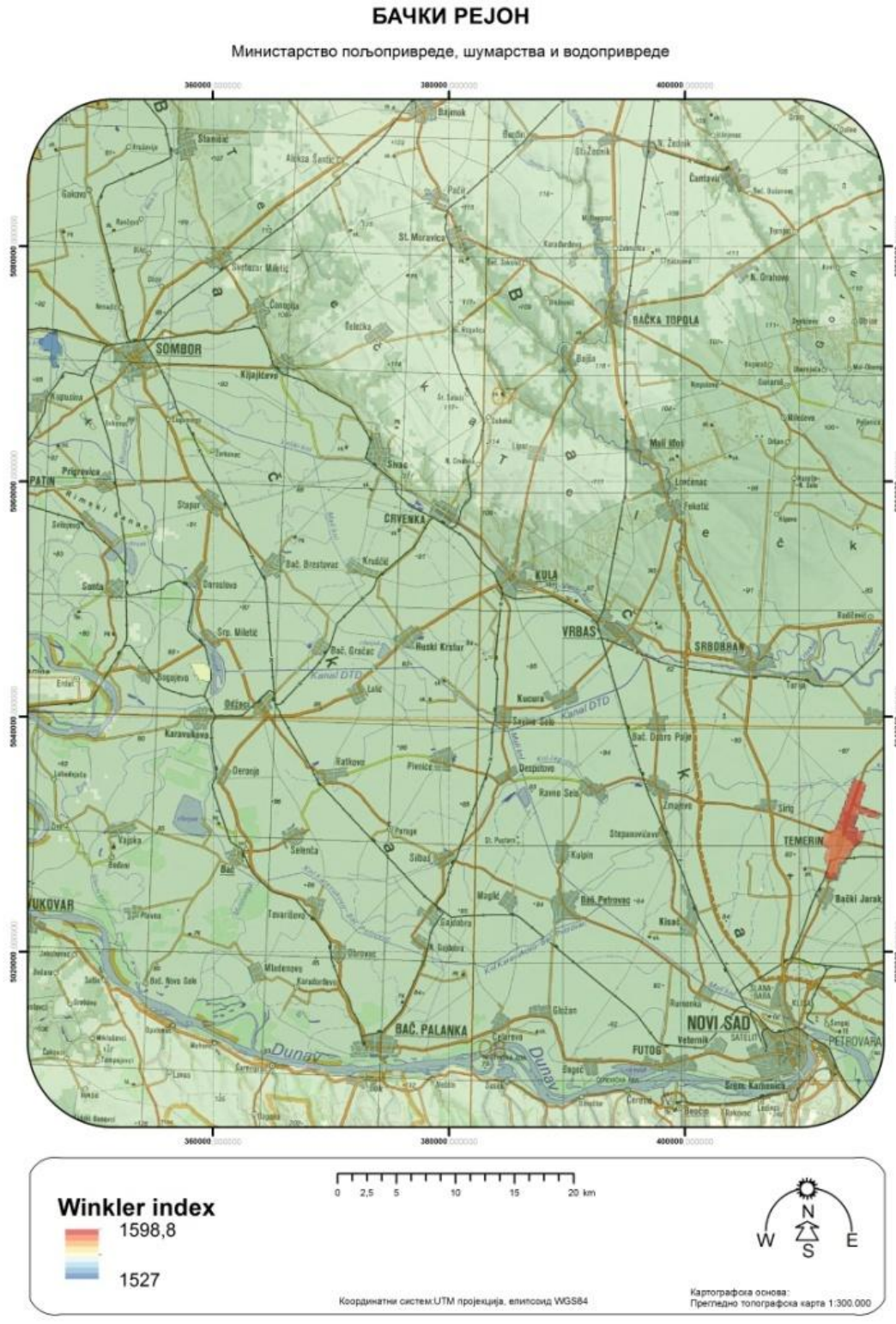

Земљишни услови

Преовлађујући тип земљишта овог рејона је чернозем, а у веома мањој мери су заступљена и друга земљишта.

Карта 2.7.3. Типови земљишта

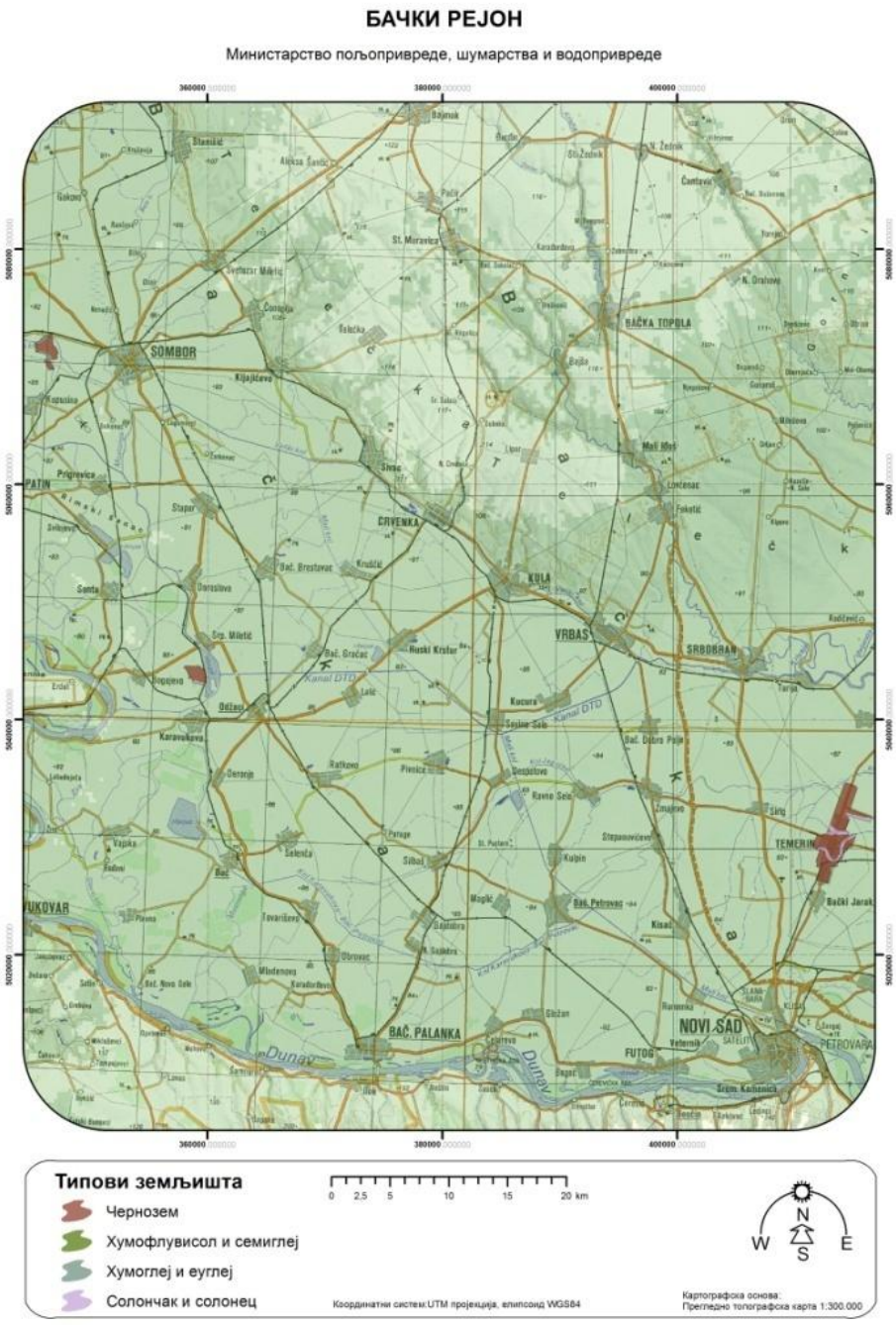

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 45° 47' географске ширине на северу (најсевернија оаза) до 45° 22' географске ширине на југу (најјужнија оаза).

Надморска висина

Већи део рејона, односно оаза које чине рејон се простиру на надморској висини од око 80 m.

Пејзаж

Ово је типичан равничарски рејон, а оазе овог рејона се налазе поред мањих канала система Дунав – Тиса – Дунав. Подручје припада степској вегетацији, а заступљене су углавном ратарске културе.

Заступљеност винограда и произвођача грожђа

У овом рејону 76 газдинстава поседује винограде, што чини свега око 1,3% од укупног броја пољопривредних газдинстава овог рејона. Највећи број виноградара налази се у општини Оџаци, иако највећу површину под виноградима има општинаТемерин.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за оазе Бачког рејона које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К.и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Оазе Бачког рејона	принос/(kg/биљци)		принос/(kg/хектару)	
		3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте					
Кевидинка (Ружица)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте					
Неопланта	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Сила	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Жупљанка	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте					
Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Semillon	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА	Оазе Бачког рејона	принос/(kg/биљци)		принос/(kg/хектару)	

РОЗЕ ВИНА		3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте					
Limberger (Франковка)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте					
Нема препоручених	-	-	-	-	-
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте					
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Merlot	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Оазе Бачког рејона	принос/(kg/биљци)		принос/(kg/хектару)	
		3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте					
Limberger (Франковка)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Portugieser (Португизер)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте					
Пробус	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте					
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Merlot	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери					
Alicante Bouschet	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	2,5	2,0	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Оазе Бачког рејона			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Црвени дренак (Разаклија) - Друге сорте Iи II епохе зрења
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Београдска бесемена - Друге сорте I и II епохе зрења
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver - Љана	- Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда) - Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина)	- Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Друге сорте I и II епохе зрења
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas X Berlandieri,* 41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо)	- Карловачки - Други слични узгојни облици	

ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ		
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) (уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена
	9,0	9,5

3. РЕЈОНИ И ВИНОГОРЈА ВИНОГРАДАРСКОГ РЕГИОНА КОСОВО И МЕТОХИЈА

3.1. СЕВЕРНОМЕТОХИЈСКИ РЕЈОН/СЕВЕРНА МЕТОХИЈА

Простирање

Севернометохијски рејон се простире на теренима у северозападном делу Метохије од подножја планине Мокре Горе на северу, до реке Пећке Бистрице на југу.

Границе

Севернометохијски рејон се простире на теренима у северозападном делу Косова и Метохије од Мокре Горе на северу до Пећке Бистрице на југу. Граница рејона почиње од извора реке Бели Дрим и иде изохипсом 700 на исток, затим реком Кујавчом до ушћа у источку реку, а затим и њоме до ушћа у Бели Дрим. Граница рејона даље иде Белим Дримом на југ до ушћа Пећке Бистрице, а затим на североисток Пећком Бистрицом до тромеђе К.О. Пећ – Ћушка – Брежаник. Граница даље обухвата К.О. Пећ, границом К.О. Пећ – Брежаник и Пећ – Бело Поље до изохипсе 600, а затим том изохипсом до изнад Пећке патријаршије, прелази са друге стране Пећке Бистрице и даље наставља на север изохипсом 600 до почетне тачке.

Карта 3.1.1. Границе рејона и виногорја Јужнометохијског рејона

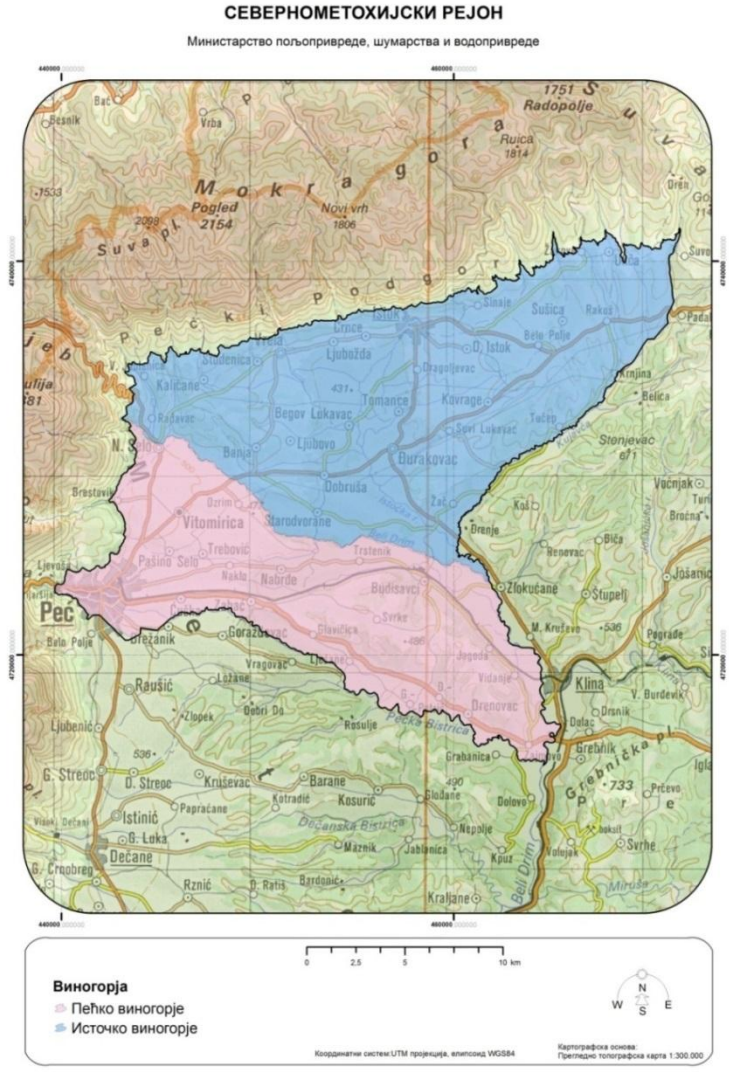

Обухваћене општине

Севернометохијски рејон обухвата територију општина Исток, Пећ и Клина.

Површине рејона и виногорја

Севернометохијски рејон заузима површину од 41.009,09 ha, где је највеће Источко виногорје.

Табела 3.1.1. Површине рејона и виногорја Севернометохијског рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Пећко виногорје	16.748,53	40,84	40,86
Источко виногорје	24.236,83	59,10	59,14
Укупно	40.985,36	99,94	100,00
Севернометохијски рејон Укупна површина (ha)	41.009,09		

Климатски фактори

У табели 3.1.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошке станице у Пећи (1961 – 2010).

Табела 3.1.2. Биоклиматски индекси за Севернометохијски рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Пећ	16.7	1485.1	1274.2	1942.2	11.6	177.7	2.1	0.7	0.9

Карта 3.1.2. Винклеров индекс Севернометохијског рејона

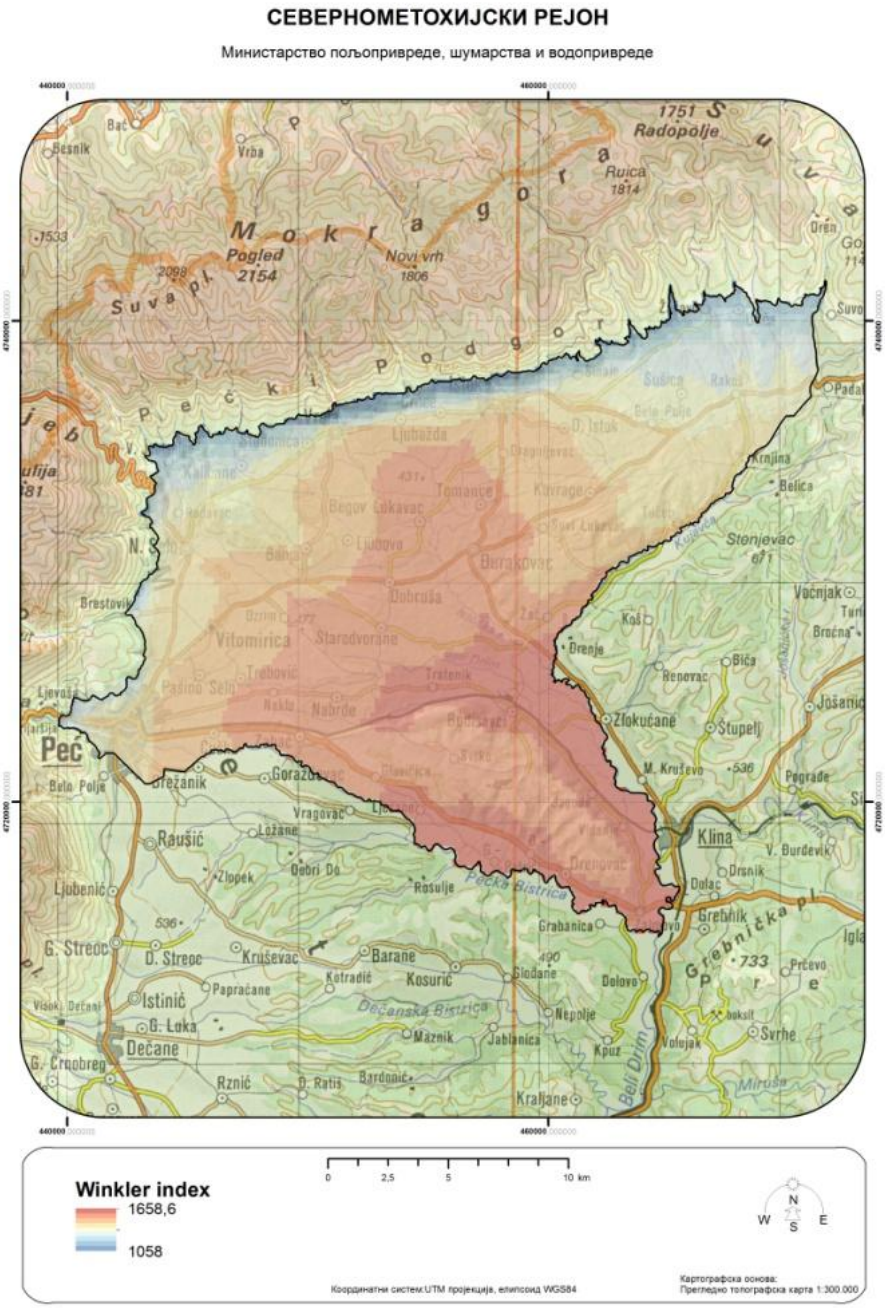

Земљишни услови

Преовлађујући тип земљишта овог рејона је флувисол, затим хумофлувисол и семиглеј, као и колувијум, а заступљени су у мањој мери и дистрични камбисол и местимично ранкер, рендзина, сиромезем и литосол на карбонатним супстратима, псеудоглеј, вертисол и остала земљишта.

Карта 3.1.3. Типови земљишта Севернометохијског рејона

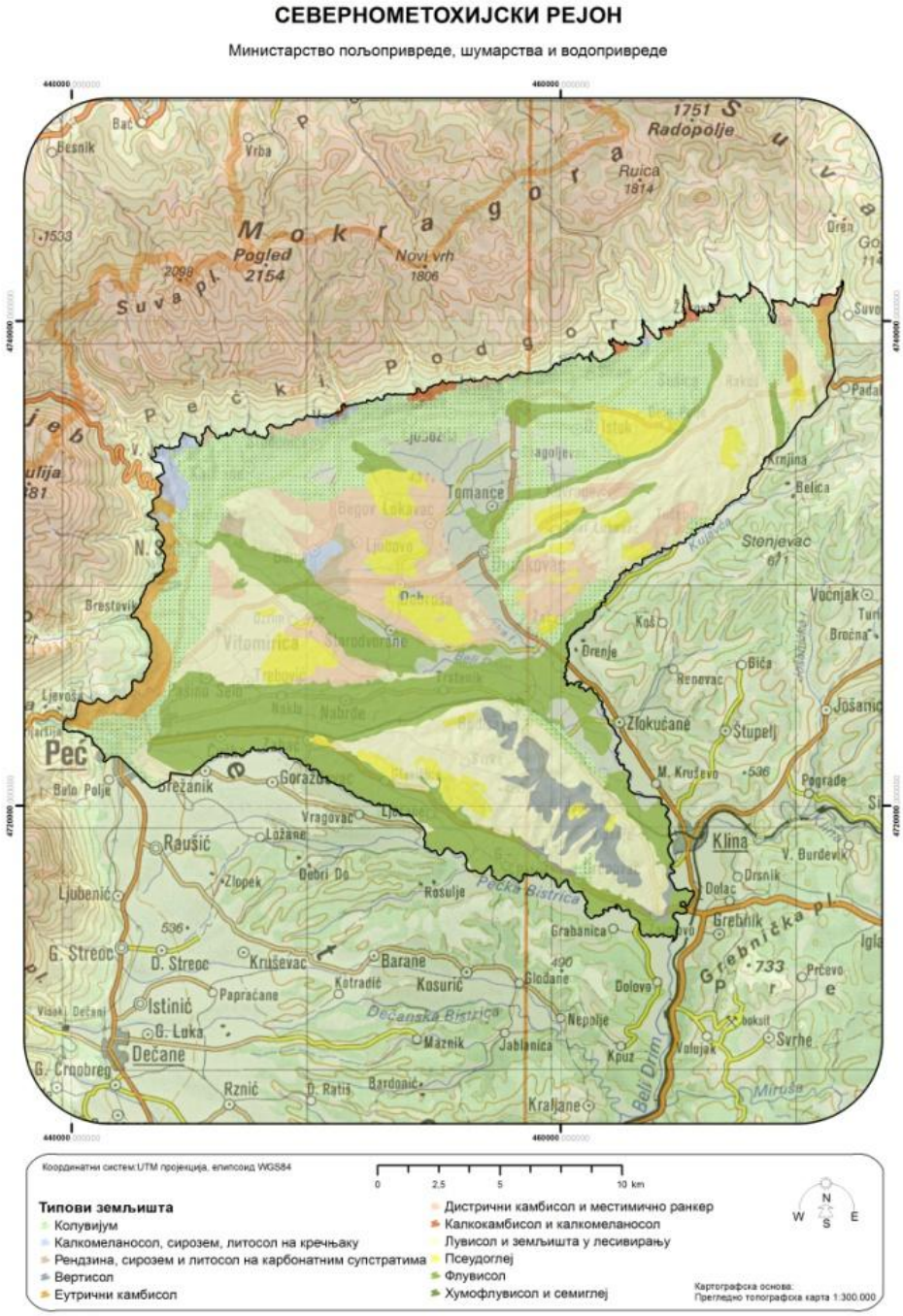

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 42° 49' географске ширине на северу до 42° 34' географске ширине на југу рејона.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 380 m до 600 m, а предели где се простиру виногорја и где се налазе виногради се углавном налазе на висинама до 500 m, пошто виногорја заузимају читав рејон. Надморска висина рејона се постепено смањује идући са севера и северозапада ка југу и југоистоку рејона.

Карта 3.1.4. Надморска висина Севернометохијског рејона

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише умерено – стрмим до благим нагибима терена на којима се налазе виногради.

Карта 3.1.5. Нагиб терена Севернометохијског рејона

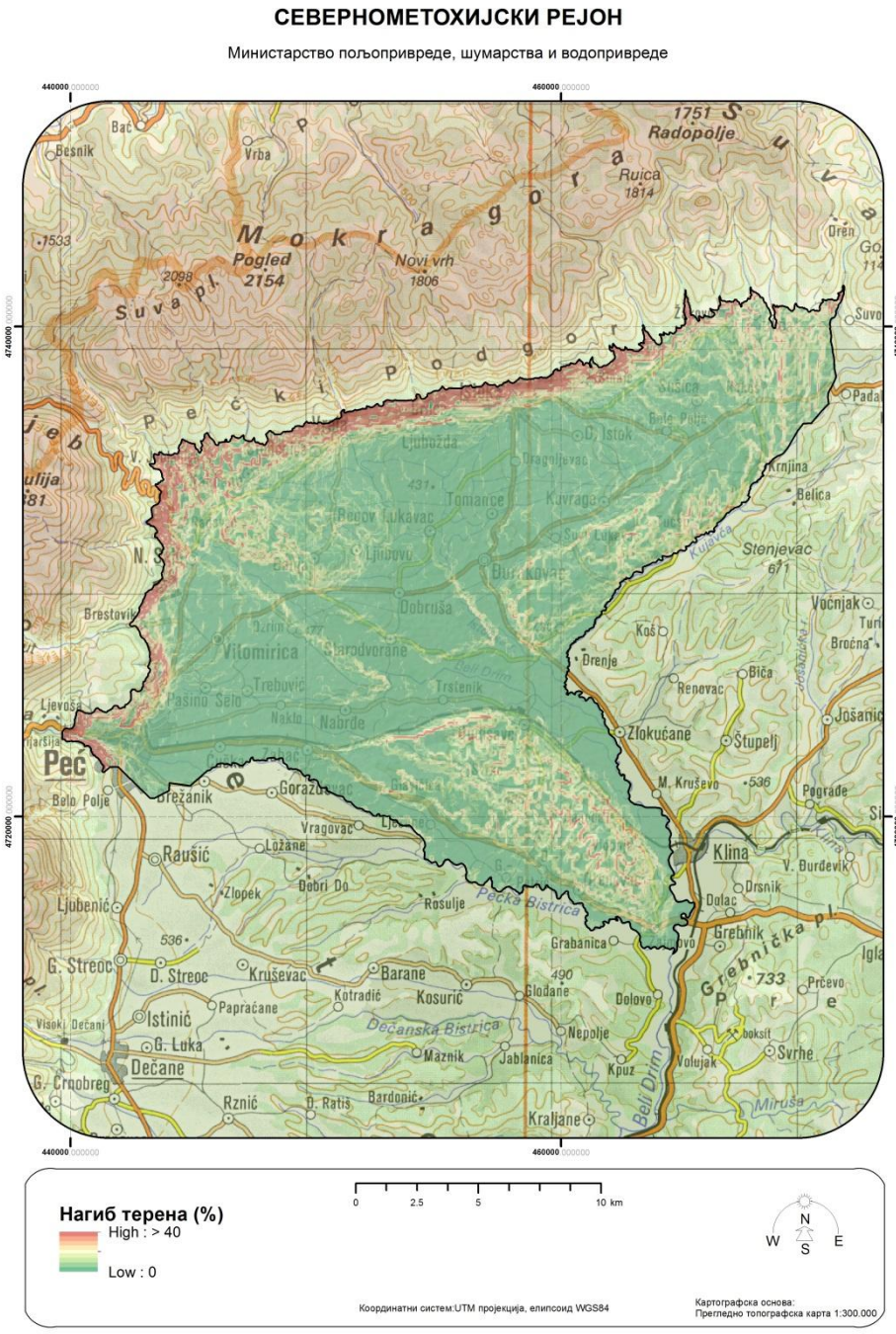

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена, али се виногради углавном налазе на јужним, југоисточним и источним експозицијама.

Карта 3.1.6. Експозиција терена Севернометохијског рејона

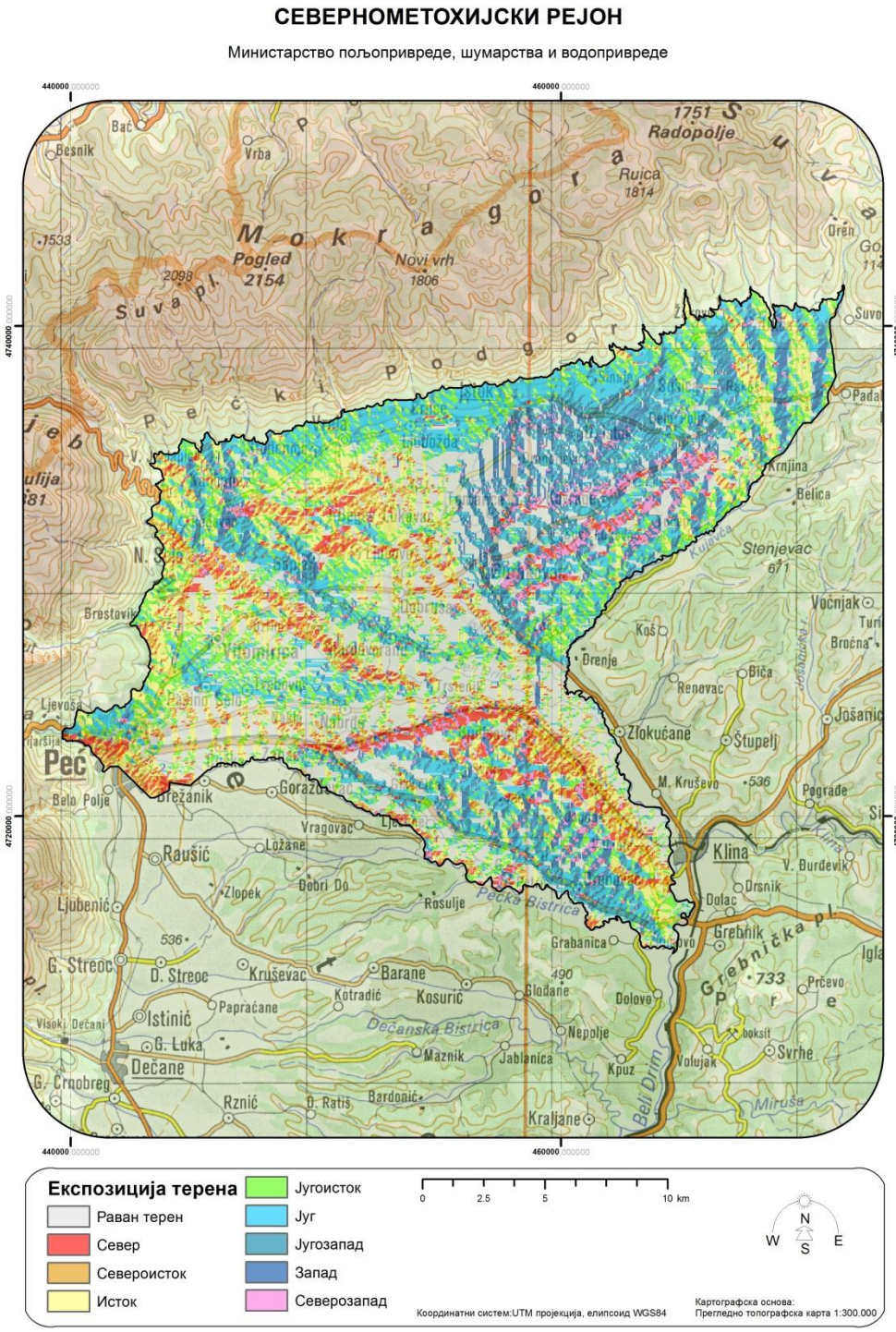

Орографске карактеристике

Орографске, односно рељефне карактеристике овог рејона чине са југоисточне стране рејона Гребничка планина (733 m), а са северозападне стране планина Жљеб (2.365 m), која представља део ланца масива Проклетија. Са северне стране орографију сачињавају завршеци Пећког Подгора, односно налази се Сува планина (1810 m) која припада групи Карпатско – балканских планина. Венци и падине ових планина као и брдовити терени који су заступљени више у северном и северозападном делу рејона, орографски карактеришу овај рејон. Јужни и југоисточни део рејона је више благо брдовит и са равнијим теренима.

Пејзаж

Овај рејон заузима крајње падине, односно пределе који припадају брежуљкастом појасу претежно са шумама храста цера, сладуна и др., пределе брдског субмедитеранског појаса где су заступљене шуме термофилних храстова, црног и белог граба, питомог кестена и др., као и пределе равничарског субмедитеранског појаса са разним термофилним и хидротермофилним биљним заједницама. Од речних токова највећа је река Бели Дрим која извире испод планине Жљеб и протиче правцем северозапад – југоисток дуж читавог рејона. Од мањих речних токова овде се налазе Источка река, Кујавча и Пећка Бистрица. У равнијем делу рејона пејзажне карактеристике дају ратарске културе и густа и честа насеља, а у даљини се виде горе поменуте планине.

Виногорја

Севернометохијски рејон има следећа виногорја:

3.1.1. Пећко виногорје/Пећ;

3.1.2. Источко виногорје/Исток.

3.1.1. Пећко виногорје/Пећ

Простирање

Пећко виногорје се простире од Пећи и од реке Пећка Бистрица на западу, до реке Бели Дрим на истоку.

Границе

Граница Пећког виногорја почиње од извора Белог Дрима и иде низводно реком Бели Дрим, затим узводно реком Пећком Бистрицом, све до тромеђе К.О. Пећ – Ћушка – Брежаник. Граница даље обухвата К.О. Пећ границом К.О. Пећ – Брежаник и Пећ – Бело Поље до изохипсе 600, а затим том изохипсом до изнад Пећке Патријаршије, прелази са друге стране Пећке Бистрице и даље наставља на север изохипсом 600 до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Пећко виногорје обухвата делове катастарских општина Ново Село, Брестовик, Црни Врх, Пећ, Благаје, Плављане, Љешане, Клинчина, Горњи Петрич, Јабланица, Ново Село – Зајмово и Грабаница, као и катастарске општине Дубово, Озрим, Сига, Витомирица, Рухот, Трстеник, Ступ, Будисавци, Наглавци, Велико Крушево, Јагода, Требовић, Накло, Љутоглава, Лабљане, Сврке, Ћушка, Захаћ, Ромуне, Главичица, Доњи Петрич, Ново село – Деич и Дреновац.

3.1.2. Источко виногорје/Исток

Простирање

Источко виногорје се простире на јужним падинама планине Мокра Гора према Метохијској равници, од места Црколез на истоку, до места Радовац на западу, односно до реке Бели Дрим.

Границе

Источко виногорје почиње од извора реке Бели Дрим и иде низводно реком, све до коте 385, односно ушћа Источке реке у Бели Дрим. Ово је уједно јужна граница виногорја. Затим граница скреће у правцу севера Источком реком и реком Кујавчом, све до изохипсе 700 у К.О. Суво Грло. Даље граница на северу иде изохипсом 700 све до извора Белог Дрима, односно до почетне тачке виногорја.

Обухваћене катастарске општине

Источко виногорје обухвата делове катастарских општина Велика Јабланица, Мала Јабланица, Каличане, Студеница, Врело, Љубожда, Црнче, Исток, Синаје, Мојстир, Сушица, Жаково, Укча , Црколез, Суво Грло, Радавац, Мало Дубово, Осојане, Кашица, Шаљиновица, Рудице и Берково, као и катастарске општине Орно Брдо, Љубово, Пригода, Лугово, Мужевине, Драгољевац, Дубрава, Бело Поље, Крњина, Бегов Лукавац, Ковраге, Верић, Томанце, Суви Лукавац, Тучеп, Бањица, Бања, Црни Луг, Доброша, Прекале, Ђураковац, Жач, Стародворане и Трбуховац.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Севернометохијски рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом и квалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Источко виногорје	Пећко виногорје	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
			3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте						
Тамјаника	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Смедеревка	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Rkatziteli (Ркацители)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте						
Неопланта	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Сила	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте						
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Semillon	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000

Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Источко виногорје	Пећко виногорје	принос/(кг/биљци) 3000-4000 биљака/ хектару	принос/(кг/биљци) преко 4000 биљака/ хектару	принос/(кг/хектару) 3000-4000 биљака/ хектару	принос/(кг/хектару) преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте						
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте						
Нема препоручених/дозвољених сорти	-	-	-	-	-	-
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте						
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Franc	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Источко виногорје	Пећко виногорје	принос/(кг/биљци) 3000-4000 биљака/ хектару	принос/(кг/биљци) преко 4000 биљака/ хектару	принос/(кг/хектару) 3000-4000 биљака/ хектару	принос/(кг/хектару) преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте						
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте						
Неготинка	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте						
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Cabernet Franc	❷	❷				
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери						
Alicante Bouschet	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	2,5	2,0	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Севернометохијски рејон (Источко и Пећко виногорје)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Београдска бесемена - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина)	- Nadegda Azos - Muscat Rose St Vallier

	- Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver - Љана - Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Exalta - Muscat Precoce de Saumur - Danlas - Alina - Angela - Astaniskij - Fanny - Georg - Lival	- Michele Palieri - Victoria - Katharina - Dattier de Bouyrout (Афус-али,Регина) - Moldova - Друге сорте
ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ	- *Berlandieri x Riparia*, Kober 5BB - *Berlandieri x Riparia*, SO4 - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 5C - *Berlandieri x Riparia*, Teleki 8B - *Berlandieri x Riparia*, 420 A	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 110 - *Berlandieri x Rupestris*, Paulsen 1103 - *Berlandieri x Rupestris*, Ruggeri 140	- *Berlandieri x Rupestris*, Richter 99 - *Chasselas x Berlandieri,* 41B - Fercal - Друге подлоге
УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ	- Једногуби Гијов (Гујо) - Двогуби Гијов (Гујо) - Карловачки - Роајатска кордуница	- Асиметрична кордуница - Казеневљева кордуница - Са слободним (падајућим) ластарима	- Силво кордуница - Мозерова кордуница - Жупски - Крајински - Други слични узгојни облици
МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL) *(*уколико вино није произведено на посебан начин)	Бела/Розе	Црвена	
	9,5	10,0	

3.2. ЈУЖНОМЕТОХИЈСКИ РЕЈОН/ЈУЖНА МЕТОХИЈА

Простирање

Јужнометохијски рејон се простире на теренима у југозападном делу Косова и Метохије, односно на просторима Јужне Метохије.

Границе

Граница рејона почиње на северозападу, од ушћа Козничке реке у реку Бели Дрим, изнад села Крамовики иде на југоисток, изнад атара села Крамовик и Петковић, затим преко потеса „Поток" и даље на исток, обухватајући атаре села Сановац, Дреновац, пролази изнад Ораховца и даље у истом правцу путем Сува Река – Ораховац, обухватајући атаре села Велика Хоча, Зочиште и Оптеруша. Даље граница иде преко села Добродељане, Студеничане, Семетиште, Кострце, Нишор, где граница избија на тромеђу К.О. Нишор, Пагаруша и Кравосерија. Ту граница иде у правцу северозапада границом К.О. Пагаруша – Добродељане, Пагаруша – Самодража, Пагаруша – Милановић, Јанчиште – Милановић, преко села Милановић до границе К.О. Милановић и Ораховац, а затим Остозуб и Ораховац, Црноврана – Ораховац, Турјак – Ораховац, Турјак – Понорац, Турјак – Бубље, Доманек – Бубље, Доманек – Бобовац, Влашки Дреновац – Бобавац, Влашки Дреновац – Врмница, Скорошник – Врмница, Скорошник – Балинце, Скорошник – Орлате, Трпеза – Орлате, Трпеза – Вериша, Трпеза – Нековце, Трпеза – Дивљака, Ладровац – Дивљака, Ладровац – Клечка, Сеник – Клечка, Ладровић – Клечка, Ладровић – Јавор, Гунцат – Јавор, Гунцат – Лужница, Гунцат – Блаце и Тумичина – Блаце све до коте 700, а даље преко села Блаце, Дуље, Чајдрак, Вршевце, Слапушане, Стара Вучина, Мовљане, Горња Крушица, Папаз, Будаково, Вранић, Поповљане и Дворане избија на границу националног парка Шар – планина на асфалтном путу Дворан – Мушутиште. Граница рејона даље прати границу националног парка Шар – планина у правцу југа, све до асфалтног пута Призрен – Манастир Светих Архангела, избацујући још једино шумски комплекс између насеља Љубида и границе са К.О. Скробиште, Дојнице и Грнчаре. Одатле граница иде границом К.О. Призрен – Јабланица, Лесковац – Јабланица, Лесковац – Кустендил,

Љубићево – Кустендил и Љубићево – Лез и у правцу југа долази до источног обода насеља Љубићево. Од села Љубићева граница иде северозападно и западно до села Жура и преко кота 549 и 445 избија на реку Бели Дрим, на месту где почиње Врбничко језеро. Граница даље иде узводно реком Бели Дрим до коте 323 – ушће реке Ереник у Бели Дрим и даље узводно реком Ереник до моста, на путу Ђаковица – Кореница, а потом границом К.О. Јахоц – Оризе, Јахоц – Кодра Хутит, Осек Хиља – Кодра Хутит, Осек Хиља – Рацај, Скивјане – Рацај, Скивјане – Еремет, Скивјане – Дујак, Скивјане – Горње Ново Село, Доње Ново Село – Горње Ново Село, Јанош – Горње Ново Село, Јанош – Паљабарда, Јанош – Радоњић, Ждрело – Радоњић, Кодралија – Радоњић, Кодралија – Гргоч, Црмљане – Гргоч, Црмљане – Краљане, и Црмљане – Крамовик до почетне тачке.

Карта 3.2.1. Границе рејона и виногорја Јужнометохијског рејона

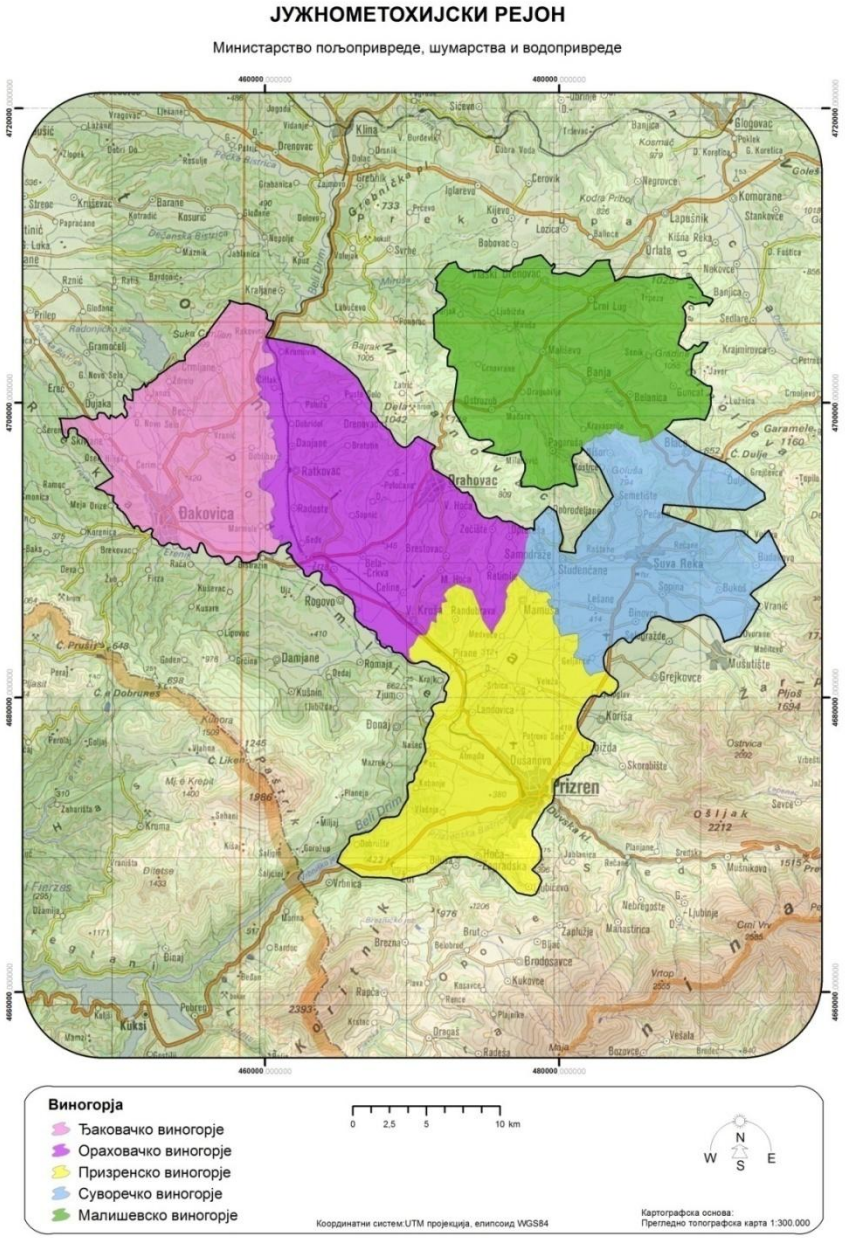

Обухваћене општине

Јужнометохијски рејон обухвата територију у општинама Ђаковица, Ораховац, Призрен и Сува Река.

Површине рејона и виногорја

Јужнометохијски рејон заузима површину од 92.110,99 ha, где је највеће Ораховачко виногорје.

Табела 3.2.1. Површине рејона и виногорја Јужнометохијског рејона

Виногорја	Укупна површина		
	ha	% (рејон)	% (виногорје)
Ђаковачко виногорје	14.857,83	16,13	16,13
Ораховачко виногорје	20.557,33	22,32	22,32
Призренско виногорје	20.020,02	21,73	21,73
Суворечко виногорје	16.301,92	17,70	17,70
Малишевско виногорје	20.373,88	22,12	22,12
Укупно	92.110,99	100,00	100,00
Јужнометохијски рејон Укупна површина (ha)	92.110,99		

Климатски фактори

У табели 3.2.2. су приказане вредности неких биоклиматских индекса на основу података из метеоролошке станице у Призрену (1961 – 2010).

Табела 3.2.2. Биоклиматски индекси за Јужнометохијски рејон

Станица	AVG	WIN	BEDD	HI	CI	DI	N0	N35	N15
Призрен	18.2	1789.6	1417.2	2251.3	12.7	155.0	1.4	4.7	1.0

Карта 3.2.2. Винклеров индекс Јужнометохијског рејона

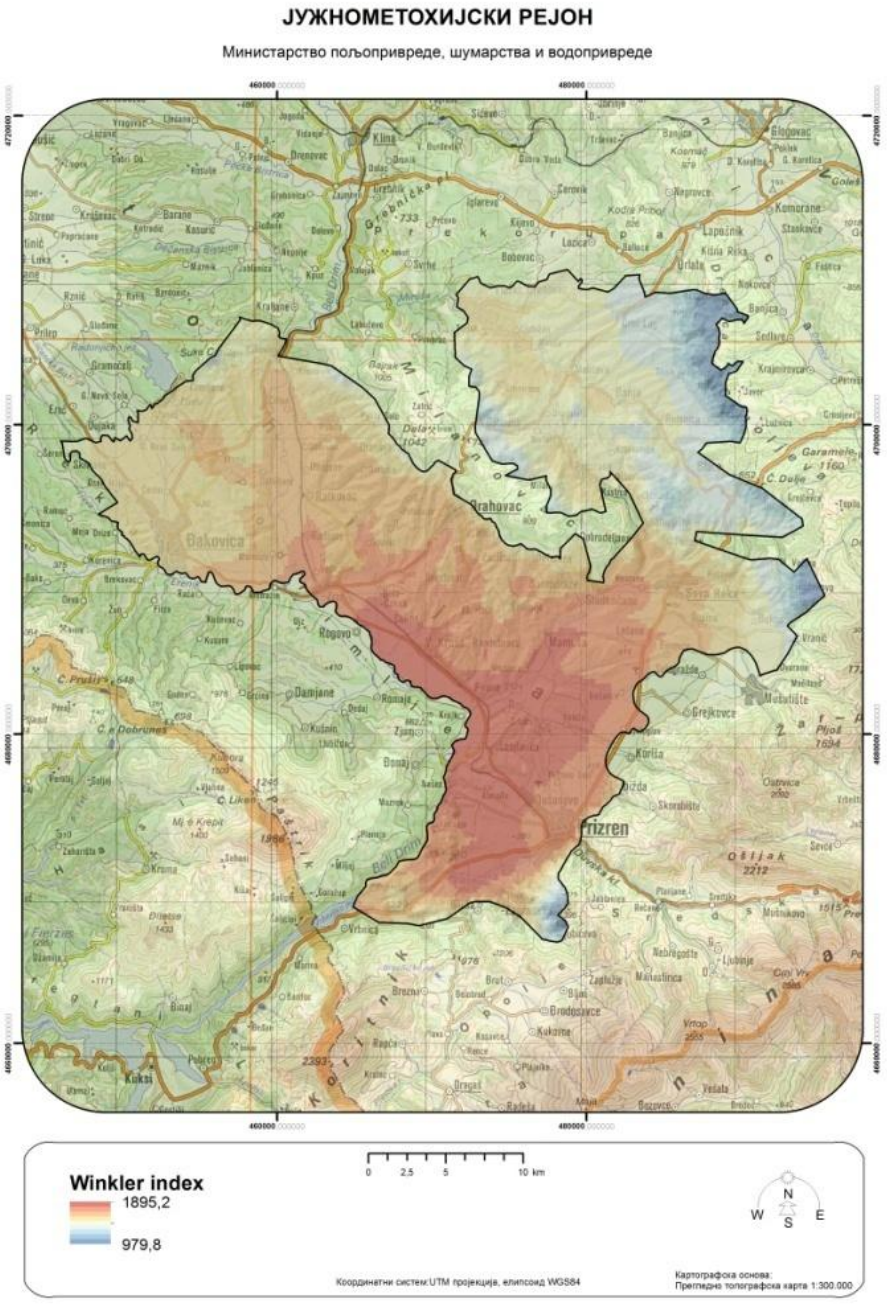

Земљишни услови

Преовлађујући типови земљишта овог рејона су вертисол, флувисол, хумофлувисол и семиглеј, ранкер, сирозем, литосол на шкриљцима и гнајсу, а у мањој мери су заступљена и остала земљишта.

Карта 3.2.3. Типови земљишта Јужнометохијског рејона

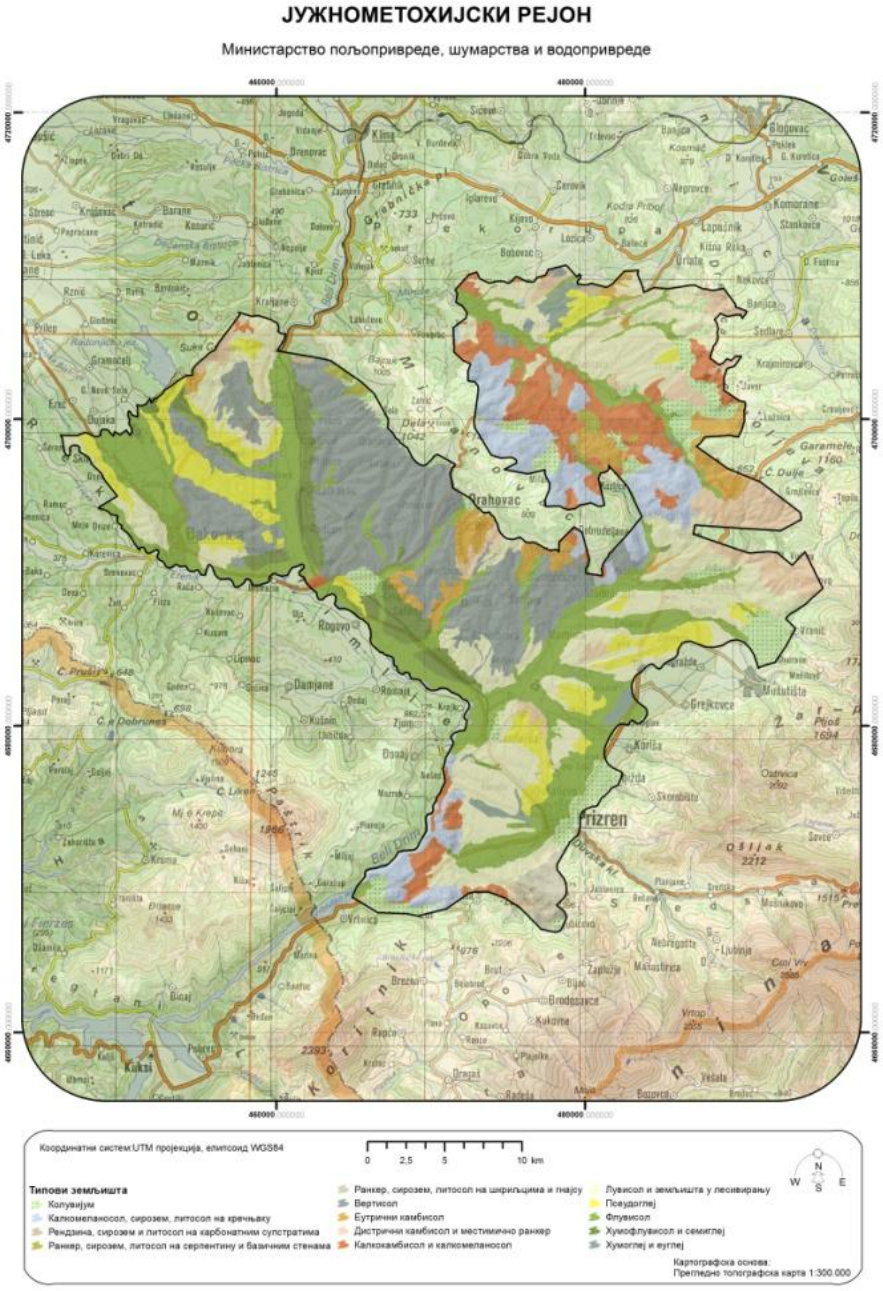

Топографски фактори

Географска ширина

Рејон се простире од 42° 31' географске ширине на северу до 42° 09' географске ширине на југу рејона.

Надморска висина

Већи део рејона се простире на надморским висинама од 300 m до 800 m, али се виногради углавном налазе на нижим надморским висинама. Надморска висина се постепено смањује идући од североистока према југозападу рејона.

Карта 3.2.4. Надморска висина Јужнометохијског рејона

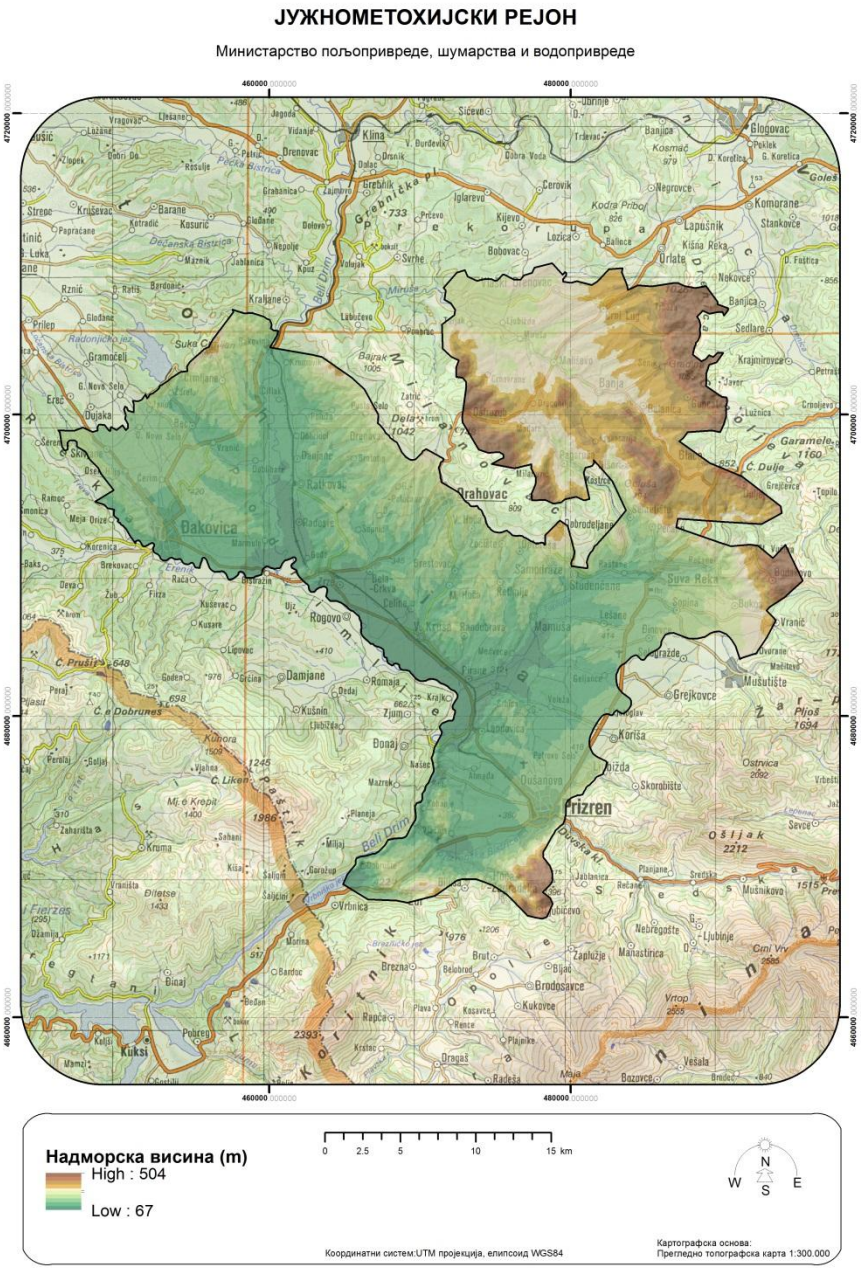

Нагиб терена

Овај рејон се углавном карактерише умерено – стрмим до благим нагибима терена на којима се налазе виногради.

Карта 3.2.5. Нагиб терена Јужнометохијског рејона

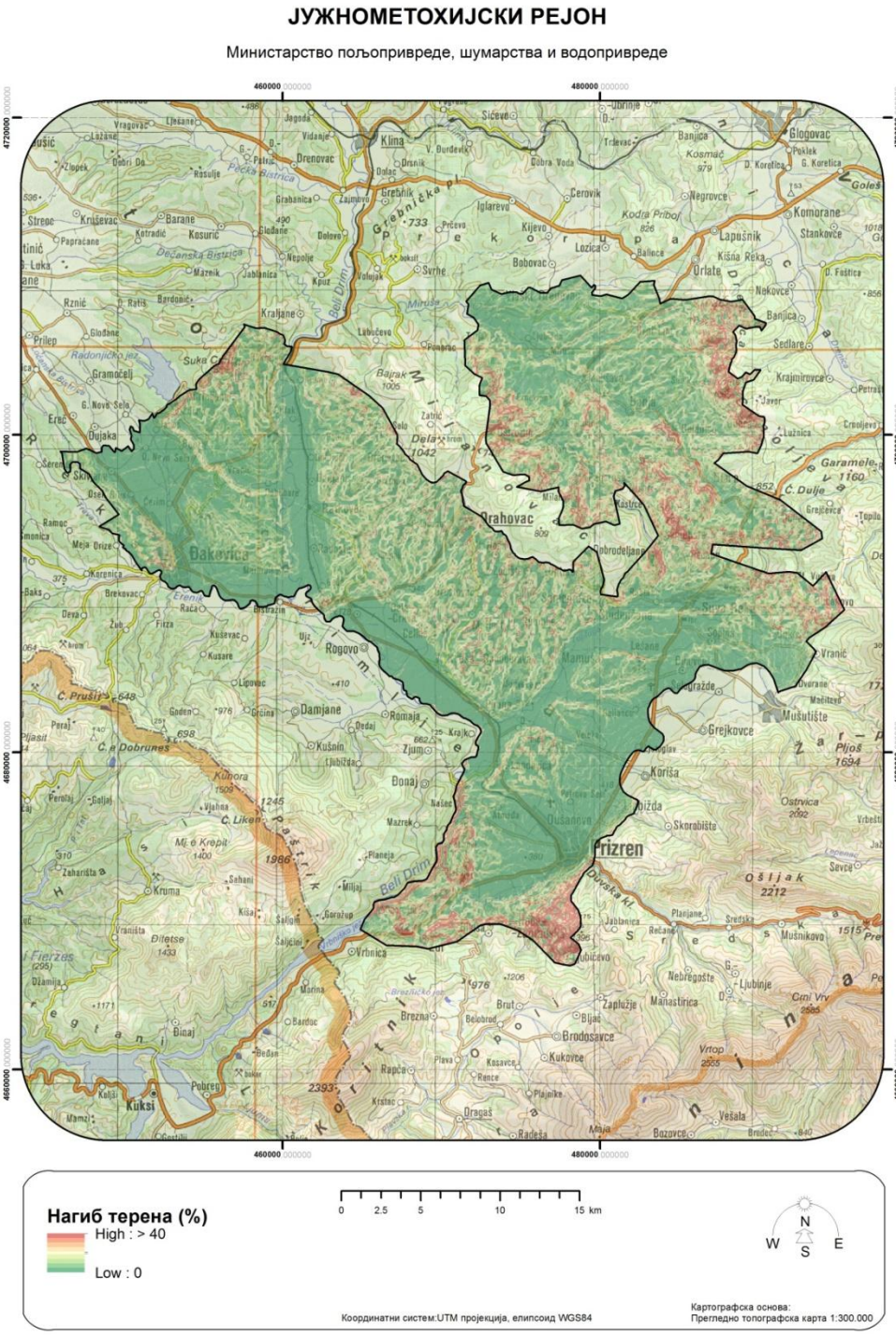

Експозиција терена

Рејон се карактерише различитим експозицијама терена.

Карта 3.2.6. Експозиција терена Јужнометохијског рејона

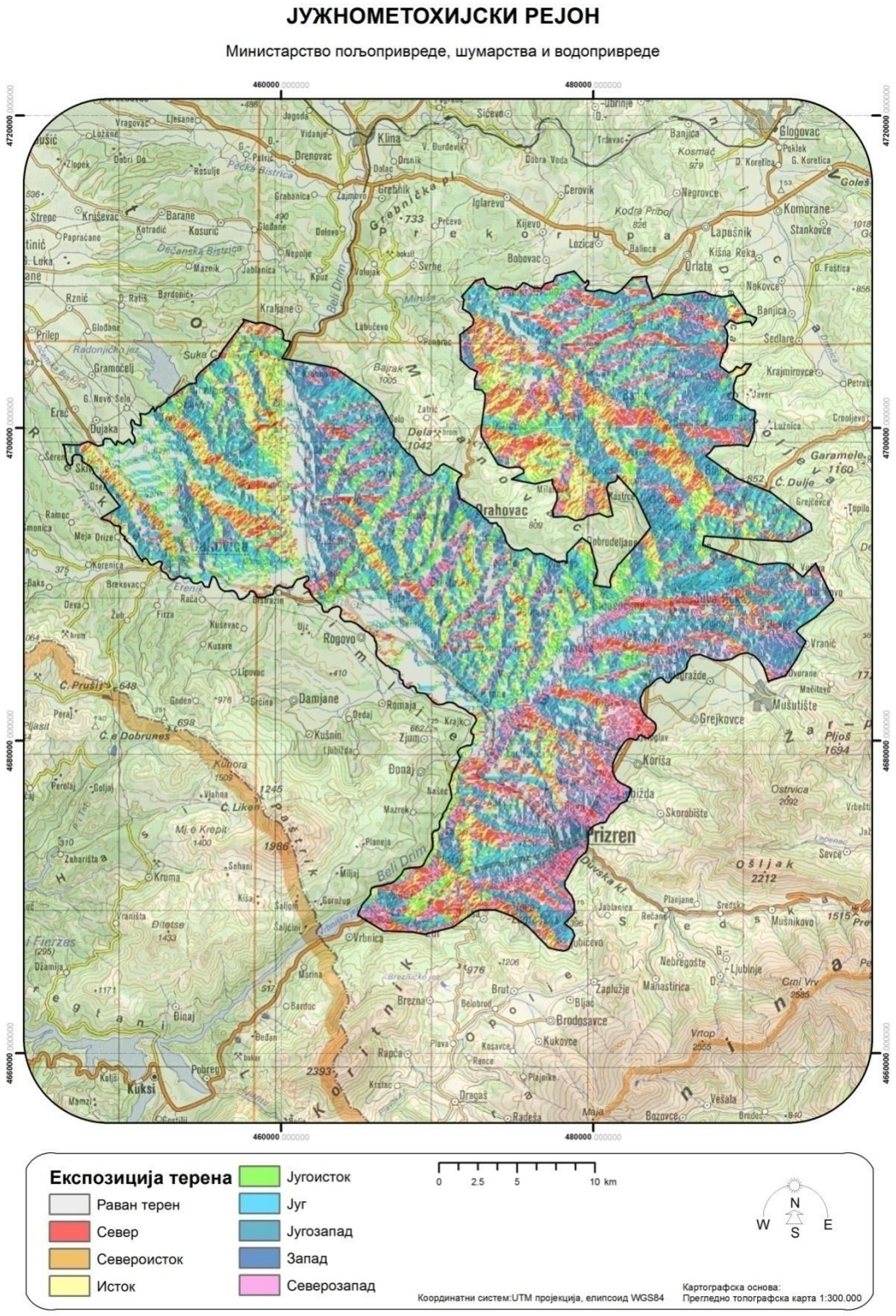

Орографске карактеристике

Орографске, односно рељефне карактеристике овог рејона чине са северне стране рејона Гребничка планина (733 m), са североисточне стране планина Дреница (1025 m) и Црнољева (1177 m), са југоисточне стране планине Жар (1694 m) и Ошљак (2212 m), док се на јужној страни налази планина Коритник (2393 m). Венци и падине ових планина, које припадају Динарским планинама, испресецани коритима река, орографски карактеришу овај рејон. Југозападни део је више благо брдовит и са равнијим теренима.

Пејзаж

Рејон обухвата пределе брежуљкастог појаса, претежно са шумама храста цера и сладуна, брдски нижи потпојас претежно горске букове шуме, затим брдски субмедитерански појас са шумама термофилних храстова, црног и белог граба, питомог кестена и др., као и равничарски субмедитерански појас са разним термофилним и хидротермофилним биљним заједницама. У овом рејону највећа река је Бели Дрим, а налази се и већи број нешто мањих речних токова, а то су Призренска Бистрица, Ереник, Топлуга и Мируша. На југозападу рејона налази се Врбнишко језеро, а на северозападу рејона Радоњићко језеро. Са југоисточне стране налази се Дувска клисура. Пејзажне карактеристике дају пределе са ратарским културама и бројним насељима, брежуљкасти терени са виноградима (око Велике Хоче), а у даљини се виде планине.

Виногорја

Јужнометохијски рејон има следећа виногорја:

3.2.1. Ђаковачко виногорје/Ђаковица;
3.2.2. Ораховачко виногорје/Ораховац;
3.2.3. Призренско виногорје/Призрен;
3.2.4. Суворечко виногорје/Сува Река;
3.2.5. Малишевско виногорје/Малишево.

3.2.1. Ђаковачко виногорје/Ђаковица

Простирање

Ђаковачко виногорје се простире у централном делу Метохије, од Ђаковице на западу до Белог Дрима на истоку.

Границе

Граница виногорја почиње од села Крамовик, од ушћа Црмљанског потока у Бели Дрим и иде низводно реком Бели Дрим до коте 323 – ушће реке Ереник у Бели Дрим и даље узводно реком Ереник до моста на путу Ђаковица – Кореница, а потом границом К.О. Јахоц – Оризе, Јахоц – Кодра Хутит, Осек Хиља – Кодра Хутит, Осек Хиља – Рацај, Скивјане – Рацај, Скивјане – Еремет, Скивјане – Дујак, Скивјане – Горње Ново Село, Доње Ново Село – Горње Ново Село, Јанош – Горње Ново Село, Јанош – Паљабарда, Јанош – Радоњић, Ждрело – Радоњић, Кодралија – Радоњић, Кодралија – Гргоч, Црмљане – Гргоч, Црмљане – Краљане, и Црмљане – Крамовик до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Ђаковачко виногорје обухвата делове катастарских општина Црмљане, Мећа, Доблибаре, Бардосан, Мармуле, Садикагин зид, Ђаковица – ван варош и Ђаковица –

варош, као и катастарске општине Скивјане, Доње Ново Село, Јанош, Ждрело, Кодралија – Бецка, Јахоц, Осек Хиља, Скивјане, Осек Паша, Траканић, Ћерим, Бец и Вранић.

3.2.2. Ораховачко виногорје/Ораховац

Простирање

Ораховачко виногорје се простире у централном делу Метохије од Белог Дрима до Ораховца.

Границе

Граница овог виногорја креће на северозападу од ушћа Козничке реке у реку Бели Дрим, изнад села Крамовик, граница даље иде јужно реком Бели Дрим, обухватајући атаре села Чифлак, Добри Дол, Дањане, Ратковац, Радосте и Геђе, све до тромеђе К.О. Мала Круша, Велика Круша и Зјум. Даље граница иде на исток границом општина Ораховац и Призрен све до тромеђе К.О. Ретимље, Оптеруша и Мамуша, а даље границом К.О. Оптеруша и Самодража и избија на пут Сува Река – Ораховац. Одавде граница иде на северозапад тим путем, обухватајући атаре села Оптеруша, Зочиште, Велика Хоча и даље изнад Ораховца, обухватајући атаре села Дреновац, Сановац, преко потеса „Поток" скреће на запад, пролазећи изнад атара села Петковић и Крамовик, до ушћа Козничке реке у реку Бели Дрим, односно до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Ораховачко виногорје обухвата делове катастарских општина Крамовик, Петковић, Козник, Пусто Село, Сановац, Дреновац, Ораховац, Велика Хоча, Зочиште, Оптеруша, Зрзе, Геџа, Радосте, Ратковац, Бардосан, Мармуле, Доблибаре, Мећа и Црмљане, као и катастарске општине Ретимље, Мала Хоча, Ногавац, Велика Круша, Рогово II, Полужа, Братотин, Врањак, Нашпале, Горње Поточане, Доње Поточане, Стопнић, Бела Црква, Брњача, Целина и Брестовац.

3.2.3. Призренско виногорје/Призрен

Простирање

Призренско виногорје се простире на крајњем југу Метохије до падина Шар планине.

Границе

Граница виногорја креће од тромеђе општина Призрен, Ораховац и Сува Река, односно тромеђе Оптеруша, Непребиште и Мамуша и иде на југоисток границом општина Призрен и Сува Река, све до дуж границе између Кориша и Грејковце. Граница овог виногорја даље прати границу националног парка Шар – планина у правцу југа све до асфалтног пута Призрен – Манастир Светих Архангела. Одатле граница иде границом Призрен – Јабланица, Лесковац – Јабланица, Лесковац – Кустендил, Љубићево – Кустендил и Љубићево – Лез и у правцу југа долази до источног обода насеља Љубићево. Од села Љубићева граница иде северозападно и западно до села Жура и преко кота 549 и 445 избија на реку Бели Дрим. Граница даље иде узводно реком Бели Дрим, до тромеђе

Мала Круша, Велика Круша и Зјум, а даље на север границом општина Призрен и Ораховац све до почетне тачке, односно тромеђе општина Призрен, Ораховац и Сува Река.

Обухваћене катастарске општине

Призренско виногорје обухвата делове катастарских општина Љутоглав, Кориша, Љубижда, Грнчаре, Призрен, Љубичево, Хоча Заградска, Билуша, Жур, Врбница, Кобања, Нашец, Тупец, Ландовица, Пиране, Крајик, Зјум Хас и Мала Круша, као и катастарске општине Мала Круша, Рандубрава, Зојић, Медвеце, Мамуша, Новаке, Цапарце, Лесковац, Доња Србица, Смач, Трепетинца, Вележа, Шпинадија, Петрово село, Душаново, Атмаћа, Влашња и Послиште.

3.2.4. Суворечко виногорје/Сува Река

Простирање

Суворечко виногорје се простире у југоисточном делу Метохије.

Границе

Граница овог виногорја креће од тромеђе општина Сува Река, Призрен, Ораховац, односно тромеђе К.О. Непребиште, Оптеруша и Мамуша, а даље границом између општина Сува Река и Ораховац, односно границом између К.О. Самодража и Оптеруше, до коте 591. Даље граница иде преко села Добродељане, Студеничане, Семетиште, Кострце, Нишор, где граница избија на тромеђу К.О. Нишор, Пагаруша и Кравосерија. Граница даље иде на североисток границом К.О. Нишор – Кравосерија, Нишор – Тумичина, даље границом К.О. Блаце – Тумичина до коте 700, а даље преко села Блаце, Дуље, Чајдрак, Вршевце, Слапушане, Стара Вучина, Мовљане, Горња Крушица, Папаз, Будаково, Вранић, Поповљане, Дворане, Мушутиште, Селогражде, Грејковце где излази на границу општина Сува Река и Призрен, и даље том границом до почетне тачке границе виногорја, односно тромеђе општина Сува Река, Призрен и Ораховац.

Обухваћене катастарске општине

Суворечко виногорје обухвата делове катастарских општина Нишор, Блаце, Дуље, Чаидрак, Вршевце, Сува Река, Слапужане, Речане, Стара Вучина, Мовљане, Горња Крушица, Будаково, Вранић, Поповљане, Дворане, Саврово, Дубрава, Ђиновце, Гељанце, Добродељане, Студенчане, Семетиште и Кострце, као и катастарске општине Лешане, Трње, Непребиште, Самораца, Пећане, Раштане, Сопина, Букош I и Доња Крушица.

3.2.5. Малишевско виногорје/Малишево

Простирање

Малишевско виногорје се простире у источном делу Метохије, на простору око места Малишева.

Границе

Граница овог виногорја креће на западу од тромеђе К.О. Доманек, Бубје и Кијево, иде на исток границом К.О. Доманек и Кијево, а затим границом следећих општина: Доманек – Бобовац, Влашки Дреновац – Бобавац, Влашки Дреновац – Врмница, Скорошник – Врмница, Скорошник – Балинце, Скорошник – Орлате, Трпеза – Орлате,

Трпеза – Вериша, Трпеза – Нековце, Трпеза – Дивљака, Ладровац – Дивљака, Ладровац – Клечка, Сеник – Клечка, Ладровић – Клечка, Ладровић – Јавор, Гунцат – Јавор, Гунцат – Лужница, Гунцат – Блаце, Тумичина – Блаце, Тумичина – Ништор, Кравосерија – Ништор, Пагаруша – Ништор, Пагаруша – Добродељане, Пагаруша – Самодража, Пагаруша – Милановић, Јанчиште – Милановић, преко села Милановић до границе К.О. Милановић и Ораховац, а затим Остозуб и Ораховац, Црноврана – Ораховац, Турјак – Ораховац, Турјак – Понорац, Турјак – Бубље, Доманек – Бубље, све до почетне тачке.

Обухваћене катастарске општине

Малишевско виногорје обухвата катастарске општине Доманек, Влашки Дреновац, Скорошник, Трпеза, Ладровац, Сеник, Ладровић, Гунцат, Тумичина, Кравосерија, Пагаруша, Јанечиште, Милановић, Остозуб, Црноврана, Турјак, Мађаре, Јовић, Љубижда, Мируша, Малишево, Моралија, Горић, Бања, Беланица, Црни Луг и Мируша.

Препоручене/дозвољене сорте и максимални приноси

Препоручене/дозвољене сорте за Јужнометохијски рејон по виногорјима које служе за производњу квалитетног вина са географским пореклом (квалитетно вино са контролисаним географским пореклом иквалитетом – К.П.К. и врхунско вино са контролисаним и гарантованим географским пореклом и квалитетом – К.Г.П.К.) са максималним дозвољеним приносима (у килограмима) по биљци винове лозе и по хектару су:

СОРТЕ ЗА БЕЛА ВИНА	Ђаковичко	Ораховачко	Призренско	Суворечко	Малишевско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
						3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте									
Пловдина (Сланкаменка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Тамјаника	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Смедеревка			❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте									
Жупљанка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Неопланта	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте									
Savagnin Rose (Траминац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat Ottonel	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Chardonnay	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Sauvignon Blanc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Blanc (Бургундац бели)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Pinot Gris (Бургундац сиви)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling (Рајнски ризлинг)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Riesling Italico (Италијански ризлинг, Грашевина)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА РОЗЕ ВИНА	Ђаковичко	Ораховачко	Призренско	Суворечко	Малишевско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
						3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте									
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте									

Неготинка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте									
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Muscat de Hambourg (Мускат хамбург)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
СОРТЕ ЗА ЦРВЕНА ВИНА	Ђаковичко	Ораховачко	Призренско	Суворечко	Малишевско	принос/(кг/биљци)		принос/(кг/хектару)	
						3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару	3000-4000 биљака/ хектару	преко 4000 биљака/ хектару
Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте									
Portugieser (Португизер)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Limberger (Франковка)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Вранац	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Прокупац (Рскавац)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене домаће створене сорте									
Неготинка	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене интернационалне сорте									
Pinot Noir (Бургундац црни)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Noir (Гаме)	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Merlot	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Sauvignon	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Cabernet Franc	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	❶❷	2,5	2	7.500	8.000
Препоручене/дозвољене сорте бојадисери									
Alicante Bouschet	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Gamay Teinturier (Гаме бојадисер)	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Зачинак (Неготинско црно)	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Жупски бојадисер	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000
Крајински бојадисер	❷	❷	❷	❷	❷	2,5	2	7.500	8.000

❶ – основна рејонирана сорта (препоручена) ❷ – допунска рејонирана сорта (дозвољена)

У изузетно повољним годинама, принос се може увећати за највише 0,5 kg по биљци винове лозе.

Друге карактеристике везане за производњу грожђа и вина:

Јужнометохијски рејон (Ђаковачко, Ораховачко, Призренско, Суворечко и Малишевско виногорје)			
СОРТЕ ЗА СТОНУ УПОТРЕБУ ГРОЖЂА (ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ САМО ЗА ВИНОГОРЈА)	Препоручене/дозвољене аутохтоне и регионалне сорте		
	- Chasselas (Шасла бела, Племенка бела)	- Chasselas rosse (Шасла црвена, Племенка црвена)	- Чауш бели - Црвени дренак (Разаклија) - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене домаће створене сорте		
	- Опузенска рана - Бисерка рана - Демир капија - Београдска рана - Косовска рана - Грочанка	- Кармен - Банатски мускат - Радмиловачки мускат - Смедеревски мускат - Ласта - Србија	- Београдска бесемена - Неготински рубин - Кавадарски дренак - Антигона - Повардарска позна - Друге сорте
	Препоручене/дозвољене интернационалне сорте		
	- Prima - Ora - Early Muscat - Чабски бисер - Cardinal - Irsai Oliver - Љана - Matilde - Muscat de Hambourg (Мускат хамбург) - Perlette (Перлет) - Reine des vignes (Краљица винограда)	- Sultanine blanche (Thompson seedless, Султанина) - Super rani Bolgar (врло рани Афус-али) - Exalta - Muscat Precoce de Saumur - Danlas - Alina - Angela - Astaniskij - Fanny - Georg - Lival	- Nadegda Azos - Muscat Rose St Vallier - Michele Palieri - Victoria - Katharina - Dattier de Bouyrout (Афус-али,Регина) - Moldova - Alphonse Lavallée - Italia (Мускат италија) - Muscat d'Alexandrie (Александријски мускат - Друге сорте

<table>
<tr><td>ПРЕПОРУЧЕНЕ/ДОЗВОЉЕНЕ ЛОЗНЕ ПОДЛОГЕ</td><td colspan="3">- Berlandieri x Riparia, Kober 5BB
- Berlandieri x Riparia, SO4
- Berlandieri x Riparia, Teleki 5C
- Berlandieri x Riparia, Teleki 8B
- Berlandieri x Riparia, 420 A
- Berlandieri x Rupestris, Richter 110
- Berlandieri x Rupestris, Paulsen 1103
- Berlandieri x Rupestris, Ruggeri 140
- Berlandieri x Rupestris, Richter 99
- Chasselas x Berlandieri, 41B
- Fercal
- Друге подлоге</td></tr>
<tr><td>УЗГОЈНИ ОБЛИК (НАЧИН РЕЗИДБЕ) КОД ВИНОГРАДА НАМЕЊЕНИХ ПРОИЗВОДЊИ ГРОЖЂА ЗА КВАЛИТЕТНА ВИНА СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ</td><td colspan="3">- Једногуби Гијов (Гујо)
- Двогуби Гијов (Гујо)
- Карловачки
- Роајатска кордуница
- Асиметрична кордуница
- Казенављева кордуница
- са слободним (падајућим) ластарима
- Силво кордуница
- Мозерова кордуница
- Жупски
- Крајински
- Други слични узгојни облици</td></tr>
<tr><td rowspan="2">МИНИМАЛНИ САДРЖАЈ АЛКОХОЛА (% VOL)
(уколико вино није произведено на посебан начин)</td><td>Бела/Розе</td><td colspan="2">Црвена</td></tr>
<tr><td>10,0</td><td colspan="2">10,5</td></tr>
</table>